NICOLAE CEAUŞESCU

ROMÂNIA PE DRUMUL DESĂVÎRŞIRII CONSTRUCŢIEI SOCIALISTE

1

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

NICOLAE CEAUȘESCU

ROMÂNIA
PE DRUMUL DESĂVÎRȘIRII CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE

RAPOARTE, CUVÎNTĂRI, ARTICOLE

Iulie 1965—septembrie 1966

EDITURA POLITICĂ — BUCUREȘTI, 1968

RAPORTUL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA PARTIDULUI ÎN PERIOADA DINTRE CONGRESUL AL VIII-LEA ŞI CONGRESUL AL IX-LEA AL P.C.R.

— *19 iulie 1965* —

Dragi tovarăşi,

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, eveniment de importanţă istorică în viaţa patriei noastre, se desfăşoară în condiţiile unui puternic avînt creator al întregului popor. Documentele supuse dezbaterii şi aprobării Congresului trasează direcţiile principale ale dezvoltării viitoare a României şi, de aceea, lucrările lui sînt urmărite cu deosebită atenţie şi neţărmurită încredere de toţi oamenii muncii. Poporul s-a convins din experienţă proprie că politica partidului nostru exprimă năzuinţele şi interesele lui vitale ; fără îndoială că hotărîrile Congresului vor corespunde pe deplin aşteptărilor şi încrederii poporului. *(Aplauze puternice).*

Cei cinci ani care au trecut de la ultimul Congres au fost ani de mari victorii, de adînci transformări în economia ţării, în structura societăţii, în viaţa celor ce muncesc.

Forţele de producţie au cunoscut în această perioadă o nouă şi puternică înflorire ; s-a dezvoltat în ritm impetuos industria socialistă şi, pe această bază, au progresat economia naţională, întreaga societate. S-a încheiat cooperativizarea agriculturii — revoluţie profundă în viaţa ţărănimii, a satelor noastre —, care a marcat generalizarea relaţiilor de producţie socialiste în întreaga economie,

Triumful deplin al socialismului la orașe și sate, lichidarea pentru totdeauna a exploatării omului de către om, reprezintă cea mai mare victorie politică a partidului nostru după cucerirea puterii; ea întruchipează înfăptuirea visurilor pentru care au luptat și s-au jertfit cei mai buni fii ai clasei muncitoare, ai poporului român. *(Aplauze puternice).*

S-a cimentat și mai mult, ridicîndu-se pe o treaptă superioară, alianța muncitorească-țărănească — baza de neclintit a orînduirii noastre. Clasa muncitoare s-a dovedit la înălțimea misiunii sale istorice de clasă conducătoare a întregii societăți. *(Vii aplauze).*

Izbînzile dobîndite în acești ani sînt rodul muncii unite a muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, care înfăptuiesc cu hotărîre politica partidului. Liber și stăpîn pe soarta sa, urmînd neabătut călăuza sa încercată — partidul comuniștilor —, poporul român își înalță patria tot mai sus, spre culmile socialismului, bunăstării și fericirii. *(Aplauze îndelungate).*

I

BILANȚUL MARILOR ÎNFĂPTUIRI ALE POPORULUI

Tovarăși,

Comitetul Central raportează Congresului partidului că **SARCINILE FUNDAMENTALE TRASATE DE CEL DE-AL VIII-LEA CONGRES (CONGRESUL AL III-LEA AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN) ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN PERIOADA 1960—1965 SÎNT ÎNDEPLINITE CU SUCCES.**

Călăuzindu-se după învățătura marxist-leninistă și pornind de la realitățile țării noastre, partidul a pus în centrul politicii sale industrializarea socialistă a țării — baza progresului întregii economii, a dezvoltării multilaterale a societății socialiste, factor hotărîtor al asigurării independenței și suveranității naționale. *(Aplauze puternice).* În acest scop partidul a concentrat cu consecvență principalele mijloace materiale și resurse naturale ale țării spre dezvoltarea industriei, creșterea cu precădere a industriei grele și îndeosebi a construcției de mașini.

Au fost construite și au început să producă, în toate ramurile industriei, 502 întreprinderi și secții noi, înzestrate cu utilaj perfecționat, din care 34 în domeniul energeticii, 45 în metalurgie și construcții de mașini, 83 în chimie, 45 în industria materialelor de construcții, 63 în industria lemnului, 224 în industria ușoară și alimentară. Totodată, un număr important de fabrici și uzine au fost dezvoltate și modernizate.

S-a introdus pe scară largă în industrie tehnica de înaltă productivitate. S-a accentuat procesul de diversificare a ramurilor și subramurilor industriale, s-a lărgit varietatea și s-a îmbunătățit continuu calitatea produselor.

Pentru asigurarea bazei de materii prime, partidul și statul au acordat o atenție deosebită valorificării resurselor naturale. A fost continuată politica de repartizare judicioasă a forțelor de producție pe teritoriul întregii țări, de dezvoltare economică multilaterală a tuturor regiunilor.

În acest an producția industrială este de 2,24 ori mai mare decît cea din 1959, depășindu-se astfel prevederile planului de șase ani. *(Aplauze).*

Trebuie subliniat că procesul de industrializare socialistă a țării se desfășoară într-un ritm înalt, susținut. Creșterea medie anuală a producției industriale în anii

șesenalului este de 14,4%, față de 13% cît a fost prevăzut inițial. Aceasta este expresia cea mai grăitoare a forței și vitalității economiei noastre, a justeței liniei politice a partidului, a inepuizabilelor resurse de energie și capacitate creatoare ale clasei muncitoare, ale întregului popor. *(Aplauze).*

Preocuparea pentru dezvoltarea cu prioritate a **producției mijloacelor de producție** s-a concretizat în ritmul mediu anual de creștere de 15,7% realizat în acest sector — superior mediei pe întreaga industrie. Dinamica cea mai rapidă au avut-o ramurile hotărîtoare pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a socialismului : industria energiei electrice cu un ritm mediu anual de 21%, siderurgia cu 14%, construcția de mașini cu peste 17%, și chimia cu 24%.

În același timp a înregistrat o creștere susținută producția **bunurilor de consum**, care a realizat un ritm mediu anual de circa 12%.

În perioada planului de șase ani, principalele ramuri ale industriei s-au dezvoltat după cum urmează :

Producția de **energie electrică** este în acest an de 2,6 ori mai mare decît în 1959, puterea instalată crescînd de la 1 600 000 kW la circa 3 500 000 kW. Puterea nouă pusă în funcțiune în ultimii 6 ani depășește de aproape 4 ori pe cea existentă în anul 1938. A fost realizat sistemul energetic național, creîndu-se condiții pentru folosirea rațională a puterii instalate.

Mari succese au fost obținute în **industria siderurgică** : producția de oțel este în 1965 de peste 3 300 000 de tone, producția de oțeluri aliate a sporit de trei ori, s-a lărgit sortimentul de laminate și de țevi.

Metalurgia neferoasă a continuat să se dezvolte ; s-a lărgit extracția de minereuri, s-au construit uzine metalurgice moderne, a început fabricarea aluminiului, a crescut producția de plumb, zinc și altele.

Datorită importanței pe care o are în înzestrarea tehnică a întregii economii naționale, **industria constructoare de mașini** s-a bucurat de o deosebită atenție. Producția acestei ramuri este în 1965 de 2,6 ori mai mare decît în 1959, ponderea sa reprezentînd peste o pătrime din totalul producției industriale ; ea asigură în prezent două treimi din necesarul de utilaj al economiei. Industria constructoare de mașini satisface în cea mai mare parte nevoile de mașini, utilaje și instalații ale industriei petrolului, lemnului și ale industriei alimentare, ale transporturilor feroviare, auto și ale agriculturii, asigură într-o proporție însemnată echipamentul necesar celorlalte ramuri, precum și un sortiment tot mai variat de bunuri de consum.

Industriei chimice i-a fost alocată aproape o cincime din volumul total al investițiilor industriale, efortul principal fiind îndreptat spre crearea petrochimiei. S-au construit unități noi de mare capacitate, utilate la nivelul tehnicii înaintate, au fost dezvoltate și modernizate cele mai multe din unitățile existente. Producția industriei chimice a crescut de 3,6 ori, realizînd cel mai rapid ritm din întreaga industrie.

Producția **industriei lemnului** a crescut în anii planului de 6 ani de peste două ori. Au fost construite combinate cu profil complex și cu procese tehnologice avansate, care creează posibilități de prelucrare integrală și de valorificare superioară a masei lemnoase.

Paralel cu dezvoltarea industriei mijloacelor de producție a crescut și producția **industriei ușoare** — de peste două ori — și cea a **industriei alimentare** de 1,8 ori. Creșterea producției, îmbunătățirea structurii ei, lărgirea sortimentelor și ridicarea calității au permis industriei bunu-

rilor de consum să satisfacă în condiții mai bune cerințele consumatorilor.

Introducerea tehnicii noi, perfecționarea proceselor de producție, creșterea calificării cadrelor au dus la sporirea **productivității muncii** pe ansamblul industriei cu circa 63% față de 1959. **Prețul de cost,** în condiții comparabile, s-a redus cu peste 18%.

Progresele cantitative și calitative realizate în perioada 1960—1965 au accentuat poziția preponderentă a industriei în cadrul producției materiale, asigurînd creșterea armonioasă, echilibrată și în ritm susținut a economiei, sporirea continuă a productivității muncii sociale, contribuind la dezvoltarea multilaterală și intensivă a agriculturii, la ridicarea sistematică a nivelului de trai al poporului, la înflorirea generală a țării. *(Vii aplauze).*

Tovarăși,

Cooperativizarea agriculturii a creat condiții pentru avîntul continuu al acestei importante ramuri a economiei, pentru **sporirea producției agricole** în toate regiunile țării, pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale țărănimii.

Caracteristic procesului de cooperativizare a agriculturii din țara noastră este creșterea permanentă a producției agricole vegetale și animale. Acesta este rezultatul politicii agrare juste a partidului nostru, al muncii politice și organizatorice desfășurate de partid la sate, al măsurilor luate pentru sprijinirea țăranilor muncitori, al priceperii și hărniciei țărănimii, care a urmat cu încredere partidul, precum și al modului în care au fost rezolvate problemele specifice ale țăranilor înstăriți. Față de această categorie, noi am dus o politică de îngrădire a posibilităților ei de exploatare și apoi de atragere pe drumul cooperativizării. Astăzi cea mai mare parte a acestei

categorii este încadrată în cooperative agricole de producție, cu toate drepturile și îndatoririle prevăzute în Statut.

Partidul și guvernul au acordat o atenție deosebită **întăririi bazei tehnice-materiale a agriculturii** și organizării producției după metode științifice. În acest an, pe ogoarele patriei lucrează aproape 82 000 de tractoare, aproape 66 000 de semănători, peste 38 000 de combine și alte mașini agricole. În gospodăriile agricole de stat au fost complet mecanizate lucrările de cultivare a cerealelor păioase, de însămînțare și întreținere a porumbului ; în cooperativele agricole sînt mecanizate integral aratul și semănatul cerealelor păioase și prășitoare și în proporție de peste jumătate recoltatul grîului și prășitul porumbului. Au fost extinse și generalizate soiuri noi de grîu și hibrizi de porumb de mare productivitate.

Ca urmare a măsurilor adoptate de Plenara din aprilie 1962 a Comitetului Central al partidului, toate **cooperativele agricole de producție** dispun de ingineri agronomi, care, împreună cu medicii veterinari, zootehniștii și alți specialiști, aduc un aport de seamă la organizarea muncii, la creșterea producției. În același timp se desfășoară o largă acțiune de îmbogățire a cunoștințelor agrozootehnice ale țărănimii, din rîndurile căreia aproape un milion frecventează cursurile de 3 ani.

Aplicînd cu consecvență politica de cointeresare materială în sporirea producției, partidul și statul au asigurat țăranilor condiții avantajoase de valorificare, la prețuri ferme, pe bază de relații comerciale, a producției-marfă — ceea ce a contribuit la creșterea continuă a veniturilor țărănimii cooperatiste.

Unirea cooperativelor agricole de producție mici în unități cu o suprafață agricolă medie de circa 2 000 ha diferențiat pe zone, a creat condiții pentru folosirea rațională a pămîntului și a mașinilor, pentru amplasarea

mai judicioasă a culturilor, pentru o mai bună organizare a muncii și a întregii activități de producție.

Rezultatele obținute au contribuit la dezvoltarea și consolidarea cooperativelor agricole, la sporirea averii obștești, la îmbunătățirea condițiilor de viață ale membrilor lor. *(Aplauze)*. De la terminarea cooperativizării și pînă în prezent, valoarea avutului obștesc al cooperativelor a crescut cu 36%, iar veniturile lor bănești cu 37%.

Partidul și guvernul au alocat fonduri importante pentru înzestrarea tehnică-materială și dezvoltarea **gospodăriilor agricole de stat**, care dețin 14% din suprafața agricolă și 16% din suprafața arabilă a țării. Îmbunătățirea organizării și conducerii lor, profilarea și specializarea unor unități au dus la creșterea producției, în perioada 1960—1964 realizîndu-se în medie la hectar 1 900 kg de grîu, 2 650 kg de porumb, 1 430 kg de floarea-soarelui, precum și 2 900 de litri de lapte în medie pe vacă furajată. Gospodăriile de stat aduc o contribuție importantă la fondul central de produse agricole, pentru formarea căruia au dat în 1964 aproape o treime la grîu și porumb, peste o treime la carne și aproape jumătate la lapte. Gospodăriile agricole de stat constituie pentru cooperativele agricole un exemplu de organizare a producției și demonstrează rezervele mari de care dispune întreaga noastră agricultură.

S-a înregistrat o creștere permanentă a producției de **cereale**, mai ales de **grîu și porumb**. În perioada 1960—1964 media anuală a producției cerealiere a depășit cu peste 1 100 000 de tone media celor cinci ani anteriori și cu peste 2 300 000 de tone producția medie a anilor 1934—1938. S-a dezvoltat în același timp sectorul **zootehnic**, numărul bovinelor fiind la începutul acestui an de peste 4 750 000 (cu 1 100 000 mai mult decît în anul 1938), al porcinelor de peste 6 000 000 (cu circa 3 300 000) și al ovinelor de peste 12 730 000 (cu peste 2 600 000 mai mult).

Deși în unii ani au fost condiții climatice mai puțin favorabile, producția vegetală și animală a asigurat permanent aprovizionarea populației cu produse agroalimentare, a industriei cu materii prime agricole, crearea rezervelor de stat, precum și unele disponibilități pentru export.

Tovarăși,

Dezvoltarea economiei asigură creșterea **venitului național** cu aproape 65% față de 1959. O pătrime din venitul național a fost repartizată pentru fondul de acumulare, iar trei pătrimi pentru fondul de consum ; aceasta a asigurat un ritm înalt reproducției lărgite și, totodată, ridicarea sistematică a nivelului de trai al populației.

În cadrul resurselor destinate acumulării, **volumul investițiilor** statului a însumat în anii șesenalului 193 de miliarde de lei, depășindu-se prevederile inițiale cu 13 miliarde de lei. În lumina politicii economice a partidului de dezvoltare proporțională a economiei, investițiile au fost repartizate astfel : partea principală a fondurilor — peste 55% — a fost destinată industriei ; agriculturii i s-au alocat peste 28 de miliarde de lei — circa 15% —, la care s-au adăugat aproximativ 12 miliarde de lei din fondurile proprii ale cooperativelor agricole de producție ; transporturilor și telecomunicațiilor aproximativ 10%, iar pentru dezvoltarea învățămîntului, științei, culturii, ocrotirii sănătății, construcției de locuințe și lucrărilor edilitare 20 de miliarde de lei, adică peste 10%.

În perioada 1960—1965 s-a ridicat **nivelul eficienței activității economice** ; aceasta se reflectă, printre altele, în faptul că, în timp ce volumul fondurilor fixe din industrie a crescut de 1,7 ori, producția a sporit de 2,24 ori. Un

rol hotărîtor l-a avut orientarea eforturilor și mijloacelor materiale spre mari obiective cu caracter productiv și realizarea lor la un nivel tehnic ridicat, scurtarea termenelor de punere în funcțiune. Cea mai mare parte a noilor întreprinderi au reușit, la scurt timp după intrarea în producție, să lucreze cu întreaga capacitate și să atingă indicii de calitate prevăzuți.

În **industria construcțiilor** s-au îmbunătățit dotarea tehnică și organizarea șantierelor, s-a extins aplicarea metodelor industriale, ceea ce a permis dublarea volumului de lucrări.

Pe baza sporirii fondului de consum, **a crescut nivelul de trai material și cultural al poporului.** Ca urmare a ridicării salariilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii, salariul real a sporit cu 35% față de 1959. Numărul de salariați a crescut cu 1 300 000, iar fondul de salarii s-a dublat. Ținînd seama de creșterea numărului de salariați în cadrul familiilor, venitul mediu pe familia de salariați a sporit în mai mare măsură decît salariul real. Reflectînd mărirea puterii de cumpărare a populației, **volumul mărfurilor vîndute** prin comerțul socialist întrece anul acesta de 1,9 ori pe cel din 1959.

Pentru satisfacerea nevoilor **social-culturale** ale populației, în perioada 1960—1965 s-au cheltuit 108 miliarde de lei, reprezentînd anual aproximativ un sfert din bugetul țării. Au fost construite din fondurile statului 270 000 de apartamente — de peste 2,6 ori mai mult decît în perioada precedentă de 6 ani —, iar la sate, din fondurile proprii ale țărănimii, circa 490 000 de case. Însemnate mijloace au fost alocate pentru lărgirea bazei materiale și perfecționarea învățămîntului de toate gradele, pentru ocrotirea sănătății publice și dezvoltarea asigurărilor sociale.

În învățămîntul obligatoriu de cultură generală, mediu, profesional și tehnic au fost date în folosință 26 000 de săli de clasă. În învățămîntul superior au fost construite noi localuri și laboratoare înzestrate cu utilaje și aparatură modernă. Noi cămine și cantine au fost puse la dispoziția elevilor și studenților.

În acest an s-a încheiat generalizarea învățămîntului de 8 ani, care a marcat o etapă nouă în istoria școlii românești. *(Aplauze).* În învățămîntul mediu studiază în prezent de 12 ori mai mulți elevi decît în anul 1938. În ultimii șase ani școlile profesionale și tehnice au calificat 285 000 de muncitori și aproape 100 000 de cadre cu pregătire medie. Învățămîntul superior cuprinde de două ori mai mulți studenți decît în 1959 și a dat în această perioadă economiei și culturii peste 77 000 de specialiști.

Dezvoltarea susținută a economiei a făcut posibilă și necesară sporirea în 1965 a volumului **schimburilor comerciale externe** — de 2,3 ori față de anul 1959. În această perioadă s-au lărgit relațiile comerciale cu țările socialiste și cu alte state. Au crescut varietatea și gradul de prelucrare, s-a îmbunătățit calitatea produselor exportate de țara noastră; în același timp a sporit importul de materii prime și materiale, de echipament tehnic modern, corespunzător nevoilor economiei.

Iată, tovarăși, în linii generale, tabloul realizărilor din perioada care a trecut de la ultimul Congres. În numele Comitetului Central, în numele celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, adresăm cele mai calde felicitări muncitorilor, țăranilor și intelectualilor — români, maghiari, germani și de altă naționalitate, bărbați și femei, vîrstnici și tineri, comuniști și fără de partid, tuturor celor care, prin munca lor însuflețită, și-au adus aportul la marile succese ale poporului nostru, la progresul și înflorirea României socialiste. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Tovarăși,

Tot ceea ce am înfăptuit s-a obținut prin munca plină de eroism și abnegație a întregului nostru popor. Calea pe care am străbătut-o nu a fost netedă și ușoară. Am avut de înfruntat și greutăți, în munca noastră s-au manifestat și lipsuri, unele, desigur, inerente operei de mare amploare pe care o înfăptuim. Considerăm că e necesar să ne oprim asupra unor deficiențe mai importante din această perioadă, spre a trage învățăminte pentru îmbunătățirea activității noastre în viitor.

Trebuie să subliniem, în primul rînd, că problema eficienței economice nu a stat întotdeauna în centrul preocupărilor organelor din economie. Astfel, în planificarea unor obiective industriale nu s-a acordat atenția cuvenită studierii și găsirii căilor care să permită obținerea unor rezultate economice maxime cu minimum de cheltuieli. A întîrziat intrarea în funcțiune a unor obiective, unele întreprinderi nu au atins la timpul stabilit indicii de calitate și de preț de cost proiectați, nu au lucrat cu întreaga capacitate de producție.

Menționăm, de asemenea, că unele sectoare ale industriei nu au fost dezvoltate corespunzător cerințelor. Industria electrotehnică, deși și-a sporit producția de 4 ori față de 1959, nu satisface pe deplin necesitățile economiei. Rămîneri în urmă în ce privește capacitatea de producție și înzestrarea tehnică există și în industria ușoară.

Un neajuns care se resimte în multe ramuri ale economiei este insuficienta asigurare a producției cu piese de schimb și subansambluri necesare bunei funcționări a instalațiilor, mașinilor și utilajelor.

După cum vă este cunoscut, sarcinile privind creșterea producției agricole vegetale și animale stabilite în cadrul planului de 6 ani nu s-au realizat în întregime. Aceasta se datorește, în primul rînd, faptului că ritmul mediu anual de creștere de 9—10% a fost prea mare, la stabilirea lui netinîndu-se seama de realitățile și posibilitățile agriculturii noastre. Trebuie adăugat, de asemenea, că nu s-au prevăzut toate mijloacele materiale necesare, iar unele din măsurile prevăzute nu au fost îndeplinite integral. Cu toate că investițiile planificate pentru această ramură au fost depășite cu peste 5 miliarde de lei, nu s-a realizat gradul corespunzător de mecanizare a lucrărilor agricole și, mai ales, sarcinile în domeniul chimizării și irigațiilor. Aceasta înseamnă că prevederile au fost insuficiente. Luînd în considerare și unele lipsuri în activitatea organelor care lucrează în agricultură, avem pe scurt tabloul cauzelor care au dus la nerealizarea sarcinilor de creștere a producției agricole.

În activitatea organelor de conducere și planificare a economiei s-a manifestat uneori subiectivism, nu s-a acordat întotdeauna atenția necesară studierii temeinice a cerințelor și posibilităților, stabilirii celor mai corespunzătoare măsuri pentru realizarea planului. Lipsuri mai serioase s-au manifestat îndeosebi în exercitarea controlului și în sprijinirea calificată a întreprinderilor și organizațiilor economice.

S-ar putea ca unii tovarăși să spună : de ce este necesar să mai discutăm despre lipsuri cînd am obținut succese atît de mari ? Este adevărat, tovarăși, am obținut mari victorii în toate domeniile de activitate, dar considerăm că trebuie să vorbim deschis în fața Congresului, a partidului, a întregului popor și despre unele neajunsuri ale muncii noastre. După cum se știe, critica și autocritica constituie un factor de seamă al dezvoltării societății socialiste. Folosirea lor este o necesitate obiectivă care asigură mersul

înainte, ridicarea întregii noastre activități la nivelul cerințelor operei de desăvîrșire a construcției socialiste. *(Aplauze).*

II

DIRECȚIILE DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI SOCIALISTE ÎN URMĂTORII CINCI ANI

Tovarăși,

Măsurînd drumul străbătut în opera de construcție socialistă nu putem să nu încercăm un sentiment de adîncă satisfacție pentru tot ceea ce am înfăptuit. Dar noi, comuniștii, considerăm că mai avem încă mult de făcut pe calea dezvoltării industriale a țării, a făuririi unei agriculturi moderne, pentru ridicarea patriei la nivelul țărilor cu economie avansată, la acel stadiu care să asigure poporului român o viață îmbelșugată, o înaltă civilizație materială și spirituală. *(Aplauze).*

CONGRESUL AL IX-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN HOTĂRĂȘTE ACUM DIRECȚIILE DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI ÎN URMĂTORII CINCI ANI, ÎN VEDEREA CONTINUĂRII PE O TREAPTĂ SUPERIOARĂ A PROCESULUI DE DESĂVÎRȘIRE A CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE ÎN TOATE DOMENIILE DE ACTIVITATE ECONOMICĂ, ȘTIINȚIFICĂ ȘI CULTURALĂ.

Ținind seama de legea concordanței între caracterul forțelor de producție și relațiile de producție, este necesar ca o dată cu dezvoltarea forțelor de producție să perfecționăm continuu și relațiile de producție. În cadrul

acestui proces complex se vor asigura dezvoltarea întregii societăți, ridicarea nivelului de conștiință și de cultură al poporului.

La baza progresului general al societății, partidul pune dezvoltarea continuă a economiei. De aceea, deși se referă în principal la activitatea economică, Directivele Congresului constituie, prin conținutul lor, **programul înfloririi multilaterale a României socialiste.** *(Aplauze puternice).*

Documentele supuse de Comitetul Central dezbaterii și aprobării Congresului sînt rodul gîndirii și muncii colective ale conducerii partidului și statului, ale activiștilor de partid și de stat; la elaborarea lor au participat mii și mii de cadre, specialiști din toate domeniile de activitate.

Întruchipînd aspirațiile de bunăstare și fericire ale poporului, proiectele de Directive au fost primite cu satisfacție și entuziasm de întreaga țară. Ele au fost dezbătute pe larg în conferințele și adunările de partid, în presă, în mitingurile și consfătuirile muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, de întregul popor. Oamenii muncii au analizat cu competență aceste documente, și-au exprimat adeziunea și aprobarea față de conținutul lor și au făcut, totodată, numeroase propuneri privind completarea și îmbunătățirea prevederilor cuprinse în Directive.

În principalele probleme ale dezvoltării noastre interne și ale relațiilor internaționale, partidul nostru se sfătuiește cu oamenii muncii, supunînd dezbaterii maselor largi, consultării întregului popor cele mai importante documente ale sale. Aceasta duce la întărirea continuă a legăturilor sale cu masele, la dezvoltarea democratismului orînduirii socialiste, dînd în același timp politicii elaborate de partid o bază temeinică — experiența, înțelepciunea celor care o înfăptuiesc. *(Aplauze).*

1. Industrializarea socialistă a țării, obiectiv central al politicii economice a partidului

ȘI ÎN VIITOR, ÎN CENTRUL POLITICII PARTIDULUI NOSTRU RĂMÎNE INDUSTRIALIZAREA ȚĂRII, DEZVOLTAREA CU PRECĂDERE A INDUSTRIEI GRELE, ÎN SPECIAL A INDUSTRIEI CONSTRUCTOARE DE MAȘINI — fără de care nu sînt posibile ridicarea patriei noastre la un grad înalt de civilizație și bunăstare, înaintarea spre comunism. *(Aplauze).*

Desfășurîndu-se în epoca puternicei revoluții tehnice-științifice mondiale, este imperios necesar ca industrializarea să se realizeze pe baza tehnicii celei mai avansate, să se asigure introducerea continuă în producție a celor mai noi cuceriri ale științei, acordîndu-se atenția principală mecanizării și automatizării proceselor de producție — condiție hotărîtoare a creării unei industrii și economii moderne. Industrializarea determină creșterea impetuoasă a forțelor de producție, dezvoltarea continuă a bazei tehnice-materiale a socialismului, introducerea pe scară largă a progresului tehnic în toate domeniile producției materiale, sporirea productivității muncii sociale, avîntul întregii economii.

Dezvoltarea industriei duce la înflorirea orașelor noastre, la transformarea acestora în puternice centre economice și culturale, are ca urmare creșterea rîndurilor și ridicarea nivelului de pregătire a clasei muncitoare, întărirea rolului ei conducător în societatea noastră socialistă, ceea ce exercită o puternică înrîurire asupra întregii vieți sociale.

Industria asigură mecanizarea și chimizarea lucrărilor agricole — condiție esențială pentru creșterea producției

—, creează condiții pentru valorificarea superioară a producției agricole.

Industrializarea în ritm susținut a țării atrage în sectoarele industriale și în celelalte sectoare neagricole marea majoritate a populației active, aceasta fiind o premisă a desăvîrșirii construcției socialiste și creării condițiilor pentru trecerea la comunism.

O dată cu dezvoltarea industriei în orașe este necesară construirea unor întreprinderi industriale în raioanele agricole, creîndu-se astfel noi centre muncitorești, ceea ce va determina schimbări înnoitoare în viața satelor, a țărănimii.

Numai pe baza industrializării vom crea condiții pentru lichidarea rămînerii în urmă de veacuri a satului față de oraș, pentru reducerea treptată a deosebirilor dintre oraș și sat, pentru ridicarea social-culturală a satului la un nivel de viață civilizat. *(Aplauze).*

Viața a confirmat pe deplin justețea politicii partidului nostru de industrializare socialistă, întemeiată pe aplicarea creatoare a învățăturii marxist-leniniste la condițiile concrete din țara noastră. *(Aplauze).* Experiența poporului român, ca și istoria dezvoltării societății omenești demonstrează că industrializarea este singura cale care duce spre progres și civilizație, spre ridicarea standardului de viață, asigură în fapt independența și suveranitatea națională. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Încă din secolul trecut, numeroși patrioți, animați de idealuri progresiste, de grijă pentru soarta țării, s-au preocupat să găsească soluțiile care să schimbe situația social-economică deosebit de grea a României din vremea lor. Ei au atras atenția că aceasta nu se poate înfăptui fără dezvoltarea puternică a industriei. Combătînd concepțiile înguste, unilaterale, cu privire la economia României, istoricul A. D. Xenopol scria : *„A rămînea dedați*

numai agriculturii este a ne osîndi pe noi înșine la producerea numai de lucruri brute, care sub un volum mare reprezintă o valoare foarte mică ; este a ne constitui pentru totdeauna robii străinătății. Într-adevăr, aceasta ne va trimite în schimb pentru productele unei munci grosolane și primitive, acelea ale unei munci rafinate și civilizate, care sub volumuri înzecit de mici vor reprezenta prețuri însutit de mari, încît munca întreagă a poporului nostru va sluji numai pentru a plăti o porțiune foarte mică din munca altor țări. Românii deci vor îndeplini în concertul popoarelor europene munca manuală, brută și grosolană, prost plătită și puțin căutată, deoarece poate fi făcută de toată lumea ; și vor primi ca răsplată a acestei munci grele și încordate fărămăturile ce vor cădea de la masa țărilor civilizate". Plecînd de la aceste considerente, el conchidea : „*...urmează neapărat că industria mare este aceea care trebuie să căutăm a dezvolta mai întîi în România*".[1]

De la primele sale începuturi, mișcarea muncitorească și socialistă din România, reprezentanții ei de seamă au văzut în industrie condiția vitală a dezvoltării țării noastre. Exprimînd punctul de vedere al socialiștilor, C. Dobrogeanu-Gherea spunea : „*Dacă trebuie deci ridicată neapărat productivitatea muncii agricole, tot așa de neapărat trebuie să dezvoltăm și toate celelalte resurse de producție ale țării și trebuie să devenim o țară industrială... pentru țara noastră aceasta este o întrebare vitală, de a fi, ori a nu fi*", subliniind prin aceasta că însuși viitorul poporului român depinde de industrializare. „*In industrie* — spunea el — *va găsi țăranul loc pentru plasarea fiilor săi și tot în industrie va găsi o piață de desfacere pentru productele sale... Viitorul satului însuși e la oraș și în dezvoltarea industrială a țării. Viitorul țării întregi e în îndrumarea ei... către o organizație socială mai înaltă în viitor — societatea socialistă*".[1] Gherea considera industria baza existenței materiale, culturale și naționale a poporului român.

[1] *A. D. Xenopol*. „Opere economice", București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1967, p. 180, 247.

Dar aceste idei înaintate, care întrezăreau căile propășirii țării noastre, n-au putut fi realizate în orînduirea burghezo-moșierească. Cercurile imperialiste străine care dețineau poziții dominante în economia României și clasele exploatatoare erau călăuzite nu de necesitățile și interesele vitale ale poporului, ci de dorința de a-și asigura profituri cît mai mari, prin exploatarea maselor de oameni ai muncii și jefuirea bogățiilor țării. Ele considerau că România este sortită să rămînă o țară înapoiată agricolă, furnizoare de materii prime și produse agricole, piață de desfacere pentru produsele industriale ale țărilor imperialiste.

Calea pentru lichidarea acestei stări de lucruri, pentru industrializarea țării a deschis-o victoria revoluției socialiste. *(Aplauze puternice).* Misiunea istorică de a asigura făurirea și dezvoltarea unei industrii puternice și, pe această bază, de a duce patria noastră pe drumul larg al progresului economic și social a revenit Partidului Comunist Român. *(Aplauze prelungite).* Imediat după eliberarea României de sub jugul fascist, la Conferința Națională din 1945 a Partidului Comunist Român, în raportul Comitetului Central, expus de Gheorghe Gheorghiu-Dej, subliniindu-se necesitatea industrializării țării, se arăta : „*Dezvoltînd industria grea, se deschid posibilitățile cele mai largi pentru utilizarea întregii forțe de muncă a poporului nostru și pentru crearea acelor bogății care sînt*

[1] *C. Dobrogeanu-Gherea*. „Neoiobăgia", București, 1910, p. 488—489.

necesare refacerii țării, ridicării ei și a condițiilor de viață la orașe și sate..."[1].

Luînd puterea în mîinile sale, sub conducerea partidului ei de avangardă, în alianță cu țărănimea, clasa muncitoare a trecut la făurirea României moderne, cu o industrie dezvoltată și o agricultură înaintată. *(Aplauze).* Toate prevederile planului pe 1966 — 1970 sînt menite să ducă mai departe această operă măreață, să apropie tot mai mult țara noastră de nivelul statelor înaintate din punct de vedere economic.

Politica economică a partidului și guvernului se reflectă în modul de repartizare a venitului național pe perioada următoare pînă în 1970. Mai mult de o pătrime se va aloca pentru fondul de acumulare, pentru dezvoltarea bazei materiale necesare reproducției socialiste lărgite, progresului continuu al economiei, științei, culturii și ocrotirii sănătății ; aproape trei pătrimi vor forma fondul de consum destinat creșterii nivelului de trai al populației.

Dinamica economiei în viitorii cinci ani este oglindită de creșterea venitului național într-un ritm mediu anual de circa 7%. Rolul primordial în realizarea acestui ritm îl va avea în continuare industria, prevăzută să se dezvolte mai accelerat decît toate celelalte ramuri ale economiei.

Producția industrială va crește anual cu 10,5%, ceea ce înseamnă menținerea în continuare a unui ritm intens de dezvoltare industrială a țării. *(Aplauze).* În perioada 1966—1970 valoarea sporului absolut al producției industriale va fi de aproximativ 110 miliarde de lei — față de circa 70 de miliarde de lei în anii 1961—1965. **Cît de mult va crește potențialul nostru industrial rezultă din**

[1] *Gh. Gheorghiu-Dej.* „Articole și cuvîntări", București, E.S.P.L.P. 1956, ed. a patra, p. 64.

faptul că întreaga producție din 1938 se va realiza, la sfîrșitul planului de 5 ani, în numai 24 de zile.

În cadrul procesului de schimbare a structurii economiei **se va întări și mai mult poziția industriei ca ramură conducătoare.** În 1970 venitul național va proveni în proporție de 60% din industrie, față de 51% în prezent și circa 30% în 1938.

O caracteristică a țărilor cu economie dezvoltată constă în faptul că majoritatea populației lucrează în ramurile neagricole. Și în țara noastră vor continua să aibă loc importante modificări în structura forței de muncă, industria atrăgînd în sfera ei o parte tot mai mare a populației active. În viitorii cinci ani numărul salariaților va ajunge la peste 5 000 000, sporind cu 900 000 — din care circa 400 000 de persoane vor proveni din populația ocupată în agricultură. În 1970, în agricultură va lucra 50% din populația activă, față de 57% în prezent și 78% în anul 1938 ; toate acestea vor contribui la creșterea venitului național.

Viitorul plan cincinal va asigura o structură tot mai echilibrată economiei naționale, dezvoltarea armonioasă a tuturor ramurilor industriale. Pentru a se crea condițiile necesare reproducției socialiste lărgite, **producția mijloacelor de producție va crește cu prioritate — într-un ritm mediu anual de 11%.** În scopul satisfacerii într-o măsură mai mare a cerințelor populației, **producția bunurilor de consum va crește într-un ritm de aproximativ 10%.**

Experiența noastră arată că ritmurile susținute de dezvoltare economică depind în măsură însemnată de valorificarea rațională a resurselor țării, în funcție de necesitățile imediate și de perspectivă.

Un obiectiv important al viitorului plan cincinal va fi crearea unor condiții tot mai bune pentru introducerea în circuitul economic a noi materii prime, valorificarea

superioară, eficientă, a resurselor țării. Directivele trasează sarcina **lărgirii continue a bazei de materii prime, prevăzînd în acest scop peste 16 miliarde de lei pentru activitatea geologică.** Se vor executa în continuare lucrări geologice cu deosebire pentru descoperirea de noi rezerve de țiței, gaz metan, minereuri feroase, neferoase și minerale nemetalifere, atît în zonele cunoscute cît și în zone noi. Pentru ridicarea eficienței economice a activității geologice este necesar ca amplasarea lucrărilor de explorare să se facă în mod judicios, pe baza unor temeinice studii de prospectare.

În anii 1966—1970 se prevede dezvoltarea **extracției de cărbune, minereuri feroase și neferoase.** Creșterea cea mai importantă se va înregistra la producția de cărbune, prevăzută să ajungă în 1970 la 20 000 000—22 000 000 de tone — de 1,7—1,8 ori mai mult decît în 1965.

Este necesar să se acorde toată atenția sporirii extracției în minele existente și, în același timp, deschiderii minelor noi la termenele stabilite. O mare importanță în acest sens are extinderea metodelor moderne de deschidere, pregătire și exploatare a minelor. Se va ridica gradul de mecanizare a lucrărilor miniere, mai ales a celor din subteran, se vor îmbunătăți organizarea, protecția și securitatea muncii. Trebuie să se respecte riguros raportul rațional dintre nivelul extracției și cel al rezervelor.

O deosebită atenție se va acorda dezvoltării **bazei energetice,** acțiune care, necesitînd o perspectivă mai îndelungată, a impus elaborarea programului de 10 ani. Orientarea prevăzută în acest domeniu constă în creșterea mai accentuată a producției de cărbune și dezvoltarea amenajărilor hidroenergetice, economisirea rezervelor de hidrocarburi în vederea utilizării lor superioare în industrie, ca materie primă.

Producția de energie electrică va crește într-un ritm mai ridicat decît ansamblul industriei, ajungînd în 1970 la 32—34 de miliarde kWh și în 1975 la 55—60 de miliarde kWh. Aceasta se va realiza în principal prin construcția de noi centrale electrice. În cursul anului viitor va intra în funcțiune hidrocentrala de pe Argeș și se vor termina lucrările de construcție la ultimele centrale din cele 12 de pe rîul Bistrița. În 1970—1971 se va da în exploatare marele nod hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier, care se realizează în colaborare cu Republica Socialistă Federativă Iugoslavia ; el va aduce un aport de peste 1 000 000 kW la sporirea puterii instalate a țării și o producție anuală de peste 5 miliarde kWh. Se lucrează împreună cu Republica Populară Bulgaria la elaborarea studiilor și proiectelor pentru hidrocentrala de pe Dunăre, în zona Islaz. Pe rîurile interioare se vor construi hidrocentrale cu o putere instalată de aproape 1 500 000 kW. O putere de peste 7 000 000 kW se va realiza în centrale termoelectrice.

Ținînd seama de creșterea nevoilor, în condițiile resurselor limitate de energie primară și folosind cuceririle revoluției tehnice-științifice, vom începe în anii următori **utilizarea energiei nucleare pentru producerea de energie electrică și termică.** *(Aplauze).* Pentru a avea imaginea clară a progreselor pe care le face țara noastră, este suficient să arătăm că **întreaga producție de energie electrică a anului 1938 se va realiza în 1970 în numai 12 zile, iar în 1975 în mai puțin de o săptămînă.**

În fața muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din industria extractivă și energetică, a geologilor stau în anii care vin sarcini de mare răspundere. Fără îndoială că și în viitor ei vor munci cu entuziasm și perseverență, aducînd o contribuție de seamă la realizarea marilor obiective ale planului de cinci ani.

O puternică dezvoltare va cunoaște **siderurgia,** care în 1970 va realiza o producție de 6 300 000 de tone de oțel. Cel mai mare aport la această creștere va aduce marele Combinat siderurgic de la Galați, a cărui construcție este în plină desfășurare. În anii următori se va intensifica procesul de modernizare a siderurgiei ; vor fi introduse și extinse procedee tehnologice noi, va spori producția oțelurilor de calitate. La sfîrșitul planului cincinal, **producția de oțel pe locuitor — acest barometru important al potențialului economic — va fi de circa 18 ori mai mare decît în 1938.**

În **metalurgia neferoasă,** extinderea capacității uzinelor existente și punerea în funcțiune a unor noi unități vor permite creșterea producției de aluminiu de 3,7 ori, precum și a producției de plumb, zinc, cupru și a altor metale.

Vom continua să acordăm o mare atenție dezvoltării **industriei constructoare de mașini,** a cărei producție va crește într-un ritm mediu anual de peste 12%, asigurînd cea mai mare parte a programului de investiții al planului cincinal. Un loc important îl vor ocupa utilajul petrolier, mașinile agricole, utilajul minier și chimic, mijloacele de transport, utilajul energetic și mașinile-unelte. Trebuie să punem un accent mai mare pe fabricarea de linii tehnologice complete destinate nevoilor interne și exportului, pe producerea de utilaje necesare noilor complexe industriale pe care le construim. Pentru a face față necesităților de mașini și aparate electrotehnice, de aparate de măsură, control și automatizare, producția industriei electrotehnice va atinge cel mai înalt ritm din sectorul construcției de mașini, sporind în medie cu peste 16% anual.

Se impune ca în ramura construcției de mașini să se îmbunătățească introducerea în fabricație a noilor mașini

și utilaje, să se perfecționeze colaborarea și cooperarea între întreprinderi, să se asigure, pe baza studierii atente a cerințelor, stabilitatea profilurilor de producție ale uzinelor. Constructorii de mașini vor trebui să acorde o mare atenție producției de piese de schimb și subansamble necesare funcționării normale și reînnoirii permanente a mașinilor, instalațiilor și mijloacelor de transport.

Ținînd seama de importanța pe care o are în întreaga economie industria construcțiilor de mașini, e necesar ca ministerul să ia toate măsurile pentru realizarea sarcinilor la timp și la un înalt nivel calitativ, corespunzător tehnicii avansate.

Sîntem convinși că oamenii muncii din industria siderurgică și constructoare de mașini — detașament de frunte al constructorilor socialismului — vor munci cu energie și pasiune pentru înfăptuirea Directivelor Congresului al IX-lea al partidului. *(Aplauze).*

Industria chimică are un rol de mare însemnătate în dezvoltarea economiei noastre. Sarcini importante revin industriei chimice, în vederea satisfacerii nevoilor agriculturii cu îngrășăminte, biostimulatori și antidăunători, a cererilor de fibre și fire ale industriei textile, a nevoilor de produse chimice pentru celelalte ramuri ale industriei, de medicamente și bunuri de consum pentru populație. De asemenea, industria chimică va trebui să-și sporească simțitor contribuția la export.

Variatele necesități ale economiei noastre în plină dezvoltare, resursele de materii prime existente fac să crească tot mai mult ponderea industriei chimice în totalul producției industriale. Producția chimică va crește pînă în 1970 de circa 2,3 ori, cu un spor mediu anual de 18,5%. Un accent puternic se va pune în continuare pe dezvoltarea petrochimiei, asigurîndu-se prelucrarea superioară a gazelor naturale și a produselor petroliere.

Se prevede construirea în perioada 1966—1970 a noi uzine de îngrășăminte cu azot și fosfor, fabrici de fibre și fire, fabrici de mase plastice, unități pentru fabricarea de celuloză, hîrtie și altele. Ritmul înalt de creștere prevăzut în industria chimică și cota parte ridicată a noilor capacități în sporul producției impun ministerului, conducerilor întreprinderilor să acorde o deosebită atenție respectării termenelor planificate de intrare în funcțiune a tuturor obiectivelor, realizării indicatorilor tehnici-economici proiectați, ridicării continue a pregătirii profesionale a oamenilor muncii.

Muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor le revine sarcina de cinste de a asigura dezvoltarea în ritm rapid a industriei chimice, de a munci astfel ca întreprinderile din această ramură să producă cu întreaga lor capacitate, să dea maximum de randament. Fără îndoială că ei vor realiza aceasta. *(Aplauze).*

Proiectul de Directive cuprinde prevederi importante și în legătură cu dezvoltarea celorlalte ramuri producătoare de mijloace de producție. Corespunzător volumului de investiții planificat, producția **industriei materialelor de construcție** va crește cu un ritm mediu anual de peste 11%. Se vor produce noi sortimente de materiale de construcții, se vor asigura necesitățile programului de irigații, îmbunătățirea calității materialelor pentru instalații și a celor destinate finisajului construcțiilor.

În silvicultură și industria lemnului se va intensifica acțiunea de plantare a unor specii valoroase pe terenurile destinate acestui scop, fără a se reduce suprafețele agricole și pășunile, și se vor lua măsuri pentru exploatarea rațională a pădurilor și folosirea cît mai completă a materialului lemnos. Datorită prelucrării complexe a masei lemnoase, valoarea producției va spori pînă în 1970 cu 35%; se va dezvolta în mod deosebit producția de plăci aglomerate și fibrolemnoase, de furnir și mobilă.

Muncitorilor și specialiștilor din industria materialelor de construcții, din economia forestieră, din industria prelucrării lemnului le revin în cadrul planului de 5 ani noi și însemnate îndatoriri. Ei trebuie să depună eforturi susținute pentru realizarea producției din aceste ramuri industriale la un nivel și mai înalt, corespunzător nevoilor și exigențelor crescînde ale economiei noastre.

Tovarăși,

Proiectul de Directive prevede o serie de măsuri menite să dea **industriei bunurilor de consum** posibilitatea de a satisface și mai bine nevoile mereu crescînde ale populației. Astfel, în perioada 1966—1970 **producția industriei ușoare** va spori cu 50—55%, iar a **industriei alimentare** cu 50%, ambele realizînd un ritm mediu anual de creștere de 8,5—9%. Se prevede creșterea capacității de producție a industriei bunurilor de consum, dublîndu-se în acest scop investițiile față de perioada 1961—1965. Se vor construi întreprinderi de țesături de bumbac, fibre chimice, lînă, in, cînepă, mătase, fabrici de tricotaje, de încălțăminte, de sticlărie, fabrici de zahăr, de ulei, întreprinderi de preparate din carne, fabrici de bere, de conserve și altele. Este necesar să se acorde o atenție mai mare dezvoltării și reutilării morilor, cu deosebire celor din mediul rural, precum și brutăriilor.

Va trebui să se manifeste o atenție sporită pentru îmbunătățirea continuă a calității bunurilor de larg consum, corespunzător exigențelor și gustului cumpărătorilor. Atît întreprinderile noi cît și cele vechi vor fi dotate cu utilaje moderne, vor folosi procedee tehnologice avansate, care vor permite prelucrarea superioară a materiilor prime.

Industria locală, cooperația meșteșugărească și de consum au în principal sarcina de a lărgi și îmbunătăți serviciile de întreținere și reparații, de a ridica nivelul calității și de a îmbogăți varietatea articolelor de uz casnic și gospodăresc, a produselor de artizanat.

Dezvoltînd și perfecționînd continuu producția bunurilor de consum, oamenii muncii care lucrează în acest domeniu vor aduce o contribuție importantă la îmbunătățirea aprovizionării, la satisfacerea în condiții tot mai bune a cerințelor populației, la creșterea bunăstării materiale a celor ce muncesc. *(Aplauze).*

Tovarăși,

În anii ce urmează este necesar să se intensifice în toate ramurile economiei naționale **acțiunea de îmbunătățire sistematică a calității produselor,** de ridicare a caracteristicilor lor tehnice și economice. Aceasta va trebui să constituie o preocupare de prim ordin a organelor de conducere din economie, a întreprinderilor, a tuturor oamenilor muncii, fiind o condiție de bază pentru satisfacerea nevoilor de producție și consum, pentru creșterea eficienței economice a industriei și pentru a face ca mărfurile românești să fie competitive pe piața externă.

Se va acorda și în viitor o deosebită atenție **creșterii productivității muncii, reducerii prețului de cost și a cheltuielilor de circulație** — căi principale pentru sporirea acumulărilor socialiste, pentru asigurarea unui ritm susținut mersului înainte al economiei noastre și ridicarea bunăstării poporului.

Ca urmare a înzestrării și reutilării întreprinderilor cu tehnica avansată, creșterii gradului de calificare a muncitorilor, mai bunei organizări a muncii, **productivitatea muncii** în industrie urmează să crească în 1970 cu circa 40%, aproximativ două treimi din creșterea producției

urmînd a fi obținută pe această cale. Pentru a sublinia rolul important al acestui factor în dezvoltarea economiei e suficient să arătăm că un **singur procent de creștere a productivității muncii în industrie va echivala în 1970 cu un plus de producție în valoare de peste 1,8 miliarde de lei.**

Planul de cinci ani prevede în industria republicană **scăderea prețului de cost cu circa 10%**, în principal prin realizarea de economii la consumul de materii prime, materiale, combustibil și energie. Volumul total de economii care se va obține pe seama reducerii prețului de cost și a cheltuielilor de circulație va însuma aproape 65 de miliarde de lei, aportul hotărîtor aducîndu-l industria.

Aceste schimbări calitative sînt nemijlocit legate de **promovarea progresului tehnic în toate sectoarele activității industriale,** de extinderea mecanizării și automatizării, de înzestrarea industriei cu instalații la nivelul tehnicii avansate. Această acțiune va ocupa și în viitor un loc principal în politica partidului și guvernului.

Ministerele, conducerile întreprinderilor, cu participarea specialiștilor din institutele de cercetări științifice și din întreprinderi trebuie să-și concentreze eforturile pentru perfecționarea continuă a utilajelor fabricate în țară, pentru asimilarea și producerea unor mașini și instalații cu înalte caracteristici tehnice, necesare modernizării ramurilor economiei.

Va trebui lărgită baza industriei electronice, deosebit de importantă pentru dezvoltarea în perspectivă a economiei, de ea depinzînd extinderea automatizării proceselor de producție în pas cu cerințele revoluției tehnice-științifice. În acest scop este necesar ca în învățămîntul superior tehnic și economic, în universități să se acorde o atenție și mai mare **electronicii și ciberneticii.**

Una din preocupările centrale ale ministerelor și întreprinderilor trebuie să fie ridicarea continuă a calificării muncitorilor și tehnicienilor, perfecționarea pregătirii inginerilor în pas cu introducerea tehnicii noi în economie, cu progresul tehnic-științific.

Fără îndoială, tovarăși, că eroica noastră clasă muncitoare, inginerii, tehnicienii, maiștrii, toți oamenii muncii din industrie vor îndeplini cu succes sarcinile trasate de Congres, asigurînd prin munca lor avîntată dezvoltarea și înflorirea continuă a industriei noastre socialiste! *(Aplauze puternice).*

2. Pentru dezvoltarea intensivă, multilaterală a agriculturii

Tovarăși,

Țara noastră dispune de o însemnată **suprafață agricolă**, de condiții de sol și climă favorabile unei **agriculturi intensive**. Reprezentînd un factor de mare importanță în ansamblul economiei naționale, agricultura trebuie să aducă un aport tot mai mare la progresul țării, la ridicarea bunăstării poporului. **CONTINUÎND ÎN RITM INTENS INDUSTRIALIZAREA SOCIALISTĂ, VOM ACORDA O MAI MARE ATENȚIE DEZVOLTĂRII AGRICULTURII, SPORIRII PRODUCȚIEI VEGETALE ȘI ANIMALE.**

Partidul consideră că în agricultură eforturile principale trebuie îndreptate în viitor spre dezvoltarea multilaterală a producției, asigurarea unei puternice baze tehnice-materiale, sporindu-se în acest sens mijloacele de mecanizare și chimizare și extinzîndu-se irigațiile. În următorul plan cincinal agricultura va primi din partea statului investiții în valoare de peste 35 de miliarde de lei — cu 60% mai mult decît în perioada 1961—1965 —, la care se adaugă circa 9 miliarde de lei investiții în industria de îngrășăminte chimice și insectofungicide, de tractoare și mașini agricole și de materiale de construcție pentru irigații. Cooperativele agricole vor efectua, de asemenea, importante investiții din fonduri proprii pentru dezvoltarea și consolidarea lor economică, în scopul sporirii producției agricole.

O parte importantă din investițiile statului va fi folosită pentru **extinderea și diversificarea mecanizării lucrărilor agricole.** Unitățile socialiste din agricultură vor fi dotate cu o gamă mai variată de tractoare și mașini, ceea ce va asigura mecanizarea completă a culturii griului, porumbului, cartofilor, sfeclei de zahăr, extinderea mecanizării în producția și pregătirea furajelor, în legumicultură, viticultură și pomicultură, precum și la lucrările pe terenurile în pantă.

În elaborarea politicii sale agrare, partidul are în vedere că o agricultură intensivă, multilateral dezvoltată este indisolubil legată de folosirea pe scară largă a **îngrășămintelor chimice, insectofungicidelor** și a altor substanțe chimice. Intrarea în funcțiune, cu întreaga lor capacitate, a combinatelor chimice de la Turnu-Măgurele, Craiova și Tîrgu-Mureș, cît și construirea unor noi întreprinderi de acest fel vor asigura agriculturii în 1970 peste 1 100 000 de tone de îngrășăminte-substanță activă, precum și cantitățile necesare de insectofungicide și ierbicide. **Avem toate condițiile, tovarăși, ca pînă în 1970 să rezolvăm în linii generale problemele mecanizării complexe și ale chimizării agriculturii — factori esențiali în modernizarea și sporirea producției agricole.** *(Aplauze).*

Importante investiții din fondurile statului se vor aloca pentru lucrări de **îmbunătățiri funciare și, în primul rînd, pentru irigații.** Pentru a pune în valoare întregul potențial de producție al solurilor din Bărăgan

și din alte zone cu regim scăzut de precipitații, se va iriga, din fondurile statului, pe baza unor soluții tehnice moderne, o suprafață de circa 400 000 ha. Este în interesul fiecărei cooperative agricole ca prin mijloace proprii, utilizînd sursele de apă locale, să extindă cît mai mult suprafețele de teren irigat. Industria constructoare de mașini și a materialelor de construcții trebuie să producă la timp utilaj și material de cea mai bună calitate pentru amenajarea și exploatarea terenurilor irigate.

Sînt în plină desfășurare lucrările de **îndiguiri și desecări** în lunca inundabilă a Dunării ; trebuie luate măsuri pentru urgentarea acestora, în vederea dării în folosință a terenurilor recuperate. Vom extinde îndiguirea și desecarea terenurilor și în luncile rîurilor interioare, scoțînd astfel din zona inundațiilor și redînd agriculturii importante suprafețe de pămînt din cel mai fertil, cu mari avantaje economice.

În perioada 1966—1970 **producția agricolă globală se prevede să crească cu circa 20% față de media anilor 1961—1965.**

Un obiectiv de cea mai mare însemnătate în dezvoltarea agriculturii este **creșterea producției de cereale și lărgirea bazei furajere.** Se prevede ca în următorii cinci ani să se realizeze o producție medie anuală de circa 4 800 000 de tone de grîu și de 7 600 000 de tone de porumb. Se va extinde cultura lucernei, trifoiului, sparcetei, orzului, ovăzului și a altor furaje valoroase ; va crește producția de cartofi, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui și altele.

Deoarece nu este posibilă extinderea deosebită a suprafeței arabile, sporirea producției vegetale va trebui să se realizeze prin recolte mai mari la hectar ; în acest scop trebuie organizată pe baze științifice întreaga activitate a unităților agricole, valorificate la maximum condițiile create prin mecanizare, chimizare și prin extinderea irigațiilor, mobilizîndu-se toate rezervele de care dispune agricultura noastră socialistă.

Organele agricole, specialiștii din agricultură trebuie să ia măsuri pentru amplasarea mai judicioasă a culturilor pe zone și în cadrul fiecărei unități, ținînd seama de condițiile de climă și sol, de factorii social-economici, de posibilitățile asigurării mijloacelor mecanizate și a forței de muncă pentru executarea tuturor lucrărilor la timp și la un nivel de calitate ridicat. O atenție deosebită trebuie acordată producerii semințelor cu valoare biologică ridicată, din soiuri și hibrizi de mare productivitate, pentru culturile cerealiere și tehnice — în mod deosebit pentru cartofi, sfeclă de zahăr și plante furajere.

După cum se știe, într-o agricultură avansată creșterea animalelor ocupă locul precumpănitor. De aceea, un alt obiectiv de mare importanță spre care trebuie să concentrăm eforturile este **dezvoltarea zootehniei**, ridicarea ponderii acestei ramuri în ansamblul producției și veniturilor din agricultură. Principala preocupare în această direcție trebuie să fie mărirea numărului vacilor, care să ajungă la cel puțin jumătate din totalul bovinelor, creșterea producției de lapte. Punînd în valoare condițiile favorabile pe care le avem pentru creșterea animalelor, este pe deplin posibil ca pînă la sfîrșitul anului 1970 numărul bovinelor să ajungă la circa 5 000 000, din care al vacilor la 2 500 000, numărul porcinelor la peste 6 500 000, al oilor la circa 13 000 000.

Consiliul Superior al Agriculturii trebuie să definitiveze în cel mai scurt timp, pe baza unui studiu temeinic, zonarea creșterii animalelor, avînd în vedere extinderea raselor de mare productivitate adaptate condițiilor din țara noastră ; să întocmească un program, științific fundamentat, de îmbunătățire a calității și productivității animalelor, care să fie aplicat în mod or-

ganizat, în toate unitățile agricole, sub îndrumarea și răspunderea cadrelor de specialitate. În rezolvarea acestor sarcini, un rol de seamă revine medicilor veterinari și zootehniștilor. Este necesară, de asemenea, elaborarea neîntîrziată a unui plan de măsuri privind creșterea producției la hectar a plantelor furajere cultivate, a productivității pășunilor și fînețelor, extinderea industrializării furajelor, alimentația rațională a animalelor.

Hortiviticultura constituie o altă ramură importantă a agriculturii din țara noastră. În viticultură se prevede extinderea pînă în 1970 a plantațiilor cu 75 000 ha, iar în pomicultură cu 80 000 ha, valorificîndu-se terenuri erodate și soluri nisipoase, improprii altor culturi. În același timp, trebuie asigurată întreținerea plantațiilor tinere, combaterea bolilor și dăunătorilor, aplicarea întregului complex de măsuri agrotehnice necesare sporirii producției, îmbunătățirii calității strugurilor și fructelor.

În **legumicultură** va continua acțiunea de concentrare a producției în noi bazine și unități specializate, de lărgire a suprafețelor irigate în zonele cu condițiile cele mai favorabile; totodată se vor construi noi sere și răsadnițe.

În următorii cinci ani, în **gospodăriile agricole de stat** eforturile vor trebui îndreptate spre organizarea întregii producții pe baza științei agricole celei mai avansate, spre obținerea unor recolte tot mai mari la hectar și dezvoltarea creșterii animalelor de rasă, de înaltă productivitate, astfel ca gospodăriile de stat să ocupe un loc și mai important în alcătuirea fondului central agricol. În acest scop o bună parte a investițiilor din agricultură va fi destinată dezvoltării bazei tehnice-materiale a gospodăriilor agricole de stat. Ele trebuie să realizeze producții medii la hectar de cel puțin 2 200 kg la grîu, 3 300 kg la porumb, 1 700 kg la floarea-soarelui și să ridice producția de lapte pe vacă furajată la o medie de cel puțin 3 200 de litri. Conducerile gospodăriilor de stat vor trebui să-și îndrepte eforturile într-o măsură și mai mare spre profilarea și concentrarea producției în unități specializate, folosind cît mai judicios pămîntul și mijloacele tehnice perfecționate, aplicînd pe scară largă cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii agricole înaintate. Va trebui îmbunătățită continuu în toate gospodăriile de stat organizarea muncii, în scopul creșterii producției și productivității muncii, reducerii prețului de cost al produselor.

O mare atenție trebuie acordată dezvoltării și îmbunătățirii activității **stațiunilor de mașini și tractoare**, care au un rol tot mai însemnat în realizarea politicii partidului în agricultură. Deținînd principalele mijloace de mecanizare a lucrărilor agricole, ele trebuie să acorde un ajutor permanent și multilateral în dezvoltarea și consolidarea cooperativelor agricole de producție.

Proiectul de Directive prevede înființarea unui număr de 56 de stațiuni de mașini și tractoare, astfel că în anul 1970 cooperativele agricole de producție vor fi deservite de peste 320 de stațiuni de mașini și tractoare, dotate cu noi tipuri de mașini și tractoare. Numărul tractoarelor din stațiunile de mașini și tractoare va fi în 1970 cu circa 55% mai mare decît în 1965, al combinelor cu circa 60%. Va crește de peste 7 ori numărul mașinilor de împrăștiat îngrășăminte și de 3,7 ori al celor pentru combaterea dăunătorilor.

În centrul activității stațiunilor de mașini și tractoare trebuie să stea folosirea cît mai judicioasă, cu întreaga capacitate, a mijloacelor mecanice, extinderea mecanizării lucrărilor agricole, executarea lor la timp și la un ridicat nivel agrotehnic. Creșterea parcului de mașini și tractoare impune conducerii stațiunilor de mașini și tractoare sarcina de a pregăti un număr corespunzător de mecanizatori,

de a lua măsuri pentru ridicarea continuă a calificării lor profesionale, pentru a folosi cu maximum de randament tehnica modernă.

Cooperativele agricole de producție s-au dovedit forma cea mai potrivită de organizare a muncii unite a țărănimii, de dezvoltare a agriculturii pe baze socialiste, de creștere susținută a producției. Datorită suprafeței de care dispun și ponderii pe care o au în producția agricolă, ele dețin locul cel mai important în agricultura țării noastre. Partidul se preocupă neîncetat de întărirea economică-organizatorică a cooperativelor agricole de producție, acordîndu-le sprijin material, tehnic și științific ; sporirea neîntreruptă a producției vegetale și animale este calea sigură pentru întărirea permanentă a cooperativelor agricole și ridicarea bunăstării țărănimii, pentru satisfacerea nevoilor economiei, ale întregului popor. *(Aplauze).*

Consiliile agricole, specialiștii care lucrează nemijlocit în agricultură trebuie să ajute cooperativele de producție să folosească cît mai chibzuit mijloacele proprii și ajutorul acordat de stat, în vederea creșterii continue a avutului obștesc și a veniturilor cooperatorilor, transformării fiecărei cooperative agricole într-o unitate economică puternică. O atenție specială trebuie acordată cooperativelor agricole din zonele de deal, orientînd dezvoltarea producției acestora spre ramurile care au cele mai prielnice condiții de climă și sol și care aduc cele mai mari venituri.

Un mijloc important de întărire a proprietății obștești este perfecționarea formelor de organizare și retribuire a muncii. Veniturile realizate de cooperatori trebuie să fie tot mai strîns legate de rezultatele obținute în producție, de cantitatea și calitatea muncii, îmbinîndu-se cît mai armonios interesele obștești cu interesele personale ale cooperatorilor.

Trebuie îmbunătățită activitatea de conducere a cooperativelor agricole, asigurîndu-se lărgirea democrației lor interne. În acest scop va trebui ridicat rolul adunării generale, organul suprem de conducere al cooperativei, singurul în măsură să hotărască asupra întregii activități economice, financiare și organizatorice a acesteia. Planurile de producție, ca și contractele de valorificare a producției agricole marfă trebuie să fie dezbătute și aprobate de adunarea generală. Consiliile de conducere ale cooperativelor agricole trebuie să-și desfășoare întreaga activitate pe baza principiului muncii colective, asigurînd dezvoltarea cooperativelor în interesul tuturor membrilor lor. În rezolvarea competentă a problemelor de producție, în munca de conducere, în aplicarea metodelor științifice de organizare a activității cooperativelor agricole, un rol important revine inginerilor agronomi, tuturor specialiștilor agricoli. Și sîntem siguri că ei își vor îndeplini acest rol. *(Aplauze).*

Însemnătatea pe care o are sectorul cooperatist în agricultură, continua sa dezvoltare și consolidare impun îmbunătățirea formelor de îndrumare și conducere a activității cooperativelor agricole. Apare astfel necesitatea creării unor organe intercooperatiste — uniuni raionale și regionale ale cooperativelor agricole de producție — și a unui organ central al cooperativelor agricole de producție. *(Aplauze).* Atribuțiile acestora trebuie să fie legate de coordonarea eforturilor cooperativelor pentru sporirea producției, efectuarea unor acțiuni comune — cum ar fi lucrările de îmbunătățiri funciare și irigații, combaterea eroziunii solului, aprovizionarea cu mijloace tehnice și materiale, prelucrarea produselor agricole și valorificarea lor, rezolvarea unor probleme social-culturale —, precum și de mijlocirea relațiilor dintre cooperativele agricole și alte organizații economice socialiste.

O problemă care va trebui să-și găsească rezolvarea în cel mai scurt timp este stabilirea regimului pensionării țăranilor cooperatori la bătrînețe sau în caz de incapacitate de muncă. Fondurile necesare vor fi constituite prin contribuția cooperativelor agricole, a țărănimii cooperatiste. *(Aplauze)*.

Deoarece actualul Statut model conține multe prevederi depășite, este necesar să se elaboreze un nou Statut al cooperativelor agricole de producție, al cărui proiect să fie larg dezbătut de marea masă a cooperatorilor. Noul Statut va trebui să corespundă condițiilor create după încheierea cooperativizării, să asigure dezvoltarea forțelor de producție și consolidarea continuă a relațiilor socialiste de producție în agricultură. El trebuie să reglementeze conducerea și activitatea cooperativelor în scopul întăririi democrației interne a acestora, organizarea și retribuirea muncii pe baza principiului cointeresării materiale în creșterea producției, în vederea dezvoltării continue a avutului obștesc, a ridicării bunăstării întregii țărănimi cooperatiste.

Este necesar să fie sprijiniți în continuare țăranii cu gospodărie individuală din zonele de deal și de munte — care, datorită condițiilor naturale, nu s-au putut cooperativiza — în vederea creșterii producției, sporirii veniturilor, îmbunătățirii condițiilor lor de viață.

Un aport însemnat la dezvoltarea și perfecționarea continuă a producției agricole îl aduc **oamenii de știință din institutele de cercetare și de învățămînt, din stațiunile experimentale**. Este necesar ca eforturile lor să se îndrepte spre : crearea și introducerea în producție a unor noi soiuri și hibrizi mai productivi și de calitate superioară, adaptați diferitelor condiții de climă și sol din țara noastră, pentru culturile cerealiere, plantele tehnice și hortiviticole ; stabilirea măsurilor agrotehnice ce trebuie aplicate pe terenurile irigate și îndiguite, ca și pe cele cu fertilitate slabă ;

folosirea cu randament sporit a îngrășămintelor și insectofungicidelor ; perfecționarea mașinilor și utilajelor. În domeniul zootehniei activitatea trebuie îndreptată spre crearea de noi rase și îmbunătățirea productivității celor existente, stabilirea celor mai raționale metode de creștere și furajare a animalelor, prevenirea și combaterea bolilor. Crearea soiurilor și raselor valoroase, elaborarea metodelor agrozootehnice eficace necesită dezvoltarea și aprofundarea cercetărilor de genetică, biochimie, fiziologie, agrochimie.

O cerință importantă a activității cercetătorilor trebuie să o constituie legătura mai strînsă cu unitățile de producție, sprijinirea specialiștilor, a tuturor oamenilor muncii din unitățile agricole socialiste pentru aplicarea în practică a cuceririlor științei și tehnicii înaintate.

Sîntem convinși că vrednica noastră țărănime, muncitorii, inginerii și tehnicienii, oamenii de știință din agricultură nu-și vor precupeți munca, entuziasmul și priceperea în vederea îndeplinirii cu succes a sarcinilor trasate de Congresul nostru pentru creșterea producției agricole, pentru înflorirea agriculturii noastre socialiste. *(Vii aplauze)*.

3. Un vast program de investiții

Tovarăși,

Sporirea potențialului economic al țării, dezvoltarea susținută a producției materiale asigură în perioada planului cincinal **un volum de investiții din fondurile statului de 250—260 de miliarde de lei, ceea ce este egal cu valoarea investițiilor din ultimii zece ani.** Realizarea acestui volum de investiții este necesară pentru a asigura creșterea în ritm susținut a întregii economii naționale. Între anii 1966 și 1970 urmează să intre în funcțiune 750 de obiective

industriale, să se efectueze numeroase lucrări în agricultură, transport, comerț și în sectorul social-cultural. Proporțiile și modul de repartizare a investițiilor reflectă direcțiile principale ale politicii economice a partidului. **Peste 80% din totalul fondurilor de investiții sînt destinate industriei, agriculturii și transporturilor.**

Pentru dezvoltarea susținută a industriei sînt alocate 144 de miliarde de lei, din acestea circa trei pătrimi energeticii, metalurgiei, construcțiilor de mașini și chimiei, în vederea creșterii **cu prioritate a producției mijloacelor de producție.**

În **industria ușoară și alimentară** se investesc aproximativ 17 miliarde de lei, creșterea investițiilor fiind mai mare decît în celelalte ramuri industriale. De asemenea, pentru a se putea efectua volumul de **transport** și activitatea de **telecomunicații** cerute de economie se prevăd investiții de 1,8 ori mai mari decît în ultimii cinci ani. Se va dota transportul feroviar cu mijloace moderne de tracțiune, 80% din volumul acestuia urmînd a fi efectuat în 1970 cu locomotive diesel și electrice ; se prevede, de asemenea, mărirea și modernizarea parcului de vagoane și camioane, dezvoltarea capacității porturilor, modernizarea drumurilor.

Sporirea volumului de mărfuri agroalimentare face **necesară alocarea unor însemnate fonduri pentru mărirea spațiilor de depozitare și îmbunătățirea condițiilor de conservare și manipulare** a cerealelor, plantelor tehnice, legumelor, fructelor și produselor animaliere. Trebuie asigurată buna păstrare și conservare a produselor din momentul achiziționării lor și pînă ce ajung la consumator, aceasta fiind o condiție pentru menținerea calității produselor și eliminarea pierderilor.

Investițiile prevăzute pentru **activitatea social-culturală**, însumînd circa 8 miliarde de lei, sînt îndreptate spre

dezvoltarea bazei materiale a învățămîntului, științei, culturii și ocrotirii sănătății. Se vor construi noi școli și institute de învățămînt superior, institute și laboratoare de cercetări, spitale și policlinici, cinematografe, teatre.

O latură importantă a politicii noastre economice este **îmbunătățirea continuă a repartizării forțelor de producție pe teritoriul țării.** În alegerea localităților unde se vor construi noile obiective trebuie să îmbinăm și în viitor politica de ridicare a regiunilor și raioanelor mai slab dezvoltate cu criteriile de eficiență economică. În prezent se elaborează studii pe baza cărora se vor face încă în cursul acestui an propuneri de amplasare a noilor întreprinderi. Se vor putea asigura astfel din timp măsurile necesare accelerării ritmului de construcție, paralel cu ridicarea calității și scăderea prețului de cost al lucrărilor.

În perioada 1966—1970 o parte importantă a sporului producției industriale, cu deosebire în chimie, energie electrică, siderurgie, materiale de construcții și industrie ușoară, urmează a fi realizată în întreprinderi noi. Este evident ce importanță are respectarea riguroasă de către ministere și întreprinderi a termenelor de punere în funcțiune a capacităților de producție.

O preocupare centrală pentru organele noastre de partid și de stat va trebui să fie **creșterea eficienței economice a investițiilor, a întregii activități din economie** — factor esențial al realizării ritmului de creștere prevăzut în economia noastră și al îmbunătățirii condițiilor de viață ale oamenilor muncii. În acest scop trebuie să mărim productivitatea muncii, să reducem prețul de cost și cheltuielile de circulație, să organizăm mai bine producția, să gospodărim mai economic mijloacele materiale și bănești de care dispunem. **Pentru ridicarea eficienței fiecărui obiect de investiție, trebuie analizate în prealabil cu temeinicie și** spirit de **răspundere** utilitatea și oportunitatea construc-

ției, soluțiile tehnice propuse, costurile prevăzute. Trebuie create toate condițiile ca după intrarea în funcțiune întreprinderile să realizeze în cel mai scurt timp indicii tehnici și economici stabiliți în proiect.

Tovarăși,

În următorii ani va continua să se dezvolte colaborarea frățească multilaterală cu țările membre ale C.A.E.R., cu toate țările socialiste, în cadrul diviziunii internaționale socialiste a muncii. Relațiile economice reciproc avantajoase contribuie la dezvoltarea fiecărei țări socialiste în parte, la întărirea sistemului socialist mondial. *(Aplauze).*

Totodată, ținînd seama de diviziunea muncii pe plan mondial, România dezvoltă legături economice cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială, pe baza avantajului reciproc.

Dezvoltarea multilaterală a economiei noastre va duce **la mărirea în următorii cinci ani a volumului comerțului exterior cu peste 40% față de 1965.** Se va îmbunătăți structura exportului, mărindu-se ponderea produselor cu un grad mai ridicat de industrializare, îndeosebi a produselor chimice, a mașinilor și utilajelor, a unor mărfuri din industria lemnului, ușoară și alimentară. Ministerele și întreprinderile producătoare au sarcina de a asigura volumul de mărfuri prevăzut pentru export, la nivelul calitativ cerut de piața externă. Ministerul și întreprinderile comerțului exterior trebuie să-și îmbunătățească activitatea atît în ce privește desfacerea mărfurilor la export, cît și aducerea la timp și în cele mai bune condiții a mărfurilor importate. Efectuarea la un nivel tot mai ridicat a operațiunilor de comerț exterior va contribui la bunul mers al economiei noastre, la dezvoltarea legăturilor de cooperare economică dintre țara noastră și alte țări.

4. Ridicarea bunăstării oamenilor muncii, scopul întregii politici a partidului

Tovarăși,

Avîntul economiei, sporirea productivității muncii sociale vor duce la creșterea pînă în 1970 a venitului național cu circa 40% față de anul 1965. În ultimul an al planului cincinal venitul național pe locuitor va fi de patru ori și jumătate mai mare decît nivelul cel mai ridicat realizat înainte de război.

Întreaga politică a partidului e îndreptată spre ridicarea continuă a bunăstării oamenilor muncii. În acest scop proiectul de Directive prevede ca **salariul real să fie în 1970 cu 20—25% mai mare decît în 1965.** Majorarea salariilor nominale va constitui și în viitor principala cale de creștere a veniturilor salariaților. Totodată, în anii următori se vor lua măsuri pentru **majorarea pensiilor tuturor categoriilor de pensionari**; aceasta va contribui la îmbunătățirea condițiilor lor de viață, reprezentînd o binemeritată răsplată pentru activitatea lor îndelungată. *(Aplauze).* O dată cu sporirea producției agricole și îndeosebi a producției-marfă, **se măresc și veniturile reale ale țărănimii**; nivelul lor va spori în perioada 1966—1970 cu circa 20%.

Corespunzător volumului crescut al veniturilor de care va dispune populația în această perioadă se vor mări **vînzările de mărfuri prin comerțul socialist** cu 50—55%, într-un ritm mediu anual de 8,5—9%. Ținînd seama de tendințele în consumul populației, se prevede ridicarea ponderii mărfurilor industriale vîndute populației, **îndeosebi a bunurilor de folosință îndelungată.** Schimbările în structura consumului se evidențiază și prin faptul că, în cadrul serviciilor, se va extinde turismul, se va dezvolta

deservirea populației de la orașe și sate. Volumul sporit de mărfuri ce vor fi desfăcute pe piață cere îmbunătățirea activității organelor de conducere a comerțului, a tuturor organizațiilor comerciale. Va trebui să se acorde mai multă atenție dezvoltării rețelei comerciale, bunei amplasări a noilor unități, dotării cu mijloacele necesare desfășurării în bune condiții a activității. Este, de asemenea, necesară ridicarea gradului de pregătire a cadrelor din comerț în scopul asigurării unei deserviri civilizate a populației.

O preocupare de seamă a partidului nostru este îmbunătățirea în continuare a condițiilor de locuit ale oamenilor muncii. În perioada 1966—1970 se prevede construirea din fondurile statului a circa **300 000 de apartamente.** Noile locuințe se vor construi de regulă în mari complexe înzestrate cu dotările tehnico-edilitare, social-culturale și de deservire necesare. În proiectarea și execuția locuințelor va spori proporția spațiului locuibil, gradul de confort al apartamentelor, se va îmbunătăți finisajul interior și exterior al construcțiilor.

Trebuie promovate în continuare inițiativa și spiritul inovator al arhitecților și constructorilor pentru înlăturarea uniformității soluțiilor arhitecturale, lărgirea varietății noilor blocuri de locuințe, precum și îmbunătățirea arhitecturii construcțiilor industriale. În acest scop este necesară folosirea a tot ceea ce este mai avansat în domeniul construcțiilor, acordîndu-se totodată o mai mare atenție specificului local.

Ținînd seama de volumul important al construcțiilor de locuințe și social-culturale în mediul rural, este necesar să se treacă la întocmirea studiilor de sistematizare a satelor pentru ca locuitorii acestora să aibă posibilitatea de a folosi în condiții cît mai bune unitățile comerciale, școala, dispensarul, căminul cultural, electrificarea și alimentarea cu apă. Aceasta va duce, în același timp, la economisirea terenurilor, la îmbunătățirea, în general, a condițiilor de viață de la sate.

În domeniul **gospodăriei comunale** sînt prevăzute investiții de peste 7 miliarde de lei, în cadrul cărora se dezvoltă alimentarea cu apă, canalizarea, transportul în comun și altele. Se va extinde acțiunea de protecție a cursurilor de apă și de epurare a apelor reziduale.

Se prevede extinderea **activității social-culturale**, statul urmînd să cheltuiască în acest scop, în perioada 1966—1970, cu 40—45% mai mult decît în ultimii cinci ani. Sume importante se vor aloca pentru dezvoltarea ocrotirii sănătății populației ; vor fi luate măsuri de îmbunătățire a protecției și securității muncii, a asistenței medicale, a condițiilor de odihnă a oamenilor muncii, de acordare a ajutorului de boală și altele. Se vor construi în această perioadă localuri noi pentru Teatrul Național din București și pentru teatrele din Craiova și Tîrgu-Mureș, case de cultură în 16 orașe ale țării, studiouri de televiziune.

Este necesar să se acorde atenție dezvoltării sportului și educației fizice, bazei sale materiale.

Creșterea cheltuielilor social-culturale, care în 1970 se vor ridica la 5 000 de lei pe familie, va aduce un aport însemnat la ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii.

SPORIREA VENITURILOR SALARIAȚILOR ȘI ȚĂRĂNIMII, LĂRGIREA BAZEI MATERIALE ȘI DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR SOCIAL-CULTURALE, ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE LOCUIT ȘI A SERVICIILOR EDILITARE VOR ASIGURA PENTRU TOȚI OAMENII MUNCII UN NIVEL DE VIAȚĂ ȘI DE CIVILIZAȚIE MAI RIDICAT ; BINEFACERILE SOCIALISMULUI VOR FI TOT MAI PUTERNIC SIMȚITE ÎN FIECARE FAMILIE, ÎN VIAȚA FIECĂRUI CETĂȚEAN, A ÎNTREGULUI NOSTRU POPOR. *(Vii aplauze).*

5. Dezvoltarea și perfecționarea cercetării științifice și a învățămîntului

Tovarăși,

Trăim într-o epocă de mari prefaceri revoluționare, caracterizată și prin desfășurarea unei revoluții științifice și tehnice de o amploare fără precedent. Programul de dezvoltare a societății socialiste în următorii cinci ani, satisfacerea nevoilor mereu crescînde ale economiei naționale sînt indisolubil legate de progresul științei, de **intensificarea cercetărilor fundamentale și aplicative** în toate ramurile. În acest scop, în perioada planului cincinal vor fi făcute noi eforturi pentru întărirea corespunzătoare a bazei materiale a științei. Pentru finanțarea cercetărilor **se vor aloca peste 7 miliarde de lei, din care circa 1,5 miliarde vor fi destinate construirii de noi institute și laboratoare, dotării cu aparatură de nivel tehnic ridicat.**

Pînă în anul 1970, în instituțiile de cercetare vor lucra peste 30 000 de persoane ; se va pune accentul pe formarea de cadre științifice în matematică, fizică, chimie, biologie, științe tehnice, economice și în alte domenii. Aceasta impune ridicarea continuă a nivelului muncii de pregătire a noilor cercetători, a specializării lor potrivit progresului științei contemporane, dezvoltării actuale și în perspectivă a economiei și culturii. Formarea tinerilor cercetători, îndrumarea și sprijinirea lor atentă este una din misiunile de înaltă răspundere ale oamenilor noștri de știință. *(Aplauze).*

În învățămîntul superior există peste 12 000 de specialiști care, concomitent cu activitatea lor principală, didactică, desfășoară și muncă științifică. Este necesar să se creeze condiții mai bune pentru dezvoltarea cercetării științifice în institutele de învățămînt superior, la catedre, să se asigure participarea largă a cadrelor didactice universitare la cercetările din institute și din întreprinderi.

Institutele Academiei și departamentale, institutele de învățămînt superior, laboratoarele marilor întreprinderi formează o puternică rețea de unități, care cuprinde principalele domenii de cercetare și permite desfășurarea unei activități științifice multilaterale. Îndeplinirea cu succes a noilor sarcini ce decurg din dezvoltarea social-economică a țării creează **necesitatea îmbunătățirii sistemului de organizare a activității științifice, a concentrării cadrelor și a mijloacelor materiale spre obiectivele cu cea mai mare eficiență.** În acest sens, pe lîngă Consiliul de Miniștri urmează să ia ființă **Consiliul Național al Cercetării Științifice, care va avea sarcina să elaboreze direcțiile de orientare și programul unitar de cercetare științifică și de pregătire a cadrelor, să asigure coordonarea activității în acest domeniu.** *(Aplauze).*

Știința, care stă la baza construcției socialismului, trebuie să-și aducă contribuția tot mai activă la întărirea continuă a forței economice a patriei, la dezvoltarea întregii societăți. În multe ramuri ale activității de cercetare științifică s-au obținut realizări de seamă, care se bucură de prețuire atît în țară cît și peste hotare ; sînt însă și domenii cărora trebuie să li se acorde mai multă atenție. Astfel, în mersul înainte pe întregul front al cercetării științifice va trebui să se pună un accent mai mare pe științele tehnice. Importul de utilaje, mașini, procese tehnologice și licențe nu trebuie să ducă la neglijarea activității de cercetare proprie ; rămînerea în urmă în acest domeniu nu poate avea decît urmări negative în dezvoltarea economică și socială a țării, duce la dependență față de străinătate.

Pentru a satisface tot mai bine necesitățile de dezvoltare ale industriei, agriculturii și altor domenii, în pas

cu cele mai noi cuceriri ale ştiinţei mondiale, este nevoie să dăm impuls activităţii de cercetare din ţara noastră. E de datoria ministerelor, organelor economice şi întreprinderilor să se preocupe de valorificarea deplină a rezultatelor cercetărilor ştiinţifice, să acorde o mai mare atenţie participării oamenilor de ştiinţă la întocmirea studiilor privind dezvoltarea economiei, la elaborarea diferitelor soluţii tehnice-ştiinţifice cerute de producţie, să-i consulte sistematic în toate problemele de specialitate. Aceasta cere, totodată, din partea oamenilor de ştiinţă, a tuturor cercetătorilor să întreţină o legătură strînsă cu producţia, să acorde un sprijin permanent întreprinderilor în aplicarea rezultatelor muncii lor.

O condiţie importantă a sporirii eficienţei muncii ştiinţifice este **îmbinarea armonioasă a cercetării fundamentale cu cea aplicativă.** Preocuparea insuficientă faţă de un aspect sau altul duce inevitabil la îngustarea orizontului de cercetare, la stagnarea progresului ştiinţific.

Desfăşurarea cu succes a cercetării ştiinţifice este indisolubil legată de **stimularea schimbului larg de opinii, confruntarea deschisă a punctelor de vedere, animată de spirit constructiv şi de deplină obiectivitate ştiinţifică.**

Merită relevată însemnătatea relaţiilor care s-au statornicit între oamenii de ştiinţă din ţara noastră şi cei de peste hotare, a colaborării cu savanţii din ţările socialiste şi din alte ţări. Pentru a se asigura mersul înainte al ştiinţei din ţara noastră, trebuie să se acorde atenţie folosirii în cercetare şi în activitatea practică a tot ceea ce ştiinţa şi tehnica mondială creează mai bun, intensificării legăturilor, schimburilor de experienţă, a informaţiei şi documentării ştiinţifice, evitîndu-se astfel abordarea unor teme depăşite de dezvoltarea ştiinţei şi a tehnicii.

Dovedind îndrăzneală creatoare pentru deschiderea unor căi noi în cunoaşterea naturii şi societăţii, pentru

abordarea unor probleme de înaltă valoare ştiinţifică şi practică, ducînd mai departe tradiţiile progresiste ale ştiinţei româneşti, oamenii noştri de ştiinţă vor spori aportul la îmbogăţirea patrimoniului ştiinţific naţional şi mondial. *(Aplauze).*

Tovarăşi,

Unul din obiectivele importante ale politicii partidului şi statului nostru îl constituie **dezvoltarea şi perfecţionarea continuă a învăţămîntului de toate gradele.** Aşezat pe temelia concepţiei înaintate despre natură şi societate, folosind tradiţiile progresiste ale şcolii româneşti şi experienţa pedagogică universală, strîns legat de cerinţele mereu crescînde ale construcţiei socialiste, învăţămîntul din ţara noastră joacă un rol de seamă în formarea tinerelor generaţii şi educarea omului nou, în ridicarea nivelului cultural şi de conştiinţă al întregului popor în spiritul înaltelor idei ale umanismului socialist. Nivelul actual al societăţii noastre impune ridicarea pe o treaptă şi mai înaltă a cunoştinţelor de cultură generală, ştiinţifice şi tehnice, ale tuturor cetăţenilor patriei.

Şcoala, principalul izvor de cultură şi factor de civilizaţie, va cuprinde în ţara noastră în următorii cinci ani aproape un sfert din populaţie. *(Aplauze).*

Dezvoltarea impetuoasă a ştiinţei şi tehnicii, creşterea volumului de cunoştinţe ce trebuie însuşite de elevi **impun trecerea în următorii ani la pregătirea condiţiilor pentru mărirea duratei învăţămîntului obligatoriu.** În acest scop este necesar ca încă de pe acum Ministerul Învăţămîntului, consultînd cadrele didactice, specialiştii din diferite ramuri ale economiei şi culturii, să elaboreze studiul cu privire la aşezarea acestui învăţămînt, la profilul şi durata sa.

Învățămîntul obligatoriu trebuie să asigure elevilor o bună pregătire, temeinice cunoștințe de cultură generală, științifice și tehnice.

În anii ce urmează **se va extinde învățămîntul mediu, care va cuprinde licee de cultură generală și licee de specialitate.** *(Aplauze).* Școala noastră va deveni tot mai cuprinzătoare, oferind tinerilor largi posibilități de învățătură, în funcție de aptitudinile și dorințele lor, de cerințele economiei și culturii noastre socialiste în plin avînt.

Ținînd seama de nevoile de cadre medii ale economiei naționale, **se vor înființa licee industriale, agricole, economice, pedagogice. În anii viitori, un număr tot mai mare de tineri va putea frecventa aceste școli, care, pe lingă pregătirea de cultură generală, oferă temeinice cunoștințe profesionale,** absolvenții lor avînd posibilitatea să devină tehnicieni sau să continue studiile în învățămîntul superior. În perioada 1966—1970 vor fi pregătite în aceste școli circa 130 000 de cadre.

Va cunoaște o largă dezvoltare învățămîntul profesional, care trebuie să corespundă tot mai bine sarcinilor noi și de perspectivă ale economiei naționale, să pregătească viitori muncitori și maiștri capabili să mînuiască cu pricepere instalațiile, mașinile și utilajele perfecționate de care dispun întreprinderile. Pînă în 1970 vor fi pregătiți peste 310 000 de muncitori calificați. În același timp, ținînd seama de faptul că în această perioadă un număr mare de muncitori vor fi calificați la locul de muncă, ministerele și întreprinderile trebuie să ia măsuri pentru perfecționarea cursurilor de calificare și pentru organizarea învățămîntului seral și fără frecvență.

Înfăptuirea sarcinilor înscrise în Directive necesită pregătirea unui număr tot mai mare de cadre cu calificare superioară pentru toate domeniile de activitate. În perioada 1966—1970 vor absolvi institutele de învățămînt superior

110 000 de specialiști — ingineri, economiști, profesori, medici și alții. **Un accent deosebit se va pune pe învățămîntul superior tehnic și economic,** chemat să pregătească specialiști de înaltă competență pentru nevoile complexe ale organizării și conducerii întregii activități de producție.

În vederea îmbunătățirii condițiilor de studiu ale oamenilor muncii va trebui să se extindă învățămîntul seral și fără frecvență, mediu și superior.

În scopul dezvoltării bazei materiale a învățămîntului de toate gradele, în următorii cinci ani se vor investi peste 3,5 miliarde de lei. Se vor construi din fondurile statului peste 4 000 de săli de clasă pentru școlile de cultură generală, profesionale și tehnice, vor fi date în folosință internate cu o capacitate de circa 54 000 de locuri.

Incepînd cu noul an școlar, se va extinde gratuitatea manualelor școlare și la învățămîntul mediu. *(Aplauze).* **Se vor asigura astfel gratuit manuale pentru toți elevii din școala obligatorie de cultură generală și din licee, ceea ce constituie un însemnat ajutor pentru ei și familiile lor.**

Învățămîntul superior își va lărgi spațiul de școlarizare cu circa 270 000 de metri pătrați ; în această perioadă se vor construi localul Institutului politehnic din București, cămine și cantine studențești cu o capacitate de peste 15 000 de locuri.

Ministerul Învățămîntului trebuie să ia măsuri în vederea perfecționării programelor și manualelor, a metodelor pedagogice de predare în învățămîntul de toate gradele. De asemenea este necesar să se asigure dotarea laboratoarelor cu aparatură tehnică corespunzătoare, aprovizionarea școlii cu material didactic necesar desfășurării în cele mai bune condiții a procesului de învățămînt.

Munca plină de devotament pe care o desfășoară zi de zi cei peste 175 000 de slujitori ai școlii pentru înar-

marea tinerei generații cu știința și cultura înaintată se bucură de aprecierea partidului, a întregului nostru popor. *(Aplauze).* Sîntem încredințați că și în viitor membrii corpului didactic vor munci cu entuziasm pentru îndeplinirea sarcinilor nobile ce le revin în pregătirea tineretului patriei noastre, în ridicarea continuă a rolului școlii în opera de construire a socialismului. *(Aplauze îndelungate).*

6. Îmbunătățirea și perfecționarea activității de planificare și conducere a economiei

Tovarăși,

Complexitatea problemelor ridicate de economie, știință, cultură, de întreaga activitate de edificare a noii societăți, impune, ca o necesitate obiectivă, îmbunătățirea continuă a formelor organizatorice și a metodelor de conducere.

Este imperios necesar ca, în activitatea lor, organele de conducere și planificare a economiei să țină permanent seama de cerințele legilor obiective care acționează în societatea noastră, cum sînt legea valorii, legea dezvoltării planice, proporționale a economiei naționale, legea economică fundamentală a socialismului. Ignorarea sau neglijarea lor atrag după sine greșeli grave, dăunează dezvoltării armonioase a economiei și întregii societăți. Trebuie înlăturate subiectivismul și mulțumirea de sine, care duc la îngîmfare și la nesocotirea realității. Studierea temeinică a vieții, a fenomenelor noi constituie principala cerință, absolut obligatorie, a unei juste conduceri și planificări a economiei.

Principiul călăuzitor după care trebuie să-și desfășoare activitatea organele economice și de planificare — obligatoriu în toate domeniile construcției socialiste — este conducerea colectivă. *(Aplauze).* Elaborarea planurilor de

stat, a principalelor măsuri economice trebuie să fie rodul gîndirii și muncii colective a cadrelor de conducere, a celor mai buni activiști și specialiști din fiecare domeniu de activitate. Practica întregii noastre activități demonstrează că o persoană, oricîte cunoștințe ar avea și oricît de capabilă ar fi, nu poate rezolva de una singură problemele, sau, în cel mai bun caz, le rezolvă cu multe neajunsuri.

Comitetul Central consideră că trebuie să fie studiate și găsite formele organizatorice cele mai potrivite și metodele de muncă corespunzătoare pentru îmbinarea răspunderii personale cu conducerea colectivă, atît la organele centrale economice cît și la întreprinderi.

Ținînd seama de volumul și diversitatea crescută a problemelor construcției socialiste, de cerințele rezolvării mai operative a sarcinilor, de experiența bogată acumulată de aparatul nostru de stat în conducerea tuturor sectoarelor de activitate, devin necesare și posibile lărgirea atribuțiilor ministerelor și celorlalte instituții centrale, precum și a conducerilor întreprinderilor.

În același timp, aceasta va duce la creșterea continuă a răspunderii organelor centrale, atît în elaborarea cît și în îndeplinirea planurilor de stat, în conducerea și îndrumarea activității economiei, a tuturor celorlalte domenii.

La baza activității organelor de stat va sta și în viitor principiul centralismului democratic, care asigură îmbinarea și concentrarea tuturor forțelor, de jos și pînă sus, într-o singură direcție — avîntul economiei, științei și culturii socialiste, al întregii societăți. *(Aplauze).*

Pentru a rezolva tot mai bine sarcinile ce le revin, ministerele, organele centrale și locale, lucrătorii din aparatul de stat trebuie să-și îmbunătățească și să-și perfecționeze continuu metodele de muncă, să întărească disciplina de stat, să vegheze la respectarea legilor, la apărarea intereselor statului, să manifeste tot mai multă receptivi-

tate față de tot ce e nou și înaintat, precum și grijă și solicitudine față de cererile oamenilor muncii.

In vederea rezolvării competente a tuturor problemelor legate de dezvoltarea întreprinderilor, de îndeplinirea în cele mai bune condiții a sarcinilor de plan, este necesar să se acorde acestora un sprijin calificat și permanent, să se efectueze un control eficace asupra activității lor, să se acorde o mai mare atenție repartizării specialiștilor în sectoarele hotărîtoare de concepție și producție. Participarea maselor de oameni ai muncii la exercitarea controlului, promovarea spiritului lor de inițiativă reprezintă un factor important în perfecționarea continuă a activității economice.

Îmbunătățindu-și continuu munca de planificare și conducere, organele noastre de stat își vor îndeplini tot mai bine rolul important pe care-l au în desăvîrșirea construcției socialiste. *(Aplauze).*

III

ORÎNDUIREA SOCIALISTĂ ; ÎNFLORIREA NAȚIUNII ȘI A STATULUI SOCIALIST

Tovarăși,

Victoria definitivă a socialismului în patria noastră a dus la profunde schimbări social-economice în întreaga structură a societății, făcînd ca actuala Constituție, elaborată în 1952, să nu mai corespundă. Proiectul noii Constituții, supus dezbaterii întregului popor, reflectă aceste transformări și consfințește victoriile dobîndite în făurirea societății socialiste. *(Aplauze).*

Corespunde pe deplin stadiului actual de dezvoltare al orînduirii noastre propunerea ca patria noastră să poarte

denumirea de **Republica Socialistă România.** *(Aplauze puternice, urale).* Proiectul de Constituție are în vedere caracterul unitar al statului și subliniază că poporul — deținătorul suveran al întregii puteri — este stăpîn pe soarta sa, pe bogățiile țării, își făurește în mod conștient propria istorie. *(Aplauze îndelungate).*

Pornind de la faptul că partidul nostru și-a cucerit dragostea și încrederea nestrămutată a poporului, proiectul de Constituție consfințește rolul Partidului Comunist Român de forță politică conducătoare a întregii societăți. *(Aplauze puternice).*

La baza societății noastre stă proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție, care asigură dezvoltarea multilaterală a patriei, bunăstarea întregului popor ; proiectul de Constituție garantează, ocrotește și asigură dezvoltarea continuă a proprietății de stat asupra bunurilor aparținînd întregului popor și a proprietății cooperatiste asupra bunurilor aparținînd fiecărei organizații cooperatiste.

Istoria modernă a României este legată indisolubil de lupta clasei muncitoare pentru cucerirea puterii politice și făurirea noii societăți. *(Aplauze puternice).* Devenind clasă conducătoare în stat, clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea muncitoare, sub conducerea partidului comuniștilor, a înfăptuit cu pricepere opera de construire a noii societăți, dovedindu-se la înălțimea misiunii sale istorice. *(Aplauze).* Creșterea numerică a muncitorimii, ridicarea nivelului ei de cunoștințe tehnice și de cultură generală, a conștiinței sale de clasă fac să crească și mai mult rolul clasei muncitoare în construcția socialismului. Proiectul de Constituție consacră clasei muncitoare rolul de clasă conducătoare a întregii noastre societăți socialiste. *(Aplauze puternice).*

În munca și lupta comună pentru construcția socialismului s-a dezvoltat pe o treaptă superioară alianța clasei muncitoare cu țărănimea, baza de granit a societății noastre socialiste. Atît în anii regimului burghezo-moșieresc, și mai cu seamă după 23 August 1944, țărănimea s-a dovedit aliata de nădejde a clasei muncitoare ; în momentele hotărîtoare ea a fost alături de muncitori, a urmat și a înfăptuit cu încredere politica Partidului Comunist Român. *(Aplauze)*.

Cooperativizarea agriculturii a produs mari schimbări în structura socială a țărănimii, care constituie o parte însemnată a populației țării noastre. Ea reprezintă astăzi o clasă socială animată de interese comune : dezvoltarea și înflorirea proprietății cooperatiste, construirea socialismului. Dezvoltarea conștiinței socialiste, lărgirea orizontului ei de cunoștințe sporesc contribuția țărănimii la înfăptuirea tuturor victoriilor noastre în construirea socialismului.

Intelectualitatea, ale cărei rînduri au crescut în anii regimului democrat-popular, participă mînă în mînă cu muncitorii și țăranii la întreaga activitate desfășurată de poporul nostru. Noua societate se construiește pe baza celei mai înalte științe și culturi ; de aceea în viitor va crește și mai mult aportul intelectualilor la dezvoltarea economică, științifică și culturală a patriei. *(Aplauze)*.

Unirea muncitorimii, țărănimii, intelectualității și celorlalte categorii de oameni ai muncii, fără deosebire de naționalitate, în jurul partidului constituie factorul hotărîtor al marilor biruințe dobîndite de poporul nostru. Întărirea continuă a acestei unități reprezintă garanția sigură a mersului nostru victorios înainte pe drumul socialismului. *(Aplauze)*.

Împrejurările istorice au făcut ca de-a lungul secolelor pe meleagurile patriei noastre să se așeze, alături de români, și populație de alte naționalități. În decursul a sute de ani, români, maghiari, germani și oameni ai muncii de alte naționalități au luptat și muncit împreună, au îndurat multe greutăți, au dus lupte dîrze împotriva claselor asupritoare. Conviețuind și luptînd laolaltă, ei s-au înfrățit pe veci și alcătuiesc astăzi, împreună, marea familie a României socialiste. *(Aplauze îndelungate)*. Proiectul de Constituție consfințește această realitate și, reflectînd politica națională justă, marxist-leninistă, a partidului, asigură egalitatea deplină în toate domeniile de activitate a tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate. Totodată, el nu îngăduie propaganda naționalist-șovină, ațîțarea urii de rasă — profund contrarii intereselor oamenilor muncii din patria noastră.

O expresie a politicii naționale a partidului este dezvoltarea forțelor de producție în toate regiunile, industrializarea acestora ; pe această bază se asigură afirmarea multilaterală a tuturor cetățenilor, adevărata lor egalitate. Oamenii muncii de toate naționalitățile luptă strîns uniți pentru construirea socialismului, pentru înflorirea patriei lor comune — România socialistă. *(Vii și puternice aplauze)*.

Dispariția claselor exploatatoare a dus la întărirea națiunii, la cimentarea unității sale. Numai în socialism se pot manifesta în toată plinătatea lor comunitatea reală de interese economice, cultura socialistă comună a tuturor cetățenilor ce locuiesc pe același teritoriu, se poate asigura unirea întregului popor în lupta și munca pentru înfăptuirea aspirațiilor sale de bunăstare și fericire.

Națiunea și statul vor continua să constituie încă multă vreme baza dezvoltării societății socialiste. Dezvoltarea națiunii, întărirea statului socialist corespund cerințelor obiective ale vieții sociale ; aceasta nu numai că nu vine

în contradicție cu interesele internaționalismului socialist, ci, dimpotrivă, corespunde pe deplin acestor interese, solidarității internaționale a oamenilor muncii, cauzei socialismului și păcii. *(Aplauze).* Dezvoltarea și înflorirea fiecărei națiuni socialiste, a fiecărui stat socialist egal în drepturi, suveran și independent, constituie o cerință esențială de care depind întărirea unității și coeziunii țărilor socialiste, creșterea înrîuririi lor asupra mersului înainte al omenirii spre socialism și comunism. *(Aplauze prelungite).*

În condițiile desăvîrșirii construcției socialismului crește și mai mult rolul statului, sporesc considerabil atribuțiile sale în organizarea, planificarea și conducerea economiei naționale, corespunzător intereselor propășirii țării și bunăstării întregului popor. O tot mai mare amploare capătă activitatea desfășurată de stat în domeniul învățămîntului, științei și culturii, al educării, în spirit socialist, a maselor largi ale populației.

În același timp, statul apără cuceririle revoluționare ale oamenilor muncii, interesele întregului popor, independența și suveranitatea patriei noastre.

Proiectul de Constituție asigură dezvoltarea continuă a națiunii noastre, creșterea rolului statului socialist ca organizator al întregii activități de construire a orînduirii socialiste.

O caracteristică fundamentală a regimului nostru este lărgirea continuă a democrației socialiste, participarea maselor populare la dezbaterea principalelor probleme ale politicii interne și externe a patriei noastre, la opera de construcție socialistă. Proiectul de Constituție garantează drepturile și libertățile cetățenești, dezvoltarea multilaterală a personalității umane. Expresie a democratismului socialist, Marea Adunare Națională este alcătuită din cei mai de seamă fii ai poporului — muncitori, țărani, intelectuali și alte categorii de oameni ai muncii. Ea este organul suprem al puterii de stat și unicul organ legiuitor al țării.

Forța orînduirii noastre stă în conștiința înaltelor răspunderi și îndatoriri pe care fiecare cetățean le are față de patrie, față de apărarea cuceririlor socialiste ale poporului, în vigilența revoluționară a oamenilor muncii. Respectarea neabătută a Constituției, a tuturor legilor țării, a normelor de conviețuire socială stabilite în stat, înfăptuirea neștirbită și apărarea legalității socialiste reprezintă o condiție de seamă a întăririi continue a democrației noastre socialiste. *(Aplauze).*

Proiectul de Constituție prevede, ca un principiu călăuzitor în activitatea de stat, principiul conducerii colective, care asigură adoptarea celor mai bune hotărîri și măsuri, corespunzătoare intereselor poporului.

Un rol deosebit în statul nostru îl au sfaturile populare. Ele trebuie să îmbunătățească gospodărirea orașelor și satelor, conducerea economiei locale, în scopul satisfacerii cerințelor mereu sporite ale oamenilor muncii. Îndatoriri importante le revin, de asemenea, în îndrumarea activității de învățămînt, cultură și sănătate. Munca sfaturilor populare trebuie să ducă la întărirea continuă a legăturii lor cu masele largi de oameni ai muncii, să creeze condiții pentru participarea tot mai activă a acestora la rezolvarea treburilor obștești.

Întreaga țară a primit cu mare entuziasm proiectul noii Constituții, care întruchipează năzuințele de veacuri ale tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate, consfințește victoriile istorice ale poporului român, ale patriei noastre dragi, Republica Socialistă România. *(Aplauze puternice).*

IV

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — CONDUCĂTORUL ÎNCERCAT AL POPORULUI ÎN CONSTRUCȚIA SOCIALISTĂ

1. Creșterea continuă a forței și coeziunii partidului

Tovarăși,

Comitetul Central, organele și organizațiile de partid au desfășurat în anii care au trecut de la Congresul precedent o vastă muncă politică-organizatorică în vederea întăririi partidului, ridicării pregătirii ideologice a comuniștilor, îmbunătățirii continue a formelor și metodelor de activitate. Ca rezultat, au crescut rîndurile și s-a întărit unitatea partidului, s-a ridicat nivelul întregii sale activități, s-au lărgit și adîncit legăturile lui cu poporul. A crescut considerabil rolul conducător al partidului în viața economică, socială și culturală; astăzi nu există domeniu al construcției socialiste în care organele și organizațiile de partid să nu acționeze ca adevărate forțe motrice, conducînd și îndrumînd întreaga activitate, mobilizînd masele la înfăptuirea politicii partidului. *(Aplauze).*

Călăuzindu-se neabătut după învățătura marxist-leninistă, studiind continuu realitățile și învățînd din propria experiență, partidul nostru a stabilit obiectivele concrete ale fiecărei etape, căile de rezolvare a problemelor construcției socialiste, potrivit condițiilor din țara noastră. **REALIZĂRILE DE ÎNSEMNĂTATE ISTORICĂ OBȚINUTE DE POPORUL ROMÂN, PRACTICA SOCIALĂ, CARE VERIFICĂ CEL MAI BINE ACTIVITATEA UNUI PARTID, AU CONFIRMAT PE DEPLIN JUSTEȚEA LINIEI POLITICE A PARTIDULUI, EFICACITATEA MUNCII SALE POLITICE-ORGANIZATORICE.** *(Aplauze puternice).*

Partidul Comunist Român, unind în rîndurile sale cei mai înaintați muncitori, țărani, intelectuali, numără astăzi peste 1 450 000 de membri și candidați. **Fiecare al zecelea cetățean major al țării este membru al partidului comunist.** *(Aplauze).* Aceasta constituie o expresie grăitoare a forței partidului, a încrederii nestrămutate de care se bucură el în rîndurile oamenilor muncii, ale întregului popor.

Ponderea principală o dețin muncitorii, al căror număr este de peste 630 000 — 44% —, ceea ce exprimă caracterul partidului nostru de avangardă a clasei muncitoare. Aproape 20% din totalul muncitorilor, iar în unele ramuri de mare importanță mai mult de 30% fac parte din partid.

A crescut numărul țăranilor în partid, ajungînd la aproape 500 000 — circa 34%, față de 22% în iunie 1960. Dacă avem în vedere pe toți comuniștii care activează în mediul rural, numărul acestora se ridică la peste 600 000, reprezentînd o puternică forță politică și organizatorică a partidului la sate.

În rîndurile partidului se află oameni de știință, cultură și artă de mare prestigiu, valoroase cadre tehnice-inginerești din industrie și agricultură, profesori și învățători. Numărul membrilor de partid din rîndurile intelectualilor a sporit de peste două ori în perioada la care ne referim, ajungînd la 145 000; aproape o treime din cadrele de specialitate din domeniul științei, tehnicii, învățămîntului, artei și culturii se află în rîndurile partidului nostru. *(Aplauze).*

O importanță deosebită pentru înfăptuirea liniei politice a partidului o are faptul că circa 80% din membrii de partid își desfășoară activitatea în întreprinderi industriale, pe șantiere de construcții, în unități socialiste din agricultură, în sectoarele hotărîtoare ale producției bunurilor materiale.

A crescut numărul femeilor în rîndurile partidului re-

prezentînd peste 21% din numărul membrilor de partid. Din totalul comuniștilor, 87% sînt români, peste 9% maghiari, peste 3% germani, sîrbi și de alte naționalități. Aproximativ 64% din membrii de partid au pînă la 40 de ani, 36% peste 40 de ani, aceasta asigurînd îmbinarea îndelungatei experiențe de viață și muncă a celor vîrstnici cu puterea de muncă și energia caracteristice tineretului.

Numărul organizațiilor de partid a sporit, ajungînd la peste 56 000. În prezent partidul are organizații în toate uzinele, fabricile, șantierele, cooperativele agricole de producție, gospodăriile de stat și stațiunile de mașini și tractoare, în instituții de învățămînt, știință, artă și cultură.

Comitetul Central s-a preocupat sistematic de îmbunătățirea muncii organelor și organizațiilor de partid, pentru a asigura creșterea competenței lor în conducerea tuturor domeniilor și ramurilor de activitate. Lucrările recentelor conferințe regionale au scos în evidență participarea intensă a comuniștilor la viața internă de partid, bogata experiență acumulată de organele și organizațiile de partid, maturitatea politică-ideologică și capacitatea lor sporită de organizare și mobilizare a maselor.

Mai puternic decît oricînd în decursul întregii sale istorii de aproape patru decenii și jumătate, PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, URMAT CU DEVOTAMENT ȘI ÎNCREDERE NEȚĂRMURITĂ DE ÎNTREGUL POPOR, ÎȘI ÎNDEPLINEȘTE CU CINSTE ROLUL DE DETAȘAMENT DE AVANGARDĂ AL CLASEI MUNCITOARE, DE FORȚĂ POLITICĂ CONDUCĂTOARE A SOCIETĂȚII NOASTRE. *(Aplauze puternice).* **CARACTERISTICA FUNDAMENTALĂ A PARTIDULUI NOSTRU ESTE STRÎNSA COEZIUNE A RÎNDURILOR SALE, UNITATEA DE NEZDRUNCINAT ÎN JURUL COMITETULUI SĂU CENTRAL — CHEZĂȘIA DOBÎNDIRII DE NOI VICTORII ÎN LUPTA PENTRU CONSTRUIREA SOCIALISMULUI ȘI COMUNISMULUI.** *(Aplauze prelungite).*

Tovarăși,

Subliniind succesele pe care le-am obținut în diferite domenii ale construcției de partid, este necesar să ne oprim, totodată, asupra principalelor lipsuri care s-au manifestat în activitatea organelor și organizațiilor de partid. Una din aceste lipsuri constă în faptul că munca pentru îndeplinirea hotărîrilor nu este peste tot temeinic organizată, se acordă insuficientă atenție repartizării judicioase a activului, membrilor de partid, pentru cuprinderea tuturor sectoarelor de activitate. Sînt comitete de partid care organizează un control neeficient al îndeplinirii hotărîrilor, nu acordă sprijinul cuvenit organizațiilor pe care le conduc. În munca de control nu sînt antrenați totdeauna activiștii cei mai pregătiți din punct de vedere politic și al competenței profesionale, din care cauză controlul devine uneori formal. Unele organe de partid acordă atenție redusă participării tuturor membrilor lor la studierea și dezbaterea problemelor și îndeosebi la munca pentru înfăptuirea hotărîrilor adoptate. De asemenea, este bine să arătăm în fața Congresului că unele organe și organizații de partid folosesc și stimulează insuficient critica și, mai ales, autocritica, lipsindu-se de această încercată metodă de descoperire și înlăturare a lipsurilor, care asigură mersul nostru înainte.

Este necesar să concentrăm atenția asupra acestor lipsuri, pentru ca, desprinzînd concluziile cuvenite, să luăm toate măsurile în vederea lichidării lor. Sîntem convinși că organele și organizațiile de partid dispun de capacitatea necesară, de toate forțele, pentru a ridica întreaga muncă la nivelul marilor sarcini care stau în fața partidului. *(Aplauze).*

Tovarăși,

Partidul nostru comunist este continuatorul celor mai bune tradiții ale luptei de veacuri a poporului ro-

mân pentru libertate națională și socială, el întruchipează trăsăturile înaintate ale proletariatului, are rădăcini viguroase în mișcarea muncitorească din România.

Cu aproape opt decenii în urmă, Friedrich Engels a dat o înaltă apreciere activității desfășurate de militanții socialiști români, care răspîndeau în țară ideile învățăturii marxiste, pregăteau organizarea partidului socialist. În scrisoarea pe care a adresat-o în 1888 socialiștilor români, publicată în revista „Contemporanul", Engels scria: *„Cu mare plăcere am văzut că socialiștii din România adoptă, în programul lor, principiile de căpetenie ale teoriei care a izbutit să adune într-un mănunchi de luptători mai pe toți socialiștii din Europa și din America — este vorba de teoria prietenului meu, răposatul Karl Marx"*. [1]

În 1893 a fost creat Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România, ceea ce a însemnat începutul mișcării politice organizate a clasei muncitoare din țara noastră.

Activitatea desfășurată de mișcarea muncitorească în primele două decenii ale acestui secol pentru revendicările economice și drepturile democratice ale oamenilor muncii, poziția împotriva războiului imperialist au oglindit rolul tot mai important al clasei muncitoare în viața socială a țării, creșterea maturității sale politice.

Victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a deschis o nouă epocă în istoria omenirii, a dat un puternic avînt mișcării revoluționare din întreaga lume. *(Vii aplauze).*

---

[1] „Presa muncitorească și socialistă din România", vol. I (1865-1900), partea I (1865—1889), București, Editura politică, 1964, p. 188.

În țara noastră mișcarea muncitorească a cunoscut între anii 1918 și 1920 o creștere impetuoasă; a avut loc un val de lupte muncitorești, culminînd cu greva generală din 1920. Creșterea conștiinței revoluționare și a experienței de luptă a proletariatului român au accelerat procesul de clarificare ideologică și politică în mișcarea socialistă. La Congresul din mai 1921, marea majoritate a delegaților a votat pentru transformarea partidului socialist în partid comunist — partid revoluționar al clasei muncitoare, care a așezat la baza activității sale învățătura marxist-leninistă. **Aceasta a constituit o cotitură istorică în dezvoltarea mișcării muncitorești din România, în viața poporului român.** *(Aplauze puternice).*

În focul luptei pentru răsturnarea dictaturii militare-fasciste a fost realizat în mai 1944 Frontul Unic Muncitoresc; unitatea de acțiune a clasei muncitoare a avut rolul hotărîtor în înfăptuirea insurecției armate de la 23 August, în lupta revoluționară a oamenilor muncii pentru cucerirea puterii. Unificarea la Congresul din 1948 a Partidului Comunist Român cu Partidul Social-Democrat, pe baza principiilor organizatorice, tactice, politice și ideologice ale marxism-leninismului, a pus capăt sciziunii de peste 20 de ani din mișcarea muncitorească din țara noastră, a asigurat clasei muncitoare, întregului popor statul-major de luptă capabil să rezolve cu succes sarcinile operei istorice de construire a societății socialiste. *(Aplauze).*

Hotărîrea unanimă a Congresului nostru de a schimba denumirea partidului în **Partidul Comunist Român** reflectă dezvoltarea istorică a partidului nostru, corespunde caracteristicilor sale de detașament de avangardă al clasei muncitoare, de conducător politic al poporului *(aplauze îndelungate)*, actualei etape în care se află țara noastră,

scopului final al partidului — construirea societății comuniste. *(Aplauze).*

Proiectul noului Statut supus dezbaterii și analizei Congresului sintetizează experiența dobîndită în decursul anilor, ține seama de schimbările petrecute în viața partidului și a societății noastre, de noile condiții istorice și de stadiul actual al luptei pentru desăvîrșirea construcției socialiste. Prevederile sale exprimă creșterea continuă a rolului conducător al partidului în întreaga operă de construcție socialistă, profundul democratism caracteristic activității organelor și organizațiilor sale, caracteristic partidului nostru în general. *(Aplauze).*

Elaborînd proiectul noului Statut, Comitetul Central a preconizat să se renunțe la stagiul de candidat, urmînd ca în viitor primirea să se facă direct în rîndul membrilor de partid.

În ce privește actualii candidați, Comitetul Central propune Congresului ca ei să devină, de la data aprobării noului Statut, membri ai Partidului Comunist Român, indiferent de perioada care le-a mai rămas pînă la expirarea stagiului. De asemenea, propunem ca vechimea în partid a tuturor membrilor de partid care au efectuat stagiul de candidat să se considere de la data la care adunarea generală a organizației de bază a hotărît primirea lor în rîndurile candidaților. *(Aplauze).*

Propunerea cu privire la desființarea stagiului de candidat se bazează pe faptul că în structura societății noastre s-au produs schimbări fundamentale; au fost lichidate clasele exploatatoare; muncitorii, țăranii, intelectualii și ceilalți oameni ai muncii, indiferent de naționalitate, muncesc strîns uniți și înfăptuiesc ferm politica partidului; au crescut conștiința politică a maselor populare, nivelul lor general de cunoștințe. Legăturile strînse ale organizațiilor de partid cu masele cele mai largi, bogata lor

activitate politică-educativă, faptul că membrii de partid lucrează nemijlocit în rîndul maselor dau posibilitatea organizațiilor noastre de a cunoaște direct, din activitatea practică de zi cu zi, calitățile politice și morale ale celor ce solicită primirea în partid, ceea ce face inutil stagiul de candidat.

Experiența cîștigată de organele și organizațiile noastre în conducerea muncii de primire în partid dă garanția că și în viitor se va asigura primirea în partid a celor mai buni muncitori, țărani, intelectuali, care prin munca, poziția și întreaga lor comportare dovedesc că merită înaltul titlu de membru al Partidului Comunist Român. *(Aplauze).*

În același timp, organele și organizațiile de partid au datoria de a desfășura o intensă muncă de educație partinică, pentru a ajuta pe fiecare comunist să-și îndeplinească în mod exemplar îndatoririle prevăzute în Statut. Comunistul — așa cum cere Statutul — trebuie să se distingă prin energia, pasiunea și devotamentul cu care luptă pentru înfăptuirea politicii partidului, să manifeste un înalt simț de răspundere în îndeplinirea sarcinilor și o grijă deosebită pentru apărarea și întărirea proprietății obștești, să fie model de corectitudine, principialitate și conduită morală în activitatea sa profesională și obștească. Lui trebuie să-i fie proprie atitudinea înaintată a moralei noastre față de familie, de educația copiilor, a tinerei generații, o comportare demnă în întreaga sa activitate socială.

Grija față de membrii de partid și ajutorul acordat acestora pentru a fi, prin întreaga lor viață și muncă, la înălțimea titlului de comunist trebuie împletită cu exigența față de modul în care ei își îndeplinesc îndatoririle care le revin în înfăptuirea politicii partidului, în respectarea principiilor și moralei comuniste. Prevă-

zînd măsuri disciplinare împotriva acelora care încalcă aceste principii, Statutul subliniază că sancțiunea are un scop educativ, urmărește preîntîmpinarea abaterilor și îndreptarea celui sancționat.

Excluderea, sancțiunea supremă care se aplică unui comunist, în cazuri deosebit de grave de încălcare a liniei politice, a Statutului partidului, nu trebuie să ducă la îndepărtarea de partid a celui exclus sau la repercusiuni asupra activității sale profesionale și cetățenești.

In Statut s-a introdus prevederea că organele și organizațiile de partid, pe baza unei analize temeinice, pot — din proprie inițiativă sau la cererea celui în cauză — să hotărască ridicarea sancțiunii sau reprimirea celui exclus, dacă acesta dovedește prin toată comportarea sa că a tras concluziile cuvenite din critica și sancțiunea primită, că muncește cu devotament pentru înfăptuirea politicii partidului.

O dată cu aceasta membrul de partid căruia i s-a ridicat sancțiunea sau a fost reprimit în partid este repus în toate drepturile, participă la întreaga activitate a organizației de partid, astfel încît sancțiunea care a fost îndepărtată nu mai grevează în nici un fel asupra muncii și vieții sale. Considerăm util să subliniem necesitatea ca organele și organizațiile de partid să îmbine răspunderea față de apărarea principiilor și normelor partidului nostru cu grija față de soarta fiecărui membru de partid.

2. Conducerea și munca colectivă — principiu suprem al conducerii de partid

Proiectul noului Statut subliniază că centralismul democratic constituie principiul călăuzitor al organizării și activității partidului. Afirmînd necesitatea dezvoltării democrației interne, caracteristică activității partidului nostru, proiectul de Statut prevede dreptul fiecărui membru de partid de a participa activ la dezbaterea și adoptarea hotărîrilor, de a-și exprima liber părerea, în cadru organizat, asupra tuturor problemelor politicii partidului. În concepția noastră acest drept reprezintă în același timp și o îndatorire a fiecărui comunist. Dar, o dată adoptate, hotărîrile devin obligatorii pentru toți membrii organizației sau organului respectiv de partid, care trebuie să acționeze fără rezerve pentru înfăptuirea lor. Aplicarea consecventă a centralismului democratic, lărgirea continuă a democrației interne, respectarea neabătută a disciplinei de partid întăresc continuu unitatea partidului. **Grija pentru întărirea permanentă a partidului, a unității și coeziunii rîndurilor sale constituie îndatorirea supremă a fiecărui comunist.** *(Aplauze).*

Organele și organizațiile de partid, toți membrii de partid sînt datori să stimuleze în întreaga lor activitate folosirea criticii, factor de seamă în întărirea partidului. Totodată, trebuie să se promoveze spiritul autocritic, recunoașterea în mod deschis a greșelilor proprii, aceasta constituind o chezășie a îmbunătățirii continue a muncii, o dovadă a forței partidului, a unității indisolubile între partid și mase.

În activitatea Comitetului Central a devenit o practică dezbaterea cu întregul partid a celor mai importante probleme ale politicii sale. Și în viitor va trebui să asigurăm ca principalele probleme ale politicii partidului să fie elaborate cu participarea unui larg activ de partid, să fie supuse dezbaterii comuniștilor, astfel ca ele să reprezinte părerea întregului partid, să corespundă cît mai bine realităților și necesităților țării noastre. *(Aplauze).*

În proiectul de Statut se subliniază că întreaga activitate a organelor de partid se desfășoară pe baza princi-

piului conducerii și al muncii colective, principiu suprem al conducerii de partid, care asigură funcționarea democratică a partidului, a organelor și organizațiilor sale. Trebuie să veghem ca toate hotărîrile să fie rodul muncii colective, al dezbaterii largi, principiale în cadrul organelor de partid; **să nu admitem sub nici o formă încălcarea sau știrbirea principiului muncii și al conducerii colective.** *(Aplauze).* Orice încălcare a acestui principiu duce la izolarea activiștilor de colectivul din care fac parte, la tendințe de subapreciere și substituire de către aceștia a organelor de partid, purtînd în sine surse de greșeli și de hotărîri arbitrare.

În scopul repartizării cît mai judicioase a forțelor partidului, al îndeplinirii în condiții optime a sarcinilor de către fiecare comunist, al asigurării unui control eficient în activitatea de stat de către organele de partid, în proiectul de Statut se prevede că un membru de partid nu poate deține decît o singură funcție de conducere politică ce necesită o activitate permanentă, fie în organele de partid, fie în organele de stat. Aceasta constituie o cerință a conducerii și muncii colective, o expresie a aplicării consecvente a democrației interne de partid. *(Aplauze).*

Îndeplinirea sarcinilor care revin organelor de partid cere o neslăbită grijă pentru îmbunătățirea muncii lor. Trebuie acordată mai multă atenție studierii temeinice a problemelor ce urmează să fie dezbătute, cu participarea tuturor membrilor organului respectiv, a altor activiști de partid și de stat, a celor mai buni specialiști. După adoptarea hotărîrilor, un rol esențial are munca pentru îndeplinirea lor, repartizarea comuniștilor corespunzător pregătirii și priceperii fiecăruia, atragerea la realizarea sarcinilor a tuturor membrilor de partid. Totodată trebuie asigurat un control temeinic, folosindu-se asemenea me-

tode dovedite eficace în activitatea noastră cum sînt grupele de control alcătuite din activiști de partid și specialiști din diferite domenii, care să acorde un ajutor practic cît mai competent organelor și organizațiilor de partid.

Unul din factorii de seamă care stau la baza succeselor dobîndite de partidul nostru constă în formarea, în decursul anilor, a zeci de mii de activiști de partid și de stat, oameni cu o bună pregătire politică-ideologică, cu un larg orizont profesional și cultural. Prin munca lor devotată închinată patriei, intereselor celor ce muncesc, cauzei construirii socialismului, activiștii partidului nostru și-au cîștigat în fața întregului popor o binemeritată dragoste și prețuire. *(Aplauze).* Ei întruchipează caracteristicile militantului comunist — strîns legat de mase, purtător înflăcărat al cuvîntului partidului, luptător neobosit pentru continua îmbunătățire a muncii, pentru înfăptuirea neabătută a politicii partidului, pentru fericirea întregului popor. *(Aplauze).*

Marile sarcini care stau în fața noastră cer îmbunătățirea în continuare a muncii de selecționare, promovare și educare a cadrelor, ridicarea de noi activiști de partid și de stat, de lucrători în domeniul economiei, științei și culturii. Organele și organizațiile de partid trebuie să se preocupe îndeaproape de ridicarea conștiinței politice și a nivelului de pregătire profesională ale activiștilor, îmbinînd exigența cu atenția și grija față de oameni. **Trebuie înlăturată orice tendință de subiectivism în aprecierea cadrelor.** Singurul criteriu de judecată a valorii oamenilor, care trebuie să stea la baza politicii de promovare în funcții de răspundere, este capacitatea de a rezolva cu competență sarcinile, verificată în procesul activității practice, aportul adus la aplicarea politicii

partidului. Organele de partid trebuie să asigure și în viitor promovarea în munci de conducere a acelor activiști care întrunesc devotamentul față de cauza socialismului, principialitatea, hotărîrea în aplicarea sarcinilor trasate de partid și înalta competență profesională, o temeinică pregătire politică-ideologică ; trebuie să se acorde toată atenția promovării, alături de cadrele cu o mai îndelungată experiență, a elementelor tinere, capabile și cu bune perspective de dezvoltare. În acest fel vom asigura ca munca noastră să fie la înălțimea sarcinilor care ne stau în față.

*

Tovarăși,

După cum se știe, în anii activității ilegale a partidului au lucrat sub directa sa conducere sau în diferite organizații de masă conduse de partid mii și mii de revoluționari, care au îndeplinit cu cinste însărcinările date de partid. Comitetul Central al partidului propune Congresului ca membrilor de partid care în anii regimului burghezo-moșieresc au desfășurat activitate permanentă în mișcarea revoluționară fără a fi fost atunci membri de partid și au avut o comportare demnă în fața dușmanului de clasă să li se acorde vechimea în partid din momentul intrării lor în mișcarea revoluționară. *(Vii aplauze).*

De asemenea, ținînd seama că partidul nostru este rezultatul unirii partidului comunist cu partidul social-democrat, membrilor de partid care au făcut parte din fostul partid social-democrat și din cel socialist în anii regimului burghezo-moșieresc propunem să li se recunoască vechimea în partid de la data înscrierii lor în aceste partide. *(Aplauze).*

Ne exprimăm convingerea că Congresul va adopta propunerea pe care o facem, subliniind astfel prețuirea pe care partidul nostru, poporul, o dau tuturor celor ce au luptat în ilegalitate, au contribuit la eliberarea țării, la cucerirea puterii de către clasa muncitoare, la construcția socialismului. *(Aplauze).*

Partidul nostru dă o înaltă apreciere activiștilor care, de-a lungul a zeci de ani, au desfășurat o muncă eroică, plină de abnegație pentru triumful ideilor comuniste, pentru fericirea poporului. Mulți dintre acești activiști sînt astăzi la o vîrstă înaintată, au capacitate redusă de muncă și nu mai pot desfășura o activitate permanentă. Înconjurîndu-i cu toată grija, căldura și stima, organele și organizațiile de partid au datoria de a le asigura condiții corespunzătoare de viață și de muncă, pentru folosirea bogatei lor experiențe, astfel ca acești tovarăși să-și poată aduce în continuare aportul, pe măsura puterii lor, la cauza socialismului. *(Aplauze prelungite).*

*

Tovarăși,

Organizațiile de masă și obștești au un rol deosebit în viața societății noastre ; ele contribuie la dezvoltarea și întărirea legăturii partidului cu clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea și ceilalți oameni ai muncii, la mobilizarea acestora la înfăptuirea politicii partidului, asigură larga participare a celor ce muncesc la viața politică, economică, socială și culturală a țării.

Conducerea politică a organizațiilor de masă și obștești constituie una din laturile importante ale activității organelor și organizațiilor de partid. Membrii de partid care lucrează în organizațiile de masă au datoria să vegheze la desfășurarea democratică a activității aces-

tora, să militeze ca ele să-și aducă întreaga contribuție la realizarea politicii partidului de înflorire și dezvoltare a patriei.

Sindicatele, cea mai largă organizație a clasei muncitoare din țara noastră, numărînd aproape 4 000 000 de membri, trebuie să desfășoare o muncă susținută pentru mai buna organizare a întrecerii socialiste, să mobilizeze mai larg oamenii muncii la îndeplinirea obiectivelor planului de stat, la exercitarea controlului obștesc. Ele au datoria să se preocupe permanent de îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale celor ce muncesc. Sindicatele trebuie să acorde o atenție deosebită răspîndirii cunoștințelor tehnice și economice, activității politico-educative de masă pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii.

Organizația revoluționară a tineretului din patria noastră — **Uniunea Tineretului Comunist** —, cuprinzînd în rîndurile sale aproape 2 200 000 de membri, desfășoară o bogată activitate de educare a tineretului, îndeplinindu-și rolul de ajutor credincios al partidului.

Formarea tinerei generații de constructori ai socialismului și comunismului constituie una din preocupările centrale, o îndatorire de onoare a întregului partid. *(Aplauze).* De aceea, în proiectul de Statut al partidului se subliniază obligația organizațiilor de partid de a asigura conducerea și îndrumarea permanentă, precum și controlul sistematic al organizațiilor Uniunii Tineretului Comunist.

Uniunea Tineretului Comunist va trebui să pună în continuare în centrul activității sale educarea tineretului în spiritul dragostei față de muncă, al înaltei răspunderi față de îndatoririle sociale, al devotamentului nemărginit față de patria socialistă și partidul comunist, al internaționalismului proletar; să militeze pentru promovarea în rîndurile tineretului a trăsăturilor moralei înaintate.

Socialismul a deschis tineretului nostru perspectivele afirmării elanului și entuziasmului său, i-a creat condiții optime de dezvoltare multilaterală. Fără îndoială că tineretul va răspunde și în viitor acestor condiții printr-o muncă perseverentă de pregătire și lărgire a orizontului de cunoștințe, prin participarea activă, alături de întregul popor, la opera de desăvîrșire a construcției socialiste. *(Aplauze).*

Femeile, reprezentînd peste jumătate din populația țării, constituie un factor de seamă în viața economică, politică și culturală a societății noastre. Organele și organizațiile de partid sînt datoare să se preocupe în mai mare măsură de promovarea femeilor în munci de răspundere de partid, de stat, în toate domeniile de activitate, să îmbunătățească îndrumarea comitetelor și comisiilor de femei pentru a asigura participarea tot mai activă a femeilor la munca educativă, culturală și social-gospodărească, la munca întregului popor pentru înfăptuirea politicii partidului. *(Aplauze).*

În cadrul dezbaterilor proiectului de Statut al Partidului Comunist Român în organizațiile de partid și în presa de partid, comuniștii au făcut numeroase propuneri cu privire la munca organelor și organizațiilor de partid, dovedind grija și preocuparea lor deosebită pentru întărirea partidului, pentru îmbunătățirea activității sale.

Aplicarea în viață a noului Statut va duce la întărirea continuă a partidului, a unității sale, la creșterea forței lui politice-organizatorice, a rolului său conducător în opera de desăvîrșire a construcției socialiste.*(Aplauze).*

3. Activitatea internațională a partidului

Tovarăși,

În anii care au trecut de la Congresul precedent, partidul nostru și-a dezvoltat legăturile de colaborare cu partidele comuniste și muncitorești în spiritul internaționalismului proletar. Am avut convorbiri, schimburi de vizite și de experiență cu partidele comuniste și muncitorești din toate țările socialiste și cu numeroase partide din țările capitaliste. Întîlnirile și schimburile de vederi au contribuit la mai buna cunoaștere reciprocă și la întărirea unității noastre frățești. *(Aplauze puternice).*

După cum este cunoscut, în ultimii ani, în mișcarea comunistă și muncitorească mondială au apărut deosebiri de vederi asupra unor probleme fundamentale ale dezvoltării sociale contemporane, ale liniei generale a mișcării comuniste, cît și asupra normelor de relații dintre partidele comuniste.

În diversitatea de condiții în care activează partidele comuniste și muncitorești — determinată de nivelul dezvoltării social-economice, de particularitățile istorice și naționale ale țărilor lor — este firesc să apară atît păreri deosebite asupra căilor cuceririi puterii politice și problemelor construcției socialiste, cît și o mare varietate a formelor și metodelor de acțiune. Modul de soluționare de către fiecare partid a sarcinilor sale nu poate constitui subiect de dispută ; este dreptul exclusiv al fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică, formele și metodele de activitate, de a-și stabili obiectivele, aplicînd creator adevărurile generale ale marxism-leninismului la condițiile concrete ale țării sale, aducîndu-și astfel contribuția la îmbogățirea tezaurului comun de gîndire și experiență revoluționară. *(Aplauze prelungite).*

Pot, de asemenea, să apară deosebiri de vederi și de interpretare cu privire la problemele mișcării revoluționare internaționale, la fenomenele dezvoltării sociale contemporane. Desigur, este necesar ca partidele comuniste, analizînd aceste probleme, să-și expună punctul de vedere asupra lor. Așa cum se subliniază în Declarația plenarei lărgite a Comitetului Central din aprilie 1964, partidul nostru consideră că dezbaterea acestor probleme trebuie să se desfășoare în mod principial, tovărășesc, pornindu-se de la concepția noastră comună despre lume și viață — marxism-leninismul — și depunîndu-se cu răbdare și perseverență eforturi pentru apropierea și înțelegerea reciprocă, pentru realizarea unității în problemele fundamentale ale luptei împotriva imperialismului, pentru pace, pentru victoria cauzei socialismului. *(Aplauze îndelungate).*

Esențial pentru realizarea și întărirea acestei unități este respectarea consecventă a normelor de bază ale raporturilor dintre partide, a principiilor independenței, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne ale altor partide. *(Aplauze).* **De cea mai mare însemnătate este dezvoltarea relațiilor de încredere, stimă și respect reciproc între partide, orice problemă de interes comun discutîndu-se nemijlocit de la partid la partid, de la conducere la conducere, în mod sincer, tovărășesc.** *(Aplauze).*

Partidelor comuniste și muncitorești din țările socialiste le revine răspunderea de a asigura coeziunea sistemului mondial socialist, dezvoltarea continuă a prieteniei și colaborării frățești dintre aceste țări, de a nu admite extinderea divergențelor dintre partide asupra relațiilor dintre state. Cu cît principiile internaționalismului proletar își vor găsi o mai deplină întruchipare în relațiile dintre țările socialiste, cu atît mai puternic se va de-

monstra superioritatea acestor relații asupra relațiilor din lumea capitalistă — caracterizate prin inegalitate, încălcarea suveranității și independenței naționale —, cu atît mai mult va spori forța de atracție a socialismului pe arena internațională. *(Aplauze puternice).*

Epoca noastră a pus în fața partidelor comuniste sarcini de imensă răspundere, a căror îndeplinire impune unitatea mișcării comuniste sub steagul măreț al marxism-leninismului. Avem convingerea de nezdruncinat că ceea ce unește partidele comuniste — ideologia comună, unitatea de țeluri și interese, lupta comună, misiunea istorică unică — reprezintă esențialul și trebuie să precumpănească asupra oricăror deosebiri de vederi. *(Aplauze puternice).*

După cum se arată în Declarația din 1960 a partidelor comuniste și muncitorești, grija pentru întărirea permanentă a unității mișcării comuniste internaționale este suprema îndatorire internaționalistă a fiecărui partid marxist-leninist. **Corespunzător acestei îndatoriri, Partidul Comunist Român a depus toate eforturile și va milita neobosit și în viitor pentru a-și aduce contribuția la apărarea și întărirea unității partidelor comuniste și muncitorești, a coeziunii țărilor sistemului socialist mondial, în numele intereselor fundamentale ale măreței noastre cauze — victoria socialismului și păcii în lumea întreagă !** *(Aplauze îndelungate, urale).*

4. Munca ideologică a partidului, dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor

Tovarăși,

Ca urmare a transformărilor care au avut loc în viața materială a societății, precum și a muncii ideologice și politico-educative desfășurate de partid, s-au produs mari schimbări în profilul spiritual al oamenilor muncii. Ideile socialismului științific au pătruns adînc în conștiința maselor ; obiectivele politicii partidului sînt pe deplin împărtășite de întregul popor, care muncește cu elan și convingere pentru înfăptuirea lor. Devotamentul față de cauza socialismului, avîntul în muncă, energia și abnegația în îndeplinirea sarcinilor, înaltul spirit de răspundere față de îndatoririle sociale, activa participare la rezolvarea problemelor obștești, frăția indestructibilă dintre oamenii muncii de diferite naționalități au devenit trăsături caracteristice ale constructorilor societății noastre socialiste. *(Aplauze).*

În perioada la care se referă raportul s-a dezvoltat continuu învățămîntul de partid — factor important de răspîndire a cunoștințelor politice și ideologice —, numărul cursanților, membri și nemembri de partid, ajungînd la peste un milion și jumătate. Organizațiile de partid dispun de peste 40 000 de lectori și propagandiști, cea mai mare parte a lor fiind din rîndul activiștilor de partid, de stat, din economie, cu o bună pregătire politică, ideologică și de cultură generală ; valoroși oameni de știință și cultură participă activ la propagarea marxism-leninismului, la munca politică-ideologică desfășurată de partid. Aproape 240 000 de intelectuali — cadre didactice, cercetători științifici, artiști, scriitori, medici și alții — au studiat în ultimul an în învățămîntul ideologic.

Un mare rol în educarea tinerei generații în spiritul ideilor socialismului îl are predarea științelor sociale în școli și universități, precum și învățămîntul politic U.T.M. — care a cuprins peste un milion de tineri de la orașe și sate.

În cadrul învățămîntului de partid au fost organizate forme de studiu mai variate, potrivit preocupărilor și pregătirii diferitelor categorii de oameni ai muncii, a luat extindere studierea problemelor economice, a probleme-

lor de economie concretă industrială și agrară și a problemelor vieții de partid.

În ridicarea nivelului activității ideologice, un rol hotărîtor l-a avut dezbaterea de către comuniști a documentelor de partid privind unele probleme de bază ale politicii interne și internaționale, ale mișcării comuniste contemporane.

Au apărut manuale proprii de economie politică, materialism dialectic, socialism științific, de construcție economică, potrivit indicației Congresului al VIII-lea, consacrate studierii în lumina învățăturii marxist-leniniste a realităților țării noastre, a experienței și modului în care partidul a rezolvat și rezolvă problemele revoluției și construcției socialiste. Totodată, au fost întocmite lucrări de sinteză în domeniul istoriei patriei, economiei, al istoriei gîndirii sociale din țara noastră, culegeri de studii pe probleme teoretice actuale. Continuîndu-se această activitate, este necesar să se concentreze eforturile cercetătorilor și cadrelor didactice din domeniul științelor sociale, economiști, filozofi și alții, în direcția îmbunătățirii acestor manuale și elaborării de noi lucrări care să contribuie la generalizarea experienței construcției socialiste, la valorificarea a tot ce este progresist în istoria gîndirii social-politice din țara noastră.

În activitatea sa în domeniul ideologiei și culturii, partidul nostru se călăuzește de ideea lui Lenin că nu e suficientă însușirea lozincilor și concluziilor științei comuniste, ci este necesară însușirea totalității de cunoștințe a căror consecință este comunismul însuși. În această privință, un rol uriaș îl are școala, iar alături de ea așezămintele culturale, teatrul, cinematografia, radioul și televiziunea, presa și cartea.

Întreaga activitate ideologică a contribuit la însușirea liniei politice a partidului de către membrii de partid și

masele largi ale oamenilor muncii, la o mai bună pregătire a activului nostru de partid, la creșterea capacității partidului de a rezolva sarcinile construcției socialiste, la întărirea unității politice-organizatorice a partidului și a coeziunii în jurul său a întregului popor. *(Aplauze).*

Pentru a îmbunătăți și mai mult munca în acest domeniu, considerăm că este necesar să ne oprim și asupra unor lipsuri care s-au manifestat în activitatea ideologică și politică-educativă.

Propaganda reflectă încă insuficient schimbările petrecute în țara noastră și în viața internațională, bogata experiență a partidului acumulată în munca practică de construire a socialismului, nu studiază și nu generalizează în măsura necesară această experiență. Se întîlnesc deseori în activitatea ideologică tendințe de a înlocui analiza științifică a fenomenelor sociale actuale cu repetarea mecanică a unor teze depășite sau infirmate de viață, aprecieri simpliste care nu sînt de natură să ajute la înțelegerea complexității problemelor, a factorilor care acționează în societatea contemporană. Manifestările de schematism, șablonul, transformarea în canoane a ideilor vii ale învățăturii noastre, ca și exprimarea acestor idei într-o formă neatractivă, inaccesibilă frînează gîndirea creatoare, sărăcesc conținutul propagandei, slăbesc forța ei de convingere și de influențare.

În învățămîntul de partid studiul problemelor teoretice este insuficient legat de sarcinile concrete și preocupările organizațiilor de partid, din care cauză adesea propaganda are o eficiență scăzută, ajută insuficient pe comuniști în activitatea lor practică.

Nu peste tot se dă atenția necesară educării noilor membri de partid, înarmării lor cu cunoașterea principiilor organizatorice ale partidului, a activității sale practice. Este necesar de subliniat că nu toate organele și

organizațiile de partid acordă atenția necesară activității politice-ideologice, pentru a asigura participarea la această activitate a celor mai buni activiști.

Organizațiile de partid dispun de toate forțele și mijloacele necesare pentru înlăturarea neajunsurilor din acest domeniu, pentru ridicarea activității ideologice și de propagandă la nivelul cerințelor actuale. *(Aplauze).*

Sarcina principală a activității politice-ideologice este de a asigura înarmarea membrilor de partid și a maselor largi cu ideile marxism-leninismului, cu linia politică a partidului în problemele interne și internaționale, în vederea mobilizării lor la realizarea îndatoririlor ce le revin în opera de construire a socialismului. Este de asemenea necesar să se acorde toată atenția educării membrilor de partid în spiritul tradițiilor glorioase ale partidului nostru, ale clasei muncitoare, tradițiilor de luptă ale poporului, în spiritul devotamentului nepreceupețit față de partid, față de cauza construirii socialismului. *(Aplauze).*

Punînd permanent în centrul activității lor munca de ridicare a nivelului ideologic al comuniștilor, organele și organizațiile de partid trebuie să acorde o mai mare atenție organizării studierii celor mai actuale probleme teoretice de către activul de partid. Ridicarea nivelului ideologic și de pregătire generală a cadrelor trebuie să ajute la o mai bună înțelegere a desfășurării evenimentelor, a cursului dezvoltării societății omenești, să înlesnească rezolvarea problemelor practice ale construirii socialismului. Aceasta va asigura creșterea contribuției activului de partid la elaborarea planurilor noastre de dezvoltare economică, a liniei politice a partidului în deplină concordanță cu cerințele obiective ale progresului țării și cu interesele poporului, la întreaga

activitate politică-organizatorică de edificare a noii societăți.

Marxismul este o știință vie, care se dezvoltă și se îmbogățește necontenit, sintetizînd experiența istorică și concluziile dezvoltării sociale. Elaborînd această învățătură, ale cărei adevăruri fundamentale sînt strălucit confirmate de viață, clasicii marxismului nu puteau să dea răspunsuri definitive tuturor problemelor pe care le-a ridicat evoluția ulterioară a societății. Trăind într-o altă epocă, ei nu puteau să dea soluții problemelor concrete apărute ca urmare a victoriei socialismului într-un șir de țări, să analizeze formele și metodele construcției socialiste în toată varietatea lor, problemele relațiilor dintre statele socialiste. Studierea și rezolvarea acestor probleme este o îndatorire a fiecărui partid marxist-leninist, care-și aduce astfel contribuția la îmbogățirea experienței comune a mișcării noastre. *(Aplauze).*

În repetate rînduri clasicii marxism-leninismului au subliniat că teoria noastră nu este o dogmă, ci o călăuză în acțiune, că este necesară prelucrarea de sine stătătoare a teoriei, deoarece ea nu dă decît principii călăuzitoare, care se aplică în mod diferit de la țară la țară. „*Pentru noi* — scria Lenin — *teoria lui Marx nu reprezintă cîtuși de puțin ceva încheiat și intangibil; dimpotrivă, sîntem convinși că ea a pus numai piatra unghiulară a acelei științe pe care socialiștii* trebuie *s-o dezvolte mai departe în toate direcțiile, dacă nu vor să rămînă în urma vieții*" [1].

Rezolvarea cu succes a marilor sarcini ce ne stau în față impune ca o dată cu concentrarea eforturilor pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a societății să acordăm atenție tot mai mare activității ideologice, elabo-

---

[1] *V. I. Lenin.* Opere complete, vol. 4, București, Editura politică, 1964, ed. a doua, p. 177—178.

rării teoretice a problemelor dezvoltării societății noastre, să asigurăm o unitate strînsă între munca ideologică-teoretică și practica construcției socialiste. În același timp activitatea practică trebuie să se bazeze pe tot ce știința a creat mai valoros în toate domeniile. Această sarcină deosebit de importantă nu poate fi rezolvată însă numai de tovarășii care lucrează în domeniul propagandei sau al științelor sociale. Elaborarea problemelor teoretice, generalizarea practicii construcției socialiste trebuie să fie rodul gîndirii colective a activului de partid din toate sectoarele, a organelor de conducere ale partidului. *(Aplauze).*

Activitatea noastră teoretică ar trebui concentrată în primul rînd asupra problemelor de cea mai mare actualitate, cum ar fi : rolul partidului în perioada desăvîrșirii construcției socialiste, rolul statului și evoluția funcțiilor lui, democrația socialistă și căile dezvoltării ei, dezvoltarea națiunii în socialism, legile obiective și acțiunea lor în societatea noastră, dezvoltarea și rolul conștiinței socialiste, problemele revoluției tehnice-științifice, problema industrializării socialiste a țării, problema agrară și rolul agriculturii în economia țării noastre, cointeresarea materială și formele de retribuire a muncii, problemele organizării relațiilor între țările socialiste, dezvoltarea sistemului mondial socialist.

Iată numai cîteva probleme care trebuie să fie studiate cu cea mai mare atenție în lumina concepției noastre despre lume și viață. Desigur, sfera preocupărilor teoretice este mult mai largă. Merită să subliniem însemnătatea pe care o are pentru înțelegerea problemelor generale ale lumii contemporane analiza fenomenelor noi, caracteristice lumii capitaliste, aspectele actuale ale contradicțiilor sistemului capitalist, ale adîncirii crizei sale generale. Această analiză va contribui în același timp la combaterea teoriilor

burgheze apologetice, la demonstrarea superiorității ideologiei socialiste, singura în măsură de a descifra sensul dezvoltării istorice și de a dezvălui forțele motrice ale progresului social.

Generalizarea fenomenelor noi apărute în dezvoltarea societății, stimularea muncii creatoare în domeniul teoriei presupun, totodată, o grijă neobosită pentru puritatea ideologiei noastre marxist-leniniste, împotriva deformărilor reformiste, revizioniste, dogmatice sau de orice altă natură.

O cerință principală pentru adîncirea permanentă a cunoașterii științifice, pentru dezvoltarea gîndirii teoretice din țara noastră este desfășurarea unor largi dezbateri, schimburi și confruntări de opinii, pe temelia concepției despre lume a proletariatului, ostilă închistării și rigidității în gîndire și care ne învață că toate fenomenele vieții sociale trebuie privite ca un proces în continuă transformare și dezvoltare.

În acești ani au fost elaborate o serie de lucrări importante în domeniul istoriei patriei. Continuîndu-se această activitate de deosebită însemnătate, trebuie aprofundate de pe pozițiile materialismului istoric cele mai importante etape și evenimente din istoria țării și a poporului român, oglindindu-se faptele în mod obiectiv, în deplină conformitate cu realitatea.

O sarcină actuală este elaborarea Istoriei Partidului — operă care, pornind de la începuturile mișcării muncitorești din România, să prezinte întregul drum de luptă al clasei muncitoare, al Partidului Comunist Român — organizatorul și conducătorul luptei pentru eliberarea socială și națională a poporului — în strînsă legătură cu realitățile politice, economice și sociale ale fiecărei etape de dezvoltare a țării noastre. În același timp, în aprecierea activității partidului din anii ilegalității trebuie să se țină

seama de împrejurările grele în care el a fost nevoit să activeze, de influența pe care a exercitat-o prezența în conducerea sa a unor elemente oportuniste, sectare, străine de clasa muncitoare și de poporul nostru, cît și de înrîurirea exercitată de unele fenomene negative din mișcarea comunistă și muncitorească internațională din acea vreme. Trebuie analizate în spirit critic hotărîrile congreselor și alte documente de partid din perioada respectivă, care, reflectînd aceste stări de lucruri, cuprind idei și teze greșite într-o serie de aspecte importante ale tacticii și strategiei partidului, ale problemei agrare, naționale și altele. Redînd lupta eroică desfășurată de comuniști, istoria partidului va constitui un puternic mijloc de educare a membrilor partidului, a tinerei generații, a întregului popor în spiritul glorioaselor tradiții ale mișcării revoluționare din țara noastră, ale Partidului Comunist Român, conducătorul încercat al luptei pentru libertatea și fericirea patriei și poporului nostru. *(Aplauze).*

O sarcină de mare însemnătate a activității partidului este intensificarea muncii politice de masă pentru formarea omului nou, însuflețit de idealurile nobile ale socialismului, de principiile moralei comuniste, cu un larg orizont cultural. În această muncă un rol important revine organizațiilor de masă și obștești, instituțiilor de artă și cultură, care trebuie să-și îmbunătățească activitatea educativă, folosind mai eficient baza materială de care dispun.

În condițiile dezvoltării democrației socialiste crește tot mai mult rolul formelor obștești de influențare a maselor în scopul respectării normelor de conviețuire socială. Avînd în vedere că sub diferite aspecte continuă să se manifeste unele deprinderi și obiceiuri, rămășițe ale mentalității din trecut, influențe ale ideologiei burgheze, care pătrund pe diverse căi și din afară, este necesară păstrarea vigilenței ideologice și o atitudine combativă împotriva unor astfel de manifestări. Combaterea acestora trebuie să se bazeze pe o largă muncă politică-educativă, să constituie una din preocupările permanente ale organelor și organizațiilor de partid.

Presa, radioul și televiziunea și-au cîștigat prețuirea celor mai largi mase. Militînd activ pentru înfăptuirea politicii partidului, presa, și în primul rînd „Scînteia", tratează în paginile ei probleme multiple ale construcției socialiste și vieții internaționale contemporane. Îmbunătățindu-și continuu activitatea, și pe viitor cea mai de seamă îndatorire a presei, preocuparea ei centrală trebuie să fie reflectarea politicii interne și externe a partidului, a muncii eroice a poporului nostru pentru construirea noii orînduiri. Tribună a experienței înaintate, promotor activ a tot ce este nou și avansat, presa trebuie să practice sistematic în paginile ei largi schimburi de opinii în problemele activității de partid, ale construcției de stat, economice, cultural-educative, ca și în alte probleme de interes obștesc.

Este necesar să se analizeze în paginile presei în mod critic lipsurile și neajunsurile ce se manifestă în diferite sectoare ale activității noastre, să se dezvăluie cauzele acestora, arătîndu-se căile pentru înlăturarea lor. Dezbaterile din presă să se desfășoare în spirit constructiv, de principialitate comunistă, urmărindu-se continua îmbunătățire a muncii.

Prin sfera lor mare de pătrundere, radioul și televiziunea au importante sarcini în răspîndirea politicii partidului în mase, în educarea acestora în spiritul patriotismului și al internaționalismului socialist, în promovarea valorilor culturii noastre naționale și ale culturii universale. Radioteleviziunea trebuie să realizeze o continuă îmbogățire și îmbunătățire calitativă a emisiunilor, o mai mare varietate a temelor, care să îmbrățișeze

toate aspectele vieții sociale, precum și perfecționarea mijloacelor de prezentare. Ea trebuie să manifeste o exigență sporită în alcătuirea programelor, prezentînd opere de literatură, teatru, cinematografie cu un profund conținut social, spectacole și emisiuni muzicale de înaltă ținută artistică, aducîndu-și contribuția la lărgirea orizontului politic și cultural al maselor, la formarea gustului estetic și la satisfacerea cerințelor lor de frumos.

Tovarăși,

În anii orînduirii socialiste literatura și arta au cunoscut o continuă înflorire; au fost făurite numeroase opere de valoare, care, exprimînd în mod artistic viața bogată și munca avîntată a poporului, aduc o contribuție de seamă la dezvoltarea culturii țării, la formarea conștiinței socialiste a omului nou. Creația oamenilor de litere și artă, care continuă tradițiile progresiste ale culturii românești, a îmbogățit patrimoniul spiritual al poporului, bucurîndu-se de prețuirea partidului, a tuturor oamenilor muncii. Scriitorii, artiștii plastici, compozitorii, arhitecții, oamenii de teatru și cinematografie, criticii, vîrstnici și tineri, fără deosebire de naționalitate, sînt participanți activi, alături de întregul popor, la opera de construire a societății socialiste.

Istoria arată că marii oameni de cultură, adevărații artiști au exprimat în operele lor realitatea vremii, au fost alături de popor, pe care l-au ajutat și însuflețit în lupta pentru o viață mai bună, pentru progres social. Cu atît mai mult creatorii de artă ai societății socialiste trebuie să se identifice cu aspirațiile celor ce muncesc, să slujească țelul măreț al făuririi unei vieți tot mai fericite pentru întregul popor. *(Aplauze).*

Avem o țară frumoasă și bogată, un popor harnic și cutezător, care timp de peste două milenii, în ani grei de restriște, înfrățit cu codrii, rîurile și văile, și-a apărat glia, iar acum, sub conducerea partidului, își zidește o viață nouă. *(Aplauze puternice).*

Poporului, adevăratul făuritor al tuturor bogățiilor patriei, trebuie să-i închine oamenii de artă și cultură tot ceea ce pot crea mai frumos și mai bun. Desigur, se poate și este necesar să se creeze în diferite forme și stiluri. Putem spune creatorilor de artă : alegeți tot ceea ce credeți că este mai frumos în culoare, mai expresiv în grai, redați realitatea cît mai variat în proză, în poezie, în pictură, sculptură și muzică, cîntați patria și poporul nostru minunat, pe cei ce și-au închinat întreaga viață înfloririi României. *(Aplauze îndelungate).*

Sînt multe momente importante din istoria patriei noastre, din munca tumultuoasă a poporului pentru edificarea noii societăți care nu și-au găsit încă oglindirea deplină în operele literar-artistice. Abordînd în toată amploarea și măreția, cu înaltă măiestrie artistică, tema eliberării poporului, a profundelor prefaceri revoluționare din România, a relațiilor sociale și a vieții spirituale a oamenilor, reflectînd optimismul și vigoarea poporului, talentații noștri creatori pot făuri opere care să rămînă în patrimoniul culturii naționale și universale. Oglindind politica și activitatea partidului închinată înfloririi patriei, bunăstării poporului, fericirii omului, creația literar-artistică e necesar să fie pătrunsă de un profund umanism socialist.

Artei și literaturii le sînt proprii preocuparea pentru continua înnoire și perfecționare creatoare a mijloacelor de exprimare artistică, diversitatea de stiluri; trebuie înlăturată orice tendință de exclusivism sau rigiditate manifestată în acest domeniu. Esențial este ca fiecare

artist, în stilul său propriu, păstrîndu-și individualitatea artistică, să manifeste o înaltă responsabilitate pentru conținutul operei sale, să urmărească ca ea să-și găsească drum larg spre mintea și inima poporului. *(Aplauze).*

Pentru dezvoltarea continuă a artei și culturii din patria noastră este necesară dezbaterea principială, liberă, la care să participe toți oamenii de artă, a problemelor de creație, de teoria și istoria artei, pe baza concepției noastre despre lume și societate.

Critica literară trebuie să analizeze principial activitatea de creație, fără pretenția de a da soluții obligatorii cu privire la forma și stilul lucrărilor artistice, să ia poziție față de manifestările negative și să promoveze operele care exprimă realitățile și ideile înaintate ale societății noastre. Totodată, ea trebuie să contribuie la educarea estetică a oamenilor muncii, la formarea gustului public.

Progresul culturii socialiste se bazează pe cunoașterea și însușirea a tot ce are mai înaintat arta și cultura mondială, pe dezvoltarea largă a schimbului de valori spirituale între popoare. Este de aceea necesar să fie intensificate legăturile de colaborare cu oamenii de cultură și artă din țările socialiste, cît și din celelalte țări, asigurate condiții pentru un contact permanent cu viața culturală contemporană, pentru manifestarea tot mai intensă a țării noastre în concertul culturii și artei universale. Aceasta nu presupune însă atitudine necritică față de tot ce vine din străinătate, ci, dimpotrivă, impune spirit de discernămînt, o judecată proprie în aprecierea creației artistice și a operelor de artă.

Vasta activitate desfășurată pentru propășirea patriei, pentru înflorirea artei și culturii creează oamenilor de litere și artă largi posibilități de manifestare a talentului

și forței lor creatoare, de făurire a noi opere de valoare, care să îmbogățească tezaurul cultural al țării, să contribuie la satisfacerea necesităților spirituale ale oamenilor muncii.

V

ROMÂNIA, FACTOR ACTIV ÎN LUPTA PENTRU TRIUMFUL CAUZEI PĂCII ȘI SOCIALISMULUI

Tovarăși,

Schimbările revoluționare petrecute în lume, desfășurarea vieții internaționale se caracterizează prin creșterea forțelor mondiale ale socialismului, care determină din ce în ce mai mult cursul întregii evoluții a societății, prin continuarea procesului de destrămare a sistemului colonial, sporirea rolului noilor state independente, prin amploarea crescîndă a luptelor clasei muncitoare, a mișcărilor democratice, pentru progres social. Forțe uriașe, cum nu a mai cunoscut istoria, se ridică pe toate continentele la luptă tot mai hotărîtă împotriva politicii agresive a imperialismului, pentru apărarea păcii. *(Aplauze puternice).*

Succesele țărilor socialiste, importantele progrese realizate în dezvoltarea economiei și în domeniul tehnic-științific, în înflorirea culturii și ridicarea nivelului de trai al poporului întăresc forța sistemului mondial socialist și influența socialismului în lume, constituie un factor mobilizator în lupta oamenilor muncii din țările capitaliste pentru transformarea revoluționară a societății.

Permiteți-mi, tovarăși, ca de la tribuna Congresului să adresez un cald salut comunist partidelor frățești din țările

socialiste, care conduc opera istorică de construire a societății socialiste și comuniste ! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

În acești ani au crescut rîndurile partidelor comuniste și muncitorești, care cuprind în prezent peste 43 000 000 de membri. Ele au acumulat o uriașă experiență politică-organizatorică, s-au maturizat din punct de vedere ideologic și se află în primele rînduri ale luptei maselor muncitoare pentru interesele lor vitale. Partidele comuniste au devenit o forță uriașă și exercită o influență sporită asupra vieții politice din țările lor.

Transmitem un salut frățesc partidelor comuniste și muncitorești din lumea capitalistă, care stau în fruntea luptei împotriva exploatării și asupririi și care în multe țări activează în condițiile grele ale ilegalității, înfruntă prigoana și teroarea, ținînd sus steagul independenței naționale, al eliberării sociale a celor ce muncesc ! *(Aplauze puternice).*

Desfășurarea luptei de eliberare națională dă lovituri tot mai puternice putredului sistem colonial ; pe harta politică a lumii, pe locurile vechilor imperii coloniale apar noi state independente.

Țările care și-au cîștigat recent libertatea își intensifică lupta împotriva noilor forme ale colonialismului, pentru apărarea și consolidarea independenței lor naționale. Într-un șir de noi state se înfăptuiesc programe de naționalizări și reforme agrare, se adoptă măsuri economice, sociale și politice cu caracter progresist, în direcția unei dezvoltări socialiste.

Mișcarea de eliberare a popoarelor are ca sprijin firesc forțele socialismului, țările socialiste, clasa muncitoare internațională, în frunte cu partidele comuniste — victoriile ei sînt indisolubil legate de schimbările intervenite în raportul de forțe pe plan mondial în favoarea socialismului, de colaborarea cu țările socialiste.

La rîndul lor, mișcarea de eliberare, noile state independente constituie un aliat de nădejde al socialismului, joacă un important rol în viața internațională, manifestîndu-se ca o forță antiimperialistă activă, un factor puternic de promovare a ideilor păcii, libertății și independenței popoarelor.

Ne exprimăm deplina solidaritate cu popoarele care luptă pentru cucerirea și consolidarea independenței naționale, pentru pace și progres social ! *(Aplauze îndelungate).*

Una din caracteristicile dezvoltării societății contemporane este adîncirea crizei generale a sistemului capitalist. Creșterea atotputerniciei marilor monopoluri în întreaga viață socială ascute contradicțiile inerente capitalismului, atît pe plan național cît și internațional.

În țările capitaliste se intensifică lupta oamenilor muncii, în frunte cu clasa muncitoare, împotriva exploatării, pentru revendicări economice și politice, pături sociale largi, cercuri democratice, personalități ale vieții publice iau poziție activă împotriva politicii antipopulare a monopolurilor, pentru apărarea libertăților și drepturilor democratice.

Datorită politicii țărilor imperialiste de exploatare sub diferite forme a popoarelor, se adîncește prăpastia dintre țările capitaliste înaintate economic și țările slab dezvoltate, continuă să existe în lume vaste zone ale foametei, sărăciei și inculturii.

În lupta pentru piețe de desfacere, pentru surse de materii prime și sfere de influență, pentru menținerea și acapararea de poziții dominante asupra altor popoare, contradicțiile interimperialiste devin tot mai profunde.

Forțele agresive ale imperialismului se opun procesului de transformare social-politică a lumii, atentează la independența și suveranitatea popoarelor, recurg la presiuni colonialiste și intervenții armate deschise, periclitînd pacea mondială.

Agresiunea Statelor Unite ale Americii în Vietnam, angajarea forțelor armate americane în operațiile de război împotriva mișcării patriotice de eliberare din Vietnamul de sud și bombardarea sistematică a teritoriului Republicii Democrate Vietnam au produs o mare îngrijorare și, totodată, protestul tuturor popoarelor iubitoare de pace. Intervenția imperialismului american în Republica Dominicană este încă o manifestare a politicii de amestec în treburile interne ale unui stat suveran.

Poporul român, condamnînd cu toată hotărîrea intervenția imperialistă în Vietnam, și-a exprimat și își exprimă deplina solidaritate cu cauza dreaptă a poporului vietnamez. *(Aplauze puternice).* România cere cu hotărîre încetarea intervenției americane în Vietnam și retragerea tuturor trupelor străine; poporul vietnamez să fie lăsat să-și rezolve singur treburile interne. Țara noastră a acordat și va continua să acorde sprijin poporului vietnamez în lupta sa eroică. *(Aplauze îndelungate).*

Ce ecou pot găsi și cum pot fi crezute cuvintele despre „dragoste de pace" și „legalitate internațională" rostite de diferite persoane oficiale americane, cînd continuă șirul acțiunilor agresive, al intervențiilor armate pentru susținerea unor regimuri din cele mai reacționare, respinse de popoare ?

Linia politicii de forță a cercurilor imperialiste americane și a actelor lor agresive este lipsită de perspectivă și sortită eșecului. Ea este condamnată de cercurile largi ale opiniei publice mondiale și nu poate duce decît la izolarea promotorilor acestei linii, la discreditarea lor

pe plan internațional și pînă la urmă la înfrîngerea acestei politici. *(Aplauze).*

Cauza progresului și civilizației omenirii impune respectarea dreptului fiecărui popor, fie el mare sau mic, de a-și alege nestingherit calea dezvoltării politice-sociale și economice, de a-și afirma ființa națională, de a-și rezolva singur treburile proprii; aceasta constituie totodată o cerință esențială a menținerii și consolidării păcii.

Intensificarea acțiunilor agresive ale cercurilor imperialiste demonstrează că existența imperialismului constituie o permanentă sursă de pericole pentru pace, menține terenul dezlănțuirii unui nou război mondial. Mai mult ca oricînd se impun creșterea vigilenței și întărirea unității tuturor forțelor iubitoare de pace. Întărind continuu unitatea lor, luptînd într-un singur front, țările socialiste, clasa muncitoare internațională, noile state independente, mișcarea de eliberare națională, mișcarea mondială pentru apărarea păcii au capacitatea reală de a apăra pacea lumii și a salvgarda civilizația umană. *(Aplauze).*

Tovarăși,

România, manifestîndu-se ca factor activ pe arena mondială, înfăptuiește o politică externă de pace, desfășoară o activitate perseverentă pentru micșorarea încordării internaționale, pentru dezvoltarea colaborării între popoare și consolidarea păcii în lume.

Corespunzător intereselor fundamentale ale poporului român, ale cauzei socialismului și păcii, țara noastră pune în centrul politicii sale externe prietenia strînsă și alianța frățească cu țările socialiste. În acești ani au continuat să se dezvolte multilateral legăturile de prietenie și colaborare ale României cu toate țările sistemului

mondial socialist, au avut loc schimburi de vizite ale delegaților de partid și de stat cu reprezentanții Uniunii Sovietice, R. P. Chineze, R. P. Ungare, R. P. Bulgaria, R.S.F. Iugoslavia, R. P. Polone, R. S. Cehoslovace, R. D. Germane, R. P. Albania, R.P.D. Coreene, R.D. Vietnam, R. P. Mongole, Republicii Cuba. Aceste întîlniri au prilejuit discutarea tovărășească a diferite probleme de interes comun, contribuind la întărirea prieteniei și colaborării dintre popoarele noastre. *(Aplauze).*

Țara noastră consideră ca o îndatorire a sa internaționalistă dezvoltarea continuă a relațiilor frățești cu toate țările socialiste, aducîndu-și contribuția activă la unitatea și coeziunea sistemului mondial socialist. *(Aplauze).*

Acționînd în spiritul coexistenței pașnice, România se pronunță pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate țările, fără deosebire de sistem social-politic. Considerăm că fiecare stat are de dat și de primit în cadrul circulației valorilor materiale și spirituale create de popoare.

În acești ani s-au dezvoltat și îmbunătățit relațiile, îndeosebi pe plan economic, dintre România și o serie de țări ale Europei occidentale, reluîndu-se vechi legături tradiționale. Constatăm cu satisfacție că în ultimii ani s-au extins relațiile și s-au stabilit legături cu noi state din Asia, Africa, America Latină.

Apreciem evoluția pozitivă a relațiilor dintre țara noastră și Grecia, în spiritul prieteniei care a existat întotdeauna între popoarele noastre. Dorim ca și relațiile noastre cu Turcia să ia un asemenea curs. Dezvoltarea unor legături de bună vecinătate, prietenești, între toate statele balcanice corespunde intereselor comune ale țărilor noastre, ale colaborării în această zonă geografică, ale întăririi păcii. *(Aplauze).*

Țara noastră va dezvolta și în viitor relațiile economice, tehnice-științifice, culturale cu toate statele, considerînd că schimburile multilaterale pe baza avantajului reciproc, fără condiții politice, fără restricții și discriminări, contribuie la micșorarea încordării internaționale și la apropierea între popoare, constituie un important factor de întărire a păcii.

Politica internațională a țării noastre are ca temelie trainică, permanentă principiile suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. *(Aplauze).* România militează pentru promovarea consecventă a acestor principii pe arena internațională, considerînd că respectarea lor este o condiție esențială în vederea dezvoltării colaborării între state, întăririi încrederii între popoare, respectării dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta. *(Aplauze).*

Luînd parte la activitatea Organizației Națiunilor Unite, România s-a pronunțat consecvent pentru îmbunătățirea activității acestui for internațional, încît el să oglindească realitățile lumii de azi. Ca o cerință esențială, ne pronunțăm consecvent pentru universalitatea organizației și pentru restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze, mare putere mondială, singura îndreptățită să reprezinte poporul chinez. *(Aplauze puternice).*

Țara noastră militează pentru încetarea cursei înarmărilor și înfăptuirea dezarmării, pentru crearea de zone denuclearizate, pentru interzicerea necondiționată a folosirii armelor atomice și distrugerea totală a stocurilor existente. Viața dovedește că împărțirea lumii în blocuri militare agravează încordarea internațională, alimentează neîncrederea între state, existența pactelor

agresive N.A.T.O., S.E.A.T.O., C.E.N.T.O., purtînd în sine și favorizînd tendințe de dominație din partea unor state imperialiste asupra altor state. Țara noastră se pronunță cu hotărîre pentru lichidarea oricăror blocuri militare.

O influență negativă asupra relațiilor internaționale are existența bazelor militare străine și a trupelor aflate pe teritoriul altor state. Angajîndu-se tot mai direct în lupta împotriva mișcărilor democratice de pretutindeni, S.U.A. au ajuns să aibă aproape jumătate din efectivul forțelor lor armate împrăștiate în diferite părți ale lumii. În interesul întăririi păcii, lichidării oricăror forme de amestec în treburile interne ale popoarelor, România se pronunță pentru desființarea bazelor militare și retragerea tuturor trupelor aflate pe teritoriul altor state.

O mare însemnătate pentru însănătoșirea climatului internațional ar avea-o înlăturarea rămășițelor celui de-al doilea război mondial prin încheierea Tratatului de pace german, pornindu-se de la recunoașterea realității istorice a existenței celor două state germane.

Militînd pentru apărarea păcii, pentru micșorarea încordării internaționale, țara noastră acordă o deosebită atenție întăririi capacității sale de apărare. Și în viitor, partidul și guvernul vor manifesta cea mai mare grijă pentru înzestrarea și pregătirea Forțelor noastre Armate, încît ele, alături de forțele armate ale celorlalte state participante la Tratatul de la Varșovia, ale tuturor țărilor socialiste, să-și poată îndeplini oricînd misiunea sacră de apărare a cuceririlor revoluționare ale poporului, independenței patriei, cauzei socialismului și păcii. *(Aplauze).*

Poporul nostru privește viitorul cu convingerea că prin lupta unită a popoarelor, prin acțiunea comună a tuturor forțelor păcii va fi asigurat triumful cauzei păcii,

corespunzător intereselor fundamentale ale întregii omeniri. Pentru victoria acestei cauze mărețe, România va depune toate eforturile și își va aduce neprecupețit întreaga sa contribuție. *(Vii aplauze).*

Tovarăși,

Bilanțul măreț al întregii activități desfășurate în domeniul dezvoltării interne și al relațiilor internaționale demonstrează justețea liniei politice și organizatorice a partidului nostru, a Comitetului său Central. În activitatea desfășurată între cele două congrese, Comitetul Central nu și-a precupețit forțele pentru a fi la înălțimea încrederii ce i s-a acordat. Documentele pe care le va adopta Congresul, Directivele cu privire la planul de cinci ani și la electrificarea țării, Statutul partidului, obiectivele fundamentale și sarcinile de viitor ale politicii noastre interne și externe stabilite de Congres vor constitui programul dezvoltării întregii noastre societăți. **CEL DE-AL IX-LEA CONGRES AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN VA RĂMÎNE ÎNSCRIS CU LITERE DE AUR ÎN ISTORIA ROMÂNIEI.** *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Înfăptuind sarcinile noului plan cincinal, poporul nostru își va aduce contribuția sa la întărirea sistemului socialist mondial, a forțelor care luptă pentru progres social, la victoria cauzei socialismului și păcii în întreaga lume. *(Aplauze).*

Întreaga activitate a organelor și organizațiilor de partid, a comuniștilor din țara noastră este închinată fericirii poporului. Va trebui să desfășurăm o muncă tot mai intensă pentru a asigura realizarea în cît mai bune condiții a tuturor sarcinilor trasate de Congresul nostru.

Să punem toată energia și capacitatea noastră de muncă în slujba patriei, a cauzei socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice)*.

Ne exprimăm deplina convingere că muncitorimea, țărănimea, intelectualitatea, întregul popor vor munci cu și mai mult elan pentru traducerea în viață a politicii partidului, pentru înfăptuirea măreţelor sarcini trasate de Congres. **ÎN URMĂTORII CINCI ANI POPORUL ROMÂN VA PARCURGE ÎNCĂ O ETAPĂ PE DRUMUL VIEȚII SALE NOI, SE VA APROPIA ȘI MAI MULT DE PISCURILE ÎNALTE ALE CIVILIZAȚIEI, DE SOCIETATEA COMUNISTĂ !** *(Aplauze puternice, îndelungate)*.

Trăiască Partidul Comunist Român, conducătorul încercat al poporului ! *(Ovații, urale, întreaga asistență se ridică în picioare)*.

Trăiască și înflorească România socialistă ! *(Aplauze, ovații îndelungate)*.

Sub steagul invincibil al marxism-leninismului să se dezvolte necontenit unitatea țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale ! *(Ovații, urale)*.

Trăiască pacea și prietenia între popoare ! *(Aplauze puternice, îndelungate)*.

CUVÎNTARE LA ÎNCHEIEREA LUCRĂRILOR CONGRESULUI AL IX-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

— 24 iulie 1965 —

Dragi tovarăși,

Timp de șase zile Congresul Partidului Comunist Român s-a aflat în centrul atenției întregului popor, care a urmărit lucrările sale cu convingerea că hotărîrile adoptate vor corespunde întru totul intereselor vitale de bunăstare și fericire ale oamenilor muncii, de înflorire a patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

De la tribuna Congresului au luat cuvîntul numeroși activiști de partid, de stat și din economie, muncitori, țărani, oameni de știință și cultură din toate regiunile țării. Exprimînd părerea organizațiilor de partid, a comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, ei au subliniat justețea deplină a politicii interne și externe marxist-leniniste a partidului, au înfățișat munca întregului popor pentru înfăptuirea acestei politici, hotărîrea de a nu precupeți nici un efort pentru traducerea în viață a obiectivelor stabilite de cel de-al IX-lea Congres al partidului. *(Aplauze furtunoase)*.

Congresul a dezbătut și adoptat în unanimitate documente de însemnătate istorică, care cuprind programul multilateral al dezvoltării României socialiste, liniile directoare ale continuării pe o treaptă superioară a operei de

desăvîrșire a construcției socialismului. *(Aplauze puternice, îndelung repetate).*

Dînd o înaltă apreciere liniei de industrializare socialistă a țării, factor determinant al progresului continuu al întregii noastre societăți, Congresul a hotărît ca și pe viitor industrializarea să constituie obiectivul central al politicii economice a partidului *(aplauze îndelungi)* ; a fost stabilit un ansamblu de măsuri privind dezvoltarea intensivă a agriculturii, înflorirea științei, culturii și ridicarea nivelului de viață materială și spiritual al poporului.

Congresul a adoptat în unanimitate Statutul, Carta Partidului Comunist Român *(aplauze)*, călăuza tuturor comuniștilor în activitatea lor politică și organizatorică, care statornicește rolul partidului de forță conducătoare în societatea noastră socialistă. *(Aplauze puternice).*

De la tribuna Congresului a răsunat puternic hotărîrea partidului, a întregului popor de a pune și în viitor în centrul politicii externe alianța cu țările socialiste *(aplauze puternice)*, de a dezvolta relațiile cu toate țările, indiferent de orînduirea lor socială, de a-și aduce contribuția la cauza păcii și prieteniei între popoare. *(Aplauze puternice).*

Îndeplinind neabătut hotărîrile Congresului, partidul nostru, Comitetul său Central vor milita consecvent pentru întărirea continuă a unității țărilor socialiste, a coeziunii mișcării comuniste și muncitorești internaționale, care au un rol determinant în evoluția societății contemporane. *(Aplauze puternice).*

Interesul viu pe care l-a produs Congresul în rîndurile mișcării comuniste și muncitorești, ale opiniei publice internaționale este o dovadă a aprecierii de care se bucură partidul nostru, contribuția sa la întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești, la lupta pentru cauza păcii și socialismului în lume. *(Vii și puternice aplauze).*

Tovarăși,

Congresul nostru, întregul partid exprimă cele mai calde mulțumiri reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești, democratice, pentru participarea la lucrările Congresului și pentru saluturile lor frățești la adresa partidului și poporului nostru. *(Aplauze puternice).* Vedem în aceasta expresia legăturilor de solidaritate dintre partidele și popoarele noastre. *(Aplauze puternice).*

Asigurăm partidele comuniste și muncitorești frățești, oamenii muncii din întreaga lume că partidul comuniștilor români va înfăptui neabătut programul de desăvîrșire a construcției socialismului în România, aducîndu-și astfel contribuția la întărirea sistemului mondial socialist, la întărirea solidarității internaționale a celor ce muncesc, la cauza socialismului și comunismului în lume. *(Aplauze puternice).*

Cu deosebită satisfacție, Congresul a remarcat faptul că de la tribuna sa, în cuvîntul delegaților partidelor frățești, a fost subliniată importanța hotărîtoare în condițiile internaționale de azi, a unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste. *(Aplauze puternice).*

În același timp, în cuvîntul tuturor delegaților de peste hotare a răsunat puternic glasul de condamnare a intervenției Statelor Unite ale Americii în Vietnamul de sud și a agresiunii împotriva R. D. Vietnam. Aceasta reprezintă o puternică manifestare internațională de solidaritate cu lupta dreaptă a eroicului popor vietnamez. *(Aplauze vii, prelungite).*

Rugăm pe stimații noștri oaspeți să transmită partidelor și popoarelor lor salutul frățesc de luptă al comuniștilor din România, al poporului român ; le adresăm urări

fierbinți de noi succese în lupta și munca închinată cauzei păcii, democrației, socialismului și comunismului. *(Vii și puternice aplauze).*

Tovarăși delegați,

Permiteți-mi ca, în numele Comitetului Central ales de cel de-al IX-lea Congres, să vă mulțumesc pentru înalta încredere acordată. *(Vii aplauze).* Vă asigurăm pe dumneavoastră, întregul partid, întregul popor român că nu vom precupeți nici un efort pentru a ne îndeplini îndatoririle ce ne revin, pentru a fi la înălțimea sarcinilor ce ne-au fost încredințate, pentru realizarea hotărîrilor istorice adoptate de Congresul nostru. *(Aplauze furtunoase).*

Deplina unitate și unanimitatea cu care a acționat Congresul în aceste zile, va constitui un îndreptar permanent în activitatea noastră de întărire continuă a forței partidului, a coeziunii de nezdruncinat a rîndurilor sale, de creștere a rolului său conducător în întreaga noastră societate. *(Aplauze puternice).*

Drumul pe care urmează să-l străbatem în următorii cinci ani nu va fi de loc ușor. Va trebui să nu precupețim nici un efort, să mergem într-un ritm rapid pentru a ridica poporul nostru pe o nouă treaptă a civilizației socialiste.

Pentru acest drum, noi am făcut toate pregătirile. Am judecat îndelung, ne-am consultat cu partidul, cu întregul popor, iar Congresul nostru, ca un adevărat stat-major, a stabilit direcțiile și mijloacele necesare pentru a străbate în cele mai bune condiții, cu succes deplin, acest drum. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Acum hotărîtor va fi munca politică-organizatorică, repartizarea justă a forțelor organelor de partid și de stat, unirea eforturilor lor, ale tuturor comuniștilor, ale întregului popor într-o singură direcție — realizarea pro-

gramului multilateral de dezvoltare a societății noastre socialiste. *(Aplauze îndelungi).*

Comuniștii trebuie să fie în primele rînduri ; activitatea lor, a întregului nostru partid, va fi închinată fericirii poporului, cauzei socialismului și păcii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Congresul, Comitetul Central adresează eroicei noastre clase muncitoare, țărănimii cooperatiste, intelectualității, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, o înflăcărată chemare de a-și închina energia și priceperea, elanul lor creator înfloririi continue a Republicii Socialiste România. *(Aplauze furtunoase ; asistența, în picioare, ovaționează îndelung).*

Poporul nostru, liber și stăpîn pe soarta sa, construindu-și în mod conștient propria istorie, își va consacra întreaga capacitate și putere de muncă țelului măreț al realizării programului adoptat de Congresul al IX-lea al partidului, grăbind și mai mult mersul patriei noastre spre zările luminoase ale comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Declar închise lucrările celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român. Vă urez din toată inima noi succese în activitatea dumneavoastră închinată înfloririi patriei socialiste, fericirii poporului român. *(Aplauze furtunoase, aclamații, întreaga asistență, în picioare, ovaționează îndelung, minute în șir răsună urale).*

RAPORT CU PRIVIRE LA PROIECTUL DE CONSTITUŢIE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

— 20 august 1965 —

Dragi tovarăşi deputaţi şi deputate,

Marea Adunare Naţională, îndeplinind în această sesiune atribuţia de Adunare Constituantă, are misiunea istorică de a adopta noua lege fundamentală a patriei — Constituţia Republicii Socialiste România. *(Vii şi puternice aplauze).*

Oglindind etapa actuală de dezvoltare a societăţii noastre, proiectul de Constituţie supus aprobării Marii Adunări Naţionale consfinţeşte cuceririle revoluţionare obţinute de poporul român în cei 21 de ani de la eliberare, victoria definitivă a socialismului în România. Prevederile Constituţiei reflectă viaţa nouă a ţării şi a poporului român, făurită sub conducerea partidului. Clasa muncitoare, ţărănimea, intelectualitatea, prin munca lor plină de elan şi abnegaţie, însufleţită de un fierbinte patriotism, au scris, literă cu literă, marea Cartă a libertăţilor poporului român. *(Vii aplauze).*

Tovarăşi,

O dată cu adoptarea noii Constituţii a României socialiste, sesiunea Marii Adunări Naţionale aniversează ziua de 23 August; marea sărbătoare a poporului nostru capătă astfel o însemnătate şi o strălucire deosebită.

Înfăptuirea actului istoric de la 23 August, răsturnarea dictaturii militare-fasciste prin insurecţia armată organizată şi condusă de Partidul Comunist Român, a deschis poporului calea luminoasă a făuririi orînduirii socialiste.

Înfrîngerea Germaniei hitleriste, care înrobise popoarele Europei şi tindea spre dominaţia mondială, a salvat omenirea de barbaria fascistă şi a creat condiţii favorabile pentru dezvoltarea liberă, democratică a unui şir de ţări. Rolul hotărîtor în obţinerea victoriei asupra fascismului l-a avut Uniunea Sovietică, care a purtat greul celui de-al doilea război mondial. O contribuţie de seamă au adus la această mare bătălie celelalte ţări ale coaliţiei antihitleriste, precum şi popoarele care s-au ridicat cu arma în mînă împotriva cotropitorilor fascişti.

După cum este cunoscut, în urma insurecţiei victorioase, România s-a alăturat coaliţiei antihitleriste, participînd cu toate forţele sale materiale şi militare la lupta împotriva Germaniei naziste. După ce, în zilele imediat următoare actului istoric de la 23 August, forţele patriotice şi unităţile militare au eliberat capitala şi cea mai mare parte a teritoriului patriei, Armata Română, umăr la umăr cu Armata Sovietică, a alungat prin lupte grele trupele hitleriste şi horthiste de pe întregul teritoriu al ţării, a luat apoi parte activă la eliberarea Ungariei şi Cehoslovaciei, luptînd pînă la capitularea Germaniei. Poporul român şi-a adus astfel din plin contribuţia de sînge la marea victorie asupra fascismului. *(Aplauze puternice).*

Lupta comună a ostaşilor români şi sovietici a dezvoltat şi întărit prietenia frăţească, de nezdruncinat, româno-sovietică. *(Aplauze puternice).* Sărbătorind cea de-a 21-a aniversare a zilei de 23 August, poporul român îşi exprimă recunoştinţa faţă de glorioşii ostaşi români şi sovietici care au luptat împotriva fascismului; el va păstra veşnic în memorie jertfa celor căzuţi în această luptă eroică.

Vor fi cinstiți de-a pururi toți revoluționarii și patrioții care și-au închinat viața măreței cauze a libertății și independenței patriei, fericirii poporului român. *(Aplauze).*

23 August a însemnat începutul revoluției populare. Sub conducerea Partidului Comunist Român, forțele democratice și patriotice, masele largi ale oamenilor muncii, în frunte cu clasa muncitoare, concentrînd toate eforturile în războiul pentru înfrîngerea fascismului, au dus totodată o luptă intensă împotriva reacțiunii interne, sprijinită de cercurile imperialiste străine, pentru înfăptuirea transformărilor revoluționar-democratice.

Ne sînt încă vii în minte, tovarăși, momentele mărețe ale acestei lupte revoluționare — organizarea, în noile condiții, a forțelor clasei muncitoare și a celorlalți oameni ai muncii ; cucerirea de libertăți democratice, răsturnarea guvernelor cu majoritate reacționară și curățirea aparatului de stat de elementele fasciste, realizarea reformei agrare, obținerea egalității în drepturi pentru toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. După cum știți, instaurarea guvernului de la 6 Martie 1945, în care clasa muncitoare avea rolul precumpănitor, consolidarea pozițiilor cucerite în viața politică și socială a țării, victoria zdrobitoare asupra reacțiunii în alegerile din 1946, înfrîngerea sabotajului și lichidarea haosului economic provocat de clasele exploatatoare, redresarea economiei naționale au modificat necontenit raportul de forțe în favoarea clasei muncitoare, a poporului muncitor.

Dezvoltarea și întărirea alianței clasei muncitoare cu țărănimea, unirea tuturor forțelor democratice și progresiste ale poporului, sub conducerea Partidului Comunist Român, au asigurat înlăturarea de pe scena istoriei a monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române. *(Aplauze puternice).*

În lupta grea, plină de jertfe și sacrificii pentru înfrîngerea încercării forțelor reacționare și a cercurilor imperialiste de a opri mersul înainte spre socialism al poporului nostru, clasa muncitoare s-a dovedit la înălțimea marii sale misiuni istorice. *(Aplauze puternice).* În procesul acestor transformări s-a desăvîrșit revoluția burghezo-democratică în țara noastră, au fost create condiții pentru cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare și instaurarea dictaturii proletariatului, pentru trecerea la înfăptuirea sarcinilor revoluției socialiste.

Îndeplinind cu succes rolul de stat-major în opera de transformare socialistă a societății, partidul a organizat naționalizarea principalelor mijloace de producție industrială, de transport, a sistemului bancar și financiar, a înfăptuit trecerea la cooperativizarea agriculturii, a pus bazele planificării economiei naționale, a dezvoltat puterea de stat pusă în slujba poporului muncitor. Toate acestea și-au găsit expresie în Constituția din 1952. Ea oglindea particularitățile României în perioada de trecere de la capitalism la socialism, existența a trei formațiuni social-economice — formațiunea socialistă, mica producție de mărfuri și capitalismul privat.

Anii care au urmat au fost ani de mari izbînzi pe toate fronturile construcției socialiste. Într-o perioadă istoricește scurtă relațiile de producție socialiste s-au generalizat în întreaga economie ; s-a încheiat trecerea de la capitalism la socialism. **În România, socialismul a învins deplin și definitiv.** *(Aplauze furtunoase).* **De la o țară cu industrie slabă, în care monopolurile imperialiste dețineau poziții dominante, cu agricultură înapoiată, în care mai continuau să existe rămășițe ale relațiilor feudale — la țara socialistă de azi, cu o industrie dezvoltată și o agricultură în continuu progres ; de la monarhia burghezo-moșierească — la**

Republica Socialistă România este o întreagă epocă istorică, pe care poporul român a străbătut-o cu succes, sub conducerea Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Desigur, nu am mers pe un drum neted; am avut de învins multe greutăți, a trebuit să fie făcute sacrificii, să se renunțe la satisfacerea unor necesități, am avut în munca noastră și lipsuri. Privind însă calea străbătută, înfăptuirile obținute prin munca eroică a clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, încercăm cu toții o îndreptățită mîndrie patriotică, ne sporește și mai mult încrederea in forțele creatoare ale minunatului nostru popor. *(Vii aplauze).*

Parte integrantă a sistemului mondial socialist, care asigură condiții internaționale favorabile dezvoltării fiecărei țări socialiste, țara noastră își aduce contribuția la marea cauză a socialismului și păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

Avem convingerea că, sub conducerea încercată a partidului comuniștilor, vom obține noi și noi victorii pe calea ridicării patriei noastre spre culmile înalte ale civilizației socialiste. *(Vii aplauze).*

Tovarăși,

Avîntul în muncă al poporului nostru își găsește o nouă expresie în rezultatele obținute în întîmpinarea zilei de 23 August. În primele șapte luni ale acestui an, planul producției globale industriale a fost realizat în proporție de 101,8% — sporul obținut peste prevederile planului ridicîndu-se la 1,5 miliarde de lei. Sarcinile de creștere a producției au fost realizate în toate ramurile industriale și în toate regiunile țării. Față de perioada corespunzătoare a anului trecut, producția globală industrială a crescut cu 14%. Succese însemnate s-au obținut și în creșterea producției agricole, în special la culturile de toamnă.

Prin realizarea planului pe 1965 se încheie planul șesenal, ale cărui sarcini fundamentale sînt, așa cum s-a subliniat pe larg la recentul Congres al partidului, îndeplinite cu succes. Aceasta creează baza trainică pentru trecerea la înfăptuirea Directivelor cu privire la dezvoltarea economiei naționale pe perioada 1966—1970.

Acordînd în continuare toată atenția îndeplinirii planului pe anul în curs, este totodată necesar să se asigure din timp condițiile tehnice-organizatorice în vederea înfăptuirii obiectivelor planului pe 1966, primul an al noului plan cincinal. Încă din prima zi a anului viitor să pornim cu toate forțele la realizarea sarcinilor trasate de Congres.

Cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român a adoptat un măreț program de dezvoltare multilaterală a patriei, de continuare, pe o treaptă mai înaltă, a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste. Congresul a stabilit obiectivele unui puternic avînt al industriei socialiste, făuririi unei agriculturi moderne, dezvoltării învățămîntului, științei și culturii, ridicării nivelului de trai al poporului, progresului întregii societăți.

Însuflețirea și entuziasmul cu care oamenii muncii au primit hotărîrile Congresului stau mărturie voinței întregului popor de a munci neobosit pentru traducerea lor în viață, pentru înflorirea României socialiste! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Tovarăși,

În condițiile determinate de victoria deplină a socialismului, Constituția din 1952 a devenit necorespunzătoare, fiind depășită istoricește. A apărut astfel necesitatea elaborării unei noi legi fundamentale a statului, care să consacre actualele realități politice-sociale și economice ale ță-

rii, schimbările din viața poporului, să asigure cadrul constituțional al desăvîrșirii construcției socialiste și pregătirii condițiilor pentru trecerea treptată la comunism. *(Vii aplauze).*

Comisia pentru elaborarea noii Constituții, pregătind proiectul cu consultarea largă și participarea activă a unui mare număr de cadre de partid și de stat, juriști, economiști, istorici, a ținut seama de transformările care au avut loc în economie, în întreaga viață socială, de evoluția orînduirii de stat și dezvoltarea democrației noastre socialiste, precum și de necesitatea perfecționării continue a activității organelor puterii, administrației de stat și judecătorești, corespunzător sarcinilor noii etape de dezvoltare a societății.

Considerînd necesară schimbarea denumirii țării, Comisia pentru elaborarea Constituției a propus ca patria noastră să se numească Republica Socialistă România! *(Aplauze furtunoase; asistența, în picioare, ovaționează).* Această propunere — întîmpinată cu entuziasm de întregul popor — corespunde pe deplin actualului stadiu de dezvoltare social-politică și economică a țării. Ne exprimăm convingerea că Marea Adunare Națională va adopta hotărîrea ca țara noastră să poarte denumirea de Republica Socialistă România. *(Vii aplauze).*

Veacuri de-a rîndul poporul român a cunoscut asuprirea și exploatarea națională și socială; înrobirea străină a ținut în loc vreme îndelungată dezvoltarea sa, a întîrziat pentru mult timp formarea statului național român. Încălcînd interesele poporului, clasele exploatatoare au dus o politică de aservire a țării; soarta României era hotărîtă de marile puteri imperialiste, trusturile și monopolurile străine stăpîneau cele mai importante bogății ale ei, independența și suveranitatea națională erau grav știrbite.

Dar nici jugul străin, nici exploatarea moșierilor și capitaliștilor n-au putut opri mersul înainte al poporului român. Focul luptei naționale și sociale a ars necontenit, cînd cu vîlvătăi, care făceau pe asupritori să se cutremure, cînd mai potolit, ca apoi să se întețească și mai puternic. Multe pagini glorioase a înscris poporul român în lupta pentru libertate și socialism. *(Aplauze).* Graiul nu poate reda măreția acestor lupte; ele adeveresc și vor adeveri peste veacuri vitalitatea și înțelepciunea poporului nostru, care, trecînd prin grele încercări, a rămas neclintit și a prins de fiecare dată noi puteri, ridicîndu-se, asemenea stejarului după furtună, și mai mîndru spre soare. *(Aplauze).*

Este știut, tovarăși, că în decursul istoriei, exprimînd aspirațiile de libertate și independență ale poporului, patrioții cei mai luminați au năzuit către o formă de stat democratică, progresistă, care să asigure libertate și dreptate socială pentru cei mulți, neatîrnarea politică și înflorirea economică a țării, să înfăptuiască dreptul sacru al poporului de a fi singur stăpîn în patria sa strămoșească. Marele patriot Nicolae Bălcescu, cu mai mult de 100 de ani în urmă, spunea: *„Patria, această ființă ideală, pe care locuitorii ei sînt gata a o apăra cu viața, este identitatea intereselor, ideilor, pasiunilor ce-i strînge și-i unește în apărarea unui bine comun*[1]*... Așadar de nevoie e ca românii să se întocmească în republică democratică... stat în care oamenii adunați îngrijesc singuri de soarta lor, fără a-și pune stăpîni pe cap, avînd în lucrarea lor drept regulă dreptatea și drept țintă frăția".*[2]

Lupta pentru înfăptuirea năzuințelor poporului a fost ridicată pe o treaptă superioară de mișcarea muncito-

[1] *N. Bălcescu.* „Opere", vol. I, partea a II-a, București, 1940, p. 160.

[2] *N. Bălcescu.* „Opere", vol. I, București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 350, 351.

rească, de partidul comuniștilor — stegarul independenței naționale și libertății sociale. *(Aplauze).*

Transformările petrecute în viața economică și în structura socială a țării, victoria socialismului au creat condiții pentru afirmarea din plin a ființei naționale a poporului, pentru înflorirea națiunii noastre socialiste și ridicarea ei pe o treaptă nouă de dezvoltare. Ca rezultat al dispariției claselor exploatatoare, al înlăturării antagonismelor de clasă, societatea a dobîndit un caracter omogen, unitar. Comunitatea intereselor fundamentale ale cetățenilor patriei, politica de ridicare economică a tuturor regiunilor, cultura socialistă comună, creșterea conștiinței socialiste a maselor populare determină dezvoltarea continuă a națiunii socialiste.

În capitalism evoluția națiunilor are loc în condițiile inegalității sociale, dependenței economice și politice, ale amestecului cercurilor imperialiste în treburile interne ale statelor. Dezvoltării libere a națiunii, în lumea capitalistă contemporană i se opun tot felul de teorii cosmopolite despre caracterul așa-zis perimat al națiunii și necesitatea „integrării", diferite uniuni monopoliste și organizații suprastatale, care îngrădesc și tind să lichideze suveranitatea și independența națională, să extindă sub forme noi dominația imperialistă și colonialistă asupra popoarelor.

În opoziție cu situația din capitalism, socialismul deschide calea dezvoltării multilaterale a națiunii socialiste, descătușează forțele și energiile inepuizabile ale poporului, le organizează și le îndrumă spre țelul măreț al progresului și prosperității întregii națiuni. Înflorirea națiunii noastre se înfăptuiește în condițiile întăririi prieteniei și colaborării frățești cu celelalte națiuni socialiste, pe bazele egalității în drepturi și respectului reciproc, în spiritul internaționalismului socialist.

Noua Constituție asigură condiții de manifestare suverană, independentă a națiunii, care va continua să aibă un rol de importanță hotărîtoare în întreaga perioadă istorică de construire a socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Tovarăși,

Problema fundamentală a oricărei orînduiri sociale și de stat este problema puterii. În România socialistă întreaga putere aparține poporului, liber și stăpîn pe soarta sa, se exercită de către popor. Dînd expresie acestei realități, **Constituția proclamă Republica noastră stat al oamenilor muncii de la orașe și sate, suveran, independent și unitar, al cărui teritoriu este inalienabil și indivizibil.**

Clasa muncitoare, în trecut asuprită și exploatată, lipsită de drepturi politice, a devenit stăpînă asupra mijloacelor de producție, asupra roadelor muncii sale, îndeplinește cu succes rolul de clasă conducătoare a întregii societăți. Experiența bogată acumulată în conducerea societății, capacitatea mobilizatoare, spiritul de disciplină și organizare care îi sînt proprii și pe care le imprimă întregului popor, consecvența și fermitatea politică, înalta sa conștiință revoluționară situează clasa muncitoare pe pozițiile cele mai înaintate ale luptei poporului pentru socialism. Legea fundamentală a statului consfințește această realitate a vieții noastre noi. **Întărirea continuă a rolului conducător al clasei muncitoare este o necesitate obiectivă pentru realizarea cu succes a sarcinilor istorice din întreaga perioadă a construirii socialismului și comunismului.** *(Vii aplauze).*

Țărănimea, înrobită odinioară moșierilor și capitaliștilor, stăpînă astăzi pe pămînt, în alianță cu clasa muncitoare, participă la conducerea societății. Devenită în urma cooperativizării socialiste a agriculturii o clasă omo-

gență, cu interese unitare, țărănimea cooperatistă își aduce din plin contribuția la înflorirea economică și progresul țării.

Făurită în focul luptelor pentru cucerirea puterii, alianța clasei muncitoare cu țărănimea s-a călit și cimentat continuu, dobîndind un conținut nou prin extinderea relațiilor socialiste de producție în întreaga economie. **Proiectul de Constituție subliniază că alianța muncitorească-țărănească reprezintă baza puterii poporului, temelia de granit a orînduirii noastre socialiste.**

Intelectualitatea, care nu avea în vechea societate condiții prielnice pentru o muncă de creație închinată intereselor poporului, progresului țării, a devenit o intelectualitate nouă, participantă activă la lupta oamenilor muncii pentru prosperitatea patriei. Dispunînd de cele mai largi posibilități de afirmare, ea își pune din plin, împreună cu toți cei ce muncesc, cunoștințele și talentul în slujba construcției socialiste.

Însuflețite de un puternic patriotism, în strînsă unitate, clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, celelalte categorii de oameni ai muncii, fără deosebire de naționalitate, muncesc umăr la umăr pentru dezvoltarea continuă a economiei și culturii țării, pentru bunăstarea poporului.

Forța politică conducătoare a întregii societăți, călăuza încercată a poporului nostru în lupta pentru o viață mai bună, organizatorul tuturor victoriilor oamenilor muncii în măreața operă de zidire a societății socialiste este Partidul Comunist Român. *(Aplauze îndelungate).* Dragostea și încrederea nețărmurită cu care poporul nostru urmează și înfăptuiește politica partidului comuniștilor, a cărui înaltă misiune este slujirea devotată a intereselor celor ce muncesc, este rezultatul istoric al luptei de eliberare națională și socială dusă timp de decenii, al

desfășurării victorioase a revoluției socialiste. În condițiile noii etape de dezvoltare a societății crește și mai mult rolul partidului de organizator și conducător al întregii opere de construcție a socialismului. De aceea, legea fundamentală a țării consfințește faptul că Partidul Comunist Român este forța politică conducătoare în Republica Socialistă România. *(Vii aplauze).*

Tovarăși,

Noua Constituție subliniază rolul uriaș pe care-l are în orînduirea noastră proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție — fie proprietate de stat asupra bunurilor aparținînd întregului popor, fie proprietate cooperatistă asupra bunurilor aparținînd fiecărei organizații cooperatiste.

Făurind proprietatea socialistă, oamenii muncii, creatorii tuturor bunurilor materiale, au devenit singurii deținători ai bogățiilor țării, pe care le folosesc în interesul bunăstării întregului popor, al înfloririi patriei. *(Aplauze).*

Proprietatea socialistă creează posibilitatea dezvoltării planificate a economiei naționale, utilizării raționale a resurselor materiale și de muncă, îmbinării activității diferitelor ramuri într-un tot unitar. Pe baza ei se înfăptuiește consecvent principiul socialist de retribuire — repartiția după cantitatea și calitatea muncii.

Cuprinzînd bogățiile subsolului, minele, fondul funciar de stat, pădurile, apele, izvoarele de energie naturală, fabricile și uzinele, băncile, gospodăriile agricole de stat, stațiunile de mașini și tractoare, căile de comunicație, mijloacele de transport și telecomunicații, precum și alte bunuri materiale aparținînd întregului popor, **proprietatea socialistă de stat are rolul hotărîtor în dezvoltarea economică a țării, în ridicarea continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii.**

În proiectul de Constituţie se acordă o atenţie deosebită cooperativelor agricole de producţie. Formă socialistă de unire a ţărănimii şi mijloacelor ei de producţie, care asigură împletirea strînsă a intereselor ţărănimii cu ale întregii societăţi, ele au un rol de seamă în dezvoltarea economiei în întreaga perioadă istorică de construire a socialismului şi comunismului. Deţinînd locul cel mai important în agricultura ţării, cooperativele de producţie aduc o tot mai mare contribuţie la dezvoltarea economiei naţionale, la creşterea bunăstării poporului. De aceea, proiectul de Constituţie garantează şi ocroteşte proprietatea cooperativelor agricole de producţie asupra pămîntului, animalelor, uneltelor, instalaţiilor şi construcţiilor ce le aparţin.

În acelaşi timp este garantată proprietatea personală a ţăranilor cooperatori asupra casei de locuit şi construcţiilor gospodăreşti anexe, a terenului pe care se află acestea, precum şi asupra animalelor de producţie şi inventarului agricol mărunt, în conformitate cu Statutul cooperativelor agricole de producţie.

După cum este cunoscut, într-o serie de localităţi de deal şi munte există ţărani care, din cauza condiţiilor naturale, nu s-au putut uni în cooperative agricole de producţie. În proiectul de Constituţie este înscrisă garantarea de către stat a proprietăţii lor asupra pămîntului pe care îl lucrează, asupra animalelor şi uneltelor de muncă.

Proprietatea socialistă, de stat şi cooperatistă se îmbină armonios, întărirea lor continuă fiind o condiţie de bază a progresului întregii noastre societăţi.

Proiectul de Constituţie stabileşte ca îndatorire primordială, profund patriotică, a tuturor organelor de stat şi economice, a tuturor cetăţenilor apărarea şi dezvoltarea continuă a proprietăţii socialiste.

Tovarăşi,

Socialismul asigură manifestarea multilaterală a posibilităţilor de creaţie ale individului şi colectivităţii. **Lichidarea exploatării omului de către om a descătuşat personalitatea umană, creînd condiţii pentru înflorirea ei, pentru afirmarea iniţiativei şi capacităţii celor ce muncesc pe toate planurile activităţii sociale.**

Este bine, tovarăşi, acum, cînd adoptăm noua Constituţie, să ne reamintim de vremurile nu prea îndepărtate cînd la cîrma ţării se aflau capitaliştii şi moşierii. De la prima Constituţie a României, de acum aproape un veac, la Constituţia României Socialiste este o deosebire ca de la cer la pămînt. Ce drepturi aveau muncitorii şi ţăranii ? Inegalitatea economică, exploatarea şi asuprirea erau însoţite de îngrădirea drepturilor şi libertăţilor democratice. Chiar acele drepturi şi libertăţi pe care le prevedea Constituţia, în România burghezo-moşierească nu erau acordate, în fapt, oamenilor muncii. Mii şi mii de fii ai poporului român, comunişti şi patrioţi înaintaţi, au înfruntat închisorile şi lagărele, şi-au dat chiar viaţa, ridicîndu-se la luptă pentru drepturi şi libertăţi democratice, pentru interesele vitale ale celor ce muncesc.

Această stare de lucruri continuă să existe încă într-o bună parte a societăţii omeneşti contemporane, acolo unde domneşte exploatarea omului de către om, unde stăpîneşte puterea capitalului. Atîta timp cît vor continua să existe inegalitate economică şi socială între membrii societăţii, raporturi de la stăpîni la exploataţi, nu se poate vorbi de o adevărată egalitate în drepturi a cetăţenilor, de dezvoltarea liberă a omului.

Numai socialismul eliberează omul de asuprire şi inegalitate. *(Aplauze).* **Devenit stăpîn pe mijloacele de producţie, pe toate bunurile materiale, omul devine stăpîn şi**

făuritor al propriului său viitor. Se poate spune într-adevăr că o dată cu victoria socialismului omul pășește în imperiul libertății. *(Aplauze).*

Cucerirea puterii de către clasa muncitoare în țara noastră, succesele obținute în construcția socialismului constituie baza asigurării egalității în drepturi a tuturor cetățenilor în viața economică, politică, juridică, socială și culturală. Constituția prevede că drepturile cetățenilor nu pot fi îngrădite de nici un considerent de naționalitate, rasă, sex sau religie.

Progresul continuu al țării, întărirea și dezvoltarea bazei economice a societății, științei și culturii, ridicarea nivelului de viață materială și culturală al întregului popor consolidează și lărgesc drepturile și libertățile celor ce muncesc, asigură dezvoltarea democrației socialiste. În procesul desăvîrșirii construcției socialismului se creează posibilități tot mai largi pentru manifestarea liberă a personalității omului în toate domeniile vieții sociale, ceea ce face să crească tot mai mult contribuția maselor poporului la înfăptuirea vastului program de dezvoltare a societății, în scopul ridicării nivelului de bunăstare și civilizație al întregului popor.

Proiectul de Constituție proclamă și garantează dreptul la muncă al tuturor cetățenilor — una din cuceririle fundamentale ale regimului nostru socialist. Construirea socialismului asigură membrilor societății condiții de muncă corespunzătoare pregătirii lor, posibilități nelimitate de afirmare a energiei, talentului și aptitudinilor lor creatoare, în țara noastră munca fiind criteriul determinant al poziției individului în societate. Sînt ocrotite veniturile rezultate din muncă, proprietatea personală a cetățenilor, dreptul la moștenire asupra ei.

Constituția țării garantează dreptul la învățămînt, la odihnă, la asigurarea materială pentru bătrînețe, boală

sau incapacitate de muncă, reflectînd grija partidului și guvernului pentru crearea unor condiții de viață tot mai bune celor ce muncesc. Pe baza succeselor obținute în dezvoltarea economiei și creșterea venitului național, statul cheltuiește anual din buget o pătrime pentru învățămîntul de toate gradele, pentru nevoile social-culturale ale maselor, odihnă, pensii, ocrotirea sănătății și asigurări sociale, creînd astfel posibilitatea exercitării în fapt a drepturilor înscrise în Constituție.

Una din marile victorii politice ale regimului socialist obținute pe baza aplicării politicii naționale juste, marxist-leniniste, a partidului comunist este făurirea prieteniei frățești dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare din patria noastră.

Constituția proclamă și garantează egalitatea deplină în drepturi a cetățenilor țării, fără deosebire de naționalitate sau rasă. Baza adevăratei egalități și a afirmării multilaterale a tuturor cetățenilor o constituie dezvoltarea economică în toate regiunile, creșterea armonioasă a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării.

O expresie a drepturilor largi de care se bucură oamenii muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare din țara noastră, a participării lor la conducerea treburilor obștești este faptul că din rîndul acestora se numără 67 de deputați în Marea Adunare Națională — organul suprem al puterii de stat — și aproape 16 000 de deputați în sfaturile populare. Regimul nostru asigură tuturor naționalităților conlocuitoare folosirea liberă a limbii materne, cărți, ziare, reviste, teatre, învățămînt de toate gradele în limba proprie. **Oamenii muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități alcătuiesc împreună marea familie a României socialiste, muncesc strîns uniți, sub conducerea partidului, pentru înflorirea patriei comune.** *(Vii și puternice aplauze).*

Socialismul a creat femeilor posibilitatea de a lua parte activă la viața politică și socială a țării. Aceasta se oglindește în numărul mare de femei care sînt deputate în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare, care îndeplinesc funcții de răspundere în economie, în aparatul de stat și în organizațiile obștești. Reflectînd grija partidului și guvernului pentru creșterea rolului femeilor în societate, Constituția consfințește egalitatea în drepturi a femeii cu bărbatul, ocrotește căsătoria și familia, interesele mamei și copilului. *(Aplauze).*

Tinerei generații îi sînt create minunate condiții de pregătire pentru viață, de manifestare a elanului și energiei sale clocotitoare, de înfăptuire a celor mai îndrăznețe visuri și năzuințe, de afirmare nestingherită în activitatea creatoare pusă în slujba poporului, a patriei socialiste. Proiectul noii Constituții consfințește aceste drepturi, subliniind că Republica Socialistă România asigură dezvoltarea aptitudinilor fizice și intelectuale ale tineretului. *(Aplauze).*

În socialism masele participă la activitatea de conducere a treburilor statului. Cu cît înaintăm pe calea desăvîrșirii construcției socialiste, participarea celor ce muncesc la rezolvarea problemelor vieții sociale se extinde, se lărgește democrația socialistă. A devenit o practică în activitatea partidului și guvernului consultarea poporului în cele mai importante probleme ale politicii interne și externe, în elaborarea planurilor de dezvoltare a economiei naționale, sprijinirea în toate acțiunile pe care le întreprind pe inițiativa creatoare a milioanelor de oameni ai muncii. Aceasta e o dovadă a forței și vitalității orînduirii noastre socialiste, a legăturilor strînse dintre partid și popor. *(Aplauze).*

Pornind de la rolul crescînd pe care-l au organizațiile sociale și obștești în societatea noastră, Constituția asigură

dreptul de asociere al cetățenilor în organizații sindicale, cooperatiste, de tineret, femei, social-culturale, în uniuni de creație, asociații științifice, tehnice. Statul sprijină activitatea organizațiilor de masă și obștești, dezvoltarea bazei lor materiale, ocrotește patrimoniul acestora. Constituția subliniază importanța activității organizațiilor de masă și obștești, prin care Partidul Comunist Român, ca forță politică conducătoare a societății, înfăptuiește o legătură organizată cu clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea și celelalte categorii de oameni ai muncii, asigură larga participare a maselor la viața politică, economică, socială, culturală, la exercitarea controlului obștesc, le mobilizează în lupta pentru desăvîrșirea construcției socialiste.

Constituția României Socialiste reflectă împlinirea aspirațiilor de libertate ale celor ce muncesc, ea reprezintă Carta libertății și suveranității naționale, a înfloririi națiunii socialiste, a egalității depline în drepturi pentru toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate, a afirmării multilaterale a demnității și personalității omului, constructor al socialismului, făuritor conștient al propriei sale istorii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Tovarăși,

Întreaga istorie a dezvoltării societății omenești demonstrează că statul a reprezentat întotdeauna principalul mijloc cu ajutorul căruia clasele dominante și-au menținut și exercitat puterea. În condițiile orînduirii socialiste, cînd, pentru prima dată, puterea aparține celor ce muncesc, clasa muncitoare, clasa conducătoare a societății, folosește statul în scopul lichidării exploatării omului de către om, construirii socialismului și comunismului. *(Aplauze).*

Experiența țării noastre, ca și a celorlalte țări socialiste, arată că, pe măsura înaintării pe drumul socialismului, funcțiile statului evoluează corespunzător cerințelor tot mai complexe ale societății; sporesc considerabil atribuțiile statului de organizator al economiei naționale, al activității științifice și culturale, în toate domeniile vieții sociale, în asigurarea progresului continuu al țării și ridicării bunăstării poporului.

Creșterea continuă a forțelor de producție, caracterul socialist al economiei impun planificarea, conducerea și îndrumarea centralizată, unitară a tuturor domeniilor de activitate în scopul dezvoltării armonioase a întregii societăți. Principiul centralismului democratic — principiu călăuzitor fundamental al activității de stat — asigură îmbinarea și concentrarea tuturor forțelor într-o singură direcție, spre un singur țel — înflorirea continuă a economiei, științei și culturii, avîntul întregii vieți sociale.

În vederea ridicării continue a nivelului activității de stat se impune perfecționarea formelor și metodelor de organizare, conducere și planificare corespunzător sarcinilor concrete ale dezvoltării societății. Trebuie să se țină seama de ceea ce experiența, practica noastră a dovedit a fi necesar și viabil; învățîndu-se atît din succese cît și din neajunsuri, e necesar să se aducă îmbunătățirile pe care le impun viața, cerințele construcției socialiste.

Măsurile luate de conducerea partidului și guvernului cu privire la îmbunătățirea muncii de conducere și planificare a economiei duc la creșterea contribuției, în elaborarea planurilor economice anuale și de perspectivă, a ministerelor și întreprinderilor, cărora le revine un rol principal, activ în determinarea sarcinilor din sectoarele de care răspund. Dispunînd încă din acest an de planul pe întreaga perioadă de cinci ani, ministerele și întreprinderile au sarcina de a stabili amănunțit, din timp, toate măsurile pentru asigurarea înfăptuirii prevederilor planului în cele mai bune condiții.

Dezvoltarea continuă a activității de stat, experiența acumulată în acest domeniu au făcut necesară și posibilă lărgirea atribuțiilor ministerelor și celorlalte instituții centrale, precum și ale conducerilor întreprinderilor. Aceasta va permite rezolvarea mai operativă a problemelor, al căror volum și diversitate cresc neîncetat, va determina sporirea răspunderii organelor de stat în conducerea și îndrumarea concretă a activității economice și din alte domenii. În același timp, ele trebuie să dea dovadă de o grijă deosebită pentru întărirea disciplinei de stat, respectarea legilor țării, apărarea intereselor statului și ale tuturor oamenilor muncii.

Principiul de bază în activitatea organelor economice și de planificare — ca de altfel și în celelalte domenii ale vieții de stat și construcției socialismului — este conducerea colectivă. Realitatea arată că oricît ar fi de capabil un conducător din oricare sector al vieții sociale, el poate să cunoască și să rezolve în mod just problemele din sfera sa de activitate numai în măsura în care se bizuie pe experiența colectivului în care lucrează. Subaprecierea colectivului, subiectivismul și arbitrarul în muncă generează greșeli, creează teren prielnic pentru tot felul de abuzuri, care aduc prejudicii operei de construcție socialistă. De aceea, Congresul al IX-lea al partidului nostru a trasat ca sarcină luarea măsurilor organizatorice care să asigure îmbinarea armonioasă a răspunderii personale cu conducerea colectivă atît în activitatea organelor centrale cît și a instituțiilor și întreprinderilor.

Clasa muncitoare, poporul au încredințat conducătorilor organelor de stat centrale și locale și din întreprinderi sarcina de mare răspundere de a administra fabricile, uzinele, minele, șantierele, gospodăriile agricole de stat,

instituțiile publice. Ei trebuie să răspundă acestei încrederi muncind cu elan și pricepere pentru buna gospodărire, dezvoltarea și înflorirea continuă a unităților pe care le conduc.

În dezvoltarea societății socialiste apar o serie de contradicții neantagoniste, care trebuie să-și găsească rezolvarea în mod organizat și conștient. Aceasta impune o permanentă îmbunătățire a activității organelor de stat, a metodelor lor de muncă. Forța motrice a mersului înainte al societății noastre este critica și autocritica, care ajută la dezvăluirea lipsurilor, la promovarea noului în toate sectoarele vieții sociale. **Critica și autocritica trebuie să fie folosite în activitatea tuturor organelor de stat, ca un factor de seamă al construcției socialiste.**

Controlul are un rol deosebit de important în asigurarea realizării sarcinilor ; el este o parte inseparabilă a muncii de conducere colectivă. De aceea este necesar să aducem îmbunătățiri organizatorice care să asigure efectuarea unui control concret și permanent în toate sectoarele vieții sociale. Organele de stat trebuie să acorde mai multă atenție decît pînă acum atragerii celor mai buni activiști, a specialiștilor cu cea mai înaltă calificare, a oamenilor de știință la rezolvarea tuturor problemelor pe care le ridică activitatea din domeniul respectiv. Ele trebuie să se sprijine pe forța creatoare inepuizabilă și inegalabilă a oamenilor muncii, pe spiritul lor de inițiativă, pe tot ceea ce are mai bun societatea noastră socialistă. *(Vii aplauze).*

Tovarăși,

Marea Adunare Națională, expresie a voinței întregului popor, care asigură participarea maselor, prin reprezentanții lor, la conducerea țării, este organul suprem al puterii de stat și unicul organ legiuitor al țării. Constituția stabilește că Marea Adunare Națională elaborează principiile de bază ale politicii interne și internaționale a țării, adoptă planul de stat, bugetul, normele fundamentale în vederea dezvoltării societății. Marea Adunare Națională organizează toate organele centrale ale statului, stabilește împuternicirile, modul de funcționare și controlează activitatea lor. Se statornicește rolul Marii Adunări Naționale în exercitarea controlului general al aplicării Constituției, ea hotărînd în mod exclusiv asupra caracterului constituțional al legilor.

O expresie a dezvoltării democrației noastre socialiste este sporirea atribuțiilor Marii Adunări Naționale în exercitarea controlului asupra economiei și întregii activități de stat. Aceasta are o deosebită importanță pentru îmbunătățirea muncii organelor și organizațiilor centrale și locale ale administrației de stat, a întregului aparat de stat. Proiectul de Constituție prevede sporirea rolului comisiilor permanente în efectuarea, potrivit competenței lor, a controlului de către Marea Adunare Națională. Oricare cetățean al țării se poate adresa Marii Adunări Naționale și comisiilor acesteia în orice problemă de interes general de stat, precum și în probleme de interes personal.

În scopul asigurării continuității permanente a puterii de stat și rezolvării problemelor dintre sesiunile Marii Adunări Naționale de către un organ colectiv, emanînd din Marea Adunare Națională și subordonat acesteia, funcționează Consiliul de Stat, care îndeplinește atribuții însemnate în viața țării noastre. Consiliul de Stat răspunde în fața Marii Adunări Naționale de exercitarea atribuțiilor, respectarea și executarea în activitatea de stat a legilor și hotărîrilor Marii Adunări Naționale. Fiecare dintre membrii Consiliului de Stat poartă răspunderea pentru întreaga activitate a acestuia.

În proiectul de Constituție se acordă o atenție deosebită stabilirii atribuțiilor Consiliului de Miniștri — organ suprem al administrației de stat, care exercită conducerea generală a activității executive pe întreg teritoriul țării. În aceasta se exprimă creșterea rolului și răspunderii ministerelor, a Consiliului de Miniștri, ca organ colectiv în înfăptuirea politicii interne și externe a partidului. Consiliul de Miniștri asigură executarea legilor, conduce, coordonează și controlează întreaga activitate a ministerelor și a celorlalte organe centrale și locale ale administrației de stat. Proiectul noii Constituții stabilește că Consiliul de Miniștri își desfășoară activitatea pe baza conducerii colective, care garantează înfăptuirea în practică a unității de acțiune politică și administrativă a ministerelor și celorlalte organe centrale ale administrației de stat. Răspunderea colectivă a Consiliului de Miniștri în fața Marii Adunări Naționale se exprimă prin aceea că fiecare membru al său este răspunzător atît pentru propria sa activitate cît și pentru întreaga activitate a Consiliului de Miniștri.

Ținînd seama de experiența de pînă acum, în cadrul Consiliului de Miniștri se va crea un organ mai restrîns, care să aibă sarcina rezolvării în colectiv a problemelor ce necesită o rezolvare urgentă. În acest scop se propune formarea Biroului Permanent al Consiliului de Miniștri. Sîntem convinși că aceasta va contribui la îmbunătățirea conducerii colective, a activității generale a Consiliului de Miniștri.

Sfaturile populare, organe locale ale puterii de stat în regiuni, raioane, orașe și comune, au atribuții de mare răspundere în conducerea economiei locale, în gospodărirea orașelor și satelor, în îndrumarea activității de învățămînt, cultură și sănătate, ele aduc o contribuție însemnată la dezvoltarea societății noastre. În procesul desăvîrșirii construcției socialismului vor crește și mai mult rolul și importanța sfaturilor populare și de aceea este necesar să se îmbunătățească și să se perfecționeze continuu munca lor.

Sesiunile vor trebui să îndeplinească un rol tot mai important în activitatea sfaturilor populare, lărgindu-și sfera de preocupări în vederea rezolvării efective a celor mai importante probleme de stat pe plan local. Lucrătorilor sfaturilor populare le revine datoria de a ridica continuu nivelul activității lor, de a-și îmbunătăți metodele și stilul de muncă, de a manifesta receptivitate față de ceea ce este nou și înaintat, grijă și solicitudine față de cererile și nevoile oamenilor muncii. Ridicarea continuă a nivelului activității organelor locale ale puterii de stat va aduce o contribuție însemnată la înflorirea regiunilor, raioanelor, orașelor și comunelor patriei, la creșterea bunăstării celor ce muncesc.

Sarcini importante revin sfaturilor populare în organizarea participării active a cetățenilor la rezolvarea pe plan local a treburilor de stat și obștești. Întreaga lor activitate trebuie să ducă la întărirea continuă a legăturilor cu masele largi de oameni ai muncii, la extinderea și intensificarea inițiativei cetățenești, la dezvoltarea democrației noastre socialiste.

Proiectul Constituției stabilește drepturile și îndatoririle deputaților, relevînd însemnătatea deosebită a rolului lor în orînduirea noastră socialistă, înalta răspundere pe care o au în fața întregului popor pentru progresul și propășirea patriei. Spre deosebire de parlamentele burgheze, alcătuite în marea lor majoritate din reprezentanți ai claselor exploatatoare, în organele puterii de stat din țara noastră sînt aleși cei mai de seamă fii ai poporului — muncitori, țărani, intelectuali —, aceasta reprezentînd cea mai grăitoare expresie a democratismului orînduirii socia-

liste. În Marea Adunare Națională sînt 272 de deputați muncitori și țărani, 193 de intelectuali, iar în sfaturile populare peste 30 000 de muncitori, aproape 86 000 de țărani și peste 24 000 de intelectuali. Deputatul are datoria de a cunoaște îndeaproape problemele care-i preocupă pe oamenii muncii, cerințele și nevoile dezvoltării economice și sociale a regiunilor și raioanelor țării, de a-și aduce contribuția activă la soluționarea acestora, la înfăptuirea politicii partidului și guvernului.

Tovarăși,

Legile țării noastre exprimă voința și interesele întregului popor, servesc înfloririi patriei, bunăstării celor ce muncesc, asigură manifestarea liberă a aptitudinilor și capacităților cetățenilor în viața politică, economică și social-culturală. În aceasta își găsește izvorul noua atitudine față de legi a oamenilor muncii, conștiința înaltelor răspunderi și îndatoriri cetățenești față de societatea socialistă. Proiectul noii Constituții consemnează obligațiile fiecărui cetățean de a respecta legile țării, de a-și aduce contribuția la dezvoltarea proprietății socialiste, apărarea patriei, înflorirea întregii societăți.

Ca rezultat al întăririi orînduirii socialiste, al dezvoltării economiei și ridicării bunăstării populației, al creșterii nivelului de cultură și al conștiinței socialiste a maselor, se manifestă cu tot mai mare forță noua atitudine cetățenească, spiritul de răspundere al oamenilor muncii față de interesele colectivității, ale patriei socialiste. Aceasta se oglindește și în reducerea infracțiunilor, a cazurilor de încălcare a normelor de conviețuire socială.

Nu trebuie însă să uităm, tovarăși, că în societatea noastră mai continuă să se manifeste, sub diferite forme, influențe ale mentalității înapoiate, specifică claselor exploatatoare, dispărute pentru totdeauna de pe scena isto-

riei. În același timp, în lume acționează imperialismul, ostil socialismului, ceea ce face ca, pe diferite căi, să pătrundă din afară concepții străine. Aceasta impune păstrarea vigilenței și a combativității față de orice manifestare dăunătoare intereselor socialismului. Organele de stat, justiția au îndatoriri de mare însemnătate în apărarea cuceririlor revoluționare ale oamenilor muncii, a tuturor legilor statului împotriva acelora care atentează la interesele celor ce muncesc, ale cauzei socialismului; **întreaga lor activitate trebuie să fie pătrunsă de grija față de om, de spiritul răspunderii pentru respectarea legalității socialiste.**

O însemnătate deosebită are în etapa actuală activitatea educativă desfășurată de organele de stat și obștești în rîndul oamenilor muncii, cultivarea înaltelor trăsături etice și cetățenești ale acestora. Opinia publică joacă un rol tot mai important în respectarea normelor de conviețuire socială, ea constituie un ajutor de preț în activitatea organelor statului socialist.

Partidul și statul acordă o atenție deosebită întăririi continue a capacității de apărare a țării, asigurării muncii pașnice a poporului român. Armata noastră, creată și educată de partid, este scut de nădejde al cuceririlor revoluționare ale poporului, al independenței și suveranității naționale. *(Aplauze puternice).* În colaborare cu armatele țărilor participante la Tratatul de la Varșovia și ale celorlalte țări socialiste, ea își aduce contribuția la apărarea cauzei socialismului și păcii în lume.

Dezvoltarea și întărirea statului socialist, care va reprezenta încă multă vreme un factor esențial al progresului societății, creșterea rolului său organizator în viața socială, este o cerință a înaintării țării noastre pe drumul desăvîrșirii construcției socialismului. Aceasta corespunde intereselor cauzei generale a celor ce muncesc, contribuie la

afirmarea socialismului pe plan mondial ca model de organizare a societății și a relațiilor internaționale.

Orînduirea noastră este puternică; **ea se bazează pe comunitatea de interese și țeluri a claselor și categoriilor sociale din care este alcătuită societatea, pe unitatea întregului popor în jurul partidului și guvernului.** Acesta este cadrul în care are loc dezvoltarea continuă a democrației socialiste, lărgirea drepturilor și libertăților cetățenești, concomitent cu creșterea răspunderii membrilor societății față de interesele generale ale poporului.

Proiectul noii Constituții demonstrează prin toate prevederile pe care le cuprinde că fundamentala caracteristică a orînduirii noastre sociale și de stat este profundul ei democratism. **Superioritatea democrației socialiste stă în faptul că ea asigură participarea la exercitarea puterii, la conducerea treburilor țării a întregului popor, în interesul propriei sale bunăstări și fericiri. Acesta este izvorul inepuizabil al forței și vitalității societății noastre, garanția mersului victorios înainte pe drumul progresului și civilizației socialiste.** *(Aplauze prelungite).*

Tovarăși,

Proiectul de Constituție oglindește hotărîrea poporului român de a-și consacra toate forțele muncii pașnice, constructive, pentru progresul și înflorirea patriei. În deplină concordanță cu aceasta, el reflectă principiile de bază ale politicii externe a țării, stabilește obiectivele fundamentale ale statului socialist român în relațiile cu celelalte state. **Constituția Republicii Socialiste România exprimă voința poporului român de pace și prietenie între popoare.** *(Vii aplauze).*

Înfăptuind politica partidului, statul nostru pune în centrul politicii sale externe întărirea relațiilor de prietenie și colaborare frățească cu toate țările socialiste, considerînd ca o îndatorire a sa internaționalistă să-și aducă contribuția activă la întărirea unității și coeziunii sistemului socialist mondial sub steagul marxism-leninismului — cerință esențială a dezvoltării procesului revoluționar mondial, a victoriei cauzei socialismului și păcii în lumea întreagă. *(Aplauze puternice).*

În același timp, țara noastră promovează relații multilaterale, economice, tehnice-științifice, culturale, cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, în spiritul principiilor coexistenței pașnice. Experiența vieții internaționale arată că dezvoltarea unor astfel de relații constituie un important factor al progresului economic și cultural mondial, al întăririi păcii și înțelegerii între popoare.

La temelia relațiilor externe ale țării noastre stau principiile de nezdruncinat ale suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. *(Aplauze puternice).* Întreaga desfășurare a vieții internaționale arată că respectarea acestor principii are o însemnătate hotărîtoare pentru dezvoltarea unor relații normale între state, pentru asigurarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî propria soartă, de a-și rezolva singur treburile, potrivit voinței sale. Imixtiunile sub orice formă în treburile altor popoare frînează progresul lor social, duc la încordare și neîncredere între state, dăunează colaborării internaționale, creează pericole pentru cauza păcii.

Militînd cu fermitate împotriva politicii agresive a imperialismului, a oricăror încercări de subminare a independenței și suveranității popoarelor, țara noastră își manifestă solidaritatea cu toate popoarele care luptă pentru eliberarea lor națională și socială, pentru pace și progres. *(Aplauze puternice).*

Poporul român și-a exprimat solidaritatea frățească cu lupta eroică a poporului vietnamez, i-a acordat și îi

acordă sprijin pentru victoria cauzei sale drepte. *(Aplauze puternice).* Poporul nostru condamnă cu hotărîre agresiunea imperialistă americană în Vietnam, recentele măsuri luate de guvernul S.U.A. de extindere a intervenției, care accentuează primejdiile pentru cauza păcii, agravează situația internațională. Poporul român se pronunță pentru aplicarea acordurilor de la Geneva, încetarea bombardamentelor împotriva R.D. Vietnam și a războiului de agresiune din Vietnamul de sud, retragerea tuturor trupelor intervenționiste, respectarea dreptului poporului vietnamez de a-și rezolva singur treburile sale interne.

Este mai necesar decît oricînd ca popoarele iubitoare de pace, toate forțele mondiale ale păcii și progresului să intensifice eforturile împotriva acțiunilor agresive ale imperialismului, să lupte într-un singur front și să-și întărească unitatea — condiție esențială pentru afirmarea dreptului la libertate al fiecărui popor, pentru dezvoltarea procesului de înnoire social-politică a lumii, pentru salvgardarea păcii omenirii. *(Aplauze îndelungate).*

Tovarăși,

Legea fundamentală pe care Marea Adunare o va adopta acum este expresia voinței întregului nostru popor. Proiectul de Constituție, primit cu mare însuflețire și entuziasm, a format obiectul unei ample discuții publice, în adunări, mitinguri, presă și radio, în cadrul căreia oamenii muncii și-au exprimat deplina adeziune și aprobare. Participarea maselor largi la dezbaterea proiectului de Constituție este încă o manifestare a democrației noastre socialiste.

În cadrul dezbaterilor s-au făcut numeroase propuneri, dintre care o parte au fost introduse în textul prezentat Marii Adunări Naționale. Cele mai multe se referă la probleme care se pot rezolva prin lege sau privesc ac-

tivitatea diverselor organe de stat; ele vor fi studiate și își vor găsi soluționarea corespunzătoare.

Proiectul de Constituție a Republicii Socialiste România a fost primit cu viu interes și peste hotarele țării de opinia publică din țările socialiste și din numeroase alte țări ale lumii, fiind larg comentat în presa internațională.

Ecoul internațional al proiectului de Constituție oglindește atenția cu care sînt urmărite realizările României, reflectă prestigiul de care se bucură țara noastră, poporul român pe plan internațional. *(Aplauze).*

În condițiile cînd imperialismul intervine cu brutalitate pentru a împiedica lupta de eliberare a popoarelor, călcînd în picioare suveranitatea și independența lor națională, cînd într-un șir de țări reacțiunea intensifică atacurile împotriva drepturilor și libertăților democratice ale oamenilor muncii, întețește asuprirea națională și socială, cînd colonialismul mai menține un șir de popoare în stare de robie — Constituția Republicii Socialiste România arată ce poate înfăptui un popor care a scuturat jugul asupririi naționale și sociale și înaintează hotărît pe drumul socialismului. *(Vii aplauze).*

Constituția României Socialiste, realizările mărețe ale patriei noastre demonstrează superioritatea orînduirii socialiste asupra celei capitaliste, contribuie la creșterea forței de atracție a ideilor socialiste, constituie un aport al poporului român la măreața cauză a libertății popoarelor și victoriei socialismului în lume. *(Aplauze puternice).*

Tovarăși,

Prin bilanțul marilor cuceriri pe care îl cuprinde, prin înaltul umanism ce caracterizează prevederile sale, noua Constituție a țării are o puternică forță mobilizatoare. Ea însuflețește și mai mult clasa muncitoare, țărănimea, in-

telectualitatea, pe toţi oamenii muncii de la oraşe şi sate, fără deosebire de naţionalitate, în munca şi lupta pentru îndeplinirea hotărîrilor istoricului Congres al IX-lea al Partidului Comunist Român, pentru înfăptuirea sarcinilor desăvîrşirii construcţiei socialiste. *(Vii aplauze).*

Sîntem chemaţi, tovarăşi deputaţi, să adoptăm legea fundamentală a României Socialiste, care întruchipează realizarea visurilor celor mai îndrăzneţe pentru care a luptat şi a muncit poporul nostru, s-au jertfit cei mai buni fii ai săi. În faţa ţării noastre se deschid perspective măreţe ; nici o generaţie nu a avut fericirea de a fi părtaşă la asemenea grandioase transformări sociale, de a vedea atît de limpede şi de apropiat viitorul strălucit al ţării. *(Aplauze).* Ce poţi să doreşti mai mult decît să participi la lupta şi munca pentru înfăptuirea acestui viitor, pentru progresul şi prosperitatea patriei ! *(Vii şi puternice aplauze).*

Ne exprimăm convingerea că, sub conducerea Partidului Comunist Român, oamenii muncii nu vor precupeţi nici un efort pentru dezvoltarea economiei şi culturii socialiste, pentru înaintarea victorioasă spre societatea în care toate capacităţile şi talentele poporului vor înflori nestăvilit şi toţi cei ce muncesc vor trăi o viaţă îmbelşugată şi fericită — societatea comunistă. *(Aplauze furtunoase ; asistenţa, în picioare, ovaţionează puternic ; minute în şir răsună urale).*

CUVÎNTARE LA MITINGUL DIN PALATUL KREMLINULUI CONSACRAT PRIETENIEI ROMÂNO-SOVIETICE ORGANIZAT CU PRILEJUL VIZITEI DELEGAŢIEI DE PARTID ŞI GUVERNAMENTALE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ÎN U.R.S.S.

— 10 septembrie 1965 —

Dragă tovarăşe Brejnev,
Dragă tovarăşe Kosîghin,
Dragă tovarăşe Mikoian,
Dragi tovarăşi,

Mulţumim de la această tribună Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice şi guvernului sovietic pentru invitaţia de a vizita Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice. *(Aplauze).* Folosesc acest prilej pentru a transmite locuitorilor oraşului Moscova, întregului popor sovietic, salutul frăţesc al poporului român, mesajul său de prietenie şi solidaritate internaţionalistă. *(Aplauze).*

De mai bine de o săptămînă, delegaţia noastră este oaspete al Uniunii Sovietice — patria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, prima ţară a socialismului victorios. Peste tot, în cursul călătoriei prin ţara dv., ne-au reţinut în mod deosebit atenţia entuziasmul şi hotărîrea cu care oamenii sovietici înfăptuiesc — prin munca lor creatoare — politica partidului comunist, conducătorul încercat al poporului sovietic în opera de construire a comunismului. *(Aplauze).* Manifestările de prietenie tovărăşească cu care am fost înconjuraţi pretutindeni exprimă sentimentele frăţeşti pe care oamenii sovietici le poartă poporului

român, sînt o expresie a prieteniei dintre popoarele noastre. *(Aplauze).*

Poporul nostru cunoaște și se bucură din toată inima de succesele remarcabile obținute de Uniunea Sovietică în creșterea forțelor de producție și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a comunismului, de progresele obținute în domeniul științei și culturii, al ridicării nivelului de trai al celor ce muncesc.

Vizitînd uzina de tractoare din Volgograd, hidrocentrala de pe Volga și uzina metalurgică „Congresul al XXII-lea" din Leningrad, am putut aprecia înzestrarea tehnică la un nivel ridicat a întreprinderilor, buna pregătire profesională a muncitorilor și specialiștilor.

Forța creatoare a oamenilor muncii conduși de partid a transformat Uniunea Sovietică într-o mare putere industrială care dă o cincime din întreaga producție a lumii. Industria sovietică este una din marile cuceriri ale partidului comunist și popoarelor Uniunii Sovietice. Realizările obținute de poporul sovietic demonstrează marea importanță a industrializării în asigurarea progresului și civilizației țărilor care construiesc noua orînduire.

Creșterea în ritm susținut a industriei sovietice a creat condiții pentru înzestrarea tehnică a tuturor ramurilor economiei naționale, ea asigură baza tehnică-materială a agriculturii sovietice în vederea înfăptuirii programului de dezvoltare continuă a acesteia.

O contribuție importantă în construcția comunismului și la progresul științific mondial aduc strălucitele realizări ale cercetătorilor sovietici în domenii de cea mai mare importanță ale științei și tehnicii contemporane.

Comuniștii din România, întregul nostru popor urează comuniștilor sovietici, tuturor oamenilor muncii succese tot mai mari în munca închinată înfloririi continue a pa-

triei sovietice, ridicării ei tot mai sus pe culmile civilizației comuniste. *(Aplauze).*

Vă rog, tovarăși, să-mi permiteți acum să mă refer, pe scurt, la viața și munca poporului român, la preocupările și proiectele sale de viitor. Congresul al IX-lea al partidului nostru, care a avut loc recent, făcînd bilanțul victoriilor obținute de oamenii muncii în construcția socialistă, a arătat că sarcinile fundamentale ale planului de dezvoltare a economiei naționale în perioada 1960—1965 sînt îndeplinite cu succes. Forțele de producție ale țării au cunoscut în această perioadă o puternică înflorire. A crescut în ritm impetuos industria socialistă, a progresat economia națională, s-a ridicat nivelul de trai al poporului. Dezvoltîndu-se în anii planului de șase ani într-un ritm anual de 14,4%, producția industrială este în 1965 de 2,24 ori mai mare decît în 1959 și de aproape zece ori decît în 1938 — anul în care producția a atins nivelul cel mai înalt cunoscut de regimul burghezo-moșieresc.

În primii ani ai planului șesenal s-a încheiat cooperativizarea agriculturii care, împreună cu măsurile luate pentru întărirea bazei tehnice-materiale și organizarea producției după metode științifice, au creat condiții pentru sporirea producției agricole, pentru creșterea aportului acestei importante ramuri a economiei noastre naționale la progresul țării.

Transformările revoluționare care au avut loc în viața poporului, stadiul actual de dezvoltare social-politică și economică a țării, victoria deplină și definitivă a socialismului la orașe și sate și-au găsit expresia în noua lege fundamentală a țării noastre adoptată de Marea Adunare Națională — Constituția Republicii Socialiste România. *(Aplauze).* Aceste realizări, rod al muncii eroice a poporului român, demonstrează justețea liniei politice a partidului nostru — detașamentul de avangardă al clasei mun-

citoare, forța politică conducătoare a societății socialiste — care în întreaga sa activitate se călăuzește neabătut de învățătura marxist-leninistă și o aplică creator la condițiile concrete ale țării noastre.

Congresul al IX-lea a trasat, de asemenea, liniile directoare ale continuării pe o treaptă mai înaltă a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste, programul dezvoltării multilaterale a economiei, științei și culturii, a întregii societăți.

În centrul acestui program stă politica partidului de industrializare a țării, care, așa cum arată experiența poporului român, a celorlalte țări socialiste, concluziile dezvoltării societății omenești, este singura cale ce duce spre progres și civilizație, spre bunăstarea poporului, asigură în fapt independența și suveranitatea națională. *(Aplauze).*

Poporul român a primit cu însuflețire, elan patriotic și nețărmurită încredere hotărîrile Congresului. Înfăptuind marile obiective ale planului cincinal el va parcurge încă o etapă pe drumul vieții noi, se va apropia și mai mult de civilizația comunistă. *(Aplauze).*

Dragi tovarăși,

Prietenia româno-sovietică s-a dezvoltat și întărit în lupta comună a poporului român și sovietic împotriva fascismului. După instaurarea puterii populare în România, între țările noastre s-au statornicit legături trainice de solidaritate, alianță și colaborare frățească. *(Aplauze).*

În cadrul vizitei, delegația noastră a avut un larg și util schimb de păreri cu tovarășii Brejnev, Kosîghin și alți conducători de partid și de stat sovietici referitor la relațiile dintre partidele și țările noastre, la problemele mișcării comuniste și muncitorești, precum și la o serie de probleme internaționale actuale.

Delegațiile au constatat cu satisfacție dezvoltarea colaborării economice și tehnico-științifice dintre țările noastre. Urmînd o linie ascendentă, schimburile economice au crescut în 1964 cu peste 65% față de 1961. Dezvoltarea și diversificarea economiei celor două țări creează condiții ca în anii viitori să se intensifice schimburile economice, comerciale și tehnico-științifice româno-sovietice, în interesul ambelor popoare.

În pas cu progresele economiei și pornind de la faptul că relațiile reciproc avantajoase contribuie la prosperitatea fiecărei țări socialiste și a întregului sistem socialist, România dezvoltă relații de colaborare frățească cu celelalte țări membre ale C.A.E.R., cu toate țările socialiste, în cadrul diviziunii internaționale socialiste a muncii.

Succesele popoarelor noastre, ale tuturor țărilor socialiste întăresc forțele socialismului, demonstrează superioritatea sa și îi sporesc influența în lume, mobilizează oamenii muncii din țările capitaliste la lupta pentru transformarea revoluționară a societății. *(Aplauze).*

O puternică forță de atracție exercită asupra popoarelor relațiile de tip nou, internaționaliste dintre țările socialiste.

Este știut că în lumea capitalistă relațiile dintre state sînt dominate de inegalitate, de dependență economică și politică. Unele teorii cosmopolite încearcă să acrediteze părerea că națiunile și-au încheiat rolul istoric, s-au perimat, că a apărut necesitatea integrării lor în organizații suprastatale. Uniunile monopoliste frînează în capitalism dezvoltarea liberă a națiunii, a statului, îngrădesc suveranitatea națională, extind, în forme deghizate, dominația imperialistă și colonialistă asupra popoarelor. Viața internațională demonstrează că asemenea imixtiuni în treburile interne ale altor țări, presiunile de orice natură asupra popoarelor au repercusiuni grele asupra progresului social,

alimentează încordarea și neîncrederea între state, constituie o sursă de primejdie pentru pacea lumii.

Contrastînd puternic cu situația din lumea capitalistă, relațiile din cadrul sistemului socialist mondial sînt menite să asigure dezvoltarea și înflorirea fiecărui stat socialist, a fiecărei națiuni socialiste, conlucrarea frățească între națiuni socialiste egale în drepturi, în scopul asigurării progresului fiecăreia, a întăririi sistemului socialist mondial. *(Aplauze).*

Este știut că diversitatea condițiilor economice, politice, sociale și naționale, particularitățile istorice și stadiul diferit de dezvoltare a țărilor socialiste generează deosebiri în formele construcției socialismului, în metodele de organizare a economiei și vieții sociale. Asemenea deosebiri sînt firești și inevitabile într-un proces atît de complex cum este construirea socialismului. Viața, experiența demonstrează că mersul înainte al țărilor socialiste face imperios necesară aplicarea adevărurilor generale ale marxism-leninismului la condițiile concrete ale fiecărui popor, atît în interesul fiecărei țări socialiste în parte, cît și al întăririi sistemului socialist mondial. Unitatea dintre țările socialiste se bazează pe identitatea țelurilor fundamentale: ideologia comună marxist-leninistă, făurirea noii orînduiri sociale, întărirea forțelor socialismului și păcii în întreaga lume. *(Aplauze).* Partidul nostru consideră că divergențele ce apar în legătură cu interpretarea diferită a problemelor dezvoltării contemporane sau ale situației internaționale nu trebuie să afecteze raporturile tovărășești, internaționaliste dintre țările sistemului socialist. Analizarea în spirit tovărășesc, de înțelegere reciprocă a divergențelor, aplicarea neabătută în practică a principiilor internaționalismului socialist, asigură baza trainică a dezvoltării și consolidării unității și coeziunii sistemului socialist mondial. *(Aplauze prelungite).*

Ne exprimăm convingerea că punînd pe primul plan ceea ce le unește și ceea ce este precumpănitor — lupta pentru victoria socialismului și păcii în lume — partidele și guvernele țărilor socialiste vor întări necontenit unitatea și solidaritatea popoarelor sistemului socialist mondial. *(Aplauze).*

Republica Socialistă România consideră drept o înaltă îndatorire națională și internaționalistă ca și în viitor să depună toate eforturile pentru a contribui la întărirea continuă a unității și coeziunii țărilor socialiste. *(Aplauze).*

Dragi tovarăși,

Realitățile internaționale demonstrează creșterea continuă a forței partidelor comuniste și muncitorești — factor esențial al progresului social în epoca contemporană — sporirea influenței lor în desfășurarea vieții politice, a luptei popoarelor pentru o viață mai bună. Partidele comuniste sînt unite în lupta sub steagul invincibil al marxism-leninismului. După cum este cunoscut, activitatea partidelor comuniste se desfășoară însă în condiții foarte complexe, deosebite de la o țară la alta, ceea ce face ca în fața fiecărui partid să apară sarcini interne și obiective politice diferite. Viața demonstrează că pentru a-și îndeplini cu succes sarcinile ce le revin în înfăptuirea revoluției socialiste este necesar ca partidele comuniste să-și elaboreze linia politică, să-și stabilească de sine stătător etapele luptei, strategia și tactica revoluționară pe baza marxism-leninismului, corespunzător condițiilor concrete și particularităților sociale și naționale ale fiecărei țări. *(Aplauze).*

Militînd consecvent pentru dezvoltarea solidarității internaționale a celor ce muncesc, Partidul Comunist Român se călăuzește în relațiile cu alte partide după principiile independenței, egalității în drepturi și neamestecului în

treburile interne, ale respectării dreptului fiecărui partid de a hotărî singur asupra politicii și activității sale practice, ale dezvoltării solidarității internaționale. Partidul nostru consideră că problemele de interes comun trebuie să fie discutate nemijlocit de la partid la partid, de la conducere la conducere, în mod sincer, prietenesc.

Între partidele comuniste pot apărea și păreri divergente, interpretări diferite ale problemelor mișcării revoluționare și dezvoltării sociale contemporane. Noi considerăm că, pentru a fi clarificate, aceste probleme trebuie să fie dezbătute într-o atmosferă principială, tovărășească, de stimă, încredere și respect reciproc, pornind de la interesul comun al unității în lupta pentru socialism și pace. *(Aplauze prelungite).*

În spiritul Declarației comune a partidelor comuniste și muncitorești din 1960, care subliniază că datoria supremă a fiecărui partid este apărarea unității mișcării comuniste, Congresul al IX-lea a stabilit că Partidul Comunist Român va milita neobosit pentru apărarea și consolidarea coeziunii mișcării comuniste și muncitorești internaționale — bunul cel mai de preț al celor ce muncesc din întreaga lume. *(Aplauze).*

Una din problemele fundamentale ale vieții internaționale este zădărnicirea planurilor imperialismului ațîțător la război, salvgardarea păcii mondiale. În această luptă se ridică pe toate continentele forțe uriașe.

Viața demonstrează că atîta vreme cît în lume continuă să existe imperialismul, care se opune procesului istoric de dezvoltare a societății, se mențin și cauzele care generează conflicte internaționale, tendințe de agresiune, atentate la adresa independenței și suveranității unor țări, pericolul izbucnirii unui nou război mondial. Aceasta impune unirea și mobilizarea într-un singur șuvoi a tuturor forțelor anti-

imperialiste, lupta lor activă pentru impunerea și consolidarea păcii. *(Aplauze).*

Partidul și guvernul țării noastre pornesc de la considerentul că datoria fiecărui stat, mare sau mic, este de a-și aduce contribuția la lupta pentru înfrîngerea agresorilor, de a milita pentru pace și colaborare internațională.

Politica internațională a Republicii Socialiste România exprimă aspirația profundă a poporului nostru spre pace și prietenie cu toate popoarele lumii. La baza politicii externe a României socialiste se află alianța și prietenia frățească cu toate țările sistemului socialist mondial. *(Aplauze).* Totodată, România dezvoltă relații de cooperare cu toate țările, indiferent de orînduirea lor socială. Țara noastră consideră că singurul temei pe care se pot așeza relațiile normale între state este respectarea suveranității și independenței naționale, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc. Colaborarea internațională și pacea sînt incompatibile cu orice încălcare a dreptului sfînt al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, de a-și alege calea dezvoltării politice, economice și sociale potrivit voinței și intereselor sale.

Încălcînd cu brutalitate cele mai elementare norme ale dreptului internațional, forțele armate ale S.U.A. continuă să bombardeze teritoriul R.D. Vietnam, să ucidă oameni și să distrugă obiective de utilitate publică. Prin aceasta imperialiștii americani își atrag protestul și dezaprobarea popoarelor, a cercurilor democratice și progresiste din întreaga lume, ei creează un grav pericol pentru pacea generală. Partidul și guvernul țării noastre, solidare cu cauza dreaptă a poporului vietnamez, au subliniat în repetate rînduri necesitatea imperioasă a respectării stricte a prevederilor Acordurilor de la Geneva, cerînd încetarea agresiunii, retragerea tuturor trupelor străine din Vietnam. Țara noastră a acordat și va continua să acorde sprijinul

său internaționalist luptei eroice a poporului vietnamez. *(Aplauze).*

Poporul român își manifestă solidaritatea cu toate popoarele care luptă pentru eliberarea națională și socială, împotriva oricăror forme ale colonialismului, pentru consolidarea independenței de stat.

În vederea însănătoșirii vieții internaționale, Republica Socialistă România se pronunță pentru desființarea bazelor militare și retragerea trupelor aflate pe teritorii străine, pentru lichidarea blocurilor militare, pentru încetarea cursei înarmărilor, pentru dezarmare, interzicerea folosirii armelor nucleare și distrugerea integrală a stocurilor create. Un însemnat rol pozitiv în normalizarea relațiilor dintre state ar avea lichidarea rămășițelor celui de-al doilea război mondial, încheierea tratatului de pace german, pornindu-se de la realitatea obiectivă a existenței celor două state germane.

Țara noastră se pronunță pentru restabilirea drepturilor legitime ale Republicii Populare Chineze la O.N.U., pentru transformarea acestei organizații într-un for cu adevărat universal, care să țină seama de realitățile lumii de azi, să unească toate statele, să reprezinte în mod echitabil noile țări independente.

România depune eforturi susținute pentru dezvoltarea relațiilor de bună înțelegere pe plan european și între toate statele balcanice, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și prieteniei între popoare.

Partidul și guvernul nostru acordă o atenție neslăbită întăririi capacității de apărare a patriei și, împreună cu țările membre ale Tratatului de la Varșovia, cu toate țările socialiste, apărării cauzei socialismului și păcii. *(Aplauze).*

Interesele salvgardării securității mondiale cer, mai mult ca oricînd, creșterea vigilenței popoarelor și întărirea unității marelui front al luptei antiimperialiste. Sîntem încredințați că aceste forțe gigantice ale lumii contemporane pot înfrîna pe agresori, pot asigura liniștea popoarelor și apărarea civilizației umane, pacea omenirii. *(Aplauze).*

Dragi tovarăși,

Permiteți-mi ca în încheiere să ne exprimăm convingerea că vizita delegației noastre de partid și guvernamentale va contribui la dezvoltarea și întărirea continuă a prieteniei româno-sovietice, la intensificarea colaborării frățești dintre popoarele și partidele noastre. *(Aplauze prelungite).*

Trăiască Uniunea Sovietică și gloriosul Partid Comunist al Uniunii Sovietice ! *(Aplauze prelungite).*

Trăiască prietenia de nezdruncinat dintre poporul român și popoarele U.R.S.S. ! *(Aplauze prelungite).*

Trăiască unitatea țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale ! *(Aplauze prelungite).*

Trăiască pacea în lumea întreagă ! *(Aplauze prelungite).*

CUVÎNTARE LA MITINGUL DE LA SOFIA CONSACRAT PRIETENIEI ROMÂNO-BULGARE ORGANIZAT CU PRILEJUL VIZITEI DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ÎN R. P. BULGARIA

— 17 septembrie 1965 —

Stimate tovarășe Jivkov,
Dragi tovarăși și tovarășe,

Permiteți-mi, în primul rînd, să transmit comuniștilor bulgari, dumneavoastră, dragi cetățeni ai Sofiei, întregului popor bulgar, un fierbinte salut din partea comuniștilor români, a întregului nostru popor. *(Aplauze prelungite).* În numele delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România mulțumesc din toată inima tovarășilor Todor Jivkov, Gheorghi Traikov, Jivko Jivkov, celorlalți conducători de partid și de stat bulgari, întregului popor bulgar pentru primirea călduroasă ce ni s-a făcut, pentru afecțiunea cu care am fost înconjurați în tot decursul vizitei. *(Aplauze puternice).*

În cursul călătoriei am vizitat capitala țării — Sofia, Plovdiv, Plevna, Botevgrad, Kremikovți, Grivița, Pordim și alte localități, am fost în fabrici și uzine, în cooperative agricole de muncă, în instituții de cultură. Peste tot populația bulgară ne-a înconjurat cu cordialitate frățească, cu o prietenie sinceră, mișcătoare. În aceste manifestări se reflectă prietenia profundă care leagă popoarele și țările noastre. Întîlnirile cu oamenii muncii, convorbirile cu conducătorii de partid și de stat bulgari, au confirmat încă o

dată trăinicia legăturilor de solidaritate statornicite între partidele și popoarele noastre în lupta pentru măreața cauză a socialismului și păcii. *(Aplauze).*

Prietenia româno-bulgară are rădăcini adînci în trecutul istoriei, în lupta dusă de popoarele noastre, cot la cot, pentru libertate socială și națională. Popoarele român și bulgar și-au vărsat nu o dată sîngele laolaltă, pentru sfărimarea jugului oprimării naționale, pentru cucerirea independenței de stat și a suveranității, împotriva acelorași cotropitori. Vizitînd Plevna și Grivița am cinstit cu adînc respect memoria ostașilor români și ruși și a partizanilor bulgari care s-au jertfit în războiul contra asupritorilor otomani din 1877, înscriind o pagină glorioasă în istoria frăției româno-bulgare. *(Aplauze).* În multe privințe destinele popoarelor noastre s-au asemănat, ele au avut dușmani comuni, au fost animate de aceleași idealuri și aspirații. În aceste împrejurări istorice, trăind în vecinătate, popoarele noastre s-au legat prin sentimente profunde de stimă și prețuire reciprocă, prin relații de bună înțelegere și prietenie frățească.

Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Bulgar au dus mai departe tradițiile de solidaritate ale militanților progresiști și revoluționarilor din Bulgaria și România, au luptat, încă de la înființarea lor, împotriva politicii claselor exploatatoare, pentru legături de prietenie între cele două popoare. După cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare, în condițiile construirii socialismului, prietenia româno-bulgară s-a dezvoltat și a căpătat un nou conținut. La baza relațiilor dintre țările noastre se află caracterul comun al orînduirii de stat, ideologia marxist-leninistă. *(Aplauze prelungite).*

Stimați tovarăși,

Poporul nostru cunoaște și se bucură de succesele obținute de poporul bulgar sub conducerea partidului comunist, în dezvoltarea industriei socialiste și transformarea socialistă a agriculturii, în înflorirea culturii, în ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii.

În timpul călătoriei prin țara dv. am văzut o parte din aceste realizări. Peste tot am admirat frumusețile țării dumneavoastră și totodată am fost impresionați de entuziasmul și hărnicia muncitorilor, țăranilor și intelectualilor bulgari care muncesc pentru înflorirea patriei lor socialiste. *(Aplauze).*

Industria socialistă, care are rolul conducător în întreaga economie, înregistrează progrese însemnate, determinînd adînci prefaceri în viața social-economică a țării. Orașele și centrele muncitorești pe care le-am vizitat oferă imaginea avîntului constructiv al Bulgariei socialiste, reflectă freamătul muncii creatoare a poporului bulgar. *(Aplauze).*

Am putut constata cu satisfacție că viața nouă, socialistă, a transformat și satele bulgărești. Ea se oglindește în activitatea unităților agricole socialiste, în creșterea bunăstării țărănimii, întruchipată în casele noi, școlile, instituțiile de cultură și sănătate construite în anii puterii populare.

Rezultatele dobîndite în dezvoltarea industriei și agriculturii, în sporirea venitului național, în creșterea nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii, în înflorirea științei, învățămîntului, culturii, sînt o confirmare vie a superiorității socialismului, a capacității creatoare a poporului bulgar, care, liber și stăpîn pe soarta sa, sub conducerea Partidului Comunist Bulgar, își făurește o viață fericită. *(Aplauze puternice).*

Vă transmitem calde felicitări din partea poporului român pentru rezultatele dobîndite și vă urăm din toată inima noi și tot mai mari succese în munca pentru înflorirea Bulgariei socialiste, pentru desăvîrșirea construcției noii orînduiri sociale în patria dumneavoastră. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi tovarăși,

Vizita noastră în Bulgaria are loc la puțin timp după desfășurarea unor evenimente de însemnătate istorică în viața partidului și poporului român. Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a făcut bilanțul unei importante etape din istoria țării noastre și a adoptat programul dezvoltării multilaterale a României în următorii 5 ani, în vederea continuării pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste. Recenta sesiune a Marii Adunări Naționale a dat țării o nouă lege fundamentală — Constituția Republicii Socialiste România — care consemnează cuceririle istorice ale poporului român, victoria deplină și definitivă a socialismului la orașe și sate. *(Aplauze prelungite).*

Astăzi România înfățișează tabloul unei țări în plin avînt, cu o economie socialistă multilateral dezvoltată. Partidul a pus în centrul politicii sale industrializarea socialistă a țării, care, așa cum arată experiența statului nostru, a celorlalte state socialiste, a întregii dezvoltări a societății moderne, reprezintă singura cale ce asigură progresul și civilizația unui popor, ridicarea standardului său de viață, suveranitatea și independența națională. *(Aplauze puternice).* Industria României cunoaște un continuu proces de creștere, perfecționare și adaptare la cerințele progresului tehnic contemporan. La sfîrșitul acestui an producția industrială globală este de 2,24 ori mai mare decît în 1959,

sarcinile planului de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1960—1965 fiind îndeplinite cu succes. *(Aplauze).*

În anii regimului socialist, în țara noastră au fost create și s-au dezvoltat ramuri industriale noi ale căror produse sînt cunoscute și dincolo de hotarele țării : industria de utilaj petrolier, de rulmenți, de mașini-unelte și agregate complexe, de locomotive diesel electrice magistrale, de tractoare și autocamioane, de utilaj energetic, de utilaj pentru industria chimică și de prelucrare a lemnului, pentru industria alimentară și ușoară.

Încheierea procesului de cooperativizare a agriculturii, atenția deosebită acordată întăririi bazei ei tehnico-materiale și aplicării pe scară largă a științei agrozootehnice au creat condiții pentru creșterea producției agricole, ceea ce a permis satisfacerea necesităților de produse agroalimentare ale populației și ale industriei cu materii prime, crearea rezervelor de stat și a unor disponibilități pentru export.

Dezvoltarea continuă a economiei a dus la creșterea venitului național, la înflorirea științei și culturii, la ridicarea sistematică a nivelului de trai al populației.

Directivele cu privire la dezvoltarea economiei naționale în perioada 1966—1970, aprobate de recentul Congres al partidului, situează în continuare în centrul politicii noastre economice industrializarea socialistă a țării, creșterea cu precădere a industriei grele și în special a industriei constructoare de mașini. Potrivit prevederilor viitorului plan cincinal, se va menține în continuare un ritm susținut de dezvoltare industrială a țării. Valoarea producției globale pe ansamblul industriei va fi în 1970 cu circa 65% mai mare decît în 1965. *(Aplauze).*

Vom înfăptui un complex de măsuri pentru dezvoltarea intensivă și multilaterală a agriculturii. Se va lărgi baza tehnico-materială a acestei importante ramuri a economiei naționale astfel ca la sfîrșitul planului de cinci ani să se rezolve în linii generale problemele mecanizării complexe și ale chimizării agriculturii.

În construcția socialismului, în dezvoltarea multilaterală a economiei naționale, partidul nostru acordă o importanță deosebită rolului științei și culturii, ca factor activ al progresului și civilizației. Înfăptuirea Directivelor Congresului va asigura ridicarea nivelului de trai al poporului, înflorirea multilaterală a întregii noastre societăți socialiste.

S-a dezvoltat democrația socialistă, a crescut rolul statului ca organizator al construcției socialismului, se dezvoltă și se întărește continuu națiunea socialistă, care va continua să fie încă multă vreme baza dezvoltării societății socialiste.

Toate victoriile obținute în construcția socialismului sînt rodul muncii devotate a muncitorilor, țăranilor și intelectualilor, fără deosebire de naționalitate, al înfăptuirii politicii Partidului Comunist Român, care aplică adevărurile generale ale marxism-leninismului la condițiile concrete ale țării noastre. *(Aplauze).* Conștiința că de munca și eforturile sale depind înflorirea țării, punerea în valoare a tuturor resurselor și bogățiilor ei, bunăstarea celor ce muncesc, constituie un puternic factor mobilizator în lupta poporului nostru pentru construcția socialismului. Aceasta îi sporește încrederea în propriile forțe, în viitorul său luminos, socialist. *(Aplauze).*

Cu cît fiecare țară socialistă devine mai puternică, își dezvoltă economia, știința, cultura, întreaga viață socială, cu atît mai mult se întărește sistemul mondial socialist, cresc prestigiul și influența socialismului în lume. *(Aplauze).*

Dragi tovarăși,

Delegațiile noastre au constatat cu satisfacție că relațiile de colaborare economică, tehnico-științifică și culturală dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgaria se dezvoltă cu succes. *(Aplauze).*

Schimburile comerciale sînt în 1965 cu 80% mai mari ca în anul 1959. Realizările obținute de cele două țări în dezvoltarea și diversificarea economiei creează condiții tot mai favorabile pentru lărgirea colaborării lor multilaterale, pe baza avantajului reciproc. Un exemplu în acest sens îl constituie elaborarea în comun a studiilor și proiectelor privitoare la hidrocentrala de pe Dunăre, în zona Islaz-Somovit care urmează să se construiască cu forțe unite în anii următori. Semnarea acordului de colaborare pe perioada 1966—1970 prevede intensificarea schimburilor reciproce dintre cele două țări. Sintem convinși că dezvoltarea colaborării economice, științifice și culturale va întări și mai mult prietenia româno-bulgară. *(Aplauze puternice).*

Este un fapt incontestabil că procesul construcției socialismului are loc în condiții deosebit de complexe, diferite de la țară la țară. Aceasta necesită ca, pornind de la învățătura marxist-leninistă, fiecare partid să-și stabilească linia politică, etapele, formele și metodele construcției socialiste corespunzător condițiilor sale concrete, particularităților istorice și naționale ale fiecărei țări, gradului ei de dezvoltare, aducîndu-și astfel contribuția la dezvoltarea creatoare a ideologiei clasei muncitoare, la îmbogățirea experienței comune a popoarelor care făuresc noua orînduire socială. Abordarea diferită a unor probleme ale construcției socialismului, precum și deosebirile de păreri în interpretarea unor probleme principiale ale situației internaționale și mișcării comuniste, nu trebuie să dăuneze colaborării frățești între statele socialiste, solidarității lor internaționaliste în lupta pentru victoria cauzei socialismului și păcii în lume. *(Aplauze prelungite).* Practica demonstrează că baza de neclintit care asigură unitatea și coeziunea țărilor sistemului socialist mondial este respectarea neabătută a principiilor internaționalismului socialist, a independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești, analizarea în spirit tovărășesc, de înțelegere reciprocă, a tuturor problemelor de interes comun. *(Aplauze puternice).*

Este știut că în lumea capitalistă relațiile dintre state sînt dominate de inegalitatea economică și politică, de dependența față de marile puteri, de amestecul brutal al cercurilor imperialiste în treburile interne ale altor popoare, de încălcarea grosolană a independenței și suveranității naționale. Exprimînd interesele monopolurilor, teorii de tot felul proclamă națiunea drept o categorie socială depășită istoricește, înlocuirea ei cu organizații suprastatale, cu „supraguverne", la adăpostul cărora imperialiștii să poată dicta nestingheriți în viața popoarelor.

În contrast cu realitățile existente în capitalism, relațiile de tip nou dintre țările socialiste sînt menite să asigure dezvoltarea fiecărui stat socialist, colaborarea frățească între națiuni socialiste egale în drepturi, suverane și independente, în vederea progresului fiecăreia, întăririi întregului sistem socialist. *(Aplauze puternice).*

În epoca contemporană, cînd independența și suveranitatea națională reprezintă una din aspirațiile cele mai profunde ale popoarelor oprimate, cînd popoarele se ridică la luptă pentru a-și cuceri și apăra dreptul la ființa națională împotriva dominației imperialiste și colonialiste, promovarea relațiilor internaționaliste dintre țările socialiste exer-

cită o uriașă înrîurire asupra dezvoltării societății, asupra progresului social.

Epoca noastră pune în fața partidelor comuniste sarcini de mare răspundere în organizarea luptei popoarelor pentru eliberare națională și socială, pentru o viață mai bună.

Viața arată că deosebirile existente în condițiile concrete în care-și desfășoară activitatea fiecare partid comunist generează sarcini interne și obiective politice diferite de la țară la țară, ceea ce face ca legile generale ale revoluției socialiste să se concretizeze în forme și metode de o mare diversitate. Acesta este un fenomen firesc și obiectiv, care nu trebuie să afecteze relațiile normale, tovărășești, între partide, solidaritatea lor de clasă. După părerea partidului nostru, divergențele care apar în sînul mișcării comuniste pot fi clarificate într-o atmosferă principială, tovărășească, de stimă, încredere și respect reciproc, prin discuții nemijlocite de la partid la partid, de la conducere la conducere. *(Aplauze puternice, prelungite).* Dezvoltarea normală a relațiilor dintre partide se poate asigura numai pe baza principiilor independenței, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, respectării dreptului fiecărui partid de a hotărî singur asupra politicii și activității sale practice. *(Aplauze puternice).* Noi considerăm că ceea ce unește partidele comuniste este esențial și precumpănitor — lupta comună pentru victoria socialismului în lume, pentru democrație și progres social, salvgardarea păcii popoarelor. Partidul nostru este hotărît să militeze și în viitor cu hotărîre pentru apărarea și consolidarea coeziunii mișcării comuniste internaționale — bunul cel mai de preț al oamenilor muncii din întreaga lume. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși,

Apărarea păcii este unul din obiectivele cele mai importante ale timpurilor noastre. În epoca actuală de adînci prefaceri sociale, cînd puterea de înrîurire a sistemului mondial socialist a crescut considerabil, cînd influența partidelor comuniste și rolul lor în viața socială sporesc tot mai mult și se lărgește frontul mișcării antiimperialiste, s-au creat condiții favorabile pentru zădărnicirea încercărilor cercurilor imperialiste de a arunca omenirea într-un nou război mondial, pentru apărarea și consolidarea păcii. În aceste condiții fiecare stat, mare sau mic, poartă răspunderea pentru soarta păcii mondiale, poate și trebuie să-și aducă contribuția activă la slăbirea încordării internaționale, la dezvoltarea relațiilor de încredere între popoare.

La baza politicii internaționale a Republicii Socialiste România — expresie a voinței de pace a poporului român — se află alianța și colaborarea frățească cu toate țările socialiste. În același timp, statul nostru dezvoltă relații de colaborare cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială, în spiritul coexistenței pașnice. Partidul și guvernul țării noastre pornesc de la considerentul că relațiile dintre state se pot desfășura normal numai pe temeiul de nezdruncinat al principiilor respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. *(Aplauze).*

Viața internațională demonstrează însă că existența imperialismului constituie o sursă permanentă de încordare în viața internațională, de încălcare sistematică a normelor de conviețuire între popoare, alimentează noi focare de primejdie pentru pacea lumii, menține terenul dezlănțuirii unui nou război mondial. Alături de celelalte state socialiste, de forțele iubitoare de pace, Republica Socialistă

România militează activ pentru zădărnicirea acțiunilor agresive ale imperialiștilor, pentru salvgardarea păcii mondiale. *(Aplauze puternice)*.

Condamnînd cu hotărîre intervenția imperialistă a S.U.A. în Vietnam, poporul român și-a exprimat în repetate rînduri deplina solidaritate cu cauza dreaptă a poporului vietnamez. Țara noastră a acordat și va continua să acorde sprijin poporului R. D. Vietnam în lupta sa eroică. *(Aplauze)*. România cere cu hotărîre aplicarea strictă a Acordurilor de la Geneva, încetarea agresiunii americane și retragerea tuturor trupelor străine din Vietnam, sprijină propunerile Republicii Democrate Vietnam și ale Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud — singura bază de reglementare a problemei vietnameze. *(Aplauze)*.

Luptînd cu fermitate împotriva politicii agresive a imperialismului, a oricăror încercări de subminare a independenței și suveranității popoarelor, România își manifestă solidaritatea cu toate popoarele care luptă pentru eliberarea lor națională și socială, pentru pace și progres. Fiecare popor trebuie lăsat să-și hotărască singur soarta, să-și rezolve treburile interne conform propriei sale voințe. Imixtiunile de orice fel în viața popoarelor frînează progresul social, creează neîncredere între state, dăunează colaborării internaționale, periclitează pacea mondială.

Intensificarea acțiunilor agresive ale cercurilor imperialiste din ultimul timp face mai necesară ca oricînd creșterea vigilenței popoarelor, întărirea unității de luptă a tuturor forțelor iubitoare de pace pentru a bara drumul războiului, a salva omenirea de o catastrofă termo-nucleară care ar provoca distrugeri incalculabile civilizației umane.

Unite într-un singur front, țările socialiste, clasa muncitoare internațională, noile state independente, mișcarea de eliberare națională, mișcarea mondială pentru apărarea păcii au capacitatea reală de a salvgarda pacea și securitatea popoarelor. *(Aplauze)*.

România se pronunță consecvent pentru îmbunătățirea structurii și activității O.N.U., în așa fel încît acest for internațional să oglindească realitățile lumii de azi, să asigure reprezentarea echitabilă a noilor state independente. Ne pronunțăm consecvent pentru universalitatea acestei organizații și pentru restabilirea la O.N.U. a drepturilor marelui popor chinez, al cărui singur reprezentant legitim este R. P. Chineză. *(Aplauze)*. Considerăm, de asemenea, că încheierea Tratatului de pace german — pornind de la realitatea istorică obiectivă a existenței celor două state germane — ar avea un rol însemnat în destinderea internațională în Europa și în întreaga lume.

România militează pentru încetarea cursei înarmărilor și înfăptuirea dezarmării, pentru crearea de zone denuclearizate, pentru interzicerea necondiționată a folosirii armelor atomice și distrugerea totală a stocurilor existente, pentru lichidarea oricăror blocuri militare.

Cele două state ale noastre acționează perseverent în spiritul apropierii și înțelegerii reciproce a popoarelor europene și din zona balcanică. Noi considerăm că este necesară și posibilă statornicirea în această regiune a unor relații de bună vecinătate și de colaborare pașnică, ceea ce ar contribui la însănătoșirea relațiilor internaționale.

Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România își exprimă convingerea că dacă forțele socialismului, democrației, progresului social și păcii vor acționa în strînsă unitate în marele front al luptei antiimperialiste, pacea lumii poate fi și va fi apărată. *(Aplauze)*. România este hotărîtă să militeze și în viitor cu toată puterea pentru a-și aduce contribuția la această cauză măreață. *(Aplauze puternice)*.

Stimați tovarăși și prieteni,

Sîntem convinși că vizita noastră în Bulgaria va contribui la întărirea relațiilor de bună vecinătate și prietenie frățească între popoarele român și bulgar. *(Aplauze puternice).* Exprimăm încă o dată cele mai vii mulțumiri conducătorilor partidului comunist și guvernului, organelor de partid și de stat locale, oamenilor muncii bulgari pentru atenția și ospitalitatea pe care au acordat-o delegației noastre, în tot timpul vizitei, pentru prietenia manifestată față de poporul român — constructor al socialismului. *(Aplauze puternice).*

Comuniștii români, întregul nostru popor, urează comuniștilor bulgari, poporului frate bulgar să obțină rezultate tot mai mari în opera de desăvîrșire a construcției socialiste. *(Aplauze, urale).*

Trăiască poporul frate bulgar și conducătorul său — Partidul Comunist Bulgar. *(Aplauze îndelungate, urale).*

Trăiască prietenia româno-bulgară. *(Aplauze prelungite).*

Să se dezvolte necontenit unitatea țărilor socialiste, să se întărească coeziunea mișcării comuniste și muncitorești internaționale. *(Aplauze puternice).*

Să triumfe cauza păcii și progresului social în lumea întreagă. *(Aplauze puternice, prelungite, urale).*

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN REGIUNEA CLUJ

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid și de stat

— 6 noiembrie 1965 —

Dragi tovarășe și tovarăși,

Ne aflăm de cîteva zile în frumoasa dv. regiune Cluj. Am venit pentru a discuta cu activul de partid și de stat, cu oamenii muncii, cum să lucrăm mai bine pentru a da viață hotărîrilor Congresului al IX-lea al partidului.

Întîlnirile pe care le-am avut cu activul, cu populația din orașul și regiunea Cluj, primirea entuziastă și plină de căldură ce ni s-a făcut au constituit o manifestare a unității întregului popor în jurul partidului, a legăturilor indestructibile ale partidului nostru comunist cu toți oamenii muncii, indiferent de naționalitate, o expresie a atașamentului lor profund față de politica partidului, a hotărîrii lor de a înfăptui această politică.

Cu acest prilej, ca și cu prilejul altor vizite — a spus vorbitorul — noi am putut constata că pretutindeni domnește o atmosferă de puternic avînt politic și de muncă, hotărîrea de a nu precupeți nimic pentru îndeplinirea istoricelor directive ale Congresului al IX-lea, care a elaborat programul multilateral al dezvoltării României socialiste, al continuării pe o treaptă superioară a operei de desăvîrșire a construcției socialismului.

Doresc cu acest prilej să vă adresez dv., și prin dv. tuturor comuniștilor, organizațiilor de partid, muncitorilor,

țăranilor, intelectualilor, întregii populații din regiunea Cluj un salut fierbinte din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a conducerii de partid și de stat. *(Aplauze prelungite, urale).*

Apreciind justețea liniei de industrializare socialistă a țării, care reprezintă factorul determinant al progresului continuu al întregii societăți, Congresul a stabilit ca și pe viitor industrializarea să stea în centrul politicii economice a partidului. Ridicarea industriei țării noastre pe o treaptă și mai înaltă în următorii cinci ani va exercita o puternică influență asupra întregii vieți sociale. Aceasta va determina creșterea impetuoasă a forțelor de producție, dezvoltarea continuă a bazei tehnice-materiale a socialismului, introducerea pe scară largă a progresului tehnic în toate domeniile producției materiale, înflorirea orașelor și transformarea lor în puternice centre economice și culturale, atragerea de noi pături ale populației în sectoarele industriale și în celelalte sectoare neagricole.

Sarcinile trasate de Congresul al IX-lea al partidului sînt mărețe. Dar stă în puterea noastră de a le realiza și fără îndoială că minunatul nostru popor le va realiza. Aceasta impune însă ca fiecare, la locul său de producție, să-și organizeze tot mai bine munca, activul nostru de partid să mobilizeze energia și entuziasmul celor ce muncesc pentru a da viață istoricelor hotărîri ale Congresului al IX-lea. Concentrîndu-ne eforturile pentru a realiza în cît mai bune condiții sarcinile planului pe 1965, este necesar să acordăm atenție deosebită luării tuturor măsurilor pentru pregătirea trecerii la realizarea sarcinilor planului pe 1966, primul an al noului plan cincinal. O atenție deosebită trebuie să acordăm îmbunătățirii continue a calității producției, creșterii productivității muncii și în mod deosebit realizării investițiilor.

După cum cunoașteți, Congresul a stabilit, de asemenea, sarcini mari în ce privește dezvoltarea agriculturii, care în condițiile țării noastre reprezintă o ramură importantă a economiei, menită să aducă o contribuție de preț la ridicarea nivelului de trai al poporului, la progresul general al societății noastre socialiste.

În centrul activității partidului se află dezvoltarea bazei tehnice-materiale a agriculturii — condiție esențială a creșterii producției agricole vegetale și animale —, organizarea unei producții moderne, intensive, întărirea economică a unităților socialiste agricole de stat și cooperatiste. Pentru noi este clar că cooperativizarea agriculturii este numai începutul și nu rezolvarea problemei agrare, a problemei dezvoltării agriculturii. Trebuie să concentrăm toate eforturile pentru a asigura agriculturii tot ceea ce îi este necesar — mecanizare, chimizare, introducerea științei în agricultură. Numai pe această cale vom putea să obținem sporirea producției agricole, să dovedim în fapt superioritatea agriculturii socialiste. Corespunzător indicațiilor Congresului, în prezent se elaborează o serie de măsuri privind îmbunătățirea organizării, a conducerii și planificării agriculturii noastre, pentru mai buna rezolvare a problemelor pe care le ridică viața și munca în cooperativele agricole de producție. În curînd va avea loc o plenară a Comitetului Central al partidului, care va trebui să se pronunțe și să hotărască măsurile necesare în acest domeniu de activitate. Noi sîntem convinși că țărănimea noastră, toți oamenii muncii din agricultură vor ști să dea viață prevederilor directivelor Congresului al IX-lea cu privire la creșterea producției agricole vegetale și animale, la dezvoltarea agriculturii noastre socialiste.

Avem, de asemenea, de îndeplinit un bogat program de măsuri sociale pentru ridicarea bunăstării poporului ; se vor dezvolta și perfecționa învățămîntul de toate gradele

și asistența sanitară ; știința, care are un rol deosebit în dezvoltarea societății noastre socialiste, va cunoaște un puternic avînt și va aduce o contribuție activă la dezvoltarea economiei noastre socialiste, la înflorirea vieții spirituale a întregului popor.

Înfăptuirea sarcinilor mari trasate de Congresul al IX-lea cere, desigur, o muncă intensă, susținută, din partea întregului nostru popor. După cum știți, în stabilirea acestui program Comitetul Central și guvernul s-au sfătuit cu activul de partid și de stat, cu oamenii muncii. De aceea, planurile noastre au temelia de granit a voinței și înțelepciunii maselor ; ele se bazează pe hărnicia și capacitatea creatoare a celor ce muncesc, pe conștiința înaltă a muncitorilor, țăranilor și intelectualilor, indiferent de naționalitate, a întregului nostru popor, care în mod conștient își făurește propriul său viitor, viitorul socialist. *(Aplauze).*

În munca sa, poporul nostru are o călăuză încercată — Partidul Comunist Român — care de-a lungul întregii sale existențe a dovedit că nu are țel mai înalt decît slujirea intereselor oamenilor muncii, asigurarea unei vieți libere și fericite pentru popor. Călăuzindu-se neabătut de învățătura marxist-leninistă și aplicînd-o creator la condițiile concrete ale țării noastre, înfăptuind linia sa justă, verificată de viață, partidul nostru conduce poporul din victorie în victorie pe drumul socialismului și comunismului.

El își îndeplinește cu cinste rolul de detașament de avangardă al clasei muncitoare, de forță politică conducătoare a întregii societăți. *(Aplauze prelungite).*

După cum este cunoscut — a subliniat vorbitorul — partidul și guvernul nostru au acordat și acordă atenție deosebită repartizării raționale a forțelor de producție pe întregul cuprins al țării, ridicării economice și sociale a

tuturor regiunilor. O expresie grăitoare a acestei politici o constituie însăși dezvoltarea regiunii Cluj. Regiunea dv. cunoaște un puternic avînt, a devenit un însemnat centru economic și social-cultural al țării noastre. Munca harnică a muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor și oamenilor de știință, a organelor de partid și de stat a făcut posibil ca producția industrială globală a regiunii să crească de peste două ori în anii șesenalului și de aproape șase ori față de anul 1950.

În perioada puterii populare, regiunea Cluj s-a îmbogățit cu numeroase întreprinderi industriale moderne, utilate cu tehnică înaintată. O serie de noi mari întreprinderi industriale sînt în curs de construcție și fără îndoială din prevederile Directivelor Congresului al IX-lea și regiunii Cluj îi va reveni o parte importantă. Toate acestea vor ridica și mai mult potențialul industrial al regiunii, vor accelera progresul ei social multilateral. Așa cum a arătat aici primul secretar al comitetului regional, tovarășul Berghianu, și cum a reieșit din cuvîntul celorlalți vorbitori, întreprinderile din regiunea dv. îndeplinesc cu succes planul de stat, realizează economii importante, pun în valoare noi rezerve ale producției. Ceea ce am realizat trebuie să constituie un imbold pentru continua îmbunătățire a activității noastre, pentru folosirea cît mai chibzuită a mijloacelor pe care le avem la îndemînă. Sîntem convinși că comuniștii, toți oamenii muncii din regiunea Cluj vor obține succese și mai mari, vor munci cu mai mult avînt și vor lichida neajunsurile din activitatea lor, vor face ca întreprinderile și agricultura din regiunea Cluj să nu fie mai prejos față de cele din alte regiuni.

Ca în întreaga țară, și în regiunea Cluj în anii șesenalului au fost date în folosință populației un însemnat număr de apartamente și noi construcții social-culturale ; s-a îmbunătățit deservirea comercială și sanitară a populației,

a crescut desfacerea de produse industriale și agroalimentare.

Referindu-se la activitatea în domeniul construcției de locuințe, vorbitorul a relevat realizările importante în acest sector și în același timp a arătat că în planul cincinal se prevăd noi eforturi în această privință.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat muncitorilor și țăranilor din regiunea Cluj calde felicitări pentru realizările obținute în dezvoltarea industriei și agriculturii.

În continuare, secretarul general al C.C. al P.C.R. a subliniat intensa activitate culturală și științifică ce se desfășoară la Cluj. În acest oraș, cu bogate tradiții, a spus vorbitorul, lucrează un număr însemnat de intelectuali — oameni de știință, cadre didactice, literare, artistice din țara noastră. Savanții și cercetătorii au obținut rezultate însemnate în diferite domenii ale științei contemporane. Universitatea și celelalte institute de învățămînt superior au realizări valoroase, aducînd o contribuție de seamă la formarea cadrelor necesare diferitelor domenii de activitate — economic, cultural și social.

Ținînd seama de activitatea rodnică desfășurată de oamenii de știință și cultură, de cadrele din învățămînt, partidul și guvernul nostru dau o înaltă prețuire aportului pe care ei îl aduc la progresul general al țării, la cauza construcției socialismului în patria noastră.

Mulți tovarăși care au luat astăzi cuvîntul au vorbit pe larg și au înfățișat cu date convingătoare rezultatele obținute în înfăptuirea politicii marxist-leniniste a partidului nostru în problema națională. Este cunoscut, tovarăși, că în regiunea Cluj de veacuri trăiesc împreună oameni ai muncii români, maghiari și de alte naționalități. Împreună ei au făurit de-a lungul istoriei toate bogățiile materiale și spirituale care există în această parte a țării noastre. Toate acestea au fost realizate prin munca lor unită, în ciuda încercărilor de învrăjbire ale claselor exploatatoare. Istoria este plină de exemple de lupte eroice duse în comun de oamenii muncii români, maghiari și de alte naționalități împotriva exploatării și asupririi, pentru libertate, pentru o viață mai bună. Însăși victoria asupra fascismului, victoria revoluției populare și făurirea socialismului în România sînt rodul luptei unite, sub conducerea partidului nostru, a oamenilor muncii, indiferent de naționalitate.

Este meritul partidului nostru comunist că a știut să întărească continuu frăția de nezdruncinat dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare. Regiunea Cluj constituie o pildă vie a relațiilor de armonie și frăție în munca și în viața oamenilor muncii de diferite naționalități, ca urmare a politicii naționale juste, marxist-leniniste duse de partidul și guvernul nostru.

Și cu prilejul acestei vizite am fost plăcut impresionați că în fabrici, cooperative agricole de producție, instituțiile de învățămînt, științifice și culturale vizitate, oamenii muncii români, maghiari muncesc cu elan, înfrățiți, aducîndu-și aportul la lupta pentru înfăptuirea măreților sarcini ale desăvîrșirii construcției socialiste în România. Socialismul a adus și aduce îndeplinirea aspirațiilor celor mai înalte ale tuturor oamenilor muncii, a asigurat și asigură egalitate deplină în drepturi și posibilitatea afirmării multilaterale în viața socială a țării a tuturor cetățenilor, indiferent de naționalitate, fii egali ai marii noastre familii — Republica Socialistă România. Ceea ce a afirmat Congresul nostru, ceea ce a înscris Constituția Republicii Socialiste România este o realitate vie a vieții noastre. Nouă ne revine sarcina de a întări continuu prietenia și unitatea între poporul român și naționalitățile conlocuitoare. *(Aplauze puternice).*

Partidul nostru este ferm convins că aplicînd neabătut linia stabilită de cel de-al IX-lea Congres al său, muncind uniți pentru desăvîrșirea construcției socialiste, noi vom ridica România în rîndul țărilor avansate, vom asigura înflorirea patriei noastre socialiste, liberă și independentă.

Ne-a impresionat foarte plăcut cuvîntul tinerilor care au vorbit aici cu entuziasm despre perspective, despre felul cum văd ei România de mîine. Nouă, celor ce clasa muncitoare, poporul ne-au încredințat diferite răspunderi în partid și în stat, ne revine sarcina să muncim în așa fel încît să răspundem acestor aspirații, ca mîine urmașii noștri să poată spune : cei ce au fost înaintea noastră au știut să-și îndeplinească datoria față de popor. *(Aplauze prelungite, urale).*

În cuvîntul pe care l-a luat aici, tovarășul Simion Opriță, care lucrează la atelierele C.F.R., a evocat puternicele tradiții revoluționare ale orașului Cluj. În acest oraș s-au ridicat din rîndul clasei muncitoare, țărănimii, intelectualilor mulți revoluționari, care au adus o contribuție de seamă în lupta partidului, a clasei noastre muncitoare. Este bine să prețuim și să cultivăm aceste tradiții, să educăm tineretul nostru în spiritul respectului față de acei revoluționari din patria noastră care și-au adus aportul la victoria clasei noastre muncitoare, la viața nouă pe care o trăiește astăzi întregul nostru popor.

Tovarăși, organizația de partid din Cluj, care cuprinde pe cei mai înaintați oameni, muncitori, țărani, intelectuali — români, maghiari și de alte naționalități — este una din organizațiile puternice ale Partidului Comunist Român, nu numai din punct de vedere numeric, dar și prin felul în care muncește, rezolvă problemele complexe care se pun în diferitele domenii de activitate ale construcției socialismului. Ea dispune de un activ temeinic pregătit, de cadre experimentate. Aceasta s-a remarcat și în cursul adunării

de astăzi, cînd cei care au luat cuvîntul, muncitori și academicieni, țărani și scriitori, au arătat nu numai capacitatea de a vorbi frumos și expresiv, ci și o înaltă competență în abordarea problemelor. Iată de ce putem spune că organizația regională de partid Cluj dispune de forțele necesare pentru ca sarcinile ce-i revin din hotărîrile Congresului al IX-lea să fie nu numai îndeplinite, ci și depășite. Dorim întregii organizații de partid, tuturor comuniștilor, succese și mai mari în îndeplinirea acestor sarcini. *(Aplauze puternice).*

Înfăptuind consecvent directivele Congresului în toate domeniile de activitate, partidul nostru aplică cu fermitate o politică externă de pace și prietenie între popoare. În centrul activității desfășurate pe tărîm internațional de Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România este slujirea intereselor socialismului și păcii, cauza progresului social contemporan. Eforturile depuse de poporul român pentru creșterea puterii economice a țării, pentru dezvoltarea și înflorirea societății noastre socialiste constituie o contribuție la întărirea întregului sistem socialist, la cauza celor ce muncesc de pretutindeni. Parte componentă a sistemului socialist mondial, Republica Socialistă România pune în centrul politicii sale externe prietenia și alianța cu toate țările socialiste, militează pentru întărirea continuă a unității și coeziunii acestora pe baza internaționalismului socialist și a marxism-leninismului, a respectării principiilor suveranității și independenței naționale, a întrajutorării tovărășești și avantajului reciproc, a neamestecului în treburile interne. Viața demonstrează că numai pe acest temei se pot dezvolta relații normale, cu adevărat frățești, între statele socialiste, că aceasta este calea justă de îmbinare a intereselor naționale ale fiecărei țări cu interesele generale ale sistemului socialist. *(Aplauze).* În același timp, Republica Socialistă

România dezvoltă relații cu toate țările, indiferent de orînduirea lor socială.

Partidul nostru militează pentru dezvoltarea relațiilor tovărășești cu toate partidele comuniste, pentru cimentarea coeziunii mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Pornim de la premisa că ceea ce unește partidele comuniste — lupta pentru socialism și pace, pentru interesele vitale ale oamenilor muncii, împotriva imperialismului — este esențial și precumpănitor. Calea sigură de întărire a unității partidelor comuniste este respectarea strictă a normelor de bază ale relațiilor dintre ele : egalitatea în drepturi și neamestecul în treburile interne ale altui partid, respectarea dreptului fiecărui partid de a-și stabili singur linia politică, strategia și tactica revoluționară corespunzător condițiilor concrete în care activează. *(Aplauze).*

Viața demonstrează că existența imperialismului poartă în sine pericolul de război. De aceea, una din sarcinile centrale ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a forțelor progresiste din întreaga lume, este de a uni eforturile lor, pentru a împiedica imperialismul să arunce omenirea într-un nou război care, în condițiile de astăzi, cînd există armele nucleare, s-ar transforma într-un război nimicitor. Imperialismul desfășoară o serie de acțiuni agresive — în Vietnam și în alte părți ale lumii — atentează la libertatea și independența popoarelor, la suveranitatea unor state. Partidul nostru se pronunță cu hotărîre împotriva acestor acțiuni agresive, împotriva oricărui amestec în treburile interne ale altor state. Considerăm că fiecare popor trebuie să fie lăsat să-și hotărască singur soarta sa, calea dezvoltării sale sociale. Aceasta este una din cerințele epocii noastre, este singura cale de asigurare a păcii în lume. *(Aplauze).* Astăzi este mai necesară ca oricînd asigurarea unității de voință și acțiune a

țărilor socialiste și a mișcării comuniste internaționale, unirea tuturor forțelor păcii. Partidul și guvernul nostru vor face totul, vor milita consecvent pentru unirea acestor forțe, aducîndu-ne astfel contribuția la cauza păcii și socialismului în lume. *(Aplauze îndelungate, puternice).*

În încheiere, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus :

În fața țării noastre se deschid, în toate domeniile vieții sociale, mărețe perspective. Poporul nostru, liber și stăpîn pe soarta sa, are în față un viitor minunat. Prin munca unită a tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate, să făurim acest viitor dorit de întregul nostru popor. Să nu precupețim nici un efort pentru a ridica patria noastră pe culmile tot mai înalte ale civilizației, ale comunismului, să muncim cu tot elanul, cu toată priceperea noastră, pentru victoria socialismului și comunismului în patria noastră. *(Aplauze prelungite, urale. Asistența, în picioare, ovaționează minute în șir).*

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN REGIUNEA MARAMUREŞ

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid şi de stat

— 8 noiembrie 1965 —

Adresîndu-se celor de faţă, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a subliniat că primirea călduroasă făcută de populaţia maramureşeană, începînd de la intrarea în regiune pînă în inima Ţării Oaşului, manifestările entuziaste la adresa partidului şi a conducerii sale constituie o vie expresie a dragostei oamenilor muncii pentru partidul nostru comunist. Subliniind că în întreprinderi, la sate, în instituţii de cultură, oamenii muncii manifestă o profundă încredere în partid, în Comitetul său Central, vorbitorul a arătat că aceasta este rezultatul liniei politice generale a partidului nostru, a cărei justeţe s-a verificat pe deplin în viaţă. Totodată, aceasta oglindeşte şi activitatea bună desfăşurată de organizaţia regională de partid, de comitetul regional, de activul său, care au ştiut să desfăşoare o muncă rodnică pentru a traduce în viaţă politica marxist-leninistă a partidului nostru.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a transmis activului de partid, comitetului şi biroului regional, tuturor comuniştilor, tuturor muncitorilor, ţăranilor, intelectualilor din Maramureş un salut călduros din partea conducerii partidului şi multe felicitări pentru rodnica lor activitate. Subliniind că pretutindeni, în toate locurile vizitate s-a constatat că oamenii muncii şi-au însuşit cu entuziasm prevederile Congresului al IX-lea al partidului, că ei sînt ho-

tărîţi să realizeze în practică sarcinile ce le revin, vorbitorul s-a referit la vastul program trasat de Congres, arătînd că pentru îndeplinirea lui este necesar să fie concentrate toate eforturile, energia şi capacitatea creatoare a poporului. Trebuie să dezvoltăm şi mai mult industria — a spus tovarăşul Nicolae Ceauşescu —, să ridicăm continuu agricultura, care ocupă un loc important în economie şi asigură hrana populaţiei. Datoria organizaţiilor de partid din regiunea Maramureş — regiune cu o puternică industrie şi cu o agricultură dezvoltată — este de a-şi organiza în aşa fel întreaga activitate încît să asigure îndeplinirea tuturor sarcinilor trasate de Congres atît în industrie, cît şi în agricultură, arătînd marile posibilităţi pe care le are regiunea Maramureş pentru dezvoltarea zootehniei.

În continuare, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a subliniat justeţea politicii naţionale a partidului nostru. Ca rezultat al acestei politici — a spus el — oamenii muncii români, maghiari şi de alte naţionalităţi, care trăiesc de secole pe aceste meleaguri, au muncit înfrăţiţi şi şi-au adus din plin contribuţia la lupta întregului popor pentru cucerirea puterii politice, pentru făurirea României socialiste. La fel, ei desfăşoară astăzi împreună o entuziastă activitate pentru înfăptuirea politicii partidului. Vorbitorul a subliniat necesitatea de a munci neobosit pentru întărirea continuă a frăţiei dintre poporul român şi naţionalităţile conlocuitoare.

După ce a arătat că regiunea Maramureş are o veche şi bogată tradiţie revoluţionară, secretarul general al C.C. al P.C.R. a spus : Partidul nostru comunist, mişcarea revoluţionară au avut aici organizaţii demne, care au desfăşurat o intensă activitate. În lupta îndelungată a oamenilor muncii, condusă de comunişti, împotriva exploatării şi asupririi, s-a închegat unitatea frăţească dintre oamenii muncii români, maghiari şi ai celorlalte naţionalităţi con-

locuitoare. În regiunea Maramureș sînt mulți ilegaliști din care unii sînt aici în sală — a spus vorbitorul. Să educăm tineretul în așa fel încît el să urmeze întotdeauna pilda acelora cărora le datorăm viața nouă de astăzi, să-l educăm în spiritul respectului față de cei ce s-au jertfit pentru interesele clasei muncitoare și ale poporului, față de cei ce nu și-au precupețit și nu își precupețesc eforturile în lupta și munca pentru construirea socialismului.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a referit la activitatea rodnică desfășurată de femeile din regiune, la rolul important ce revine femeilor în construcția socialismului, subliniind că egalitatea deplină în drepturi a femeilor cu bărbații este o importantă realizare a regimului nostru. El a chemat femeile din orașele și satele regiunii să participe, alături de întregul popor, la o muncă cît mai rodnică în toate domeniile construcției socialiste. Partidul — a spus vorbitorul — acordă, de asemenea, o deosebită grijă tineretului, care știe să prețuiască viața fericită de astăzi și care își aduce contribuția entuziastă la dezvoltarea continuă a patriei socialiste. Tineretului nostru, viitorul țării, copiilor noștri să le asigurăm toate condițiile, să creștem un tineret bine pregătit, sănătos, cu o înaltă educație comunistă, patriotică, un tineret care să participe cu tot elanul și energia ce-i sînt caracteristice la măreața operă de făurire a noii orînduiri.

În încheiere, secretarul general al C.C. al P.C.R. a felicitat activul de partid, pe toți comuniștii, pe toți oamenii muncii din regiunea Maramureș pentru rezultatele obținute, urîndu-le noi succese în activitatea lor pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al partidului. *(Intîlnirea conducătorilor de partid și de stat cu activul de partid din regiunea Maramureș s-a desfășurat într-o atmosferă deosebit de caldă și tovărășească).*

CU PRIVIRE LA ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDUCERII ȘI PLANIFICĂRII AGRICULTURII

Raport prezentat la Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 11—12 noiembrie 1965

Tovarăși,

Stabilind — pe baza învățăturii marxist-leniniste, a legilor generale care acționează în societate — liniile directoare ale progresului continuu al economiei noastre naționale, căile înfloririi multilaterale a societății socialiste, Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a acordat o atenție deosebită, alături de celelalte ramuri economice, dezvoltării agriculturii țării.

În vederea înfăptuirii directivelor Congresului, Comitetul Executiv a elaborat o serie de măsuri organizatorice menite să creeze cadrul necesar progresului continuu al agriculturii noastre socialiste. Aceasta va asigura înflorirea satelor, ridicarea nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii de la sate, sporirea aportului țărănimii la avîntul economiei naționale, al întregii societăți, la creșterea bunăstării poporului.

În elaborarea acestor măsuri, Comitetul Executiv a pornit de la necesitățile generale ale construcției socialiste și de la interesele țărănimii cooperatiste, ale întăririi continue a alianței muncitorești-țărănești.

Este știut că țara noastră dispune de o însemnată suprafață agricolă și de condiții de sol și climă care permit practicarea unei agriculturi intensive, obținerea unor pro-

ducții vegetale și animale ridicate. Cooperativizarea agriculturii a deschis largi perspective de punere în valoare a acestor condiții și posibilități de dezvoltare economică și socială a satului, de îmbunătățire a condițiilor de viață ale țărănimii.

Este important de subliniat faptul că anul acesta, în ciuda condițiilor climatice neprielnice, rezultatele obținute în producția agricolă sînt, în ansamblu, mai bune decît în 1964. Astfel, producția globală de cereale este cu circa 1 500 000 de tone mai mare decît în anul trecut. O producție bună s-a realizat la floarea-soarelui, la sfecla de zahăr și la fructe. De asemenea, mai bună decît anul trecut este situația furajelor pentru animale. Ca rezultat a crescut producția de carne și lapte. Toate acestea permit satisfacerea nevoilor de alimente ale populației și a necesităților de materii prime ale industriei.

Aceste rezultate sînt rodul muncii harnice și entuziaste a țărănimii noastre cooperatiste, a lucrătorilor din gospodăriile de stat și stațiunile de mașini și tractoare, a inginerilor și tehnicienilor din agricultură. Ele se datoresc eforturilor organelor și organizațiilor de partid și de stat pentru mobilizarea forțelor și mijloacelor de care dispune agricultura noastră în vederea executării la timp și la un nivel agrotehnic superior a muncilor agricole. Se poate aprecia că în acest an lucrările de însămînțare, întreținerea culturilor și recoltare s-au desfășurat mai bine și într-un termen mai scurt.

În sporirea producției, un rol hotărîtor l-a avut creșterea bazei tehnice a producției agricole, faptul că unitățile agricole au dispus de un număr sporit de tractoare și mașini agricole și de o cantitate mai mare de îngrășăminte și substanțe chimice. În acest an, agricultura a primit încă 9 500 de tractoare, 5 000 de combine și 3 000 de semănători, folosind cu peste 50 000 de tone de îngrășăminte

substanță activă mai mult ca anul trecut. S-au utilizat, de asemenea, la principalele culturi cantități sporite de semințe din soiuri superioare de mare producție și de bună calitate.

Rezultatele obținute în acest an în producția agricolă demonstrează că avem capacitatea de a rezolva cu succes sarcinile stabilite de Congresul partidului privind realizarea unor recolte tot mai bogate, creșterea continuă a producției agricole.

CALEA SIGURĂ DE SPORIRE A PRODUCȚIEI AGRICOLE ESTE CREAREA UNEI PUTERNICE BAZE TEHNICE-MATERIALE A AGRICULTURII

Factorul esențial de care depinde valorificarea însemnatelor rezerve pe care le deține agricultura noastră socialistă de a obține producții vegetale și animale ridicate este crearea unei puternice baze tehnice-materiale.

Dezvoltarea agriculturii mondiale, ca și propria noastră experiență, demonstrează că singura cale de sporire a producției și productivității muncii este aplicarea pe scară largă a științei și tehnicii înaintate, folosirea mijloacelor de muncă moderne, care să influențeze într-o măsură tot mai mare factorii naturali de care depinde procesul producției agricole. Fără un grad înalt de mecanizare a tuturor muncilor agricole, fără extinderea chimizării și irigațiilor, fără asigurarea mijloacelor corespunzătoare de transport și depozitare a producției agricole, a unor condiții optime de prelucrare agroindustrială, nu poate fi concepută o agricultură modernă, în stare să satisfacă nevoile alimentare ale populației și cererile sporite de materie primă ale industriei.

Rentabilitatea și productivitatea muncii în agricultură depind în cea mai mare măsură de investițiile făcute pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale. Acest lucru este demonstrat elocvent de datele pe care le furnizează situația existentă în numeroase țări. Iată, de pildă, cum se înfățișează raportul dintre producție și dotarea tehnică în agricultura cîtorva țări din Europa, în anul 1963, fără a lua în considerare deosebirile de sol și climă existente în aceste țări * :

	Dotarea tehnică		Producții medii la ha:			
	Hectare teren arabil, vii și livezi la un tractor fizic	Îngrășăminte chimice substanță activă kg/ha agricol	Grîu	Porumb	Sfeclă de zahăr	Cartofi
R. F. Germană	8	186	3 510	3 640	42 600	27 900
Franța	25	87	2 660	4 060	37 600	18 900
R. D. Germană	45	168	3 000	—	26 600	17 300
Italia	45	42	1 850	3 290	34 300	11 400
Cehoslovacia	34**	85	2 460	2 930	31 400	13 000
Ungaria	102	43	1 560	2 760	29 000	8 700
Bulgaria	131	31	1 590	2 620	16 500	9 600
România	160	13	1 320	1 780	12 900	8 400

** pe un tractor convențional de 15 C.P.

Deși în anii puterii populare, în țara noastră s-au obținut succese însemnate în dotarea tehnică a agriculturii, încărcătura de teren arabil, vii și livezi, pe un tractor a fost la noi în 1963 de 20 de ori mai mare decît în R. F. Germană, de 6 ori mai mare ca în Franța și de peste 3 ori și jumătate mai mare decît în Italia și R. D. Germană, de 1,5 ori mai mare decît în Ungaria și de 1,2 ori mai mare decît în R. P. Bulgaria. Totodată, în țara noastră s-au folosit de 14 ori mai puține îngrășăminte chimice în comparație cu R. F. Germană, de 6,7 ori mai puțin decît în Franța, de 3,2 ori decît în Italia, de 13 ori decît în R. D.

* Datele sînt publicate de Anuarul producției F.A.O. — Roma, 1964, vol. 18.

Germană, de 6,5 ori decît în Cehoslovacia, de 3,3 ori decît în Ungaria și de 2,4 ori decît în Bulgaria.

După cîte se constată din analizele acestor date comparative, rezultatele obținute în producția agricolă sînt legate în măsură însemnată de gradul mecanizării și chimizării agriculturii, de nivelul mijloacelor perfecționate pe care le folosește o țară sau alta în procesul de producție.

Importanța înzestrării tehnice pentru asigurarea creșterii producției agricole este relevată și de rezultatele obținute în țara noastră de către gospodăriile agricole de stat, care dispun de posibilități materiale superioare celorlalte unități din agricultură. În perioada anilor 1962—1964 valoarea investițiilor la suta de hectare teren agricol a fost în gospodăriile de stat de 2,5 ori mai mare decît în cooperativele agricole; valoarea fondurilor fixe existente în 1964 în gospodăriile agricole de stat la 100 ha de teren agricol era de circa 3 ori mai mare decît în cooperativele agricole. Gospodăriile de stat au folosit în anul 1964 70 kg de îngrășăminte chimice substanță activă în medie pe hectarul arabil, față de numai 10 kg în cooperativele agricole; la un tractor fizic în gospodăriile agricole de stat au revenit 68,7 ha, iar în cooperative 145 ha. Aceasta explică în bună măsură faptul că, în aceeași perioadă și în condiții asemănătoare de climă și sol, producția medie anuală a gospodăriilor de stat a depășit în medie cu 745 kg de grîu și 1 141 kg de porumb la hectar pe cea a cooperativelor agricole, iar producția de lapte cu 1 569 de litri pe vacă furajată.

Un exemplu grăitor despre rezultatele economice ale perfecționării mijloacelor de cultivare a pămîntului îl constituie regiunea Dobrogea. Dintr-o zonă cu cea mai scăzută fertilitate a pămîntului, cu producții vegetale și animale extrem de reduse în trecut, zonă calificată adesea ca improprie pentru agricultură, Dobrogea s-a transformat în anii din urmă, în condițiile cooperativizării agriculturii

și datorită măsurilor economice luate de stat, într-un important bazin cerealier al României, cu producții care depășesc media realizată pe țară. În ultimii trei ani (1962—1964) cooperativele agricole din Dobrogea au realizat o producție ce depășește media pe țară obținută în sectorul cooperatist cu 400 kg la grîu și 490 kg la porumb la hectar. În 1964 producția de lapte pe vacă furajată a fost cu 420 de litri mai mare decît media pe țară a cooperativelor agricole. Aceasta se datorește faptului că în Dobrogea — prima regiune cooperativizată a țării — cooperativele și-au dezvoltat mai mult puterea economică, fiind în măsură să afecteze fonduri de investiții proprii mai mari pentru întărirea bazei lor materiale, precum și faptului că a existat o preocupare mai mare pentru amplasarea judicioasă a culturilor și profilarea producției. Valoarea fondurilor fixe ale cooperativelor agricole din Dobrogea s-a ridicat în 1964 la 317 500 de lei pe suta de hectare teren agricol, față de 219 000 de lei media pe țară, adică de 1,5 ori mai mare.

Încheierea cooperativizării agriculturii — unul din marile succese ale partidului și regimului nostru, care a determinat profunde schimbări social-economice în viața satelor, a întregii țărănimi — creează condițiile cele mai favorabile pentru avîntul continuu al producției agricole. Dar acesta constituie de fapt numai punctul de plecare în asigurarea progresului agriculturii noastre. Noi putem folosi avantajele acestui sistem de organizare a producției agricole numai dezvoltînd baza tehnică-materială, asigurînd tot ceea ce este necesar pentru sporirea producției — mecanizare, chimizare, irigații, aplicarea pe scară largă a științei și tehnicii înaintate.

Tovarăși,

Este cunoscut că în anii planului de șase ani nu s-au realizat gradul corespunzător de mecanizare a lucrărilor agricole și nici sarcinile în domeniul chimizării și irigațiilor, datorită pe de o parte prevederilor insuficiente, iar pe de altă parte faptului că nici ceea ce s-a prevăzut nu s-a îndeplinit integral, mari rămîneri în urmă înregistrîndu-se în special în industria producției de îngrășăminte chimice. În perioada 1962—1964 Consiliul Superior al Agriculturii nu a realizat în nici un an planul de investiții, rămînerile în urmă din acești ani însumînd peste 700 000 000 de lei. Trebuie să spunem că nici în cursul acestui an îndeplinirea planului de investiții nu se desfășoară în ritmul cuvenit. Timp de 10 luni, Consiliul Superior al Agriculturii nu a realizat decît 77% din planul anual de investiții.

Pe numeroase șantiere din gospodăriile agricole de stat, pe șantierele complexelor de tip industrial pentru creșterea și îngrășarea porcilor, în unele stațiuni de mașini și tractoare, o serie de obiective prevăzute a se termina în acest an se găsesc în stadii de execuție care periclitează intrarea în funcțiune la termen.

O însemnată răspundere pentru executarea unor lucrări importante privind creșterea producției agricole revine Comitetului de Stat al Apelor. Din volumul de investiții prevăzut pentru acest an, Comitetul Apelor nu a realizat o parte însemnată, mari rămîneri în urmă înregistrîndu-se în special la lucrările de îndiguiri, desecări și amenajări.

Realizarea investițiilor din fonduri proprii și din credite se desfășoară nesatisfăcător și în cooperativele agricole de producție. Investiții foarte reduse s-au făcut în special în sectorul legumicol, al alimentării cu apă, al îmbunătățirilor funciare.

Este necesar să se ia neîntîrziat măsurile cele mai energice pentru accelerarea ritmului de execuție a investițiilor agricole pe anul în curs, pregătindu-se totodată

toate condițiile pentru asigurarea îndeplinirii integrale a planului de investiții pe anul viitor.

Pornind de la analiza factorilor de bază care determină creșterea producției agricole și de la nivelul actual al agriculturii României, Congresul al IX-lea a stabilit un vast program de dezvoltare a mijloacelor de producție și de organizare modernă a tuturor ramurilor agriculturii noastre socialiste. În acest scop Congresul a stabilit ca în perioada 1966—1970 agricultura să primească din partea statului investiții în valoare de peste 35 de miliarde de lei — cu 60% mai mult decît în perioada 1961—1965. La acestea se vor adăuga investițiile din fonduri proprii pe care le vor face cooperativele agricole pentru sporirea mijloacelor materiale de producție și îmbunătățirea condițiilor de muncă.

Pîrghia principală a dezvoltării bazei tehnice-materiale a agriculturii o constituie industrializarea socialistă a țării, care asigură mijloacele mecanice și chimice necesare proceselor de producție, precum și condiții corespunzătoare de valorificare eficientă a produselor. Directivele privind dezvoltarea economiei naționale în perioada viitorului plan cincinal acordă un loc important în cadrul procesului de industrializare a țării ramurilor legate de nevoile agriculturii, cum sînt : construcția de tractoare și mașini agricole, industria îngrășămintelor chimice și insectofungicidelor, industria materialelor de construcție, cărora le sînt repartizate, în afara investițiilor destinate direct agriculturii, circa 9 miliarde de lei.

Eforturile financiare ale statului vor fi îndreptate în mod special spre rezolvarea în linii generale, pînă în 1970, a sarcinilor trasate de Congres cu privire la mecanizarea complexă și chimizarea agriculturii — condiție esențială pentru modernizarea și sporirea producției agricole. Se vor asigura astfel mecanizarea culturii grîului, porumbului, cartofilor, sfeclei de zahăr, extinderea mecanizării în producția și pregătirea furajelor, în legumicultură, viticultură, pomicultură, la lucrările pe terenurile în pantă. Industria noastră chimică va pune la dispoziția agriculturii în 1970 peste 1 100 000 de tone de îngrășăminte substanță activă, precum și cantitățile necesare de insectofungicide și ierbicide.

Totodată, în anii viitori se va desfășura o largă acțiune de ameliorare a terenurilor agricole, și în primul rînd de irigare a suprafețelor expuse secetei în Bărăgan și în alte zone cu regim scăzut de precipitații. Statul va aloca fonduri pentru irigarea unei suprafețe de circa 400 000 ha, iar prin mijloacele proprii, utilizînd sursele de apă locale, cooperativele agricole vor iriga de asemenea o importantă suprafață de pămînt. Se va extinde de asemenea îndiguirea și desecarea terenurilor din luncile rîurilor interioare, redîndu-se astfel agriculturii importante suprafețe de pămînt fertil.

Se va acorda o atenție sporită sectorului zootehnic, ridicării nivelului său de dezvoltare, aceasta reprezentînd un indice de bază pentru o agricultură intensivă avansată. Pentru realizarea acestei sarcini se vor dezvolta fermele specializate de stat, se va extinde acțiunea de selecție și ameliorare a raselor de animale în toate unitățile agricole, va fi sporită producția de furaje, se va dezvolta mecanizarea producerii și pregătirii furajelor.

Modernizarea agriculturii, perfecționarea proceselor de producție deschid un larg cîmp de activitate oamenilor de știință din institutele de cercetare și de învățămînt agricol și din stațiunile experimentale. Ei sînt chemați să aducă un aport activ la folosirea judicioasă, cu randament maxim, a mijloacelor materiale cu care este înzestrată agricultura.

Desigur, înfăptuirea acestor măsuri în perioada următorilor cinci ani nu rezolvă integral problema perfecţionării producţiei agricole din ţara noastră, dar va constitui un important pas înainte pe calea apropierii de ţările cu o agricultură avansată, de înaltă productivitate. Este necesar însă să se asigure valorificarea la maximum a posibilităţilor ce se creează prin dezvoltarea mecanizării, chimizării şi prin extinderea irigaţiilor, a tuturor rezervelor care apar în acest fel în agricultura noastră socialistă.

Unul din obiectivele principale ale politicii agrare a partidului şi statului nostru este întărirea economică-organizatorică a cooperativelor agricole de producţie. În acest scop statul le acordă un sprijin material şi tehnic-ştiinţific multilateral. Folosirea cît mai chibzuită a mijloacelor proprii şi ajutorului acordat de stat trebuie să ducă la transformarea fiecărei cooperative agricole într-o unitate economică puternică, la creşterea continuă a producţiei agricole în vederea satisfacerii nevoilor economiei şi ridicării bunăstării ţărănimii, a întregului popor.

Conducerea partidului şi statului elaborează în prezent măsurile care vor asigura traducerea în viaţă a hotăririlor adoptate de Congresul al IX-lea al P.C.R. pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a agriculturii socialiste, modernizarea şi sporirea continuă a producţiei agricole. Va trebui să se depună eforturi susţinute pentru realizarea integrală a planului de investiţii stabilit de Congres în domeniul agriculturii, să se producă şi să se furnizeze la timp unităţilor agricole socialiste toate mijloacele tehnice prevăzute pentru modernizarea procesului de producţie — tractoare şi maşini agricole, îngrăşăminte şi alte substanţe chimice, materiale de construcţie şi altele. Răspunderi deosebite revin în acest sens Ministerului Industriei Construcţiilor de Maşini, Ministerului

Industriei Construcţiilor şi Ministerului Industriei Chimice. Manifestînd energie sporită şi un înalt spirit organizatoric, organele de conducere ale agriculturii, toate unităţile agricole socialiste trebuie să militeze neobosit pentru folosirea cu cele mai bune rezultate a fondurilor alocate în vederea dotării tehnice a procesului de producţie, pentru buna gospodărire a mijloacelor de care dispun, pentru îmbunătăţirea activităţii lor economice.

Avem toate condiţiile ca sarcinile trasate de Congres pentru creşterea producţiei, pentru dezvoltarea agriculturii ţării noastre şi ridicarea nivelului înzestrării ei tehnice-materiale să fie îndeplinite cu succes, dovedind astfel în fapt superioritatea agriculturii socialiste.

CREŞTEREA ROLULUI ORGANIZATOR AL STATULUI ÎN DEZVOLTAREA AGRICULTURII

Tovarăşi,

Un factor de mare importanţă în rezolvarea cu succes a sarcinilor trasate de Congres îl constituie perfecţionarea continuă a conducerii şi planificării agriculturii, adoptarea celor mai corespunzătoare forme organizatorice şi metode de muncă cerute de nevoile vieţii.

După cum se ştie, în urma încheierii cooperativizării a apărut necesitatea reorganizării conducerii agriculturii, pornindu-se de la principiul atragerii în elaborarea măsurilor de creştere a producţiei agricole a celor mai competente cadre de specialitate care lucrează nemijlocit în unităţile de producţie şi în institutele de cercetări ştiinţifice.

Se poate spune că, de la înfiinţarea lor, Consiliul Superior al Agriculturii şi consiliile agricole regionale şi raionale au adus un aport însemnat la promovarea în agricultura noastră a regulilor agrozootehnice înaintate, în

vederea creșterii producției. Un rol important a avut în această direcție mobilizarea specialiștilor în activitatea directă a unităților de producție, asigurîndu-se ca în fiecare cooperativă agricolă să lucreze cel puțin un specialist cu pregătire superioară. Aceasta a constituit un mare sprijin acordat de partid și de stat țărănimii cooperatiste în organizarea științifică a procesului de producție.

Consiliile agricole au organizat, cu bune rezultate, schimbul de experiență al cadrelor de conducere și specialiștilor din agricultură.

Progrese simțitoare au fost obținute în conducerea și îndrumarea activității gospodăriilor agricole de stat — sector fruntaș al agriculturii noastre —, în organizarea producției lor pe baza științei agricole avansate, în creșterea rentabilității lor economice.

Trebuie spus însă că în activitatea Consiliului Superior al Agriculturii și a consiliilor agricole regionale și raionale s-a manifestat tendința de a se transforma aproape exclusiv în organe de studii și elaborare de recomandări. Ele nu au reușit în măsura necesară să desfășoare activitatea organizatorică cerută de aplicarea în viață a măsurilor și recomandărilor stabilite, să exercite o muncă sistematică de îndrumare și control și să acorde ajutorul necesar unităților socialiste din agricultură. Numeroase probleme ridicate de producția agricolă nu și-au găsit soluționarea operativă și eficace din partea consiliilor agricole. Nerealizarea îndatoririlor ce le reveneau, pierderea din vedere a unor importante sectoare ale agriculturii au fost determinate și de defecțiunile existente în însăși structura lor organizatorică, în alcătuirea aparatului de lucru.

Neajunsurile muncii consiliilor agricole apar și mai evident în îndrumarea activității economice și organizatorice a cooperativelor agricole, într-o serie de domenii, ca de pildă : aprovizionarea tehnică-materială, înfăptuirea

investițiilor, valorificarea producției, activitatea economică-financiară. Din această cauză, îndrumarea concretă și directă a cooperativelor agricole în rezolvarea problemelor organizatorice și economice, în alcătuirea planurilor de producție a fost exercitată de fapt de către organele de partid regionale și raionale, nevoite să îndeplinească atribuții ce revin organelor de stat specializate.

Toate aceste neajunsuri în activitatea organelor care lucrează în agricultură, alături de lipsurile în planificare și în asigurarea mijloacelor materiale necesare, au contribuit la nerealizarea sarcinilor de creștere a producției agricole stabilite în planul de șase ani.

Pentru îndeplinirea obiectivelor trasate de Congresul al IX-lea sînt necesare măsuri de îmbunătățire a conducerii și planificării agriculturii, organizarea unui sistem de sprijinire și îndrumare unitară și competentă a tuturor unităților socialiste, a întregii agriculturi. În elaborarea măsurilor care se propun spre aprobare plenarei noastre, Comitetul Executiv a pornit de la indicațiile Congresului privind creșterea rolului organizator al statului în dezvoltarea întregii economii naționale, inclusiv în domeniul agriculturii.

Va trebui să îmbunătățim forma de organizare și metodele de muncă ale Consiliului Superior al Agriculturii și consiliilor agricole regionale și raionale ca organe ale statului de conducere a agriculturii, să le imprimăm un caracter mai eficace și operativ, să asigurăm creșterea răspunderii lor în rezolvarea problemelor complexe ale producției agricole. Consiliul Superior al Agriculturii trebuie să fie alcătuit dintr-un număr mai redus de membri, iar în locul actualelor secții de specialitate cu o capacitate redusă de cuprindere a problemelor se vor organiza direcții încadrate cu un număr corespunzător de specialiști. Se va perfecționa, de asemenea, structura organiza-

torică a consiliilor agricole regionale și raionale, creîndu-se în cadrul acestora un aparat de specialitate capabil să exercite o îndrumare directă, competentă și permanentă asupra unităților agricole socialiste. Consiliul Superior al Agriculturii, Comitetul său Executiv, consiliile regionale și raionale își vor desfășura activitatea pe baza principiilor muncii colective, lucrînd ca organe deliberative.

Este necesară, totodată, o mai bună precizare a sarcinilor și atribuțiilor ce revin Consiliului Superior al Agriculturii și organelor sale locale, a direcțiilor principale în care trebuie să-și desfășoare ele activitatea pentru asigurarea progresului continuu al agriculturii noastre socialiste.

Sarcina principală a Consiliului Superior al Agriculturii și a organelor sale regionale și raionale este înfăptuirea politicii partidului și guvernului de asigurare a creșterii continue a producției agricole vegetale și animale, de dezvoltare economică a unităților agricole socialiste de stat și cooperatiste.

Consiliul Superior trebuie să asigure planificarea producției, a mijloacelor de producție, a forței de muncă, a investițiilor și, în funcție de aceasta, a rentabilității ramurilor agricole. Pe baza directivelor partidului și guvernului și a unor studii economice aprofundate, el trebuie să stabilească proporțiile dintre ramurile agricole, pe sectoare social-economice, care să permită dezvoltarea rațională și echilibrată a întregii agriculturi. Totodată, el răspunde de modul în care se înfăptuiesc sarcinile planului de stat cu privire la producția agricolă.

Consiliul Superior trebuie să asigure îndrumarea tehnică de specialitate a întregii agriculturi, amplasarea judicioasă a culturilor pe zone și în cadrul fiecărei unități, ținîndu-se seama de condițiile de climă și sol, de factorii

social-economici, de potențialul mecanic și al forței de muncă. Lui îi revine, de asemenea, sarcina de a elabora pentru toate zonele agricole ale țării norme agrozootehnice diferențiate, bazate pe cele mai noi date ale științei și tehnicii și pe experiența înaintată a fruntașilor agriculturii, să asigure aplicarea lor în practică în toate unitățile agricole.

Introducerea pe scară largă în producție a științei agrozootehnice potrivit condițiilor și particularităților concrete ale fiecărei unități agricole este una din îndatoririle principale ale consiliilor agricole, ale tuturor inginerilor agronomi și celorlalți specialiști agricoli.

Ținînd seama de însemnătatea deosebită pe care o are acțiunea de irigare a terenurilor în sporirea producției agricole, este necesar ca răspunderea asupra proiectării, amenajării și exploatării în cele mai bune condiții a terenurilor irigate să o aibă Consiliul Superior al Agriculturii și consiliile agricole, preluînd în acest scop o parte din atribuțiile actuale ale Comitetului de Stat al Apelor.

O atenție sporită trebuie să acorde în viitor Consiliul Superior al Agriculturii stațiunilor de mașini și tractoare, îmbunătățirii continue a calității lucrărilor pe care le execută, transformării tuturor unităților de mecanizare în factori activi de sprijin tehnic permanent și multilateral pentru consolidarea economică și organizatorică a cooperativelor agricole.

Dat fiind rolul tot mai însemnat pe care-l au gospodăriile de stat în dezvoltarea agriculturii noastre socialiste, în asigurarea fondului central de produse agricole, volumul important de investiții alocate de stat pentru întărirea lor economică, este necesară îmbunătățirea conducerii centrale a acestora, creșterea răspunderii și operativității în rezolvarea problemelor ce se ivesc în activitatea lor curentă. În acest scop va trebui să ia ființă în

cadrul Consiliului Superior al Agriculturii un departament al gospodăriilor de stat. Folosind experiența acumulată în ultimii ani, Departamentul Gostat trebuie să continue cu și mai multă perseverență acțiunea de profilare a gospodăriilor de stat, concentrarea producției în unități specializate, în vederea folosirii cît mai judicioase a pămîntului și mijloacelor tehnice, aplicării pe scară largă a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii agricole înaintate. Un obiectiv principal al Departamentului Gostat va trebui să fie perfecționarea organizării muncii în gospodăriile de stat, dezvoltarea spiritului gospodăresc, combaterea tendințelor de irosire a fondurilor de investiții în construcții de proporții exagerate, creșterea continuă a eficacității economice în întreaga lor activitate.

Consiliului Superior îi revin sarcini de seamă în dezvoltarea cercetărilor științifice în strînsă legătură cu nevoile practice ale agriculturii, precum și în organizarea introducerii și generalizării în producție a rezultatelor obținute.

Analizînd amănunțit nevoile tuturor ramurilor agriculturii și ale unităților de producție, Consiliul Superior trebuie să asigure, în colaborare cu Ministerul Învățămîntului, pregătirea la un înalt nivel științific a specialiștilor agronomi, zootehniști și veterinari, a tuturor cadrelor agricole medii și superioare. Paralel cu aceasta trebuie îmbunătățită activitatea de ridicare a nivelului cunoștințelor agrozootehnice ale țărănimii, perfecționîndu-se organizarea învățămîntului agrozootehnic de masă și formele de propagandă agricolă.

În studierea și soluționarea problemelor pe care le ridică producția agricolă, Consiliul Superior al Agriculturii trebuie să atragă și în viitor, în mod sistematic și organizat, un larg activ de specialiști, oameni de știință și țărani muncitori fruntași, care posedă un bogat bagaj

de cunoștințe și experiență practică. Pentru asigurarea eficienței acestei metode de muncă este necesară creșterea operativității consiliilor agricole în adoptarea hotărîrilor și aplicarea lor în practică.

Prin înfăptuirea acestor măsuri se vor crea condiții organizatorice și mai bune pentru ca Consiliul Superior și consiliile agricole regionale și raionale să-și îndeplinească sarcinile ce le revin în aplicarea politicii partidului de creștere continuă a producției vegetale și animale.

ORGANIZAREA UNIUNILOR COOPERATISTE ȘI ATRIBUȚIILE LOR

Tovarăși,

Agricultura cooperatistă ridică probleme deosebit de complexe de conducere și îndrumare, determinate de diversitatea condițiilor naturale și economice în care își desfășoară activitatea, de gradul diferit de dezvoltare economică și organizatorică a cooperativelor, de cerințele producției și activității financiare și gospodărești, de organizarea colaborării intercooperatiste și încadrarea organică a tuturor cooperativelor în procesul dezvoltării generale a agriculturii țării. În soluționarea acestei multitudini de aspecte trebuie să se țină, totodată, seama de caracteristicile și particularitățile proprietății obștești, de natura relațiilor economice statornicite între stat și țărănimea noastră cooperatistă.

Luînd în considerare acest ansamblu de elemente, Congresul al IX-lea a subliniat necesitatea creării unor organe proprii de conducere și îndrumare a cooperativelor agricole de producție, care să îndeplinească atribuții legate de coordonarea eforturilor cooperativelor pentru spo-

rirea producției agricole, de valorificarea acesteia, de rezolvarea unor probleme social-culturale, precum și de mijlocirea relațiilor dintre cooperativele agricole și alte organizații socialiste.

În acest sens Comitetul Executiv propune constituirea uniunilor cooperatiste raionale și regionale și a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole. Uniunile cooperatiste, organizații economice obștești, se vor crea pe baza adeziunii libere a cooperativelor agricole și a principiilor centralismului democratic, avînd ca for suprem de conducere Congresul Uniunii Naționale și, respectiv, conferințele uniunilor regionale și raionale. Pentru a-și putea rezolva cît mai bine și operativ sarcinile economice concrete ce le revin, organele de conducere ale uniunilor trebuie să aibă în componența lor și reprezentanți ai organelor de stat și ai organizațiilor economice obștești, cu care colaborează în mod permanent.

Sarcina principală a uniunilor cooperatiste va fi orientarea activității cooperativelor agricole în direcția cerințelor dezvoltării economiei noastre naționale, îmbinarea armonioasă a intereselor țărănimii cooperatiste cu interesele generale ale țării. Preocupîndu-se de creșterea continuă a producției agricole marfă și a veniturilor țărănimii, ele vor trebui să ajute în mod concret cooperativele agricole în organizarea muncii, normarea și retribuirea ei, în utilizarea rațională a fondurilor de investiții și a mijloacelor materiale de care dispun.

Veriga de bază a sistemului de conducere obștească a agriculturii cooperatiste va fi uniunea raională. Constituită prin asocierea cooperativelor din raza raionului respectiv, uniunea raională va coordona și îndruma activitatea acestora în vederea întocmirii judicioase a planurilor economice, bunei organizări a procesului de producție,

respectării stricte a prevederilor Statutului și a democrației cooperatiste. Ea va trebui să asigure aplicarea celor mai adecvate forme de stimulare a inițiativei creatoare a țărănimii cooperatiste, de atragere a acesteia la elaborarea tuturor hotărîrilor și planurilor de muncă, precum și la întreaga activitate gospodărească a cooperativelor.

Uniunile raionale vor organiza și iniția acțiuni de interes comun ale cooperativelor agricole din raza lor de activitate privind îmbunătățirea pășunilor, executarea amenajărilor pentru irigații, apărarea contra inundațiilor, drenarea unor terenuri, combaterea eroziunii solului și alte lucrări de ameliorare a pămîntului, asigurînd folosirea chibzuită a forței de muncă, a fondurilor bănești și a mijloacelor de lucru ale cooperativelor, precum și a sprijinului acordat de stat.

Este știut că, în condițiile intensificării producției agricole, cresc volumul și diversitatea utilajelor și materialelor necesare muncii în cooperativele agricole. Uniunile raionale vor avea rolul principal în aprovizionarea acestora, corespunzător nevoilor procesului de producție. Ele vor organiza aprovizionarea cu îngrășăminte chimice, insectofungicide, utilaje, unelte, semințe din soiuri valoroase, materiale pomiviticole, medicamente de uz veterinar și altele, creînd treptat, pentru unele din acestea, baze de aprovizionare proprii. Ele se vor ocupa, de asemenea, de organizarea reparării utilajelor, mașinilor agricole și mijloacelor de transport ale cooperativelor, atît prin întreprinderile de stat cît și în atelierele de reparații proprii care vor lua ființă în viitor. Mijlocirea schimbului și întrajutorării cooperativelor cu semințe, furaje și alte mijloace necesare producției va face, de asemenea, obiectul activității uniunilor raionale.

Atribuții însemnate vor reveni uniunilor raionale în domeniul prelucrării și valorificării produselor agricole ale cooperativelor de producție. Ele vor trebui să colaboreze activ cu organele de stat în orientarea producției agricole corespunzător necesităților de alcătuire a fondului central, să asigure îndeplinirea tuturor prevederilor contractuale încheiate cu statul și, totodată, să organizeze desfacerea produselor de către cooperative pe piață, în mod direct sau prin intermediul uniunii.

Uniunile raionale vor organiza îndrumarea, controlul și evidența contabilă a cooperativelor de producție, veghind la folosirea cu maximum de eficiență economică și în concordanță cu legile statului a fondurilor cooperativelor. În acest scop ele vor prelua îndrumătorii contabili existenți în prezent la Banca Națională. Contabilii-șefi ai cooperativelor agricole, plătiți de către stat, vor lucra sub directa îndrumare a uniunilor raionale și a Băncii Naționale. Uniunile raionale vor asigura asistența juridică a cooperativelor agricole.

Pe măsura întăririi economice a cooperativelor și îmbogățirii propriei lor experiențe, uniunile raionale își vor lărgi activitatea, întreprinzînd noi acțiuni menite să contribuie la folosirea cît mai completă a posibilităților și rezervelor de care dispune agricultura noastră cooperatistă.

Uniunile regionale se vor ocupa de îndrumarea și controlul activității uniunilor raionale, pe baza indicațiilor și prevederilor Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole. Ele vor rezolva problemele ce apar în relațiile uniunilor raionale și cooperativelor agricole din raza lor de activitate cu organele economice și de stat regionale.

Uniunea Națională este organul central de coordonare și îndrumare a activității uniunilor cooperatiste. Ea va elabora recomandările generale cu caracter normativ, după care se vor călăuzi cooperativele agricole în orientarea producției, efectuarea investițiilor, organizarea, normarea și retribuirea muncii, repartizarea și utilizarea rațională a mijloacelor materiale și bănești. Totodată, ea va urmări cu perseverență modul în care se realizează planul de investiții în agricultura cooperatistă și se asigură producției agricole mijloacele tehnice necesare, îndeplinirea sarcinilor care revin în această direcție diferitelor organe economice de stat.

Uniunea Națională va elabora și organiza sistemul de aprovizionare a cooperativelor agricole, precum și sistemul și normele de valorificare a produselor acestora.

În colaborare cu organele de contractare ale statului, va coordona activitatea cooperativelor agricole de valorificare a produselor pe bază de contract.

Uniunea Națională va avea importante atribuții în îndrumarea economică-financiară a cooperativelor pe baza unui sistem unitar de evidență a activității acestora, în stabilirea normelor de creditare și folosire eficientă a creditelor acordate unităților cooperatiste.

Participînd la elaborarea pe plan central a tuturor actelor normative privind agricultura cooperatistă, Uniunea Națională va reprezenta interesele economice, juridice și sociale ale cooperativelor agricole. Totodată, ea va arbitra litigiile dintre cooperative sau dintre acestea și unitățile economice intercooperatiste ce se vor crea.

Pe lîngă Uniunea Națională se va organiza Casa de pensii, elaborîndu-se, pe baza legilor statului, un regim unic de pensionare a țăranilor cooperatori.

Uniunea Națională, uniunile regionale și raionale își vor desfășura activitatea în strînsă colaborare și cu spri-

jinul permanent al Consiliului Superior al Agriculturii și al consiliilor agricole regionale și raionale.

Organele de conducere ale Uniunii Naționale, ale uniunilor regionale și raionale vor lucra pe baza muncii colective, ca organe deliberative, și vor răspunde de activitatea lor în fața țăranilor cooperatori.

Prin înfăptuirea acestor măsuri se vor crea condiții mai bune pentru îndrumarea cooperativelor, pentru dezvoltarea participării cooperativelor la rezolvarea problemelor agriculturii cooperatiste, pentru atragerea unor mase largi de țărani la eforturile îndreptate spre ridicarea continuă a producției agricole vegetale și animale. Aceasta va da un nou avînt dezvoltării forțelor de producție și perfecționării continue a relațiilor de producție socialiste în agricultură.

ÎNDRUMAREA UNITARĂ, PLANIFICATĂ A AGRICULTURII SOCIALISTE

Tovarăși,

Unul din principalii factori ce determină superioritatea economiei socialiste este posibilitatea conducerii și îndrumării ei unitare și planificate, concentrarea tuturor forțelor spre rezolvarea nevoilor obiective ale construirii socialismului, în vederea asigurării progresului general al societății. În orînduirea socialistă agricultura trebuie să se integreze, ca și celelalte ramuri ale producției materiale, în planul unic național, să se dezvolte în ritmul și proporțiile cerute de nevoile întregii economii. Analizînd din acest punct de vedere rezultatele obținute în perioada planului de șase ani, Congresul al IX-lea al partidului a trasat sarcina îmbunătățirii organizării și conducerii planificate a agriculturii țării noastre.

Rolul principal în planificarea producției agricole și răspunderea asupra îndeplinirii planului de stat în agricultură revin Consiliului Superior al Agriculturii și organelor sale teritoriale. Pe baza unor studii aprofundate, în colaborare cu Comitetul de Stat al Planificării, Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole și alte organe economice centrale, Consiliul Superior al Agriculturii va stabili proporțiile dezvoltării unitare și echilibrate a tuturor ramurilor și sectoarelor social-economice ale agriculturii, corespunzător cerințelor întregii economii, ridicării nivelului de trai al poporului. În planificarea producției agricole trebuie să se țină seama de caracterul specific al acestui sector al economiei și de faptul că în agricultură există atît proprietatea socialistă de stat cît și proprietatea cooperatistă.

După cum este știut, în sectorul cooperatist statul își exercită influența asupra producției agricole pe calea relațiilor economice cu țărănimea cooperatistă, a cointeresării materiale a producătorilor. Măsurile luate de partid și guvern cu privire la acordarea unor prețuri stimulative produselor agricole și așezarea relațiilor dintre stat și țărănime pe baze comerciale își evidențiază tot mai mult eficacitatea în sporirea producției cooperativelor agricole.

Activitatea organelor de contractare a produselor agricole trebuie să fie orientată spre concentrarea producției-marfă a fiecărei culturi în gospodăriile cu condițiile naturale și social-economice cele mai favorabile, la crearea de zone agricole specializate. În acest sens, un rol important are extinderea sistemului de contractare pe termen lung, care asigură o perspectivă clară planificării producției în fiecare unitate agricolă și dă o mai mare siguranță în realizarea veniturilor bănești ale cooperatorilor. Apli-

carea sistemului de contractare pe termen lung va mări răspunderea cooperativelor agricole pentru îndeplinirea obligațiilor asumate, va contribui la sporirea fondului central de produse agricole și la creșterea veniturilor cooperativelor.

Consiliile agricole și uniunile cooperatiste trebuie să sprijine cooperativele agricole în realizarea producției contractate, în sporirea continuă a disponibilului de produse pentru valorificare.

Pentru a da o bază și mai sigură contractelor încheiate între organele de stat și cooperativele agricole, pe temeiul respectării principiului bunei învoieli, este necesar ca în viitor în aceste contracte să se prevadă atît producția cît și suprafețele cultivate și efectivele de animale ce vor fi crescute de către cooperative pentru obținerea producției contractate.

Planul de producție stabilit de adunarea generală trebuie să țină seama atît de sarcinile contractuale cît și de nevoile dezvoltării economice continue a cooperativei, de cerințele consumului țăranilor cooperatori și de schimbul de produse care se desfășoară între cooperative.

Valorificarea deplină a resurselor naturale, utilizarea rațională a forțelor de producție în fiecare cooperativă agricolă, orientarea investițiilor spre acțiuni cu eficiență maximă în creșterea producției și sporirea avutului obștesc cer întocmirea unor planuri anuale și de perspectivă bine gîndite, realiste, care să exprime experiența și priceperea, voința tuturor membrilor cooperatori și specialiștilor agricoli, să fie rezultatul unei temeinice munci colective. Numai în felul acesta planurile de producție și de muncă ale cooperativei vor deschide un larg cîmp de manifestare a inițiativei creatoare și forței constructive a țăranilor cooperatori.

PROBLEME ALE ACTIVITĂȚII ȘI VIEȚII INTERNE A COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCȚIE

Tovarăși,

Cooperativa agricolă, forma socialistă de producție care s-a dovedit cea mai potrivită pentru unirea eforturilor țăranilor și împletirea strînsă a intereselor lor cu cele ale întregii societăți, are un rol deosebit de însemnat în economia țării noastre în întreaga perioadă istorică de construire a socialismului și comunismului. Viața demonstrează că aceasta este calea sigură de ridicare a bunăstării țărănimii, de satisfacere a nevoilor economiei și ale întregului popor. Partidul și statul sprijină prin toate mijloacele cooperativele agricole în vederea întăririi lor economice-organizatorice, creșterii producției agricole, dezvoltării avutului obștesc. Folosind gospodărește acest sprijin, multe cooperative agricole au dobîndit o bogată experiență economică și organizatorică, obțin an de an rezultate tot mai bune în producție, în ridicarea standardului de viață al cooperatorilor.

De-a lungul anilor, în activitatea cooperativelor agricole au apărut probleme noi privind conducerea, organizarea și desfășurarea vieții lor interne, care-și cer o rezolvare chibzuită, pe o bază unitară. Actualul Statut cuprinde prevederi depășite, care nu corespund condițiilor apărute după încheierea cooperativizării, frînează dezvoltarea nestînjenită a relațiilor socialiste de producție în agricultura cooperatistă. Pe baza indicațiilor Congresului al IX-lea, în prezent se lucrează la elaborarea noului Statut, care va fi supus dezbaterii maselor largi ale țăranilor cooperatori. Reglementînd problemele conducerii și activității interne a cooperativelor agricole, Statutul va trebui să asigure, prin prevederile sale, participarea largă și ac-

tivă a masei membrilor cooperatori la stabilirea şi rezolvarea treburilor obşteşti.

Lărgirea democraţiei cooperatiste şi aplicarea neabătută a principiului conducerii colective trebuie să se concretizeze, în primul rînd, în ridicarea rolului adunării generale a cooperatorilor, ca singur organ în drept să hotărască asupra planurilor de producţie, contractelor de valorificare a producţiei agricole marfă, asupra întregii activităţi economice, financiare şi organizatorice a cooperativei, asupra relaţiilor pe care aceasta le întreţine cu alte unităţi economice. De aceea, adunările generale trebuie să se ţină cu regularitate, să fie temeinic pregătite, pentru a se asigura astfel participarea activă a tuturor cooperatorilor la dezbaterea problemelor gospodăririi avutului obştesc, adoptarea unor hotărîri cît mai chibzuite şi eficace.

Îndeplinirea riguroasă a hotărîrilor adunării generale, rezolvarea operativă a sarcinilor economice-organizatorice tot mai complexe ale cooperativei agricole necesită întărirea rolului şi răspunderii în gospodărirea avutului obştesc a consiliului de conducere, alcătuit din cei mai competenţi şi mai buni organizatori membri ai cooperativei. O garanţie a îndeplinirii cu succes a sarcinilor ce-i revin este aplicarea principiului muncii colective, analizarea şi dezbaterea aprofundată a problemelor, consultarea largă a masei cooperatorilor şi atragerea lor la rezolvarea treburilor obşteşti. Ca organ executiv al adunării generale, consiliul de conducere este obligat să raporteze periodic în faţa acesteia despre activitatea pe care o desfăşoară în vederea îndeplinirii hotărîrilor adoptate.

Tovarăşi,

Bunul mers al activităţii cooperativelor depinde în mare măsură de nivelul organizării muncii, de folosirea raţională a forţei de muncă, de retribuirea judicioasă a membrilor cooperatori.

Organizarea producţiei şi a muncii, aplicarea formelor înaintate de cointeresare materială a cooperatorilor suferă însă uneori datorită faptului că în unele cooperative agricole brigăzile şi echipele nu sînt bine proporţionate şi nu au stabilitate nici în ce priveşte componenţa lor şi nici în ce priveşte suprafaţa de teren, efectivele de animale şi uneltele de muncă ce le sînt repartizate.

Desigur, nu se pot da reţete asupra unor forme de brigadă valabile pentru toate cooperativele agricole şi pentru toate sectoarele de muncă. Adunarea generală stabileşte formele şi modul de organizare a muncii în funcţie de experienţa acumulată şi de condiţiile specifice ale cooperativei. Este necesar însă să se întărească rolul brigăzii în procesul de producţie şi să se generalizeze practica alcătuirii unor brigăzi stabile, cu un număr mai mic de membri, a căror compoziţie şi ale căror sarcini de muncă să fie fixate pe o perioadă îndelungată de timp.

Consiliul de conducere are datoria de a asigura ca muncile din cooperativă să fie repartizate proporţional pe brigăzi şi echipe, astfel ca fiecare cooperator să poată efectua un minimum de zile-muncă.

Dezvoltarea fiecărei cooperative depinde de creşterea bazei tehnice-materiale, de sporirea averii obşteşti — temelia trainică a creşterii puterii economice a cooperativei, a bunăstării membrilor ei. Experienţa demonstrează că numai acele cooperative care alocă an de an fonduri sporite pentru acumulări îşi dezvoltă continuu mijloacele de producţie, efectivele de animale, plantaţiile de vii şi pomi, asigură surse de venituri mari cooperatorilor. Cooperativa agricolă Tomnatec din regiunea Banat, de pildă, repartizînd fonduri importante pentru acumulări, a reuşit să ridice valoarea la suta de hectare a avutului obştesc de la

613 000 de lei în 1962 la 880 000 de lei în 1964. Aceasta a permis ca valoarea zilei-muncă să ajungă la 30 de lei în 1964, față de 17 lei în 1962. La cooperativa agricolă Traian din regiunea Galați, averea obștească la suta de hectare a crescut în perioada anilor 1962—1964 de la 186 000 de lei la 287 000 de lei. În aceeași perioadă a crescut și valoarea zilei-muncă de la 16 lei la 29 de lei.

Aceste exemple și încă multe altele demonstrează că singura cale de asigurare a creșterii bunăstării țărănimii este sporirea continuă a acumulărilor, efectuarea unui volum cît mai mare de investiții pentru nevoile dezvoltării producției.

Nu în toate cooperativele se asigură însă echilibrul necesar între fondul de consum și fondul de acumulare, potrivit cerințelor dezvoltării producției, puterii economice a cooperativelor și condițiilor de care dispun. Este necesar ca în fiecare unitate să se stabilească un raport cît mai rațional între fondul de acumulare și fondul de consum, care să permită reproducția lărgită, creșterea continuă a averii obștești și ridicarea nivelului de viață al cooperatorilor. Potrivit gradului de dezvoltare a fiecărei cooperative agricole, este indicat ca fondul de acumulare să se fixeze între 18 și 25% din valoarea producției nete, iar fondul de consum între 75 și 82%. În vederea asigurării unei juste echilibrări economice, este de dorit ca unitățile cooperatiste să-și creeze fonduri de acumulare din activitatea anilor precedenți.

Tovarăși,

Un rol deosebit de important în stimularea eforturilor țăranilor cooperatori pentru creșterea continuă a producției agricole îl are cointeresarea materială în rezultatele muncii lor. Pe baza principiilor repartiției socialiste, membrii cooperativelor sînt retribuiți după contribuția adusă

la creșterea producției și a veniturilor. Practica arată însă că retribuirea făcută exclusiv după zile-muncă nu ține seama în măsură suficientă de calitatea muncii depuse și din această cauză nu constituie un stimulent suficient de puternic pentru cooperatori în creșterea producției agricole. În ultimii ani, pe lîngă retribuirea de bază după zile-muncă, au fost promovate și forme de retribuire suplimentară, care țin seama în mai mare măsură la stabilirea veniturilor cooperatorilor de productivitatea muncii lor, de producția obținută. Știind că au posibilitatea de a-și depăși veniturile, cooperatorii muncesc mai bine, realizează producții superioare prevederilor. Cu toate că unitățile care aplică retribuirea suplimentară obțin rezultate bune în cointeresarea cooperatorilor la creșterea producției, această practică nu se folosește decît într-un număr restrîns de cooperative agricole și numai la anumite culturi, în ramura creșterii animalelor ea nefiind aplicată decît în cazuri cu totul izolate. În stadiul actual de dezvoltare economică și organizatorică a cooperativelor agricole este necesar și pe deplin posibil să se generalizeze, alături de retribuirea de bază după zile-muncă, sistemul retribuirii suplimentare, atît în cultura plantelor cît și în creșterea animalelor. De asemenea, la unele munci agricole s-a dovedit că e bine, dacă se justifică din punct de vedere economic, ca plata să se facă în natură, printr-o cotă parte din producție, fără a se mai calcula zile-muncă. Experiența arată cît de importantă este, în stimularea muncii cooperatorilor, acordarea cu regularitate a avansurilor bănești și, în mod deosebit, a avansurilor lunare. În vederea statornicirii plății acestor avansuri, este necesar ca fiecare cooperativă agricolă să depună eforturi pentru a-și asigura fonduri bănești în tot cursul anului.

Noul Statut al cooperativelor va trebui să stabilească și modul de retribuire a cadrelor de conducere și admi-

nistrative din cooperative, ținîndu-se seama de sarcinile și răspunderea acestora, de activitatea pe care o desfășoară pentru rezolvarea treburilor obștești, precum și de unii indicatori ce caracterizează în ansamblu activitatea de producție a cooperativei.

Experiența mai multor cooperative agricole arată că retribuirea de bază a președintelui este potrivit să se facă în funcție de numărul mediu de zile-muncă calculat pe fiecare cooperator care participă regulat la activitatea din cooperativă, astfel ca numărul de zile-muncă ce i se atribuie președintelui să nu depășească de două ori și jumătate această medie. La aceasta se adaugă un plus de zile-muncă stabilit în funcție de valoarea producției globale și mărimea suprafețelor de teren și a efectivelor de animale ale cooperativei.

După aceleași criterii și în raport de retribuirea președintelui vor fi retribuiți și vicepreședinții scoși din producție și brigadierii, contabilii, magazinerii și restul personalului administrativ. Cooperativele care depășesc producțiile prevăzute pot acorda cadrelor de conducere și specialiștilor, în raport cu contribuția adusă la realizarea acestor depășiri, o remunerație suplimentară în natură sau în bani.

Cooperativele agricole trebuie să se preocupe de folosirea cît mai rațională a fondului de zile-muncă, reducînd la minimul necesar funcțiile administrative și cheltuielile necesitate de activitatea neproductivă.

Criteriile de retribuire în cooperativă trebuie să ducă la întărirea răspunderii în muncă, la gospodărirea tot mai chibzuită a mijloacelor materiale și bănești proprietate obștească.

În noul Statut vor trebui să fie incluse prevederi privitoare la apărarea avutului obștesc, la răspunderea, inclusiv de ordin material, ce revine acelora care se fac

vinovați de proasta conducere și gospodărire a averii cooperativei sau de neglijențe și abateri în muncă care aduc daune intereselor cooperatorilor.

Tovarăși,

Alături de terenurile proprietate obștească, care reprezintă principala sursă de venituri a cooperatorilor, loturile aflate în folosința personală a acestora constituie în prezent circa 10,7% din întregul teren agricol al cooperativelor agricole. Cultivate rațional, îngrijite cu pricepere și hărnicie, aceste terenuri pot să asigure cooperatorilor însemnate venituri suplimentare. Distribuirea loturilor în folosință personală pe familii nu este însă reglementată în momentul de față în mod unitar, nu are la bază peste tot criteriul participării la muncă al cooperatorilor. Suprafețe importante sînt atribuite în folosință personală unor cooperatori care nu participă la muncă, în timp ce unele familii care iau parte activă la producție nu posedă asemenea terenuri. Este firesc și echitabil ca de loturile în folosință personală să dispună numai familiile cooperatorilor care participă la muncă și bătrînii care au lucrat în cooperativă.

În reglementarea acestei probleme trebuie pornit de la faptul că averea obștească a cooperativei — sursa principală a creșterii veniturilor, a ridicării bunăstării cooperatorilor — nu se poate micșora, ci, dimpotrivă, ea trebuie întărită și dezvoltată neîncetat. Aceasta este obligația principală a fiecărui cooperator. De aceea atribuirea de noi loturi în folosință personală nu trebuie să se facă prin diminuarea suprafeței agricole din folosința obștească a cooperativelor, ci numai prin redistribuirea terenurilor aflate în prezent în folosința cooperatorilor, pentru destinație agricolă.

În prezent unele cooperative agricole atribuie aceste loturi, pe baza hotărîrii adunării generale, în mod diferențiat, în funcție de participarea la muncă a cooperatorilor. Astfel, în cooperativele Budești, Plătărești, Fierbinți, Pietroșani din regiunea București, Agnita, Zărnești și Retiș din regiunea Brașov, Vidrasău din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, și altele, familiilor în care lucrează cel puțin soțul și soția li s-au atribuit loturi întregi, familiilor în care lucrează numai unul din soți li s-au atribuit jumătăți de loturi, iar familiilor din rîndul cărora nici unul din soți nu lucrează în cooperativă, aceștia muncind în alte sectoare ale economiei, nu li s-au atribuit loturi în folosință personală. Se pare că soluțiile adoptate de aceste cooperative sînt judicioase, au un caracter realist și de aceea ele trebuie să rețină atenția și să fie studiate, ținîndu-se seama de această experiență la reglementarea problemei loturilor date în folosință personală, în noul Statut.

Este știut că, potrivit prevederilor Constituției patriei noastre, casa de locuit și construcțiile gospodărești anexe împreună cu terenul pe care se află acestea constituie proprietatea personală a țăranilor cooperatori. În legătură cu această problemă există însă în prezent o serie de aspecte nereglementate, cum ar fi, de pildă, mărimea ogrăzii familiilor de cooperatori, situația celor care-și întemeiază căminul și doresc să-și construiască casă de locuit și altele. Noul Statut va trebui să prevadă modalitatea de soluționare a acestei probleme în concordanță cu interesele generale ale țărănimii cooperatiste. Din studiile efectuate reiese că marea majoritate a terenurilor ocupate de casele, construcțiile gospodărești și curtea cooperatorilor variază între 400 și 800 de metri pătrați, iar în unele locuri acestea depășesc 800 de metri pătrați. Considerăm de aceea necesar ca în noul Statut să se prevadă ca

cei care dețin în prezent o suprafață de pînă la 800 de metri pătrați să rămînă proprietari ai acestor terenuri. Acolo unde suprafața deținută în prezent depășește 800 de metri pătrați, diferența să rămînă mai departe în folosința cooperatorilor în cadrul lotului personal de producție de 30 de ari.

E necesar, de asemenea, să se acorde toată grija și sprijinul tinerilor cooperatori pentru întemeierea căminului lor. În acest sens cei care nu pot moșteni terenul de construcție de la părinți sau nu și-l pot cumpăra de la alți cooperatori să primească din partea cooperativei, contra plată, din vatra satului, o suprafață de pînă la 500 de metri pătrați pentru casă, curte și construcții gospodărești. În acest fel își va găsi rezolvare una din problemele importante ale vieții satelor noastre, ale vieții și muncii țăranilor cooperatori.

Atribuirea locurilor de casă și construcțiile trebuie făcute încît să nu afecteze perimetrul de producție folosit în prezent de cooperativele agricole.

Dezvoltarea socialistă a satelor ridică problema organizării și sistematizării construcțiilor rurale, astfel încît să se asigure ridicarea nivelului general de viață al țărănimii noastre cooperatiste. Gruparea construcțiilor în sate trebuie astfel concepută încît locuitorii să poată folosi cît mai bine instituțiile social-culturale de utilitate publică: școli, dispensare, cămine culturale, unități comerciale, brutării, electrificarea și alimentarea cu apă.

În proiectarea construcțiilor de acest fel trebuie să se țină seama de necesitatea ridicării continue a nivelului de civilizație a vieții satelor noastre. În sistematizarea satelor trebuie să avem în vedere perspectiva procesului normal de apropiere treptată a satului de oraș, crearea condițiilor ca populația rurală să se poată bucura de toate

bunurile materiale și culturale pe care le creează socialismul și comunismul.

Abordarea acestor probleme necesită un studiu serios, aprofundat, dar rezolvarea lor trebuie începută neîntîrziat, dat fiind faptul că în prezent în satele noastre are loc o largă activitate de construcție, care va trebui să se desfășoare într-un cadru general bine conceput. Pentru efectuarea lucrărilor de sistematizare și organizare a satelor este necesar să ia ființă Comisia centrală de sistematizare a satelor.

Tovarăși,

O importantă problemă socială, care își poate găsi o rezolvare corespunzătoare în condițiile orînduirii socialiste, este pensionarea la bătrînețe și în caz de incapacitate de muncă a țărănimii cooperatiste.

Avem în prezent numeroase cooperative de producție care acordă cooperatorilor bătrîni și celor bolnavi, alături de ajutorul în natură sub forma produselor agricole, și pensii bănești. Pe baza experienței acumulate, considerăm că este posibil să se stabilească un sistem unitar pe întreaga țară de pensionare la bătrînețe sau în caz de boală a țăranilor cooperatori.

Corespunzător criteriilor generale de pensionare a oamenilor muncii din țara noastră, ar fi indicat ca pensia de bătrînețe să se acorde bărbaților care au împlinit vîrsta de 65 de ani și au o vechime în muncă în cooperativă de 25 de ani și femeilor care au împlinit vîrsta de 60 de ani și au o vechime în muncă de 20 de ani. Ținîndu-se însă seama de faptul că în etapa actuală cooperativele agricole au o vechime mai mică decît cea necesară pensionării cooperatorilor, se propune ca, pentru început, să se acorde pensii tuturor bătrînilor care au vîrsta de pensionare și

care au muncit permanent într-una din formele agriculturii cooperatiste de producție.

Experiența multor cooperative arată că sistemul de pensionare cel mai indicat este cel mixt, în natură și în bani. Ajutorul în natură este acordat din fondul de minimum 2% din producție, stabilit prin hotărîrea adunării generale din fiecare cooperativă.

Din analizele făcute privitor la constituirea fondului necesar pensionării în bani reiese că în prezent există posibilitatea acordării unor pensii de bază lunare, bănești, la care să se adauge un spor lunar, în cotă progresivă, pentru fiecare cinci ani de contribuție personală la fondul de pensii. Pentru asigurarea acestor sume, fiecare cooperativă ar trebui să aloce circa 3,5% din valoarea producției sale globale și fiecare cooperator să aducă o contribuție bănească proprie lunară.

Pensia de bază împreună cu sporul rezultat din contribuția personală și cu produsele primite de la cooperativele agricole, la care se adaugă veniturile din loturile personale, asigură condiții de existență bătrînilor din agricultura cooperatistă. Desigur, pe măsura dezvoltării și întăririi economice a cooperativelor agricole, creșterii veniturilor acestora, se va crea posibilitatea ca nivelul pensiilor să se ridice, îmbunătățindu-se astfel nivelul de viață al cooperatorilor pensionari.

Iată, tovarăși, cîteva din problemele mai importante ale vieții interne din cooperativele agricole de producție, care trebuie să-și găsească soluționarea în noul Statut. Sîntem încredințați că adoptarea măsurilor propuse, reglementarea atentă a tuturor problemelor ivite în conducerea și organizarea cooperativelor agricole, în viața și munca țăranilor cooperatori vor contribui la întărirea economică a fiecărei unități, vor determina un nou avînt în dezvoltarea întregii noastre agriculturi cooperatiste.

SARCINILE ORGANELOR ȘI ORGANIZAȚIILOR DE PARTID

Tovarăși,

Realizarea cu succes a prevederilor Directivelor Congresului al IX-lea privind dezvoltarea intensivă și multilaterală a agriculturii, îmbunătățirea conducerii și planificării ei pun în fața organelor și organizațiilor de partid sarcini de mare răspundere. Ele trebuie să-și îmbunătățească activitatea politică-organizatorică de mobilizare a comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii de la sate în lupta pentru sporirea producției, punînd în centrul întregii lor munci consolidarea economică și organizatorică a cooperativelor. Ele trebuie să dezvolte grija cooperatorilor pentru folosirea cît mai judicioasă a pămîntului și a celorlalte mijloace de producție, pentru buna organizare a muncii, pentru ridicarea nivelului lor de cunoștințe agrozootehnice.

Organizațiile de partid trebuie să sprijine consiliile de conducere ale cooperativelor în aplicarea hotărîrilor adoptate de adunarea generală, veghind la respectarea democrației cooperatiste, a prevederilor statutare. Ele trebuie să asigure ridicarea rolului adunărilor generale în întreaga activitate a cooperativelor și, totodată, creșterea răspunderii personale a fiecărui cooperator în îndeplinirea hotărîrilor stabilite, în întărirea disciplinei în muncă, în apărarea și dezvoltarea avutului obștesc, întărirea muncii de conducere a cooperativelor.

Organizațiile de partid din gospodăriile agricole de stat și stațiunile de mașini și tractoare trebuie să mobilizeze muncitorii, tehnicienii și inginerii în vederea folosirii cu maximum de randament a tehnicii moderne, creșterii eficacității economice a activității acestor unități.

Organele și organizațiile de partid trebuie să acorde o mai mare atenție stimulării spiritului de inițiativă gospodăresc al femeilor de la sate, promovării lor în munci de răspundere, îmbunătățirii muncii politice-educative în rîndul membrilor cooperativelor agricole, dezvoltării participării lor active la sporirea producției agricole. Întărirea politică a organizațiilor U.T.C. de la sate, dezvoltarea în masa tineretului a dragostei față de agricultura socialistă, sporirea aportului tinerilor la munca pentru continua înflorire a satelor este, de asemenea, o îndatorire importantă a organizațiilor de partid.

Comitetele regionale, raionale și orășenești de partid trebuie să-și perfecționeze stilul și metodele de muncă în conducerea și îndrumarea agriculturii, să acorde un sprijin multilateral consiliilor agricole în rezolvarea concretă și operativă a problemelor legate de întărirea economică a tuturor unităților socialiste și de creșterea continuă a producției, să asigure un control permanent asupra modului cum se îndeplinesc directivele partidului în agricultură. Ele trebuie să acorde o mai mare atenție înarmării activului de partid cu cunoștințele politice și economice necesare îndrumării competente a organizațiilor de partid din unitățile agricole socialiste.

Organele regionale și raionale de partid sînt chemate să acorde o grijă deosebită uniunilor cooperatiste, creîndu-le toate condițiile pentru ca, încă de la începutul activității lor, să-și poată îndeplini cu succes sarcinile de mare răspundere ce le sînt încredințate.

Îndatoriri de mare răspundere revin sfaturilor populare în asigurarea îndeplinirii de către consiliile agricole și cooperativele agricole a sarcinilor de creștere continuă a producției.

Tovarăși,

În elaborarea măsurilor propuse spre aprobare plenarei, conducerea partidului s-a călăuzit de învățătura marxist-leninistă, de legile generale ale construcției socialiste, de experiența practică obținută pînă în prezent de partidul și statul nostru, de țărănimea cooperatistă, de oamenii muncii din agricultură. După cum este știut, în elaborarea principalelor măsuri de care depinde dezvoltarea economică și socială a țării, conducerea partidului nostru se sfătuiește cu activul de partid și de stat, cu oamenii muncii. Propunerile prezentate de Comitetul Executiv au fost dezbătute de birourile comitetelor regionale de partid, de numeroși specialiști din agricultură, de cadre de conducere ale cooperativelor agricole din fiecare regiune, care au adus o contribuție importantă la definitivarea lor.

Pentru pregătirea Congresului de înființare a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole, care va avea loc în februarie 1966, se va crea o comisie de organizare. Pînă la Congres vor avea loc conferințe de constituire a uniunilor raionale și regionale ale cooperativelor agricole de producție.

Proiectul noului Statut al cooperativelor agricole, precum și proiectul de Statut al Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole și proiectul de înființare a Casei Pensiilor de pe lîngă Uniunea Națională vor fi dezbătute de țărănimea cooperatistă și supuse apoi aprobării Congresului uniunilor cooperatiste.

Perfecționarea conducerii și planificării agriculturii de către organele de stat centrale și locale, organizarea uniunilor cooperatiste și îmbunătățirea activității cooperativelor agricole vor asigura noi posibilități de dezvoltare a forțelor de producție în agricultura țării noastre, punerea în valoare a marilor ei rezerve.

Desigur, procesul dezvoltării și modernizării producției agricole, întărirea economică a unităților socialiste fac necesară perfecționarea continuă a formelor și metodelor de conducere și organizare a agriculturii, corespunzător nevoilor vieții. Studierea fenomenelor obiective, a practicii rămîne de aceea o sarcină permanentă a organelor noastre de partid și de stat.

O caracteristică importantă a societății noastre în etapa desăvîrșirii construcției socialismului și înaintării spre comunism este lărgirea și întărirea continuă a democrației socialiste, dezvoltarea formelor obștești de gospodărire a treburilor țării. Noile măsuri propuse vor asigura antrenarea și mai largă a țărănimii la activitatea de conducere a agriculturii, la rezolvarea problemelor tot mai complexe pe care le ridică progresul acestei importante ramuri a economiei noastre naționale, vor contribui la cimentarea și mai puternică a alianței dintre clasa muncitoare și țărănime — baza de neclintit a orînduirii noastre socialiste.

Considerăm că există toate condițiile ca prin munca entuziastă a harnicei noastre țărănimi, a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din unitățile socialiste ale agriculturii, sub conducerea și îndrumarea permanentă a organelor și organizațiilor de partid, sarcinile trasate de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român pentru creșterea producției agricole, pentru înflorirea agriculturii noastre socialiste să fie îndeplinite cu succes. Asigurarea progresului și modernizării agriculturii este una din problemele de bază ale construirii societății socialiste, care demonstrează în practică superioritatea

formelor socialiste de organizare a producției la sate. Rezolvarea cu succes a acestei importante sarcini economice și politice va contribui la progresul întregii economii naționale, la asigurarea bunăstării poporului, la dezvoltarea și înflorirea continuă a patriei noastre socialiste. Aceasta va constitui, totodată, o contribuție la cauza celor ce muncesc de pretutindeni, la întărirea forțelor socialismului, la creșterea prestigiului și puterii sale de atracție în întreaga lume.

EXPUNERE CU PRIVIRE LA ÎMBUNĂTĂȚIREA ORGANIZĂRII ȘI ÎNDRUMĂRII ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

Prezentată în sesiunea Marii Adunări Naționale din 20—22 decembrie 1965

Dragi tovarăși deputați și deputate,

Actuala sesiune a Marii Adunări Naționale este chemată să dea putere de lege unor măsuri consacrate îmbunătățirii activității într-unul din sectoarele de mare importanță ale vieții noastre sociale, cercetarea științifică.

Congresul al IX-lea al partidului a elaborat un program vast și multilateral de dezvoltare a patriei. Pornind de la experiența proprie și de la concluziile oferite de societatea modernă, care demonstrează că industrializarea este singura cale spre progres și civilizație, spre o viață prosperă și îmbelșugată, partidul a pus în centrul politicii sale continuarea neabătută a industrializării patriei, creșterea cu precădere a industriei grele, în special a industriei constructoare de mașini. Dezvoltarea industriei noastre socialiste se va realiza pe baza tehnicii celei mai avansate, a introducerii continue în producție a celor mai noi cuceriri ale științei — aceasta fiind condiția hotărîtoare a obținerii unei productivități înalte, a satisfacerii nevoilor societății în plin avînt. Paralel cu aceasta, Congresul și Plenara Comitetului Central din 11—12 noiembrie au hotărît intensificarea eforturilor pentru întărirea bazei tehnice-materiale a agriculturii și organizarea producției agricole intensive, în vederea dezvoltării continue a agriculturii noastre socialiste.

Va lua o amploare și mai mare activitatea de construcții în vederea îndeplinirii marilor sarcini ale planului de investiții, se vor dezvolta transporturile, comerțul socialist, serviciile publice, se va ridica standardul de viață al populației, vor cunoaște un nou avînt învățămîntul, cultura și arta.

În realizarea acestor obiective mărețe trasate de Congresul partidului nostru, care necesită concentrarea forțelor întregului popor, un rol de seamă revine științei.

În elaborarea întregii sale politici, a direcțiilor generale de dezvoltare a țării, partidul nostru pornește de la știința despre lume și societate a proletariatului — marxism-leninismul —, aplicînd-o în mod creator la condițiile noastre concrete. Construirea socialismului — orînduire socială superioară a omenirii — se înfăptuiește pe baza științei celei mai înaintate, a folosirii legilor obiective de dezvoltare a societății ; în aceasta constă esența superiorității societății noastre socialiste.

Întreaga istorie a civilizației umane demonstrează importanța cuceririlor gîndirii științifice pentru progresul vieții sociale în toate epocile, pentru cunoașterea și transformarea de către om a naturii și societății. Este cunoscută importanța pe care o are teoria ; odată însușită de mase și aplicată în practică, ea se transformă într-o uriașă forță materială. Influența pe care o exercită știința asupra dezvoltării sociale în epoca contemporană crește nemăsurat. Aplicarea în practică a rezultatelor sale face ca știința să devină o însemnată forță de producție, un factor hotărîtor al mersului înainte al economiei și culturii, al întregii societăți socialiste.

Trăim în perioada celei mai ample revoluții tehnice-științifice, care modifică în mod radical condițiile producției materiale și posibilitățile de valorificare a bogățiilor naturale în folosul omului, asigură fabricarea pe scară

industrială a unor noi și largi game de produse. Fizica — stăpînirea crescîndă a forței atomului, matematica, cibernetica, automatica, chimia modernă, biologia au deschis uriașe perspective de sporire a avuției materiale a lumii, de creștere a forțelor de producție ale societății, de lărgire a orizontului cunoașterii și a vieții spirituale a popoarelor. A subaprecia, în aceste condiții, rolul științei, a nu depune eforturi susținute pentru stăpînirea marilor ei cuceriri, a nu te strădui să mergi în ritm cu progresul științei secolului nostru înseamnă a te condamna cu bună știință la stagnare și înapoiere, cu repercusiuni serioase asupra dezvoltării societății pentru o lungă perioadă de timp. Aceasta aduce daune intereselor poporului, dezvoltării națiunii, asigurării independenței și suveranității naționale, înfloririi patriei.

Pornind de la marile obiective de viitor, Congresul partidului nostru a trasat sarcina intensificării activității de cercetare științifică și folosirii pe scară tot mai largă a rezultatelor ei în producția materială, în tehnică și economie, în cultură, a subliniat necesitatea sporirii contribuției oamenilor de știință și cercetătorilor la întreaga viață socială, la progresul neîntrerupt al orînduirii socialiste.

În decursul timpului, din rîndul poporului nostru s-au ridicat personalități remarcabile care și-au închinat întreaga viață, talentul, energia, puterea de creație științei românești, propășirii țării, eliberării sociale și naționale a poporului, îmbunătățirii condițiilor sale de viață. Savanți români care au făcut cinste patriei și veacului lor au fondat strălucite școli de matematică, fizică, chimie, geologie, medicină, istorie, sociologie, ridicînd prin operele lor prestigiul științei românești, făcînd să crească contribuția țării noastre la patrimoniul științei mondiale. Toate aces-

tea dovedesc nesecatele izvoare de talent, capacitate și energie creatoare cu care este înzestrat poporul român.

În anii puterii populare — în condițiile avîntului construcției socialiste — știința a cunoscut în țara noastră o dezvoltare ascendentă. Cercetătorii și oamenii noștri de știință au continuat și au dezvoltat cu succes tradițiile progresiste ale înaintașilor, au dus mai departe ceea ce a creat valoros poporul nostru în trecut în acest domeniu, obținînd realizări importante pentru dezvoltarea țării, cunoscute și apreciate și peste hotarele patriei. Însușindu-și concepția științifică care stă la baza activității partidului, oamenii de știință din țara noastră au adus o contribuție însemnată la abordarea diferitelor domenii ale științei în lumina materialismului dialectic și istoric.

Au fost întreprinse numeroase studii matematice cu privire la mecanismele automate, teoria informației și cibernetica economică. S-au efectuat importante cercetări în domeniul fizicii concretizate în lucrări de valoare științifică. Aplicațiile radioizotopilor au avut o eficacitate însemnată în prospecțiunile geologice, în controlul funcționării unor agregate siderurgice și instalații din industria constructoare de mașini, în controlul calității producției, în medicină și altele. S-au elaborat noi scheme de automatizare a reactoarelor și noi tipuri de dispozitive semiconductoare necesare automatizării industriei.

S-au făcut cercetări îndreptate spre îmbunătățirea indicilor tehnici-economici ai agregatelor siderurgice și instalațiilor metalurgice, reducerea consumului de combustibili deficitari și de metal, însușirea de noi produse și tehnologii. În domeniul chimiei s-au efectuat cercetări științifice cu o largă aplicație în producție, în industria petrochimică, a maselor plastice, a substanțelor necesare chimizării agriculturii etc. S-au lărgit cercetările în domeniul științelor geologice, în biologie, în medicină și în alte

domenii ale căror rezultate contribuie la dezvoltarea economiei, la ridicarea nivelului de viață al poporului.

Institutele de cercetări agricole aduc un aport însemnat la perfecționarea agrotehnicii plantelor cultivate, la ridicarea fertilității solurilor și crearea de noi hibrizi și soiuri de plante, la ameliorarea raselor de animale și, pe această cale, la îmbunătățirea organizării producției agricole, la creșterea productivității muncii în agricultură.

Progrese s-au realizat și în științele sociale, în studierea manifestării legităților construcției socialiste în condițiile concrete ale României. Unele lucrări elaborate în domeniile științelor economice, filozofice, juridice, ale istoriei, arheologiei, filologiei, valorificînd tradițiile înaintate ale gîndirii științifice și culturale, oglindesc lupta de veacuri a poporului român pentru eliberarea națională și socială, contribuie la sintetizarea activității de construcție a socialismului.

Au fost obținute unele succese în crearea bazei materiale a cercetării științifice, în dezvoltarea rețelei de unități de cercetare, în dotarea laboratoarelor cu utilajul necesar.

Sînt bine cunoscute condițiile materiale deosebit de grele în care se făcea în trecut cercetarea științifică în țara noastră, nepăsarea pe care a manifestat-o decenii de-a rîndul regimul burghezo-moșieresc pentru destinele științei românești. În perioada dinainte de război, în România nu existau decît 52 de unități de cercetare științifică, cu un număr redus de cercetători. La capitolul rezervat științei, în bugetul statului pe anul 1938—1939, de exemplu, figurau 105 900 000 de lei, ceea ce în condițiile de dotare extrem de înapoiate din acea vreme era foarte puțin.

În perioada anilor 1961—1965, statul a cheltuit din fondurile sale pentru dezvoltarea științei peste 5 miliarde și jumătate de lei, din care aproape 900 000 000 de lei pentru

Academie, peste 4 miliarde de lei pentru institutele departamentale și laboratoarele uzinale. În întreaga țară funcționează în prezent 264 de unități de cercetare științifică, dintre care 53 de institute ale Academiei, 163 de unități de cercetare departamentală și 48 de laboratoare uzinale mari în întreprinderile industriale moderne, fără a mai socoti sutele de laboratoare din celelalte fabrici și uzine. La aceasta se adaugă 820 de catedre din învățămîntul superior, în cadrul cărora lucrează peste 13 000 de cadre didactice cu pregătire științifică superioară.

În ansamblul rețelei de cercetare științifică din țara noastră lucrează în prezent aproape 23 000 de cadre cu studii superioare, din care marea majoritate direct în sfera cercetării științifice, desfășurînd o activitate rodnică, multilaterală; după datele statistice ale Academiei și ministerelor, în perioada ultimilor cinci ani oamenii de știință și cercetătorii din diferite unități științifice au abordat peste 60 000 de teme.

Alături de vechile generații de savanți, în anii din urmă a crescut un număr însemnat de cercetători tineri, talentați, cu o temeinică pregătire științifică, țara noastră dispunînd în prezent de un puternic detașament de oameni de știință și cercetători. Savanții și cercetătorii români și de alte naționalități, ridicați din mijlocul poporului, sînt însuflețiți de un profund patriotism, de dorința de a-și consacra talentul și capacitatea de muncă construcției socialismului, înfloririi patriei. Partidul și guvernul nostru dau o înaltă apreciere activității depuse de oamenii de știință, aportului lor la rezolvarea problemelor complexe ale dezvoltării economiei și culturii noastre socialiste.

Tovarăși,

Analiza situației existente în cercetarea științifică duce la concluzia că în acest domeniu s-au făcut însemnați pași

înainte, s-a obținut o serie de rezultate bune și s-au creat condiții care permit dobîndirea unor noi succese. Totodată, în organizarea și orientarea muncii de cercetare persistă și deficiențe, unele destul de serioase, care au avut drept consecință rămînerea în urmă într-un număr de sectoare importante ale științei.

O examinare sumară a tabloului dezvoltării științifice mondiale duce la constatarea că, în țările avansate din punct de vedere economic și cultural, principala direcție de orientare a eforturilor statului și oamenilor de știință o constituie științele de care depinde progresul în sfera producției materiale a societății, mersul înainte al economiei și culturii.

Analiza activității științifice în țara noastră arată că tocmai unora din aceste ramuri ale științei nu li s-a acordat atenția cuvenită. Domenii științifice de importanță vitală pentru dezvoltarea industriei și agriculturii, întărirea puterii economice a patriei, cum sînt energetica, construcțiile de mașini, electronica, automatica, chimia compușilor macromoleculari, fizica energiilor înalte, biochimia, genetica, biofizica și altele, nu s-au dezvoltat corespunzător cerințelor actuale.

Aceasta se datorește în primul rînd lipsurilor existente în organizarea și îndrumarea cercetării științifice. De multe ori cercetările s-au făcut netinîndu-se seama de cerințele dezvoltării bazei tehnice-materiale a socialismului în țara noastră. A lipsit un plan de ansamblu care să dea cercetării o orientare și o perspectivă clară spre direcțiile cerute de economie și cultură. În general trebuie să spunem că la noi nu s-au manifestat preocuparea și grija corespunzătoare pentru problemele îndrumării științei, pentru valorificarea importantului potențial științific de care dispunem în sprijinul activității de construire a socialismului.

Una din cauzele principale ale rămînerii în urmă a unor importante domenii ale științei o constituie părerea greșită, ce și-a făcut loc în ultimii ani, potrivit căreia importul de utilaje, mașini, procese tehnologice și licențe ne scutește de cercetare, permițîndu-ne să beneficiem — fără eforturi proprii — de rezultatele activității ce se desfășoară pe plan mondial pentru dezvoltarea științei și tehnicii moderne. S-au făcut chiar propuneri de desființare a unor institute de cercetare departamentală și de renunțare la cercetarea în învățămîntul superior. Viața demonstrează că o asemenea atitudine față de știință poate avea consecințe grave, ea determină rămînerea în urmă pe întregul tărîm al științei, frînează dezvoltarea economică și socială a țării, duce la dependență față de străinătate. Urmările acestei concepții greșite, neștiințifice, le resimțim de altfel în cercetarea științifică și, implicit, în unele domenii ale producției materiale.

A te mărgini să achiziționezi rezultatele cercetării științifice din străinătate înseamnă a te resemna să cumperi tot timpul inteligență — cel mai scump bun existent astăzi pe piața mondială. Iată un exemplu concludent în acest sens : la importul de instalații industriale complete efectuat pe perioada anilor 1960—1965, aproape 20% din suma totală a reprezentat-o prețul documentației, informației, asistenței tehnice și dreptului de patent.

Atitudinea de subapreciere a rolului cercetării științifice proprii în rezolvarea unor probleme ale dezvoltării producției reiese și din faptul că au existat cazuri cînd organele economice au recurs la importuri de licențe fără să cerceteze experiența acumulată de cercetătorii noștri ce obținuseră rezultate apropiate de parametrii oferiți de firmele furnizoare. Așa au procedat, de pildă, uneori Ministerul Industriei Chimice, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și alte ministere. Aceasta demonstrează

că ministerele nu au acordat atenția cuvenită activității de cercetare științifică din institutele proprii și din laboratoarele uzinale ce le sînt subordonate, îndrumării și controlului îndeplinirii temelor de cercetare pe care le-au propus spre a fi incluse în planul tehnic de stat.

Istoria arată că toate popoarele, mari sau mici, își pot aduce contribuția proprie la dezvoltarea patrimoniului științei universale. Cercetarea științifică este unul din principalele domenii de manifestare a geniului fiecărui popor, a gîndirii și capacității sale creatoare, iar poporul nostru a dovedit cu prisosință calitățile cu care este înzestrat, forța, talentul și capacitatea de a făuri mari valori științifice și culturale.

Subevaluarea științelor tehnice, ale căror rezultate pot fi aplicate imediat în practică, s-a manifestat și în activitatea Academiei, în modul în care acest important for al științei românești a îndrumat munca de cercetare. Deși în perioada 1961—1965 cercetătorii Academiei au abordat peste 6 000 de teme științifice, numai 29 au fost cuprinse în planul tehnic de stat, iar din acestea numai 15 au fost finalizate. Este semnificativ, de altfel, și faptul că din numărul total de 239 de membri ai Academiei, numai 29 sînt membri ai Secției de științe tehnice. Deși în ultimii ani și-au lărgit contactele cu industria, agricultura și celelalte ramuri ale economiei naționale, membrii Academiei și cercetătorii cu experiență și autoritate științifică sînt prezenți totuși în mică măsură în centrele industriale ale țării — acolo unde se hotărăște îndeplinirea marilor sarcini economice trasate de partid și de stat. Este cunoscut că în numeroase țări oameni de știință dintre cei mai proeminenți lucrează nemijlocit în laboratoarele marilor fabrici și uzine, aduc o contribuție prețioasă la soluționarea nenumăratelor probleme pe care le ridică progresul tehnicii.

În învățămîntul superior, care reprezintă un important și valoros potențial științific, cercetarea nu s-a desfășurat la nivelul corespunzător. În decursul planului de șase ani, pentru investiții în cercetarea științifică din învățămîntul superior nu s-a alocat decît 1 000 000 de lei. Aceasta cu toate că în țara noastră există o bogată tradiție și experiență în organizarea cercetării științifice universitare; școlile românești de matematică, fizică, medicină, istorie, lingvistică, de exemplu, au apărut și s-au dezvoltat tocmai în cadrul învățămîntului superior, unde s-au format importante contingente de oameni de știință.

De asemenea, trebuie spus că, în comparație cu baza materială de care dispun institutele de cercetări departamentale, cu numărul mare de cercetători care lucrează în acest sector, rezultatele activității acestora nu sînt încă la nivelul nevoilor economiei. Principala lor lipsă constă în faptul că nu și-au legat activitatea în măsură suficientă de problemele esențiale pe care le ridică viața economică a țării noastre, nu au contribuit, pe măsura posibilităților, la soluționarea unor cerințe ale progresului tehnic în industrie, agricultură și în celelalte ramuri economice.

Cercetarea științifică din țara noastră a avut de suferit și ca urmare a unei atitudini rigide, dogmatice care s-a manifestat adesea în tratarea unor probleme ale dezvoltării științei în epoca contemporană. În locul unei aprofundate analize științifice proprii s-a recurs de multe ori la preluarea mecanică a unor concluzii neștiințifice cu privire la fenomenele noi ale științei, la o serie de ramuri științifice deosebit de importante pentru cunoașterea naturii și societății. O serie de descoperiri din științele naturii, din biologie și în special din genetică, din cibernetică și alte domenii au fost mult timp tratate ca pseudoștiințe, ca manifestări ideologice reacționare. În domeniul științelor sociale și-au făcut loc fenomene de superficialitate, de în-

gustime de vederi și de vulgarizare a unor teze teoretice, ceea ce a determinat scăderea nivelului științific al cercetărilor, tratarea neștiințifică a unor probleme ale vieții noastre sociale aflate în plin proces de transformare revoluționară, precum și a unor probleme ale dezvoltării societății contemporane. Nu a fost înțeleasă însemnătatea sociologiei ca știință socială, negîndu-se rolul ei în societatea socialistă. Toate acestea au avut drept rezultat frînarea gîndirii științifice și a cercetărilor în domeniile respective, rămînerea în urmă într-o serie de sectoare dintre cele mai importante ale cercetării științifice.

Cu toate succesele obținute în anii puterii populare în dezvoltarea bazei materiale a cercetării științifice din țara noastră, în acest domeniu există încă serioase rămîneri în urmă în raport cu nevoile de lărgire a cercetării și în comparație cu situația existentă pe plan mondial. Cheltuielile consacrate dezvoltării științei au crescut în 1965 față de anul 1960 cu aproximativ 50%, ceea ce reprezintă un ritm destul de lent. Ponderea în cadrul venitului național a acestor fonduri este încă mică — anul trecut ele au constituit 0,88% din venitul național, în timp ce în alte țări ajung pînă la 2—3% din venitul național. Pentru a avea imaginea eforturilor care se depun în domeniul științei în țările dezvoltate, trebuie reținut că în ultimii opt ani cheltuielile de la acest capitol au crescut în Franța de peste 6 ori.

Este necesar, de asemenea, să arătăm că în țara noastră, datorită defecțiunilor manifestate în îndrumarea și dezvoltarea științei, chiar baza materială existentă nu este folosită complet și în modul cel mai eficace. O serie de aparate și instalații moderne cu care au fost dotate unele unități de cercetare nu sînt utilizate cu întreaga lor capacitate.

Potențialul științific nu este repartizat pe teritoriul țării în mod suficient de judicios, în funcție de creșterea forțelor de producție, de dezvoltarea economiei și culturii. În amplasarea unităților de cercetare pe ramuri și domenii științifice, precum și din punct de vedere teritorial există disproporții. În cadrul rețelei de cercetare, unitățile legate de domeniile principale ale tehnicii nu ocupă locul corespunzător. În sectoare cum sînt metalurgia, minele, energia electrică, construcția de mașini lucrează în cercetare doar 1 852 de salariați, ceea ce reprezintă aproximativ 9% din totalul salariaților existenți în cele 163 de unități de cercetări departamentale. Aproape 80% din institutele de cercetare se găsesc concentrate în momentul de față în București. În restul centrelor industriale, institutele științifice nu s-au dezvoltat în raport cu ritmul de creștere a economiei, cu nevoile dezvoltării vieții științifice.

Modul de alcătuire a structurii rețelei determină în cercetare fenomene de paralelism, care împiedică concentrarea forțelor în jurul obiectivelor științifice principale, duce la dispersarea și fărîmițarea acestora.

Una din cauzele dezvoltării nesatisfăcătoare a unor ramuri științifice o constituie defecțiunile existente în sistemul de recrutare, pregătire, perfecționare și repartizare a cadrelor de cercetători. Multă vreme a fost neglijată formarea cadrelor necesare științelor tehnice, din care cauză numărul cercetătorilor care lucrează în acest domeniu reprezintă abia 36% din totalul lucrătorilor științifici din țara noastră.

Nu s-a acordat suficientă atenție promovării cadrelor tinere de cercetători, organizării specializării lor atît în țară cît și în străinătate la nivelul cerințelor actuale ale științei, sprijinirii lor în vederea publicării lucrărilor elaborate și aplicării în practică a rezultatelor dobîndite în

cercetarea științifică. Timp de ani de zile nu s-au acordat titluri științifice, menite să stimuleze interesul tinerilor pentru perfecționarea pregătirii lor.

Toate aceste neajunsuri au făcut ca într-o serie de domenii importante știința să nu țină pasul cu cerințele dezvoltării țării, să nu-și aducă aportul pe care poate și trebuie să-l dea la rezolvarea problemelor progresului multilateral al societății noastre socialiste.

Tovarăși,

Creșterea rolului științei în rezolvarea marilor sarcini trasate de Congresul al IX-lea al partidului cere luarea unor măsuri neîntîrziate de îmbunătățire a organizării și îndrumării cercetării, astfel încît să se asigure mobilizarea tuturor cadrelor și forțelor materiale spre obiectivele principale ale progresului științific, îmbinarea armonioasă a cercetării fundamentale cu cercetarea aplicativă.

Activitatea științifică din țara noastră trebuie concentrată spre avîntul neîntrerupt al societății socialiste. În această direcție un rol de seamă revine statului socialist, care poartă răspunderea creării și dezvoltării continue a bazei materiale a cercetării științifice, pregătirii cadrelor necesare, mobilizării eforturilor întregii societăți pentru îndeplinirea sarcinilor desăvîrșirii construcției socialismului.

În vederea îmbunătățirii organizării și îndrumării activității științifice, se propune, după cum reiese din proiectul de lege prezentat Marii Adunări Naționale, crearea, pe lîngă Consiliul de Miniștri, a Consiliului Național al Cercetării Științifice. În cadrul Consiliului vor funcționa comisii de coordonare pe ramuri științifice. Se vor crea, de asemenea, comisii teritoriale de coordonare științifică în principalele centre economice și culturale ale țării, iar pentru îndrumarea activității științifice departamentale și

a laboratoarelor uzinale se vor înfiinţa comisii de coordonare pe lîngă ministere şi alte instituţii centrale.

Consiliul Naţional de Cercetări va avea sarcina să asigure realizarea politicii partidului şi guvernului privind dezvoltarea cercetării ştiinţifice în Republica Socialistă România, legarea ei tot mai strînsă de cerinţele concrete ale economiei şi culturii, organizarea participării active a oamenilor de ştiinţă şi cercetătorilor la rezolvarea marilor probleme ale construcţiei socialiste.

Consiliul Naţional va elabora — pe baza planurilor întocmite de ministere şi instituţii centrale şi în strînsă legătură cu sarcinile planului de stat de dezvoltare a economiei şi culturii — programul unitar de cercetare ştiinţifică pe întreaga ţară. În legătură cu aceasta, o acţiune urgentă şi de mare răspundere a Consiliului Naţional va fi elaborarea programului de cercetare ştiinţifică pe anii 1966—1970, care va constitui parte integrantă a planului cincinal, precum şi schiţa unui plan de cercetare pe o perioadă mai îndelungată de timp.

Consiliul Naţional va îndruma şi coordona activitatea de cercetare ştiinţifică desfăşurată în cadrul Academiei, de către institutele de învăţămînt superior, precum şi în cadrul ministerelor şi celorlalte organe centrale. Desigur, cercetările trebuie să se dezvolte pe întregul front al ştiinţei, inclusiv în domeniile ştiinţelor sociale, umanistice, dar eforturile principale vor trebui concentrate spre direcţiile unde putem obţine maximum de rezultate în asigurarea progresului ţării noastre.

Una din sarcinile de seamă ale Consiliului Naţional va fi controlul realizării temelor de cercetare, asigurarea îndeplinirii sistematice a programului de cercetare ştiinţifică. De asemenea, va trebui să urmărească aplicarea în practică a soluţiilor descoperite de oamenii de ştiinţă, pentru

valorificarea cît mai eficientă a rezultatelor muncii de cercetare.

În atribuţiile Consiliului un loc important îl va ocupa dezvoltarea şi organizarea raţională a unităţilor ştiinţifice, perfecţionarea reţelei de cercetare corespunzător cerinţelor economiei şi culturii naţionale. Este necesar să fie asigurate condiţiile pentru creşterea continuă a rolului Academiei, al eminenţilor oameni de ştiinţă şi cercetători care lucrează în institutele acesteia, în ridicarea nivelului ştiinţei din ţara noastră, în dezvoltarea ramurilor ştiinţifice principale în strînsă legătură cu cerinţele societăţii. Totodată trebuie îmbunătăţite legăturile de colaborare dintre institutele Academiei şi catedrele universitare, institutele departamentale şi laboratoarele uzinale.

O problemă de mare însemnătate care-şi cere soluţionarea grabnică este organizarea mai bună a cercetării ştiinţifice în învăţămîntul superior. Corpul didactic universitar, care desfăşoară o bogată şi rodnică activitate pentru pregătirea tinerelor generaţii ale patriei noastre, poate aduce o contribuţie de seamă şi la dezvoltarea şi afirmarea ştiinţei româneşti, participînd activ şi pe calea creaţiei ştiinţifice la progresul multilateral al patriei. Valoroasele cadre didactice din învăţămîntul superior trebuie să conlucreze şi mai strîns cu institutele departamentale şi laboratoarele uzinale la activitatea de cercetare legată de dezvoltarea bazei tehnice-materiale a construcţiei socialiste.

Un rol tot mai important în ştiinţa românească trebuie să-l aibă institutele departamentale, în rîndul cărora lucrează un important şi valoros detaşament al cercetătorilor din ţara noastră. Este necesar să se asigure ridicarea continuă a nivelului muncii ştiinţifice desfăşurate în aceste institute, lărgirea gamei de teme abordate, creşterea contribuţiei lor în soluţionarea problemelor actuale şi de

perspectivă generate de industrializarea țării, de progresul agriculturii și celorlalte ramuri ale economiei naționale. Trebuie să se ia măsuri pentru perfecționarea rețelei institutelor de cercetări departamentale, în sensul unei mai bune profilări, creării de unități în ramurile deficitare și apropierii lor de centrele principale ale producției. Este necesar să fie îmbunătățite conducerea și controlul activității lor de către ministerele tutelare, în special în privința întocmirii și îndeplinirii planurilor de cercetare, aplicării în practică a rezultatelor obținute.

Se impune perfecționarea organizării laboratoarelor uzinale în vederea creșterii contribuției lor la ridicarea nivelului tehnic al producției industriale și introducerea în practică a realizărilor științei și tehnicii avansate. Paralel cu activitatea lor tehnologică, laboratoarele uzinale trebuie să desfășoare o susținută activitate de cercetare științifică cu caracter aplicativ, în funcție de specificul producției uzinelor pe lîngă care funcționează, de sarcinile actuale și de perspectivă ale ramurii industriale respective. Răspunderea pentru conducerea și îndrumarea activității științifice a laboratoarelor uzinale, pentru modul cum este folosit acest important potențial științific o poartă ministerele și instituțiile centrale.

Ministerele, celelalte organe economice centrale au datoria de a acorda o atenție sporită îndeplinirii planului tehnic de stat, desfășurării cercetării științifice consacrate modernizării producției în toate ramurile economiei naționale și îndeosebi introducerii cuceririlor științei în practica activității industriale și agricole. Pentru îndeplinirea sarcinilor de cercetare științifică, ele trebuie să manifeste cel puțin aceeași preocupare ca și față de problemele producției, față de realizarea prevederilor planului economic.

Un alt obiectiv important al activității Consiliului Național al Cercetării Științifice va fi asigurarea condițiilor materiale care să permită creșterea amploarei și eficacității muncii științifice din țara noastră. Pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a științei, în planul cincinal se vor aloca peste 7 miliarde de lei, din care circa 1,5 miliarde pentru construirea de noi institute și laboratoare și dotarea cercetării cu aparatură de nivel tehnic ridicat. În acest sens este necesar să se ia măsuri pentru a asigura construcția în țară a aparaturii științifice, creîndu-se în acest scop unități de producție specializate. Va crește simțitor ponderea cheltuielilor destinate cercetărilor în domeniul științelor tehnice, efectuate atît în unitățile Academiei cît și în cele departamentale, a cheltuielilor pentru necesitățile Institutului de Fizică Atomică și pentru dezvoltarea bazei materiale a cercetării în învățămîntul superior.

Consiliul Național va întreprinde studii aprofundate privitor la cerințele de ordin material ale activității de cercetare științifică, veghind, împreună cu institutele beneficiare, la realizarea integrală și eficientă a investițiilor stabilite.

Paralel cu dezvoltarea bazei materiale a cercetării științifice, Consiliul Național se va îngriji de folosirea cît mai eficientă a mijloacelor tehnice-materiale puse la dispoziție oamenilor de știință și cercetătorilor.

Consiliul Național al Cercetării Științifice va coordona editurile și publicațiile cu caracter științific și tehnic, orientînd activitatea acestora în direcția popularizării lucrărilor de valoare care prezintă importanță pentru progresul științei, al economiei și culturii țării noastre. În atribuțiile sale va intra, de asemenea, organizarea informării și documentării științifice și tehnice, care constituie un factor esențial în munca cercetătorilor, în întreaga viață științifică. Ținînd

seama de aceasta, este necesar să se ia măsuri de îmbunătățire a sistemului de informare și documentare științifică existent în țara noastră, folosindu-se pe scară mai largă mijloacele moderne de prelucrare a informațiilor, lichidîndu-se paralelismul existent în procurarea publicațiilor și cărților străine.

Intensificarea cercetării științifice proprii, progresul științei românești cer, în același timp, asigurarea unor legături tot mai largi a cercetătorilor noștri cu oamenii de știință din întreaga lume, cu știința mondială. În epoca contemporană, cînd știința capătă un caracter universal, nu se mai poate concepe desfășurarea izolată a muncii de cercetare, ignorarea evoluției gîndirii științifice din alte țări, a rezultatelor ce se obțin în cercetarea internațională. O atare atitudine duce la pierderea contactului cu fluxul cercetării științifice din lume și, implicit, la rămînerea în urmă într-unul sau altul din domeniile importante ale științei.

Este necesar, de aceea, să se dezvolte contactele internaționale, colaborarea cu savanții din țările socialiste și din alte țări, cunoașterea și însușirea a tot ceea ce știința și tehnica mondială creează mai bun. În cadrul schimbului internațional de valori științifice și de opinii, oamenii noștri de știință trebuie să-și dea propria contribuție, participînd prin rezultatul muncii lor la progresul cercetărilor științei contemporane.

Consiliul Național va coordona organizarea manifestărilor științifice naționale, precum și participarea țării noastre la manifestările științifice internaționale, asigurînd elaborarea în acest sens a unor programe anuale și de perspectivă.

Dezvoltarea în perspectivă a cercetării științifice pune pe primul plan în activitatea Consiliului Național al Cercetării Științifice și preocuparea pentru ridicarea continuă a nivelului muncii de pregătire a cadrelor de cercetători, a

specializării lor potrivit progresului științei contemporane și cerințelor economiei și culturii noastre.

Directivele Congresului al IX-lea prevăd sporirea numărului personalului antrenat în activitatea științifică la peste 30 000 de persoane, un accent deosebit punîndu-se pe formarea de cadre în științele tehnice și economice, în matematică, fizică, chimie, biologie și în alte domenii. În acest scop Consiliul Național va elabora în cel mai scurt timp, împreună cu Academia, cu C.S.P., cu Ministerul Învățămîntului și celelalte ministere, planul de pregătire și perfecționare a cadrelor științifice pe perioada 1966—1970 — parte integrantă a planului nostru cincinal —, precum și pentru o perspectivă mai îndelungată. Se va prevedea folosirea pe scară largă a formelor superioare de ridicare a nivelului profesional al cercetătorilor și, în mod deosebit, obținerea de titluri științifice, specializarea în țară și în străinătate. Experiența proprie și din alte țări demonstrează necesitatea folosirii și a altor căi de formare a cadrelor științifice, ca de pildă cursurile suprauniversitare, cursurile scurte de perfecționare organizate cu concursul unor specialiști de valoare din țară și de peste hotare, schimburile de experiență, vizitele de documentare etc.

O atenție deosebită va trebui să acorde Consiliul Național promovării cadrelor tinere de cercetători, asigurării condițiilor pentru afirmarea nestînjenită a talentului și capacității lor creatoare. În știință, tineretul reprezintă o forță de seamă ; alături de experiența bogată și competența oamenilor de știință mai în vîrstă, el aduce elanul și cutezanța, indispensabile marilor investigații de cunoaștere științifică a naturii și societății, progresului științelor moderne. Partidul și guvernul își exprimă încrederea că tinerii din țara noastră care pășesc pe calea anevoioasă, dar atît de frumoasă și plină de satisfacție a cercetării științifice vor ști să răspundă, cu entuziasmul ce-i caracterizează,

grijii și atenției care li se acordă, neprecupețindu-și forțele pentru a contribui la mersul înainte al științei românești.

Consiliul Național va fi format din 80—90 de membri, oameni de știință din toate domeniile de cercetare, membri ai Academiei, cercetători din institutele Academiei și departamentale, cadre didactice, conducători ai unor ministere și alte instituții centrale și alți specialiști din laboratoare uzinale și din unități economice și social-culturale. Pentru rezolvarea operativă a sarcinilor se are în vedere constituirea unui birou executiv format din 17—19 membri.

Consiliului îi va reveni sarcina de a analiza și dezbate în mod aprofundat principalele probleme ale vieții științifice din țara noastră, elaborînd soluții și măsuri pe care le va supune spre aprobare conducerii partidului și statului. În studierea și rezolvarea diferitelor aspecte ale cercetării științifice, Consiliul va trebui să lucreze în strînsă colaborare cu Comitetul de Stat al Planificării și cu alte organe centrale economice și științifice.

Consiliul Național al Cercetării Științifice și biroul său executiv își vor desfășura întreaga lor activitate pe baza principiului muncii colective, lucrînd ca organe deliberative. Ele se vor sprijini pe consultarea largă a oamenilor de știință și cercetătorilor, astfel încît elaborarea tuturor hotărîrilor să fie rezultatul unor dezbateri largi, al experienței colective a celor mai buni specialiști din țara noastră.

Asigurînd concentrarea forțelor spre direcțiile principale ale cercetării științifice, care determină progresul în toate domeniile vieții sociale, îndrumarea coordonată a științei permite, totodată, desfășurarea nestînjenită a inițiativei creatoare a institutelor științifice, a tuturor oamenilor de știință.

Progresul științei este incompatibil cu arbitrarul, cu pronunțarea unor sentințe definitive într-un sens sau altul

asupra descoperirilor științifice și a metodelor de cercetare. Nu există domenii științifice în care să se fi ajuns la limita maximă a cunoașterii, știința fiind ea însăși un neîntrerupt proces de înțelegere a tainelor lumii înconjurătoare aflată în continuă dezvoltare și transformare. Ceea ce se creează azi constituie punctul de plecare al unor descoperiri viitoare, care îmbogățesc gîndirea omenească, completează sfera cunoașterii. Concepția materialist-dialectică ajută pe oamenii de știință să înțeleagă mai bine fenomenele naturii și societății în legătura și interdependența lor reciprocă, să descifreze sensul în care acționează legile obiective ale dezvoltării societății, lumii.

Progresul științei cere grijă și solicitudine față de ceea ce este nou în cercetare, ținînd seama de faptul că adeseori ideile științifice noi nu se cristalizează de la început cu toată claritatea. Trebuie încurajate eforturile pentru deschiderea unor căi noi în știință, cultivîndu-se inventivitatea și pasiunea pentru originalitatea științifică.

Dezvoltarea științei la nivelul cerințelor contemporane presupune manifestarea liberă a individualității creatorilor în sfera cercetării, îndrăzneală și spirit inovator, înlăturarea oricărei rigidități, îngustimi de vederi și lipsă de obiectivitate științifică, desfășurarea unui larg schimb de opinii științifice, confruntarea deschisă a punctelor de vedere. Vor trebui organizate periodic reuniuni și alte manifestări științifice în cadrul cărora să fie puse în discuție puncte de vedere și ipoteze originale, tendințele de dezvoltare a științei pe plan mondial, problemele teoretice și implicațiile noilor descoperiri științifice.

Tovarăși,

Congresul al IX-lea al partidului a trasat sarcina promovării progresului tehnic în toate sectoarele activității

productive, extinderii proceselor de mecanizare și automatizare, dezvoltării electronicii, deosebit de importantă pentru perspectiva industrializării țării în pas cu cerințele revoluției tehnice-științifice, perfecționării continue a utilajelor fabricate în interior, asimilării și producerii unor mașini și instalații cu înalte caracteristici tehnice. Noile ramuri industriale create în anii socialismului, care ocupă un loc central în economia noastră, cum sînt industria chimică și industria constructoare de mașini, au nevoie de un sprijin susținut și permanent pentru a se putea ridica și menține la nivelul dezvoltării mondiale.

Toate acestea cer oamenilor noștri de știință să se preocupe neîncetat de dezvoltarea cercetărilor legate de nevoile actuale ale producției, ținînd totodată seama de dezvoltarea în perspectivă a acesteia, devansînd prin cercetările lor mersul înainte al economiei.

Se va intensifica activitatea de cercetare în domeniul științelor tehnice, cu deosebire al construcțiilor de mașini și în special de mașini-unelte, al electrotehnicii, electronicii și automaticii, de care depind îmbunătățirea continuă a tehnologiei, ridicarea performanțelor tehnice și a calității produselor industriale. Oamenii noștri de știință sînt chemați să-și aducă contribuția la perfecționarea producției siderurgice în vederea îmbunătățirii calității produselor, și în primul rînd a oțelurilor fine, reducerii consumurilor specifice de metal, rezolvării multiplelor probleme ale metalurgiei neferoase, cu deosebire a aliajelor de aluminiu, cupru, zinc etc.

O deosebită atenție va trebui să se acorde în viitor studiilor privind producerea de energie pentru satisfacerea cerințelor crescînde ale industriei și consumului populației, precum și în vederea folosirii în anii următori a energiei nucleare pentru a asigura energia necesară țării.

Prezintă o mare însemnătate pentru economia noastră dezvoltarea în continuare a cercetărilor geologice pentru punerea în evidență a unor noi rezerve de materii prime.

În construcții se vor efectua cercetări privind rezistența materialelor, elaborarea de noi tehnologii de prefabricare, perfecționarea metodelor de execuție a construcțiilor și utilizarea unor materiale noi. De asemenea, se face simțită necesitatea lărgirii cercetărilor în domeniul arhitecturii și sistematizării orașelor și satelor țării noastre.

Chimia va fi și în viitor una dintre principalele direcții spre care va fi orientată cercetarea științifică. Unitățile de cercetare au datoria să aducă o contribuție sporită la valorificarea superioară a materiilor prime, la producția maselor plastice, a îngrășămintelor chimice și a altor substanțe chimice de care are nevoie economia noastră. În domeniul petrolului, cercetările trebuie să ducă la perfecționarea forării și exploatării sondelor, a valorificării superioare a țițeiului, la îmbunătățirea produselor petroliere.

Se vor dezvolta, de asemenea, cercetările legate de industria lemnului, industria bunurilor de consum, de valorificarea superioară a materiilor prime în aceste ramuri și îmbunătățirea calității produselor.

În agricultură eforturile principale vor fi îndreptate spre introducerea în cultură a unor soiuri și hibrizi de mare productivitate, ameliorarea raselor de animale, chimizarea și mecanizarea agriculturii, creșterea animalelor în complexe industriale, elaborarea unor metode mai eficace de combatere a dăunătorilor, folosirea cît mai rațională a fondului funciar.

Se vor dezvolta cercetările în științele matematice și fizice cu aplicație în introducerea tehnicii avansate în producție, în organizarea și conducerea activității economice, în mecanizarea muncii de administrație și evidență.

În științele biologice — pe lîngă continuarea cercetărilor clasice de studiere a florei și faunei țării —, în următorii ani se vor dezvolta cu precădere ramurile moderne ale biologiei.

Experiența ne arată că rezolvarea problemelor economiei țării noastre, valorificarea materiilor prime de care dispunem cer studii aprofundate din partea propriilor noștri cercetători, neputîndu-ne bizui numai pe importul de soluții științifice, tehnice și economice. Cercetarea proprie este necesară chiar și în domeniile în care, pe considerente bine fundamentate din punct de vedere tehnic-economic, se recurge la achiziționarea de licențe.

Transformările adînci care au loc în structura social-economică a țării și perspectivele dezvoltării societății noastre socialiste în perioada care urmează, avîntul culturii și îmbogățirea vieții spirituale a poporului impun intensificarea activității de cercetare în științele sociale și umanistice. Este necesar să se asigure o îndrumare atentă a eforturilor pe care le desfășoară economiștii, filozofii, istoricii, sociologii, juriștii și ceilalți cercetători care lucrează în aceste specialități, în vederea îmbogățirii continue a patrimoniului nostru de lucrări teoretice. Congresul al IX-lea a deschis în fața cercetătorilor din domeniul științelor sociale o vastă perspectivă de activitate creatoare, indicînd o serie de teme care așteaptă să fie abordate de oamenii noștri de știință.

Acordînd o atenție tot mai mare elaborării teoretice a problemelor dezvoltării societății noastre, studierii legilor obiective care acționează în procesul construcției socialismului, cercetătorii trebuie să asigure îmbinarea strînsă a teoriei cu practica construcției socialiste. În preocupările lor trebuie să ocupe un loc important tratarea problemelor legate de conducerea și planificarea activității economice, de organizarea producției și a muncii.

Activitatea educativă de masă cere intensificarea muncii de elaborare sau de îmbunătățire a unor lucrări de sinteză, cum sînt Istoria României, Tratatul de economie națională, Dicționarul enciclopedic român, Istoria literaturii române.

O importantă preocupare de viitor va trebui să constituie, de asemenea, îmbunătățirea repartizării cadrelor științifice în diferitele ramuri ale cercetării, apropierea oamenilor de știință de marile centre economice, de punctele vitale ale producției materiale. De o mare însemnătate este în acest sens extinderea experienței pozitive care s-a acumulat în domeniul organizării cercetării pe baza încheierii de contract între unitățile de cercetare și organele economice.

Progresul științei în țara noastră cere o îmbinare mai judicioasă a cercetării fundamentale cu cea aplicativă, precum și ridicarea nivelului științific al cercetării care se practică în institutele departamentale și laboratoarele uzinale.

Viața științifică internațională, ca și cea din țara noastră, demonstrează că cercetarea este un proces complex, care include cele două laturi în mod inseparabil. Cercetarea fundamentală, care-și are rolul și importanța sa deosebită în munca științifică generală, contribuind la deschiderea unor orizonturi științifice noi, la lărgirea domeniului cunoașterii atît în științele naturii cît și în științele sociale, nu poate fi concepută în afara cerințelor vieții practice, ale producției materiale, ale nevoilor societății. Totodată se știe că cercetarea aplicativă a furnizat de nenumărate ori concluzii de importanță teoretică excepțională, a deschis progresului științei perspective nebănuite. Multe din ideile care au revoluționat gîndirea științifică, care au condus la marile descoperiri ale umanității au fost generate de observația concretă, de activitatea practică a cercetătorilor.

O caracteristică a științei în epoca modernă este uriașa diversificare a ramurilor și domeniilor de cercetare, întrepătrunderea și dependența strînsă a acestora, cooperarea cercetătorilor de specialități diferite în aplicarea în practică a rezultatelor muncii lor. Știința devine tot mai mult rezultatul eforturilor colective ale cercetătorilor, care se bazează, la rîndul lor, pe studierea și generalizarea experienței practice, a activității creatoare a producătorilor de bunuri materiale. Aceasta impune îmbunătățirea colaborării științifice dintre unitățile de cercetare din țara noastră, dintre diferitele categorii de cercetători, dintre aceștia și specialiștii care lucrează nemijlocit în producție.

Totodată va trebui să crească preocuparea pentru finalizarea cercetărilor și introducerea în producție a rezultatelor obținute. Este știut că cercetarea nu poate fi legată întotdeauna de un termen fix, dar nici nu se poate desfășura fără o perspectivă concretă. În știință factorul timp joacă un rol deosebit de important, scurtarea duratei muncii de cercetare permițînd să se țină pasul cu ritmul de dezvoltare a științei mondiale. În competiția științifică internațională se afirmă și mai puternic și devine mai bogată țara ai cărei cercetători reușesc să soluționeze mai repede problemele, să aplice în practică mai iute concluziile dobîndite.

Aplicarea cu succes a acestui ansamblu de măsuri cere din partea organelor de partid și de stat o preocupare sporită pentru îndrumarea și sprijinirea concretă a tuturor unităților de cercetare, pentru organizarea aplicării în viață a cuceririlor cercetărilor științifice.

Adoptarea măsurilor organizatorice preconizate va da un nou și puternic avînt cercetării științifice, va face să crească rezultatele ei, va ridica rolul științei și al slujitorilor săi în viața societății noastre, în asigurarea progresului multilateral al țării. Introducerea pe scară tot mai largă a cuceririlor științei în toate domeniile activității sociale va

asigura obținerea unor succese și mai mari în opera de desăvîrșire a construcției socialiste, va întări și mai mult independența și suveranitatea țării noastre, va grăbi înaintarea Republicii Socialiste România pe drumul progresului material și spiritual, al bunăstării și fericirii întregului nostru popor. În felul acesta, patria noastră va contribui la creșterea forței sistemului socialist mondial, la întărirea unității și coeziunii țărilor socialiste, la afirmarea superiorității socialismului în lumea întreagă.

Măreața epocă pe care o trăim pune în fața oamenilor de știință îndatoriri de înaltă răspundere. Sîntem convinși că ei vor ști să fie la înălțimea acestei răspunderi patriotice, aducîndu-și contribuția însuflețită la dezvoltarea științei, a întregii culturi, la înflorirea continuă a societății noastre socialiste, la ridicarea vieții poporului român pe culmile înalte ale civilizației. *(Expunerea a fost subliniată în repetate rînduri cu vii aplauze. La sfîrșit, asistența s-a ridicat în picioare, aplaudînd puternic, îndelung).*

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN REGIUNEA CRIŞANA

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid şi de stat

— 19 februarie 1966 —

Adresîndu-se celor prezenţi, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a transmis activului de partid şi de stat, comuniştilor şi tuturor locuitorilor regiunii Crişana un călduros salut din partea Comitetului Central al P.C.R. şi a guvernului. Sîntem de două zile în regiunea dv. — a spus vorbitorul — şi nu este prima dată cînd vizităm aceste locuri. Ne-am întîlnit în aceste zile cu muncitorii de la noua uzină de alumină, cu cei de la uzina mai veche, dar complet înnoită în anii construcţiei socialiste, „Înfrăţirea", cu constructori şi muncitori de la centrala electrică de termoficare, cu cooperatorii din Salonta şi din Sîntana, cu cadrele didactice şi studenţii de la Institutul pedagogic, de fapt, de-a lungul străzilor şi şoselelor ne-am întîlnit, am putea spune, cu aproape toată populaţia din Oradea şi cu mase largi ale populaţiei din regiune. Ne-au impresionat în mod deosebit primirea călduroasă care ni s-a făcut, manifestările de entuziasm ale oamenilor muncii la adresa partidului nostru. Ne-au impresionat, de asemenea, realizările dobîndite de colectivele de muncitori, de ţăranii cooperatori, de toţi oamenii muncii din regiunea dv. în înfăptuirea planului de stat, în dezvoltarea multilaterală a regiunii. Acestea au însemnat o preţioasă contribuţie la îndeplinirea şi depăşirea planului şesenal. Pentru succesele obţinute, felicit călduros, în numele conducerii de partid şi de stat, pe toţi oamenii muncii din regiunea Crişana.

Subliniind că pretutindeni, cu prilejul vizitei, muncitorii, ţăranii, intelectualii au vorbit cu mîndrie despre munca lor, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a spus în continuare: Într-adevăr aveţi cu ce să vă mîndriţi, aşa cum întregul nostru popor are cu ce să se mîndrească. Astăzi ţara noastră progresează continuu, reuşind să se ridice la un nivel economic şi cultural care îi deschide perspectiva de a se situa în viitor în rîndul ţărilor avansate. Aceasta — a spus vorbitorul — este rodul muncii poporului român, a clasei muncitoare, a ţărănimii, intelectualităţii, a tuturor oamenilor muncii — români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi — din Republica Socialistă România. Muncind înfrăţiţi, ei au realizat tot ceea ce există astăzi. Muncind şi pe mai departe într-o strînsă frăţie, ei vor asigura victoria în opera de desăvîrşire a construcţiei socialiste, progresul întregii ţări pe drumul făuririi societăţii comuniste.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a amintit în continuare că partidul nostru acordă o atenţie deosebită dezvoltării învăţămîntului, cercetării ştiinţifice, ridicării nivelului de cultură al întregului popor. Socialismul şi comunismul, care înseamnă o înaltă civilizaţie din toate punctele de vedere, nu pot fi concepute fără un înalt nivel de cultură, fără ştiinţă, fără un învăţămînt dezvoltat. Iată de ce partidul se preocupă permanent de dezvoltarea continuă a acestor domenii de activitate. Apreciind rezultatele obţinute pe tărîmul artei, ştiinţei şi culturii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a subliniat că acestea sînt o dovadă a justei linii politice a partidului nostru.

Cuvinte calde de apreciere a rostit secretarul general al C.C. al P.C.R., la adresa tineretului din regiune. Mi-e greu — a spus vorbitorul — să redau impresiile puternice lăsate de tineretul dv., de entuziasmul şi dragostea cu care

toți tinerii — începînd de la copii și pînă la studenți — ne-au înconjurat în tot timpul vizitei. Aceste manifestări au constituit o vie expresie a încrederii adînci pe care tineretul nostru o are în partid. Tineretul este viitorul țării și de felul cum îl vom educa și crește depinde victoria desăvîrșirii construcției socialismului și înfăptuirea comunismului în patria noastră. Avem un tineret minunat, care realizează cu entuziasm politica partidului, conștient că această politică asigură viitorul fericit al întregului popor.

Vorbind în continuare despre impresiile culese în timpul vizitei, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus : Ne-au plăcut tuturor cîntecele bihorene, ne-au plăcut dansurile — inclusiv cele cu care tinerii din regiunea dv. — români și maghiari — ne-au întîmpinat pe șosele și pe străzi ; ele oglindesc arta minunată a poporului român, înzestrat cu nesecate talente pe care avem datoria să le valorificăm cît mai bine. Cu cît arta, muzica, dansul vor avea mai puternice rădăcini în popor, cu atît cultura pe care o făurim va servi mai bine cauzei socialismului și comunismului.

În continuarea cuvîntării sale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus : Am vizitat astăzi locul unde s-a produs inundația pe Criș. Doresc să relev eforturile deosebite pe care le-au depus organele de partid din regiune, oamenii muncii pentru a stăvili cît mai repede năvala apelor. În cîteva zile de luptă cu natura dezlănțuită, ei au reușit să iasă biruitori. Lucrări considerate ca trebuind să dureze cîteva săptămîni au fost înfăptuite în cîteva zile. Vreau să subliniez cu acest prilej aportul deosebit pe care l-au avut în această acțiune ostașii armatei noastre, care au muncit zi și noapte, alături de populație, împiedicînd extinderea inundației. Îi felicit din toată inima pentru modul strălucit în care au știut să-și facă datoria. Asemenea fapte arată că armata noastră — care are rolul de a apăra cuceririle revoluționare ale poporului — este totdeauna gata nu numai să-și îndeplinească cu cinste, dacă va fi nevoie, această înaltă îndatorire, dar și să ia parte activă, să ajute și să contribuie, alături de întregul popor, la munca pașnică de construire a socialismului.

Desigur — a spus în continuare vorbitorul — s-ar putea spune multe despre impresiile cu care plecăm din regiunea dv. Ceea ce vreau să subliniez în mod deosebit este că, pretutindeni, în orașul Oradea, ca și la sate, am asistat la emoționante manifestări de dragoste și atașament față de partid și guvern, din partea tuturor cetățenilor — români, maghiari, germani. Ele constituie o dovadă a justeței politicii naționale a partidului nostru, care asigură deplina egalitate în drepturi a tuturor cetățenilor țării, indiferent de naționalitate. Toți avem datoria de a munci, strîns uniți, pentru a înfăptui minunatul program trasat de Congresul al IX-lea al partidului nostru. Avem în față sarcini mari pe care le înțelege și le aprobă întregul popor. Știm că și în regiunea dv. oamenii muncii și-au luat angajamente însuflețitoare pentru îndeplinirea noului plan cincinal în care am făcut primii pași. Începutul este bun : sarcinile planului de stat pentru această perioadă au fost realizate și depășite. Avem toate condițiile să realizăm programul trasat de Congres.

Arătînd că în perioada noului cincinal, în regiunea Crișana — ca de altfel în întreaga țară — se vor construi noi unități industriale, se va dezvolta agricultura, va crește nivelul de viață al întregii populații, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că înfăptuirea tuturor acestor prevederi depinde de munca organizațiilor de partid, a activului de partid din regiune, a tuturor oamenilor muncii. Să muncim cu toții mereu mai bine — a spus vorbitorul — să aplicăm cu perseverență linia stabilită de Congresul partidului, să ne mobilizăm larg forțele pentru ridicarea patriei noastre pe culmi tot mai înalte. Este o sarcină minunată și

stă în puterea noastră să o înfăptuim. Mai sînt, firește, și greutăți, mai avem încă multe lipsuri pe care trebuie să le lichidăm. Unele din ele vor persista poate și în 1970. Dar pe zi ce trece vedem și simțim cum ceea ce realizăm ne creează condiții tot mai bune de muncă și de viață, ne aduce succese și bucurii tot mai mari.

Urăm Comitetului regional de partid Crișana, comuniștilor și tuturor locuitorilor din regiune să îndeplinească cu succes măreţele îndatoriri ce le revin în cincinal. *(Cuvîntarea a fost deseori subliniată cu puternice aplauze. Minute în șir cei prezenți în sală au ovaționat pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru cauza socialismului, pentru patria noastră scumpă, Republica Socialistă România).*

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN REGIUNEA BANAT

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid și de stat

— 21 februarie 1966 —

Salutat cu puternice aplauze, a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu care a spus:

Deși am stat puțin timp în Banat, am avut prilejul să ne întîlnim cu muncitorii din trei mari întreprinderi ale regiunii — Uzina de vagoane și Uzina de strunguri din Arad și Uzinele mecanice din Timișoara. Aș dori să subliniez că la întîlnirile pe care le-am avut cu muncitorii, tehnicienii și inginerii din aceste întreprinderi, ne-a impresionat în mod deosebit preocuparea acestora pentru perfecționarea continuă a producției, pentru ridicarea caracteristicilor tehnice ale mașinilor și utilajelor fabricate, pentru îmbunătățirea calității produselor. Toți tovarășii cu care am discutat ne-au vorbit nu de puține ori despre hotărîrea lor de a atinge parametrii mondiali la toate produsele pe care le realizează. Aceasta este un lucru bun și dovedește că indicațiile trasate de partid și guvern sînt aplicate în practică cu perseverență de oamenii muncii. Ne-am întîlnit în uzinele vizitate cu mulți inovatori și ne-a bucurat preocuparea lor de a contribui la ridicarea continuă a calității produselor. Urez muncitorilor din Banat noi succese în eforturile lor menite să contribuie la ridicarea patriei noastre în rîndul țărilor avansate din punct de vedere industrial.

Ne-am întîlnit — a spus în continuare secretarul general al C.C. al P.C.R. — cu țăranii cooperatori din trei cooperative agricole de producție. Cuvintele tovarășilor președinți ai cooperativelor și ale cooperatorilor au relevat preocuparea pentru creșterea continuă a producției agricole globale, pentru ridicarea muncii la un nivel mai înalt. Aceasta constituie de asemenea o dovadă că sarcinile și Directivele Congresului al IX-lea prind viață și că cooperativele din Banat, la fel ca cele din întreaga țară, sînt hotărîte să-și aducă contribuția la înflorirea agriculturii noastre socialiste.

Ne-am întîlnit cu intelectualii din orașul Timișoara. Nu vreau să mă opresc mai mult asupra acestui moment. Aș dori să subliniez doar impresia plăcută pe care ne-a lăsat-o hotărîrea intelectualilor de a-și spori contribuția la dezvoltarea științei și culturii, la educarea tineretului, la progresul continuu al patriei noastre.

Am fost întîmpinați, în Timișoara și în Arad, de aproape toți locuitorii acestor două mari orașe. Ne-am întîlnit cu zeci de mii de cooperatori. E greu să redau impresia puternică produsă asupra noastră de manifestările calde de care ne-am bucurat din partea tuturor oamenilor muncii, a tuturor locuitorilor orașelor și satelor pe care le-am străbătut. Aceste expresii ale sentimentelor locuitorilor cu care ne-am întîlnit le interpretăm ca o manifestare a încrederii nestrămutate în partidul nostru comunist, în conducerea sa, care călăuzește poporul român spre noi și noi victorii în desăvîrșirea construcției socialismului. În mod deosebit aș dori să amintesc impresia produsă de căldura și entuziasmul tineretului. În aceasta noi vedem o vie manifestare a dragostei și atașamentului tinerei generații față de partid și guvern, care-i asigură minunate perspective de afirmare în toate domeniile de activitate, pentru ca mîine să ducă mai departe făclia științei și culturii.

Ne-am întîlnit cu ilegaliști, am ascultat aici un vechi ilegalist. Partidul nostru are tradiții de luptă — care încep cu mult înainte de crearea sa propriu-zisă — în mișcarea muncitorească de la sfîrșitul secolului trecut, apărută ca rezultat al dezvoltării societății, a clasei muncitoare. Partidul nostru comunist a continuat tradițiile bune ale mișcării muncitorești din țara noastră, tradițiile ei internaționaliste. De la primele începuturi, mișcarea muncitorească din România a fost legată cu mișcarea muncitorească internațională, a avut legături cu Engels și cu conducătorii de atunci ai proletariatului. Aceste tradiții au fost continuate, dezvoltate pe o treaptă superioară de partidul comunist. El le duce astăzi înainte, ca exponent al tuturor oamenilor muncii din țara noastră — români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități — care, împreună, au făurit bogățiile materiale și culturale ale patriei, împreună au făurit socialismul, împreună, muncind înfrățiți, vor asigura victoria desăvîrșirii construcției socialismului, apărarea independenței și suveranității României socialiste, făurirea comunismului.

Pentru noi, comuniștii din ilegalitate, e o mîndrie să vedem că se înfăptuiesc idealurile pentru care mulți dintre noi au luptat și și-au dat viața, au stat în închisori și în lagăre. Este cea mai mare satisfacție pentru noi, comuniștii, aceea de a vedea că se înfăptuiesc idealurile de bunăstare și fericire ale poporului, că se realizează adevărata independență și suveranitate a patriei noastre socialiste, care pășește ferm spre culmile socialismului și comunismului.

În încheiere, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că manifestările de adîncă încredere în partid cu care au fost înconjurați tot timpul vizitei de oamenii muncii din regiune au constituit totodată un angajament al acestora de a munci și mai rodnic și de a nu precupeți nimic pentru

ca hotărîrile Congresului al IX-lea să fie înfăptuite cu succes.

Propun să ridicăm un toast — a spus secretarul general al C.C. al P.C.R. — pentru poporul nostru muncitor, pentru patria noastră socialistă, pentru activul nostru de partid din regiunea Banat, pentru toți oamenii muncii, pentru toți locuitorii frumoasei dumneavoastră regiuni.

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA PE ȚARĂ A LUCRĂTORILOR DIN CONSTRUCȚII

— 26 februarie 1966 —

Dragi tovarăși,

Consfătuirea pe țară a lucrătorilor din construcții a avut menirea să facă bilanțul activității desfășurate în anii șesenalului în domeniul construcțiilor industriale, agricole și social-culturale și, totodată, să permită un larg schimb de păreri asupra căilor privind îmbunătățirea continuă a organizării producției și a muncii, ridicarea nivelului tehnic și economic al activității de construcții. Se poate spune că, datorită competenței și spiritului de răspundere manifestate în dezbateri, scopul pe care ni l-am propus a fost atins. Această consfătuire capătă o importanță deosebită în activitatea și viața sutelor de mii de constructori din țara noastră, ea va constitui un puternic imbold în munca lor închinată construcției socialiste. *(Aplauze puternice).*

Dezbaterile acestei consfătuiri, cît și ale consfătuirilor care au avut loc pe șantiere și la regiuni au prilejuit o analiză amplă a muncii organelor și organizațiilor care lucrează în construcții, un rodnic schimb de experiență între proiectanți și constructori. Participanții la discuții au exprimat, totodată, o serie de critici îndreptățite, au relevat lipsurile care mai dăinuie în acest sector, făcînd în același timp propuneri valoroase, a căror aplicare va determina îmbună-

tățirea continuă a activității de proiectare și construcții din țara noastră. Caracteristica generală a lucrărilor consfătuirii a constituit-o preocuparea participanților de a contribui la soluționarea problemelor complexe pe care le ridică îndeplinirea planului de investiții, la perfecționarea continuă a activității de construcție, corespunzător sarcinilor mari trasate de Congresul al IX-lea al partidului nostru.

Larga dezbatere în legătură cu activitatea de construcții, organizată de Comitetul Central al partidului acum, la începutul noului plan cincinal, în întreaga țară, se înscrie în practica curentă a partidului nostru de a se sfătui asupra problemelor conducerii economiei și culturii cu masele largi ale poporului, de a elabora măsurile pentru perfecționarea continuă a diferitelor domenii ale construcției socialismului pe baza consultării activiștilor de partid și de stat, a specialiștilor, a tuturor oamenilor muncii. Participarea maselor la rezolvarea treburilor obștești, a problemelor de conducere a țării — caracteristică importantă a democrației noastre socialiste — întărește continuu unitatea de nezdruncinat a întregului popor în jurul partidului, constituie garanția forței orînduirii noastre, a tuturor succeselor poporului român. *(Aplauze îndelungi).*

CONSTRUCȚIILE — PARTE COMPONENTĂ ESENȚIALĂ A OPEREI DE EDIFICARE A SOCIALISMULUI

Tovarăși,

În perioada șesenalului — etapă importantă în înaintarea țării noastre pe drumul socialismului — poporul român a obținut, sub conducerea partidului, realizări de însemnătate istorică. În acești ani economia națională a

cunoscut un nou și puternic avînt, producția industrială a înregistrat progrese remarcabile, atît de ordin cantitativ cît și calitativ, s-a ridicat nivelul de trai al poporului, întreaga viață economică, socială și spirituală a României a cunoscut o continuă înflorire.

O contribuție deosebit de importantă la marile succese dobîndite în dezvoltarea multilaterală a patriei, la înfăptuirea programului partidului de industrializare socialistă, de dezvoltare a agriculturii, de îmbunătățire a condițiilor de viață ale poporului au adus-o oamenii muncii care lucrează în construcții. Activitatea de construcții reprezintă o parte componentă esențială a operei de edificare a socialismului în țara noastră — vastă operă constructivă, creatoare.

După cum se știe, în anii planului șesenal, frontul de construcții a avut o amploare deosebită, volumul lucrărilor efectuate fiind în 1965 de peste 2,2 ori mai mare ca în 1959, depășindu-se astfel sarcinile stabilite în Directivele Congresului al VIII-lea al partidului.

În această perioadă au fost ridicate și date în exploatare pe întreg cuprinsul țării peste 500 de întreprinderi industriale și secții noi, numeroase construcții în gospodăriile agricole de stat, în cooperativele agricole de producție și în stațiunile de mașini și tractoare, șosele și căi ferate.

În acești ani au fost clădite la orașe, din fondurile statului, aproape 270 000 de locuințe, în sate s-au construit circa 500 000 de locuințe, iar în întreaga țară s-au ridicat 26 000 de săli de clasă, 1 570 de cămine culturale și alte construcții social-culturale.

Uzinele și combinatele moderne, orașele și cartierele noi, așezămintele sociale și de cultură au înnoit fața țării, au îmbogățit peisajul ei social-economic, umplînd de bucurie și mîndrie inimile oamenilor muncii, atrăgînd din partea vizitatorilor străini cuvinte de admirație și de apre-

ciere la adresa măiestriei constructorilor noștri, a hărniciei și forței creatoare a poporului român. *(Vii aplauze).*

Pentru asigurarea condițiilor necesare înfăptuirii acestui vast program de construcții, pentru înzestrarea tehnică și perfecționarea proceselor de producție în industria construcțiilor, statul a alocat în perioada ultimilor șase ani fonduri de peste 2,8 ori mai mari decît în cei 6 ani anteriori. Aceasta a determinat creșterea gradului de mecanizare a lucrărilor, extinderea procesului de industrializare a construcțiilor. S-a dublat producția materialelor de construcții și s-a lărgit gama lor, s-au folosit mai bine resursele naturale existente în toate regiunile țării.

Au fost obținute realizări de seamă în ridicarea calității muncii de concepție și proiectare, în execuția și finisarea lucrărilor de construcție.

Pentru realizarea acestor mari sarcini, lucrătorii din construcții au depus o activitate intensă, de multe ori cu adevărat eroică, sporindu-și de la o lucrare la alta pricerea și îndemînarea, acumulînd tot mai multă experiență, îmbunătățind continuu calitatea muncii lor. Lucrătorii din organizațiile de proiectare și construcții și-au dovedit capacitatea de a rezolva cu succes multiplele probleme legate de construirea unor obiective mari, de înaltă tehnicitate, realizate pentru prima dată în țara noastră.

Comitetul Central al partidului, guvernul țării dau o înaltă apreciere activității desfășurate de oamenii muncii din construcții — detașament important al clasei noastre muncitoare, al poporului român —, contribuției lor la măreața operă de desăvîrșire a construcției socialiste. *(Aplauze puternice).* Permiteți-mi ca, în numele conducerii de partid și de stat, să vă felicit din toată inima pe dumneavoastră și, prin dumneavoastră, pe toți muncitorii, tehnicienii, inginerii și arhitecții, pe toți lucrătorii care lucrează în construcții, pentru succesele dobîndite în acest important sector al economiei naționale. *(Aplauze vii, îndelungate).*

Tovarăși,

Subliniind înfăptuirile oamenilor muncii din construcții, nu putem totuși trece cu vederea și neajunsurile care există încă în acest domeniu ; analiza lor ne permite să tragem concluzii în vederea lichidării acestora, îmbunătățirii continue a activității de construcții din țara noastră.

Așa cum pe drept cuvînt au subliniat numeroși vorbitori, în realizarea planului de investiții, în proiectarea și execuția unor obiective industriale, agricole și social-culturale continuă să se mai manifeste încă o serie de lipsuri. Problemele eficienței economice, ale prețului de cost nu constituie în suficientă măsură o preocupare centrală a proiectanților și constructorilor, ceea ce are drept rezultat adoptarea de soluții tehnice-economice costisitoare. Datorită deficiențelor în proiectare și construcții, unele lucrări se prelungesc în mod nejustificat, întîrziindu-se intrarea în producție a capacităților respective.

Una din lipsurile importante este ponderea ridicată pe care o ocupă construcțiile în cadrul investițiilor industriale din țara noastră. Deși pe plan mondial există tendința de scădere a acestei ponderi, ea a marcat la noi în anii 1961—1965 o creștere de la 45% la 47%. La aceasta au contribuit în bună măsură supradimensionarea suprafețelor construite față de cerințele procesului tehnologic al unor întreprinderi noi, construirea de spații noi chiar în condițiile în care erau rezerve însemnate de folosire a utilajelor și suprafețelor productive existente.

Exagerări în dimensionarea construcțiilor s-au manifestat și în agricultură, îndeosebi în gospodăriile agricole de stat, la construirea complexelor pentru creșterea animalelor.

Tendințele de gigantism care și-au făcut loc la o serie de ministere, organizații economice, de proiectare și construcții au ridicat în mod nejustificat valoarea construcțiilor, diminuînd eficacitatea economică a investițiilor.

Dispersarea prea mare a clădirilor, atelierelor și secțiilor unor întreprinderi industriale și agricole a dus la irosirea terenului, la scoaterea din circuitul agricol a unor suprafețe mai mari decît ar fi fost necesar, la lungirea fluxurilor de fabricație, avînd influențe negative asupra costului producției.

În amplasarea unor obiective industriale nu s-a ținut seama în suficientă măsură de structura și rezistența solului, de apropierea de rețelele de transport și posibilitatea alimentării cît mai economice cu energie electrică și cu apă, nu s-a acordat toată atenția construirii și folosirii în comun a rețelei de utilități.

Deficiențe mai persistă încă în domeniul construcției de locuințe. Extinderea limitelor orașelor, în condițiile în care unele suprafețe însemnate din cadrul lor nu sînt folosite complet, duce la proasta gospodărire a fondului funciar, la sporirea cheltuielilor pentru lucrări edilitare și la extinderea rețelei de transport. În ansamblurile de locuințe densitatea spațiilor locuibile este scăzută, fiind cuprinsă între 2 000—2 800 de metri pătrați la hectar, în timp ce în țări ca Suedia, Franța, Iugoslavia ea se ridică la 4 000—4 500 de metri pătrați.

În cadrul dezbaterilor, ca și cu alte prilejuri, s-a criticat cu ascuțime fenomenul de monotonie arhitecturală ce dăinuie în construcția de locuințe. Se manifestă de mai multă vreme lipsă de varietate în ce privește înălțimea clădirilor, tratarea fațadelor, materialele folosite, modul de așezare a blocurilor, ceea ce a dus la șablonizarea în special a marilor ansambluri. Construirea după principii nediferențiate, ignorarea specificului local au făcut ca anumite elemente de arhitectură să se extindă în toată țara, să fie aplicate mecanic, fără a se ține seama de varietatea formelor de relief și a tradițiilor arhitecturale ale diferitelor regiuni.

Una din cauzele care determină întîrzierea și scumpirea construcțiilor este alcătuirea documentației în mod insuficient fundamentat din punct de vedere tehnic-economic, întîrzierea predării acesteia sau predarea ei incompletă, fragmentară, ceea ce duce la numeroase modificări de soluții constructive și arhitecturale în timpul execuției, la depășirea valorii lucrării și nerealizarea altor indicatori aprobați inițial.

Se întîrzie, de asemenea, în mod nejustificat avizarea proiectelor și începerea finanțării lucrărilor pe șantiere. Pe drept cuvînt, mulți vorbitori au adus critici Comitetului de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare și altor organe de stat care nu au controlat și îndrumat în mod eficient activitatea de construcții, nu au chibzuit totdeauna temeinic asupra economicității obiectivelor și asupra soluțiilor adoptate. Se exercită un control insuficient asupra utilizării fondurilor alocate, respectării termenelor de execuție a lucrărilor de construcții-montaj și realizării parametrilor proiectați.

Sarcinile mari care stau în fața constructorilor noștri în anii care vin cer luarea unor măsuri hotărîte pentru lichidarea lipsurilor constatate, respectarea întregului ansamblu de criterii care să permită realizarea unor construcții la nivelul epocii noastre socialiste. Ceea ce construim azi este destinat să dăinuiască, să folosească și generațiilor viitoare, societății de mîine — societatea comunistă — cu înaltele ei cerințe și exigențe. Fără îndoială că constructorii noștri se vor dovedi la înălțimea acestei sarcini nobile. *(Vii aplauze).*

RIDICAREA EFICIENȚEI ECONOMICE A INVESTIȚIILOR — SARCINĂ CENTRALĂ ÎN DOMENIUL CONSTRUCȚIILOR

Tovarăși,

Întregul popor român a pășit cu avînt la înfăptuirea programului de dezvoltare multilaterală a țării, de înflorire a societății noastre socialiste, adoptat de Congresul al IX-lea al partidului. Direcția principală a eforturilor este dezvoltarea bazei tehnice-materiale a socialismului, creșterea puterii economice a patriei și ridicarea nivelului de trai al poporului.

În acest scop, în perioada 1966—1970 se vor realiza din fondurile statului investiții în valoare de 250—260 miliarde de lei, de 1,5 ori mai mult decît în cei cinci ani anteriori. Aceasta deschide în domeniul construcțiilor o vastă perspectivă de activitate creatoare. Se prevede intrarea în funcțiune a 750 de obiective industriale — centrale electrice, întreprinderi metalurgice, chimice, constructoare de mașini, exploatări miniere, fabrici producătoare de bunuri de consum. Însemnate fonduri se alocă pentru întărirea bazei tehnico-materiale a agriculturii, pentru executarea lucrărilor de hidroameliorații, îndeosebi de irigații.

O amploare deosebită va lua în perioada cincinalului construcția de locuințe ; peste un milion de persoane se vor muta în această perioadă în apartamente clădite din fondurile statului, în afara celor care își vor construi locuințe, la orașe și sate, din fonduri proprii. Se vor ridica noi școli, teatre, cinematografe, cluburi, case de cultură, spitale, se va extinde și moderniza rețeaua de magazine, unități de alimentație publică și alte întreprinderi de deservire.

Constructorilor și proiectanților le revine sarcina de cinste de a pune în valoare cu rezultate economice maxime marile fonduri de investiții alocate de stat în acest cincinal, de a concretiza importantul efort material pe care îl face poporul nostru, în lucrări trainice, de înaltă calitate, care să sporească bogăția patriei, apropiindu-ne de țările avansate ale lumii.

Partidul și guvernul consideră că ridicarea eficienței economice a investițiilor trebuie să constituie preocuparea centrală a tuturor ministerelor, celorlalte organe centrale, întreprinderilor, organizațiilor de proiectare și de construcții, a tuturor muncitorilor, tehnicienilor, arhitecților și inginerilor care lucrează în acest domeniu. Marea răspundere pentru cheltuirea unei părți importante a venitului național destinată dezvoltării continue a economiei, progresului și propășirii patriei impune beneficiarilor, proiectanților, constructorilor să chibzuiască profund la întocmirea fiecărui proiect, la executarea fiecărei construcții, astfel ca orice ban investit și material consumat, orice lucrare executată să-și atingă scopul, să răspundă unor necesități reale, să contribuie la creșterea avuției naționale a poporului.

Un factor esențial în asigurarea unei eficiențe economice maxime a investițiilor este scurtarea continuă a duratei de construcție, punerea rapidă în funcțiune, cu întregul randament și la toți indicatorii proiectați, a obiectivelor industriale și agricole, predarea în folosință la termen a locuințelor și a celorlalte clădiri de utilitate social-culturală.

În acest scop este necesar să se abordeze în fiecare etapă numai obiectivele pentru care sînt asigurate proiecte și documentații complete, mijloace materiale și forțe de muncă, ceea ce va permite terminarea lucrărilor începute într-un timp minim. Practica arată că este bine să ne concentrăm eforturile numai asupra acelor lucrări pe care putem să le cuprindem din punct de vedere organiza-

toric, să nu risipim forțele pe un front prea larg deoarece aceasta duce la lungirea duratei de executare a lucrărilor, la întîrzierea intrării în producție a capacităților construite, la imobilizarea mijloacelor materiale și bănești și la scăderea eficienței economice.

O condiție primordială a bunei desfășurări a muncii din construcții o constituie stabilirea judicioasă și la timp a amplasării obiectivelor, întocmirea din vreme a studiilor tehnice-economice și a proiectelor. Măsura luată de către partid ca încă în cursul acestui an să se definitiveze amplasamentele tuturor obiectivelor industriale, agricole și social-culturale ce se vor construi în perioada cincinalului, pe regiuni, raioane și localități, permite proiectanților și constructorilor să întocmească din vreme și în mod temeinic studiile tehnice-economice și proiectele, să asigure din timp documentația necesară pentru deschiderea șantierelor.

Studiile tehnice-economice și proiectele trebuie să asigure găsirea soluțiilor economice și funcționale cele mai eficiente, reducerea ponderii construcțiilor în valoarea investițiilor în favoarea dotării cu mașini și utilaje moderne, dimensionarea judicioasă a construcțiilor, astfel încît spațiul acestora să răspundă strict nevoilor tehnice de funcționare. Este necesar să se țină seama în mai mare măsură de apropierea construcțiilor industriale față de căile de transport și sursele de materii prime, energie electrică și apă, de posibilitatea comasării halelor și secțiilor și a reducerii distanțelor între construcții. Amplasarea rațională a întreprinderilor industriale și folosirea în comun de către mai mulți beneficiari a surselor de apă, energie și a lucrărilor edilitare creează posibilități de economisire a fondurilor de investiții și de creștere a rentabilității unităților construite.

La lucrările importante, proiectele supuse spre aprobare trebuie să ofere mai multe variante pentru a se da posibilitatea comparării soluțiilor propuse și alegerii celei mai eficiente, mai convenabile. Va trebui ca în viitor să se extindă organizarea de concursuri pentru proiectarea unor lucrări de mare amploare, inclusiv a unor ansambluri de locuințe și cartiere, concursuri la care să participe institute și proiectanți din întreaga țară. Aceasta este o condiție a promovării noului în arhitectură și în construcții, a afirmării ideilor și soluțiilor celor mai avansate, a stimulării inițiativei creatoare a proiectanților și arhitecților.

Ținînd seama de volumul mare al activității de construcție, se impune perfecționarea organizării muncii institutelor de proiectare, sporirea numărului de proiectanți, repartizîndu-se pentru elaborarea studiilor și proiectelor un număr mai mare de ingineri dintre cei ocupați în prezent în munci administrative. Proiectanții trebuie să considere o obligație principală predarea documentațiilor complete pentru fiecare obiectiv cu cîteva luni înainte de începerea construcției, astfel ca organizațiile de execuție să-și poată întocmi pe această bază programul de activitate a șantierului și graficele de realizare a lucrărilor.

Pentru a introduce pe scară largă metoda variantelor optime în activitatea de proiectare și a elabora cu operativitate documentația construcțiilor economice și social-culturale, care cere un volum mare de muncă, este necesar să se ia măsuri de extindere a mecanizării și automatizării calculului de proiectare cu ajutorul mașinilor electrice și electronice.

Considerăm juste criticile făcute în consfătuire actualului sistem de cointeresare materială din construcții. Organele centrale vor trebui să studieze propunerile făcute și să aducă îmbunătățirile necesare cointeresării proiectanților și constructorilor, în vederea realizării unor construcții cît mai economice și mai ieftine, la un nivel calitativ tot mai ridicat. Sistemul de cointeresare trebuie să fie

legat de îndeplinirea tuturor parametrilor, a indicilor tehnici-economici proiectați.

Paralel cu scurtarea timpului pentru întocmirea studiilor tehnice-economice și proiectelor, sînt necesare reducerea duratei și simplificarea procedurii de avizare a proiectelor, precum și perfecționarea metodologiei de finanțare a investițiilor. Organele centrale de avizare, în special Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare, trebuie să asigure respectarea normelor și criteriilor generale de proiectare și construcție, lăsînd în același timp mai multă autonomie și inițiativă organelor de proiectare și organizațiilor de construcții.

În vederea folosirii cît mai raționale a suprafețelor destinate construcțiilor, Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare va trebui să îmbunătățească normele privind utilizarea spațiului de producție și de locuit, densitatea spațiului construit pe hectar, ridicarea gradului de confort al locuințelor, să elaboreze norme diferențiate pe zone ale țării, care să țină seama de factorii economici, geografici, etnografici și seismici.

Pe bună dreptate, mai mulți vorbitori au arătat că este timpul să se treacă fără întîrziere la acțiuni concrete care să ducă la lărgirea varietății arhitecturale, în special în construcțiile de locuințe. Diversitatea ansamblurilor, a clădirilor și chiar a elementelor de detaliu se va realiza cu succes numai prin îmbinarea a tot ceea ce este mai înaintat și prețios în arhitectura mondială cu specificul local, cu tradițiile și valorile artei naționale românești. Avem convingerea că arhitecții și constructorii noștri, care și-au dovedit capacitatea și talentul, își vor afirma mai din plin spiritul de inițiativă și fantezia creatoare, pentru a dezvolta și îmbogăți continuu arhitectura României socialiste cu amprenta sa originală, proprie epocii pe care o trăim. *(Aplauze puternice).*

Sarcini de mare răspundere revin oamenilor de știință din domeniul construcțiilor, care trebuie să acorde o mai mare atenție cercetărilor legate de problemele de rezistențe, fundații și instalații, precum și problemelor arhitecturii și sistematizării.

În realizarea planului de investiții în cele mai bune condiții, un rol hotărîtor au buna organizare a muncii pe șantiere, mecanizarea procesului de producție, industrializarea construcțiilor, care să ducă la creșterea productivității muncii, scăderea prețului de cost, îmbunătățirea calității, creșterea eficienței economice a investițiilor.

Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerul Industriei Construcțiilor au datoria să asigure lărgirea și diversificarea parcului de mașini necesare ridicării gradului de industrializare a muncii pe șantiere, modernizarea acestuia și asigurarea pieselor de schimb necesare. Totodată, trebuie să se ia măsuri pentru folosirea rațională, cu întreaga capacitate, a utilajului existent pe șantiere.

Ridicarea calității și ieftinirea construcțiilor, extinderea tehnologiilor moderne de execuție, îmbunătățirea finisajului, lărgirea varietății arhitectonice reclamă materiale de construcții și instalații tot mai variate, la un preț de cost scăzut. Ministerul Industriei Construcțiilor, Ministerul Industriei Chimice, Ministerul Economiei Forestiere și celelalte ministere producătoare de materiale de construcții, de instalații și finisaj trebuie să ia măsuri pentru a lărgi sortimentele acestor materiale și îmbunătăți calitatea lor.

Oamenii de știință din sectoarele respective trebuie să pună în centrul activității lor de cercetare găsirea de noi materiale care să ușureze realizarea construcțiilor, îmbunătățirea calității, înfrumusețarea și ieftinirea lor, scurtarea termenelor de execuție a lucrărilor.

Realizarea vastului nostru program de construcții impune ridicarea continuă a calificării cadrelor medii și

superioare, o atenție sporită creșterii ponderii muncitorilor calificați, îndeosebi pentru lucrările de finisaj. Este necesară îmbunătățirea sistemului de organizare a învățămîntului profesional pentru construcții, asigurîndu-se o coordonare și îndrumare unitară a acestuia.

RĂSPUNDEREA ORGANELOR CENTRALE ȘI LOCALE PENTRU ÎNDEPLINIREA PROGRAMULUI DE INVESTIȚII

Îndeplinirea sarcinilor mari trasate de partid în domeniul construcțiilor cere perfecționarea activității organelor centrale și locale care poartă răspunderea principală în acest domeniu.

Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare, ca organ al Consiliului de Miniștri care răspunde de aplicarea politicii partidului și guvernului în construcții în toate sectoarele economiei naționale, trebuie să exercite un control sistematic, eficient asupra tuturor organelor și organizațiilor de proiectare și construcție. Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare trebuie să desfășoare o temeinică activitate de perspectivă, să acorde mai multă atenție elaborării principiilor fundamentale ale sistematizării orașelor și satelor patriei noastre.

Comitetul de Stat al Planificării, ministerele și celelalte instituții centrale, sfaturile populare regionale trebuie să exercite un control exigent și neîntrerupt în tot timpul desfășurării lucrărilor de construcții, veghind cu fermitate la îndeplinirea tuturor condițiilor proiectate, luînd atitudine combativă față de orice încălcare a normelor tehnice și de calitate. Nu trebuie să uităm nici o clipă că beneficiarul tuturor construcțiilor este poporul, adevăratul stăpîn al bunurilor materiale și spirituale care se creează în țara noastră. În fața acestui beneficiar trebuie să răspundă toți cei care sînt chemați să contribuie la traducerea în viață a planurilor de construcție elaborate de partidul nostru. *(Aplauze).*

O mare răspundere revine celor cărora le sînt încredințate spre folosință obiectivele de producție și social-culturale. Conducerile întreprinderilor, sfaturile populare, toți cetățenii au datoria de a se îngriji de buna folosire și întreținerea exemplară a fabricilor și uzinelor, a construcțiilor agricole, a școlilor și căminelor culturale, a locuințelor și altor clădiri sociale.

În îmbunătățirea activității de construcții, sarcini deosebite revin organelor și organizațiilor de partid. Comitetele regionale, orășenești și raionale de partid au datoria să analizeze periodic activitatea organizațiilor de partid din institutele de proiectare, de pe șantiere, să le dea un sprijin calificat și susținut în rezolvarea problemelor de bază ale muncii lor, în perfecționarea stilului lor de lucru. Ele sînt chemate să exercite un control permanent, să analizeze operativ, cu toți factorii răspunzători, realizarea planului de investiții pe toate fazele — de la elaborarea documentației tehnice-economice pînă la intrarea în funcțiune a noilor obiective —, luînd măsurile organizatorice și politice necesare.

Întreaga activitate politică a organizațiilor de partid de pe șantiere trebuie să fie îndreptată spre unirea eforturilor muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor în vederea respectării stricte a graficelor de execuție, ridicării calității lucrărilor, creșterii productivității muncii, economisirii materialelor și folosirii mai bune a utilajelor.

Organele sindicale și de U.T.C. trebuie să se preocupe sistematic de desfășurarea largă a întrecerii socialiste a constructorilor și de realizarea angajamentelor luate, de

extinderea metodelor avansate și a experienței fruntașilor, de ridicarea calificării muncitorilor și întărirea disciplinei în producție.

Tovarăși,

În cadrul dezbaterilor au fost făcute numeroase observații critice și propuneri. Este necesar ca ministerele și celelalte organe centrale să le analizeze cu toată atenția, să elaboreze în cel mai scurt timp măsurile care depind de ele pentru lichidarea lipsurilor constatate și îmbunătățirea activității de construcții, prezentînd, totodată, Comitetului Central al partidului și guvernului propunerile corespunzătoare.

În consfătuirile regionale s-a făcut propunerea de a se institui „Ziua constructorului". Venind în întîmpinarea acestei propuneri și ca semn de prețuire a activității desfășurate de oamenii muncii din construcții, Comitetul Central al partidului a hotărît instituirea „Zilei constructorului", care se va sărbători în fiecare an în penultima duminică din luna iulie.

Consfătuirea noastră a constituit un bogat schimb de experiență, a relevat hotărîrea tuturor lucrătorilor din construcții de a-și îmbunătăți necontenit munca, de a înfăptui sarcinile mărețe trasate de Congresul al IX-lea, de a înălța noi cetăți ale industriei socialiste, noi construcții în orașele și satele țării, care vor îmbogăți patrimoniul civilizației noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Conducerea partidului și statului își exprimă convingerea că muncitorii, tehnicienii, inginerii și arhitecții vor da viață acestor proiecte mărețe, vor obține noi succese în munca lor avîntată închinată înfloririi patriei, construirii edificiului măreț al socialismului. *(Vii aplauze).*

Sub conducerea partidului, animat de un profund optimism, poporul român pășește mereu înainte spre o viață

îmbelșugată și fericită, făcînd să strălucească tot mai puternic chipul României socialiste, patrie liberă și independentă a celor ce muncesc. *(Aplauze îndelungi).* El își aduce contribuția activă la întărirea continuă a forțelor sistemului socialist mondial, la triumful cauzei socialismului și păcii. *(Aplauze îndelungi).*

Vă urăm, dragi tovarăși, noi succese în înfăptuirea mărețului program stabilit de partidul nostru pentru desăvîrșirea construcției socialismului și înflorirea multilaterală a Republicii Socialiste România. *(Aplauze furtunoase, îndelungi. Întreaga asistență se ridică și ovaționează puternic).*

EXPUNERE LA CONGRESUL COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRODUCȚIE

— 7 martie 1966 —

Dragi tovarăși și tovarășe,

Primul Congres al țărănimii cooperatiste din România socialistă coincide cu începutul primăverii, care descătușează uriașele forțe creatoare ale vieții, vestește redeșteptarea și înflorirea naturii. Aceasta simbolizează primăvara satului românesc, întinerit de seva dătătoare de viață a socialismului, de munca harnică a țărănimii, simbolizează însuși viitorul luminos de prosperitate și civilizație al patriei noastre socialiste. *(Vii aplauze).*

Congresul marchează o nouă etapă în dezvoltarea satelor, reprezintă un eveniment de importanță deosebită în viața întregii țări. El va determina, fără îndoială, un nou și puternic avînt al agriculturii cooperatiste, consolidarea și înflorirea continuă a tuturor cooperativelor agricole de producție, creșterea contribuției țărănimii la sporirea avuției naționale, la dezvoltarea multilaterală a patriei. *(Aplauze puternice).*

Vă rog să-mi permiteți să adresez participanților la primul Congres al cooperativelor agricole de producție, întregii țărănimi din patria noastră salutul cald al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al guvernului Republicii Socialiste România și urări de deplin succes în desfășurarea lucrărilor Congresului. *(Aplauze puternice).*

Măsurile economice și organizatorice stabilite de partid, crearea uniunilor cooperatiste, ca și proiectele noului Statut al cooperativei de producție și al Casei de pensii au fost primite cu însuflețire și aprobare deplină de către toți oamenii muncii de la sate.

În dezbaterile purtate timp de aproape trei luni în adunările generale ale cooperatorilor, în conferințele de constituire a uniunilor raionale și regionale, în presă, sute de mii de țărani, cadre de conducere din cooperative, specialiști agricoli, activiști de partid și de stat au analizat în mod aprofundat măsurile preconizate de Comitetul Central al partidului, au făcut numeroase propuneri privind îmbunătățirea și completarea proiectelor de Statut, dezvoltarea continuă a cooperativelor. Se poate spune, pe bună dreptate, că documentele supuse dezbaterii Congresului sînt rezultatul consultării întregii țărănimi, creația oamenilor muncii, a activului de partid și obștesc, rodul experienței și înțelepciunii lor colective. *(Aplauze).*

În întreaga sa activitate, conducerea partidului nostru pleacă de la convingerea că hotărîrile importante care privesc viitorul țării, progresul diferitelor sectoare ale vieții economice și spirituale trebuie chibzuite cu masele largi populare. În aceasta constă de fapt însăși esența democrației noastre socialiste, superioritatea orînduirii noi, în aceasta se concretizează principiul suprem înscris în Constituție: „Întreaga putere în Republica Socialistă România aparține poporului, liber și stăpîn pe soarta sa". *(Vii aplauze).* Această metodă de conducere stimulează inițiativa creatoare a maselor, întărește continuu unitatea poporului în jurul partidului și guvernului, constituie o garanție sigură a mersului victorios înainte al țării noastre. *(Aplauze prelungite).*

ÎN ISTORIA ROMÂNIEI ȚĂRĂNIMEA A REPREZENTAT O IMPORTANTĂ FORȚĂ A PROGRESULUI SOCIAL

Tovarăși,

De-a lungul istoriei milenare a poporului, datorită condițiilor naturale oferite de teritoriul României, agricultura a fost una din ocupațiile principale ale populației de pe aceste meleaguri. Încă strămoșii noștri, dacii, practicau o agricultură înfloritoare pentru vremea aceea, care a atras țării lor numele de „Dacia Felix".

În veacurile ce au urmat, țara noastră s-a dezvoltat în condiții deosebit de vitrege ; ea a fost obiectul a nenumărate cotropiri, războaie și jafuri, care au dezorganizat munca, au făcut ca o parte însemnată a bogățiilor țării să ia drumul străinătății, au frînat dezvoltarea forțelor de producție și au ținut pe loc timp de sute de ani progresul economic și social. În aceste vremuri, țărănimea a constituit principala forță de producție, a avut rolul hotărîtor în crearea bunurilor materiale și spirituale ale poporului român.

Niciodată în trecut țărănimea nu a beneficiat însă de roadele muncii sale. Ea a fost condamnată să ducă o viață neînchipuit de grea, de exploatare, de împilare și silnicie. Apăsată de lanțurile robiei feudale, de jugul moșierilor, lipsită de pămînt și unelte, de drepturile cele mai elementare, ea a udat pămîntul patriei, așa cum scriau poeții, cu lacrimi, cu sudoare și cu sînge.

Situația grea a țăranilor este prezentată deosebit de impresionant în jalba înaintată de deputații clăcași Divanului ad-hoc al Moldovei la 1857 :

„...pînă în zioa de astăzi toate sarcinile cele mai grele numai asupra noastră au fost puse, și noi mai nici de unele bunuri ale țerii nu ne-am îndulcit, iară alții, fără să fie supuși la nici o povară, de toată mana țerii s-au bucurat ; ...noi biruri grele pe cap am plătit, oameni de oaste numai noi am dat ; ...boierescuri... numai noi am îndeplinit ; clacă de voe și fără de voe numai noi am dat ; ...pîne neagră și amară, udată cu lacrimi, numai noi am mîncat ; bătălii și resmerițe, cînd au fost, tot greul numai noi l-am dus ; oști, cînd au venit, noi le-am hrănit...

...toată bogăția, toată îmbelșugarea, brațele și sapele noastre o aduc. Cîtu-i Dunărea de mare și de largă curge rîul sudorilor noastre, ...iar noi nici rînduială, nici dreptate nu am avut. Cînd ne-am jăluit, cînd ne-am tînguit, păsurile cînd ne-am spus : Ispravnicul ne-a bătut... boierul de moșie ne-a bătut ; ...Boul și vaca, munca ostinelilor noastre, ...puiul și găina, laptele de la gura copiilor noștri de multe ori cu nedreptul ni s-a luat.

...Vroim să scăpăm... de robia în care sîntem... să nu mai fim ai nimărui, să fim numai ai țerii, și să avem și noi o țeară ;..." [1]

Doleanțele țăranilor clăcași nu și-au putut găsi însă rezolvare în vremea aceea. Chiar și după reforma agrară din 1864 — care a jucat un rol pozitiv în viața țărănimii și în general în viața țării —, în agricultură au rămas puternice resturi feudale, sursă a unor îndelungi suferințe ale truditorilor ogoarelor. Nici celelalte reforme din timpul regimului burghezo-moșieresc nu au schimbat în esență situația materială a țărănimii. Statisticile arată că la sfîrșitul secolului al XIX-lea, mai puțin de 1% din

[1] „Acte și documente relative la renașterea României", vol. IV, partea I, București, 1896, p. 342—346.

totalul proprietarilor deținea mai mult de jumătate din suprafața cultivabilă a țării, iar peste 95% din gospodăriile țărănești nu posedau decît 40,29% din această suprafață. Cu mici schimbări, această stare de lucruri a dăinuit pînă la eliberarea țării de sub jugul fascist. Potrivit recensămîntului din 1938, 12 200 de moșieri, reprezentînd 0,4% din numărul total al gospodăriilor agricole, posedau o suprafață de 5 470 000 ha, adică aproape tot atît cît 2 460 000 de gospodării mici țărănești. Înzestrarea tehnică a gospodăriilor mici era extrem de precară ; valoarea inventarului agricol — calculată la hectarul de pămînt arabil — era de 15 ori mai mică decît în Germania și de 42 de ori mai mică decît în Elveția.

Pentru a-și achiziționa uneltele de muncă, țăranii trebuiau să contracteze datorii, să-și ipotecheze pămîntul, care de cele mai multe ori încăpea pe mîna băncilor, moșierilor și chiaburilor. După datele serviciului de statistică judiciară din Ministerul Justiției rezultă că în 1932 totalul datoriilor țăranilor cu pămînt puțin însuma peste 37 de miliarde de lei, ceea ce echivala în medie cu o datorie de 6 600 de lei pe hectar.

Dependența țării față de marile puteri imperialiste, de monopolurile internaționale, care transformaseră România în furnizoare de materii prime și produse agricole, a agravat și mai mult situația agriculturii, exploatarea și pauperizarea maselor țărănești, a contribuit la adîncirea crizei agrare din țara noastră.

Viața grea, lipsa de drepturi politice, atitudinea claselor dominante și a guvernelor lor față de gravele probleme ale satului au determinat de nenumărate ori masele țărănimii să se ridice la luptă pentru pîine, pentru dreptate și libertate. În decursul secolelor, țăranii români și

alături de ei țăranii maghiari, germani și de alte naționalități, care trăiau și munceau laolaltă, au luptat cot la cot împotriva exploatatorilor și asupritorilor, împotriva tuturor vrăjmașilor, au apărat cu prețul vieții pămîntul patriei și bunurile pe care le-au creat împreună. *(Aplauze)*. Vor rămîne memorabile în istoria țării noastre răscoala de la Bobîlna din 1437, războiul țărănesc din 1514, răscoalele iobagilor conduse de Horia, Cloșca și Crișan, luptele revoluționare de la 1848. Unul din momentele istorice de neuitat, care va vorbi peste veacuri de uriașa energie revoluționară a țărănimii, este anul 1907, anul ce a făcut să se cutremure clasele exploatatoare din România. Referindu-se la această răscoală, istoricul Nicolae Iorga spunea în același an în parlament : *„...țărănimea aceasta, dacă s-ar fi resemnat a trăi în această stare, lucrul ar fi fost foarte satisfăcător pentru ordinea publică, dar nu și pentru viitorul României. Căci viitorul României nu se poate răzima — după cum nu se poate răzima viitorul nici unei țări — decît pe mulțămirea celei mai mari părți dintre locuitorii pămîntului național...“* [1]

Multă vreme, de-a lungul milenarei existențe a poporului nostru, țărănimea a reprezentat cea mai importantă forță a progresului social, purtătoarea năzuințelor de neatîrnare și a sentimentului de demnitate națională. Ea alcătuia oastea vitează a lui Decebal — marele erou al dacilor —, principala forță a armatei lui Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazu, Tudor Vladimirescu, Avram Iancu ; ea a dus greul bătăliilor pentru unirea țărilor române, pentru cucerirea independenței, pentru închegarea statului național unitar român. Animată de o

[1] *N. Iorga*, „Pagini alese“, vol. II, București, Editura pentru literatură, 1965, p. 332.

nețărmurită dragoste pentru glia strămoșească și de un înalt spirit de sacrificiu, țărănimea s-a ridicat în calea năvălitorilor și cotropitorilor, a apărat cu propriul ei sînge independența țării, însăși ființa națională a poporului. *(Vii aplauze)*.

În lupta pentru eliberarea de sub jugul fascist, în războiul purtat de țara noastră alături de Uniunea Sovietică și celelalte forțe ale coaliției antifasciste pentru înfrîngerea definitivă a Germaniei hitleriste, țărănimea a dat cel mai greu tribut de sînge, înscriind numele multor eroi în cartea de aur a patriei.

Leagăn al tradițiilor și al artei minunate a poporului, țărănimea este creatoarea comorilor poeziei populare, a „Mioriței", a doinelor și baladelor. În furtunile veacurilor, țărănimea a rămas neclintită, păstrînd și dezvoltînd limba strămoșilor, obiceiurile, portul național, conservînd nealterate marile calități ale poporului român: hărnicia și omenia, vitejia și dîrzenia. *(Aplauze puternice)*. „*Țăranii...* — spunea Mihail Kogălniceanu — *sînt însuși elementul cel mai puternic al naționalității române ; țăranii sînt însuși țara...*" [1]

MISIUNEA DE A REZOLVA PROBLEMA AGRARĂ I-A REVENIT CLASEI MUNCITOARE ÎN ALIANȚĂ CU ȚĂRĂNIMEA

Deși a reprezentat întotdeauna marea majoritate a poporului, datorită fărîmițării generate de caracterul proprietății și al relațiilor de producție, lipsită de organizare în luptă, țărănimea nu a putut să scuture singură jugul

[1] *Mihail Kogălniceanu*, „Texte social-politice alese", București, Editura politică, 1967, p. 210.

asupritorilor, să se elibereze de exploatare. Numai o dată cu apariția pe arena socială a clasei muncitoare — forța cea mai înaintată a societății — se creează pentru țărani posibilitatea desfășurării unei lupte organizate, călăuzită de un țel clar, apar zorile unei vieți noi, perspectiva lichidării exploatării și asupririi de veacuri. *(Vii aplauze)*. Proletariatului i-a revenit misiunea istorică de a rezolva problema agrară în țara noastră, de a soluționa situația economică și politică a oamenilor muncii de la sate.

Mișcarea socialistă din România a fost preocupată încă de la începuturile ei de îmbunătățirea situației materiale și eliberarea socială a țărănimii. Pe măsura dezvoltării și maturizării clasei muncitoare, atitudinea socialiștilor față de problema agrară se contura tot mai clar ; ei arătau că singura soluție de izbăvire a țărănimii este lupta pentru exproprierea marilor proprietari de pămînt. „*Chestia țărănească nu va fi rezolvată* — scria „România Muncitoare" în numărul 19 din martie 1913 — *pînă ce nu este nimicită atotputernicia economică și politică a clasei marilor proprietari. Țărănimea trebuie să înțeleagă că salvarea ei este în unirea cu muncitorimea de la orașe*".

După înființarea sa, Partidul Comunist Român a militat neabătut pentru rezolvarea problemei agrare în România, pentru realizarea alianței muncitorești-țărănești. „*Numai proletariatul orășenesc și industrial, condus de partidul comunist* — sublinia Congresul al V-lea al partidului —, *poate să elibereze masele muncitoare de la sate de sub jugul capitalului și al marii proprietăți moșierești, de ruină și de războaiele imperialiste...*" [1]

Partidul comunist a fost acela care a organizat, în anii grei ai ilegalității, lupta muncitorilor și țăranilor, a tuturor forțelor patriotice împotriva exploatării burghezo-

[1] „Documente din Istoria Partidului Comunist din România, 1929—1933", București, E.S.P.L.P., 1956, p. 360—361.

moșierești, pentru înfăptuirea năzuințelor de libertate și progres ale oamenilor muncii.

În alianță cu clasa muncitoare și sub conducerea acesteia, țărănimea a participat la insurecția armată, la eliberarea țării de sub jugul fascist, la realizarea pe cale revoluționară a reformei agrare și lichidarea clasei moșierilor, la înfăptuirea revoluției populare și trecerea la construirea noii orînduiri, la victoria deplină a socialismului. *(Aplauze)*.

Datorită luptei duse, sub conducerea comuniștilor, de muncitori și țărani, de toți oamenii muncii, după aproape 100 de ani, aspirațiile exprimate în jalba țăranilor lui Moș Ion Roată au fost înfăptuite. Urmașii clăcașilor de odinioară sînt părtași nu numai la împlinirea aspirațiilor străbunilor lor, ei își făuresc astăzi o viață liberă și fericită la care strămoșii nici cu gîndul nu se puteau duce, o viață care depășește cu mult cele mai cutezătoare visuri ale acestora. Au apus pentru totdeauna vremurile domniei exploatatorilor și asupritorilor, au dispărut birurile și poverile, boierescul și nedreptățile. Țărănimea a devenit stăpînă pe soarta sa, pe roadele muncii ei, făuritoarea propriului său viitor luminos. *(Vii și puternice aplauze)*.

Țăranii de altădată se simțeau ai nimănui, doreau să aibă și ei o țară. Pentru realizarea acestei dorințe arzătoare ei au dus o luptă neînfricată și au dat nenumărate jertfe. Astăzi țărănimea are o țară — România socialistă. *(Aplauze îndelungate)*. Împreună cu clasa muncitoare, este stăpîna acestei țări, participă activ la conducerea treburilor statului, la făurirea noii istorii a patriei noastre. *(Aplauze)*.

Clasa muncitoare și țărănimea — clase ce dețin rolul hotărîtor în producția bunurilor materiale și în dezvoltarea societății — sînt unite printr-o prietenie și alianță trainică, cimentată prin lupta socială comună, bazată pe interese economice și politice unitare, pe relațiile socialiste de producție, existente atît în industrie cît și în agricultură. Alianța muncitorilor și țăranilor, care a constituit forța socială hotărîtoare în victoria revoluției populare și construirea socialismului, s-a dezvoltat și întărit continuu în anii transformării socialiste a satului. Unirea muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, a tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate, constituie temelia orînduirii noastre, forța care asigură progresul și prosperitatea patriei, independența și suveranitatea națională. *(Aplauze puternice)*.

FORȚA ȘI DINAMISMUL AGRICULTURII NOASTRE COOPERATISTE

Tovarăși,

Congresul cooperativelor agricole de producție are loc la încheierea unei importante etape în dezvoltarea economică și culturală a țării, la începutul unei perioade noi de muncă creatoare a poporului pentru propășirea și prosperitatea patriei. Sarcinile fundamentale ale planului de șase ani au fost îndeplinite cu succes : forțele de producție au cunoscut o nouă și puternică înflorire, s-au consolidat și perfecționat relațiile de producție, întreaga economie s-a dezvoltat multilateral, armonios și echilibrat, pe o linie ascendentă. Sporul mediu al producției industriale în anii șesenalului de 14,5%, ritmul anual de peste 9% al creșterii produsului social total și venitului național situează România printre țările cu cea mai rapidă dezvoltare economică.

Industrializarea socialistă, creșterea cu prioritate a industriei grele au fost factorul principal al dezvoltării tuturor ramurilor economiei, al ridicării patriei pe noi trepte de civilizație și bunăstare. *(Aplauze).*

Creșterea considerabilă a potențialului economic al țării este ilustrată de faptul că producția industrială globală a fost în 1965 de 2,25 ori mai mare decît în 1959. În prezent, întreaga producție industrială a anului 1938 se realizează în circa 5 săptămîni, a construcției de mașini în 15 zile, a chimiei în 9 zile. Industria și-a afirmat tot mai mult rolul de ramură conducătoare a economiei naționale, ponderea ei în venitul național a crescut de la 41% în 1959, la 48% în 1965.

Dezvoltarea și modernizarea industriei, introducerea cuceririlor științei și tehnicii au determinat importante schimbări calitative în structura producției, au permis valorificarea la un nivel superior a resurselor naturale ale țării. S-a îmbunătățit în continuare repartizarea teritorială a forțelor de producție. Succese de seamă s-au obținut în dezvoltarea științei și culturii, în ridicarea nivelului de trai material și spiritual al poporului.

Marile înfăptuiri în domeniul industrializării sînt rodul muncii entuziaste a clasei muncitoare, a inginerilor, tehnicienilor, a întregului popor, dovedesc priceperea, energia, uriașa lor forță creatoare. *(Aplauze).* Ele constituie o strălucită confirmare a justeței politicii partidului, întemeiată pe studierea aprofundată, științifică a realității, pe aplicarea creatoare a învățăturii marxist-leniniste la condițiile concrete ale țării noastre.

O puternică dezvoltare a cunoscut agricultura. Rezultatele obținute în această importantă ramură a economiei naționale își găsesc expresia în creșterea producției agricole.

Iată cum se înfățișează dinamica producției în decursul ultimilor zece ani:

	Media anuală în procente		
	1951–1955	1956–1960	1961–1965
Producția globală agricolă	100	114,4	130,8
Producția globală agricolă la 100 ha	100	113,1	126,8
Producția globală pe o persoană ocupată în agricultură	100	111,7	144,6

Cu toate că a avut loc o profundă reorganizare a producției și a relațiilor sociale, în ciuda oscilațiilor cauzate de influența factorilor naturali, creșterea producției agricole a urmat o linie ascendentă. Este semnificativ că această sporire a avut loc în condițiile scăderii ponderii populației agricole în totalul populației active.

În 1965 agricultura a produs 12 600 000 de tone de cereale — cea mai mare producție din istoria țării noastre. *(Aplauze).* Datele recensămîntului animalelor efectuat la începutul acestui an arată importante creșteri: numărul bovinelor a ajuns la peste 4 900 000, al porcinelor la peste 5 300 000, al ovinelor la peste 13 100 000 și al păsărilor la peste 40 000 000. Însemnate sporuri s-au obținut la producția de carne, lapte, lînă și ouă.

An de an agricultura a asigurat aprovizionarea populației cu produse agroalimentare și a industriei cu materii prime agricole, crearea rezervelor de stat, precum și unele disponibilități pentru export.

Un factor esențial al progresului obținut în agricultură îl constituie sprijinul material acordat de stat, mă-

surile luate pentru întărirea continuă a bazei tehnice-ma-teriale, pentru aplicarea cuceririlor științei în producție. Ținînd seama de importanța deosebită pe care o au mijloa-cele de muncă mecanice în dezvoltarea producției, statul nostru a orientat cea mai mare parte a celor peste 29 mi-liarde de lei investite în agricultură în perioada șesena-lului în direcția înzestrării cu tractoare și mașini agricole; numărul tractoarelor fizice din agricultură a crescut la 81 000, al semănătorilor mecanice la 66 000, al combinelor pentru cereale păioase la aproape 37 000. Circa 70% din totalul tractoarelor și mașinilor agricole deservesc, prin stațiunile de mașini și tractoare, cooperativele agricole. Progresele realizate în înzestrarea tehnică a agriculturii se oglindesc în reducerea suprafeței arabile ce revine pe un tractor fizic de la 270 ha în 1959, la 122 ha în 1965.

Însemnatele eforturi materiale făcute de statul nostru pentru dezvoltarea industriei chimice au permis ca în 1965 în agricultură să se folosească peste 266 000 de tone de îngrășăminte chimice substanță activă, de 4,5 ori mai mult decît în 1959. La creșterea rodniciei pămîntului au con-tribuit investițiile făcute pentru lucrările de hidroamelio-rații, pentru prevenirea și combaterea dăunătorilor.

Succese s-au obținut, de asemenea, în cercetarea știin-țifică legată de cerințele agriculturii, în introducerea re-zultatelor acesteia în producție. În anii 1960—1965, chel-tuielile pentru cercetarea științifică în agricultură au însumat circa 830 000 000 de lei. În perioada planului de șase ani statul a acordat țărănimii cooperatiste, pentru dezvoltarea producției, credite pe termen lung și în con-diții avantajoase în valoare de 4,4 miliarde de lei.

Revoluția săvîrșită în relațiile de producție din agri-cultură, în viața socială a satului, lichidarea exploatării și trecerea pe făgașul socialismului au făcut din țărănime

o clasă stăpînă pe mijloacele de producție, pe munca și pe rezultatele eforturilor sale. Proprietatea socialistă asi-gură unirea forțelor țăranilor în lupta pentru a smulge pămîntului roade cît mai bogate, garantează repartiția după principiul socialist al cantității și calității muncii fiecăruia, constituie însăși baza vieții noi a țărănimii cooperatiste, izvorul bunăstării și fericirii sale. *(Aplauze).* În locul divizării din trecut a satului în clase antagoniste, în exploatați și exploatatori, în locul unei țărănimi dez-binate de interesul privat, de legile concurenței și de in-dividualismul propriu micii producții de mărfuri, țărăni-mea cooperatistă se prezintă azi ca o clasă omogenă, animată de interese comune, unită prin relații de colabo-rare și întrajutorare reciprocă în lupta pentru construirea vieții noi, socialiste. *(Aplauze puternice).*

Transformări adînci s-au produs în mentalitatea țără-nimii, în atitudinea ei față de muncă, de proprietatea obștească, față de interesele generale ale statului. Țăranii participă cu avînt sporit la activitatea cooperativelor, la lupta pentru creșterea continuă a producției agricole, la apărarea și dezvoltarea avutului obștesc, la activitatea ge-nerală de construcție a socialismului, la întreaga viață social-politică a țării. Aceasta exprimă ridicarea nivelului conștiinței socialiste a oamenilor muncii de la sate, ata-șamentul lor față de politica partidului, față de cauza socialismului. *(Vii aplauze).*

Are loc un proces de lărgire continuă a orizontului politic, cultural și științific al țăranilor, de ridicare a ni-velului lor profesional. Din rîndul țărănimii cooperatiste s-au ridicat nenumărați fruntași ai recoltelor bogate, nu-meroase cadre destoinice care îndeplinesc cu succes func-ții de răspundere în cooperativele de producție, în organele de partid, obștești și ale puterii de stat, pînă la forul su-prem al țării — Marea Adunare Națională. *(Aplauze).*

Cu toate că au trecut numai patru ani de la încheierea cooperativizării agriculturii, au fost obținute rezultate remarcabile.

Iată cum se înfățișează cifric tabloul general al acestor rezultate :

	Unitatea de măsură	1962	1965	1965 față de 1962 în %
Valoarea producției agricole globale	mil. lei	21 201,5	24 899,4	117,4
Producția medie la hectar:				
—grîu-secară	chintale	12,2	18,1	148,4
—porumb	chintale	16,0	17,6	110,0
—sfeclă de zahăr	chintale	140,8	171,7	121,9
Densitatea efectivelor de animale la 100 ha (inclusiv animalele proprietatea membrilor cooperatori)				
—bovine	capete	32,9	35,3	107,3
—porcine	capete	36,8	47,0	127,7
Valoarea averii obștești la 100 ha teren agricol	mii lei	119,8	183,9	153,5
Fonduri fixe la 100 ha ale cooperativelor, plus fondurile fixe ale S.M.T.-urilor care deservesc cooperativele	mii lei	167,3	242,4	144,9
Veniturile bănești realizate la 100 ha teren agricol	mii lei	81,6	121,4	148,8

Cel mai important rezultat este faptul că producția agricolă globală a sporit în acești ani cu 3,7 miliarde de

lei aproape exclusiv pe seama creșterii producției medii la hectar.

Unul dintre cei mai de seamă indici de progres ce caracterizează activitatea cooperativelor agricole este creșterea averii obștești la suta de hectare teren agricol cu 54%, îndeosebi la fondurile fixe.

Au crescut veniturile cooperativelor și, pe această bază, veniturile țărănimii, care în 1965 au fost cu 1,3 miliarde de lei mai mari decît în anul precedent. Dacă adăugăm la aceasta producția obținută pe lotul aflat în folosință personală și veniturile realizate prin vînzarea produselor pe piață, căpătăm imaginea completă a creșterii acestor venituri.

Ridicarea nivelului de trai al țărănimii se reflectă în creșterea consumului de produse alimentare și industriale. În anii șesenalului a crescut consumul de produse alimentare cu conținut nutritiv ridicat — la carne cu circa 33%, la ulei cu 62%, la zahăr cu 50%, la orez cu 76%. Numai prin magazinele din mediul rural s-au vîndut în 1965 mărfuri în valoare de 16,6 miliarde de lei, aproape de două ori mai mult decît cu șase ani în urmă ; la acestea trebuie adăugate mărfurile cumpărate de la oraș. A sporit considerabil achiziționarea de mărfuri industriale de folosință îndelungată : mobilă, aparate de radio, mașini electrice de spălat rufe, televizoare, frigidere, mașini de cusut etc.

Unul din cei mai grăitori indici ai creșterii nivelului de viață al țărănimii îl constituie ritmul impresionant al construcțiilor de locuințe. În ultimii 15 ani au fost construite din fondurile proprii ale țărănimii peste 1 000 000 de case, cu o suprafață locuibilă de 30 500 000 de metri pătrați ; la fiecare patru familii țărănești una s-a mutat în acești ani în locuință nouă. În aceeași perioadă au fost electrificate peste 6 600 de sate. În orice colț al țării te-ai

duce, te întîmpină imaginea locuințelor noi, sănătoase, spațioase, te impresionează diversitatea de soluții și stiluri folosite de meșterii țărani, gustul cu care sînt ornate clădirile, măiestria cu care sînt îmbinate cerințele de confort cu stilul specific artei populare românești. *(Vii aplauze).*

Partidul și statul desfășoară o intensă activitate pentru ridicarea generală a satului, pentru dezvoltarea învățămîntului, îmbunătățirea asistenței medicale și ridicarea nivelului de cultură al maselor largi ale țărănimii. Rezultatul acestei politici, al condițiilor noi de viață și de cultură create la sate se oglindește în faptul că din rîndurile țărănimii s-au ridicat zeci de mii de învățători, profesori, medici, ingineri și alți intelectuali, care contribuie la înflorirea culturii noastre socialiste.

Realizările cooperativelor agricole se datoresc activității intense, avîntate desfășurate de masele țărănești, care urmează cu încredere și înfăptuiesc cu entuziasm politica partidului. *(Aplauze puternice).* Partidul și guvernul dau o înaltă prețuire muncii țărănimii, contribuției sale la progresul economic și social al patriei, la desăvîrșirea construcției socialiste. *(Aplauze puternice).*

Îngăduiți-mi, tovarăși, să felicit, în numele conducerii de partid și de stat, vrednica noastră țărănime, mecanizatorii, tehnicienii și inginerii din agricultură, bărbați și femei, tineri și vîrstnici, pe toți oamenii muncii de la sate, indiferent de naționalitate, care fac să progreseze continuu agricultura patriei noastre. *(Aplauze prelungite).*

Succesele obținute în activitatea cooperativelor agricole de producție exprimă forța și dinamismul agriculturii cooperatiste, marele său potențial economic, perspectivele pe care le deschide satului, demonstrează superioritatea relațiilor socialiste de producție în agricultură.

În ultimul timp, pornind de la unele neajunsuri în producția agricolă a unor țări socialiste, ideologi ai bur-

gheziei încearcă să pună în discuție însăși eficacitatea organizării socialiste a satului. Acești domni trec în mod voit sub tăcere succesele obținute de țările socialiste în dezvoltarea agriculturii, a bazei sale materiale și, în mod tendențios, se opresc exclusiv asupra unor lipsuri. În același timp, ei par să uite că țărilor capitaliste le-au trebuit sute de ani pentru a ajunge la nivelul de astăzi al dezvoltării economice, al înzestrării și productivității agriculturii — realizat cu mari sacrificii din partea maselor țărănimii muncitoare și în general ale oamenilor muncii, prin exploatarea sîngeroasă a altor popoare, prin înrobirea colonială a numeroase țări, menținute și azi în stare de înapoiere economică și mizerie.

Desigur, cooperativizarea socialistă nu rezolvă de la sine ridicarea agriculturii, creșterea producției și ridicarea bunăstării țărănimii. Pentru atingerea acestui obiectiv — țelul principal al politicii agrare a clasei muncitoare, a partidului ei marxist-leninist — sînt necesare mari eforturi materiale și organizatorice din partea statului socialist, a țărănimii, investirea unor fonduri însemnate pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale.

Superioritatea orînduirii socialiste constă tocmai în faptul că ea este capabilă să concentreze uriașe mijloace materiale și umane pentru dezvoltarea forțelor de producție din agricultură, pentru perfecționarea continuă a acestei importante ramuri a economiei naționale. Experiența țării noastre dovedește că orînduirea socialistă oferă condiții pentru realizarea unui ritm rapid de modernizare a agriculturii, pentru dezvoltarea producției într-un interval istoric mult mai scurt decît în capitalism. Socialismul eliberează țărănimea de asuprire și exploatare, descătușează forțele creatoare ale maselor, le asigură o viață demnă și îmbelșugată. Practica demonstrează cu puterea de convingere a faptelor că cooperativa

agricolă de producție îmbină în mod organic interesele țărănimii cu cele ale întregii societăți, constituie forma de unire a eforturilor oamenilor muncii de la sate și de organizare a producției agricole valabilă pentru întreaga perioadă de construire a societății socialiste și comuniste. *(Aplauze puternice).*

DEZVOLTAREA AGRICULTURII — PARTE INTEGRANTĂ A DESĂVÎRȘIRII CONSTRUCȚIEI SOCIALISMULUI

Tovarăși,

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a elaborat programul dezvoltării multilaterale a societății, înfloririi patriei. Caracteristica esențială a planului pe următorii cinci ani este continuarea neabătută a politicii de industrializare socialistă a țării, garanția progresului economic, a bunăstării întregului popor.

Înfăptuind în ritm intens industrializarea socialistă, partidul nostru acordă o atenție deosebită dezvoltării agriculturii — factor de mare însemnătate în ansamblul economiei naționale, sursă însemnată de sporire a avuției țării. Între industrie și agricultură există o strînsă legătură și condiționare reciprocă. Orice subapreciere a unuia din aceste principale sectoare economice, orice rămînere în urmă a unuia sau altuia poate provoca disproporții în dezvoltarea economică generală, poate avea repercusiuni negative asupra întregii vieți sociale. Rezolvarea cu succes a sarcinilor complexe din agricultură este o condiție esențială a înfăptuirii întregului program de dezvoltare a patriei noastre, constituie o parte componentă a operei de desăvîrșire a construcției socialiste, a procesului de trecere treptată spre comunism. *(Vii aplauze).*

Am înfățișat mai înainte tabloul realizărilor obținute în agricultură în ultimii ani. Aceste realizări sînt însă departe de a corespunde posibilităților mari de care dispune agricultura noastră socialistă. Nivelul producției agricole vegetale și animale, precum și productivitatea muncii sînt încă scăzute. Mai mult de jumătate din populația activă lucrează în agricultură. Aceasta arată, tovarăși, ce mari eforturi trebuie să depunem pentru a ridica agricultura la nivelul cerințelor unei economii moderne, avansate, care să asigure în mod constant producții înalte.

Așa cum s-a arătat la Congresul al IX-lea al partidului, în agricultură s-au manifestat o serie de lipsuri. Nu s-a asigurat gradul corespunzător de mecanizare, nu s-au îndeplinit sarcinile privind chimizarea și irigațiile. În cadrul adunărilor generale ale cooperativelor agricole, al conferințelor raionale și regionale, care au dezbătut pe larg și cu înalt spirit de răspundere problemele principale ale agriculturii, s-au adus critici îndreptățite organelor agricole și s-au făcut numeroase propuneri de îmbunătățire a conducerii și îndrumării agriculturii cooperatiste. Participanții au relevat cu toată tăria necesitatea concentrării eforturilor țăranilor cooperatori, ale consiliilor agricole și ale uniunilor cooperatiste spre sporirea rapidă a producției agricole, întărirea economică-organizatorică a tuturor cooperativelor. S-a subliniat în mod special necesitatea de a se acorda un ajutor eficace cooperativelor mai slabe în vederea ridicării lor la nivelul celor avansate.

Practica din țara noastră și din alte țări arată că, la fel ca în oricare altă ramură a economiei, în agricultură nu se pot obține progrese fără lărgirea și perfecționarea bazei tehnice-materiale, dezvoltarea forțelor de producție. Ținînd seama de aceasta, partidul nostru a elaborat programul complex al unei agriculturi intensive, de mare productivitate. Directivele Congresului al IX-lea al parti-

dului au stabilit ca în anii cincinalului să se investească în agricultură peste 35 de miliarde de lei — cu 60% mai mult decît în perioada celor cinci ani anteriori —, la care se adaugă încă 9 miliarde de lei investiții în ramurile industriei care deservesc nemijlocit agricultura.

Cooperativele agricole vor aloca, de asemenea, an de an fonduri necesare acumulării socialiste, întăririi bazei tehnice-materiale a producției, de aceasta depinzînd rezultatele în producție, veniturile și nivelul de trai al cooperatorilor.

Sporirea numărului și a varietății de tractoare și mașini agricole va permite ca mecanizarea agriculturii să fie rezolvată în linii generale pînă în 1970. Se impune ca Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini împreună cu Consiliul Superior al Agriculturii să ia măsuri pentru înfăptuirea la timpul stabilit a sarcinilor de înzestrare a agriculturii cu tehnica modernă.

Sarcini importante în dezvoltarea intensivă și modernizarea agriculturii, în creșterea producției agricole revin S.M.T.-urilor, care dețin principalele mijloace de mecanizare a lucrărilor agricole. Mecanizatorii au datoria să-și organizeze mai bine munca, utilizînd mijloacele mecanice cu întreaga lor capacitate, executînd lucrările agricole la timp și la un nivel calitativ superior, preocupîndu-se continuu de reducerea cheltuielilor de producție.

Ca urmare a dezvoltării într-un ritm înalt a industriei chimice, agricultura va primi an de an cantități sporite de îngrășăminte, ajungînd în 1970 la 1 100 000 de tone de substanță activă. Ministerul Industriei Chimice, oamenii muncii din industria chimică trebuie să depună eforturi pentru intrarea în funcțiune la termenele prevăzute a noilor capacități de producție, pentru asigurarea cantităților de îngrășăminte stabilite în planul de stat.

În vederea folosirii cu eficiență maximă a îngrășămintelor, Consiliul Superior al Agriculturii trebuie să organizeze experimentarea pe o scară mai largă a diferitelor sortimente de îngrășăminte, precum și analiza periodică a tuturor tipurilor de sol existente în fiecare unitate agricolă. Consiliul Superior al Agriculturii și Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole vor trebui să stabilească măsurile necesare pentru aprovizionarea cu îngrășăminte chimice a tuturor cooperativelor agricole de producție.

În perioada noului cincinal, din fondurile statului se vor amenaja pentru irigații circa 400 000 ha. De asemenea, cooperativele agricole și-au propus să amenajeze prin eforturi proprii suprafețe însemnate. Consiliul Superior al Agriculturii și organele sale de specialitate centrale și locale trebuie să asigure proiectarea și executarea la timp a amenajărilor din fondurile statului, folosind soluțiile cele mai economice, corespunzătoare condițiilor concrete locale. Totodată, ele vor trebui să acorde asistență tehnică cooperativelor agricole care execută lucrări de irigații cu mijloace proprii, precum și sprijinul necesar folosirii eficiente a terenurilor amenajate. Realizarea volumului mare de irigații prevăzut cere din partea Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerului Industriei Metalurgice, Ministerului Industriei Construcțiilor luarea tuturor măsurilor pentru producerea și asigurarea materialelor și utilajelor necesare.

În ultimii ani s-au obținut rezultate bune în asigurarea, îndeosebi la grîu și porumb, a unor semințe din soiuri și hibrizi de mai mare productivitate. La o serie de culturi însă, mai ales la cartofi, la trifoi, lucernă și alte plante furajere, la unele plante tehnice și la legume se folosesc încă semințe cu slabe însușiri productive. Consiliului Superior al Agriculturii, institutelor de cercetări și stațiunilor experimentale agricole le revine sarcina de a asigura

pentru întreaga agricultură semințe cu valoare biologică ridicată la toate plantele, corespunzător condițiilor fiecărei zone climatice a țării.

O deosebită atenție trebuie acordată dezvoltării zootehniei, astfel încît acest sector să-și sporească ponderea în ansamblul producției agricole. În acest scop e necesar să crească numărul de animale, să se îmbunătățească structura efectivelor de bovine prin ridicarea ponderii vacilor și junincilor la cel puțin 50% din totalul acestora. Totodată, vor trebui să se aplice cu perseverență, în toate unitățile, măsurile de selecție și ameliorare a raselor de animale. Ținînd seama de rezultatele recensămîntului animalelor efectuat în acest an, apare necesitatea ca la alcătuirea planurilor de perspectivă pe cinci ani ale tuturor unităților cooperatiste să se prevadă creșteri mai mari ale efectivelor de animale, în mod deosebit la bovine și ovine, față de cele stabilite în Directive. Eforturi susținute trebuie depuse pentru creșterea productivității animalelor, pentru sporirea producției de carne, lapte, lînă, ouă, pentru îmbunătățirea indicilor calitativi la aceste produse. Este necesar să se asigure creșterea producției de furaje la hectar, cultivarea plantelor de nutreț valoroase și îmbunătățirea pășunilor, folosirea metodelor moderne de recoltare, conservare și preparare a furajelor, depunîndu-se eforturi mai susținute în vederea producerii furajelor pe cale industrială.

În ce privește pomicultura și viticultura — ramuri importante ale agriculturii noastre, pentru dezvoltarea cărora dispunem de condiții prielnice —, în următorii ani se va continua extinderea plantațiilor pe terenurile erodate, în pantă și pe solurile nisipoase, acordîndu-se în același timp o mai mare atenție întreținerii plantațiilor, combaterii la timp a bolilor și dăunătorilor, aplicării tuturor regulilor agrotehnice în vederea obținerii unor producții ridicate de fructe și struguri.

Ținînd seama de valoarea deosebită pe care o au legumele în alimentația populației, precum și de faptul că producția acestora este sub nivelul cerințelor și al posibilităților, vor trebui luate măsuri pentru concentrarea în continuare a producției în bazine și unități specializate, pentru creșterea producției la hectar și aprovizionarea ritmică a populației.

Un rol tot mai însemnat în dezvoltarea agriculturii socialiste, în formarea fondului central de produse agricole îl au gospodăriile agricole de stat. În 1965 ponderea lor în fondul central a fost la grîu de 44,3%, la carne de 31,6%, iar la lapte de 39,5%. Cu toate acestea producția gospodăriilor de stat nu a ajuns încă la nivelul înzestrării lor tehnice. Ținînd seama de faptul că în anii următori statul va asigura noi și importante investiții pentru gospodăriile de stat, este necesar ca în fiecare unitate să se organizeze producția și munca după criterii științifice, asigurîndu-se indici înalți de folosire a bazei lor tehnice-materiale, obținîndu-se maximum de eficiență economică.

Trebuie să se continue acțiunea de concentrare a producției în unități specializate, să se facă eforturi pentru creșterea producției la hectar, pentru ridicarea productivității muncii și reducerea prețului de cost, astfel ca fiecare gospodărie agricolă de stat să devină tot mai rentabilă. Gospodăriile de stat trebuie să constituie în mai mare măsură un exemplu de organizare superioară a agriculturii socialiste, de gospodărire exemplară a pămîntului și a celorlalte mijloace de producție, de asigurare a unei înalte producții în toate sectoarele.

Este necesar ca Ministerul Învățămîntului și Consiliul Superior al Agriculturii să asigure agriculturii cadre me-

dii și superioare de toate specialitățile, precum și cadre de mecanizatori, să ia măsuri pentru ridicarea nivelului învățămîntului agricol de toate gradele, în vederea pregătirii temeinice — teoretice și practice — a viitorilor specialiști agricoli.

În fața oamenilor de știință din institutele de cercetări, stațiunile experimentale și institutele de învățămînt se deschide un larg cîmp de activitate creatoare. Ei au datoria să-și îndrepte eforturile spre crearea unor soiuri și hibrizi de mai mare productivitate, ameliorarea raselor de animale, rezolvarea problemelor legate de mecanizarea și chimizarea agriculturii, de dezvoltarea irigațiilor, elaborarea unor metode mai eficace de combatere a dăunătorilor, folosirea cît mai rațională a fondului funciar.

Progresul agriculturii impune concentrarea tuturor forțelor pentru perfecționarea continuă a procesului de producție, pentru sporirea producției vegetale și animale. Sîntem convinși că țărănimea cooperatistă, specialiștii, cadrele de conducere din unitățile socialiste, toți oamenii muncii își vor mări eforturile pentru a pune în valoare tot mai deplin marile posibilități și rezerve de creștere a producției agricole, pentru a face să înflorească tot mai puternic satele țării noastre. *(Aplauze puternice).*

UNIREA EFORTURILOR COOPERATIVELOR AGRICOLE PE SCARĂ RAIONALĂ, REGIONALĂ ȘI PE SCARA ÎNTREGII ȚĂRI

Tovarăși,

Înfăptuirea programului partidului în agricultură cere îmbunătățirea activității organelor de stat și economice. Planificarea și conducerea acestui important sector economic trebuie să asigure îmbinarea intereselor cooperativelor de producție, ale țărănimii cu interesele generale ale întregii societăți, să creeze condițiile necesare manifestării din plin a inițiativei creatoare a maselor largi, a specialiștilor, a tuturor cadrelor care lucrează în agricultură. Sarcini de mare răspundere revin în acest domeniu Consiliului Superior al Agriculturii, consiliilor agricole regionale și raionale, a căror menire, ca organe de stat, este asigurarea realizării politicii partidului și guvernului în agricultură. În centrul preocupării lor trebuie să stea organizarea pe baze științifice a producției, introducerea și generalizarea în toate unitățile a metodelor agrozootehnice avansate, ridicarea eficienței economice a tuturor ramurilor agricole.

Agricultura modernă necesită o planificare științific fundamentată, care să asigure dezvoltarea armonioasă, proporțională a tuturor ramurilor ei de producție. Această sarcină poate fi îndeplinită în cele mai bune condiții numai de stat, prin organele sale de planificare și de specialitate. Iată de ce în procesul desăvîrșirii construcției socialiste crește și mai mult rolul organizator al statului!

Consiliul Superior al Agriculturii, consiliile agricole regionale și raionale poartă răspunderea pentru întocmirea și realizarea planului de producție pentru întreaga agricultură. Împreună cu uniunile cooperatiste, ele au datoria să îndrume și să sprijine cooperativele agricole în întocmirea planurilor anuale și de perspectivă corespunzător condițiilor naturale și economice din fiecare unitate. Planurile cooperativelor agricole — elaborate cu participarea țăranilor, a specialiștilor, a tuturor cadrelor de răspundere — trebuie să fie supuse aprobării adunărilor generale ale cooperatorilor.

După încheierea transformării socialiste a satului, numeroase probleme ridicate de noile relații de producție și

de creșterea forțelor de producție în cooperative nu și-au găsit soluționarea corespunzătoare ; organele agricole ale statului nu au putut asigura îndrumarea permanentă, pe toate planurile a activității economice și organizatorice a cooperativelor agricole.

Viața a demonstrat că pentru rezolvarea în bune condiții a problemelor complexe ale agriculturii cooperatiste e necesară unirea eforturilor cooperativelor agricole pe scară raională, regională și pe scara întregii țări, crearea uniunilor cooperatiste, ca organe proprii de îndrumare și conducere a cooperativelor agricole de producție. *(Aplauze).* Prin constituirea uniunilor cooperatiste — factor de deosebită importanță economică și politică — se creează condiții organizatorice și mai bune pentru încadrarea în mod armonios a agriculturii cooperatiste în procesul legic al dezvoltării întregii economii, se asigură totodată participarea și mai largă a țărănimii la întărirea economică-organizatorică a cooperativelor, la întreaga activitate de conducere a agriculturii.

Aprobarea unanimă de către țărănime a formării uniunilor cooperatiste cît și a celorlalte măsuri privind agricultura constituie cea mai grăitoare dovadă că acestea răspund unei necesități obiective, oglindește în același timp hotărîrea țărănimii de a înfăptui neabătut politica partidului, politică ce corespunde intereselor sale vitale, ale întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Uniunile cooperatiste, împreună cu consiliile agricole trebuie să urmărească stabilirea în cooperative a unei structuri raționale a culturilor, folosirea judicioasă a pămîntului, dezvoltarea zootehniei. Cheltuielile pe care le fac cooperativele, atît pentru investiții cît și pentru producție, trebuie să fie justificate din punct de vedere economic, să aibă drept rezultat obținerea de producții mari la prețuri de cost cît mai scăzute.

Uniunilor cooperatiste le revine sarcina de a organiza un sistem unitar de evidență a activității economice și financiare a cooperativelor. Ele trebuie să exercite îndrumarea și controlul financiar și contabil permanent al gestiunii cooperativelor, al evidenței și cheltuirii fondurilor, pentru a preveni și combate orice risipă a averii acestora.

Una din atribuțiile importante ale uniunilor cooperatiste este de a organiza aprovizionarea la timp a cooperativelor cu materiale și utilaje, de a soluționa problema reparării mașinilor, în scopul bunei desfășurări a procesului de producție.

În vederea folosirii cît mai depline a condițiilor naturale și a resurselor materiale de care dispun cooperativele, apare necesitatea inițierii și organizării unor acțiuni comune ale mai multor unități. În adunările generale ale cooperativelor și în conferințele de constituire a uniunilor raionale și regionale s-au făcut numeroase propuneri privind asemenea acțiuni, îndeosebi în domeniul hidroamelioratiilor, amenajărilor pentru irigații, combaterii eroziunii solului, îmbunătățirii pășunilor, construirii de depozite pentru fructe și legume, instalații pentru prelucrarea acestora. Realizarea lor va duce la creșterea producției, la întărirea economică a cooperativelor, la sporirea veniturilor.

Una din atribuțiile deosebit de importante ce revin uniunilor cooperatiste este asigurarea, în colaborare cu organele de stat, a valorificării în condiții tot mai bune a producției cooperativelor pe calea contractărilor și achizițiilor, a stimulării și orientării producției corespunzător condițiilor și posibilităților cooperativelor, nevoilor lor, precum și necesităților economiei naționale.

Partidul și guvernul au încredințat uniunilor cooperatiste răspunderea contractării și comercializării producției de legume și fructe. Uniunile cooperatiste trebuie să

ia măsuri pentru a asigura în cele mai bune condiții aprovizionarea populației, a economiei naționale, realizarea sarcinilor de export. Pe măsura consolidării și a îmbogățirii experienței lor, uniunilor cooperatiste le vor reveni noi sarcini în valorificarea superioară, în semiindustrializarea produselor agricole, creînd condiții pentru folosirea mai deplină a forței de muncă, pentru sporirea veniturilor.

Împreună cu organele agricole de stat, uniunile cooperatiste vor trebui să se preocupe de organizarea cursurilor de ridicare a calificării și specializare a cadrelor de conducere și administrative din cooperative, de funcționarea în cele mai bune condiții a învățămîntului agrozootehnic pentru pregătirea profesională a masei de țărani cooperatori.

Întreaga activitate a uniunilor cooperatiste trebuie să se desfășoare pe baza principiului muncii colective, a consultării țărănimii cooperatiste, a specialiștilor și cadrelor agricole, pe baza conlucrării strînse cu organele de stat. Ele trebuie să se preocupe de rezolvarea la timp a problemelor economice și sociale ce apar în munca cooperativelor, să exercite un control și o îndrumare permanentă asupra întregii activități a acestora.

MĂSURI PENTRU ÎNFLORIREA MULTILATERALĂ A SATULUI

Tovarăși,

Noul Statut al cooperativelor agricole de producție întruchipează experiența acumulată de agricultura noastră cooperatistă, corespunde stadiului actual al dezvoltării sale, definește locul cooperativelor agricole în societatea socialistă, asigură dezvoltarea și perfecționarea continuă a relațiilor de producție socialiste din satele noastre, dă

răspuns problemelor noi apărute în viața internă a cooperativelor agricole și le reglementează pe baza principiilor socialismului.

Noul Statut asigură lărgirea democrației cooperatiste, stimularea spiritului de inițiativă al cooperatorilor, subliniază rolul adunării generale, organul suprem al cooperativei agricole — singura în măsură să hotărască asupra întregii activități economice, financiare și organizatorice a acesteia.

Partidul și guvernul acordă o atenție deosebită soluționării numeroaselor probleme de ordin social ale țărănimii, ridicării satelor noastre la un nivel de viață tot mai civilizat. Una din problemele actuale arzătoare a cărei rezolvare cade în sarcina uniunilor cooperatiste este organizarea sistemului unitar pe întreaga țară de pensionare a țăranilor cooperatori la bătrînețe și în caz de invaliditate — cerință socială care nu-și putea găsi rezolvarea corespunzătoare decît în orînduirea socialistă.

În condițiile dezvoltării construcției de locuințe, ale lărgirii rețelei comerciale și construirii unor noi instituții social-culturale, o importanță tot mai mare capătă sistematizarea satelor. Amplasarea justă a noilor construcții trebuie să urmărească folosirea rațională a terenului, asigurarea unor condiții optime de utilizare a rețelei de electrificare rurală, a instalațiilor de alimentare cu apă, a unităților comerciale, a școlilor și a celorlalte instituții social-culturale.

Conducerea partidului a hotărît să se intensifice acțiunea de construire a brutăriilor sătești de către cooperativele agricole de producție sau cooperativele de consum, astfel încît să existe brutării în toate comunele patriei noastre.

Cooperația de consum și cooperația meșteșugărească trebuie să ia măsuri pentru dezvoltarea rețelei comerciale,

a unităților de alimentație publică, a unităților de prestări de servicii și să asigure o bună aprovizionare a satului cu produse industriale.

Un rol tot mai mare în progresul satului îl au școala, căminul cultural, biblioteca, cinematograful, întreaga activitate de răspîndire a științei și culturii. Învățătorii și profesorii, inginerii și medicii, toți intelectualii satelor sînt chemați ca și în viitor să-și consacre energia, priceperea și pasiunea pentru ridicarea culturală și spirituală a țărănimii, pentru dezvoltarea conștiinței sale socialiste.

Ansamblul măsurilor economice, organizatorice și social-culturale stabilite de partid va face ca țărănimea să se bucure tot mai mult de binefacerile civilizației, va asigura înflorirea multilaterală a vieții satului — cerință esențială a procesului desăvîrșirii construcției socialiste și trecerii treptate la comunism. *(Vii aplauze).*

Crearea uniunilor raionale, regionale și a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție contribuie la perfecționarea organizării pe scară națională a noii clase a societății noastre — țărănimea cooperatistă, la ridicarea alianței muncitorești-țărănești într-un stadiu nou, superior de dezvoltare. *(Aplauze).*

Procesul întăririi și cimentării alianței și prieteniei dintre clasa muncitoare și țărănimea cooperatistă, procesul dezvoltării mecanizării, industrializării agriculturii, al ridicării vieții materiale și culturale a țărănimii vor duce treptat, în perspectivă, la apropierea condițiilor de muncă și de trai de la sat de cele de la oraș, la lichidarea deosebirilor esențiale între cele două clase, la transformarea lor — dacă se poate spune așa — în unica clasă muncitoare a națiunii socialiste române. *(Aplauze furtunoase).*

Partidul nostru pornește de la teza că formele organizatorice trebuie să corespundă fiecărei etape de dezvoltare socială, economică și politică. Măsurile stabilite în agricul-

tură sînt determinate de cerințele obiective ale dezvoltării societății, constituie o generalizare a practicii construcției socialiste în țara noastră. Ele fac parte organică din procesul de desăvîrșire a construcției socialiste, de lărgire continuă a democrației socialiste, asigurînd atragerea tot mai largă și mai activă a maselor la conducerea țării. *(Vii aplauze).*

Sarcini de mare răspundere în înfăptuirea programului de ridicare a agriculturii, a satelor revin organelor și organizațiilor de partid. În satele noastre lucrează peste 600 000 de comuniști, din care numai în cooperativele agricole peste 450 000. Dispunem deci de o puternică forță politică în stare să unească în jurul său masele țărănimii, ale tuturor oamenilor muncii din agricultură, să asigure îndeplinirea cu succes a politicii partidului. *(Aplauze).* Îmbunătățindu-și stilul și metodele de muncă, comitetele regionale și raionale, organizațiile de partid de la sate trebuie să lărgească și să intensifice activitatea politică și organizatorică, să sporească neîncetat capacitatea lor de unire a eforturilor țărănimii pentru dezvoltarea fiecărei cooperative agricole, pentru înflorirea satelor.

O îndatorire de cea mai mare însemnătate a organizațiilor de partid, a tuturor comuniștilor este aceea de a veghea la aplicarea neabătută a prevederilor Statutului cooperativelor agricole, la respectarea strictă a democrației cooperatiste, la întărirea muncii colective.

Comitetele regionale și raionale de partid vor trebui să îndrume activitatea uniunilor cooperatiste, să le acorde ajutor pentru a-și putea îndeplini în bune condiții sarcinile încredințate.

În atenția organizațiilor de partid trebuie să stea activitatea politică și culturală de masă, pentru cultivarea atitudinii înaintate față de muncă și proprietatea cooperatistă, combaterea manifestărilor vechilor mentalități și deprin-

deri, pentru ridicarea continuă a nivelului de conștiință socialistă a țărănimii.

Uniunea Tineretului Comunist trebuie să-și intensifice activitatea de educație a tinerei generații a țărănimii cooperatiste — care, prin entuziasmul și energia sa, prin receptivitate la tot ce e nou și înaintat, constituie o importantă forță a progresului în agricultura noastră, în întreaga viață a satului socialist.

Un rol de seamă în ridicarea agriculturii țării îl au masele de femei, inițiativa, priceperea și spiritul lor gospodăresc. Organele și organizațiile de partid trebuie să se îngrijească de promovarea femeilor celor mai destoinice în funcții de conducere în cooperative și în activitatea obștească.

Sfaturile populare trebuie să acorde mai multă atenție realizării acțiunilor de interes comun, exploatării și valorificării depline a resurselor materiale locale în vederea dezvoltării producției agricole, asigurării folosirii cît mai chibzuite a fondului funciar, să-și ridice contribuția în întreaga activitate de dezvoltare economică și social-culturală a satelor. Sîntem încredințați că toate organizațiile de partid și obștești își vor îndeplini cu cinste îndatoririle ce le revin. *(Aplauze).*

REALIZĂRILE ROMÂNIEI SOCIALISTE — PARTE INTEGRANTĂ A PROCESULUI DE TRANSFORMARE REVOLUȚIONARĂ A SOCIETĂȚII CONTEMPORANE

Tovarăși,

Munca rodnică și creatoare a poporului român, succesele sale economice și politice contribuie la întărirea forței sistemului socialist mondial, la creșterea influenței socialismului în lume, sînt parte integrantă a procesului de transformare revoluționară a societății contemporane. *(Vii aplauze).*

In încercarea de a frîna dezvoltarea social-politică a lumii, cercurile imperialiste și-au intensificat în ultima vreme activitatea agresivă împotriva forțelor progresului și păcii ; ele se amestecă în treburile interne ale unor state suverane, pun la cale comploturi și lovituri de stat ale forțelor reacționare, atentează la independența unor popoare. Acțiunile cercurilor agresive arată că, atita timp cît există, imperialismul continuă să reprezinte o gravă amenințare la adresa păcii și independenței popoarelor, menține pericolul unui nou război mondial.

Desigur, politica agresivă a imperialiștilor este lipsită de perspectivă, condamnată eșecului. Legile istoriei sînt implacabile ; nici o forță din lume nu poate împiedica popoarele în lupta lor pentru pace, libertate și progres social. *(Aplauze puternice).* Pe toate continentele cresc forțele antiimperialiste, care, acționînd unite, pot dejuca planurile agresive ale imperialiștilor, pot asigura pacea și securitatea internațională. *(Aplauze).*

Partidul și guvernul nostru, animate de o înaltă răspundere pentru securitatea și munca pașnică a poporului român, acordă o deosebită atenție întăririi capacității de apărare a țării, menținerii vigilenței tuturor celor ce muncesc, pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului, a independenței patriei, a cauzei socialismului și păcii. *(Aplauze puternice).*

România socialistă militează pentru întărirea prieteniei și colaborării frățești cu toate țările socialiste, pentru dezvoltarea relațiilor cu toate țările lumii, indiferent de orînduirea lor socială.

Profund atașată principiului că fiecare popor are dreptul sacru de a dispune liber de soarta sa, România socialistă consideră că fiecare popor trebuie lăsat să-și hotărască singur regimul social, politica internă și externă, fără nici un amestec din afară, cere încetarea agresiunii Statelor Unite ale Americii în Vietnam, sprijină lupta dreaptă a poporului vietnamez pentru libertate și independență. *(Aplauze puternice).*

Partidul Comunist Român consideră o înaltă datorie internaționalistă a sa să-și aducă contribuția la întărirea unității și coeziunii țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești — principalul factor al progresului social contemporan, al luptei antiimperialiste, al asigurării păcii în lume. *(Vii aplauze).*

Dragi tovarăși,

Au trecut numai 4 ani de cînd, tot în această sală, s-a consfințit încheierea cooperativizării agriculturii. Mulți dintre dumneavoastră ați fost participanți la acest eveniment istoric. De atunci am obținut succese de mare însemnătate în dezvoltarea agriculturii și a vieții satelor patriei noastre.

Primului Congres al cooperativelor agricole — forumul țărănimii cooperatiste din România —, care reunește peste 5 500 de delegați de pe întregul cuprins al țării, îi revine îndatorirea de înaltă răspundere de a adopta măsuri menite să deschidă noi căi de înflorire a agriculturii și a satelor patriei. *(Aplauze).*

În înfăptuirea acestui țel, poporul nostru are o călăuză sigură și încercată — Partidul Comunist Român. *(Aplauze furtunoase, prelungite).* Întărind alianța clasei muncitoare cu țărănimea, unitatea întregului popor, fără deosebire de naționalitate, înfăptuind neabătut politica partidului, să

muncim fără preget pentru a face țara noastră tot mai bogată, tot mai înfloritoare. *(Aplauze puternice).*

În marea familie a popoarelor socialiste, a tuturor popoarelor lumii, să se înalțe peste veacuri, tot mai mîndră și mai puternică sub soare, scumpa noastră patrie, liberă și independentă — Republica Socialistă România! *(Aplauze furtunoase, urale; asistența, în picioare, ovaționează îndelung).*

CUVÎNTARE LA CONGRESUL AL VIII-LEA AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

— 23 martie 1966 —

Dragi tovarăşe şi tovarăşi,

Congresul Uniunii Tineretului Comunist, la care participă reprezentanţii tinerei generaţii din întreaga ţară, îşi desfăşoară lucrările la începutul unei noi şi importante etape de activitate creatoare a poporului român pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste.

Congresul vostru este chemat să facă bilanţul muncii însufleţite desfăşurate de tineretul ţării, al contribuţiei sale la marile înfăptuiri ale poporului în economie, în cultură, în toate domeniile activităţii sociale, să stabilească sarcinile de viitor ale Uniunii Tineretului Comunist, căile participării tineretului la realizarea programului elaborat de partid pentru progresul şi prosperitatea patriei noastre socialiste. *(Aplauze).*

Permiteţi-mi ca de la această tribună să adresez delegaţilor, tuturor uteciştilor, tinerilor muncitori, ţărani, intelectuali, elevi şi studenţi de pe întregul cuprins al ţării, un cald salut din partea conducerii de partid şi de stat. *(Aplauze vii şi puternice).*

Tineretul, prin dinamismul şi receptivitatea sa la idealurile de libertate şi dreptate socială, la schimbările înnoitoare, a reprezentat întotdeauna de-a lungul istoriei un însemnat factor al progresului societăţii. Din veac în veac, el a preluat şi dezvoltat virtuţile şi tradiţiile înaintate ale

poporului; înfruntînd greutăţi, dînd nenumărate jertfe, el a jucat un rol de seamă în lupta împotriva asupritorilor, pentru dezrobirea socială, pentru cucerirea şi apărarea independenţei şi suveranităţii naţionale. *(Aplauze).* Mulţi patrioţi luminaţi, gînditori şi cărturari iluştri, scriitori şi artişti şi-au închinat viaţa, încă din fragedă tinereţe, idealului eliberării şi fericirii poporului, formării şi dezvoltării culturii naţionale, înfloririi României.

In marile bătălii revoluţionare duse de clasa muncitoare — forţa socială cea mai înaintată a societăţii contemporane — în alianţă cu ţărănimea, cu intelectualitatea, cu toţi oamenii muncii, împotriva exploatării burghezo-moşiereşti, pentru drepturi şi libertăţi democratice, pentru o viaţă mai bună, tineretul s-a aflat în primele rînduri, a înscris multe pagini de bărbăţie şi eroism. În aceste bătălii, în anii grei de teroare şi ilegalitate, Uniunea Tineretului Comunist şi-a îndeplinit cu cinste rolul de organizator şi conducător al luptelor tineretului pentru eliberare socială şi naţională. *(Aplauze puternice).* Va trece timpul, dar figurile luminoase ale tinerilor comunişti şi ale altor militanţi progresişti, pildele lor de eroism şi spirit de sacrificiu, de fierbinte patriotism, vor continua să însufleţească în luptă şi muncă generaţiile viitoare. *(Vii aplauze).*

Urmînd neabătut partidul comunist, tineretul a participat cu entuziasm la înfăptuirea insurecţiei armate din august 1944, la războiul antifascist pentru eliberarea întregului teritoriu al ţării şi înfrîngerea definitivă a Germaniei hitleriste. El a adus o contribuţie de seamă la reconstrucţia economică, la epopeea revoluţiei populare şi a construcţiei socialismului.

În cei peste douăzeci de ani care au trecut de la eliberarea ţării, tineretul a fost prezent, la chemarea partidului, pretutindeni unde s-a dus lupta pentru progresul econo-

miei și culturii, pentru asigurarea unei vieți mai bune și mai îmbelșugate celor ce muncesc.

În tot ce s-a construit în acești ani, în fiecare fabrică și uzină ridicată pe pămîntul patriei, în toate marile succese obținute în dezvoltarea industriei socialiste, sînt încorporate și hărnicia și entuziasmul tinerilor muncitori. Tinerii de la sate și-au adus contribuția la înfăptuirea marii opere de transformare socialistă a agriculturii, ei participă activ în gospodăriile de stat, în stațiunile de mașini și tractoare, în cooperativele agricole de producție la munca pentru creșterea continuă a producției agricole. În școli, universități, în institutele de știință și cultură, tinerii obțin succese de seamă, învață, își aduc contribuția la progresul vieții spirituale a poporului.

Tineretul poate raporta azi cu mîndrie : Tot ceea ce s-a realizat în anii șesenalului conține și o parte din munca noastră ; ne-am făcut datoria față de patrie, față de partid, am închinat tot elanul și energia noastră cauzei poporului, propășirii României socialiste. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

În uriașa operă de transformare revoluționară a societății a crescut un tineret viguros, harnic și talentat, devotat patriei, poporului și partidului, cu o concepție înaintată despre lume și viață, hotărît să-și consacre întreaga putere de muncă progresului țării, viitorului ei luminos. Partidul și guvernul dau o înaltă apreciere contribuției aduse de Uniunea Tineretului Comunist, de întregul nostru tineret la înfăptuirea politicii de industrializare socialistă, de cooperativizare și dezvoltare a agriculturii, la desfășurarea revoluției culturale, la toate marile victorii obținute de poporul român în anii socialismului. *(Vii aplauze).*

Tovarăși,

Socialismul creează cele mai prielnice condiții pentru înflorirea personalității umane, pentru formarea unor oameni cu un larg orizont spiritual, deschizători de drumuri noi în știință, în artă, în cultură, promotori ai celor mai avansate idei ale epocii contemporane, militanți neobosiți pentru fericirea celor ce muncesc. Numai în orînduirea socialistă tineretul își poate pune pe deplin în valoare talentele și capacitățile, își poate realiza aspirațiile cele mai cutezătoare.

Programul continuării pe o treaptă superioară a operei de desăvîrșire a construcției socialiste, elaborat de Congresul al IX-lea al partidului — eveniment de însemnătate istorică în viața poporului român —, deschide largi perspective de dezvoltare în toate domeniile de activitate, asigură afirmarea tuturor forțelor creatoare ale societății noastre.

Este o datorie de onoare pentru toți tinerii din România — muncitori, țărani, intelectuali — de a-și închina și în viitor elanul și capacitatea creatoare înfăptuirii, împreună cu întregul popor, a marilor obiective stabilite de partid, de a contribui în tot mai mare măsură la sporirea bogățiilor materiale și spirituale ale patriei, la ridicarea continuă a nivelului de civilizație și bunăstare a poporului.

În anii noului cincinal, pe întreg întinsul țării se vor ridica sute de noi uzine și fabrici, va cunoaște o puternică dezvoltare agricultura noastră socialistă, se vor construi noi școli, institute de învățămînt, teatre, cămine culturale și alte unități social-culturale.

Un nou avînt vor cunoaște știința, învățămîntul și întreaga activitate cultural-artistică.

Nivelul de viață al întregului nostru popor va crește continuu.

Toate acestea vor duce la mari schimbări în înfățișarea patriei, care va deveni mai bogată și mai înfloritoare.

Tineretul trebuie să fie prezent în toate sectoarele de activitate, aducîndu-și contribuția activă la înfăptuirea tuturor obiectivelor stabilite de partid. *(Aplauze).* Partidul și guvernul au convingerea deplină că tineretul patriei noastre se va dovedi la înălțimea acestor mărețe îndatoriri. *(Aplauze puternice).*

Dezvoltarea în ritm susținut a industriei socialiste — baza progresului țării, a independenței și suveranității naționale —, procesul de modernizare a producției, de extindere a mecanizării și automatizării, în condițiile revoluției tehnice-științifice, schimbă necontenit conținutul și aspectul muncii din acest sector al vieții sociale, solicită muncitorului cunoștințe largi din domeniul fizicii, matematicii, chimiei, apropie tot mai mult caracterul muncii fizice de cel al muncii intelectuale. Este necesar să sporească continuu numărul de ingineri și tehnicieni cu o înaltă competență, să se ridice nivelul profesional al oamenilor muncii, să se formeze noi și noi contingente de muncitori cu profil tehnic modern. Tinerii muncitori, elevii școlilor profesionale și tehnice trebuie să muncească și să învețe cu pasiune și perseverență pentru însușirea proceselor tehnologice moderne, pentru stăpînirea noilor mașini și utilaje, pentru îmbogățirea continuă a cunoștințelor profesionale și de cultură generală în pas cu cerințele științei și tehnicii contemporane.

Aplicarea măsurilor stabilite de partid pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a agriculturii și creșterea producției agricole cere tinerilor de la sate să-și ridice necontenit nivelul de cultură generală, să-și însușească metodele agrotehnice avansate, cunoștințele legate de mecanizarea și chimizarea procesului de producție, de modernizarea continuă a agriculturii. Tineretul trebuie să militeze neobosit pentru realizarea politicii partidului și guvernului de întărire a agriculturii socialiste, de răspîndire în rîndul maselor largi ale țărănimii a științei și culturii, de apropiere continuă a condițiilor de viață ale satului de cele ale orașului.

Construirea orînduirii noi, socialiste, care poate avea loc numai pe baza științei celei mai înaintate, presupune dezvoltarea multilaterală a cercetării științifice, aplicarea rezultatelor ei în toate domeniile activității sociale. Cuceririle științei din epoca noastră, stăpînirea energiei atomului, zborul omului în cosmos, cunoașterea tot mai adîncă a tainelor naturii exercită o puternică influență asupra minții tineretului, îi insuflă dorințe și visuri cutezătoare. Alături de remarcabilii noștri savanți, ducînd mai departe tradițiile progresiste ale înaintașilor, însușindu-și cele mai noi descoperiri ale științei, menținînd o strînsă legătură cu viața, cu practica, tinerii cercetători au datoria de onoare de a se consacra cu pasiune și dăruire activității de cercetare, progresului științei, rezolvării problemelor complexe pe care le ridică construcția societății socialiste.

Urmînd exemplul personalităților proeminente din istoria literaturii și artei românești, muncind neobosit pentru perfecționarea măiestriei lor artistice, tinerii scriitori și artiști trebuie să considere ca o înaltă îndatorire patriotică de a făuri opere care să exprime idealurile și aspirațiile întregului nostru popor. În viața și munca poporului, în înțelepciunea și sensibilitatea sa, în marile lui calități sufletești, în străvechea sa artă, ei vor găsi izvorul nesecat al unor lucrări de înaltă valoare artistică și educativă, care să contribuie la ridicarea spirituală a poporului, să îmbogățească patrimoniul culturii naționale.

Una din marile înfăptuiri ale socialismului în România este dezvoltarea impetuoasă a învățămîntului de toate gradele, care cuprinde aproape un sfert din populație, progre-

sul remarcabil al școlii — factor de seamă al culturii și civilizației. Sarcina supremă a tinerilor din școli și universități este de a învăța, de a învăța necontenit, de a se strădui să-și însușească tot ce a dat mai valoros gîndirea umană de-a lungul veacurilor, știința și cultura contemporană, de a pătrunde tot mai adînc în universul minunat al cunoașterii. Numai astfel ei își vor putea îndeplini cu cinste, atunci cînd vor intra în cîmpul muncii, misiunea de a contribui la dezvoltarea continuă a economiei și culturii, la sporirea bunurilor materiale și spirituale ale societății, la bunăstarea și fericirea celor ce muncesc.

Școala, întregul nostru sistem de educație trebuie să asigure însușirea materialismului dialectic și istoric — cea mai înaintată concepție despre lume și viață —, care îi înarmează pe tineri pentru a înțelege și interpreta în mod științific fenomenele naturii și societății, le dă perspectiva clară a dezvoltării sociale, le îmbogățește gîndirea, le sporește energia, face din fiecare tînăr un militant neobosit pentru progresul social, pentru idealurile socialismului și comunismului. *(Aplauze).*

Tineretul țării noastre, educat în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, este animat de dragoste fierbinte față de patrie, de respect pentru trecutul glorios de luptă și muncă al poporului, de devotament pentru cauza înfloririi României socialiste. ***(Vii aplauze).*** Creșteți și învățați, dragi tineri, într-o țară liberă și prosperă, făurită prin lupta și munca a zeci și zeci de generații, vă bucurați de condiții de viață la care nici nu se puteau gîndi, în tinerețea lor, înaintașii voștri. Să dăruiți patriei tot ce aveți mai bun, toată puterea minții și brațelor voastre, ei să-i închinați elanul și năzuințele voastre tinerești. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Înfăptuind politica marxist-leninistă a partidului nostru, continuînd și îmbogățind tradițiile de luptă și muncă comună ale oamenilor muncii, indiferent de naționalitate, din România, Uniunea Tineretului Comunist are datoria de a milita și de acum înainte pentru întărirea continuă a frăției de nezdruncinat dintre tinerii români, maghiari, germani și de alte naționalități, de a uni eforturile tineretului în munca dusă, împreună cu întregul popor, pentru ca patria noastră socialistă să devină tot mai puternică, tot mai înfloritoare. *(Vii aplauze).*

Tovarăși,

Cerințele noi, complexe, ale actualei etape de dezvoltare a societății noastre, educarea și formarea tinerilor constructori ai socialismului, impun Uniunii Tineretului Comunist să-și îmbunătățească continuu formele organizatorice și metodele de lucru corespunzător necesităților vieții noi, tot mai dinamice, a tineretului, preocupărilor variate, specifice fiecărei categorii de tineri.

Un loc principal în activitatea Uniunii Tineretului Comunist trebuie să-l ocupe cultivarea în masele tineretului a pasiunii pentru muncă, pentru știință și tehnică, pentru activitatea în producție. Uniunea Tineretului Comunist trebuie să ofere un larg cadru organizat de activitate plăcută și instructivă, să inițieze variate manifestări cultural-artistice, să dezvolte gustul pentru literatură și artă, să organizeze turismul, sportul de mase, contribuind la formarea unor tineri sănătoși, optimiști, cu un nivel ridicat de cultură.

În această activitate vastă, de mare răspundere, un rol însemnat revine organelor de stat și organizațiilor obștești, școlii, instituțiilor de cultură și artă, literaturii, cinematografiei, teatrului, artelor plastice și muzicii, presei și radioteleviziunii.

Tineretul nostru vrea romane și poezii, piese de teatru și filme, lucrări de artă tot mai bune, cu măiestrie realizate

și cu o puternică forță educativă. Ne exprimăm speranța că scriitorii, oamenii noștri de artă vor crea asemenea opere.

O preocupare permanentă a Uniunii Tineretului Comunist trebuie să fie promovarea principiilor eticii comuniste, a trăsăturilor de caracter proprii omului societății noastre — exemplu de comportare în muncă, în societate, în viața de familie. Uniunea Tineretului Comunist trebuie să asigure cunoașterea și dezbaterea de către uteciști, de către masele largi ale tineretului, a unui larg cerc de probleme politice, ideologice, filozofice.

Nu trebuie să uităm nici un moment că mai persistă încă rămășițe ale vechii societăți burghezo-moșierești, că pe diferite căi mai pătrund din afară concepții străine ideologiei noastre socialiste, intereselor oamenilor muncii. De aceea, Uniunea Tineretului Comunist, întregul tineret va trebui să întărească continuu vigilența și combativitatea revoluționară, să manifeste o atitudine intransigentă față de tot ceea ce este perimat și retrograd în viața socială, față de concepțiile înapoiate, mistice, să fie propagator activ al științei, să lupte pentru triumful ideilor marxism-leninismului, pentru triumful socialismului și comunismului. *(Aplauze).*

Întreaga activitate a organelor și organizațiilor Uniunii Tineretului Comunist trebuie să aibă la bază principiile muncii colective, să asigure dezbaterea liberă de către tineri a problemelor din sfera lor de preocupare, să contribuie la dezvoltarea continuă a democrației noastre socialiste, la stimularea participării entuziaste a milioanelor de tineri de la orașe și sate la înfăptuirea politicii elaborate de partid, la întreaga viață politică și socială a țării.

Organele și organizațiile de partid trebuie să pună în centrul preocupării lor conducerea permanentă a activității organizațiilor Uniunii Tineretului Comunist, îndrumarea întregii munci de educare și formare a tineretului. Asigurarea condițiilor tot mai bune de învățătură, de muncă și viață pentru tînăra generație — viitorul patriei — constituie o îndatorire de onoare a partidului, a întregului nostru popor. *(Aplauze).*

Călăuzindu-se de principiile internaționaliste ce caracterizează politica Partidului Comunist Român, Uniunea Tineretului Comunist dezvoltă continuu relațiile de prietenie frățească cu tineretul din țările socialiste, cu toate organizațiile revoluționare și democratice ale tineretului lumii, este solidară cu lupta popoarelor pentru eliberare socială și națională, pentru libertate și independență. *(Aplauze).* Tineretul țării noastre își va aduce contribuția tot mai activă la întărirea unității de acțiune a forțelor progresiste ale tinerei generații în lupta împotriva imperialismului, a asupririi coloniale, a reacțiunii și războiului, pentru apărarea dreptului sacru al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, pentru cauza socialismului și păcii în lume. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși,

Poporul român se află în plin marș pe calea desăvîrșirii construcției socialiste. În fața voastră sînt deschise cele mai minunate perspective de afirmare a talentului, energiei creatoare, a tuturor aptitudinilor proprii tinerei generații.

Învățați și munciți fără preget pentru a vă însuși temeinic comorile științei și culturii ! Fiți cutezători, dăruiți toată energia și tot entuziasmul vostru tineresc fericirii poporului, cauzei socialismului și comunismului ! *(Vii aplauze).*

Strămoșii și părinții voștri, generațiile care au dus pe umerii lor greul luptei pentru lichidarea exploatării, pentru făurirea socialismului, au trecut prin multe încercări, au înfrînt multe piedici, au dat multe jertfe, dar, în ciuda

tuturor furtunilor din vremurile de restriște, ei au ținut totdeauna aprinsă făclia libertății și independenței naționale, au făcut ca pe aceste meleaguri să se afirme puternic minunatele calități ale poporului român. *(Aplauze puternice).*

Să fiți gata pentru a duce mai departe această făclie purtată de înaintașii noștri timp de peste două milenii, să nu precupețiți nimic pentru a face să înflorească continuu națiunea noastră socialistă, să strălucească tot mai puternic chipul patriei noastre — Republica Socialistă România! *(Aplauze furtunoase, prelungite, urale. Asistența, în picioare, ovaționează minute în șir).*

CUVÎNTARE LA CONGRESUL AL XXIII-LEA AL P.C.U.S.

— 31 martie 1966 —

Dragi tovarăși,

Permiteți-mi, înainte de toate, să mulțumesc, în numele delegației Partidului Comunist Român, pentru invitația de a participa la cel de-al XXIII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Îmi revine plăcuta misiune de a vă adresa dumneavoastră, delegați la Congres, tuturor comuniștilor, întregului popor, salutul cald și mesajul de prietenie și solidaritate internaționalistă al Comitetului Central al partidului nostru, al comuniștilor, al oamenilor muncii din Republica Socialistă România.

Delegația română urmărește cu deosebit interes lucrările Congresului dumneavoastră. În documentele pe care le dezbateți, în amplul raport prezentat de tovarășul Brejnev, în cuvîntările delegaților se oglindește cu pregnanță înalta răspundere cu care comuniștii abordează problemele progresului economiei și culturii țării, ale activității partidului comunist pentru întărirea și înflorirea continuă a Uniunii Sovietice.

Poporul român se bucură din toată inima de succesele remarcabile dobîndite de popoarele sovietice în dezvoltarea industriei, a bazei tehnico-materiale a agriculturii, în ridicarea nivelului de trai material și spiritual al celor ce

muncesc, în toate domeniile activității sociale. Schimbările profunde petrecute în economia sovietică, creșterea impetuoasă a forțelor de producție au transformat Uniunea Sovietică într-un stat socialist cu un uriaș potențial economic, într-o mare putere industrială a lumii contemporane.

Remarcabilele victorii obținute în explorarea Cosmosului, în folosirea energiei nucleare, în tehnica rachetelor și în alte domenii de importanță hotărîtoare pentru dezvoltarea civilizației situează Țara Sovietelor la loc de frunte în știința și tehnica mondială.

Realizările Uniunii Sovietice — rod al muncii eroice, creatoare și pline de abnegație a poporului, al vastei activități organizatorice și politice a încercatului Partid Comunist al Uniunii Sovietice — constituie un aport de mare însemnătate la întărirea forței economice, politice, militare a sistemului mondial socialist, o contribuție de seamă la creșterea influenței socialismului, a forțelor progresului în lume.

Stabilind directivele noului plan cincinal, trasînd obiectivele dezvoltării viitoare a țării, Congresul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice deschide perspective însuflețitoare pentru un nou avînt al economiei, științei și culturii, al întregii vieți sociale, pentru înaintarea continuă a patriei dumneavoastră pe drumul comunismului, spre binele popoarelor Uniunii Sovietice, al cauzei socialismului și păcii. Vă urăm, dragi tovarăși, succes deplin în realizarea acestor mărețe sarcini.

Tovarăși,

Poporul român, care a încheiat o etapă importantă în construcția societății socialiste, a făcut de curînd bilanțul unor însemnate realizări în industrializarea țării, în transformarea socialistă a satului, în creșterea nivelului de viață

al celor ce muncesc. În prezent, el își concentrează eforturile spre înfăptuirea programului de dezvoltare multilaterală a țării, stabilit de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. Aplicînd în mod creator învățătura marxist-leninistă la condițiile concrete ale României, folosind experiența acumulată, partidul nostru perfecționează continuu conducerea economiei, cercetării științifice, învățămîntului și a altor domenii de activitate.

Punînd în continuare accentul pe industrializarea țării — baza dezvoltării întregii economii, a ridicării nivelului de trai al poporului, partidul nostru acordă o atenție deosebită agriculturii, înzestrării ei tehnico-materiale, îmbunătățirii conducerii și îndrumării acestei ramuri, corespunzător cerințelor sporite ale desăvîrșirii construcției socialismului. În vederea asigurării unei mai largi participări a țărănimii la conducerea agriculturii, a dezvoltării democrației cooperatiste și în general a democrației socialiste, potrivit hotărîrii Comitetului Central al partidului nostru, au fost create uniunile raionale și regionale ale cooperativelor agricole de producție, iar recent a avut loc Congresul țărănimii cooperatiste, la care s-a constituit Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție.

Deși de la Congresul partidului nostru a trecut un timp scurt, rezultatele obținute în această perioadă, munca entuziastă desfășurată de popor pentru îndeplinirea hotărîrilor Congresului evidențiază caracterul realist al obiectivelor stabilite, concordanța lor cu necesitățile vitale ale țării, constituie garanția înfăptuirii cu succes a prevederilor noului plan cincinal, a progresului continuu al României socialiste.

Tovarăși,

Între popoarele român și sovietic, între țările noastre se dezvoltă relații trainice de prietenie și alianță, de colabo-

rare tovărășească în domeniul economic, tehnic-științific, cultural, se extind legăturile frățești dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, schimburile de experiență în construcția noii orînduiri sociale, consultările și vizitele reciproce de delegații. Vizita făcută nu demult de delegația română de partid și guvernamentală în țara dumneavoastră, convorbirile purtate cu conducătorii partidului și statului sovietic, întîlnirile cu populația au contribuit la întărirea prieteniei dintre partidele, țările și popoarele noastre, în interesul cauzei socialismului și păcii.

Punînd în centrul politicii sale externe prietenia și alianța frățească cu toate țările socialiste, Republica Socialistă România dezvoltă totodată relații de colaborare cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială.

Colaborarea internațională și menținerea păcii presupun respectarea principiilor suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, a dreptului sfînt al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, de a alege, corespunzător voinței și intereselor sale, calea dezvoltării politice, economice și sociale. Fidelă acestor principii, țara noastră condamnă acțiunile cercurilor imperialiste agresive, care recurg la imixtiuni în treburile interne ale altor țări, la presiuni și comploturi, atentează la independența și cuceririle popoarelor, pun în primejdie pacea lumii. Partidul și guvernul țării noastre cer cu hotărîre încetarea agresiunii imperialiste a Statelor Unite ale Americii în Vietnam, retragerea tuturor trupelor străine și aplicarea acordurilor de la Geneva, ele sprijină lupta dreaptă a poporului vietnamez pentru libertatea și independența patriei sale.

Evidențiind creșterea agresivității imperialismului, în frunte cu cel american, pericolul pe care îl constituie acesta

pentru cauza păcii, raportul prezentat de tovarășul Brejnev a subliniat totodată hotărîrea Partidului Comunist al Uniunii Sovietice de a acționa pentru întărirea unității țărilor socialiste și a mișcării comuniste internaționale pe baza egalității, a independenței fiecărui partid, a neamestecului în treburile interne, a marxism-leninismului și internaționalismului socialist.

Pe toate continentele, forțe uriașe acționează astăzi pentru democrație și progres social, pentru apărarea păcii mondiale, împotriva planurilor agresive ale cercurilor imperialiste. O condiție esențială a victoriei în această luptă nobilă este coeziunea țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a tuturor forțelor antiimperialiste. Viața arată că o importanță hotărîtoare pentru realizarea și întărirea acestei unități are aplicarea consecventă a normelor de bază ale relațiilor dintre partidele frățești, discutarea de la partid la partid, de la conducere la conducere, în mod sincer, tovărășesc, în spirit de stimă și respect reciproc, a problemelor de interes comun.

Partidul nostru consideră că dificultățile existente în mișcarea comunistă nu sînt de netrecut și că nu este prea tîrziu ca, prin eforturile stăruitoare, pline de răspundere și de răbdare ale tuturor partidelor, să se împiedice agravarea divergențelor și adîncirea sciziunii, să se salvgardeze unitatea și coeziunea mișcării comuniste și muncitorești internaționale. Exprimîndu-și convingerea că mai puternice decît deosebirile de vederi și precumpănitoare sînt interesele și țelurile comune ce unesc partidele comuniste, sub steagul marxism-leninismului, al internaționalismului proletar, Partidul Comunist Român va depune și în viitor toate eforturile pentru a contribui la întărirea unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste internaționale.

Dragi tovarăși,

În încheiere, vă urez încă o dată, din toată inima, deplin succes în desfășurarea lucrărilor Congresului, în înfăptuirea hotărîrilor pe care le veți adopta pentru fericirea și prosperitatea popoarelor Uniunii Sovietice, în interesul cauzei comunismului și păcii.

Trăiască prietenia frățească româno-sovietică!

Trăiască unitatea țărilor socialiste, a mișcării comuniste internaționale!

CUVÎNTARE LA MITINGUL OAMENILOR MUNCII DIN CAPITALĂ CONSACRAT PRIETENIEI ROMÂNO-IUGOSLAVE ORGANIZAT CU PRILEJUL VIZITEI ÎN ȚARA NOASTRĂ A TOVARĂȘULUI IOSIP BROZ TITO

— 22 aprilie 1966 —

Dragă tovarășe Tito,
Dragi oaspeți iugoslavi,
Tovarăși și prieteni,

Îngăduiți-mi ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, în numele întregului popor român, să adresez un cald salut tovarășului Iosip Broz Tito, președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, secretar general al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, și celorlalți oaspeți aflați în mijlocul nostru. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Vizita dumneavoastră în România socialistă, întîlnirile cu oamenii muncii din capitală, din alte orașe și regiuni ale țării, au prilejuit o vie manifestare a sentimentelor de prietenie frățească dintre poporul român și popoarele Iugoslaviei socialiste, a legăturilor internaționaliste dintre țările noastre.

Relațiile de bună vecinătate și prietenia româno-iugoslavă au vechi și bogate tradiții. Animate de aceleași aspirații, popoarele noastre au înfruntat adesea dușmani comuni în lupta seculară pentru neatîrnare, pentru independență și suveranitate națională, pentru o viață mai bună. Ele au dat jertfe grele de sînge în războiul împotriva cotropitorilor fasciști, pentru înfrîngerea Germaniei hitle-

riste. Oamenii muncii din țara noastră acordă o înaltă prețuire vitejiei și eroismului comuniștilor, patrioților, popoarelor Iugoslaviei în această luptă, cinstesc contribuția lor la victoria asupra fascismului. *(Aplauze puternice).*

Însuflețită de idealurile nobile ale socialismului, ale făuririi noii orînduiri sociale, ale luptei pentru pace, prietenia româno-iugoslavă a dobîndit un fundament trainic, un conținut nou, dă roade tot mai bogate, spre binele și prosperitatea ambelor noastre popoare.

Cu deosebit interes și adîncă bucurie urmăresc oamenii muncii din România realizările remarcabile obținute de popoarele Iugoslaviei în transformarea revoluționară a societății, în construirea socialismului. Manifestîndu-și din plin capacitatea creatoare, talentul și hărnicia ce le sînt caracteristice, oamenii muncii din Iugoslavia, sub conducerea comuniștilor, au asigurat o puternică dezvoltare a forțelor de producție, a industriei, a economiei naționale, schimbînd în mod radical înfățișarea țării. O înflorire continuă cunosc știința, arta și cultura ; crește nivelul de trai material și spiritual al oamenilor muncii din Iugoslavia.

În cursul convorbirilor noastre, tovarășul Tito ne-a relatat despre proiectele legate de desfășurarea, în continuare, a operei de construire a socialismului, de perfecționare a conducerii economiei iugoslave și a celorlalte sectoare de activitate socială. Doresc să folosesc acest prilej pentru ca, în numele conducerii partidului și statului nostru, al poporului român, să urez Uniunii Comuniștilor, muncitorilor, țăranilor și intelectualilor, popoarelor Iugoslaviei, succese tot mai mari în munca avîntată consacrată propășirii și înfloririi țării vecine și prietene. *(Vii aplauze).*

Stimați oaspeți !

Călătorind prin țară, vizitînd fabrici și uzine, instituții de cultură, întîlnindu-vă și discutînd cu populația, ați avut

prilejul de a cunoaște nemijlocit roadele activității desfășurate de poporul român în diferite domenii ale construcției socialiste, munca sa intensă pentru înfăptuirea programului stabilit de Congresul al IX-lea al partidului în vederea ridicării pe o nouă treaptă de progres și bunăstare a patriei noastre.

Pornind de la cerințele profundei revoluții tehnico-științifice contemporane, poporul nostru își concentrează eforturile spre a asigura continuarea neabătută a industrializării socialiste, dezvoltarea industriei grele, îndeosebi a construcției de mașini, dînd toată atenția introducerii tehnicii avansate în producție, făuririi unei economii moderne, multilateral dezvoltate.

În vederea sporirii contribuției agriculturii la mărirea avuției materiale a societății, la progresul general al țării, au fost luate recent o serie de măsuri pentru îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii, dezvoltarea bazei tehnico-materiale a producției agricole și ridicarea nivelului de viață în satele patriei noastre.

Acordăm o mare atenție dezvoltării cercetării științifice, perfecționării conducerii și îndrumării acesteia, utilizării tot mai largi a cuceririlor științei în toate sferele vieții sociale, în opera de desăvîrșire a construcției socialiste.

Succesele obținute în creșterea producției materiale, în ridicarea bunăstării poporului, unitatea oamenilor muncii — indiferent de naționalitate — în jurul partidului și guvernului, hotărîrea lor de a înfăptui neabătut politica partidului consolidează necontenit orînduirea noastră, dezvoltă și întăresc națiunea socialistă. *(Aplauze îndelungate).*

În patria noastră are loc un proces de dezvoltare continuă a democrației socialiste, devine tot mai intensă participarea maselor la conducerea treburilor statului, la elaborarea hotărîrilor de importanță majoră ale partidului și guvernului, la perfecționarea vieții societății noastre.

Rezultatele obținute în primele luni ale acestui an ne întăresc convingerea că, prin muncă entuziastă, poporul român va îndeplini prevederile planului cincinal, asigurînd astfel mersul înainte al întregii țări pe calea civilizației socialiste, a bunăstării și fericirii. *(Aplauze puternice).*

Tovarăși,

În cadrul convorbirilor pe care le-am avut cu oaspeții noștri iugoslavi am constatat împreună cu satisfacție că relațiile de colaborare frățească româno-iugoslave se dezvoltă pe baza principiilor egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne, ale respectului și avantajului reciproc, ale internaționalismului socialist. *(Vii aplauze).* Acordul comercial de lungă durată, semnat recent, prevede o creștere a schimbului de mărfuri în următorii cinci ani de peste două ori față de perioada anilor 1961—1965. Dăm o mare însemnătate construirii, prin eforturi comune, a sistemului hidroenergetic și de navigație „Porțile de Fier" — care va asigura țărilor noastre o importantă sursă de energie îmbunătățind totodată în mod radical navigația pe una din principalele artere fluviale europene. Marele șantier de pe Dunăre — expresie a forței economice în plin progres a țărilor noastre — este un simbol al prieteniei și colaborării fructuoase româno-iugoslave. *(Vii aplauze).*

Realizările pe care le obțin popoarele noastre în construcția vieții noi, dezvoltarea și diversificarea economiei naționale creează condiții pentru lărgirea continuă a relațiilor de colaborare tovărășească dintre România și Iugoslavia în toate domeniile de activitate socială.

În convorbirile avute a fost consemnată hotărîrea țărilor noastre de a folosi și mai larg aceste posibilități, de a dezvolta multilateral colaborarea dintre România și Iugoslavia, de a intensifica relațiile politice și economice, cooperarea în producție, schimburile științifice, culturale, turistice. Sîntem convinși că aceasta va aduce foloase popoarelor din ambele țări, va contribui la întărirea continuă a prieteniei româno-iugoslave. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși,

În decursul convorbirilor am abordat un larg cerc de probleme privind viața internațională actuală. În examinarea lor am pornit de la îndatorirea de înaltă răspundere ce revine țărilor noastre în lupta pentru preîntîmpinarea unui nou război mondial, pentru salvgardarea păcii și securității internaționale.

Potrivit cu interesele fundamentale ale poporului, Partidul Comunist Român, Republica Socialistă România pun în centrul activității lor pe plan internațional prietenia și alianța cu toate țările socialiste, militînd, sub stindardul internaționalismului, pentru continua întărire și dezvoltare a relațiilor frățești dintre ele. *(Aplauze puternice).* În același timp, țara noastră își lărgește legăturile cu celelalte țări, acționînd cu consecvență pentru extinderea colaborării internaționale între state, indiferent de orînduirea lor socială. Considerăm că promovarea în viața internațională a principiilor respectării suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, egalității în drepturi și avantajului reciproc constituie principala cale a normalizării raporturilor și a apropierii dintre țări, a dezvoltării încrederii și colaborării între popoare. *(Aplauze puternice).* Cu prilejul convorbirilor noastre, am fost unanimi în a aprecia drept o cerință esențială a epocii contemporane recunoașterea și respectarea strictă a dreptului sacru al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, corespunzător voinței și intereselor proprii, de a-și alege calea dezvoltării social-economice care exprimă cel mai bine aspirațiile sale vitale. *(Vii aplauze).*

Activizarea în ultima vreme a cercurilor imperialiste agresive, intensificarea acțiunilor lor potrivnice intereselor păcii, presiunile de tot felul, comploturile și provocațiile la care se dedau în scopul de a opri mersul înainte al omenirii, arată că imperialismul constituie o sursă permanentă de încordare internațională, de amenințare continuă la adresa păcii și securității generale. Dînd glas sentimentelor și voinței poporului român, statul nostru susține cu toată căldura lupta popoarelor împotriva oricăror atentate la adresa suveranității lor, pentru cucerirea libertății, apărarea și consolidarea independenței naționale. *(Aplauze puternice).*

România socialistă își manifestă simpatia și deplina solidaritate cu mișcarea de eliberare națională din țările Asiei, Africii, Americii Latine și își exprimă hotărîrea de a acorda și în viitor sprijinul său activ eforturilor pline de însuflețire ale popoarelor din aceste țări pentru lichidarea dominației coloniale, pentru dezvoltarea de sine stătătoare a economiei și culturii pe drumul progresului social. *(Vii aplauze).*

Condamnînd agresiunea săvîrșită de Statele Unite ale Americii împotriva Republicii Democrate Vietnam — stat socialist liber și suveran — poporul român își manifestă și cu acest prilej solidaritatea sa frățească cu eroicul popor vietnamez care luptă pentru libertatea și independența țării sale, cu guvernul Republicii Democrate Vietnam și cu Frontul Național de Eliberare — unicul reprezentant legitim al poporului din Vietnamul de sud. *(Aplauze puternice).* Este necesar ca, în interesul respectării normelor de relații internaționale, al păcii și securității popoarelor, să înceteze bombardamentele asupra Republicii Democrate Vietnam, să fie retrase trupele străine din Vietnamul de sud, să se aplice prevederile acordurilor de la Geneva.

Poporul vietnamez este singurul în drept să hotărască asupra destinelor și viitorului patriei sale! *(Vii aplauze).*

Țările noastre militează consecvent pentru încetarea cursei înarmărilor și înfăptuirea dezarmării, pentru lichidarea blocurilor militare, interzicerea folosirii armelor nucleare și distrugerea totală a stocurilor existente. Ne pronunțăm hotărît pentru lichidarea rămășițelor celui de-al doilea război mondial, pentru reglementarea problemei germane și a altor probleme litigioase corespunzător intereselor popoarelor și cauzei păcii, împotriva încercărilor militariștilor vest-germani de a obține, sub orice formă, accesul la arma nucleară.

Asigurarea securității europene — sarcină imperioasă a popoarelor de pe continentul nostru — cere dezvoltarea unor relații normale, întemeiate pe încredere și respect reciproc între state, indiferent de orînduirea lor. Pe această linie, Republica Socialistă România este hotărîtă să se manifeste activ și în viitor, să acorde sprijinul său acțiunilor întreprinse de țările socialiste, oricăror inițiative îndreptate spre îmbunătățirea continuă a relațiilor dintre țările europene.

România și Iugoslavia colaborează rodnic în diferite organisme internaționale în scopul destinderii încordării, al asigurării păcii și securității în lume. Un exemplu în această privință îl constituie conlucrarea reprezentanților țărilor noastre la Organizația Națiunilor Unite, încheiată cu adoptarea în unanimitate, la ultima sesiune, a propunerii guvernului român privitoare la organizarea de acțiuni pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate între statele europene aparținînd unor sisteme social-politice diferite.

Țările noastre, ale căror eforturi pentru însănătoșirea atmosferei politice în Balcani sînt cunoscute, și-au exprimat și cu prilejul actualelor convorbiri hotărîrea de a ac-

ționa pentru dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate dintre țările balcanice, indiferent de orînduirea lor socială, pentru a transforma acest colț al Europei într-o zonă a colaborării pașnice, multilaterale, fără arme nucleare. Viața, evoluția evenimentelor internaționale, au dovedit că este nu numai de dorit, dar și posibilă îmbunătățirea continuă a relațiilor reciproce dintre țările socialiste și țările nesocialiste din Balcani. Aceasta corespunde, evident, intereselor fundamentale ale tuturor popoarelor din această regiune, contribuind, în același timp, la normalizarea relațiilor pe întreg continentul nostru. *(Aplauze)*. Dezvoltînd și lărgind legăturile sale cu țările socialiste din această parte a Europei, România va acționa totodată pentru a îmbunătăți, sub toate aspectele, și a extinde, prin eforturi reciproce, relațiile sale cu Grecia și Turcia, în interesul cauzei păcii și colaborării în Balcani. *(Aplauze)*.

Caracteristica fundamentală a epocii noastre este creșterea nestăvilită a forțelor progresului și păcii. Țările socialiste — cu uriașa lor putere politică, economică și militară, clasa muncitoare internațională, mișcarea comunistă, popoarele care luptă pentru eliberare și independență națională, masele populare și cercurile înaintate ale opiniei publice din toate țările pot zădărnici acțiunile agresive ale imperialismului, menține și consolida pacea. *(Aplauze)*. Condiția hotărîtoare a victoriei cauzei libertății, păcii și democrației este asigurarea unității tuturor forțelor antiimperialiste ale contemporaneității și, înainte de toate, a țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale. *(Vii aplauze)*.

Pornind de la convingerea că ceea ce unește partidele frățești — înalta lor misiune istorică, idealurile și interesele lor comune în lupta pentru triumful cauzei socialismului și comunismului — sînt mai presus de deosebirile de vederi și divergențele apărute în mișcarea muncitorească,

partidul și statul nostru vor depune și în viitor eforturi neslăbite pentru a-și aduce întreaga contribuție la întărirea coeziunii și unității țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești. *(Aplauze puternice)*. Considerăm ca esențială pentru realizarea acestui țel aplicarea consecventă a normelor de bază ale relațiilor dintre partidele frățești, respectarea cu strictețe a dreptului fiecărui partid de a-și elabora, de sine stătător, linia politică, aplicînd în mod creator marxism-leninismul la condițiile concrete din țara respectivă, discutarea tovărășească a problemelor divergente de la partid la partid, de la conducere la conducere, în spiritul stimei și considerației reciproce. *(Aplauze)*.

Ne exprimăm deplina satisfacție că relațiile dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Comuniștilor din Iugoslavia, statornicite pe baza acestor principii, se dezvoltă cu succes. În discuțiile pe care le-am avut, am hotărît să intensificăm relațiile noastre — pe linie de partid, pe linia organizațiilor de masă și obștești — să lărgim contactele și vizitele reciproce, schimbul de experiență în construirea noii orînduiri sociale.

Acționînd pentru lărgirea relațiilor cu toate partidele comuniste și muncitorești din țările socialiste, cu partidele comuniste din întreaga lume, partidul nostru dezvoltă legăturile sale prietenești cu mișcările socialiste, cu alte organizații și forțe progresiste din țările capitaliste și din tinerele state independente, încredințat că aceasta slujește cauzei clasei muncitoare, mersului înainte al omenirii, intereselor păcii. *(Vii aplauze)*.

Dragi tovarăși,

Încă de la sosirea înalților oaspeți iugoslavi pe pămîntul țării noastre ne-am exprimat convingerea că această vizită va face și mai trainice relațiile prietenești româno-iugoslave. Acum, cînd vizita se apropie de sfîrșit, sîntem

în măsură să constatăm cu bucurie că această convingere a fost întru totul confirmată. Vizita tovarășului Tito, a celorlalți oaspeți iugoslavi în România, schimbul rodnic de păreri pe care l-am avut împreună, desfășurat într-o atmosferă tovărășească, de înțelegere reciprocă reprezintă o contribuție de seamă la dezvoltarea colaborării multilaterale româno-iugoslave, la întărirea prieteniei dintre popoarele, țările și partidele noastre. *(Vii și puternice aplauze).*

Permiteți-mi, în încheiere, să transmit un fierbinte salut frățesc, urări de noi succese în construirea orînduirii socialiste, urări de fericire și prosperitate popoarelor Iugoslaviei, Uniunii Comuniștilor, în frunte cu tovarășul Tito. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Trăiască prietenia frățească dintre poporul român și popoarele Iugoslaviei! *(Aplauze puternice).*

Trăiască unitatea și coeziunea țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale! *(Aplauze puternice).*

Trăiască pacea în lumea întreagă! *(Vii și puternice aplauze. Asistența, în picioare, ovaționează îndelung).*

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — CONTINUATOR AL LUPTEI REVOLUȚIONARE ȘI DEMOCRATICE A POPORULUI ROMÂN, AL TRADIȚIILOR MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI ȘI SOCIALISTE DIN ROMÂNIA

Expunere la adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 45 de ani de la crearea Partidului Comunist Român

— 7 mai 1966 —

Dragi tovarăși,

Sărbătorim azi împlinirea a 45 de ani de la crearea Partidului Comunist Român — eveniment de importanță istorică în mișcarea revoluționară din țara noastră, care a dat un nou avînt luptei de eliberare socială și națională a maselor largi ale întregului popor pentru făurirea României libere și independente. *(Aplauze puternice).*

Crearea partidului comunist pe baza ideilor înaintate ale marxism-leninismului, ca detașament de avangardă al clasei muncitoare, reprezintă o etapă superioară în mișcarea revoluționară și democratică din România.

Partidul comunist este continuatorul luptelor seculare duse de poporul român pentru neatîrnarea țării, pentru formarea națiunii române și a statului național unitar, pentru accelerarea progresului social și înaintarea României pe calea civilizației.

Istoria mișcării muncitorești, a partidului comunist, este legată indisolubil de dezvoltarea economică, politică, științifică și culturală a țării, de progresul forțelor de producție, de acțiunea legilor sociale obiective și a diferiților factori interni și externi care au influențat istoria României. Înțelegerea rolului pe care l-a jucat partidul

în diferite etape necesită analiza aprofundată a poziției claselor și forțelor sociale față de evenimentele cruciale ale istoriei țării, examinarea activității militanților revoluționari, a oamenilor politici în lumina intereselor și tendințelor claselor pe care le-au reprezentat.

Istoria luptei clasei muncitoare, a mișcării socialiste, a partidului comunist trebuie prezentată în contextul vieții economice și sociale generale a țării, în strînsă legătură cu activitatea celorlalte forțe revoluționare, democratice și progresiste care au contribuit la dezvoltarea societății. Numai astfel putem avea o imagine reală, multilaterală a vieții sociale din România, putem înțelege în toată amploarea sa lupta revoluționară a poporului român pentru democrație, pentru pace și progres social, rolul jucat de clasa muncitoare, de partidul său de avangardă, în desfășurarea vieții politice, în transformarea revoluționară a societății. *(Vii aplauze).*

Interpretarea științifică, obiectivă a evenimentelor social-politice în toată complexitatea lor poate fi făcută numai în lumina materialismului dialectic și istoric, cea mai înaintată concepție despre lume și viață. Pe această bază putem aprecia în mod just drumul lung și greu străbătut de forțele revoluționare și progresiste ale poporului, evoluția clasei muncitoare de la naștere și pînă la transformarea ei în clasa conducătoare a societății, în principala forță socială a națiunii socialiste, glorioasa istorie a Partidului Comunist Român. *(Aplauze îndelungate).*

Întreaga istorie a țării demonstrează că poporul muncitor, forțele sale revoluționare, progresiste și patriotice au înfăptuit toate marile transformări revoluționare, au asigurat mersul înainte al societății noastre. Toate momentele importante din viața patriei noastre sînt legate de lupta maselor, a întregului popor — motorul progresu-

lui social, adevăratul făuritor al istoriei României. *(Vii aplauze).*

În marile bătălii sociale și naționale, din rîndul maselor largi populare s-au ridicat și se ridică mii și mii de luptători revoluționari, militanți și conducători politici de seamă. Identificîndu-se cu idealurile maselor, cu interesele națiunii, ridicîndu-se la nivelul înțelegerii cerințelor obiective ale dezvoltării sociale, al cunoașterii științifice a legilor luptei de clasă, ei pot îndeplini un rol important în organizarea și conducerea luptei revoluționare, aducînd astfel o contribuție prețioasă la progresul societății. Marxism-leninismul ne învață că activitatea diferiților militanți, personalități revoluționare și politice, poate fi prezentată în mod just numai în strînsă legătură cu clasa socială căreia îi aparțin. Numai astfel vom evita atît exagerarea meritelor unor militanți, cît și negarea contribuției lor la lupta pentru dezvoltarea socială. Nici un conducător, oricît de proeminent, nu poate fi prezentat drept singur făuritor al evenimentelor istorice, fără ca aceasta să ducă la zeificarea lui, la negarea rolului maselor, al poporului.

Aprecierea activității militanților revoluționari trebuie făcută ținîndu-se seama de contribuția și de rolul pe care l-au jucat în fiecare perioadă a vieții lor, în fiecare etapă a mișcării muncitorești. Prezentarea locului pe care l-au ocupat aceștia în lupta revoluționară din trecut trebuie făcută în funcție de realitate și nu de situația pe care o ocupă ei azi în partid. Ar fi greșit să se exagereze meritele din trecut ale unor conducători numai pentru a pune istoria „de acord“ cu prezentul ; aceasta ar duce la denaturarea adevărului istoric.

Trebuie să ținem seama de faptul că istoria este făurită de oameni, cu calitățile și defectele lor. În procesul luptei revoluționare, al muncii pentru construcția socia-

lismului, în țara noastră s-au ridicat numeroși militanți care, într-o etapă sau alta, au jucat un rol de seamă în desfășurarea evenimentelor, au îndeplinit sarcini de răspundere în conducerea partidului și statului democrat-popular. În decursul anilor, unii dintre aceștia, în virtutea legilor firești ale naturii, n-au mai putut continua munca și lupta; alții au săvîrșit greșeli care au atras îndepărtarea lor din funcțiile de răspundere pe care le dețineau și, uneori, chiar din partid. Istoria trebuie să prezinte întregul proces al luptei revoluționare în complexitatea sa, să pornească de la analiza științifică a realității sociale, să înfățișeze faptele nu după dorințele subiective ale oamenilor, nu după nevoi politice de moment, după criterii de conjunctură, ci așa cum s-au petrecut ele, corespunzător adevărului vieții. *(Aplauze).* Este necesar să se analizeze și să se aprecieze cu maximum de obiectivitate contribuția pe care a adus-o fiecare militant, la timpul respectiv, în mișcarea muncitorească, în viața poporului. Valoarea unei istorii cu adevărat științifice constă în înfățișarea obiectivă a faptelor, în interpretarea lor justă, constituind astfel o oglindă a conștiinței de sine a poporului, a claselor, înmănunchind experiența de viață și de luptă a maselor și a conducătorilor.

Drumul străbătut de forțele revoluționare ale poporului, de partidul comunist nu a fost întotdeauna neted și drept. În procesul luptei de clasă, al construcției socialismului, au trebuit să fie înfrînte multe piedici și greutăți, au apărut lipsuri și greșeli, au avut loc și insuccese. În rîndul clasei muncitoare, al partidului s-au găsit însă totdeauna forțe capabile să asigure depășirea momentelor grele, învingerea dificultăților și mersul înainte spre socialism. *(Aplauze puternice, îndelungate).* Prin elanul și energia revoluționară a maselor, prin forța și capacitatea de luptă a partidului s-a asigurat victoria idealurilor înaintate ale clasei muncitoare, mersul înainte nestăvilit al societății noastre. Numai înfățișînd întregul ansamblu de fapte și împrejurări care au jalonat lupta pentru răsturnarea vechii societăți și construirea socialismului, putem reda istoria mișcării revoluționare, a partidului comunist în toată măreția sa, putem oferi noilor generații un izvor de învățăminte prețioase în munca pentru înflorirea continuă a patriei noastre socialiste. *(Vii aplauze).*

Congresul al IX-lea a trasat sarcina elaborării istoriei partidului nostru de la începuturile mișcării muncitorești din România și pînă azi, în strînsă legătură cu realitățile politice, economice și sociale ale fiecărei etape de dezvoltare a țării. Redînd lupta eroică desfășurată de clasa muncitoare, de țărănime, intelectualitate, de toți oamenii muncii fără deosebire de naționalitate, sub conducerea partidului comunist, cît și activitatea celorlalte forțe progresiste, trebuie să ținem seama și de împrejurările grele în care s-a desfășurat această luptă, de înrîurirea pe care au exercitat-o asupra mișcării revoluționare o serie de factori interni și externi din acea vreme. Reorganizarea recentă, în lumina criteriilor stabilite de Congres, a „Muzeului de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România“ constituie un început bun. Va trebui, desigur, să se continue munca de cercetare în vederea îmbunătățirii continue a prezentării faptelor și documentelor din muzeu, astfel încît ele să redea cît mai complet și veridic istoria revoluționară din țara noastră. *(Aplauze).*

Bogată în fapte mărețe și evenimente politice remarcabile, exprimînd devotamentul neclintit al comuniștilor pentru cauza poporului, înaltul lor patriotism, istoria partidului nostru reprezintă un puternic mijloc de educare a membrilor săi, a întregului popor, în spiritul glo-

rioaselor tradiții ale mișcării revoluționare din România, ale luptei eroice duse de clasa muncitoare, de toate forțele patriotice, pentru democrație și socialism. *(Vii aplauze).*

ÎNCEPUTURILE LUPTEI REVOLUȚIONARE A CLASEI MUNCITOARE DIN ROMÂNIA; CREAREA ȘI DEZVOLTAREA MIȘCĂRII SOCIALISTE

Tovarăși,

Din cele mai vechi timpuri, bogățiile solului și ale subsolului, hărnicia, spiritul inventiv și capacitatea creatoare a poporului român au asigurat, în ciuda împrejurărilor istorice vitrege, dezvoltarea continuă a forțelor de producție, progresul vieții materiale și spirituale a României. Datorită acțiunii legilor obiective ale dezvoltării societății, precum și luptei necurmate a forțelor sociale avansate, poporul nostru a mers mereu înainte, dovedindu-se în decursul veacurilor un puternic factor de progres și civilizație în această parte a lumii, aducîndu-și contribuția la tezaurul creației materiale și spirituale a popoarelor, la înflorirea geniului uman.

Nenumărate pagini din istoria țării noastre sînt pline de luptele revoluționare ale țăranilor, tîrgoveților, meșteșugarilor, cărturarilor, păturilor largi ale poporului, care s-au ridicat de-a lungul secolelor, în repetate rînduri, împotriva asupririi și împilării străine, pentru dreptate socială, pentru neatîrnarea patriei.

Datorită puternicei ascuțiri a contradicțiilor economice și sociale, ca urmare a apariției relațiilor de producție capitaliste, secolul al XIX-lea este dominat în țara noastră de puternice frămîntări revoluționare. Răscoala populară condusă de Tudor Vladimirescu, revoluțiile burghezo-

democratice de la 1848 din Țara Românească, Moldova și Transilvania, unirea Moldovei cu Țara Românească în 1859 și formarea statului național român, reforma agrară din 1864, cucerirea independenței naționale în 1877 au stimulat mersul înainte al societății, creșterea forțelor de producție ale țării. În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, o dată cu dezvoltarea relațiilor de producție capitaliste, în țara noastră are loc începutul creării industriei. În procesul apariției și dezvoltării industriei capitaliste asistăm la nașterea unei noi clase sociale — proletariatul, căruia i-a revenit misiunea istorică de a duce mai departe lupta revoluționară a poporului, de a elibera întreaga societate de exploatare și asuprire, de a inaugura epoca dreptății sociale. *(Aplauze puternice).*

Existența formelor de producție feudale în agricultură stînjenea dezvoltarea relațiilor de producție capitaliste la sate, frîna evoluția întregii economii. În aceste condiții, lichidarea proprietății moșierești și împroprietărirea țăranilor se ridica cu o deosebită acuitate, ca o problemă fundamentală a progresului societății.

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea are loc pătrunderea capitalului străin în industria României, acapararea principalelor ramuri ale acesteia. Trusturile imperialiste străine imprimă un caracter unilateral economiei, urmărind transformarea țării într-o sursă de materii prime ieftine și o piață de desfacere pentru produsele lor, se amestecă în treburile interne ale României, știrbind grav independența și suveranitatea țării.

Dezvoltarea forțelor de producție și schimbările petrecute în relațiile de producție au dus la transformări adînci în structura de clasă a societății. Chiar și după reforma agrară din 1864 și alte reforme cu caracter burghezo-democratic, moșierimea continua să dețină puternice poziții în economia națională și în viața politică a țării;

la sfîrșitul secolului trecut, peste jumătate din totalul suprafeței cultivabile a țării se afla în stăpînirea marilor proprietari funciari. Fiind legată de o formă de proprietate și de relații de producție învechite, depășite istoricește, moșierimea constituia clasa cea mai reacționară a societății, ea se opunea cu înverșunare oricăror reforme și schimbări progresiste și democratice.

Masele țărănești, lipsite de pămînt și de drepturi politice, supuse exploatării duble — a moșierilor și arendașilor capitaliști, vital interesate în lichidarea proprietății moșierești, se ridică continuu la luptă împotriva claselor exploatatoare, pentru reforme economice și democratice, pentru o viață mai bună. Țărănimea reprezenta o puternică forță progresistă a societății, dar, datorită lipsei de organizare, ea nu-și putea pune încă în valoare întregul potențial revoluționar.

Extinderea relațiilor capitaliste, procesul de dezvoltare a industriei fac să crească rolul burgheziei în viața politică și socială a țării. Clasa capitalistă era interesată în dezvoltarea economiei industriale, a comerțului și transporturilor, în folosirea științei și tehnicii în producție, ceea ce corespundea cerințelor obiective ale progresului societății. În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, numeroși gînditori și oameni politici demonstrează necesitatea industrializării pentru progresul societății, pentru viitorul României și întărirea independenței sale, creînd un puternic curent de opinie pentru reforme democratice care să asigure dezvoltarea multilaterală a țării.

Datorită condițiilor în care s-a desfășurat revoluția burghezo-democratică în România, o parte a burgheziei a pactizat din punct de vedere politic cu moșierimea, ceea ce a avut urmări negative asupra evoluției economice și sociale a țării. Totodată, ies tot mai mult în evidență limitele de clasă ale burgheziei, se intensifică exploatarea pro-

letariatului, măsurile luate pentru îngrădirea drepturilor și libertăților maselor muncitoare. Cu toate acestea, burghezia, aflată în plină ascensiune, avea de îndeplinit încă un rol important în viața socială și politică a României.

Evenimentul cel mai important în această perioadă îl reprezintă afirmarea pe arena istoriei a clasei muncitoare, forța cea mai înaintată a societății, purtătoare consecventă a idealurilor de progres, de eliberare socială și națională a poporului român. *(Vii aplauze).* Prin natura sa de clasă, prin locul său în producția materială, proletariatul devine exponentul aspirațiilor întregului popor muncitor, interesele sale corespunzînd pe deplin cu interesele tuturor oamenilor muncii, cu cerințele obiective ale dezvoltării societății.

În cadrul societății românești din acea vreme exista, de asemenea, o pătură mijlocie largă — alcătuită din mici meseriași, negustori și alte categorii sociale — care în mod obiectiv era interesată în dezvoltarea democratică a țării. Ca urmare a progresului economiei, științei și culturii, se formează intelectualitatea țării ; cu toate contradicțiile din atitudinea sa politică, ea a jucat un rol de seamă în viața social-politică a României.

Structura economică și socială la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea arăta că România se afla în prima fază a dezvoltării capitalismului.

Analiza datelor economice-sociale demonstrează netemeinicia afirmațiilor unor istorici și economiști potrivit cărora România intrase în acea perioadă în stadiul capitalismului monopolist, devenind un stat imperialist. Procesul de concentrare și centralizare a producției și capitalului făcuse abia primii pași și era departe de a avea un rol dominant în viața economică și politică a României. Capitalul financiar se afla într-o formă incipientă ; sistemul bancar și de credit era lovit puternic de marea

finanță capitalistă internațională. România nu numai că nu exporta capital și nu participa la împărțirea pieței mondiale, dar se afla ea însăși în sfera de influență a marilor puteri imperialiste, făcea obiectul acestei împărțiri. Monopolurile imperialiste își disputau locul pe piața românească, iar o parte însemnată a teritoriului țării noastre se afla încă sub ocupație străină.

Tovarăși,

Dezvoltarea luptei clasei muncitoare este legată indisolubil de apariția și răspîndirea în țara noastră a socialismului științific, a ideilor marxiste. Tradiția democratică din gîndirea românească, intensa activitate pe tărîm teoretic desfășurată de gînditori progresiști și revoluționari, ca Nicolae Bălcescu, Cezar Bolliac, Mihail Kogălniceanu, C. A. Rosetti și alții, au creat un climat favorabil răspîndirii ideilor socialiste. Încă de la începutul secolului al XIX-lea pătrunseseră în țara noastră ideile socialismului utopic, al cărui reprezentant de frunte era Teodor Diamant, inițiatorul falansterului de la Scăeni-Prahova din 1835, figură reprezentativă a socialismului fourierist pe plan european. O dată cu crearea Internaționalei întîi, la activitatea căreia participă și socialiști români ca Mircea Rosetti, Gheorghe Panu, Vasile Conta, Zamfir Arbore, și o dată cu crearea la Timișoara a unei secții a Internaționalei în frunte cu Gheorghe Ungureanu și Carol Farcaș, ideile socialiste încep să fie tot mai larg cunoscute în România.

O contribuție de prim ordin la răspîndirea marxismului în țara noastră, la formarea conștiinței de clasă și maturizarea politică a proletariatului au adus-o publicațiile socialiste — „Contemporanul", „Revista socială", „Critica socială", precum și unele studii originale ale gînditorilor români, ca, de pildă, „Ce vor socialiștii români", „Karl Marx și economiștii noștri", „Concepția materialistă a istoriei", „Anarhia cugetării" și altele. O serie de reprezentanți ai mișcării socialiste ca Iosif Nădejde, Ștefan Stîncă, Panait Mușoiu, Raicu Ionescu-Rion, Constantin Z. Buzdugan, abordează unele probleme importante ale evoluției sociale și politice a României în lumina socialismului științific.

O importanță deosebită în clarificarea problemelor sociale ale țării are activitatea teoretică desfășurată de Constantin Dobrogeanu-Gherea — una din cele mai proeminente figuri de gînditori socialiști ai țării noastre din acea vreme. Cu toate lipsurile și limitele sale, opera lui Dobrogeanu-Gherea ocupă un loc de mare însemnătate în istoria științelor sociale din România, în răspîndirea ideilor marxiste, în dezvoltarea concepției revoluționare a proletariatului.

Exploatarea exercitată de către capitaliștii autohtoni și trusturile imperialiste străine făcea ca condițiile de viață și muncă ale maselor muncitoare să fie deosebit de grele. Aceasta a dus la ascuțirea contradicțiilor dintre proletariat și burghezie, a determinat amplificarea luptei de clasă între acestea, a accelerat organizarea clasei muncitoare din România. În a doua jumătate a secolului trecut — s-ar putea spune o dată cu nașterea clasei muncitoare — se formează primele organizații profesionale și cercuri politice ale muncitorilor, apar primele ziare muncitorești. Acțiunile greviste și demonstrațiile pentru revendicări economice, pentru cucerirea zilei de muncă de opt ore și a dreptului la organizare reflectă gradul de dezvoltare a conștiinței politice de clasă a proletariatului. O puternică influență în viața socială a țării aveau campaniile politice inițiate de mișcarea muncitorească și socialistă pentru obținerea dreptului de vot universal. Din rîndurile proletariatului se ridică conducători ca Alexandru Ionescu, Constantin Olcescu și alții, care joacă un rol

important în organizarea și îndrumarea mișcării muncitorești din țara noastră.

Crearea în 1893 a Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România constituie un moment de însemnătate istorică în dezvoltarea luptelor sociale din țara noastră, în organizarea clasei muncitoare pe plan național, începutul afirmării sale în principalele probleme care frămîntau viața social-politică a societății din acea vreme. *(Aplauze puternice).* Înființarea Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România marchează intensificarea răspîndirii în cadrul mișcării noastre muncitorești a teoriei științifice despre lume și viață, elaborată de Marx și Engels, marii dascăli ai proletariatului internațional.

Înscriind ca revendicări principale imediate ameliorarea stării materiale și intelectuale a muncitorilor, dreptul de grevă, de organizare, de întrunire, învățămînt general, ziua de muncă de 8 ore, programul Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România afirmă, totodată, pentru prima dată în istoria României, necesitatea luptei pentru *„desființarea proprietății private asupra mijloacelor de producție și prefacerea lor în proprietate socială"*, *„distrugerea societății burgheze și întemeierea societății socialiste"* [1]. Atitudinea mișcării socialiste împotriva monarhiei, pentru o republică democratică, pentru realizarea egalității între toți cetățenii, indiferent de naționalitate, a contribuit la crearea unei largi opinii democratice în România.

Ca pe întreg teritoriul țării, mișcarea muncitorească din Transilvania se afirma cu tot mai multă putere. Crearea, începînd cu 1890, a organizațiilor locale ale Partidului Social-Democrat în Transilvania, intensificarea relațiilor dintre socialiștii din România și cei transilvăneni, unitatea tot mai strînsă a forțelor proletariatului de diferite naționalități au constituit factori care au favorizat dezvoltarea mișcării muncitorești, crearea unității naționale a poporului român. *(Vii aplauze).*

[1] „Programul Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România", București, 1894, p. 7.

Încă de la începuturile sale, mișcarea muncitorească s-a pronunțat pentru dezvoltarea industriei, cerînd promovarea unei politici vamale protecționiste și asigurarea calificării forței de muncă. *„Întemeierea industriei* — scria ziarul socialist „Lumea nouă" — *se impune la noi cu atîta seriozitate, încît nepăsarea în această privință poate aduce cele mai mari nenorociri asupra țării. România nu poate rămîne o țară agricolă... trebuie creată în România industrie mare"* [1]. Constantin Dobrogeanu-Gherea remarca faptul că dezvoltarea industriei constituie calea principală pentru înlăturarea rămînerii în urmă a țării, pentru deschiderea unor noi orizonturi societății românești. *„Acolo unde strigătul strident al sirenei* — scria el — *cheamă mulțimea muncitoare la muncă, acolo unde masele muncitoare în mine răscolesc măruntaiele pămîntului, unde ciocane uriașe spulberă blocuri de oțel, unde pădurea de coșuri înălțată spre cer anunță izbînda și victoria muncii omenești asupra naturii... acolo unde fierbe și spumegă lupta uriașă dintre muncă și capital, din care trebuie să nască o lume nouă... acolo naște viitorul !"* [2]

Sub înrîurirea ideilor mișcării socialiste, numeroși oameni de știință, artă și cultură se orientează în operele lor după ideile materialiste, iau poziție împotriva nedreptăților sociale, își manifestă simpatia față de cauza poporului muncitor.

Intensitatea activității desfășurate de socialiștii români atrage atenția opiniei publice mondiale, inclusiv a condu-

[1] „Lumea nouă" din 17 octombrie 1895.
[2] *C. Dobrogeanu-Gherea.* „Neoiobăgia", București, 1910, p. 494.

cătorilor mișcării muncitorești internaționale. Friedrich Engels a remarcat cu satisfacție procesul de maturizare ideologică și politică a mișcării muncitorești din România, apreciind faptul că socialiștii români adoptaseră în programul lor principiile de căpetenie ale teoriei marxiste.

Aflîndu-se la începutul afirmării sale, mișcarea socialistă din țara noastră avea și o serie de limite, în rîndurile ei persistau confuzii izvorîte din stadiul dezvoltării sociale, din lipsa de experiență și insuficienta maturizare ideologică, precum și din teoriile reformiste și practicile oportuniste predominante în cadrul Internaționalei a II-a. Caracterul eterogen al partidului socialist, existența în conducerea sa a unor elemente nelegate de clasa muncitoare, inconsecvente din punct de vedere politic și ideologic, au determinat spre sfîrșitul secolului dezorganizarea acestuia. Partea înaintată a proletariatului, militanții revoluționari ca Ioan C. Frimu, Ștefan Gheorghiu, Mihail Gh. Bujor, Alecu Constantinescu, Vasile Anagnoste au dus însă mai departe mișcarea muncitorească, reușind la începutul secolului al XX-lea să reorganizeze activitatea sindicală, iar apoi, în 1910, să refacă partidul socialist din România. Partidul social-democrat, „vlăstar al vechii rădăcini socialiste", cum se intitula el, a inițiat și condus acțiunile muncitorești din acești ani, a făcut ca proletariatul să se afirme și mai mult ca cea mai înaintată forță politică din România.

O trăsătură caracteristică a vieții sociale din ultimele decenii ale secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea o constituie mișcările țărănești, care au culminat cu marea răscoală din primăvara anului 1907. Prin amploarea și intensitatea ei, prin revendicările exprimate de masele țăranilor, răscoala din 1907 a reliefat necesitatea acută a înlăturării relațiilor de producție feudale, a rezolvării problemei agrare în favoarea maselor largi

ale țărănimii, a dezvăluit marile energii revoluționare ale țărănimii, reprezentînd una din paginile glorioase ale luptei sociale a poporului român.

Mișcarea muncitorească, preocupată de problema agrară încă din secolul trecut, și-a manifestat cu putere, în timpul răscoalei, solidaritatea cu țărănimea, protestul împotriva represiunilor dezlănțuite de cercurile guvernante, cerînd împroprietărirea țăranilor. Sprijinul acordat de clasa muncitoare luptelor țărănimii prevestea zorii alianței muncitorești-țărănești, care avea să devină cea mai puternică forță socială și politică a societății noastre. *(Aplauze îndelungate).*

Unul din marile evenimente care au dominat începutul secolului al XX-lea a fost războiul mondial din 1914 — 1918, dezlănțuit de către puterile imperialiste pentru împărțirea sferelor de influență ale lumii, acapararea de colonii și teritorii străine.

Partidul Social-Democrat din România s-a situat în rîndul partidelor și grupărilor de stînga din Internaționala a II-a care au condamnat războiul imperialist și a avut un rol activ în organizarea Conferinței socialiste internaționale de la Zimmerwald îndreptată împotriva războiului. Dezvăluind primejdia ce amenința România din partea ambelor tabere imperialiste, socialiștii români au militat pentru o politică de neutralitate. Clasa muncitoare s-a ridicat împotriva războiului, organizînd numeroase greve, întruniri și demonstrații, printre care lupta eroică a muncitorilor gălățeni din iunie 1916. După doi ani de neutralitate, România burghezo-moșierească s-a alăturat coaliției imperialiste a Antantei, care promitea satisfacerea dezideratului unității naționale.

Problema care frămînta profund clasele sociale, masele populare din România era făurirea statului național unitar — aspirație seculară a poporului român, necesitate

logică a dezvoltării societății românești. *(Aplauze puternice).* Așa cum arăta Lenin în ianuarie 1917, *„...foarte mulți români și sîrbi (în raport cu numărul total al românilor și sîrbilor) locuiesc în afara granițelor statului «lor», că, în general, «construcția de stat» în direcția burghezo-națională nu s-a terminat în Balcani..."* [1].

În împrejurările prăbușirii Imperiului habsburgic, ale triumfului Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, care a dat o puternică lovitură sistemului imperialist, a apărut posibilitatea încununării victorioase a luptei de eliberare națională a poporului nostru, pentru încheierea procesului de formare a statului național unitar român. *(Vii aplauze).* Înfăptuirea unității statului român — operă a maselor largi din întreaga țară, a întregului nostru popor — a realizat cadrul național și social-economic pentru dezvoltarea mai rapidă a forțelor de producție; înmănuncherea laolaltă a energiilor și capacităților creatoare ale poporului nostru a creat condiții favorabile activității forțelor progresiste ale societății, mișcării muncitorești revoluționare. *(Aplauze îndelungate).*

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, făurirea primului stat socialist din lume au deschis în istoria omenirii epoca revoluțiilor proletare, epoca trecerii de la capitalism la socialism. *(Aplauze).* Victoria proletariatului din Rusia, condus de Partidul Comunist făurit de Lenin, ideile lui Octombrie au stimulat spiritul revoluționar al clasei muncitoare, al maselor largi populare de pe toate meridianele globului, răsunînd ca un îndemn înflăcărat la lupta pentru realizarea aspirațiilor lor de libertate și progres, pentru eliberare socială și națională. *(Vii aplauze).*

[1] *V. I. Lenin.* Opere complete, vol. 30, București, Editura politică, 1964, ed. a doua, p. 355.

Muncitorimea română și-a exprimat, în cadrul a numeroase manifestații și demonstrații de masă, solidaritatea cu proletariatul victorios din Rusia. Mii și mii de muncitori români care se aflau evacuați cu întreprinderile pe teritoriul Rusiei și mulți din prizonierii români, foști ostași în armata austro-ungară, au format batalioane revoluționare, unități militare, luptînd cu devotament și abnegație pentru cauza revoluției. *(Vii aplauze).*

Adîncirea contradicțiilor social-economice ale regimului burghezo-moșieresc, cauzată de distrugerile războiului, de dezorganizarea activității economice și înrăutățirea situației materiale a maselor largi populare, determină în anii 1918—1920 o creștere impetuoasă a avîntului și combativității revoluționare a maselor muncitoare. Subliniind faptul că *„revoluția rusă a făcut primul pas"* pe calea victoriei proletariatului pe scară mondială, că *„de azi începe o nouă eră în istoria lumii"*, socialiștii români arătau că *„eliberarea noastră poate și trebuie să fie numai opera noastră proprie"* [1]. Puternica demonstrație de la 13 Decembrie 1918 din București, numeroasele greve, mitinguri și mari manifestații, în timpul cărora nu o dată masele au ajuns să stăpînească strada, au demonstrat intensificarea și caracterul organizat al luptei proletariatului, voința sa de a cuceri, pe cale revoluționară, drepturi și libertăți democratice, de a imprima dezvoltării sociale o orientare corespunzătoare intereselor celor ce muncesc.

O importanță deosebită are greva generală din 1920, care cuprinde pentru prima oară întregul proletariat român în lupta împotriva claselor exploatatoare. Prin amploarea și combativitatea sa revoluționară, greva generală a fost cel mai important moment din istoria luptelor de clasă din România; ea a zguduit puternic însăși

[1] „Documente din Istoria mișcării muncitorești din România (1916—1921)", București, Editura politică, 1966, p. 71, 72.

temelia regimului burghezo-moșieresc. Clasa muncitoare s-a afirmat ca o forță națională în stare să-și asume rolul de conducător al întregului popor în lupta pentru transformarea revoluționară a societății, să conducă destinele întregii națiuni. *(Aplauze puternice).*

FĂURIREA PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI LUPTA SA PENTRU APĂRAREA INTERESELOR VITALE ALE OAMENILOR MUNCII, ÎMPOTRIVA FASCISMULUI, PENTRU INDEPENDENȚA PATRIEI

Tovarăși,

Acțiunile desfășurate de clasa muncitoare în perioada avîntului revoluționar, greva generală din octombrie 1920 au scos totodată în evidență necesitatea creării unui partid revoluționar, capabil să organizeze și să conducă proletariatul în lupta pentru îndeplinirea sarcinilor sale istorice.

Procesul profund și rapid de radicalizare prin care trece mișcarea muncitorească din țara noastră în acești ani este însoțit de clarificări politice și ideologice, de hotărîrea de a rupe cu reformismul Internaționalei a II-a. Marea majoritate a membrilor Partidului Socialist din România se pronunță pentru transformarea partidului socialist în partid comunist și afilierea sa la Internaționala a III-a creată de Lenin, pentru adoptarea unei linii consecvent revoluționare. *(Aplauze).*

În toamna anului 1920 socialiștii români au trimis o delegație la Moscova pentru a discuta problemele afilierii mișcării muncitorești din țara noastră la Internaționala Comunistă. În timpul discuțiilor cu reprezentanții

Internaționalei a III-a, Gheorghe Cristescu, Constantin Popovici, Eugen Rozvani, care făceau parte din delegația română, manifestîndu-și adeziunea la principiile leniniste cu privire la partidul de tip nou, au exprimat o serie de obiecții asupra aprecierilor date de Comintern situației din România ca urmare a necunoașterii realităților din țara noastră. Totodată, ei au obiectat împotriva amestecului Cominternului în stabilirea componenței organelor de conducere ale Partidului Comunist din România, considerînd că aceasta este atributul inalienabil al partidului însuși.

La 8 Mai 1921 a avut loc la București Congresul care a consfințit transformarea Partidului Socialist în Partidul Comunist din România. *(Aplauze puternice, îndelungate).* Avînd pe ordinea de zi probleme și documente de importanță fundamentală pentru mișcarea muncitorească, printre care programul și Statutul partidului, problema agrară și altele, Congresul a dezbătut darea de seamă privind activitatea partidului, raportul asupra afilierii la Internaționala Comunistă. Printre participanții la Congres se numărau militanți de seamă ai mișcării socialiste — Gheorghe Cristescu, care pînă la Congresul al III-lea a fost secretar general al Partidului Comunist din România, Alexandru Dobrogeanu-Gherea, Andrei Ionescu, Dumitru Grofu, Gheorghe Niculescu-Mizil, Gheorghe Stoica, Constantin Mănescu, Mihail Cruceanu și alții. La Congres, majoritatea covîrșitoare a delegaților au votat pentru crearea partidului comunist și afilierea lui la Internaționala Comunistă fără rezerve, iar o parte au votat pentru înființarea partidului comunist și afilierea lui la Internaționala Comunistă, exprimînd rezerve în ceea ce privește obligativitatea hotărîrilor Internaționalei Comuniste pentru partidele componente. Se poate spune, deci, că în unanimitate Congresul din mai 1921 a

hotărît transformarea Partidului Socialist în Partidul Comunist din România. *(Aplauze puternice).*

Crearea partidului comunist — detașamentul de avangardă al clasei muncitoare —, pe baza ideologiei marxist-leniniste, a constituit un moment de cea mai mare importanță în istoria proletariatului din România. Prin aceasta lupta revoluționară se ridică pe o treaptă superioară, se dă un puternic avînt procesului de clarificare ideologică, politică a mișcării muncitorești, dezvoltării conștiinței de clasă a proletariatului și celorlalte mase muncitoare ale poporului. Continuînd lupta de veacuri pentru eliberarea socială și națională, cele mai bune tradiții ale mișcării muncitorești și socialiste din România, partidul comunist este în noile condiții istorice exponentul fidel al intereselor clasei muncitoare, ale întregului popor. *(Vii aplauze).* Începînd din acest moment, clasa muncitoare, sub conducerea partidului comunist, a fost prezentă și și-a spus cuvîntul în toate evenimentele mai importante ale țării, s-a situat în fruntea luptei pentru progres social. *(Aplauze).* Încă din primii ani ai existenței sale, partidul comunist a fost nevoit să înfrunte prigoana dezlănțuită de clasele dominante. Din rîndurile partidului au căzut în lupta revoluționară, răpuși de gloanțele plutoanelor de execuție, exterminați în temnițe, mii și mii de luptători revoluționari. Teroarea dușmanului de clasă nu a reușit însă să înfrîngă voința de luptă a comuniștilor și celorlalți patrioți. Ei au continuat să țină sus steagul luptei pentru apărarea intereselor oamenilor muncii, să conducă clasa muncitoare, întregul popor la victoria asupra fascismului, pe calea făuririi României socialiste. *(Aplauze puternice).*

În memoria eroilor revoluționari și patrioți care și-au închinat viața cauzei libertății și fericirii poporului, victoriei socialismului, și au căzut în luptă, propun să păstrăm un moment de reculegere. *(Asistența, în picioare, păstrează un moment de reculegere).*

Tovarăși,

Dezvoltarea forțelor de producție în România după primul război mondial a avut loc în condițiile crizei generale a capitalismului, care și-a pus amprenta și asupra vieții economice din țara noastră.

Datorită marilor distrugeri și dezorganizării întregului aparat de producție și circulație provocate de război și de jaful ocupanților germani, problema economică dominantă era acum aceea a refacerii și punerii în funcțiune a potențialului economic existent pe întregul teritoriu al țării. După atingerea nivelului antebelic în principalele ramuri de producție în 1924, urmează o perioadă caracterizată prin accelerarea dezvoltării industriei și a întregii economii.

Între anii 1923 și 1929 industria românească cunoaște un avînt însemnat și se diversifică, deși ca structură continuă să predomine industria bunurilor de consum și industria extractivă. Sporește volumul capitalului investit, se îmbunătățește înzestrarea tehnică a întreprinderilor ; ca urmare, se ridică ponderea industriei în produsul social și în venitul național.

În același timp, această perioadă se caracterizează prin intensificarea procesului de concentrare și centralizare a capitalului și prin accentuarea opoziției marii burghezii autohtone împotriva capitalului străin, prin întărirea poziției sale într-o serie de ramuri ale industriei și circulației ; în același timp, monopolurile internaționale dețin o pondere importantă în economia României.

Cu toată creșterea înregistrată în economie în această perioadă, România continuă să rămînă o țară slab dez-

voltată din punct de vedere industrial. Datele recensămîntului din 1930 arată că din populația activă a țării numai 10,2% era ocupată în industrie, iar 78,2% în agricultură. Dezvoltarea producției a fost totodată însoțită de creșterea exploatării clasei muncitoare, salariile muncitorilor români fiind cu mult sub salariile plătite în țările capitaliste avansate.

Printre problemele social-economice ce se cereau rezolvate la sfîrșitul războiului, cea mai arzătoare pentru asigurarea mersului înainte al României era problema agrară. Sub presiunea marilor frămîntări sociale și a necesităților economice obiective, burghezia înfăptuiește în 1921 reforma agrară, care duce la exproprierea a peste 6 000 000 ha, adică circa 66% din întreaga suprafață de pămînt deținută de moșierime. Reforma agrară din 1921 dă impuls dezvoltării capitalismului în agricultură, slăbește puterea economică a moșierimii, reduce rolul jucat de această clasă în viața politică și socială a României. Totodată, la sate se accentuează diferențierea țărănimii, se adîncesc contradicțiile social-economice, crește rolul economic al burgheziei sătești.

În anii 1920—1929, paralel cu întărirea puterii economice, asistăm și la întărirea dominației politice a marii burghezii industrial-financiare, la accentuarea caracterului reacționar al puterii de stat burghezo-moșierești. Urmărind să-și asigure maximum de profit, clasele dominante și imperialiștii străini intensifică exploatarea maselor populare, restrîng drepturile și libertățile democratice; reprimarea și înăbușirea mișcării revoluționare culminează prin interzicerea în 1924 a partidului comunist.

Trebuie remarcat faptul că în fața politicii reacționare a capitalului clasa muncitoare se găsea dezbinată, ca urmare a faptului că după Congresul din 1921 gruparea

de dreapta a fostului partid socialist, care s-a opus creării partidului comunist, a trecut la constituirea Partidului Social-Democrat. Aceasta a dus la scindarea unității clasei muncitoare pentru o lungă perioadă de timp, cu repercusiuni dintre cele mai grave asupra luptelor revoluționare și democratice din România.

Desfășurîndu-și activitatea în condițiile ilegalității, partidul comunist a împletit munca ilegală cu cea legală, creînd o serie de organizații, cum sînt sindicatele unitare și Blocul Muncitoresc-Țărănesc, care au desfășurat o largă activitate politică în rîndul muncitorilor și țăranilor. În același timp, partidul își îndreaptă eforturile spre închegarea unității de acțiune a clasei muncitoare, spre crearea alianței muncitorești-țărănești.

Congresele al II-lea, al III-lea și al IV-lea ale partidului, ținute în această perioadă, oglindesc preocupările din rîndurile partidului pentru clarificarea unor probleme ideologice și politice, pentru cristalizarea liniei generale politice, a tacticii și strategiei sale; se depun eforturi în vederea consolidării organizatorice și întăririi legăturilor partidului cu masele largi.

Acest proces se desfășura însă anevoios, datorită atît moștenirii ideologice din vechea mișcare socialistă, cît și condițiilor în care era nevoit partidul să-și desfășoare activitatea și care împiedicau dezbaterea largă și principială în partid a problemelor social-economice ale dezvoltării României. La aceasta trebuie adăugate consecințele negative ale practicilor Cominternului de a numi cadrele de conducere ale partidului, inclusiv secretarul general, dintre oameni din afara țării, care nu cunoșteau viața și preocupările poporului român. Membrii mai vechi ai partidului își amintesc că la Congresele al IV-lea și al V-lea au fost desemnați ca secretari generali ai Comitetului Central al Partidului Comunist din România

doi militanți ai altor partide comuniste. Dacă amintim că și alți conducători ai partidului nostru au fost desemnați în acea vreme din rîndul unor oameni care nu trăiau în România și nu cunoșteau condițiile sociale și politice ale țării, ne dăm seama ce daune a provocat această practică luptelor revoluționare din țara noastră din acea perioadă. Confuziile ideologice din acea vreme din mișcarea muncitorească, existența unor elemente mic-burgheze carieriste în partid, cît și practicile arătate mai sus, au dus la izbucnirea luptelor fracționiste din 1929, care au dezorganizat grav activitatea partidului, aducîndu-l la un pas de lichidare tocmai în perioada ofensivei capitaliste împotriva maselor populare, în ajunul unor mari bătălii de clasă.

O etapă importantă în dezvoltarea Partidului Comunist din România o constituie Congresul al V-lea, ținut în 1931, în plină criză economică. El a făcut o analiză mai aprofundată situației economice și politice din România, a raporturilor între clasele și forțele politice, stabilind că România se găsea în perioada desăvîrșirii revoluției burghezo-democratice, că proletariatului îi revenea sarcina istorică de a organiza, în alianță cu țărănimea muncitoare, răsturnarea regimului burghezo-moșieresc și trecerea treptată la revoluția socialistă. Pe baza acestei concluzii, Congresul al V-lea a stabilit linia generală, strategia și tactica partidului. El a pus capăt luptei fracționiste, a luat măsuri de întărire organizatorică a partidului, de dezvoltare a legăturilor sale cu masele largi ale oamenilor muncii.

Congresul al V-lea a orientat partidul spre intensificarea eforturilor în vederea realizării frontului unic muncitoresc, întăririi unității de acțiune a clasei muncitoare, a preconizat noi forme de luptă pentru organizarea maselor largi în scopul apărării intereselor lor economice și politice.

În același timp este necesar de relevat că în aprecierile Congresului al V-lea al Partidului Comunist din România au continuat să se manifeste o serie de confuzii și interpretări greșite în probleme importante privind linia politică generală, strategia și tactica partidului cum sînt: problema țărănească, problema națională și altele.

Deși în țara noastră țărănimea avea o mare pondere socială, iar rezolvarea problemei agrare pe calea exproprierii moșierilor și împroprietăririi țăranilor era hotărîtoare pentru desăvîrșirea revoluției burghezo-democratice și trecerea la revoluția socialistă, în partid a dăinuit mult timp lozinca greșită a „naționalizării pămîntului", a colectivizării agriculturii prin „obști sătești", în condițiile orînduirii burghezo-moșierești. Congresul al V-lea a renunțat, ce-i drept, la aceste teze greșite și a pus lozinca justă a exproprierii marilor moșieri și împărțirii pămîntului fără plată la țărani. În același timp, el nu a reușit însă să clarifice pînă la capăt poziția partidului față de diferitele pături ale țărănimii în perioada desăvîrșirii revoluției burghezo-democratice, preluînd în mod mecanic lozinci corespunzătoare altor țări și altor condiții; nu a elaborat un program clar al perspectivelor de dezvoltare a agriculturii românești. Aceasta a împiedicat în acea vreme partidul să desfășoare o activitate largă și să-și sporească influența politică în masele țărănimii, să înfăptuiască alianța muncitorească-țărănească.

În partid și-au făcut loc aprecieri eronate cu privire la unele partide și grupări politice din țară. Aprecierea Partidului Social-Democrat și a Partidului Socialist Independent — în activitatea cărora existau desigur concepții reformiste și multe practici greșite — ca agenturi ale claselor dominante a dăunat cauzei creării frontului unic muncitoresc. S-a manifestat o atitudine sectară față de grupările de stînga democratice din cadrul unor partide

burgheze, calificate fără discernămînt drept fasciste sau fascizante. Aceasta a împiedicat partidul, într-o anumită perioadă, să aprecieze în mod obiectiv raportul de forțe pe arena politică a țării, să-și concentreze lupta împotriva vîrfurilor reacționare ale partidelor burghezo-moșierești, și în primul rînd contra organizațiilor fasciste în ascensiune.

Într-o serie de documente, rezoluții, hotărîri ale Congreselor III, IV și V, România a fost apreciată în mod greșit ca „un stat tipic cu multe națiuni", creat pe baza „ocupării unor teritorii străine". Apreciindu-se nejust procesul de formare a statului național, în aceste documente se stabilea sarcina desfășurării unei permanente și intense activități în vederea așa-zisei „eliberări de sub imperialismul român" a „popoarelor asuprite", pe baza principiului dreptului națiunilor la autodeterminare pînă la despărțirea lor totală de statul existent. Introducerea în documentele partidului a lozincii autodeterminării pînă la despărțirea de statul unitar, indicațiile date partidului de a lupta pentru ruperea de România a unor teritorii locuite, în covîrșitoarea lor majoritate, de români, nu țineau seama de condițiile concrete ale României — stat unitar. Ele erau profund greșite, îndemnau, de fapt, la dezmembrarea statului național și la destrămarea poporului român. Învățătura marxist-leninistă proclamă dreptul popoarelor la autodeterminare nu în scopul destrămării statelor naționale constituite, ci, dimpotrivă, în vederea eliberării popoarelor asuprite și constituirii lor în state naționale suverane, în conformitate cu voința și hotărîrea maselor largi populare. *(Aplauze puternice).*

Aceste aprecieri și lozinci au fost părăsite în anii următori ca nejuste, în documentele partidului din anii 1938—1939 luîndu-se poziție fermă pentru apărarea unității naționale, a independenței și suveranității patriei. *(Vii aplauze).*

Tezele și lozincile eronate întîlnite în documentele partidului în această perioadă s-au datorat lipsei unei analize aprofundate a istoriei poporului român, a dezvoltării economice-sociale și a raportului de forțe din țara noastră, cît și însușirii mecanice a unor teze elaborate în afară, ca urmare a practicilor Cominternului care stabilea directive ce nu țineau seama de realitățile concrete din țara noastră, dădea orientări tactice și indicații ce nu corespundeau condițiilor economice, social-politice, naționale din România.

Consecințele negative ale acestor practici și metode aplicate în acea perioadă în mișcarea muncitorească din țara noastră demonstrează ce importanță uriașă are pentru lupta revoluționară respectarea neștirbită a dreptului fiecărui partid de a-și elabora politica de sine stătător, el singur fiind în măsură să cunoască realitățile din țara respectivă, să aprecieze în mod obiectiv sarcinile politice din fiecare etapă. *(Aplauze puternice).*

Cu toate lipsurile și greșelile arătate, Congresul al V-lea a grăbit procesul de maturizare ideologică și politică a clasei muncitoare, de întărire organizatorică a partidului, făcînd să crească rolul partidului comunist în organizarea luptelor sociale viitoare, împotriva fascismului și războiului.

Tovarăși,

După cum se știe, în 1929 începe criza economică mondială care zguduie întreaga lume capitalistă. Producîndu-se pe fondul crizei generale a capitalismului, criza economică din 1929—1933 cuprinde toate ramurile de activitate și toate țările capitaliste, accentuînd și mai mult instabilitatea lumii burgheze, făcînd să crească valul luptei revoluționare a oamenilor muncii. În România criza de

supraproducție a fost agravată de o serie de factori de ordin intern și extern, printre care acela că în economia noastră predomina o agricultură înapoiată, cu puternice rămășițe feudale. La aceasta se adaugă creșterea datoriilor externe ale țării, acapararea unor întreprinderi importante de către capitalul străin, scăderea catastrofală a prețurilor produselor destinate exportului, concomitent cu menținerea la un nivel ridicat a prețurilor produselor importate. În țara noastră criza a dus la scăderea producției în toate ramurile industriei, cu excepția industriei petroliere care se găsea în mîna monopolurilor străine, unde producția a crescut. Apogeul crizei este atins în 1932, cînd indicele general al producției industriale scade din punct de vedere valoric la 57,7% față de 1929. În mod deosebit a scăzut producția industriei carbonifere și a industriei prelucrătoare. În 1933 capacitățile de producție erau nefolosite în proporție de 73% la fontă, 43% la oțel, 77% în industria lemnului etc. Ca urmare, șomajul a căpătat în 1932 o extindere fără precedent, ajungînd la circa 35% din totalul salariaților. În perioada crizei are loc un proces continuu de ruinare a întreprinderilor industriale mici și mijlocii, de centralizare a capitalului.

Capitaliștii străini și români au căutat să arunce greutățile economice provocate de criză pe spatele oamenilor muncii, intensificînd exploatarea acestora, reducînd salariile, aplicînd așa-zisele „curbe de sacrificiu".

Criza a dus la ruinarea a milioane de producători agricoli mici și mijlocii și la accentuarea degradării agriculturii. Prețurile produselor agricole au scăzut, în timp ce prețurile mărfurilor industriale s-au menținut la un nivel relativ ridicat. Acest decalaj a agravat situația maselor țărănimii, restrîngînd totodată piața pentru mărfurile industriale.

Criza economică a fost însoțită de o criză politică a regimului burghezo-moșieresc, concretizată în schimbarea și remanierea continuă a guvernelor.

Concesiile acordate capitaliștilor străini adînceau starea de dependență economică și politică a țării, reprezentanții puterilor imperialiste dictînd în mare măsură politica internă și externă a României.

În această perioadă de adînci frămîntări sociale, partidul comunist își întărește legăturile cu masele ; crește influența sa în rîndurile muncitorimii, țărănimii, intelectualității, tineretului, femeilor, oamenilor muncii de toate naționalitățile, se stabilesc legături și se duc acțiuni comune cu organizații ale Partidului Social-Democrat, Partidului Socialist Independent și cu ale altor grupări politice. O dovadă a acestei influențe crescînde o constituie faptul că, în alegerile din 1931, Blocul Muncitoresc-Țărănesc obține o victorie însemnată, cîștigînd 5 locuri de deputați în parlamentul țării.

Partidul comunist organizează o intensă muncă politică în rîndul maselor muncitoare, al unor largi pături sociale care se ridicau împotriva pregătirilor de război și a fascismului, pentru alianță cu Uniunea Sovietică.

În anii 1929—1933 păturile largi populare, în frunte cu clasa muncitoare, desfășoară ample lupte sociale împotriva ofensivei capitalului și monopolurilor străine. În perioada crizei economice, acțiunile muncitorești își sporesc forța și combativitatea, cuprind noi categorii ale proletariatului, îmbină tot mai mult revendicările economice cu obiectivele politice. Documente oficiale ale vremii arată că în 1929 numărul conflictelor de muncă s-a ridicat la 317, cuprinzînd peste 105 000 de persoane. Între anii 1929 și 1932 au avut loc 377 de greve, la care participă muncitori din 1 054 de întreprinderi ; grevele însumează circa 845 000 de zile de lucru. Pe lîngă acestea, se înregis-

trează 840 de conflicte latente de muncă într-un mare număr de întreprinderi.

Prima mare bătălie de clasă din șirul luptelor sociale din această perioadă o constituie luptele minerilor de la Lupeni din 1929. Participă, de asemenea, la acțiuni greviste de mare amploare metalurgiștii din București, Arad, Reșița, Brașov, textiliștii din Buhuși și Cluj, muncitorii forestieri din Valea Mureșului, minerii din Livezeni, Doicești și Aninoasa, petroliștii din Valea Prahovei, muncitorii portuari din Constanța, Brăila, Turnu-Severin, precum și alte mii de muncitori de pe întreg cuprinsul țării.

În desfășurarea luptelor din această perioadă au apărut forme noi de organizare și mobilizare a maselor. O importanță deosebită a avut crearea comitetelor de acțiune, a comitetelor de grevă, de întreprindere, alcătuite din comuniști, socialiști-independenți, social-democrați și muncitori fără partid, pe baza cărora se creează în numeroase întreprinderi și localități frontul unic muncitoresc de jos, se realizează unitatea de acțiune a muncitorilor. În acțiunile organizate în această perioadă apar forme noi, mai evoluate de luptă : demonstrații de stradă pentru solidarizarea cu greviștii, organizarea gărzilor de autoapărare, ocuparea întreprinderilor de către greviști.

Împovărați de datorii și impozite, țărani din județele Botoșani, Romanați, Sălaj, Sibiu, Gorj, Bihor și altele se ridică împotriva exploatării, a jugului fiscal, a abuzurilor autorităților, ajungînd la ciocniri cu jandarmii. Au loc, de asemenea, acțiuni revendicative ale învățătorilor și funcționarilor publici, studenților, invalizilor, văduvelor, pensionarilor.

Luptele din acești ani culminează cu marile bătălii revoluționare ale ceferiștilor și petroliștilor din ianuarie-februarie 1933. Organizatorul și conducătorul acestor importante acțiuni muncitorești a fost partidul comunist —

organele și organizațiile sale locale, celulele din fabrici și ateliere.

În 1932, conferința pe țară a muncitorilor ceferiști a ales un Comitet Central de acțiune, a cărui sarcină era coordonarea activității comitetelor de acțiune locale în vederea declanșării concomitente a grevei în rîndul tuturor categoriilor de oameni ai muncii de la C.F.R. Din Comitetul Central de acțiune făceau parte delegați ai muncitorilor din principalele centre feroviare, iar ca secretar a fost ales Gheorghe Gheorghiu-Dej, care a primit din partea partidului însărcinarea de a conduce activitatea acestui comitet.

În organizarea acțiunilor muncitorești din București o activitate intensă a desfășurat Comitetul de partid al Capitalei. Sub conducerea sa, comisia sindicală locală, al cărei secretar era Dumitru Petrescu, joacă un rol însemnat în pregătirea și desfășurarea luptei greviste, în organizarea solidarității cu greviștii a oamenilor muncii din București.

Acțiunile muncitorilor greviști de la Grivița s-au desfășurat sub conducerea nemijlocită a organizațiilor de partid din Ateliere. Un rol important în pregătirea luptei l-a avut sindicatul muncitorilor, iar în timpul grevei comitetul de grevă și cel de acțiune. În cursul desfășurării grevelor s-au evidențiat zeci și zeci de activiști revoluționari, membri și nemembri de partid, care au luat parte activă la lupte, printre care au fost Constantin Doncea, președintele comitetului sindical și al comitetului de grevă, Dumitru Popa, Chivu Stoica, Constantin Mardare, Vasile Bîgu și alții.

Luptele de la Grivița din februarie 1933, în cursul cărora muncitorii ceferiști au înfruntat cu eroism forțele represive ale regimului burghezo-moșieresc, au relevat combativitatea revoluționară a acestui detașament al clasei muncitoare, hotărîrea sa de a-și apăra interesele vitale.

Deși au căpătat un caracter de masă, luptele ceferiștilor n-au cuprins însă toate categoriile de salariați, ca, de exemplu, pe cei de la tracțiune și mișcare ; grevele de la Iași, Cluj, Oradea, Galați, Pașcani nu s-au declanșat concomitent cu cea de la Grivița, iar într-o serie de centre feroviare ca Brașov, Constanța, Timișoara, Buzău, Arad nu au avut loc greve. Aceasta a făcut ca amploarea luptelor să nu fie în întreaga țară pe măsura avîntului revoluționar din acea perioadă.

O mare amploare au avut și luptele desfășurate în ianuarie-februarie 1933 de muncitorii petroliști din Valea Prahovei. Largul caracter de masă al acestor acțiuni, la care participă mii și mii de oameni ai muncii, formele deosebit de ascuțite ale luptelor, care au culminat cu ocuparea centrului orașului Ploiești de către mase, au demonstrat înalta combativitate a acestui detașament al proletariatului român. Rolul conducător al acțiunilor revoluționare din Valea Prahovei l-a avut Comitetul județean al Partidului Comunist din România, care s-a sprijinit pe activitatea organizațiilor sindicale locale, pe comitetele de grevă și de acțiune, din rîndul cărora făceau parte muncitori din toate categoriile. În cursul luptelor, din rîndul muncitorilor greviști s-au ridicat zeci și zeci de activiști care s-au situat cu curaj în fruntea maselor. Printre cei care au luat parte la conducerea acțiunilor revoluționare din Valea Prahovei au fost Gheorghe Vasilichi, secretarul comitetului județean al partidului comunist, Tănase Avramescu, Constantin Nicolaescu, Constantin Mănescu, Mihail Moraru și alții.

Luptele de clasă din perioada crizei economice, și mai ales luptele din ianuarie-februarie 1933, au constituit un moment de o deosebită importanță în istoria mișcării noastre muncitorești, au avut o profundă înrîurire asupra vieții politice și sociale din România. Ele au dat o puternică lovitură claselor exploatatoare, au frînat ofensiva capitalului împotriva drepturilor economice și politice ale oamenilor muncii. Desfășurate la scurtă vreme după instaurarea dictaturii fasciste hitleriste în Germania, luptele proletariatului român din 1933 au avut și o însemnătate internațională, înscriindu-se printre primele mari acțiuni ale proletariatului mondial împotriva fascismului.

În bătăliile de clasă purtate în anii 1929—1933, clasa muncitoare, în frunte cu partidul comunist, s-a afirmat cu putere pe arena istoriei ca cea mai înaintată forță a societății românești, avangarda luptei întregului popor împotriva pericolului fascist, pentru drepturi economice și politice, pentru democrație, independență și suveranitate națională. *(Aplauze puternice).* În cursul desfășurării luptelor, precum și în perioada care le-a urmat, s-au întărit legăturile partidului cu masele, au crescut rîndurile partidului, în special din masele cele mai combative ale clasei muncitoare, a sporit rolul elementelor muncitorești în partid, în conducerea sa. S-a extins considerabil influența partidului în mase, s-a ridicat prestigiul său politic și s-a îmbogățit experiența lui revoluționară. În vîltoarea luptelor s-au format și s-au călit numeroși activiști și militanți revoluționari, cadre legate de clasa muncitoare, de interesele și năzuințele poporului nostru, care au jucat un rol important în organizarea și conducerea luptelor de clasă din anii următori, în înfăptuirea insurecției armate, în construcția societății socialiste. *(Aplauze).*

Tovarăși,

După ieșirea din criza economică, producția industrială și agricolă cunoaște o continuă creștere, atingînd în 1938 cel mai înalt nivel cunoscut în orînduirea burghezo-moșierească. Se accentuează procesul de concentrare a capitalului și a producției, îndeosebi în industria grea extrac-

tivă și prelucrătoare, de formare a monopolurilor, care încep să joace un rol dominant în viața economică și politică a țării.

La sate, rămășițele semifeudale frînau dezvoltarea forțelor și relațiilor de producție, agricultura rămînînd domeniul cel mai slab al economiei românești. Se adîncea procesul de diferențiere a țărănimii, numărul celor care-și pierdeau pămîntul în favoarea moșierilor și chiaburilor crescînd mereu.

Dezvoltarea economică a țării era în bună măsură încetinită și de faptul că o importantă parte a venitului național, produs prin truda poporului român, continua să fie însușită de monopolurile străine care dețineau poziții puternice în economia românească. Potrivit unor calcule estimative, în ajunul celui de-al doilea război mondial capitalul străin deținea 38% din capitalul societăților industriale pe acțiuni. Dominația monopolurilor străine în industrie accentuează înrobirea economică a poporului român, dependența țării față de interesele puterilor imperialiste.

În această perioadă, în viața politică a țării se face simțită tot mai pregnant influența cercurilor monopoliste reacționare. Se accentuează procesul de lichidare a democrației burgheze, de restrîngere a drepturilor și libertăților cetățenești.

Fenomenul cel mai caracteristic al tendințelor ultrareacționare promovate de cercurile oligarhiei române îl constituie crearea organizației teroriste de tip fascist „Garda de fier" și impunerea ei în viața politică a țării. Mișcarea legionară, agentura hitlerismului în România, aservită în întregime imperialismului german, a dus o politică profund antinațională, prejudiciind grav interesele poporului român. În cîrdășie cu reprezentanții burgheziei monopoliste, ea a trădat interesele poporului, a subordonat țara dominației Germaniei hitleriste, punînd în pericol însăși existența României ca stat independent și suveran.

Împotriva acestei politici reacționare se ridică clasa muncitoare, în frunte cu partidul comunist, masele largi populare și unele cercuri ale burgheziei naționale.

Numeroși oameni politici democrați și reprezentanți ai intelectualității progresiste își manifestă neliniștea față de activizarea legionarilor și de pericolul înfeudării țării imperialismului fascist german. O serie de oameni politici ca Nicolae Titulescu, Nicolae Iorga, Grigore Iunian, Virgil Madgearu, Dem. Dobrescu, Grigore Filipescu și alții iau atitudine contra expansiunii agresive a Germaniei naziste, demască activitatea fascistă din interior, militează pentru dezvoltarea colaborării cu alte state și întărirea securității țării. În acești ani România semnează convenția pentru definirea agresorului, stabilește relații diplomatice cu Uniunea Sovietică, întreprinde măsuri pentru întărirea colaborării cu țările din cadrul Micii Înțelegeri și Înțelegerii Balcanice. S-a ajuns pînă la elaborarea unui proiect de tratat româno-sovietic, care urma să reglementeze, pe baza respectării reciproce a independenței și suveranității, asistența mutuală și ajutorul reciproc între cele două state în cazul agresiunii împotriva unuia dintre ele.

În aceste împrejurări, Partidul Comunist din România, exprimînd interesele vitale ale maselor largi, militează activ pentru unirea tuturor forțelor democratice și patriotice ale poporului pentru apărarea independenței și suveranității țării. *(Aplauze puternice)*. Realizarea în această perioadă a unor acțiuni comune ale partidului comunist cu Partidul Socialist-Unitar și Partidul Socialist, precum și cu unele organizații ale Partidului Social-Democrat, întărește unitatea și combativitatea clasei muncitoare, influența ei în viața politică a țării.

În 1933 se creează, sub conducerea Dr. Petru Groza, Frontul Plugarilor, organizație democratică a țărănimii care avea să joace un rol important în realizarea alianței clasei muncitoare cu țărănimea muncitoare. Sub impulsul mișcării muncitorești se dezvoltă activitatea politică a țărănimii și a celorlalte categorii sociale neproletare. Răscoala țăranilor români și maghiari din Valea Ghimeșului în 1934 este urmată de un șir de mișcări țărănești în întreaga țară împotriva impozitelor, a execuțiilor silite și a terorii jandarmerești. Comuniștii iau parte la întrunirile și demonstrațiile organizate în anii 1936—1937 de partidele național-țărănesc și radical-țărănesc, imprimîndu-le combativitate, influențînd transformarea lor în manifestări antifasciste sub lozinca frontului popular.

Partidul își lărgește contactele cu grupările și organizațiile democratice, stabilește legături cu diferite fracțiuni ale forțelor politice burgheze și cu un mare număr de personalități politice. Un ajutor de seamă a adus în munca desfășurată de partid în rîndul tineretului Uniunea Tineretului Comunist. Pentru apărarea democrației și a intereselor naționale ale poporului au militat în acești ani un șir de organizații democratice și antifasciste de masă create de partidul comunist — Comitetul național antifascist, Asociația tineretului antifascist, Liga muncii, Comitetul antifascist al femeilor, Frontul studențesc democrat și multe altele. În acești ani apar numeroase publicații legale cu caracter democratic, progresist, se desfășoară o intensă activitate în rîndurile intelectualității împotriva fascizării țării, pentru promovarea unei culturi progresiste.

Rezultatul acestei largi activități politice desfășurate de comuniști a fost făurirea Frontului Democratic care înmănunchea Partidul Comunist din România, Partidul Socialist, Partidul Socialist-Unitar, Frontul Plugarilor, Uniunea Oamenilor Muncii Maghiari din România, unele or-

ganizații locale ale Partidului Social-Democrat, ale Partidului Național-Țărănesc, Partidului Radical-Țărănesc și Partidului Țărănesc al doctorului Lupu.

Forțele democratice coalizate au reușit să obțină o serie de succese însemnate în viața politică a țării. Ele au înfrînt cercurile reacționare în alegerile parlamentare parțiale din 1936 din județele Mehedinți și Hunedoara și în 1937 în alegerile pentru consiliile județene la Ploiești, Cluj, Iași, Bihor și în multe alte localități. Poporul român se pronunța tot mai hotărît împotriva fascismului și a pericolului nazist, pentru apărarea democrației și a independenței naționale.

Eroica luptă dusă în acei ani de partidul comunist în fruntea clasei muncitoare și a unor largi forțe progresiste sub steagul democrației și independenței țării, atitudinea lucidă a unor grupări politice ale claselor conducătoare au stăvilit pentru un timp ascensiunea spre putere a organizațiilor fasciste și înrobirea țării Germaniei naziste. Politica de cedare în fața pretențiilor agresive ale hitleriștilor dusă de marile puteri a influențat însă negativ mersul evenimentelor din țara noastră, ca și din alte țări europene.

După acordul de la München, care a deschis drum larg Germaniei spre țările din sudul și estul Europei, cercurile politice reacționare din România pășesc deschis pe calea trădării intereselor naționale. Acordul economic româno-german din 1939, urmat de alte tratate oneroase, subordonează economia românească intereselor politicii agresive a Germaniei, pun sub controlul acesteia viața economică și politică a României, încalcă grav suveranitatea poporului nostru.

Conștientă că dominația imperialismului german constituie o primejdie de moarte pentru poporul român, clasa muncitoare, în frunte cu partidul comunist, s-a ridicat la luptă hotărîtă împotriva pactului înrobitor româno-ger-

man, a planurilor Reich-ului nazist de a ocupa România. Comuniștii chemau poporul la rezistența armată, declarîndu-se gata să apere „cu arma în mînă independența României, dacă țara noastră va fi silită să ducă un război național de apărare contra imperialismului fascist". În martie 1939, după ocuparea Cehoslovaciei de către Germania, poporul român a fost gata să dea ajutorul său poporului cehoslovac și să se opună cu forța armelor expansiunii agresorilor naziști. Cînd guvernul a decretat mobilizarea parțială, partidul comunist a dat cuvînt de ordine membrilor și simpatizanților săi să se prezinte la unitățile militare pentru a fi gata să-și facă datoria față de patrie. În toamna aceluiași an, trupele polone și populația civilă poloneză, refugiate în România din fața invaziei germane, s-au bucurat de primirea caldă și sprijinul poporului nostru.

Creșterea avîntului mișcării antifasciste din România se oglindește în valul acțiunilor de luptă care au loc în această perioadă, în marile demonstrații antifasciste organizate la 1 Mai 1939 sub semnul împotrivirii poporului nostru Germaniei fasciste, pentru libertăți democratice, pentru apărarea independenței țării. În București peste douăzeci de mii de cetățeni au manifestat în stradă împotriva Germaniei hitleriste și, ca un simbol al hotărîrii de luptă pentru apărarea patriei, au depus coroane de flori la mormîntul Eroului necunoscut. Manifestări asemănătoare au avut loc la Cluj și Iași. În același timp, importante grupuri ale burgheziei, unele cercuri financiare din jurul Băncii Naționale, fruntași ai partidelor politice burgheze își dau seama de dezastrul care pîndea România, iau poziție împotriva clauzelor înrobitoare ale acordurilor economice impuse de Germania. Spiritul combativ în care s-au desfășurat demonstrațiile antifasciste din România a fost remarcat și de Conferința mondială pentru apărarea păcii și democrației ținută la Paris în 13—14 mai 1939, care a

arătat că manifestațiile de la 1 Mai 1939 din București erau *„o dovadă că poporul român se raliază la mișcarea antifascistă și că voința sa este de a lupta, în mod real, împotriva agresorului și fascismului"* [1].

În condițiile acestui avînt revoluționar al maselor, cînd fascismul german atacase deja și subjugase numeroase țări din Europa, în Directivele Cominternului din 1940 adresate Partidului Comunist din România, în loc de a se aprecia justețea luptei contra războiului hitlerist și de a se chema la intensificarea acestei lupte, se aduc critici comuniștilor români pentru activitatea desfășurată împotriva agresiunii Germaniei și pentru poziția de apărare a independenței naționale a patriei. Contrar realităților evidente, în Directivele Cominternului se spune : *„Germania și Italia nu doresc, în etapa actuală, ca țările balcanice să fie atrase în război. Ele vor să dezvolte producția necesară lor de cereale, petrol și diferite materii prime. Numai incendiatorii războiului — imperialiștii englezi și francezi —, în etapa actuală, doresc, caută să împiedice dezvoltarea producției din aceste țări și comerțul lor cu Germania. Numai ei caută prin toate forțele să deschidă în Balcani un front împotriva Italiei, pentru ca după aceea să poată să atace Germania din flanc"*. Punîndu-se în mod arbitrar Germania fascistă alături de Uniunea Sovietică, în continuare se arăta că în fața poporului român, în fața clasei muncitoare și a partidului ei stă sarcina de a nu admite *„transformarea României într-un cap de pod al Angliei și Franței pentru un război împotriva Germaniei și împotriva U.R.S.S."*, cerîndu-se ca lozinca „apărării granițelor" sub care partidul reușise să strîngă largi forțe patriotice, să fie demascată *„ca o continuare a politicii de apropiere de Anglia și Franța și a războiului împotriva Germaniei și U.R.S.S."* [2]

[1] Arhiva C.C. al P.C.R., fond 1, dosar 211, fila 169.
[2] Ibidem, fond 1, dosar 167, filele 15—22.

Aceste directive, care veneau în contradicţie cu linia politică a partidului, cu necesităţile luptei împotriva fascismului şi agresiunii hitleriste, au provocat o adîncă confuzie şi dezorientare în partid, au frînat pentru un timp activitatea sa, au creat pericolul îndepărtării de partid a unor largi categorii sociale, a numeroase grupări politice. Ele au avut repercusiuni grave asupra întregii activităţi desfăşurate în România pentru unirea poporului împotriva fascismului şi agresiunii Germaniei.

LUPTA PARTIDULUI COMUNIST ÎMPOTRIVA DICTATURII MILITARE-FASCISTE ŞI A RĂZBOIULUI ANTISOVIETIC; ÎNFĂPTUIREA INSURECŢIEI ARMATE, PARTICIPAREA ROMÂNIEI LA RĂZBOIUL ANTIHITLERIST

Tovarăşi,

După cum se ştie, în august 1940 României i-a fost impus dictatul de la Viena prin care partea de nord a Transilvaniei era răpită şi predată Ungariei horthyste. Partidul comunist, numeroase cercuri politice, Madoszul şi alte organizaţii democratice şi patriotice, inclusiv grupuri ale armatei, s-au ridicat împotriva dictatului, au organizat în diferite centre ale ţării puternice manifestaţii populare, au cerut să se treacă la lupta armată pentru apărarea integrităţii şi suveranităţii patriei. În acest moment greu pentru destinele ţării sale, poporul român s-a găsit singur, fără nici un sprijin din afară, părăsit de toate puterile Europei. România a fost nevoită să accepte condiţiile nedrepte ale dictatului de la Viena. Prin aceasta ea a fost lăsată la cheremul Germaniei, a fost aruncată de fapt în braţele forţelor hitleriste. Scurt timp după aceea au şi avut loc în

ţara noastră instaurarea regimului dictaturii militaro-fasciste, pătrunderea în ţară a trupelor germane, care aveau de fapt misiunea unor trupe de ocupaţie, România fiind apoi tîrîtă în războiul antisovietic.

Perioada dictaturii militaro-fasciste şi a războiului dus alături de Germania hitleristă constituie cea mai neagră pagină din istoria modernă a României. Dictatura militară-fascistă, executînd ordinele Germaniei, a dus o politică de exploatare prădalnică a resurselor naturale, a bogăţiilor ţării, a pus industria, agricultura şi transporturile în slujba războiului agresiv hitlerist. În anii războiului economia românească a fost ruinată, resursele ţării au fost secătuite, ceea ce a făcut ca la sfîrşitul războiului producţia industrială să reprezinte circa 50% faţă de cea dinainte de război. Numai pagubele cauzate de Germania României prin produsele industriale şi agricole luate fără echivalente, prin neplata de impozite şi taxe etc. se ridicau la peste 446 000 000 de dolari (la cursul din 1938).

Partidul comunist, exponent al intereselor naţionale ale întregului popor, s-a ridicat de la început cu hotărîre împotriva agresiunii Germaniei fasciste şi a războiului împotriva Uniunii Sovietice, a dat glas frămîntărilor şi aspiraţiilor uriaşei majorităţi a populaţiei ţării, a organizat rezistenţa antifascistă şi lupta maselor pentru răsturnarea regimului antonescian, ieşirea din războiul purtat alături de Germania şi alăturarea forţelor antihitleriste. În rezoluţia sa asupra războiului antisovietic din iulie 1941, în Platforma-program din septembrie 1941, în documentul „Pieirea sau salvarea poporului român" din ianuarie 1942 şi în multe alte materiale, partidul comunist a adresat întregului popor chemarea de a lupta pentru încetarea războiului antisovietic, pentru răsturnarea regimului fascist al lui Antonescu, alungarea din ţară a hitleriştilor şi recucerirea libertăţii şi independenţei României. *(Aplauze)*. Mo-

bilizînd în acțiunea de rezistență zeci de mii de militanți revoluționari și patrioți, partidul organizează grupe de sabotare a producției de armament și a transporturilor militare, precum și formațiuni patriotice de luptă care acționează pe Valea Prahovei, în munții Vrancei și Parîngului, în Delta Dunării, în regiunile Maramureș și Suceava. Un puternic impuls a dat rezistenței antifasciste constituirea în 1943 a Frontului patriotic antihitlerist care reunea Partidul Comunist, Frontul Plugarilor, Uniunea Patrioților, Madoszul, Partidul Socialist-Țărănesc, organizații locale ale Partidului Social-Democrat.

Rezistența față de dictatura fascistă și Germania hitleristă cuprinde cercuri largi, inclusiv ale partidelor burgheze și palatul regal, care își manifestau adversitatea față de ocupația germană, protestau împotriva jefuirii țării de către hitleriști. Înșiși reprezentanții Germaniei în România constatau că la Banca Națională și în rîndul cercurilor burgheze care stăpîneau industria petrolieră, minieră și metalurgică se dezvolta o puternică rezistență antigermană. În octombrie 1943, reprezentantul economic al hitleriștilor în România, Clodius, comunica guvernului de la Berlin referitor la cererea ca România să sporească livrările de produse către Germania : *„Încercările mele repetate de a îndemna guvernul român să-și schimbe atitudinea n-au dus la nici un rezultat... Guvernatorul Băncii Naționale a rămas pe poziția sa de respingere și a declarat, solidar cu întreaga conducere a Băncii, că el va trebui să demisioneze dacă s-ar rezolva chiar numai în parte cererile germane“* [1]. Pentru asigurarea exploatării resurselor și bogățiilor țării în vederea aprovizionării de război, Germania recurge la metode de ocupație militară. În primăvara anului 1944

[1] Deutsches Zentralarchiv Potsdam Auswärtiges Amt. Handelspolitische Abt. (1936—1945), Handakten Clodius, Bd. 68 736, Seite 344. Fotocopia în A.I.I.P., dosar 219, vol. 5.

Comandamentul militar german declară că : *„nu mai ia în considerare nici un fel de condiții politice sau economice din România, ci ordonă în România ceea ce consideră ca necesar“* [1]. De fapt aceasta s-a întîmplat încă de la începutul pătrunderii în România a armatei germane.

Împotriva războiului și a ocupației germane se intensifică grevele și actele de sabotaj organizate de muncitorii din întreprinderile industriale și din transporturi, împotrivirile țărănimii față de rechiziții și încorporări, acțiunile de protest ale intelectualității, toate acestea exprimînd ura întregului popor față de războiul hitlerist, dorința de a se elibera din jugul fascismului.

În numeroase scrisori, memorii și proteste adresate guvernului antonescian, lideri politici și personalități ale culturii românești luau poziție împotriva războiului hitlerist și a ocupației germane. În memoriul trimis în aprilie 1944 lui Antonescu de către 66 de oameni de știință — membri ai Academiei Române, profesori universitari din București, Iași, Cluj — se arăta că *„un cumplit dezastru amenință ființa neamului nostru“*, că *„interesele vitale ale statului și poporului nostru cer imediata încetare a războiului, oricare ar fi greutățile acestui pas. Sacrificiile pe care România ar trebui să le facă vor fi incomparabil mai mici și mai puțin dureroase decît continuarea războiului“* [2]. Ura adîncă a maselor largi împotriva hitleriștilor, a ororilor războiului a fost exprimată și în pamfletele și articolele publicate în presa vremii de numeroși oameni de cultură.

Reflectînd nemulțumirea și revolta maselor muncitoare, în rîndurile soldaților și ale ofițerilor se accentua starea de spirit antihitleristă. Numeroși soldați refuză să plece pe

[1] Direcția Generală a Arhivelor Statului, Fondul documente germane, rola 790/5 519 526, p. 9.
[2] „România liberă“ din 6 septembrie 1944.

front, au loc dezertări în masă. Cadre de comandă din armată, generali și ofițeri patrioți își manifestau deschis împotrivirea față de hitleriști și de dictatura antonesciană.

Toate acestea arată că în rîndul maselor largi ale poporului, al tuturor cercurilor politice se dezvolta o puternică stare de spirit antifascistă, dorința arzătoare de a răsturna dictatura militară și dominația Germaniei hitleriste.

In anii 1943—1944 Germania hitleristă suferă înfrîngeri zdrobitoare din partea armatelor sovietice și a celorlalte puteri din coaliția antifascistă. Uniunea Sovietică a dus greul războiului, a dat cele mai mari jertfe, cucerind prin lupta sa eroică admirația și recunoștința tuturor popoarelor. *(Aplauze puternice)*. Victoriile împotriva Germaniei care au dus la slăbirea fascismului au dat un nou impuls luptei forțelor antifasciste din întreaga lume, au însuflețit și poporul român în lupta de eliberare de sub jugul fascist.

În condițiile creșterii rezistenței împotriva Germaniei, ale adîncirii crizei regimului de dictatură fascistă și ale înfrîngerilor suferite pe front de către armatele hitleriste, partidul comunist, în colaborare cu celelalte forțe antihitleriste, a intensificat lupta pentru răsturnarea guvernului antonescian, întoarcerea armelor împotriva Germaniei și alăturarea României la coaliția antihitleristă. *(Vii aplauze)*. În acest scop, activul de partid din afară și din închisori în frunte cu Gheorghe Gheorghiu-Dej a elaborat planul de acțiune în vederea înfăptuirii insurecției armate, a luat măsuri pentru întărirea conducerii de partid prin înlăturarea elementelor șovăielnice și capitulante. În vederea asigurării conducerii operative a activității partidului, pentru realizarea acestor sarcini, activul de partid a însărcinat pe tovarășii Constantin Pîrvulescu, Emil Bodnaraș și Iosif Ranghet.

În același timp, se intensifică activitatea pentru realizarea unirii tuturor forțelor antihitleriste. În aprilie 1944 între Partidul Comunist Român și Partidul Social-Democrat se ajunge la înțelegerea pentru realizarea Frontului Unic Muncitoresc. Aceasta a avut o importanță deosebită și a grăbit procesul de unire a tuturor forțelor democratice în vederea răsturnării regimului fascist. În luna iunie, între Partidul Comunist Român, Partidul Social-Democrat, Partidul Național-Țărănesc și Partidul Liberal se ajunge la acordul pentru crearea Blocului Național Democrat. Platforma de acțiune a celor patru partide prevedea scoaterea României din războiul antisovietic, alăturarea ei Națiunilor Unite, eliberarea țării de ocupația germană, restabilirea independenței și suveranității naționale, înlăturarea dictaturii fasciste și instaurarea unui regim democratic.

Totodată, partidul desfășoară o activitate intensă în rîndul armatei, întărește legăturile cu numeroase cadre de generali și ofițeri patrioți. În vara anului 1944 se creează Comitetul militar, care avea sarcina să pregătească insurecția armată.

După cum se știe, în august 1944 Hitler și Antonescu stabiliseră să se facă mobilizarea totală a forțelor în scopul continuării războiului împotriva Uniunii Sovietice. În aceste condiții, Partidul Comunist Român, în colaborare cu celelalte forțe antihitleriste, a trecut la înfăptuirea insurecției armate. *(Aplauze îndelungate)*. La 23 August, guvernul antonescian a fost arestat la palatul regal de către un grup de ofițeri și subofițeri și predat unităților de luptă patriotice. S-a format guvernul Sănătescu, din care făceau parte cîte un reprezentant al celor patru partide din Blocul Național Democrat. În Declarația Comitetului Central al Partidului Comunist se arăta că : *„Partidul Comunist din România, partid al clasei muncitoare, reprezintă interesele întregii colectivități românești, deopotrivă, ale muncitori-*

mii și țărănimii, ale intelectualității și ale tuturor păturilor orășenești, ale întregului popor român, în lupta sa de eliberare națională, în lupta sa pentru cîștigarea drepturilor cetățenești și democratice. ...In ciocnirea inevitabilă cu forțele hitleriste, Partidul Comunist din România cheamă muncitorimea, țărănimea, intelectualii și pe toți cetățenii României la luptă fără cruțare, cu toate armele, împotriva dușmanului de moarte al poporului român, pentru asigurarea viitorului său“ [1]. *(Aplauze puternice).*

In noaptea de 23—24 august, armata și formațiile patriotice au trecut la imobilizarea și dezarmarea unităților militare germane. Prin lupte grele s-a eliberat capitala și cea mai mare parte a teritoriului țării.

În istoria țării noastre a început o epocă nouă ; s-a deschis larg drumul eliberării poporului român, drumul progresului social. *(Aplauze).* România a întors armele contra Germaniei, alăturîndu-se coaliției antihitleriste, și a luptat cu toate forțele militare și economice pentru a-și aduce contribuția la înfrîngerea definitivă a Germaniei naziste. *(Aplauze puternice).* Cot la cot cu armata sovietică, armata română a luptat pentru zdrobirea și alungarea trupelor hitleristo-horthyste de pe întreg teritoriul țării și a continuat acțiunile militare dincolo de hotare, participînd activ la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, pînă la înfrîngerea definitivă a Germaniei fasciste și încheierea victorioasă a războiului în Europa. *(Aplauze).* Începînd cu operațiunile din timpul insurecției și pînă la 9 mai 1945, efectivele militare angajate de România în războiul antihitlerist s-au ridicat la aproape 540 000 de oameni. Aproximativ 170 000 de militari români s-au jertfit în marile bătălii purtate împotriva cotropitorilor fasciști. În multe ordine ale Comandamentului Suprem Sovietic, unități ro-

[1] „România liberă“ din 24 august 1944.

mâne, generali și ofițeri au fost nu o dată citați pentru vitejia cu care au luptat împotriva fascismului. Ca semn al recunoașterii contribuției date în aceste lupte, peste 300 000 de ostași, subofițeri și ofițeri au fost distinși cu ordine și medalii românești, sovietice și cehoslovace pentru bărbăția și eroismul de care au dat dovadă.

Lupta ostașilor români și sovietici pe frontul antihitlerist a dezvoltat și întărit prin sîngele vărsat în comun prietenia de arme româno-sovietică, a pus temelia relațiilor de colaborare frățească care s-au statornicit între țările și popoarele noastre. *(Aplauze).* Vor rămîne veșnic neșterse în istoria României memoria eroilor căzuți în lupta contra fascismului, nemuritoarele fapte de arme ale ostașilor români și sovietici pe frontul antihitlerist, contribuția tuturor patrioților români care au luptat împotriva fascismului, pentru eliberarea patriei. *(Vii aplauze).*

În același timp, partidul a mobilizat toate forțele poporului nostru sub lozinca „Totul pentru front, totul pentru victorie !“ După o evaluare aproximativă, contribuția economică a României la războiul contra Germaniei hitleriste se ridică la circa 770 000 000 de dolari.

Lupta eroică a poporului român împotriva Germaniei hitleriste, contribuția sa prețioasă la marea victorie asupra fascismului și-au găsit o largă recunoaștere în opinia publică internațională. În mesajul adresat primului ministru al Marii Britanii, președintele Consiliului de Miniștri al Uniunii Sovietice, I. V. Stalin, remarca : *„Au trecut mai bine de 8 luni de cînd România și Bulgaria au rupt alianța cu Germania hitleristă, au încheiat un armistițiu cu statele aliate și au intrat în război de partea Aliaților, împotriva Germaniei, folosind în acest scop forțele lor armate. Prin aceasta ele și-au adus aportul la cauza înfrîngerii hitlerismului și au contribuit la terminarea victorioasă a războiu-*

lui în Europa"[1]. Participarea la războiul eliberator contra Germaniei se înscrie ca o pagină glorioasă în istoria poporului român. *(Aplauze puternice).*

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — FORŢA CONDUCĂTOARE A POPORULUI ÎN REVOLUŢIA POPULARĂ, ÎN OPERA DE CONSTRUIRE A SOCIALISMULUI

Tovarăşi,

Răsturnarea dictaturii fasciste şi eliberarea ţării de ocupaţia străină au marcat începutul revoluţiei populare, antiimperialiste în România, inaugurînd o nouă etapă în dezvoltarea ţării noastre. Sub conducerea partidului comunist, lupta antifascistă şi de eliberare naţională se dezvoltă într-o largă acţiune de masă pentru desăvîrşirea revoluţiei burghezo-democratice. Chemările partidului comunist pentru desfiinţarea rămăşiţelor feudale şi împroprietărirea ţărănimii, democratizarea vieţii politice, reconstruirea economiei însufleţeau toate forţele democratice şi patriotice ale ţării. În această perioadă de intensă luptă politică se manifestă cu putere bogata experienţă dobîndită de partidul nostru în timpul bătăliilor antifasciste, forţa organizatorică, prestigiul, autoritatea şi influenţa sa politică în mase.

Are loc o schimbare substanţială în situaţia forţelor sociale şi politice din ţară, sînt zdruncinate poziţiile claselor exploatatoare, slăbeşte influenţa politică a burgheziei şi moşierimii. Partidele naţional-ţărănesc şi liberal, regrupîndu-se în jurul monarhiei, se opun cu înverşunare dezvoltării ţării pe calea reformelor sociale.

[1] „Corespondenţa preşedintelui Consiliului de Miniştri al U.R.S.S. cu preşedinţii S.U.A. şi cu primii miniştri ai Marii Britanii din timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei (1941—1945)", Bucureşti, E.S.P.L.P. 1958, vol. I, p. 453.

Imediat după 23 August partidul trece la organizarea activităţii sale în noile condiţii de legalitate. Bizuindu-se pe zecile de mii de membri de partid şi simpatizanţi care luptaseră în ilegalitate sub conducerea sa, partidul reuşeşte să-şi organizeze în scurt timp forţele în principalele întreprinderi industriale, la sate, în instituţii de cultură şi învăţămînt, în toate centrele ţării. Partidul organizează în această perioadă sindicatele unice, organizaţiile de tineret, desfăşoară lupta pentru consolidarea în continuare a Frontului Unic Muncitoresc şi înfăptuirea unităţii politice şi organizatorice a clasei muncitoare. Totodată, partidul lărgeşte înţelegerea cu alte partide şi organizaţii democratice, constituind Frontul Naţional Democrat din care făceau parte: Partidul Comunist Român, Partidul Social-Democrat, Sindicatele unite, Frontul Plugarilor, Uniunea Patriotică, Uniunea Populară Maghiară, Partidul Naţional-Ţărănesc de sub conducerea lui Anton Alexandrescu, organizaţii de tineret, de femei şi alte organizaţii şi grupări politice. Frontul Naţional Democrat reprezenta o largă coaliţie a tuturor forţelor interesate în democratizarea reală a ţării, în înfăptuirea reformelor economice şi sociale cerute de nevoile dezvoltării societăţii româneşti.

Sub conducerea partidului comunist, mase uriaşe ale populaţiei s-au angajat într-o luptă ascuţită împotriva reacţiunii, au alungat prefecţii şi primarii reacţionari, au trecut la organizarea controlului muncitoresc în fabrici, la exproprierea moşierilor şi împărţirea pămîntului la ţărani, realizînd astfel în fapt reforma agrară, au participat la lupta pentru democratizarea vieţii publice. În focul acestor bătălii politice, economice şi sociale duse de masele populare împotriva forţelor reacţiunii interne, sprijinite de cercurile imperialiste din afară, este instaurat

în martie 1945 guvernul de largă concentrare democratică condus de Dr. Petru Groza, patriot de seamă, eminent om politic și de stat. *(Aplauze).* Instaurarea primului guvern din istoria țării în care clasa muncitoare are rolul conducător a constituit o mare victorie a luptei revoluționare din România, asigurînd dezvoltarea democratică și progresistă a societății noastre.

Vă amintiți, tovarăși, situația grea în care se găsea economia țării în 1945, după aproape patru ani de dominație hitleristă și război. Producția industriei scăzuse într-o serie de ramuri în 1944 la circa 50% față de nivelul antebelic; numai 10% din parcul de mașini-unelte existent în 1943 se aflau în funcțiune; capacitatea de transport a căilor ferate scăzuse la 30% față de 1943. Agricultura era secătuită de jaful hitleriștilor, de rechizițiile din timpul războiului, de distrugerile provocate de trecerea frontului. Această moștenire economică era agravată de seceta anilor 1945—1946, de sabotajul reacțiunii, de blocarea valutei și devizelor României în țările capitaliste occidentale. Despăgubirile de război la care era obligată România și celelalte pierderi materiale s-au ridicat la peste un miliard de dolari. În aceste condiții, sarcina economică principală era refacerea economiei naționale distrusă de război, ridicarea producției. Realizarea acestor obiective a cerut mari eforturi din partea poporului nostru, în special din partea clasei muncitoare, care a dus greul luptei și muncii pentru aprovizionarea frontului, pentru lichidarea urmărilor războiului.

Apare ca o necesitate obiectivă dezvoltarea forțelor de producție, intensificarea în continuare a procesului de democratizare a vieții țării. Pornind de la aceste cerințe ale progresului social în etapa respectivă, Conferința Națională a Partidului Comunist Român din octombrie 1945 a pus în centrul preocupărilor partidului redresarea și

dezvoltarea economiei naționale, îmbunătățirea condițiilor de trai ale populației, consolidarea unității clasei muncitoare și a alianței dintre muncitori, țărani și intelectuali, întărirea unității tuturor forțelor democratice, antiimperialiste. Conferința Națională a ales ca secretar general al Comitetului Central al partidului comunist pe Gheorghe Gheorghiu-Dej, militant de seamă al partidului nostru și al mișcării comuniste internaționale, care timp de aproape două decenii s-a aflat în fruntea partidului și a statului în opera de construire a socialismului. *(Aplauze puternice).*

În această perioadă au loc schimbări substanțiale în raportul de forțe din societate: se consolidează pozițiile clasei muncitoare în viața politică și socială; în urma înfăptuirii reformei agrare se întărește alianța clasei muncitoare cu țărănimea; se dezvoltă unitatea tuturor forțelor democratice și progresiste. Victoria obținută de Blocul Partidelor Democratice în alegerile parlamentare din 1946 oglindește baza social-politică largă pe care se sprijinea guvernul democratic, compromiterea și izolarea de mase a partidelor burgheze reacționare care curînd aveau să dispară din viața politică.

Democratizarea țării, mersul ei înainte întîmpinau rezistența partidelor claselor exploatatoare, a regelui și camarilei sale. A devenit imperios necesară răsturnarea monarhiei, care constituia o piedică în calea progresului social. Proclamarea Republicii Populare Române a însemnat începutul puterii democrat-populare, trecerea României într-o nouă etapă a dezvoltării sociale — etapa revoluției socialiste. *(Vii aplauze).*

Un eveniment de seamă în viața politică a țării, în istoria clasei noastre muncitoare este unificarea Partidului Comunist Român cu Partidul Social-Democrat pe baza principiilor marxism-leninismului, crearea în februarie

1948 a partidului unic al clasei muncitoare — Partidul Muncitoresc Român. Unificarea a asigurat clasei muncitoare condiţiile organizatorice şi politice pentru a-şi putea îndeplini înalta misiune de clasă conducătoare a societăţii în opera de construire a socialismului.

Tovarăşi,

Primul act care a avut un rol hotărîtor în desfăşurarea revoluţiei socialiste l-a constituit trecerea principalelor mijloace de producţie din industrie, la 11 iunie 1948, în miinile poporului; naţionalizarea a deschis o etapă nouă în istoria relaţiilor de producţie din ţara noastră, a dus la lichidarea marii burghezii industriale şi financiare, la crearea unui puternic sector socialist de stat în economie, a permis trecerea la conducerea planificată a economiei naţionale.

Refacerea economiei ţării a creat condiţii pentru începerea operei de construire a bazei economice a socialismului. Această uriaşă activitate constructivă s-a bizuit pe munca eroică a clasei muncitoare, clasa cea mai înaintată a societăţii, pe activitatea ţărănimii, pe contribuţia entuziastă a intelectualităţii şi a celorlalte pături ale oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate; socialismul a unit într-un singur şuvoi energiile descătuşate ale poporului, devenit stăpîn pe destinul său. *(Aplauze puternice).*

Călăuzindu-se după învăţătura marxist-leninistă, pornind de la realităţile ţării noastre şi sprijinindu-se pe forţele poporului român, partidul comunist a pus în centrul politicii sale industrializarea ţării, ca bază a progresului economiei şi culturii, ridicării nivelului de viaţă al poporului, dezvoltării multilaterale a societăţii, asigurării independenţei şi suveranităţii naţionale. *(Aplauze).*

Eforturile depuse de poporul român în vederea industrializării socialiste a ţării s-au concretizat în realizări de importanţă istorică. Industria a fost înzestrată la un înalt nivel tehnic, devenind capabilă să valorifice bogatele resurse naturale ale ţării. Structura industrială a ţării s-a schimbat radical; datorită dezvoltării sale accelerate, industria grea asigură în proporţii largi echiparea cu utilaje şi instalaţii a întreprinderilor, mecanizarea şi chimizarea agriculturii, dotarea transporturilor, creşterea producţiei şi modernizarea industriei bunurilor de consum. În prezent, volumul total al producţiei industriale este de aproape 10 ori mai mare decît în 1938. Sporul mediu al producţiei industriale în anii 1951—1965 de 13,3% anual, creşterea în ritm susţinut a produsului social şi venitului naţional au situat România printre ţările cu o economie dintre cele mai dinamice. *(Aplauze).* Ca rezultat al industrializării ţării, industria a devenit ramura conducătoare a economiei, contribuind în 1965 în proporţie de 48,5% la crearea venitului naţional.

Una din cele mai complexe probleme social-economice ale societăţii româneşti, care rămăsese nerezolvată de-a lungul secolelor, era problema agrară. Cooperativizarea agriculturii a însemnat o profundă revoluţie în viaţa satului, a eliberat de povara exploatării ţărănimea, devenită stăpînă pe soarta şi roadele muncii sale. Partidul a dus o politică de atragere pe făgaşul socialismului a tuturor păturilor ţărănimii. Datorită politicii agrare juste a partidului, vastei sale munci politice şi organizatorice, priceperii şi hărniciei ţărănimii, profunda reorganizare a producţiei şi a relaţiilor sociale la sate a fost însoţită de creşterea continuă a producţiei agricole. Aceasta a constituit un factor important în echilibrarea economiei noastre, în satisfacerea nevoilor de consum ale populaţiei.

O mare cucerire a socialismului este ridicarea nivelului de trai material și spiritual al populației de la orașe și sate. Ca urmare a măsurilor luate de partid și guvern, în 1965 salariul real a fost de 2,2 ori mai mare față de 1950, iar veniturile reale ale țărănimii s-au mărit de 2,4 ori. În ultimul deceniu și jumătate statul a cheltuit pentru nevoile social-culturale peste 176 de miliarde de lei, totalul sumelor alocate în acest scop în 1965 întrecînd de 6,3 ori pe cele din 1950. În ultimii 6 ani au fost date în folosință aproape 270 000 de apartamente construite din fondurile statului și aproape 530 000 de familii și-au clădit case din fonduri proprii. S-au construit mii de școli, așezăminte culturale și instituții de ocrotire a sănătății.

Unul din marile succese ale socialismului în țara noastră este ampla dezvoltare a învățămîntului de toate gradele, generalizarea învățămîntului de 8 ani și creșterea continuă a învățămîntului superior, care pregătește cadre necesare economiei și culturii ; întregul învățămînt din țara noastră este gratuit.

Orînduirea socialistă a creat condițiile propice pentru înflorirea culturii naționale. Unită într-un singur front, intelectualitatea aparținînd tuturor generațiilor participă activ la construirea socialismului, își aduce contribuția la progresul economic, cultural al patriei. *(Aplauze).*

Forța socială hotărîtoare în victoria revoluției populare și în opera de construire a socialismului este alianța clasei muncitoare cu țărănimea — cele două clase care dețin rolul hotărîtor în producția bunurilor materiale ale societății. Cimentată prin lupta socială comună, bazată pe interese economice și politice unitare, pe relațiile socialiste de producție existente la orașe și sate, alianța muncitorilor și țăranilor s-a dezvoltat și s-a întărit continuu în anii socialismului, ridicîndu-se pe o treaptă superioară. *(Aplauze).* Unitatea de nezdruncinat a muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, este forța care asigură trăinicia de granit a orînduirii noastre, progresul și prosperitatea patriei. *(Aplauze puternice).*

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a stabilit programul dezvoltării multilaterale a țării în noua etapă de desăvîrșire a construcției socialiste. În centrul politicii economice a partidului stă continuarea neabătută a industrializării țării, creșterea puternică a industriei grele, și în special a industriei constructoare de mașini, hotărîtoare pentru întreaga economie națională. Pe această bază se va dezvolta intensiv și multilateral agricultura, creîndu-se condiții și mai bune pentru încadrarea ei armonioasă în procesul dezvoltării economice generale, pentru sporirea contribuției acestei ramuri importante la bunăstarea poporului, la înflorirea societății socialiste. Ținînd seama de cerințele revoluției tehnice-științifice contemporane, Congresul a trasat ca un obiectiv important introducerea largă în toate ramurile producției materiale a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, creșterea contribuției științei la dezvoltarea economiei, a întregii noastre societăți, perfecționarea continuă a învățămîntului de toate gradele. Întregul program de dezvoltare a economiei și culturii în acești cinci ani urmărește ridicarea nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii. *(Aplauze).*

În timpul care a trecut de la Congres, partidul și statul au luat o serie de măsuri menite să dea viață hotărîrilor stabilite. Eforturile principale sînt îndreptate spre perfecționarea conducerii și planificării economiei și a repartiției forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, spre creșterea productivității muncii, a rentabilității și eficacității economice a investițiilor în toate sectoarele producției materiale.

Partidul și statul au stabilit o serie de măsuri pentru ridicarea nivelului agriculturii socialiste, pentru dezvoltarea bazei sale tehnice-materiale în vederea punerii tot mai depline în valoare a superiorității relațiilor de producție socialiste, a rezervelor mari de creștere a producției agricole. A fost îmbunătățită organizarea conducerii și planificării agriculturii, perfecționîndu-se rețeaua organelor de stat de specialitate și precizîndu-se mai bine atribuțiile lor. Prin înființarea Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție s-a creat cadrul organizatoric pentru participarea mai activă a maselor țărănimii la conducerea agriculturii, a treburilor generale ale țării.

Îmbunătățirea sistemului de organizare a activității științifice prin înființarea Consiliului Național al Cercetării Științifice, perfecționarea activității Academiei și a sistemului de coordonare a cercetărilor în cadrul ministerelor contribuie la mai buna folosire a potențialului științific, la înflorirea științei românești și la progresul general al țării.

S-a desfășurat o muncă susținută pentru stabilirea, în lumina Directivelor Congresului al IX-lea, a sarcinilor planului cincinal pe fiecare an și pe fiecare întreprindere în parte, astfel ca toate unitățile economice socialiste să-și poată întocmi programul de activitate pe întreaga perioadă a cincinalului. Analiza sarcinilor cincinalului în cadrul fiecărei întreprinderi și al fiecărei ramuri a contribuit la dezvăluirea unor noi rezerve, la fundamentarea mai temeinică a indicatorilor planului, la îmbunătățirea proiectului planului cincinal, care urmează a fi supus dezbaterii și aprobării Comitetului Central al partidului și Marii Adunări Naționale.

Se dezvoltă continuu democrația socialistă, asigurîndu-se participarea tot mai activă a maselor largi la conducerea statului, la rezolvarea treburilor obștești. Crește inițiativa maselor, înțelepciunea și experiența lor bogată se valorifică tot mai bine prin aplicarea principiului muncii colective în toate sferele vieții sociale, în toate organele de partid, de stat și obștești, în întreprinderi și instituții, în cooperative agricole, în unitățile de cultură și știință. Metoda discutării cu întregul popor a principalelor probleme ale construcției socialiste sudează tot mai puternic legăturile dintre partid și mase, contribuie la maturizarea politică și ideologică a oamenilor muncii, la generalizarea experienței acestora în viața socială, asigură perfecționarea activității tuturor organelor de stat, economice și obștești.

În primele patru luni ale anului 1966 planul producției globale industriale a fost îndeplinit în proporție de 102,3% — sporul obținut peste prevederile planului fiind de peste 1,2 miliarde de lei. Desfășurînd larg întrecerea socialistă în cinstea celei de-a 45-a aniversări a partidului, muncitorii, inginerii și tehnicienii raportează cu mîndrie că sarcinile care le-au revenit din plan au fost îndeplinite cu succes. *(Vii aplauze).* Însuflețită de perspectivele deschise agriculturii, de măsurile adoptate la recentul congres al cooperativelor agricole, țărănimea muncește cu avînt pentru sporirea producției. O intensă activitate desfășoară oamenii de știință, artă și cultură, întreaga noastră intelectualitate. Rezultatele obținute în realizarea planului în primele patru luni ale acestui an ne întăresc convingerea că prin munca sa entuziastă poporul român va îndeplini cu succes sarcinile planului cincinal. *(Aplauze puternice).*

Permiteți-mi, tovarăși, ca în numele conducerii de partid și de stat să felicit din toată inima muncitorii, tehnicienii, inginerii, țărănimea, intelectualitatea, întregul nostru popor și să urez tuturora noi și noi izbînzi în opera măreață de înflorire a României socialiste. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Tovarăși,

Realizările istorice dobîndite de poporul nostru în cele două decenii de la eliberare, în opera de construire a socialismului, demonstrează că Partidul Comunist Român și-a îndeplinit cu cinste datoria față de popor, față de patrie. *(Aplauze puternice).*

În decursul revoluției socialiste și al construcției socialismului, ținînd seama de legile obiective care acționează în societate, de nevoile vieții economice și sociale, partidul a elaborat o linie politică justă, corespunzătoare fiecărei etape de dezvoltare a țării. În întreaga sa activitate politică, partidul s-a călăuzit neabătut după știința marxist-leninistă, învățînd din experiența proprie, precum și din experiența altor partide comuniste și țări socialiste frățești. Desigur, în această perioadă, în munca partidului, în construcția socialismului s-au manifestat și unele lipsuri, s-au ivit și greutăți. Ceea ce este însă caracteristic activității sale e că de fiecare dată partidul a găsit la timp forța necesară pentru a înlătura lipsurile, pentru a învinge greutățile, asigurînd mersul înainte al societății noastre. *(Aplauze puternice).* Confundîndu-se cu năzuințele vitale ale poporului, exprimînd voința lui, neprecupețindu-și eforturile, unind în jurul său cele mai înaintate și devotate forțe ale poporului, partidul comunist, devenit partid de guvernămînt, a condus masele muncitoare din victorie în victorie. Aceasta i-a adus recunoștința adîncă, stima și atașamentul întregului popor. *(Aplauze îndelungate).*

Partidul Comunist Român, care numără 1 550 000 de membri, este astăzi mai puternic și mai unit ca oricînd; în rîndurile sale activează cei mai buni fii ai poporului — muncitori, țărani, intelectuali — hotărîți să-și pună entuziasmul, întreaga energie și forță creatoare în slujba patriei, a cauzei socialismului și comunismului. *(Aplauze).*

Hotărîtor pentru dezvoltarea rolului conducător al partidului în etapa actuală este ridicarea continuă a nivelului politic-ideologic și cultural al tuturor comuniștilor, perfecționarea pregătirii lor profesionale, situarea lor în primele rînduri ale eforturilor poporului pentru perfecționarea activității economice, pentru modernizarea producției, pentru răspîndirea largă a științei și tehnicii în toate domeniile de activitate. Prin capacitatea, energia și priceperea lor, membrii de partid trebuie să exercite pretutindeni o puternică influență asupra tuturor oamenilor muncii, făcînd din fiecare organizație de partid forța dinamică a colectivelor din fabrici și uzine, din instituții, din agricultură. Organizațiile de partid regionale, raionale, orășenești trebuie să-și îndeplinească cu cinste sarcina de a conduce și îndruma întreaga viață socială, de a asigura aplicarea neabătută a politicii partidului și guvernului, de a stimula dezvoltarea inițiativei și entuziasmului creator al maselor.

O preocupare de seamă a partidului nostru este desfășurarea unei intense activități politico-educative în rîndul maselor, propagarea largă a concepției materialiste despre lume și viață a clasei muncitoare, a principiilor etice ale socialismului, lichidarea mentalității înapoiate moștenite de la vechea societate, a influențelor ideologiei burgheze care continuă să mai pătrundă în țara noastră pe diferite căi, dezvoltarea sentimentelor patriotice, a trăsăturilor înaintate, proprii omului societății socialiste. Marxism-leninismul, precum și propria noastră experiență, demonstrează că dacă viața materială determină conștiința oamenilor, în același timp viața spirituală joacă un rol deosebit de important în asigurarea mersului înainte al societății, în înfăptuirea mărețelor idealuri ale oamenilor muncii. *(Aplauze puternice).*

POLITICA NAȚIONALĂ CONSECVENTĂ, MARXIST-LENINISTĂ A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN; DEZVOLTAREA ȘI ÎNFLORIREA NAȚIUNII NOASTRE SOCIALISTE

Tovarăși,

În cei 45 de ani de la înființarea sa partidul nostru a luptat hotărît împotriva oricăror discriminări naționale, a dus o politică consecventă de întărire a unității tuturor oamenilor muncii, indiferent de naționalitate. Răsturnarea claselor exploatatoare a înlăturat cauzele care generau învrăjbirea națională și fărîmițarea forțelor oamenilor muncii.

În anii construcției socialiste, pe baza aplicării politicii naționale marxist-leniniste a partidului comunist, prietenia frățească dintre oamenii muncii români și cei aparținînd naționalităților conlocuitoare s-a întărit necontenit, s-a ridicat pe o treaptă superioară. *(Aplauze).*

Societatea socialistă a creat comunitatea reală de interese a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate sau rasă, le-a asigurat drepturi și posibilități egale de afirmare și dezvoltare. În strînsă unitate frățească, poporul român și naționalitățile conlocuitoare, alcătuind marea familie a României socialiste, muncesc umăr la umăr, însuflețiți de patriotism fierbinte, pentru înflorirea și progresul patriei comune. *(Aplauze îndelungate).*

Transformările petrecute în perioada de după eliberare în viața economică și în structura socială a țării, victoria socialismului la orașe și sate au creat condiții pentru afirmarea din plin a ființei naționale a poporului român, pentru dezvoltarea și înflorirea multilaterală a națiunii noastre socialiste.

În ultima vreme o serie de teoreticieni încearcă să acrediteze ideea că națiunile sînt o categorie socială perimată, depășită istoricește, care nu mai pot juca în epoca contemporană un rol de seamă în dezvoltarea societății.

Istoria arată însă că apariția națiunii ca formă de comunitate umană și dezvoltarea vieții naționale a popoarelor este un proces social legic, o etapă necesară și obligatorie în evoluția tuturor popoarelor. Formată în condițiile istorice ale societății capitaliste, națiunea a exercitat de la început o puternică înrîurire asupra progresului economic și social, asupra mersului înainte al popoarelor. Marx arăta că perioadele obiectiv necesare ale dezvoltării sociale nu pot fi suprimate ; în cel mai bun caz ele pot fi scurtate. Viața demonstrează că nesocotirea acestui adevăr dialectic, încercarea de a trece peste etapa formării națiunii sau de a împiedica dezvoltarea sa pot aduce grave prejudicii intereselor popoarelor și păcii în lume.

Analiza marxist-leninistă a situației existente în lumea contemporană relevă că, alături de națiunile vechi, cu o existență îndelungată, care au ajuns la maturitate economică și spirituală, există zeci de națiuni tinere sau în curs de formare, care au de străbătut încă un drum lung pentru a ajunge la înflorirea deplină și care joacă sau vor juca un rol din ce în ce mai important în viața internațională.

Sarcina pe care istoria o pune în fața comuniștilor, a patrioților din aceste țări, este aceea ca, exprimînd voința și aspirațiile de libertate și independență ale maselor, să unească toate forțele naționale pentru valorificarea potențialului material și uman al țărilor lor, în scopul dezvoltării progresiste a societății, al înfloririi națiunii.

Popoarele care au luptat secole de-a rîndul pentru scuturarea jugului asupririi străine, simțind gustul libertății și independenței naționale, bucurîndu-se de dreptul de a-și hotărî soarta proprie, viitorul patriei, nu pot renunța

la aceste prerogative sacre, care le asigură mersul sigur spre o orînduire socială mai dreaptă, spre civilizație. Succesele obținute în consolidarea independenței economice și politice de către statele noi mobilizează toate popoarele care mai gem încă sub dominația colonială în lupta pentru scuturarea jugului străin, pentru cucerirea independenței naționale. *(Aplauze puternice).*

Este știut că, în ciuda a tot felul de piedici, a ocupației străine, popoarele asuprite nu încetează lupta de eliberare, nu pregetă de la nici o jertfă pentru alungarea asupritorilor străini, pentru formarea lor ca națiuni de sine stătătoare, care să poată păși pe calea dezvoltării libere și independente.

Istoria țării noastre constituie un exemplu concludent în această privință. Țara Românească, Moldova, Transilvania s-au aflat veacuri de-a rîndul sub stăpînirea străină. Întreaga această perioadă se caracterizează prin jefuirea bogățiilor țării, ruinarea economiei, distrugerea a nenumărate bunuri materiale și spirituale. Toate acestea au frînat pentru multă vreme forțele de producție, dezvoltarea socială și națională, au făcut ca România să rămînă în urma altor țări cu peste o sută de ani. Dar dominația străină nu a reușit să înăbușe setea de libertate a poporului, să stingă puternica sa dorință de unitate. Greutățile și suferințele nu făceau decît să aprindă și mai puternic flacăra luptei pentru închegarea națiunii, să întărească sentimentul patriotismului, al demnității naționale. *(Aplauze).* Ideile comunității naționale au însuflețit poporul, i-au înzecit forțele în lupta pentru apărarea și propășirea patriei. Cu mai bine de un secol în urmă, Nicolae Bălcescu, patriot luminat, luptător pentru realizarea unității naționale a poporului nostru, scria : *„Dacă naționalitatea este sufletul unui popor, dacă cîtă vreme el păstrează acest semn caracteristic al individualității sale, acest spirit de viață, el este investit cu dreptul neprescriptibil de-a trăi liber, unitatea națională este chezășuirea libertății lui, este trupul lui trebuincios ca sufletul să nu piară și să amorțească, ci din contră, să poată crește și a se dezvolta"* [1].

Socialismul duce mai departe procesul de dezvoltare a națiunii început în epoca burgheză, creează condiții pentru afirmarea deplină a vieții naționale a poporului. Revoluția socialistă, construcția noii orînduiri sociale descătușează toate energiile creatoare ale poporului, constituie în viața fiecărei țări o epocă de redeșteptare națională, de afirmare viguroasă a sentimentelor patriotice ale maselor largi. Lozinca înfloririi multilaterale a patriei socialiste, formulată de partidul comunist, mobilizează forțele oamenilor muncii, constituie un factor de seamă al mersului înainte al poporului. Fără îndoială, națiunea va continua să constituie încă multă vreme baza dezvoltării societății noastre, în întreaga perioadă de construire a socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice).*

Este profund nejustă, antiștiințifică, încercarea de a prezenta națiunea socialistă, patria socialistă, ca fiind opuse internaționalismului socialist. Înlăturînd antagonismul dintre națiuni, cauzele asupririi și dominației unor popoare de către altele, socialismul creează bazele obiective ale apropierii și colaborării între state, posibilitatea îmbinării intereselor naționale și internaționale ale popoarelor. Colaborarea între națiuni socialiste egale în drepturi, suverane și independente, multilateral dezvoltate, pe tărîm economic, științific, cultural, contribuie la asigurarea progresului fiecărei țări și la întărirea sistemului socialist mondial, sporește influența socialismului în întreaga lume.

---

[1] *N. Bălcescu.* Opere, vol. I, partea a II-a, București, 1940, p. 105.

întărirea continuă a fiecărei națiuni socialiste nu numai că nu vine în contradicție cu interesele internaționalismului socialist, ci, dimpotrivă, corespunde întru totul acestor interese, cauzei clasei muncitoare, a oamenilor muncii din întreaga lume, luptei generale pentru victoria socialismului și păcii. *(Aplauze puternice).*

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — PARTE INTEGRANTĂ A MIȘCĂRII MUNCITOREȘTI INTERNAȚIONALE. PROBLEME ACTUALE ALE POLITICII INTERNAȚIONALE A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Tovarăși,

De la începuturile sale, mișcarea muncitorească din România s-a afirmat ca un detașament activ al proletariatului mondial, parte integrantă a mișcării muncitorești internaționale. Ea a întreținut legături strînse cu organizațiile muncitorești și socialiste naționale și internaționale, cu conducătorii eminenți ai proletariatului.

În perioada revoluției din 1848, Marx aprecia Bucureștiul ca un centru important al mișcării revoluționare din această parte a Europei [1]. Scrisorile lui Engels către socialiștii români de la sfîrșitul secolului al XIX-lea oglindesc, de asemenea, interesul viu și simpatia cu care marii dascăli ai proletariatului urmăreau dezvoltarea mișcării revoluționare și muncitorești din țara noastră.

Organizațiile politice ale clasei muncitoare din România au participat la dezbaterea marilor probleme care au stat în diferite etape în fața mișcării muncitorești internaționale, aducîndu-și contribuția la creșterea luptei revoluționare a proletariatului, la dezvoltarea învățăturii marxist-leniniste. Relevînd aportul partidului socialist român în cadrul mișcării muncitorești internaționale, conducerea Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din Ungaria scria în 1894 socialiștilor români cu ocazia celui de-al doilea Congres al lor : *„Primiți călduroasele noastre salutări, tovarăși ai tînărului și viguroasului Partid Socialist-Democrat Român, care ocupă deja, grație devotamentului și energiei voastre, un loc însemnat printre partidele socialiste ale continentului"* [1].

Mișcarea muncitorească și socialistă din România și-a manifestat încă de la început solidaritatea și sprijinul activ față de luptele proletariatului mondial. Numeroși combatanți români au luptat pe baricadele Comunei din Paris, apărînd primul stat al muncitorilor, iar în 1905 muncitorii din București și din alte orașe ale țării s-au solidarizat cu lupta proletariatului rus împotriva țarismului, au desfășurat o largă acțiune de sprijinire morală și materială a echipajului revoluționar de pe crucișătorul „Potemkin", debarcat la Constanța. O pagină vie a spiritului internaționalist al proletariatului și maselor muncitoare din țara noastră o constituie activitatea desfășurată în sprijinul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, lupta pentru apărarea cu arma în mînă a tînărului stat socialist.

Oamenii muncii din țara noastră și-au manifestat solidaritatea cu revoluția proletară ungară, s-au opus participării la intervenția militară organizată și condusă de Antantă, au sprijinit revoluția proletară din Germania, marea răscoală populară din Bulgaria. Luptele revoluționare ale proletariatului din numeroase țări au găsit un viu ecou și o caldă simpatie în rîndurile clasei noastre muncitoare, ale poporului român.

[1] Vezi *K. Marx* și *F. Engels.* Opere, vol. 9, București, Editura politică, 1959, p. 35.

[1] „Munca" din 24 aprilie 1894.

Partidul Comunist Român a cultivat cu consecvență în masele oamenilor muncii spiritul internaționalismului proletar. În anii grei ai ilegalității, el a chemat clasa muncitoare, forțele progresiste ale poporului să se solidarizeze cu lupta revoluționară a poporului chinez, a organizat participarea voluntarilor români la luptele pentru apărarea Spaniei republicane. În perioada de cumpănă pentru întreaga omenire a luptei antifasciste, comuniștii și patrioții români s-au solidarizat cu popoarele Iugoslaviei, Poloniei, Greciei, Austriei, Albaniei și ale celorlalte țări cotropite de hitleriști. În panteonul rezistenței antifasciste și-au înscris numele și o seamă de comuniști și patrioți români înrolați în detașamentele de partizani din Uniunea Sovietică, Franța, Cehoslovacia, Belgia.

În același timp, solidaritatea și simpatia cu care au fost înconjurați partidul și clasa muncitoare din România de către partidele frățești, de către comuniștii de peste hotare au reprezentat un sprijin și un imbold puternic în lupta lor revoluționară. Acest sprijin a fost resimțit îndeosebi în timpul grevelor generale ale muncitorilor ceferiști și tipografi din anul 1888, al răscoalelor țărănești din 1907, luptelor de la Galați din 1916, în timpul grevei generale pe întreaga țară din 1920, al procesului din Dealul Spirii din 1922, al eroicelor lupte din ianuarie-februarie 1933 și în timpul proceselor care le-au urmat.

După cel de-al doilea război mondial, în anii construcției socialiste, partidul nostru a dezvoltat puternic legăturile sale cu toate partidele comuniste și muncitorești din țările socialiste și capitaliste, precum și cu unele partide socialiste și cu mișcările de eliberare națională din țările coloniale și din tinere state independente. El își manifestă solidaritatea frățească cu lupta eroică a partidelor comuniste și muncitorești pentru socialism, pentru pace și progres social; partidul nostru, organizațiile obștești din țara noastră participă la activitatea organizațiilor internaționale ale clasei muncitoare, femeilor, tineretului, își aduc contribuția la lupta pentru democrație și pace în întreaga lume.

O expresie a relațiilor internaționaliste ale partidului nostru cu celelalte forțe ale mișcării muncitorești este participarea la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a 57 de partide comuniste și muncitorești și alte partide democratice. Partidul nostru a simțit și simte tot timpul sprijinul frățesc al partidelor comuniste, al clasei muncitoare internaționale în munca și lupta sa pentru construirea socialismului, pentru pace și progres social. *(Aplauze).* Experiența partidului nostru, ca și a altor partide, demonstrează că solidaritatea de luptă a clasei muncitoare, a partidelor comuniste și muncitorești reprezintă o armă invincibilă în lupta pentru victoria idealurilor celor ce muncesc, împotriva exploatării și asupririi, pentru pace și socialism. *(Aplauze).*

Tovarăși,

Evenimentele internaționale confirmă că în epoca noastră rolul hotărîtor în dezvoltarea istorică îl are socialismul. Potențialul economic, tehnico-științific și militar al țărilor socialiste influențează tot mai mult balanța raportului de forțe pe arena mondială. Poporul nostru se bucură din toată inima de realizările popoarelor frățești, de succesele obținute în dezvoltarea economiei și culturii, în creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii din țările socialiste.

Construirea societății noi este o operă vastă, care cere rezolvarea unei uriașe complexități de probleme; de aceea ea nu este scutită de greutăți, de insuccese temporare, de greșeli. Caracteristic țărilor socialiste este însă întărirea și consolidarea lor continuă, perfecționarea me-

canismului economic și social, înflorirea multilaterală a societății. Lumea nouă a socialismului pășește înainte, acumulează noi forțe, își demonstrează viabilitatea, uriașele posibilități de progres, constituind un factor mobilizator în lupta pentru o viață mai bună a oamenilor muncii de pretutindeni. *(Vii aplauze).*

Diversitatea condițiilor economice, sociale și naționale din țările socialiste determină forme și metode diferite în aplicarea tezelor generale ale marxism-leninismului, în rezolvarea problemelor concrete ale construcției noii orînduiri.

Socialismul și comunismul nu sînt o schemă rigidă, un tipar în care trebuie constrînsă să intre realitatea vieții sociale. Superioritatea orînduirii noi, socialiste, stă în faptul că ea se construiește pe baza științei celei mai înaintate, care pornește de la cunoașterea legilor obiective ale dezvoltării societății, de la cerințele fiecărei etape a vieții sociale, de la particularitățile naționale ale fiecărui popor și fiecărei țări, ține seama de condițiile diferite în care s-a format și se dezvoltă fiecare națiune. Construirea socialismului și comunismului este expresia voinței fiecărui popor, a intereselor și aspirațiilor sale vitale — în aceasta constă invincibilitatea noii orînduiri, forța și trăinicia ei de granit.

Nu există comunism național și comunism internațional; comunismul este în același timp și național și internațional. Socialismul nu este o noțiune abstractă; el a devenit realitate în 14 țări, și alte popoare se îndreaptă spre socialism. Fiecare popor, construind socialismul, îndeplinește o sarcină națională și în același timp internațională, contribuind la mersul general al omenirii spre socialism. *(Aplauze puternice).* Comunismul nu este îndreptat împotriva nici unui popor. Comunismul este opus numai capitalismului, nu popoarelor care mai devreme

sau mai tîrziu vor ajunge toate la comunism. *(Aplauze îndelungate).*

În activitatea vastă și complexă de edificare a noii orînduiri sociale, între țările socialiste se statornicesc relații de tip nou, de solidaritate și întrajutorare tovărășească. Aceste relații, instaurate pentru prima oară în istorie între state, se dezvoltă și se perfecționează necontenit. Este posibil ca în cadrul acestui proces, între țările socialiste să apară deosebiri de vederi în legătură cu unele probleme ale colaborării dintre state, cu interpretarea unor probleme noi ale dezvoltării societății, ale situației internaționale. Acestea nu trebuie însă să afecteze relațiile internaționaliste dintre țările socialiste, întemeiate pe identitatea țelurilor fundamentale, pe comunitatea orînduirii sociale, pe principiile egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, respectării independenței și suveranității naționale, avantajului reciproc și întrajutorării frățești. Tocmai prin relațiile de tip nou pe care le promovează între popoare, între țări, socialismul exercită o puternică înrîurire internațională.

Partidul nostru pune în centrul politicii sale externe prietenia strînsă și alianța frățească cu statele socialiste, întărirea continuă a colaborării multilaterale cu toate țările socialiste. Relațiile Republicii Socialiste România cu celelalte țări socialiste se dezvoltă continuu, în interesul poporului nostru și al celorlalte popoare frățești, al cauzei generale a socialismului.

Relațiile dintre România și Uniunea Sovietică se dezvoltă în folosul ambelor popoare. Prezența delegației Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, în frunte cu tovarășul Leonid Brejnev, la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, vizita delegației guvernamentale și de partid a României în U.R.S.S. și participarea delegației partidului nostru la Congresul al

XXIII-lea al P.C.U.S., convorbirile pe care le-am avut cu conducătorii sovietici au contribuit la dezvoltarea colaborării multilaterale dintre țările noastre, la întărirea prieteniei româno-sovietice. *(Aplauze)*.

Relațiile dintre țara noastră și Republica Populară Chineză se dezvoltă, de asemenea, continuu, în interesul celor două țări. Vizita în țara noastră, cu prilejul celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, a delegației Partidului Comunist Chinez, în frunte cu tovarășul Den Siao-pin, convorbirile pe care le-am avut cu această ocazie cu tovarășii chinezi, au contribuit la întărirea relațiilor româno-chineze, la dezvoltarea prieteniei dintre cele două țări și popoare. *(Aplauze)*.

În cursul acestui an au avut loc schimburi de delegații între țara noastră și Republica Populară Bulgaria — vizita delegației noastre de partid și de stat în țara vecină și vizita în România a tovarășului Todor Jivkov. Întîlnirile și discuțiile purtate au scos în relief faptul că între cele două țări — cu vechi și bogate tradiții de prietenie —, între partidele și popoarele noastre se dezvoltă continuu relațiile de colaborare multilaterală frățească. *(Aplauze)*.

Nu de mult au vizitat România tovarășul János Kádár și alți conducători maghiari cu care am purtat discuții prietenești privind dezvoltarea relațiilor dintre partidele și țările noastre, în folosul ambelor popoare. *(Aplauze)*.

Recent au fost în țara noastră tovarășul Iosip Broz Tito și alți tovarăși iugoslavi. Vizita lor, discuțiile purtate, au contribuit la mai buna cunoaștere reciprocă a vieții și muncii celor două popoare, au relevat posibilitatea intensificării colaborării multilaterale dintre România și Iugoslavia, au contribuit la întărirea prieteniei tradiționale româno-iugoslave. *(Aplauze)*.

De asemenea, în ultimul an partidul nostru a avut schimburi de delegații cu prilejul participării la congrese

de partid sau cu ocazia unor vizite oficiale, și cu celelalte țări socialiste — Republica Socialistă Cehoslovacă, Republica Populară Polonă, Republica Democrată Germană, Republica Populară Albania, Republica Democrată Vietnam, Republica Populară Democrată Coreeană, Republica Populară Mongolă, Republica Cuba. Acordurile economice anuale și de perspectivă încheiate cu statele socialiste, schimburile de experiență pe tărîm tehnic, științific, cultural și în alte domenii cu aceste state, ilustrează activitatea susținută desfășurată de partidul și guvernul țării noastre în direcția dezvoltării colaborării și unității țărilor sistemului socialist mondial. Țara noastră va depune și în viitor toate eforturile pentru a contribui la întărirea unității țărilor socialiste în interesul popoarelor noastre, al tuturor forțelor progresiste și iubitoare de pace. *(Aplauze puternice, îndelungate)*.

Tovarăși,

Un rol istoric de cea mai mare însemnătate joacă în zilele noastre mișcarea comunistă internațională — cea mai importantă forță politică a contemporaneității. Partidele comuniste și muncitorești din țările capitaliste duc o luptă grea împotriva forțelor imperialiste reacționare, pentru satisfacerea revendicărilor clasei muncitoare, ale maselor largi ale poporului, pentru apărarea democrației, independenței și suveranității naționale, pentru zădărnicirea planurilor agresive ale imperialismului, pentru menținerea păcii.

Este știut că lupta pentru socialism se duce în lumea capitalistă în condiții deosebit de diferite de la țară la țară. Experiența dovedește că clasa muncitoare și partidul său pot asigura succesul revoluției proletare numai elaborîndu-și linia strategică și tactică corespunzător condițiilor și particularităților țării respective. Complexitatea vieții

politice, a proceselor revoluționare cere partidelor comuniste să stăpînească în orice moment toate formele de luptă, precum și capacitatea de a le înlocui rapid, potrivit schimbărilor ce intervin în desfășurarea evenimentelor.

Uriașa diversitate a situațiilor care se creează în viața și lupta celor aproape 90 de partide comuniste existente în prezent în lume exclude posibilitatea conducerii activității lor dintr-un centru internațional. Încă în 1943, cu ocazia luării hotărîrii de autodizolvare a Cominternului, la care a participat și partidul nostru, prezidiul Comitetului Executiv al Internaționalei Comuniste arăta : *„Rezolvarea problemelor mișcării muncitorești din fiecare țară, luată separat, prin forțele unui centru internațional, oricare ar fi el, va întîmpina piedici de netrecut. Deosebirea adîncă dintre căile istorice de dezvoltare a diferitelor țări, de asemenea, caracterul deosebit și chiar contradictoriu al orînduirii lor sociale, ritmul și nivelul diferit al dezvoltării lor politice, sociale și economice, gradul deosebit de dezvoltare, de conștiință și de organizare al clasei muncitoare au determinat deosebirea adîncă a problemelor ce se pun în fața clasei muncitoare în diferite țări"* [1]. Încercarea de a crea un nou centru unic al mișcării comuniste internaționale prin crearea Biroului Informativ, care și-a asumat chiar dreptul de a „exclude" din mișcarea comunistă internațională un partid sau altul, a dăunat activității partidelor comuniste, intereselor clasei muncitoare din diferite țări. Hotărîrea de încetare a activității Biroului Informativ era o necesitate impusă de viață, de cerințele economice și social-politice interne și externe ale activității partidelor comuniste.

Viața arată că nimeni nu poate cunoaște mai bine realitățile economice, raportul și dispozitivul forțelor de clasă dintr-o țară sau alta, situația politică internă și

[1] Arhiva C.C. al P.C.R., dosar nr. 7 944, fond 1, filele 1—47.

internațională, evoluția acesteia, decît partidul comunist, forțele revoluționare și patriotice din țara respectivă. De aceea lor le aparține în exclusivitate dreptul de a elabora linia politică, strategia și tactica revoluționară a clasei muncitoare, metodele de luptă, aplicînd în mod creator adevărurile generale ale marxism-leninismului. Acest drept nu poate constitui obiectul vreunei dispute, fiecare partid comunist fiind răspunzător în fața clasei muncitoare căreia îi aparține, a propriului popor.

În lumea contemporană au loc mari prefaceri economico-sociale. Înțelegerea schimbărilor ce au loc, a legilor obiective care le guvernează și desprinderea unor concluzii politice juste cer o analiză științifică profundă a evenimentelor ; ea nu se poate face prin comparații mecanice cu situații de acum 50—60 de ani, sau recurgîndu-se numai la citate din clasici. Acest mod de abordare a problemelor constituie o piedică în dezvoltarea gîndirii marxist-leniniste. De asemenea, nimeni nu poate pretinde în mod serios că are dreptul sau capacitatea de a spune ultimul cuvînt în interpretarea fenomenelor sociale. Dezvoltarea continuă a științelor sociale, a teoriei marxist-leniniste corespunzător noilor condiții economice, sociale și istorice are nevoie de un climat științific, de schimb liber de păreri, de cercetări și căutări și nu de calificări și etichetări împotriva oricărei păreri noi, etichetări care duc la frînarea gîndirii creatoare marxiste, la împiedicarea mersului înainte al mișcării comuniste și muncitorești. *(Aplauze puternice).*

Studiind realitățile vieții sociale din țara respectivă, ținînd seama de legile obiective, învățînd din propria sa experiență și din experiența altor partide, fiecare partid poate să-și aducă contribuția la îmbogățirea continuă a tezaurului comun al învățăturii marxist-leniniste.

Viața poate scoate la iveală la un moment dat neconcordanțe de vederi în mișcarea comunistă cu privire la unele probleme ale dezvoltării sociale contemporane. Aceasta nu trebuie însă să afecteze raporturile dintre partidele comuniste și muncitorești. Dat fiind că precumpănitoare sînt interesele și scopurile superioare ce unesc partidele comuniste sub steagul marxism-leninismului și internaționalismului proletar, partidul nostru consideră că analizarea în spirit constructiv, tovărășesc, de respect și înțelegere reciprocă, a deosebirilor de vederi, discutarea tuturor problemelor divergente de la partid la partid, de la conducere la conducere, pot asigura baza trainică a consolidării unității mișcării comuniste și muncitorești. *(Aplauze puternice)*.

O importanță hotărîtoare pentru restabilirea și întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești are respectarea consecventă a normelor de bază ale raporturilor dintre partide, a principiilor independenței, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și internaționalismului proletar. Credincios acestor norme, partidul nostru dezvoltă relațiile tovărășești cu partidele frățești din întreaga lume, intensifică schimbul de experiență, vizitele reciproce, acționează pentru strîngerea relațiilor cu mișcările socialiste și alte organizații și forțe progresiste din țările capitaliste și din tinerele state. Partidul comunist își va aduce și în viitor contribuția activă la întărirea unității mișcării comuniste internaționale. *(Vii aplauze)*.

Un rol important în cadrul procesului revoluționar mondial îl au mișcarea de eliberare națională a popoarelor, tinerele state independente, care prin lupta lor contribuie la slăbirea forțelor imperialismului. Înlăturarea asupririi naționale, dezvoltarea liberă a fiecărei națiuni, respectarea dreptului popoarelor de a-și hotărî singure soarta, de

a-și alege calea dezvoltării corespunzător aspirațiilor și voinței lor, constituie un imperativ fundamental al vremurilor noastre. Forțe uriașe se ridică pe toate continentele împotriva amestecului imperialismului în treburile interne ale altor popoare, împotriva actelor agresive la adresa unor țări independente.

Poporul român își manifestă solidaritatea deplină cu popoarele care luptă pentru scuturarea jugului dominației străine, împotriva colonialismului și neocolonialismului, pentru apărarea și consolidarea independenței naționale, urmărește cu satisfacție prefacerile progresiste care au loc în viața economică, politică, socială a popoarelor ce și-au cucerit independența. Țara noastră dezvoltă legăturile de prietenie și colaborare cu țările din Asia și Africa, cu statele arabe, cu țările din America Latină. România va dezvolta și în viitor colaborarea cu tinerele state independente care luptă pentru înlăturarea urmărilor dominației coloniale, dezvoltarea forțelor de producție, întărirea economiei și progresul social, a independenței lor naționale. *(Aplauze)*.

Deși raportul de forțe pe arena mondială s-a schimbat în favoarea socialismului, democrației și păcii, imperialismul continuă totuși să reprezinte o gravă amenințare la adresa păcii popoarelor ; el folosește potențialul său economic și militar, pozițiile ce le deține, pentru a se opune dezvoltării istorice, progresului omenirii. Un șir de evenimente arată că cercurile imperialiste și-au intensificat în ultimul timp activitatea agresivă, se amestecă fățiș în viața unor țări suverane, pun la cale comploturi și lovituri de stat, exercită presiuni asupra unor state, încordînd situația internațională, punînd în primejdie cuceririle popoarelor și pacea lumii.

O vie reacție de dezaprobare și protest au stîrnit în cercurile largi ale opiniei publice progresiste internațio-

nale represiunile sîngeroase la care sînt supuși comuniștii și ceilalți militanți democrați și patrioți din Indonezia. Poporul român își exprimă adînca îngrijorare în legătură cu evoluția situației politice din Indonezia, consideră că este absolut imperios să se pună capăt prigoanei antidemocratice împotriva forțelor progresiste din această țară. *(Aplauze).*

Este incontestabil că atîta timp cît va exista imperialismul, vor exista și cauzele care generează tendințe de agresiune, atentate la independența popoarelor, conflicte internaționale, va persista pericolul unui nou război mondial. Aceasta impune menținerea vigilenței popoarelor, unirea și mobilizarea într-un singur torent a tuturor forțelor antiimperialiste, desfășurarea unei lupte hotărîte pentru dejucarea planurilor cercurilor agresive reacționare și asigurarea păcii.

Pornind de la considerentul că fiecare țară, mare sau mică, poartă răspunderea pentru menținerea păcii, Republica Socialistă România militează pentru pace și colaborare internațională. Împreună cu celelalte state iubitoare de pace, țara noastră se pronunță pentru stingerea tuturor focarelor de război, în primul rînd pentru încetarea agresiunii Statelor Unite ale Americii în Vietnam. Cercurile conducătoare ale Statelor Unite ar trebui să înțeleagă că această cale nu le poate aduce nimic bun, că este necesar să dea dovadă de realism, să înceteze bombardarea Republicii Democrate Vietnam, stat suveran și independent, să-și retragă trupele din Vietnam, lăsînd poporul vietnamez să-și rezolve problemele interne de sine stătător, corespunzător propriei sale voințe. România susține în întregime poziția guvernului Republicii Democrate Vietnam și a Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud — singurul reprezentant al poporului din Vietnamul de sud —, cere respectarea strictă a acor-

durilor de la Geneva. Vreau să menționez, tovarăși, cu această ocazie, că numeroși cetățeni români, în special tineri, și-au exprimat dorința de a merge să lupte ca voluntari în Vietnam. *(Aplauze puternice, îndelungate).* Desigur, această problemă se va pune numai atunci cînd va cere poporul vietnamez; în acest caz dorința cetățenilor respectivi va putea fi satisfăcută. *(Aplauze).* Vizita pe care o face delegația de partid și guvernamentală română în Republica Democrată Vietnam este o expresie a sentimentelor de prietenie și solidaritate pe care poporul nostru le are față de poporul vietnamez, a sprijinului pe care el îl acordă luptei drepte a eroicului popor vietnamez. *(Aplauze puternice).*

România dezvoltă raporturi de cooperare cu toate țările, indiferent de orînduirea lor socială, considerînd că aceasta este una din căile spre întărirea încrederii și colaborării între popoare. Se desfășoară în mod pozitiv relațiile economice, culturale, științifice și politice cu Franța, Italia, Anglia, Austria și alte țări.

Doresc să subliniez în mod deosebit posibilitățile existente pentru dezvoltarea relațiilor economice, culturale și științifice dintre România și Franța, care, după cum este știut, au vechi tradiții de prietenie și colaborare. *(Aplauze).* Aceasta corespunde, așa cum a reieșit și cu ocazia vizitei recente în România a ministrului de externe al Franței, dorinței și intereselor popoarelor român și francez, precum și cauzei generale a păcii și colaborării internaționale.

S-au intensificat, de asemenea, în ultimul timp relațiile țării noastre cu statele din nordul Europei și cu celelalte țări din vestul continentului, și considerăm că există perspective favorabile pentru lărgirea și diversificarea lor. Trebuie menționat că s-au făcut progrese în relațiile economice cu Republica Federală Germană; ele s-ar putea

dezvolta şi în alte domenii dacă Germania de vest ar dovedi o apreciere mai realistă asupra situaţiei politice internaţionale din momentul de faţă. Trebuie să menţionăm, de asemenea, că relaţiile economice ale României cu Statele Unite ale Americii, deşi ar putea fi mai active, se dezvoltă lent, şi aceasta nu datorită reţinerii României.

Viaţa arată că în lumea contemporană singurul temei pe care se pot aşeza relaţiile internaţionale dintre state sînt respectarea suveranităţii şi independenţei naţionale, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc. Desfăşurarea vieţii internaţionale demonstrează că, în ciuda diferitelor obstacole, aceste principii sînt tot mai larg recunoscute ca singura bază raţională, acceptabilă pentru dezvoltarea colaborării între popoare şi asigurarea păcii în lume.

Una din barierele în calea colaborării dintre popoare o constituie blocurile militare şi existenţa bazelor militare şi a trupelor unor state pe teritoriile altor state. Existenţa blocurilor, precum şi dislocarea de trupe în alte ţări, reprezintă un anacronism incompatibil cu independenţa şi suveranitatea naţională a popoarelor, cu relaţiile normale dintre state. Cercuri din ce în ce mai largi ale opiniei publice şi tot mai multe state manifestă tendinţe, care cîştigă tot mai mult teren în ultima vreme, spre lichidarea blocurilor militare, desfiinţarea bazelor străine şi retragerea trupelor de pe teritoriul altor ţări. Realizarea acestor dorinţe arzătoare ale popoarelor ar avea o deosebită importanţă şi ar da un puternic impuls dezvoltării încrederii între popoare, destinderii situaţiei internaţionale, consolidării păcii în lume. *(Vii aplauze).*

Ţara noastră militează pentru încetarea acumulării de armament, pentru realizarea dezarmării, pentru interzicerea folosirii armelor nucleare şi distrugerea integrală a stocurilor existente.

Considerăm că o mare importanţă pentru statornicirea unui climat de destindere şi pace pe continentul nostru şi în întreaga lume ar avea crearea unui sistem eficient de securitate europeană, lichidarea rămăşiţelor celui de-al doilea război mondial. O expresie a eforturilor depuse de Republica Socialistă România în această direcţie o constituie rezoluţia iniţiată la O.N.U., la care s-au raliat şi alte ţări, cu privire la acţiunile pe plan regional în vederea îmbunătăţirii relaţiilor de bună vecinătate între statele europene aparţinînd unor sisteme social-politice diferite. Aceasta corespunde intereselor vitale ale popoarelor Europei care au suferit pagube incalculabile de pe urma celor două războaie mondiale. Reglementarea paşnică a problemei germane, împiedicarea revanşarzilor vest-germani de a avea acces la arma nucleară pot contribui în măsură considerabilă la consolidarea păcii în Europa.

Relaţiile dintre România şi ţările balcanice cunosc în ultima vreme o evidentă îmbunătăţire. Vechile legături tradiţionale între popoarele din Balcani, interesele lor actuale fundamentale, progresele încurajatoare obţinute pînă în prezent pe calea colaborării pledează pentru noi eforturi ale tuturor statelor balcanice, socialiste şi nesocialiste, în vederea dezvoltării relaţiilor prieteneşti şi îmbunătăţirii climatului politic din această zonă a Europei.

În ultimul timp s-au făcut progrese în îmbunătăţirea relaţiilor dintre România şi Turcia. În această direcţie este de remarcat vizita făcută recent de delegaţia parlamentară turcă în România, care a evidenţiat dorinţa ambelor popoare de a dezvolta colaborarea, de a-şi aduce contribuţia la cauza păcii în Balcani şi în viaţa internaţională. Relaţiile noastre cu Grecia s-au intensificat şi există condiţii pentru dezvoltarea lor în viitor în interesul celor două popoare.

Îmbunătățirea continuă a relațiilor între toate țările balcanice, indiferent de orînduirea lor socială, transformarea Balcanilor și a regiunii Mării Adriatice într-o zonă a colaborării pașnice, fără arme nucleare ar avea o mare importanță pentru pacea în această regiune și în întreaga lume. *(Aplauze).*

Întărirea colaborării internaționale cere îmbunătățirea activității Organizației Națiunilor Unite, asigurarea universalității acestei organizații, restabilirea drepturilor legitime la O.N.U. ale Republicii Populare Chineze și altor state, înfăptuirea unei reprezentări echitabile a statelor din Asia și Africa, respectarea principiilor fundamentale ale Cartei.

România își va aduce contribuția activă și în viitor la lupta forțelor progresiste pentru zădărnicirea unui nou război, pentru dezvoltarea colaborării și încrederii reciproce între popoare, pentru salvgardarea păcii. Ne exprimăm convingerea că forțele înaintate ale lumii contemporane vor asigura triumful cauzei progresului social și păcii între popoare. *(Vii aplauze).*

Tovarăși,

Sărbătorirea zilei de 8 Mai prilejuiește comuniștilor, tuturor oamenilor muncii retrospectiva unei importante etape din istoria revoluționară a poporului român. Niciodată în România n-a existat un alt partid politic cu o istorie atît de bogată și glorioasă care să fi luptat cu abnegație și să fi realizat atîta pentru fericirea poporului român, pentru măreția națiunii noastre. *(Aplauze puternice).* Partidul nostru s-a născut și a crescut o dată cu proletariatul; destinul său este strîns legat de cel al clasei muncitoare, al întregului popor român. Partidul Comunist Român este un detașament activ în marea mișcare revoluționară, democratică și progresistă a lumii contemporane. *(Aplauze puternice).*

Toate transformările sociale și marile înfăptuiri realizate în țara noastră sînt rezultatul luptei de veacuri a maselor muncitoare, a celor mai luminați gînditori, revoluționari și patrioți ai țării, sînt rodul eforturilor întregului popor român. Generațiilor de azi istoria le-a hărăzit fericirea de a vedea înfăptuindu-se visurile și dorințele cele mai cutezătoare ale înaintașilor, lor le-a revenit misiunea de a făuri viitorul de aur al patriei. *(Vii aplauze).*

Pentru partidul nostru, pentru toți comuniștii din România nu există datorie mai sfîntă decît aceea de a-și închina viața continuării acestei opere minunate, de a duce mai departe făclia luminoasă a progresului în patria noastră, de a face să strălucească tot mai puternic chipul României socialiste. Generații după generații vor slăvi partidul comuniștilor care ridică România tot mai sus, spre înaltele piscuri ale civilizației comuniste. *(Aplauze și urale puternice. Întreaga asistență ovaționează îndelung).*

CUVÎNTARE LA CONGRESUL SINDICATELOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

— 16 mai 1966 —

Dragi tovarăşi,

Congresul sindicatelor din România, care are loc în condiţiile avîntului general al întregului popor în munca pentru înfăptuirea programului elaborat de Congresul al IX-lea al partidului, urmează să analizeze activitatea desfăşurată în ultimii ani de sindicate şi să stabilească sarcinile de viitor ale mişcării sindicale, măsurile ce trebuie luate pentru unirea eforturilor clasei muncitoare, ale tuturor salariaţilor, în vederea realizării obiectivelor planului cincinal.

În numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Consiliului de Stat şi guvernului Republicii Socialiste România, salut din toată inima pe participanţii la Congres şi prin ei pe toţi membrii organizaţiilor sindicale din ţara noastră, urez succes deplin lucrărilor Congresului dumneavoastră. *(Aplauze puternice).*

Se află în această sală reprezentanţi ai muncitorilor din fabrici şi uzine, de pe şantiere, din unităţile socialiste ale agriculturii, reprezentanţi ai intelectualităţii, ai funcţionarilor, ai maselor largi de oameni ai muncii, care, prin eforturile lor perseverente, eroice, au înălţat România modernă, liberă şi înfloritoare. *(Aplauze îndelungi).*

Clasa muncitoare — clasa cea mai înaintată a societăţii — eliberîndu-se pe sine, a eliberat de exploatare şi

asuprire toate păturile muncitoare, întreaga naţiune română. Ea a dus greul luptei şi muncii pentru construirea socialismului, îndeplinindu-şi cu cinste îndatoririle ce-i revin în procesul transformării revoluţionare a societăţii. În tot ce s-a înfăptuit în aceşti ani, în uzinele şi combinatele ridicate pe întregul cuprins al ţării, în înfăţişarea nouă, luminoasă şi prosperă a oraşelor, în schimbările profunde petrecute în toate domeniile vieţii economice şi sociale se află încorporate energia, priceperea şi entuziasmul clasei muncitoare din România. *(Vii aplauze).* Prin munca lor avîntată, muncitorii au creat industria noastră socialistă ; ei dezvoltă baza materială a societăţii socialiste, sporesc avuţia materială şi bunăstarea poporului, întăresc puterea economică a patriei. Rezultatele obţinute în primele patru luni ale acestui an oglindesc elanul cu care muncitorii, inginerii şi tehnicienii au trecut la înfăptuirea cincinalului, arată realismul prevederilor planului, constituie o ilustrare a posibilităţilor realizării sale cu succes.

Cuprinzînd masele largi de salariaţi din toate domeniile activităţii sociale, sindicatele din ţara noastră, cu vechi şi bogate tradiţii de luptă în slujba intereselor celor ce muncesc, aduc în condiţiile orînduirii socialiste o contribuţie importantă la dezvoltarea societăţii, la înfăptuirea aspiraţiilor de progres şi bunăstare ale întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).* Ele îndeplinesc un rol însemnat în educaţia maselor largi ale oamenilor muncii în spiritul atitudinii înaintate faţă de muncă, al răspunderii pentru realizarea planurilor de producţie, în creşterea nivelului profesional, tehnic şi cultural al clasei muncitoare.

Cu toate rezultatele bune, trebuie menţionat că în munca sindicatelor se mai manifestă încă deficienţe ; ele nu au reuşit să desprindă întotdeauna şi să pună în cen-

trul atenției lor problemele principale ale dezvoltării economice și sociale, concentrîndu-și uneori atenția asupra unor sarcini neesențiale.

În noua etapă a desăvîrșirii construcției socialiste, în centrul preocupărilor sindicatelor trebuie să stea lupta pentru dezvoltarea continuă a bazei tehnice-materiale a socialismului, pentru creșterea forțelor de producție, sporirea bogăției naționale și ridicarea nivelului de trai al poporului.

Sindicatele unesc în rîndurile lor pe principalii făuritori ai bunurilor materiale și spirituale ale societății, ai avuției naționale, stăpîni ai mijloacelor de producție, făuritori ai destinelor României socialiste. *(Aplauze)*. În socialism există o unitate deplină între interesele oamenilor muncii și interesele generale ale întregii societăți ; bunăstarea și fericirea fiecăruia depind de prosperitatea întregii țări, sînt condiționate de rezultatele obținute în dezvoltarea economiei și culturii.

Prin întreaga lor activitate, sindicatele trebuie să dezvolte în rîndul oamenilor muncii conștiința de proprietari ai mijloacelor de producție, spiritul de răspundere pentru elaborarea planurilor de producție, pentru gospodărirea fondurilor financiare, a tuturor mijloacelor materiale ale întreprinderilor, pentru bunul mers al întregii activități economice ; ele trebuie să stimuleze energia, inițiativa și capacitatea creatoare ale tuturor celor ce muncesc.

Îndatorirea principală a sindicatelor din fabrici și uzine, de pe șantiere, din gospodăriile agricole de stat și stațiunile de mașini și tractoare este aceea de a organiza participarea salariaților la elaborarea programului de activitate al fiecărei unități și la munca de îndeplinire a prevederilor planului de stat. Sindicatele trebuie să colaboreze îndeaproape cu conducerile administrative ale întreprinderilor, cărora statul socialist le-a încredințat

sarcina de a gospodări uzinele și fabricile. Conducerea economică-administrativă a întreprinderii și sindicatul, ca exponenți ai intereselor clasei muncitoare, ale întregului popor trebuie să acționeze în strînsă colaborare pentru înfăptuirea politicii partidului de întărire a puterii economice a patriei, de îmbunătățire a vieții celor ce muncesc.

Sindicatele trebuie să organizeze periodic dezbaterea principalelor probleme privind activitatea economică, de producție din fiecare întreprindere, să asigure manifestarea opiniei colective, generalizarea experienței înaintate a oamenilor muncii. Stăpîni ai mijloacelor de producție, oamenii muncii trebuie să analizeze, la sfîrșitul fiecărui an, rezultatele obținute în îndeplinirea planului întreprinderii, stabilind măsuri pentru valorificarea mai bună a rezervelor materiale și umane, pentru continua perfecționare a muncii.

Procesul modern de producție, buna funcționare a angrenajului complex al economiei noastre socialiste în plină dezvoltare impun o strictă disciplină de producție și de muncă în fiecare întreprindere. Introducerea tot mai largă a științei și tehnicii înaintate în economie, modernizarea procesului de producție, perfecționarea continuă a organizării producției și a muncii ridică în fața sindicatelor îndatoriri de mare răspundere. Ele trebuie să participe activ la generalizarea metodelor științifice de muncă și de organizare a procesului de producție pentru asigurarea creșterii continue a productivității muncii, scăderea cheltuielilor de producție, folosirea eficientă a capacității întreprinderilor și a timpului de lucru, ridicarea rentabilității economice a fiecărei unități, sporirea acumulărilor socialiste. Asigurarea unei calități superioare a produselor, realizarea unor performanțe înalte, comparabile pe piața

mondială, la toate mărfurile, trebuie să fie, de asemenea, unul din obiectivele centrale ale activităţii sindicatelor.

Folosirea cuceririlor ştiinţei şi tehnicii moderne, extinderea mecanizării şi automatizării producţiei reclamă în mod imperios muncitori cu o temeinică pregătire profesională, cu un larg orizont de cunoştinţe ştiinţifice, tehnice şi de cultură generală. În acest vast domeniu al perfecţionării pregătirii tehnice-profesionale a muncitorilor, al formării de noi cadre cu înaltă calificare pentru industria modernă, sindicatelor le revin sarcini de cea mai mare importanţă. Împreună cu Ministerul Învăţămîntului şi cu ministerele economice, ele trebuie să ia parte activă la stabilirea şi aplicarea măsurilor de perfecţionare a organizării învăţămîntului profesional şi tehnic, a învăţămîntului seral şi fără frecvenţă de cultură generală şi superior, a cursurilor pentru ridicarea calificării profesionale din întreprinderi. Sindicatele trebuie să se preocupe îndeaproape, în colaborare cu conducerile întreprinderilor şi cadrele tehnice-inginereşti, de crearea celor mai bune condiţii materiale şi organizatorice care să permită muncitorilor să beneficieze de posibilităţile create de stat pentru a învăţa, pentru a-şi perfecţiona continuu pregătirea. Ridicarea continuă a nivelului de pregătire a celor ce muncesc va duce la formarea unui muncitor cu o cultură generală şi tehnică multilaterală, la apropierea treptată a muncii fizice de cea intelectuală.

Sindicatele trebuie să acorde o atenţie sporită înfăptuirii politicii partidului şi statului de cointeresare materială a oamenilor muncii, aplicării principiilor de retribuire socialistă şi de stimulare a interesului celor ce muncesc în creşterea continuă a producţiei şi ridicarea calităţii produselor. Împreună cu conducerile întreprinderilor şi organele de stat, ele au datoria de a asigura, paralel cu perfecţionările procesului de producţie, îmbunătăţirea sistemului de salarizare şi normare a muncii, astfel ca veniturile salariaţilor să reflecte cît mai deplin eforturile pe care aceştia le depun în producţie, gradul lor de calificare, rezultatele pe care le obţin în muncă.

În calitatea lor de reprezentante ale principalelor mase de producători, sindicatele sînt chemate să îndeplinească în orînduirea noastră un rol însemnat în întreaga activitate de conducere şi planificare a economiei naţionale, să participe activ la elaborarea şi înfăptuirea tuturor măsurilor care privesc perfecţionarea continuă a activităţii economice, ridicarea nivelului de trai al poporului. Uniunile sindicale trebuie să ia parte la întocmirea planului de stat pe ministere şi departamente, la elaborarea tuturor măsurilor menite să asigure realizarea integrală a prevederilor sale. Ele trebuie să participe la toate şedinţele de colegiu ale ministerelor pentru a-şi spune cuvîntul în legătură cu problemele care privesc dezvoltarea ramurilor respective, viaţa şi activitatea în producţie a oamenilor muncii. Uniunea Generală a Sindicatelor, Consiliul său Central trebuie să ia parte la analizarea şi definitivarea planului de stat de către Consiliul de Miniştri, precum şi la şedinţele Consiliului de Miniştri care dezbat principalele probleme generale ale economiei şi problemele care interesează în mod direct pe oamenii muncii.

Tovarăşi,

Ţelul principal al întregii politici a Partidului Comunist Român este ridicarea continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii de la oraşe şi sate. În societatea socialistă toate bunurile materiale şi culturale aparţin maselor largi ale oamenilor muncii, întregului nostru popor.

Paralel cu activitatea de organizare şi mobilizare în muncă a maselor largi de salariaţi, în vederea creşterii continue a producţiei de bunuri materiale — baza asigu-

rării bunăstării întregului popor —, organizațiile sindicale au datoria de a se preocupa continuu de îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii, de satisfacerea cerințelor și nevoilor lor în continuă creștere, de realizarea în fapt a drepturilor pe care societatea socialistă le asigură tuturor celor ce muncesc. Ele trebuie să urmărească îndeaproape felul în care sînt respectate și aplicate în toate instituțiile și întreprinderile legile țării. Uniunile sindicale, Consiliul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor trebuie să studieze în mod aprofundat cerințele legate de viața și munca tuturor salariaților, să urmărească, împreună cu organele de stat, aplicarea și perfecționarea legislației muncii. Una din atribuțiile importante care revin sindicatelor este exercitarea controlului obștesc cu privire la securitatea și protecția muncii, asistența medicală, buna funcționare a cantinelor și căminelor, a grupurilor sociale din uzine și fabrici, în vederea îmbunătățirii condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii.

Un obiectiv de seamă al activității sindicatelor este munca de educare a oamenilor muncii, dezvoltarea conștiinței lor socialiste, cultivarea unei atitudini înaintate față de interesele generale ale societății socialiste, a răspunderii față de bunul mers al întreprinderilor, față de proprietatea socialistă — izvorul bunăstării întregului popor. *(Vii aplauze).*

Organizațiilor sindicale le revine îndatorirea de a milita activ pentru promovarea eticii noi, a trăsăturilor proprii omului înaintat al societății socialiste, a unei comportări civilizate în societate și în familie, de a crea un puternic curent de opinie împotriva mentalității și obiceiurilor retrograde, a atitudinilor înapoiate față de muncă și viață, de a cultiva în rîndurile oamenilor muncii ambianța conviețuirii socialiste. Ele trebuie să pună în centrul activității educative dezvoltarea sentimentului de dragoste față de patria socialistă, devotamentul pentru partidul comunist, pentru cauza socialismului, pentru cuceririle revoluționare ale întregului popor, întărirea frăției dintre oamenii muncii, indiferent de naționalitate, în munca unită pentru dezvoltarea și înflorirea patriei noastre comune, solidaritatea internaționalistă cu cei ce muncesc de pretutindeni. *(Aplauze puternice).*

Partidul și statul au încredințat sindicatelor sarcina de a organiza întreaga activitate cultural-artistică din întreprinderi, instituții, de pe șantiere. Ele au datoria de a contribui într-o măsură sporită la activitatea generală care se desfășoară în țara noastră în scopul lărgirii orizontului de cultură al oamenilor muncii.

Activitatea cultural-artistică și de răspîndire a cunoștințelor științifice trebuie desfășurată în strînsă legătură cu organele de stat. Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, avînd sarcina de a coordona întreaga viață cultural-artistică din țara noastră, poartă împreună cu sindicatele răspunderea pentru activitatea care se desfășoară în întreprinderi, în așezămintele de cultură sindicale.

Un domeniu important al activității sindicatelor îl constituie dezvoltarea, în rîndurile salariaților, în colaborare cu Uniunea de Cultură Fizică și Sport, Uniunea Tineretului Comunist și alte organizații de masă, a sportului, turismului și excursiilor, asigurarea condițiilor pentru organizarea plăcută și instructivă a timpului liber al muncitorilor, pentru recrearea oamenilor muncii, în vederea reîmprospătării forței de muncă, a capacității lor creatoare.

Îndeplinirea în condiții tot mai bune a îndatoririlor importante ce revin organelor sindicale impune lărgirea atribuțiilor acestora și îmbunătățirea structurii lor orga-

nizatorice. Trebuie sporite atribuțiile uniunilor pe ramuri, care asigură o mai bună legătură cu ministerele și cu celelalte organe de stat.

Dezvoltarea continuă a democrației muncitorești trebuie să asigure participarea activă a tuturor membrilor sindicatelor la întreaga viață sindicală. În conducerea organelor sindicale trebuie să fie aleși cei mai buni și mai activi oameni ai muncii, energici și pricepuți, capabili să desfășoare o muncă organizată și perseverentă pentru îndeplinirea atribuțiilor importante ce revin mișcării noastre sindicale.

Pe măsura mersului înainte al societății socialiste, alianța muncitorească-țărănească — baza politică a orînduirii noastre — se ridică pe o treaptă superioară ; cele două clase prietene se apropie tot mai mult, deschizîndu-se perspectiva contopirii lor în viitor într-o singură clasă muncitoare a națiunii socialiste. Se dezvoltă democrația socialistă, se lărgește participarea maselor la întreaga viață a țării, crește tot mai mult rolul organizațiilor de masă și obștești și, în mod deosebit, al sindicatelor în viața societății, în sistemul democrației socialiste ; sindicatele alcătuiesc un cadru larg de exprimare liberă a părerilor maselor cu privire la diferite aspecte ale politicii partidului și statului, ale dezvoltării societății noastre socialiste.

Continuînd tradițiile internaționaliste ale mișcării muncitorești din România, sindicatele își aduc contribuția la întărirea mișcării sindicale mondiale, participă la activitatea organizațiilor internaționale ale clasei muncitoare, militînd pentru creșterea rolului acestora în viața politică și socială a lumii contemporane, pentru întărirea colaborării cu toate organizațiile sindicale — garanție a

îndeplinirii cu succes a rolului important ce revine clasei muncitoare în lupta pentru pace și socialism. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși,

În înfăptuirea măreței opere de construire a socialismului și de ridicare a patriei noastre, sindicatelor le revine un rol din ce în ce mai important. Ne exprimăm convingerea că ele își vor îndeplini cu cinste misiunea socială pe care o au, vor aduce o contribuție tot mai prețioasă la organizarea eforturilor milioanelor de oameni ai muncii din țara noastră pentru realizarea marilor obiective ale desăvîrșirii construcției socialiste, pentru înflorirea continuă a economiei și culturii, a întregii vieți sociale, pentru propășirea continuă a scumpei noastre patrii — Republica Socialistă România. *(Aplauze puternice. Întreaga asistență, în picioare, ovaționează îndelung).*

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN REGIUNEA IAŞI

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid şi de stat

— 21 mai 1966 —

Dragi tovarăşi,

Am venit în Iaşi pentru a ne sfătui cu activul de partid şi de stat, cu oamenii muncii — muncitori, ţărani, intelectuali — asupra măsurilor în vederea înfăptuirii programului elaborat de cel de-al IX-lea Congres al partidului. Întîlnirile avute în aceste două zile s-au transformat în puternice manifestări de dragoste şi ataşament faţă de partidul comunist. Noi vedem în aceasta încrederea pe care poporul român o are în politica justă, marxist-leninistă a partidului nostru, a conducerii sale, care în întreaga activitate pun mai presus de toate interesele poporului, ale cauzei socialismului şi păcii.

Ne aflăm într-o regiune, într-un oraş cu vechi tradiţii de luptă pentru progres, pentru democraţie, care au adus în decursul veacurilor contribuţii de seamă în lupta pentru formarea naţiunii române, a statului naţional, a limbii, a culturii româneşti. S-a vorbit şi ieri şi azi despre acest trecut minunat. Într-adevăr, dacă luăm numai secolul al XIX-lea, perioada care începe cu înfiinţarea Academiei Mihăilene, căpătăm o imagine bogată a forţelor intelectuale pe care le-a dat Moldova, a contribuţiei ei de seamă la înflorirea ştiinţei şi culturii româneşti. Aici au militat pentru cauza progresului şi civilizaţiei ţării mulţi oameni de seamă: Petru Poni, Hurmuzescu, Titu Maiorescu,

Conta, Xenopol, Kogălniceanu, Iorga, Parhon, Călinescu şi mulţi alţii; ei au înscris pagini nepieritoare în istoria României, au făcut ca renumele patriei noastre să străbată departe peste hotare, ca ştiinţa şi cultura românească să-şi cîştige un loc de frunte în patrimoniul culturii universale. Aici s-au dezvoltat de timpuriu, o dată cu naşterea clasei muncitoare, unele din primele cercuri socialiste şi organizaţii muncitoreşti. Zubcu Petrovici Codreanu, Russel, Istrati, Eugen Lupu, Muşoiu, Gherea, Constantin Mille, fraţii Nădejde au activat în Moldova. Desigur, acum vorbim de ceea ce a dat Moldova, de ceea ce a dat Iaşul. România a dat însă în decursul ultimului secol în toate regiunile — în Moldova, în Ţara Românească, în Ardeal — numeroase figuri de seamă, numeroşi militanţi pentru progres; şi datorită activităţii lor au fost posibile realizarea unităţii naţionale, mersul înainte al ţării, s-au creat condiţii ca proletariatul să cucerească puterea, ca poporul să poată păşi la construirea societăţii socialiste.

În anii regimului socialist, în regiunea Iaşi, ca în întreaga ţară, au fost obţinute înfăptuiri de seamă în dezvoltarea industriei. Am văzut astăzi cîteva din realizările care au transformat Iaşul. S-au dezvoltat, de asemenea, agricultura, învăţămîntul, ştiinţa, întreaga activitate socială din Iaşi. Se poate spune că Iaşul a întinerit, el este de nerecunoscut faţă de perioada dinainte de război. Am avut şi eu ocazia să cunosc oraşul dv. în 1939; comparînd ce era atunci şi ce este astăzi, apare evident cît de mari sînt transformările petrecute în toate domeniile. Cîmpurile, dealurile pustii dimprejur produceau o impresie tristă; acum, ca întreaga viaţă a regiunii, parcă şi natura se schimbă. Tot ce s-a înfăptuit în ţara noastră este rodul muncii poporului, al clasei muncitoare, al ţărănimii, al intelectualilor, al tuturor oamenilor muncii conduşi de partid. Desigur, tovarăşi, noi ne mîndrim pe bună drep-

tate cu ceea ce am înfăptuit. Totodată știm însă că mai avem multe de făcut. Noi am pornit de la un nivel scăzut și trebuie să depunem eforturi mari pentru a asigura mersul înainte din ce în ce mai iute al patriei noastre pe calea dezvoltării economice, spre făurirea unei industrii puternice, a unei agriculturi intensive, a unei culturi înaintate. Fără aceasta nu se poate vorbi de socialism și comunism. Trebuie să asigurăm ca țara noastră să scurteze distanța ce o separă de alte țări, să ajungă în cel mai scurt timp țările avansate. Numai atunci vom putea spune : iată, munca noastră este încununată de succes, putem să ne propunem să trecem mai departe, spre societatea comunistă.

Știm cu toții, tovarăși, avem încă de îndeplinit o muncă grea. Poporul nostru a dovedit însă în decursul secolelor, și în ultimii 20 de ani, că știe să înfrunte greutățile. Stăpîn în țara sa, el este ferm hotărît să-și făurească viitorul așa cum și-l dorește.

Facem parte din marea familie a țărilor socialiste și din marea familie a popoarelor globului pămîntesc. Trebuie să muncim în așa fel ca națiunea noastră să fie, în rîndul națiunilor socialiste, al tuturor națiunilor lumii, o națiune puternică, care să contribuie din plin la progresul societății omenești. Succesele noastre în construcția socialismului, dezvoltarea patriei noastre întăresc întregul sistem socialist. Ele arată oamenilor care mai gem sub exploatarea capitalistă calea pe care trebuie să meargă pentru a-și lua în propriile mîini soarta, pentru a-și clădi un viitor fericit. Iată de ce considerăm că sarcina națională de a construi socialismul este în același timp și o sarcină internațională, că aceste două laturi nu se pot despărți. Îndeplinindu-ne datoria față de poporul nostru, ne îndeplinim în același timp îndatorirea noastră internaționalistă.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus : Congresul al IX-lea a trasat un program vast de dezvoltare a patriei. În cadrul acestui program regiunii Iași îi revin sarcini mari. În acești cinci ani se vor investi în industria regiunii dv. peste 8 miliarde de lei. Se vor înălța noi întreprinderi, se vor dezvolta altele. În 1970 vor lucra în industria regiunii încă 20 000 de salariați. Pentru un cincinal nu este puțin. Ne dăm seama că ar trebui făcut mai mult, dar trebuie să facem atît cît avem posibilitatea. Noi consacrăm 26% din venitul național pentru acumulări socialiste, deci facem un efort mare pentru dezvoltarea economiei. Iașului îi revine un procent însemnat din totalul investițiilor. Sîntem siguri că dv. veți folosi sumele alocate pentru a obține rezultate cît mai bune în dezvoltarea industriei și agriculturii, contribuind astfel la dezvoltarea întregii țări. Sînt prevăzute fonduri pentru dezvoltarea științei și a învățămîntului superior și mediu din regiunea Iași. Se vor cheltui în acest scop cîteva sute de milioane de lei. Și aceste mijloace trebuie folosite cu chibzuință pentru a da maximum de rezultate. Noi știm că ieșenii sînt buni gospodari, ei știu să chibzuiască fiecare leu, pentru a obține un randament cît mai înalt. Vizitînd locuințele, întreprinderile, institutele, căminele studențești, văzînd regiunea, ne-am convins că, exceptînd unele lipsuri, mijloacele puse la dispoziție în perioada șesenalului au fost bine folosite. Sîntem siguri că și în viitor fondurile acordate de stat vor fi bine utilizate, iar la sfîrșitul cincinalului, alături de întreaga țară, și Iașul va fi mai frumos, mai bogat.

Am fost în aceste două zile în Bîrlad, în Vaslui, am trecut prin zeci de comune, am vizitat orașul dv., ne-am întîlnit cu locuitorii săi. Am avut întîlniri cu muncitori, țărani, intelectuali, cu sute de mii de oameni ai muncii din regiune — bărbați și femei, bătrîni și tineri, copii.

Ceea ce ne-a impresionat este căldura manifestată de toți cei cu care ne-am întîlnit, fără deosebire. E greu a reda în cuvinte această căldură și impresiile pe care ni le-au oferit întîlnirile cu populația din regiunea Iași, din orașul Iași.

Am vizitat satul și casa unde a trăit și a creat Vasile Alecsandri. Am considerat de datoria noastră să aducem omagiu memoriei aceluia care și-a consacrat viața propășirii României. Am jucat acolo Hora Unirii. Am vorbit cu o învățătoare care timp de 40 de ani a educat copiii, a sădit în inimile lor dragostea de patrie și de adevăr. Aceasta trebuie să fie îndatorirea tuturor intelectualilor, tuturor profesorilor și învățătorilor. Crescînd tineretul nostru, trebuie să-l ajutăm să cunoască trecutul și să-l iubească, să cunoască prezentul și să-l iubească, să se pregătească pentru a făuri viitorul. Numai muncind fără preget pentru creșterea continuă a nivelului de cunoștințe al poporului vom reuși să ridicăm tot mai sus patria, națiunea noastră, să facem ca ea să se bucure de respect și stimă, aducîndu-și contribuția la progresul general al omenirii.

Trebuie să spun, tovarăși, că din întîlnirile călduroase cu oamenii muncii din regiunea Iași plecăm mai întăriți în munca noastră, hotărîți să facem totul pentru ca măsurile partidului și guvernului să corespundă cît mai bine intereselor poporului. Numai astfel ne vom face datoria de fii ai poporului. Aceste întîlniri și discuții ne-au întărit credința că drumul pe care mergem este just, că el corespunde intereselor poporului nostru, că poporul român este ferm hotărît să înfăptuiască pînă la capăt linia stabilită de Comitetul Central al partidului.

În continuare tovarășul Ceaușescu a spus : Avem în Iași o organizație de partid puternică, cu tradiții revoluționare bogate, și un activ de partid valoros. Cei peste 70 000 de membri de partid din regiunea Iași sînt o parte a întregii populații, așa cum partidul nostru de 1 500 000 este o parte a celor peste 19 000 000 de locuitori ai României socialiste. Între comuniști și necomuniști există o unitate indestructibilă, — datorită ei noi reușim să înscriem victorii mari în întreaga noastră activitate. Trebuie să avem permanent în fața ochilor — a spus vorbitorul — sarcina trasată de Congresul al IX-lea al partidului de a întări continuu legăturile cu masele, unitatea în jurul partidului a tuturor oamenilor muncii indiferent de naționalitate. Fiecare comunist, fiecare activist de partid își merită acest nume, numai în măsura în care în întreaga lui activitate este legat de oamenii muncii, servește interesele oamenilor muncii, ale poporului, ale patriei.

Citînd versuri ale lui Vasile Alecsandri închinate misiunii nobile a militanților patrioți, tovarășul Ceaușescu a spus : consider că fiecare dintre noi are datoria ca atîta timp cît îi va bate inima în piept să stea de veghe pentru fericirea poporului, pentru cauza socialismului și păcii.

Ridic paharul — a spus în încheiere vorbitorul — pentru poporul român, pentru fericirea și prosperitatea sa, pentru înflorirea națiunii noastre, liberă și egală în drepturi între națiunile socialiste, între toate națiunile lumii. Pentru partidul nostru comunist care călăuzește poporul nostru spre zările luminoase ale socialismului și comunismului, pentru toți locuitorii regiunii Iași și ai orașului Iași, pentru muncitori, pentru țărani, pentru intelectuali, pentru comuniști, pentru comitetul regional de partid, pentru activul nostru, pentru activul sfaturilor populare, în sănătatea dumneavoastră, a tuturor, tovarăși. Să trăiți !

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN REGIUNEA SUCEAVA

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid și de stat

— 23 mai 1966 —

Timp de două zile — a spus vorbitorul — ne-am întîlnit cu activiști de partid și de stat, cu un număr mare de comuniști, cu zeci de mii de locuitori ai frumoasei dv. regiuni și, aș putea spune, cu toți locuitorii orașului Suceava; ne-am întîlnit cu locuitorii din Botoșani, Cîmpulung, Gura Humorului, Rădăuți, cu țărani din zeci de sate, cu muncitori din multe întreprinderi, cu mineri, chimiști, lucrători din industria lemnului, textiliști. Peste tot am putut vedea entuziasmul și elanul cu care oamenii muncii înfăptuiesc politica partidului de dezvoltare a economiei, științei, culturii. Vă transmit dv., tuturor comuniștilor, oamenilor muncii, locuitorilor orașului și regiunii Suceava un salut călduros din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Regiunea Suceava a obținut în ultimii ani rezultate de seamă. S-au ridicat multe întreprinderi și combinate noi — o mîndrie nu numai a regiunii dv., dar și a întregii țări. E firesc ca la o întîlnire cu activul de partid să remarc că la aceste întreprinderi minunate, cu oameni minunați, cu o tehnică înaintată mai sînt și lucruri care nu s-au înfăptuit. Astfel, un calcul sumar ne arată că la com-

binatul de celuloză și hîrtie și la combinatul de industrializarea lemnului pe spațiul existent s-ar putea obține o producție cu 50% mai mare. Aș dori să remarc că alta este situația la uzina textilă de la Botoșani, unde spațiul e folosit eficient. Aceasta dovedește că ministerul respectiv, cît și conducerea unității au înțeles că, pe lîngă creșterea productivității și ridicarea calității, este necesar să se ocupe și de eficacitatea economică, ceea ce nu a făcut nici Ministerul Chimiei, nici Ministerul Economiei Forestiere. Subliniem aceasta pentru că trebuie să luăm măsuri ca, în toate întreprinderile pe care le construim, atît spațiul cît și mașinile să fie folosite la maximum. Numai pe această cale vom asigura ca investițiile să aducă maximum de eficacitate. Comitetelor de partid regional și orășenesc le revine sarcina să se ocupe mai îndeaproape de această problemă.

În continuare vorbitorul a spus: Am văzut culturile de cereale, ne-am întîlnit și discutat cu cooperatori din mai multe comune; trebuie să spunem că și în domeniul agriculturii s-au obținut în ultimul timp rezultate bune.

Am vizitat Institutul pedagogic, o instituție tînără cu rezultate și perspective frumoase. De asemenea, teatrul din Botoșani. Impresiile noastre după vizitele făcute, după întîlnirile și discuțiile avute în regiunea dv., sînt foarte bune. Ați obținut realizări mari, așa cum s-au obținut de altfel în toate regiunile țării. Aceste realizări au făcut ca patria noastră să se ridice astăzi pe o treaptă superioară, să-și propună sarcini și mai mari în desăvîrșirea construcției socialismului. Atît regiunea, cît și orașul Suceava au căpătat o înfățișare nouă. Factorul hotărîtor al acestor transformări înnoitoare a fost înfăptuirea politicii de industrializare socialistă, urmată neabătut de întregul nostru popor. Pe această bază s-a dezvoltat agricultura, întreaga economie, a crescut nivelul de viață al celor ce

muncesc. Prin realizările obținute, oamenii muncii din regiunea Suceava au contribuit la mersul înainte al întregii țări, au adus o contribuție de seamă la victoria socialismului în patria noastră. Aș dori cu acest prilej să felicit activul de partid, pe comuniști, pe toți oamenii muncii, pe cetățenii regiunii și orașului Suceava pentru succesele dobîndite.

Suceava are vechi tradiții de luptă pentru eliberarea socială și națională. Vizitînd această parte a României socialiste, am adus un omagiu lui Ștefan cel Mare, voievod al Moldovei, și, am putea spune, al tuturor românilor, care timp de aproape 50 de ani a ținut sus steagul luptei pentru neatîrnare, contribuind ca România să existe și să se înalțe tot mai mîndră spre soare. Atît la cetatea din Suceava, cît și la mănăstirea Putna ni s-a vorbit cu entuziasm de trecutul de luptă al acestei părți a țării noastre. La cetatea de scaun ni s-a vorbit despre distrugerile care au avut loc și despre preocuparea de a păstra și restaura acest monument istoric, pentru a înfățișa oamenilor muncii trecutul minunat de luptă al poporului. Desigur, tovarăși, astăzi nu mai ridicăm asemenea cetăți. Ridicăm însă noi cetăți care nu vor mai putea fi distruse de nimeni. Cetățile noastre sînt industria, agricultura, știința și cultura. Un popor care are o industrie puternică, o agricultură puternică, o știință și o cultură înaintate va dăinui peste veacuri și nu va putea fi niciodată înfrînt.

Am ținut să aducem omagiul nostru memoriei marelui poet național Mihail Eminescu, acela care o dată cu opera sa literară a făcut să apară pe bolta culturii românești un astru care va străluci în veci de veci, revărsînd lumina și căldura în sufletele oamenilor, al poporului nostru. Aducem, de asemenea, un omagiu lui Ciprian Porumbescu, George Enescu, care au făcut să răsune melodia duioasă a muzicii românești în întreaga țară și pe toate continentele lumii, melodie care arată ce suflet minunat are poporul român. N-am putea să nu reamintim memoria lui Nicolae Iorga, istoric și patriot care prin activitatea sa a adus o contribuție de seamă la cunoașterea trecutului poporului nostru. Suceava, regiune a patriei noastre, Bucovina, a dat mulți oameni de seamă. Cinstind memoria lor, prețuim tot ce a fost bun în trecutul poporului nostru. Fără acest trecut n-ar exista nici prezentul, și n-am putea făuri nici viitorul. Socialismul, comunismul, se bazează pe tot ce omenirea a dat mai bun în toate domeniile de activitate în decursul veacurilor.

Partidul nostru este continuatorul a tot ce are mai bun poporul român, al tuturor tradițiilor progresiste de luptă pentru libertate socială și națională. Aplicînd în mod creator învățătura marxist-leninistă, bazîndu-se pe studierea atentă a condițiilor concrete din țara noastră, ținînd seama de legile obiective ale dezvoltării societății, partidul elaborează linia sa politică ce corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregului nostru popor.

Directivele Congresului al IX-lea au trasat sarcini mari privind dezvoltarea în anii următori a economiei, a întregii noastre societăți socialiste. Perspective mari se deschid și pentru regiunea Suceava. Întreprinderile existente se vor dezvolta, se vor construi altele noi. La sfîrșitul cincinalului, numărul salariaților din regiunea Suceava va crește cu încă 29 000—30 000 de oameni. Se va dezvolta, de asemenea, agricultura, se va îmbunătăți baza ei tehnică, cooperativele vor primi mai multe îngrășăminte, mai multe semințe selecționate. Așa cum au spus aici mai mulți tovarăși, vor fi mai bine valorificate condițiile optime existente în regiune, atît pentru creșterea producției de cereale cît și a producției animaliere. Se vor îmbunătăți și condițiile de locuit în regiune. Dacă nu mă înșel, se prevede ca în acești ani să se construiască circa 8 000 de noi apartamente, ceea

ce nu este puțin. Se prevede dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, a activității culturale. După cum vedeți, tovarăși, regiunea Suceava, ca de altfel întreaga țară, are perspective frumoase de dezvoltare. Partidul nostru consideră că politica de construcție a socialismului presupune dezvoltarea industriei, agriculturii, științei și culturii în toate regiunile, în toate raioanele patriei noastre, în așa fel ca toți oamenii muncii, întregul popor, să se bucure de binefacerile civilizației și progresului. Realizarea prevederilor stabilite de Congresul al IX-lea nu va fi deloc ușoară. Sînt necesare eforturi, va trebui să depunem o activitate intensă. Trăgînd învățăminte din lipsurile care le-am avut în trecut să construim mai bine, cu o mai mare eficacitate economică.

Arătînd că în cursul cincinalului, peste 27% din venitul național va fi alocat acumulărilor, vorbitorul a spus: Este un efort mare pe care îl facem. Subliniez acest lucru pentru a înțelege de ce trebuie să gospodărim cu grijă fiecare leu. Aceasta este îndatorirea noastră — a partidului și statului, a tuturor oamenilor muncii, stăpîni pe întreaga avuție a țării.

Dezvoltînd economia, cultura, ridicînd patria noastră pe o nouă treaptă, noi aducem o contribuție tot mai mare la întărirea întregului sistem socialist. Cu cît mai puternică este fiecare țară socialistă în parte, cu atît mai puternic este sistemul socialist, cu atît mai mare va fi atracția pe care o exercită socialismul în lume. România militează pentru întărirea unității țărilor socialiste, pentru întărirea forțelor care se opun imperialismului și războiului și care cu cît vor fi mai puternice și mai unite vor asigura menținerea păcii în lume.

Ne revine sarcina nouă, tuturor, întregului nostru activ de partid și de stat, de a păstra permanent și întări continuu legăturile cu oamenii muncii, cu toți cetățenii pa-

triei noastre. Cu cît mai puternice vor fi aceste legături, cu atît mai sigur va fi mersul nostru înainte.

În continuare, tovarășul Ceaușescu a mulțumit organizatorilor spectacolului de la Putna, colectivului de actori de la Botoșani, care au evocat cu măiestrie momente din istoria patriei, au redat frumusețile folclorului. Aveți, tovarăși, după cum am văzut minunați oameni de artă și le urez să creeze mai mult și mai bine, să păstreze permanent legătura cu poporul, numai astfel putînd să se ridice pe culmile cele mai înalte ale artei.

Pentru primirea entuziastă și manifestarea călduroasă la adresa partidului nostru, mulțumesc tuturor locuitorilor orașelor, satelor din regiunea Suceava care ne-au întîmpinat cu atîta bucurie. Noi vedem în aceasta o manifestare a încrederii în partidul comunist, în politica sa marxist-leninistă, închinată fericirii poporului român, înfăptuirii continue a națiunii noastre socialiste. Trebuie să vă spun, tovarăși, că după vizita și întîlnirile avute în Iași și în Suceava cu oamenii muncii sîntem mai întăriți în hotărîrea noastră de a nu precupeți nici un efort pentru a servi cît mai bine interesele partidului și poporului. Aceasta este îndatorirea fiecărui comunist, a fiecărui om al muncii, căruia patria și partidul i-au încredințat munci de răspundere.

Ridic paharul pentru poporul nostru, minunat constructor al socialismului, pentru partidul nostru, pentru oamenii muncii din Suceava, din această parte a țării noastre, Bucovina. Urez tuturor multe succese și fericire. Să trăiți, tovarăși!

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA PE ȚARĂ A LUCRĂTORILOR DIN INDUSTRIA CONSTRUCȚIILOR DE MAȘINI

— 1 iunie 1966 —

Dragi tovarăși,

Comitetul Central al partidului a considerat necesar să supună dezbaterii maselor largi de muncitori, ingineri și tehnicieni, oamenilor de știință și specialiștilor din industria construcțiilor de mașini problemele actuale ale dezvoltării acestei ramuri importante a economiei naționale, să se sfătuiască cu ei în scopul stabilirii celor mai bune căi pentru realizarea marilor sarcini ce ne stau în față în anii următori. Acum, cînd ne apropiem de încheierea lucrărilor consfătuirii, putem spune că așteptările Comitetului Central au fost întru totul realizate.

Prima consfătuire pe țară a constructorilor de mașini — detașament de seamă al clasei noastre muncitoare — a analizat multilateral dezvoltarea acestui sector, a discutat pe larg principalele măsuri în vederea asigurării progresului continuu al industriei constructoare de mașini.

În cadrul consfătuirii, participanții și-au spus părerea cu înaltă competență și spirit de răspundere, au relevat succesele remarcabile înregistrate în dezvoltarea construcțiilor de mașini, au adus critici îndreptățite neajunsurilor ce s-au manifestat în unele domenii. Consfătuirea care se

încheie astăzi, largile dezbateri premergătoare desfășurate în uzine și fabrici, în institute de proiectări și cercetări, schimbul de experiență realizat cu acest prilej, au evidențiat marile rezerve de care dispunem, nivelul înalt de pregătire profesională și tehnică a lucrătorilor din întreprinderile constructoare de mașini, forța creatoare a oamenilor muncii, făuritori și stăpîni ai bunurilor materiale, ai tuturor bogățiilor patriei.

În cursul consfătuirii, ca și în adunările din întreprinderi, au fost făcute numeroase și valoroase propuneri pe care ministerele, îndeosebi Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, celelalte organe centrale, conducerile uzinelor vor trebui să le studieze cu toată atenția și să le găsească rezolvarea corespunzătoare.

Desfășurată la începutul noului cincinal, consfătuirea va contribui la o mai bună cunoaștere a potențialului material și uman, la unirea tuturor eforturilor oamenilor muncii, în vederea înfăptuirii Directivelor Congresului al IX-lea al partidului, privind dezvoltarea industriei constructoare de mașini.

Merită să subliniem și cu acest prilej justețea și utilitatea practicii partidului nostru de a se sfătui întotdeauna cu oamenii muncii în elaborarea tuturor măsurilor importante de care depinde mersul înainte al societății. Aceasta este una din metodele principale ale democrației noastre socialiste, care asigură participarea celor ce muncesc la rezolvarea tuturor problemelor politice și economice, duce la întărirea continuă a unității tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, în jurul partidului și guvernului, în lupta pentru construirea noii orînduiri, pentru propășirea României socialiste. *(Aplauze puternice)*.

CONSTRUCŢIILE DE MAŞINI — PRINCIPALA FORŢĂ DINAMICĂ A INDUSTRIEI

Tovarăşi,

După cum se ştie, în centrul organizării socialiste a economiei naţionale, partidul a pus industrializarea, dezvoltarea îndeosebi a industriei grele — cale sigură a dezvoltării forţelor de producţie, a progresului rapid şi prosperităţii întregii societăţi, a ridicării patriei noastre la nivelul ţărilor cu o economie avansată. Industrializarea socialistă este chezăşia creşterii puterii economice a patriei, a independenţei şi suveranităţii naţionale. *(Aplauze vii).* Cu cît fiecare ţară socialistă este mai puternică, cu atît mai mare este contribuţia ei la întărirea forţei sistemului mondial socialist, la creşterea prestigiului şi influenţei socialismului în lume.

Aplicarea consecventă a învăţăturii marxist-leniniste la condiţiile concrete din ţara noastră a permis ca într-un timp scurt să se obţină succese de seamă în industrializarea României, în întreaga operă de edificare a noii orînduiri sociale. În anii socialismului, producţia industrială a crescut într-un ritm rapid — printre cele mai înalte din lume —, au fost create noi ramuri industriale, a fost făurită o industrie puternică, în plină dezvoltare, şi, pe această bază, s-a asigurat progresul agriculturii, transporturilor, al tuturor ramurilor economiei naţionale, înflorirea ştiinţei şi culturii, ridicarea bunăstării materiale şi spirituale a poporului.

O atenţie deosebită a fost acordată creşterii cu precădere a producţiei mijloacelor de producţie, industriei constructoare de maşini — principala forţă dinamică a industriei, ale cărei produse au un rol determinant în sporirea continuă a producţiei bunurilor materiale.

Crearea şi dezvoltarea bazei tehnice-materiale a socialismului, făurirea unei industrii moderne, şi în general a unei economii naţionale înfloritoare, sînt de neconceput fără o puternică industrie constructoare de maşini.

Creşterea cu prioritate a industriei constructoare de maşini reprezintă o condiţie esenţială pentru înfăptuirea reproducţiei socialiste lărgite şi introducerea în toate ramurile a celor mai înaintate cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, pentru valorificarea superioară a bogăţiilor naturale şi dezvoltarea complexă a întregii economii. În condiţiile revoluţiei tehnice-ştiinţifice contemporane, sporesc şi mai mult rolul şi importanţa industriei de maşini-unelte, electrotehnice şi electronice — domenii hotărîtoare ale progresului tehnic.

România socialistă asigură astăzi din producţia sa cea mai mare parte din necesarul de utilaj al economiei, satisface aproape complet nevoile de dotare cu mijloace tehnice a forajului şi extracţiei ţiţeiului, agriculturii, transporturilor auto şi feroviare, exploatării lemnului. În totalul exportului ţării noastre a sporit ponderea maşinilor şi utilajelor, care sînt vîndute în 50 de ţări ale lumii.

Marile realizări în dezvoltarea industriei, şi în special a industriei constructoare de maşini, oglindesc justeţea politicii partidului nostru, sînt rodul activităţii neobosite, al capacităţii creatoare, priceperii şi măiestriei muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor, oamenilor de ştiinţă, care au dovedit că sînt în stare să rezolve cu succes cele mai complexe probleme puse în faţa lor. Partidul şi guvernul dau o înaltă apreciere activităţii lucrătorilor din ramura construcţiilor de maşini, cărora le adresez, în numele conducerii de partid şi de stat, cele mai calde felicitări. *(Aplauze îndelungate).*

MARILE SARCINI CE REVIN CONSTRUCTORILOR DE MAŞINI ÎN ANII CINCINALULUI

Tovarăşi,

Cu toate succesele incontestabile obţinute în dezvoltarea industriei constructoare de maşini — mîndrie a întregului nostru popor — este necesar să relevăm faptul că mai persistă încă o serie de neajunsuri şi rămîneri în urmă, asupra cărora va trebui concentrată atenţia în vederea înlăturării lor şi a îndeplinirii sarcinilor mari ale cincinalului.

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a stabilit programul dezvoltării multilaterale a României în următorii ani, în vederea continuării pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrşire a construcţiei socialismului. În aceşti ani, forţele de producţie vor cunoaşte o puternică dezvoltare, industria, agricultura, întreaga economie vor creşte în ritm susţinut, armonios, pe o linie continuu ascendentă.

Un rol de seamă în realizarea acestui program revine industriei constructoare de maşini, care exercită o influenţă hotărîtoare asupra întregii economii. În anii 1966—1970 producţia industriei constructoare de maşini va înregistra un nou avînt; valoarea producţiei va fi în 1970, conform Directivelor Congresului al IX-lea, cu 75% mai mare decît în 1965, ceea ce va reprezenta o creştere de circa 40 de ori faţă de valoarea producţiei acestei ramuri în 1938. Ţinînd seama că industria constructoare de maşini trebuie să asigure cea mai mare parte din maşinile, instalaţiile, utilajele complexe şi de înalt nivel tehnic, necesare tuturor ramurilor economiei naţionale, putem spune că munca voastră, a constructorilor de maşini, are o importanţă decisivă pentru realizarea întregului plan cincinal. *(Aplauze).*

Conducerea partidului nostru este convinsă că muncitorii, inginerii şi tehnicienii constructori de maşini se vor dovedi la înălţimea acestor mari îndatoriri.

Întregul popor a trecut cu avînt la înfăptuirea hotărîrilor Congresului al IX-lea al partidului; pe tot cuprinsul patriei, în industrie, agricultură, în toate ramurile economiei naţionale, în ştiinţă, învăţămînt şi cultură se desfăşoară o intensă activitate constructivă. În această activitate un loc de seamă ocupă oamenii muncii din industria construcţiilor de maşini, care, ca şi lucrătorii din celelalte ramuri ale industriei, prin munca lor entuziastă au îndeplinit şi depăşit sarcinile primelor luni ale planului cincinal. Deşi sîntem abia la început, putem spune, bazîndu-ne pe rezultatele obţinute, că obiectivele de dezvoltare a economiei naţionale în următorii cinci ani se dovedesc întru totul realiste, sînt pe măsura puterii şi capacităţii celor ce muncesc şi vor fi îndeplinite în întregime. *(Vii aplauze).*

Comitetul Central al partidului şi guvernul au elaborat în cele unsprezece luni care au trecut de la Congres o serie de măsuri menite să asigure înfăptuirea Directivelor sale. Sînt cunoscute hotărîrile adoptate pentru îmbunătăţirea planificării şi conducerii agriculturii, înfiinţarea uniunilor raionale, regionale, Uniunii Naţionale a Cooperativelor Agricole de Producţie, care au creat cadrul necesar pentru participarea mai activă a ţărănimii la rezolvarea problemelor dezvoltării agriculturii, a tuturor problemelor economice şi politice ale ţării.

Constituirea Consiliului Naţional al Cercetării Ştiinţifice şi măsurile îndreptate spre îmbunătăţirea activităţii de cercetare asigură condiţii pentru avîntul continuu al ştiinţei, chemată să joace un rol de tot mai mare însemnătate în întreaga operă de construire a societăţii socialiste.

Se apropie de sfîrșit elaborarea planului cincinal pentru toate ramurile economiei naționale, potrivit Directivelor Congresului al IX-lea al partidului. Aceasta dă posibilitate fiecărei întreprinderi, fiecărui minister să cunoască de pe acum sarcinile ce-i revin pînă în 1970, amplasamentele noilor obiective, cît și dezvoltarea celor existente, produsele ce urmează a fi asimilate și termenele de introducere a lor în fabricație, să poată elabora din timp documentațiile tehnice și proiectele și să ia măsurile necesare realizării în cele mai bune condiții a prevederilor planului.

Pornind de la importanța deosebită a industriei constructoare de mașini și ținînd seama de rămînerile în urmă într-o serie de subramuri ale ei, Comitetul Central a elaborat planuri concrete de dezvoltare mai rapidă a acestei ramuri, în special a producției de mașini-unelte, electrotehnică și electronică, de utilaj energetic, precum și a producției de piese de schimb, pentru ca astfel industria noastră să poată satisface într-o măsură tot mai mare necesitățile de mașini și utilaje de înaltă tehnicitate ale economiei naționale.

În timpul consfătuirii ați analizat planul de măsuri privind producția de mașini-unelte. După cum ați văzut, urmează ca producția acestui sector să realizeze o creștere superioară celei stabilite de Congresul al IX-lea. Totodată, se pune un accent deosebit pe producerea de noi tipuri de mașini-unelte complexe, cu performanțe superioare, la nivelul tehnicii mondiale. În acest scop, urmează a se profila și dezvolta întreprinderile producătoare de mașini-unelte, a se îmbunătăți dotarea lor cu mașini de înaltă productivitate. *(Aplauze)*.

O altă subramură a industriei constructoare de mașini în care, cu toate creșterile obținute în șesenalul trecut,

sînt serioase rămîneri în urmă este electrotehnica și electronica. În condițiile revoluției tehnice-științifice contemporane, mecanizarea și automatizarea producției, care înzecesc și însutesc forța productivă a muncii, constituie principalul mijloc pentru asigurarea progresului rapid al întregii economii, pentru construirea cu succes a socialismului și comunismului.

Pornind de la considerentul că dezvoltarea bazei tehnice-materiale corespunzător cerințelor economiei moderne nu este posibilă fără o industrie electrotehnică și electronică puternică, Comitetul Central a stabilit sarcini privind creșterea producției acestui sector într-un ritm superior celui stabilit pentru ansamblul industriei constructoare de mașini. O atenție deosebită se va acorda producției de aparatură electronică și a elementelor de automatizare, care să permită introducerea largă a automatizării în industrie.

Industria constructoare de mașini va trebui să aducă o contribuție mai mare la asigurarea utilajului necesar dezvoltării în următorii zece ani a bazei energetice și a electrificării. În acest scop, urmează a se asimila și produce în țară hidroagregate de cîte 175 de Megawați pentru centrala de la Porțile de Fier, hidroagregate pentru alte centrale de pe rîurile interioare, agregate termoenergetice de mari puteri, precum și agregate pentru centralele nucleare. Însușirea și fabricarea pentru prima oară în țara noastră a unor asemenea utilaje energetice constituie o sarcină de onoare pentru proiectanții și constructorii noștri de mașini. Sîntem convinși că ei vor îndeplini cu succes această sarcină, demonstrîndu-și astfel capacitatea, priceperea și cunoștințele tehnice. *(Aplauze)*.

Sînt în curs de elaborare măsuri privind îmbunătățirea activității de proiectare și fabricare a unor noi insta-

lații și linii tehnologice pentru industria chimică, petrolieră, ușoară, alimentară și alte ramuri industriale. Trebuie să concentrăm cele mai bune forțe pentru îndeplinirea acestei sarcini de mare răspundere a industriei constructoare de mașini, pentru a asigura producerea tuturor acestor utilaje complexe la termenele stabilite și la nivelul tehnicii mondiale. Avem aici în vedere instalații și linii tehnologice complete, inclusiv acele părți de cea mai înaltă tehnicitate ale acestora, pe care considerăm că industria noastră este în stare să le producă.

Înfăptuirea programului de dezvoltare a agriculturii în următorii cinci ani pune sarcini deosebit de mari în fața industriei constructoare de mașini. După cum ați văzut din planul prezentat consfătuirii, pînă în 1970 vor fi însușite și produse în țară noi mașini agricole și tractoare, necesare mecanizării complexe a lucrărilor agricole, care urmează să fie rezolvată în linii generale în cursul acestui cincinal. Vor fi luate măsuri pentru a se asigura utilajele necesare înfăptuirii programului de irigații și de chimizare a agriculturii. Asigurînd un număr sporit și variat de mașini și utilaje agricole de înalt nivel tehnic, constructorii de mașini își vor aduce prețioasa lor contribuție la sporirea rodniciei pămîntului și creșterea producției agricole, la ridicarea agriculturii patriei noastre.

În acest cincinal, se vor produce locomotive electrice, locomotive diesel cu transmisie hidraulică, vagoane moderne de călători și marfă, aparataj pentru mecanizarea și automatizarea proceselor de exploatare în transportul feroviar, noi tipuri de nave de tonaj sporit. O puternică dezvoltare va cunoaște producția mijloacelor de transport auto, care va crește de peste două ori pînă în 1970. Constructorii noștri de camioane, muncitorii din întreprinderile care cooperează la această producție, oamenii de

știință, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini sînt chemați să acționeze cu hotărîre nu numai pentru a spori în măsură însemnată producția, ci și pentru a îmbunătăți continuu calitatea mașinilor și indicii lor de utilizare.

Ținînd seama de cerințele crescînde ale oamenilor muncii, ca rezultat al creșterii continue a nivelului lor de trai, Comitetul Central a hotărît ca în cursul acestui cincinal să se treacă la producția de autoturisme. *(Aplauze).* Ministerul are sarcina de a trece de pe acum la luarea tuturor măsurilor necesare pentru realizarea acestei producții la nivel corespunzător.

Sînt, de asemenea, prevăzute măsuri în vederea dezvoltării mai rapide și îmbunătățirii calitative a producției de televizoare, aparate de radio, frigidere și alte bunuri de consum de folosință îndelungată, necesare populației.

Iată, tovarăși, cîteva din direcțiile mai importante spre care vor trebui să-și concentreze atenția lucrătorii din industria constructoare de mașini în următorii ani. După cum vedeți, sînt sarcini mari și mobilizatoare ; dar Comitetul Central și guvernul consideră că avem toate condițiile pentru înfăptuirea lor și că prin eforturile susținute ale oamenilor muncii din industria constructoare de mașini ele vor fi în întregime realizate. *(Aplauze puternice).*

Participanții la această consfătuire au formulat o serie de critici — după părerea mea îndreptățite — la adresa felului în care Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini se ocupă de asigurarea ritmicității producției, de aprovizionarea tehnică-materială și de alte probleme ridicate de întreprinderi. Este necesar ca ministerul, conducerea sa să analizeze toate aceste probleme, să întocmească un plan în care să fie prevăzute măsuri pentru îmbunătățirea muncii sale, pentru a acorda întreprinderilor un ajutor mai mare în întreaga lor activitate.

SPORIREA EFICIENȚEI ECONOMICE, RIDICAREA NIVELULUI TEHNIC ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PRODUSELOR — OBIECTIVE DE CEA MAI MARE ACTUALITATE

Tovarăși,

Îndeplinirea în cele mai bune condiții a acestor mari sarcini cere îmbunătățirea substanțială a activității de cercetare științifică și de proiectare, în vederea creării de noi tipuri de mașini și utilaje de mare productivitate, ridicării caracteristicilor lor tehnice și economice, perfecționării continue a tehnologiilor de fabricație. Sînt necesare eforturile unite ale cercetătorilor și proiectanților din institutele departamentale și laboratoarele uzinale, din institutele Academiei și învățămîntul superior pentru înlăturarea în timpul cel mai scurt a rămînerii în urmă în acest domeniu, la care au contribuit în mare măsură părerile greșite după care progresul industriei ar fi depins numai de achiziționarea de mașini, utilaje, procese tehnologice și licențe din străinătate.

Vor trebui luate măsuri imediate pentru întărirea centrelor de cercetare existente, pentru înființarea și intrarea în funcțiune pînă la sfîrșitul acestui an a noilor institute de cercetare și proiectare în domeniile : electrotehnicii, electronicii, tehnologiei construcțiilor de mașini, echipamentelor energetice, mașinilor-unelte, automobilelor și tractoarelor.

După cum se vede, în fața oamenilor noștri de știință, lucrătorilor din institutele de cercetare și proiectare se deschid largi posibilități de afirmare a priceperii, cunoștințelor și talentului lor. Intelectualitatea noastră tehnică, aflată nu o dată în primele rînduri ale promotorilor noului în știință și tehnică, are toate condițiile să-și aducă contribuția activă la dezvoltarea într-un ritm susținut a

construcției de mașini, și prin aceasta la progresul întregii economii naționale, al întregii noastre societăți socialiste. *(Aplauze).*

În vederea realizării sarcinilor stabilite, industria constructoare de mașini urmează să înfăptuiască un volum însemnat de investiții, de peste două ori mai mare decît în cei cinci ani anteriori.

Mulți vorbitori, inclusiv tovarășul ministru Mihai Marinescu, au subliniat, pe bună dreptate, deficiențele serioase în folosirea spațiilor nou construite, marile rezerve existente în această direcție. În proiectarea și executarea multor întreprinderi s-au produs exagerări în supradimensionarea construcțiilor, dispersarea secțiilor, care au condus la cheltuieli materiale și financiare nejustificate de procesul tehnologic și la scumpirea producției. Sînt multe întreprinderi moderne, ca, spre exemplu, Fabrica de mașini-unelte și agregate București, al cărei spațiu nu este folosit nici în proporție de 50%. După unele calcule aproximative, avem posibilitatea ca prin folosirea mai rațională a spațiilor existente, prin încărcarea mai completă a mașinilor și ridicarea indicelui de folosire a schimburilor, să se realizeze o producție cu circa 20% mai mare decît obținem în momentul de față. Este necesar ca Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, conducerile întreprinderilor să ia în cel mai scurt timp măsuri pentru lichidarea acestor neajunsuri și folosirea rațională a tuturor spațiilor de producție. Ținînd seama de deficiențele ce s-au manifestat în domeniul investițiilor, este necesar să se ia toate măsurile pentru ca fiecare obiectiv să fie dat la timp în funcțiune, realizat la parametrii tehnici proiectați, să se acorde o atenție mai mare proiectării, amplasării judicioase a investițiilor, studierii și adoptării soluțiilor optime atît din punct de vedere tehnologic, cît și din cel al eficienței economice.

În discuțiile pe care le-am avut la definitivarea planului cincinal cu ministerele, s-a constatat că există posibilitatea de a se obține economii la investiții, de a se realiza aceleași obiective cu cheltuieli mai mici. Conducerea partidului a stabilit ca economiile pe care ministerele le vor realiza la investiții să fie lăsate la dispoziția lor. Fiecare lucrător, fie că muncește în minister sau în întreprindere, trebuie să manifeste un înalt spirit de răspundere în cheltuirea fondurilor pentru investiții, să asigure o folosire judicioasă a spațiilor construite printr-o mai bună așezare a mașinilor și organizarea cît mai rațională a fluxului tehnologic. Este necesar ca la definitivarea lucrărilor de investiții să fie mobilizați cei mai buni specialiști din uzină, din institutele de proiectări, din ministere. Realizînd o eficiență cît mai înaltă a investițiilor, vom dovedi că știm să ne îndeplinim datoria, că sîntem buni gospodari, demni de încrederea pe care ne-au acordat-o clasa muncitoare, poporul, încredințîndu-ne spre administrare bunurile sale. *(Vii aplauze)*.

Consider nejustă practica actuală de a se include în fondurile de investiții cu scopuri productive cheltuieli pentru construirea de locuințe, alte obiective social-culturale și efectuarea de lucrări edilitare în orașe, deoarece aceasta duce la denaturarea valorii reale a investițiilor, grevează asupra costului produselor. Este necesar ca în cel mai scurt timp organele economice centrale să ia măsuri pentru a se revedea metodologia existentă, în scopul delimitării investițiilor productive de cele destinate nevoilor social-culturale.

O problemă de cea mai mare importanță pentru progresul industriei noastre constructoare de mașini este îmbunătățirea continuă a calității produselor. Realizarea noilor mașini și utilaje la parametrii tehnici și economici cei mai înalți, perfecționarea permanentă a celor existente trebuie să constituie obiectivul central al întregii activități a ministerului, conducerilor întreprinderilor, inginerilor, tuturor oamenilor muncii din industria constructoare de mașini.

Industria noastră metalurgică are datoria să lărgească sortimentele de oțeluri, să realizeze oțeluri aliate de calitate superioară, care, așa cum s-a subliniat pe bună dreptate și în această consfătuire, condiționează în mare măsură performanțele tehnice ale mașinilor și utilajelor.

Organele centrale economice și conducerile întreprinderilor au datoria să acorde o atenție deosebită organizării științifice a producției și a muncii, întăririi ordinii și disciplinei în producție — condiție de bază pentru creșterea continuă a productivității muncii. Aceasta necesită folosirea mai rațională a timpului de lucru, a forței de muncă. Disciplina socialistă a muncii presupune ca fiecare muncitor, inginer, tehnician să fie răspunzător de munca pe care o are de efectuat, folosind în întregime timpul de lucru. În ramura construcțiilor de mașini, ca și în alte ramuri ale economiei, sînt încă destule rezerve de folosire a timpului de muncă.

Mi se par demne de luat în considerație propunerile făcute de unii vorbitori de a se revedea modul de planificare a fondului de salarii, lăsîndu-se mai multă inițiativă conducerii întreprinderii în cadrul unui anumit fond de salarii, cu care să realizeze producția planificată, fără a se fixa în amănunt de către forurile centrale numărul și categoriile de salariați. Este sarcina ministerelor, organelor centrale economice de a studia îndeaproape aceste probleme și de a le găsi soluțiile cuvenite.

Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini va trebui să acționeze mai hotărît pentru înlăturarea lipsurilor din organizarea producției și a muncii, pentru rezolvarea pe baze științifice a problemelor din acest domeniu.

Așa cum au relevat numeroși vorbitori, este necesar să se ia măsuri organizatorice eficiente pentru mai buna organizare a cooperării între întreprinderi, îndeplinirea la timp și cu strictețe a obligațiilor contractuale, pentru soluționarea operativă a tuturor problemelor care se ivesc în organizarea și desfășurarea legăturilor de cooperare și de contractare. Respectarea obligațiilor și a disciplinei contractuale face parte din sistemul răspunderii și al ordinii în producție, fără de care nu este posibilă buna desfășurare a producției.

Comitetul de Stat al Planificării, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și celelalte organe centrale vor trebui să ia toate măsurile în vederea asigurării aprovizionării tehnice-materiale prompte a întreprinderilor, una din condițiile principale ale desfășurării ritmice a producției și ale realizării de produse de înalt nivel tehnic.

Este necesară combaterea tendințelor nejuste de imobilizare a mijloacelor materiale și a fondurilor financiare, sporirea preocupării pentru economisirea materialelor, reducerea continuă a cheltuielilor de producție, scăderea prețului de cost. Fiecare conducător de întreprindere, fiecare om al muncii trebuie să militeze activ pentru a realiza producția la cel mai înalt nivel tehnic și calitativ, la un preț de cost cît mai redus, pentru ca toate întreprinderile să fie rentabile, să aducă statului beneficii sporite. Numai astfel activitatea de producție va corespunde deplin cerințelor progresului continuu al economiei, ale creșterii bunăstării întregului nostru popor. *(Aplauze).*

Va trebui ca organele economice centrale, Comitetul de Stat al Planificării, Ministerul Finanțelor să examineze cu toată grija problema stocurilor de producție pentru a se asigura atît o distribuție și circulație rațională a materiilor prime și materialelor în vederea desfășurării normale a

procesului de producție, cît și evitarea formării stocurilor supranormative.

Una din pîrghiile hotărîtoare ale progresului industriei constructoare de mașini, ca de altfel al întregii noastre economii, este perfecționarea formelor de cointeresare materială a oamenilor muncii, chemați să dea viață prevederilor cincinalului. Veniturile muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, cercetătorilor și proiectanților, cît și ale conducerilor întreprinderilor, trebuie să sporească în strînsă legătură cu realizarea planului, a calității produselor, a beneficiilor, a producției-marfă. În același timp, se impune elaborarea de măsuri privind răspunderea materială a celor care aduc pagube întreprinderilor, economiei socialiste.

În prezent, sancțiunile materiale pentru abateri sau lipsuri care provoacă pagube sînt suportate de către întreprinderi, adică tot de către stat, deoarece întreprinderea plătește din fondurile statului, din venitul național. Considerăm că acela care aduce daune producției trebuie să suporte personal pagubele. În acest fel înțelegem noi cointeresarea materială, care joacă un rol foarte mare în etapa actuală a construcției socialismului și într-o îndelungată perioadă viitoare; ea dă efecte pozitive cînd cel ce muncește bine este răsplătit potrivit muncii și rezultatelor obținute, iar cel ce provoacă daune răspunde material de aceasta. Cred că sînteți de acord cu acestea. *(Aplauze).*

În etapa actuală în care se află industria noastră, se impune îmbunătățirea continuă a muncii de conducere și control din partea ministerului și a celorlalte organe centrale, lărgirea atribuțiilor conducerilor întreprinderilor. Desigur, cunoașteți — iar unii dintre dv. ați fost și consultați — că se elaborează, pe baza indicațiilor date de Congresul partidului, măsuri pentru îmbunătățirea conducerii economiei, măsuri în care un rol important are lărgirea atribuțiilor întreprinderilor. Fără îndoială, conducerile în-

treprinderilor trebuie să aibă mai multe posibilități de a se mișca de sine stătător în problemele financiare și economice, deoarece numai astfel vor putea merge mereu înainte. Este bine, tovarăși, să reflectați și dv. asupra acestor probleme, și dacă aveți propuneri să le înaintați forurilor superioare, Consiliului de Miniștri, Comitetului Central pentru a găsi soluțiile cele mai corespunzătoare. Bineînțeles, trebuie să asigurăm respectarea principiului centralismului democratic, planificarea centrală a economiei, îmbinînd-o cu lărgirea drepturilor celor care sînt chemați să realizeze de fapt planul. Trebuie asigurată participarea tot mai largă a oamenilor muncii — stăpînii uzinelor, ai tuturor mijloacelor materiale din patria noastră — la elaborarea planurilor economice, a măsurilor de înfăptuire a lor, la întreaga activitate de construcție a societății socialiste.

Dezvoltarea și perfecționarea industriei noastre constructoare de mașini, introducerea tot mai largă a proceselor perfecționate de producție, a mecanizării și automatizării solicită muncitori și specialiști cu o înaltă calificare profesională și tehnică, cu un orizont tot mai larg de cultură, capabili să stăpînească mijloacele moderne de producție. Conducerile întreprinderilor, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, Ministerul Învățămîntului trebuie să ia toate măsurile pentru pregătirea cadrelor necesare de muncitori calificați, a numărului necesar de tehnicieni și ingineri, să acorde atenție sporită perfecționării cunoștințelor lor, informării și documentării tehnice-științifice asupra progreselor rapide pe care le cunoaște construcția de mașini pe plan mondial.

În următorii ani se prevede o creștere simțitoare a exportului de mașini și utilaje, îndeosebi de mașini-unelte. Întreprinderile trebuie să depună stăruințe și eforturi susținute pentru lărgirea varietății tipurilor de mașini și utilaje, realizarea lor la nivelul produselor similare din străinătate, pentru ca producția industriei noastre constructoare de mașini să poată concura cu succes și să se impună pe piața mondială.

Este necesar, totodată, să dezvoltăm colaborarea și cooperarea în producție cu țările socialiste și cu întreprinderile din alte țări, în vederea realizării unor instalații complexe de înaltă tehnicitate, atît pentru nevoile interne ale țării noastre și ale țărilor cu care vom coopera, cît și pentru vînzarea acestor produse pe piața mondială.

Ministerul Comerțului Exterior, în strînsă colaborare cu Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini și cu întreprinderile constructoare de mașini, a căror răspundere pentru exportul de mașini și utilaje trebuie să crească, au datoria de a lua măsurile necesare atît pentru realizarea sarcinilor de creștere a exportului în condițiile unei exigențe sporite față de calitatea tehnică a produselor livrate, cît și pentru înfăptuirea măsurilor de cooperare în producția industrială. În același timp, ele trebuie să asigure ca importurile ce se realizează să fie la nivelul celor mai reușite tipuri existente pe plan mondial, în termenele necesare, potrivit cerințelor actuale și de perspectivă ale economiei naționale.

Realizarea sarcinilor de mare răspundere din industria construcțiilor de mașini impune îmbunătățirea muncii organelor și organizațiilor de partid. Comitetele regionale, orășenești, raionale și organizațiile de partid din întreprinderi, institute de cercetări și proiectări trebuie să pună în centrul activității lor unirea tuturor eforturilor muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, oamenilor de știință și specialiștilor, în vederea înfăptuirii sarcinilor de plan și a ridicării industriei constructoare de mașini la nivelul cerințelor puse de dezvoltarea impetuoasă a științei și tehnicii contemporane.

Sindicatele și organizațiile Uniunii Tineretului Comunist trebuie să joace un rol tot mai activ în răspîndirea experienței înaintate, educarea oamenilor muncii, ridicarea cunoștințelor lor profesionale și tehnice.

Tovarăși,

Înfăptuirea importantelor îndatoriri ce revin lucrătorilor din industria construcțiilor de mașini va constitui un însemnat pas înainte în făurirea unei industrii moderne, va exercita o puternică influență asupra dezvoltării întregii economii naționale.

Ne exprimăm convingerea că muncitorii, inginerii și tehnicienii, oamenii de știință din sectorul construcțiilor de mașini nu-și vor precupeți eforturile pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, aducîndu-și contribuția la întărirea forței economice a țării, la creșterea continuă a bunăstării întregului popor, la mersul înainte al patriei pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, la înflorirea continuă a Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice. Întreaga asistență, în picioare, aplaudă îndelung).*

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN REGIUNEA ARGEȘ

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid și de stat

— 12 iunie 1966 —

Timp de două zile — a spus vorbitorul — ne-am întîlnit cu activul de partid din aproape toate raioanele regiunii Argeș, cu oameni ai muncii din întreprinderi industriale, cu țărani cooperatori din multe cooperative agricole de producție, cu oameni de știință și cultură. Aceste întîlniri au avut ca scop să discutăm împreună cum să acționăm mai bine în vederea îndeplinirii sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al partidului pentru regiunea Argeș. Întîlnirile, căldura cu care am fost întîmpinați peste tot de locuitorii orașelor și satelor regiunii Argeș ne-au impresionat puternic. Aceste întîlniri s-au transformat de fapt în adevărate manifestații de masă ale dragostei pentru partid, ale încrederii nestrămutate în politica marxist-leninistă a partidului nostru, a Comitetului său Central.

Într-adevăr, rezultatele obținute în anii construcției socialiste, puțini la număr, sînt de așa natură, încît au dat posibilitatea întregului popor să se convingă că partidul comunist este singurul partid din istoria îndelungată și zbuciumată a patriei noastre care exprimă în mod fidel interesele vitale ale maselor populare.

Am obținut rezultate mari în dezvoltarea industriei. Producem astăzi de zece ori mai mult decît în 1938. S-a dezvoltat și agricultura, deși nu în ritmul industriei. Ea

a asigurat însă continuu aprovizionarea populației cu produse agroalimentare și chiar unele disponibilități pentru export, ceea ce înseamnă că și în acest sector de activitate politica partidului nostru s-a dovedit justă. După cum știți, cooperativizarea s-a încheiat cu patru ani în urmă. Deși timpul e scurt, cooperativele noastre de producție, sistemul socialist de organizare a agriculturii noastre, și-au dovedit superioritatea, eficacitatea. Pe această cale este posibil ca într-un timp scurt să obținem progrese însemnate în dezvoltarea unei agriculturi înaintate. Desigur, aceasta este urmarea politicii juste, marxist-leniniste, a partidului nostru care se sprijină în întreaga muncă de dezvoltare a agriculturii pe masele largi ale țărănimii, se sfătuiește cu ele, merge împreună cu ele în realizarea tuturor sarcinilor ce ni le-am propus.

Am obținut rezultate mari și în dezvoltarea culturii, științei, artei. Deși este adevărat că în istoria patriei noastre au fost mulți oameni de știință, de cultură, de artă, care au purtat cu cinste în țară și în străinătate gloria talentului și priceperii poporului nostru, masele largi nu beneficiau în condițiile regimului burghezo-moșieresc de binefacerile culturii, artei și științei. În anii socialismului s-a generalizat învățămîntul de 8 ani, s-au dezvoltat puternic învățămîntul superior, știința, cultura. Trebuie să spunem că un merit al partidului nostru este faptul că în acești ani a știut să creeze condiții pentru manifestarea din plin a talentului creator al poporului nostru, al acelora care de-a lungul veacurilor au purtat tradițiile noastre minunate — așa cum spunea Vasile Alecsandri — adevărații făuritori ai literaturii, ai artei, ai culturii românești.

Am putea spune, tovarăși, că rezultatele pe care le-am obținut în toate domeniile de activitate sînt bune. Am reușit ca în această muncă uriașă să închegăm frăția de

nezdruncinat între clasa muncitoare și țărănimea muncitoare — cele două clase prietene care reprezintă principalii făuritori ai tuturor bunurilor materiale ale societății noastre socialiste.

Am rezolvat în mod just, conform învățăturii marxist-leniniste, problema națională, s-a întărit frăția între poporul român și naționalitățile conlocuitoare, care, de-a lungul veacurilor, în diferite regiuni ale țării noastre au muncit, au luptat și au făurit împreună tot ceea ce există în țara noastră. Maghiari, germani și oameni ai muncii de alte naționalități, împreună cu poporul român, și-au adus contribuția la dezvoltarea continuă a bogățiilor materiale și culturale ale României, au muncit, au învins greutățile și, strîns uniți, au construit socialismul în România.

Nu putem să nu menționăm că în activitatea noastră am avut și lipsuri, și nu puține, a trebuit să învingem greutăți, și nu puține. Caracteristic este însă faptul că partidul nostru, poporul nostru au găsit forțele necesare pentru a depăși lipsurile și greutățile și a asigura mersul continuu înainte al țării spre construcția socialismului, spre desăvîrșirea sa în România.

În acești ani, partidul nostru, care a condus întreaga operă de făurire a socialismului în România, s-a întărit, s-a dezvoltat, a devenit un partid puternic, de peste 1 500 000 de membri, uniți, cu o linie politică clară. El conduce poporul român pe calea desăvîrșirii construcției socialismului, a înfloririi națiunii române socialiste.

Cunoașteți programul elaborat de Congresul al IX-lea pentru următorii cinci ani. Se prevăd sarcini mari în toate domeniile de activitate. Industria va cunoaște o puternică dezvoltare, ca și agricultura, știința, cultura. Întreaga viață a poporului nostru va trebui să devină mai îmbelșugată, mai bună atît din punct de vedere al condițiilor materiale, cît și al celor spirituale. Nu sînt ușoare sarcinile trasate de

Congresul al IX-lea, dar rezultatele pe care le-am obținut în primele cinci luni în îndeplinirea planului industrial, rezultatele obținute în lucrările agricole, precum și măsurile luate de partid în vederea îmbunătățirii conducerii agriculturii, a îmbunătățirii elaborării planului cincinal, în vederea dezvoltării științei și culturii și alte măsuri organizatorice și politice arată că partidul, poporul au trecut cu succes la realizarea prevederilor planului cincinal. Avem convingerea că sarcinile Congresului al IX-lea vor fi pe deplin îndeplinite.

În cadrul prevederilor de viitor, îndatoriri mari revin și regiunii Argeș. În domeniul industriei se vor crea noi obiective industriale, cum sînt Rafinăria de țiței din Pitești, Combinatul petrochimic din Pitești și Combinatul petrochimic din Rîmnicu-Vîlcea, întreprinderile de textile din Pitești și de încălțăminte și cauciuc din Pitești și Drăgășani, Fabrica de ciment din Cîmpulung, Fabrica de produse cărbunoase din Slatina, Fabrica de frigidere din Găești și altele, se vor dezvolta întreprinderile existente. Ca rezultat, ponderea regiunii Argeș în producția industrială totală a țării va crește de la 3,3% în 1965 la 5,3% în 1970. Desigur, trebuie avut în vedere că unele obiective vor intra de fapt din plin în producție de-abia după 1970, eforturile făcute pentru industrializarea regiunii fiind de fapt mai mari decît arată ponderea la care m-am referit. Se va dezvolta, de asemenea, agricultura în regiunea dv., ca și în celelalte regiuni ale țării. Toate aceste prevederi fac parte din politica partidului nostru de dezvoltare a tuturor regiunilor țării în vederea asigurării condițiilor ca toți oamenii muncii să beneficieze de rezultatele construcției socialismului.

Dacă este just că o țară fără industrie nu poate fi socotită o țară stăpînă pe soarta sa, independentă și suverană, o regiune lipsită de industrie va rămîne în urmă din punct de vedere al nivelului economic și al nivelului vieții sociale, al dezvoltării științei și culturii. Iată de ce partidul nostru acordă o atenție deosebită amplasării teritoriale a noilor obiective economice, ridicării nivelului general al tuturor regiunilor. În felul acesta, întreaga țară va merge înainte spre desăvîrșirea construcției socialismului, asigurînd condiții din ce în ce mai bune de viață pentru toți oamenii muncii.

Cincinalul cuprinde prevederi mari și pentru învățămînt și cultură. M-am referit însă acum o jumătate de oră la ele în întîlnirea cu intelectualii și nu vreau să mai repet. Toate acestea fac însă, tovarăși, ca pe umerii activului de partid și de stat din regiune să apese îndatoriri și sarcini mari. Desigur că rezultatele pe care le-ați obținut pînă acum în muncă sînt o garanție că veți ști să vă îndepliniți și în viitor cu cinste îndatoririle. Organizația de partid Argeș este o organizație puternică, cu un număr mare de membri de partid, are un activ de partid bun, care a dovedit că știe să lucreze și să rezolve cu succes sarcinile. Avem de aceea convingerea că veți reuși să vă faceți datoria cu succes.

În cadrul vizitei noastre am ținut să mergem și la monumente care vorbesc de tradiția de luptă a poporului nostru și, totodată, de priceperea și de talentul său în creația artistică și culturală. Am vizitat monumente care datează încă de pe timpul Basarabilor, al lui Mircea, Neagoe, al lui Vlad Țepeș, al acelor voievozi care au pus de fapt bazele statului în Țara Românească. Cinstind memoria lor, noi am ținut să subliniem încă o dată că lupta pe care au dus-o pentru neatîrnarea țării noastre, pentru eliberarea de sub jugul străin a creat condițiile ca mai tîrziu să se poată înfăptui statul național unitar român, să se formeze națiunea română, să putem astăzi construi socialismul în România.

Am vizitat locuri unde revoluționarii din 1848 s-au adunat și au elaborat măsurile și ideile care au călăuzit lupta de înfăptuire a aspirațiilor naționale și sociale din vremea aceea în țările românești. Am fost la locul unde a stat un timp Tudor Vladimirescu, la Golești, unde s-au întîlnit mai tîrziu revoluționarii din Țara Românească, printre care și Bălcescu, am asistat la evocarea unuia dintre momentele importante ale pregătirii revoluției în Țara Românească — mă refer la tabăra de la Riureni, unde acum 118 ani Magheru își instruia formațiunile de luptă populare. Și, în încheiere, am vizitat casa unde a trăit o parte din viața sa scurtă, în cadrul familiei, Nicolae Bălcescu.

Într-o întîlnire cu un grup de ziariști străini mi s-a pus această întrebare : De ce acordăm noi o așa de mare atenție tradițiilor luptei patriotice și revoluționare ? Noi, comuniștii, considerăm că este o datorie de onoare de a studia, cunoaște și cinsti cum se cuvine pe cei care au contribuit la făurirea națiunii noastre, care și-au dat viața pentru libertatea națională și socială a poporului român. Noi, comuniștii, sîntem continuatorii a tot ceea ce are mai bun poporul român. Partidul comunist nu a apărut întîmplător în România. El este rezultatul unui întreg proces istoric de dezvoltare economică-socială care a dus la maturizarea clasei muncitoare, a luptei revoluționare și la formarea Partidului Comunist Român. Oare cum ar fi posibil ca un partid care își propune să conducă poporul pe calea făuririi unei orînduiri mai drepte, a orînduirii socialiste, să nu cunoască trecutul de luptă ? Îmi închipui că un asemenea partid ar fi sărac, ar fi lipsit de vlagă și fără nici o îndoială că nu s-ar putea bucura nici de sprijinul, nici de încrederea poporului. Or, tocmai pentru că partidul nostru continuă cele mai bune tradiții de luptă ale poporului, trage învățăminte din experiența trecutului și

depune eforturi pentru a asigura mersul înainte spre o viață mai bună a poporului, pentru construirea orînduirii socialiste, el se bucură de stima și de încrederea nelimitată a întregului nostru popor.

Oare cum s-ar simți un popor care nu și-ar cunoaște trecutul, nu și-ar cunoaște istoria, nu ar prețui și nu ar cinsti această istorie ? Nu ar fi ca un copil care nu-și cunoaște părinții și se simte străin în lume ? Fără nici o îndoială că așa ar fi, tovarăși. Iată de ce noi avem datoria să cunoaștem, să studiem trecutul de luptă al poporului nostru. Avem un trecut cu care ne putem mîndri. În condiții grele, poporul nostru și-a păstrat ființa națională. În această parte a lumii el a fost un factor de progres și civilizație, și-a adus contribuția la mersul înainte, pe calea unei vieți mai bune. Iată de ce noi, comuniștii, cinstind pe cei care în trecut și-au dat viața pentru fericirea poporului, tragem din lupta lor învățăminte pentru prezentul pe care-l făurim și, totodată, pentru a pune bazele viitorului, educăm tineretul în spiritul dragostei și respectului față de lupta și munca înaintașilor. Numai așa tineretul nostru va învăța să ducă mai departe ceea ce au făurit înaintașii, ceea ce făurește generația de astăzi, să păstreze ca lumina ochilor și să întărească independența și suveranitatea patriei noastre.

Partidul nostru are, de asemenea, tradiții glorioase de luptă. Mulți comuniști, în anii grei ai ilegalității, au înfruntat cu eroism teroarea burghezo-moșierească, au ținut sus steagul luptei pentru independență și suveranitate națională. Prin aceasta, partidul și-a cîștigat pe drept încrederea și respectul întregului nostru popor. Și în regiunea dv. au trăit și au luptat în ilegalitate comuniști. A vorbit aici astăzi tovarășul Năstăsescu, ne-am întîlnit la Rîmnicu-Vîlcea cu tovarășul Șimlea, știu că mai există și alții ca tovarășul Vasilescu, de pildă. Acum 30 și ceva

de ani am lucrat împreună aici. Eu lucram pe linie de U.T.C. atunci și știu că fiecare dintre ei, cu priceperea și cunoștințele lor, și-au adus contribuția la lupta partidului, și-au îndeplinit îndatoririle primite. Desigur, tovarăși, am fi putut face mai mult. Dar e o mîndrie pentru noi, comuniștii din ilegalitate, pentru toți comuniștii, că partidul nostru a știut să depășească momentele grele din activitatea sa și să asigure mersul înainte al luptei revoluționare, că el și-a îndeplinit cu cinste rolul de avangardă a clasei muncitoare, a întregului nostru popor. În fața acestor tradiții, a acelora care s-au jertfit în decursul secolelor pentru binele poporului, noi am ținut, vizitînd regiunea Argeș, să ne înclinăm, să aducem prinosul nostru de recunoștință.

În continuare tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: Ceea ce facem în construcția socialismului este o contribuție la întărirea forței sistemului mondial socialist, la cauza socialismului și păcii în întreaga lume. Cu cît mai puternică este fiecare țară socialistă, cu cît își dezvoltă mai puternic economia, cultura, știința, cu atît mai mare este contribuția sa la întărirea sistemului socialist, a unității sale, la creșterea influenței socialismului asupra desfășurării vieții contemporane.

În centrul politicii noastre externe stă prietenia cu țările socialiste, întărirea continuă a colaborării și unității în cadrul sistemului socialist mondial. Noi dezvoltăm însă, în același timp, colaborarea cu toate țările lumii, indiferent de orînduirea lor socială, aducîndu-ne în felul acesta aportul la cauza păcii mondiale. În spiritul principiilor internaționalismului, poporul nostru și-a adus și își aduce, de asemenea, continuu contribuția la sprijinirea luptei de eliberare națională și socială a popoarelor care gem încă sub exploatare și asuprire. Partidul și statul nostru acordă luptei poporului vietnamez sprijin material, politic și moral, militează pentru întărirea solidarității internaționale în lupta pentru înfrîngerea agresorilor americani în Vietnam.

În continuare vorbitorul a spus: Țara noastră a suferit în ultimii 50 de ani de două ori de pe urma agresiunii imperialismului german. Problema securității europene nu este pentru poporul nostru o problemă abstractă, ea este legată de asigurarea condițiilor muncii sale pașnice, de posibilitatea de a asigura mersul înainte al desăvîrșirii construcției socialiste și crearea condițiilor pentru trecerea la construirea comunismului. Iată de ce partidul nostru, guvernul nostru se preocupă îndeaproape de problema securității europene. Noi am inițiat la Organizația Națiunilor Unite cunoscutele propuneri din toamna anului trecut privind dezvoltarea relațiilor dintre țările din Europa cu sisteme sociale deosebite. Considerăm că trebuie să militămcu perseverență în vederea asigurării unor relații noi între statele din Europa, indiferent de orînduirea lor socială, relații care să pornească de la recunoașterea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, de a-și alege regimul social pe care îl dorește, relații care să se bazeze pe respectul suveranității și independenței, pe principiul neamestecului în treburile interne ale altor țări, al egalității depline în drepturi între toate națiunile din Europa. Numai pe această bază se pot crea condiții pentru o adevărată securitate în Europa.

Este fără îndoială că în acest cadru trebuie să-și găsească rezolvare și problema germană. Trebuie să se creeze condițiile pentru ca unificarea Germaniei să fie rezultatul înțelegerii dintre cele două state germane, a germanilor înșiși. Trebuie pînă atunci, desigur, să se pornească de la realitățile de astăzi ale existenței celor două state germane și împreună cu ele să lucrăm pentru securitatea Europei. Noi sîntem interesați, ca și alte popoare

din Europa, ca rezolvarea problemei germane să se facă pe cale democratică și pașnică, excluzîndu-se orișice posibilitate de reinviere a militarismului și revanșismului german. Noi sîntem interesați, ca și alte popoare din Europa, ca Germania să nu posede sub nici o formă armament atomic. O Germanie unificată trebuie să fie o Germanie democratică, pașnică, care să aibă posibilitatea ca, alături de celelalte națiuni din Europa, să-și aducă contribuția la securitatea generală, la progresul și civilizația continentului nostru. Europa e unul din leagănele civilizației, ea a dat mult pentru omenire, și are încă forțe puternice pentru a-și aduce contribuția la dezvoltarea viitoare a societății omenești. Iată de ce noi considerăm că fiecare popor din Europa, fiecare guvern pe care îl interesează soarta poporului său și a păcii trebuie să meargă pe linia organizării unei securități europene pe baze noi — acelea ale egalității în drepturi între toate națiunile europene. Să fie excluse blocurile militare, să plece trupele neeuropene din Europa, să fie desființate bazele militare, să se retragă trupele străine de pe teritoriul unui stat străin în granițele sale naționale, să creăm condiții ca în Europa să nu existe armament atomic. Toate acestea sînt probleme care frămîntă astăzi intreaga omenire, dar îndeosebi popoarele din Europa. De aceea, partidul nostru, guvernul nostru militează activ ca aceste probleme să-și găsească rezolvarea corespunzătoare, în interesul popoarelor europene, al păcii în Europa și în întreaga lume. Noi sîntem pentru desființarea pactului agresiv N.A.T.O. și, ca urmare, și a Pactului militar de la Varșovia. Considerăm că blocurile militare au devenit un anacronism în viața politică. Sîntem însă obligați ca atîta timp cît imperialiștii vor menține pactul agresiv N.A.T.O., să luăm măsuri de întărire a capacității de apărare a țării noastre împreună cu celelalte țări socialiste din Pactul de la Varșovia, să întărim

cooperarea pentru a asigura condiții ca orișice încercare agresivă a imperialiștilor americani, a forțelor reacțiunii să poată fi zdrobită. Considerăm însă că numai prin desființarea blocurilor militare vom putea ajunge la o adevărată securitate în Europa, vom putea influența în crearea condițiilor de securitate în întreaga lume.

Iată, tovarăși, cîteva probleme pe care am vrut să le pun în fața activului nostru de partid din regiunea Argeș, pentru a înțelege mai bine marile sarcini ce ne revin în vederea înfăptuirii hotărîrilor Congresului al IX-lea.

Eu doresc să închei exprimînd încă o dată convingerea că organizația de partid din regiunea Argeș, organizație puternică, legată cu masele largi populare, va ști să-și îndeplinească cu cinste sarcinile care îi revin. Întîlnirile pe care le-am avut cu oamenii muncii, manifestările pline de dragoste și încredere față de partidul nostru, față de Comitetul Central ne-au sporit și mai mult hotărîrea de a munci pentru a asigura ca România să ajungă în 1970 la un nivel de dezvoltare economică, culturală, științifică peste prevederile stabilite de Congresul al IX-lea. Pentru nici un comunist nu există o îndatorire mai mare decît aceea de a servi poporul, de a servi patria. Noi, comuniștii, cărora poporul și partidul ne-au încredințat munci de răspundere, vom face totul pentru a răspunde încrederii partidului și poporului, pentru a asigura înflorirea națiunii noastre socialiste, bunăstarea celor ce muncesc.

Propun, tovarăși, să ridicăm paharul pentru partidul nostru, pentru întărirea lui continuă și a legăturilor sale cu masele largi de oameni ai muncii, pentru poporul român, constructor al socialismului, pentru înflorirea națiunii noastre socialiste, pentru activul nostru de partid de la Argeș și pentru toate organizațiile de partid din regiune.

În sănătatea dumneavoastră, tovarăși !

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN REGIUNEA OLTENIA

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid și de stat

— 14 iunie 1966 —

Dragi tovarăși,

Timp de două zile am vizitat cîteva din raioanele regiunii Oltenia, cîteva din marile întreprinderi construite în anii socialismului, cooperative de producție agricole, Universitatea — sau, mai bine zis, viitoarea universitate Craiova — ne-am întîlnit cu muncitori, țărani, intelectuali din Craiova și din raioanele regiunii Oltenia — bărbați, femei, bătrîni, tineri. Aș putea spune că, într-un fel sau altul, ne-am întîlnit cu sute de mii de cetățeni ai regiunii Oltenia.

E greu de redat în cuvinte impresiile acestei vizite, pentru că ele sînt deosebit de bogate, de multilaterale.

Am apreciat entuziasmul și priceperea cu care oamenii muncii din Oltenia înfăptuiesc hotărîrile partidului. Am văzut manifestările de dragoste, de încredere nemărginită în politica partidului nostru — încredere întru totul îndreptățită, întrucît întreaga activitate a partidului, a Comitetului său Central corespunde pe deplin intereselor vitale ale poporului nostru. Această încredere este rezultatul faptului că în anii socialismului s-au obținut succese remarcabile în dezvoltarea industriei, agriculturii, științei, culturii, în creșterea nivelului de viață al tuturor oamenilor muncii.

În acești ani Oltenia a cunoscut și ea o puternică dezvoltare. În timp ce în trecut existau aici doar cîteva întreprinderi industriale, cu un număr mic de muncitori, astăzi Oltenia posedă asemenea uzine ca „Electroputere", o mîndrie a electrotehnicii României socialiste ; produce petrol, cărbune, ceea ce nici nu se putea concepe în trecut. S-a ridicat agricultura, pe vremuri destul de înapoiată. Masele largi beneficiază din plin de cultură, învățămînt, știință — inaccesibile în trecut. În puternica dezvoltare cunoscută de Oltenia, ca și de celelalte regiuni ale patriei, își găsește expresie politica partidului nostru de ridicare armonioasă, economică și culturală, a întregii țări, de creștere a nivelului de viață al întregului popor. Numai astfel se creează condițiile desăvîrșirii cu succes a construcției socialiste și trecerii în viitor la construirea societății comuniste.

După cum știți, Congresul al IX-lea a elaborat un program larg de dezvoltare privind toate domeniile activității sociale. În centrul preocupărilor partidului se află în continuare dezvoltarea industriei, și îndeosebi a industriei grele. Istoria tuturor țărilor, inclusiv istoria țării noastre, demonstrează că fără industrie o țară nu se poate bucura de binefacerile civilizației, nu poate să-și asigure mersul înainte, să obțină bunăstarea și fericirea oamenilor muncii. Fără industrie nu poate fi vorba de o economie dezvoltată, care constituie baza prosperității societății, chezășia independenței și suveranității naționale. Programul stabilit de Congresul al IX-lea creează condiții ca pînă în 1970 să se înfăptuiască în acest sens o importantă schimbare calitativă în țara noastră ; cel puțin 50% din populația activă va ajunge să lucreze în industrie și în alte sectoare neagricole. În felul acesta vom putea spune că am reușit să scurtăm drumul care ne mai desparte încă de țările avansate din punct de vedere industrial și, în general, economic.

În cadrul programului de industrializare a țării, regiunea Oltenia va cunoaște un mare avînt. Este suficient să mă refer la faptul că investițiile care se vor face în acești cinci ani în Oltenia se cifrează la peste 26 miliarde lei, peste 10% din totalul investițiilor pe țară. Cred că nu este nevoie să dau citire listei bogate a întreprinderilor noi și a celor care se vor dezvolta — cifra aceasta vorbește de la sine ! Un avînt foarte puternic va cunoaște industria carboniferă ; din cele 26 de miliarde, circa 2,600 miliarde se investesc numai în construcția de mine și cariere noi. Producția de cărbune va ajunge în 1970 la circa 7 000 000 tone, iar în 1975 la circa 17 000 000—22 000 000 tone. Este un obiectiv care presupune un mare efort — dar, ca rezultat, Oltenia va produce singură în 1970 tot atît cărbune cît întreaga Românie în 1938.

Se va dezvolta considerabil sectorul energetic ; se va dubla capacitatea termocentralelor existente prin realizarea unor noi capacități de circa 630 MW și se va construi o nouă termocentrală la Rovinari. Se prevede să se construiască o fabrică de mașini agricole la Craiova, o uzină de roți monobloc, probabil la Balș, unde vor lucra circa 3 000 de muncitori, o nouă uzină de îngrășăminte azotoase cu o producție anuală de 300 000 de tone azotat de amoniu și 300 000 de tone uree ; un combinat de celuloză la Tr. Severin, o fabrică de cherestea, placaje și semifabricate la Filiași, o tăbăcărie la Corabia și o fabrică de încălțăminte la Craiova ; tot la Craiova o fabrică de confecții ; la Caracal o fabrică de tricotaje, iar la Băilești o fabrică de vată medicinală și articole sanitare, la Corabia o fabrică de zahăr — precum și o serie de alte întreprinderi. Practic, pînă în 1970 în unitățile noi și în cele existente ale regiunii vor lucra aproape încă 80 000 de salariați. Această cifră vorbește despre efortul, amploarea și ritmul înalt în care se

industrializează regiunea Oltenia. Iată, tovarăși, ce sarcini mari vă revin din programul stabilit de Congresul al IX-lea al partidului privind industrializarea patriei noastre.

Va trebui, totodată, să dezvoltăm puternic agricultura. Oltenia este o regiune agricolă ; ea are condiții bune pentru a obține producții mari de cereale, pentru dezvoltarea viticulturii, pomiculturii, legumiculturii, pentru o creștere mai susținută a zootehniei. Toate acestea presupun o mai mare atenție pentru folosirea mijloacelor tehnice, a îngrășămintelor, a științei agricole. Oltenia a obținut unele rezultate bune în agricultură, dar trebuie să spunem aici, în fața activului de partid, că nu putem fi mulțumiți cu ceea ce s-a realizat. Desigur, se pot aduce argumente și văd că unii activiști par gata să se justifice, să se refere la condiții climatice, la secetă etc. Cu toate condițiile climatice, cîteodată cu adevărat vitrege, se puteau obține producții mai mari. S-a irigat însă puțin ; este semnificativ pentru posibilitățile pe care le aveți, faptul că numai în primăvara aceasta, cînd v-ați apucat ceva mai serios de treabă — nu spun nici acum că v-ați ocupat cu toate forțele —, ați reușit să irigați 16 000 hectare în cooperativele agricole de producție. Există apă, dar apa se duce pe Dunăre, iar cerealele, porumbul, legumele se usucă atunci cînd este secetă. Așa că, pînă la urmă, de vină nu este seceta, ci faptul că nu am luat măsurile necesare pentru folosirea apei de care dispunem ; dacă nu ne cade din cer să o luăm din Dunăre și din rîuri și să o aducem pe terenurile agricole. În concluzie, și în domeniul agriculturii Oltenia are multe de făcut.

În regiune se dezvoltă puternic învățămîntul. Nu doresc să mă opresc mai mult la această problemă, de care ne-am ocupat ieri în întîlnirea cu intelectualii. Veți avea Universitate. De anul acesta a început să funcționeze un centru de cercetări al Academiei ; se va dezvolta activitatea

a numeroase laboratoare uzinale, dintre care unele se vor apropia de nivelul unor adevărate institute de cercetări. Și în acest domeniu, Oltenia va trebui să aducă o contribuție importantă la îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al partidului.

Cred că putem spune că există condițiile necesare ca toate aceste sarcini să poată fi duse la bun sfîrșit. Avem în Oltenia o organizație de partid puternică, cu peste 100 000 de membri, un activ de partid și de stat care a cîștigat experiență, pricepere și care a dovedit că atunci cînd se apucă serios de treabă poate rezolva orice problemă care i se pune. De aceea, noi avem convingerea că sarcinile care revin regiunii Oltenia din programul general de dezvoltare al patriei noastre vor fi îndeplinite în cele mai bune condiții.

În cursul vizitei pe care am făcut-o zilele acestea prin regiunea Oltenia, ne-am oprit și la unele din monumentele de artă și cultură, precum și la monumente legate de lupta pentru formarea națiunii române, pentru libertatea națională și socială. Oltenia este bogată și în asemenea monumente, oltenii au într-adevăr tradiții glorioase de luptă — ca, în general, toți românii, pentru că, în fond, Oltenia, Muntenia, Ardealul și Moldova au constituit întotdeauna o unitate și, deși despărțite vremelnic, au luptat împreună, s-au ajutat între ele. Numai așa au putut învinge greutățile de-a lungul secolelor, ajungînd la formarea statului național unitar de astăzi. De aici, din aceste meleaguri ale României, s-au ridicat viteji de seamă, s-ar putea spune legendari, care nu au precupețit nimic, nici viața, pentru a asigura mersul înainte al poporului nostru, ca Mihai Viteazu, Tudor Vladimirescu. Deși nu era din Oltenia, Mircea cel Bătrîn tot pe aceste meleaguri a trăit multe din momentele grele ca și din cele de bucurie. Din Oltenia s-au ridicat oameni de seamă în domeniul artei, literaturii. Am vizitat astăzi Tîrgu-Jiul unde am văzut unele din lucrările lui Brâncuși care, marcînd o etapă importantă în dezvoltarea artei, reprezintă mari valori ale culturii noastre și ale culturii universale. S-au ridicat din Oltenia oameni de talia lui Titulescu, care a militat neobosit pentru independența și suveranitatea României. Nu există domeniu de activitate în care Oltenia să nu fi fost prezentă de-a lungul veacurilor și să nu-și fi adus aportul la dezvoltarea poporului nostru, la formarea națiunii române, a culturii și artei naționale. Aceste monumente de artă și mărturii ale tradițiilor luptei naționale și sociale sînt o neprețuită comoară pentru întregul nostru popor și am considerat că venind în Oltenia nu putem să nu le vizităm, nu putem să nu aducem omagiul nostru acelora cărora le datorăm faptul că poporul nostru a reușit să învingă greutățile întîmpinate de-a lungul secolelor și să-și păstreze ființa națională, să poată astăzi construi socialismul.

Am fost la Padeș, acolo unde acum 145 de ani Tudor Vladimirescu și-a pregătit tabăra pentru a porni la luptă; cred că e bine să considerăm manifestarea de astăzi de la Padeș ca o sărbătoare a împlinirii a 145 de ani de la răscoală. Această aniversare trebuie să se reflecte mai larg în presa noastră și, în general, să i se dea cinstea pe care o merită această dată memorabilă în istoria luptelor poporului nostru pentru eliberarea socială și națională. S-ar cuveni ca monumentele de artă și de cultură, care oglindesc tradițiile revoluționare să fie ceva mai bine îngrijite și, mai cu seamă, mai bine puse în valoare. Un popor care are asemenea tradiții democratice, revoluționare, patriotice trebuie să știe să le păstreze, să le cultive. Ele trebuie să constituie un mijloc de educare a tinerelor generații care, cunoscînd trecutul de luptă, ca și prezentul, să învețe cum

să făurească mai bine viitorul pentru a crea condiții de viață din ce în ce mai bune poporului nostru, pentru a asigura independența și suveranitatea națională, dezvoltarea națiunii române ca națiune egală în drepturi în rindul națiunilor socialiste, în rîndul națiunilor întregii lumi.

Există în Oltenia locuri legate de momente importante ale luptei revoluționare a clasei muncitoare, a Partidului Comunist Român care, de asemenea, trebuie mai bine puse în valoare, urmărindu-se ca ele să constituie, împreună cu celelalte, un tot unic, pentru că de fapt nu se poate despărți lupta comuniștilor, a mișcării revoluționare muncitorești, de lupta din trecut a poporului nostru; numai considerîndu-le ca un tot unic înțelegem mai bine de ce partidul nostru a reușit să devină cu adevărat exponentul năzuințelor naționale ale poporului, să se bucure de încrederea, respectul și sprijinul nelimitat ale întregului nostru popor.

A vorbit aci tovarășul Jianu. În sală, după cîte știu, sînt și alți tovarăși care au activat în perioada ilegalității. Militanți revoluționari din Oltenia au luat parte în 1921 la constituirea Partidului Comunist Român, au activat în decursul anilor în rîndurile partidului. Au existat organizații revoluționare în mai toate județele regiunii. Consider că e de datoria propagandei noastre de partid, a comitetului regional, a istoricilor din regiune să studieze și să facă cunoscute tinerelor generații tradițiile minunate ale luptei revoluționare a partidului nostru.

Iată cîteva din gîndurile pe care am vrut să le exprim în fața dv. în legătură cu tradițiile trecutului mai îndepărtat și mai apropiat, de care va trebui să ne ocupăm mai mult decît pînă acum.

În toate aceste vizite ne-am întîlnit cu un număr mare de oameni ai muncii. Am ascultat multe păreri, am expus

impresiile și părerile noastre asupra unor probleme. Am avut, de fapt, un număr mare de consfătuiri asupra unui larg cerc de probleme ale construcției socialiste — economice, culturale, științifice — ale activității de partid. Se poate spune că din aceste consfătuiri și întîlniri largi am avut mult de cîștigat și noi — și cred că și acei cu care ne-am întîlnit și am discutat. Forma aceasta pe care partidul nostru o promovează, de a se sfătui cu masele largi, cu poporul, asupra politicii sale economice, culturale, asupra politicii internaționale este caracteristică democrației noastre socialiste și ea ajută la găsirea celor mai bune soluții pentru a asigura înfăptuirea liniei generale elaborate de Congresul al IX-lea al partidului. Ea constituie totodată o manifestare a unității de nezdruncinat dintre partidul comunist, forța conducătoare a societății noastre, și întregul popor, care urmează neabătut politica partidului.

A vorbit aci tovarășa cooperatoare din Goicea Mare, și a arătat că sentimentele țăranilor cooperatori au fost exprimate nu numai prin cuvinte, ci și prin fețele lor, prin zîmbetele lor, prin entuziasmul lor. Și aceasta nu numai la Goicea Mare; într-adevăr, aș putea spune că sentimentele de dragoste nemărginită și adeziunea totală la politica internă și externă a partidului nostru au fost oglindite în toate manifestările. A fost exprimată puternic dorința tuturor — bărbați și femei, tineri și bătrîni, — de a arăta că aprobă și sprijină politica partidului nostru, sînt hotărîți să o înfăptuiască. Aceasta este pentru noi cea mai bună verificare că drumul trasat de Congresul al IX-lea al partidului în politica internă și în cea internațională este un drum bun, că el este urmat de întregul popor. Aceasta ne dă tuturor și mai multă încredere și ne întărește hotărîrea de a lupta neabătut pentru a asigura realizarea sarcinilor Congresului.

Noi, comuniştii, avem obligaţia de a face să sporească continuu încrederea pe care o are poporul român în partid, în politica sa — muncind şi mai bine şi sfătuindu-ne întotdeauna cu masele celor ce muncesc; dv., care formaţi activul de partid, cînd aveţi de rezolvat probleme mai mari sau chiar mai mici, înainte de a lua o hotărîre, întrebaţi pe oamenii muncii de diferite categorii, sfătuiţi-vă cu ei, şi numai după aceasta acţionaţi; aşa va exista întotdeauna garanţia că măsurile adoptate sînt cele mai apropiate de necesităţi, de realitate. Va exista în acelaşi timp şi siguranţa că aceste măsuri vor fi înţelese de oamenii muncii, că ei vor lupta pentru înfăptuirea lor.

Desigur că pentru noi, acei cărora partidul, poporul ne-au încredinţat munci de conducere, nu există obligaţie, îndatorire mai înaltă decît aceea de a face totul ca încrederea poporului să nu fie în nici un fel dezminţită, de a munci în aşa fel încît să asigurăm mersul continuu înainte al patriei. Puteţi fi siguri, tovarăşi, că pentru fiecare dintre noi nu există datorie mai presus decît aceasta, că vom face totul pentru a servi interesele poporului nostru, pentru a aplica în viaţă linia partidului.

Aş dori să mă refer şi la unele probleme internaţionale. Poziţia partidului nostru în aceste probleme este cunoscută dar e bine ca, din cînd în cînd, să reamintim unele aspecte. Trebuie, în general, să acordăm o mai mare atenţie înarmării partidului, tuturor oamenilor muncii, întregului popor cu cunoaşterea şi înţelegerea mersului evenimentelor internaţionale, pentru că schimbările care au loc în lume sînt destul de rapide şi cine nu este pregătit poate rămîne cîte o dată nedumerit văzînd desfăşurarea lor.

În ultimul timp, imperialiştii americani şi-au intensificat acţiunile agresive; ei duc de doi ani război în Vietnam, bombardează o ţară socialistă, au organizat comploturi în-

tr-un şir de ţări din America Latină, Asia, Africa. Se poate oare spune că imperialiştii americani şi, în general cercurile reacţionare internaţionale, sînt mai puternice decît în trecut? Fără îndoială că nu. Dar ei profită de lipsa de unitate dintre ţările socialiste, din mişcarea comunistă şi muncitorească şi încearcă, într-o formă sau alta, să înăbuşe avîntul luptei revoluţionare şi, dacă este posibil, să recîştige unele din poziţiile pierdute. De fapt, actele lor de agresiune nu oglindesc forţa, tăria imperialismului american şi, în general, a reacţiunii, ci reflectă tocmai frica lor în faţa desfăşurării impetuoase a luptei clasei muncitoare şi a popoarelor pentru eliberare naţională şi socială, reprezintă încercări de a opri în loc procesele sociale contemporane.

Noi putem spune fără să greşim că forţele care luptă împotriva imperialismului — ţările socialiste, mişcarea comunistă, mişcarea de eliberare naţională şi în general forţele care se pronunţă împotriva unui nou război mondial — sînt cu mult mai puternice şi dacă ele vor fi vigilente, dacă vor acţiona unite, vor putea împiedica un nou război, vor zădărnici actele agresive ale imperialismului. Aceasta presupune însă unitatea ţărilor socialiste, a mişcării comuniste. Aşa cum este cunoscut, partidul nostru militează neabătut pentru realizarea acestei unităţi, pe baza egalităţii în drepturi, a respectului independenţei, suveranităţii, neamestecului în treburile interne ale altor partide sau altor ţări. Astăzi nu mai este posibilă existenţa unui centru internaţional, care să elaboreze o linie unică pentru toate partidele. Viaţa demonstrează că astăzi fiecare partid trebuie să-şi elaboreze linia generală, tactica şi strategia, corespunzător condiţiilor concrete economice, sociale şi istorice din ţara unde îşi desfăşoară activitatea, să fie strîns legat de poporul respectiv, să fie exponentul intereselor lui

vitale. Numai aşa va putea deveni forţa politică conducătoare a poporului, a naţiunii respective. Cu atît mai mult se impune acest lucru pentru ţările socialiste. Desigur că atît partidele comuniste, cît şi ţările socialiste pornesc în elaborarea politicii lor de la adevărurile generale ale marxism-leninismului, dar aceasta nu înseamnă că problemele construcţiei socialiste trebuie să se rezolve în acelaşi mod în toate ţările. Nici condiţiile, nici nivelul de dezvoltare a ţărilor nu sînt aceleaşi. Pornind de aceea de la principiile generale, comune, trebuie să realizăm unitatea asupra problemelor principale, fundamentale, lăsînd ca fiecare partid, fiecare ţară să-şi rezolve problemele aşa cum consideră mai bine. În felul acesta vom putea asigura şi unitatea şi solidaritatea internaţională.

Noi considerăm că dacă fiecare ţară socialistă va reuşi să-şi dezvolte economia, ştiinţa, cultura, adică să obţină un mers continuu înainte în construcţia socialismului, aceasta va fi nu numai în interesul poporului şi ţării respective, ci va contribui şi la întărirea întregului sistem mondial socialist. Fireşte, aceasta nu exclude schimbul de experienţă, posibilitatea de a învăţa unul de la altul. În măsura în care fiecare ţară socialistă va fi puternică, socialismul va reprezenta într-adevăr o forţă de granit, de neînvins, va constitui un exemplu şi va influenţa evoluţia celorlalte popoare pentru a păşi şi ele pe calea nouă a socialismului. În aceasta constă de altfel o trăsătură esenţială a internaţionalismului. Internaţionalismul nu este o lozincă generală fără conţinut — vorbind despre ţările socialiste, el se materializează tocmai în felul în care fiecare ţară îşi aduce, prin rezultatele pe care le obţine, contribuţia la întărirea forţei sistemului socialist mondial, la creşterea prestigiului şi influenţei sale în lume.

Desigur, există şi alte domenii în care se manifestă internaţionalismul, cum ar fi sprijinirea luptei revoluţionare de eliberare naţională a popoarelor. Acum, cînd poporul vietnamez, cînd R. D. Vietnam, ţară socialistă, este atacată şi bombardată de imperialiştii americani, ne manifestăm internaţionalismul socialist ajutînd Republica Democrată Vietnam pentru a putea înfrînge pe agresorii americani. Mai mult decît oricînd, este nevoie de întărirea solidarităţii internaţionale pe baza respectului reciproc, a încrederii şi întrajutorării tovărăşeşti. Aşa cum spune poporul român „prietenul la nevoie se cunoaşte". Or, azi, cel care are nevoie de ajutor este poporul vietnamez. Sprijinirea acestuia este o manifestare importantă a internaţionalismului.

Delegaţia noastră care a vizitat Vietnamul a purtat discuţii largi cu tovarăşii vietnamezi. Ei s-au declarat pe deplin mulţumiţi de ajutorul material, politic şi moral pe care îl acordă România. Noi i-am asigurat şi îi asigurăm pe tovarăşii vietnamezi că le vom da în continuare tot sprijinul nostru pînă la victoria finală împotriva agresorilor imperialişti. Totodată vom depune eforturi pentru a contribui la mobilizarea şi mai intensă a tuturor forţelor antiimperialiste, a cercurilor largi ale opiniei publice internaţionale împotriva agresiunii americane în Vietnam. Aceasta este una din problemele care preocupă îndeaproape conducerea partidului şi statului nostru. Concentrîndu-şi eforturile pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste, poporul român îşi va îndeplini totodată cu cinste îndatoririle ce-i revin în cadrul luptei generale antiimperialiste, pentru socialism şi pace în lume.

Iată cîteva probleme ale situaţiei internaţionale pe care am vrut să le expun în faţa activului de partid din Oltenia. Închei prin a mulţumi tuturor oamenilor muncii cu care ne-am întîlnit, pentru căldura cu care ne-au înconjurat,

asigurîndu-i că vom răspunde dragostei manifestate prin felul în care vom munci, fiecare dintre noi, pentru îndeplinirea sarcinilor încredințate de partid.

Doresc să urez activului de partid, tuturor comuniștilor, oamenilor muncii din Oltenia să obțină noi succese în activitatea lor, să nu precupețească nici un efort pentru a îndeplini marile îndatoriri ce le revin din cadrul planului cincinal. Vă doresc, tovarăși, multă sănătate și multă fericire tuturor. *(În repetate rînduri cuvîntarea a fost subliniată cu vii și puternice aplauze).*

TOAST ROSTIT LA DEJUNUL OFERIT DE C.C. AL P.C.R. ȘI CONSILIUL DE MINIȘTRI AL R. S. ROMÂNIA CU PRILEJUL VIZITEI ÎN ȚARA NOASTRĂ A DELEGAȚIEI DE PARTID ȘI GUVERNAMENTALE A R. P. CHINEZE, CONDUSĂ DE TOVARĂȘUL CIU EN-LAI

— *17 iunie 1966* —

Adresîndu-se tovarășului Ciu En-lai, celorlalți oaspeți chinezi, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: Am deosebita plăcere de a vă adresa dumneavoastră, distins sol al poporului frate chinez, celorlalți oaspeți din delegația de partid și guvernamentală, salutul cordial, tovărășesc al conducerii partidului și statului nostru, al tuturor comuniștilor și întregului popor român.

În vizita pe care o faceți în Republica Socialistă România își găsesc expresie prietenia și relațiile frățești, de solidaritate internaționalistă dintre poporul român și poporul chinez, dintre partidele și țările noastre.

Oamenii muncii din România au urmărit cu profundă simpatie lupta eroică, îndelungată a poporului chinez împotriva imperialismului, a reacțiunii interne, pentru eliberare națională și socială. Victoria revoluției și proclamarea Republicii Populare Chineze au constituit un moment de cotitură în multimilenara istorie a Chinei, un factor de deosebită importanță în schimbarea raportului de forțe pe plan mondial în favoarea socialismului și mișcării de eliberare a popoarelor, un eveniment de mare însemnătate al epocii noastre. Poporul român se bucură din inimă de remarcabilele realizări dobîndite de poporul chinez sub încercata conducere a partidului său comunist, în dezvoltarea industriei, agriculturii, științei și tehnicii, în

construcția socialismului, realizări ce demonstrează forța și energia creatoare a unui popor eliberat de jugul exploatării și asupririi. Este cunoscut rolul pe care-l joacă Republica Populară Chineză, cu marile sale resurse materiale și umane, în viața internațională contemporană, în lupta împotriva imperialismului, pentru libertate, socialism și pace. Succesele Chinei populare, ale tuturor țărilor socialiste, sporesc continuu uriașa forță a sistemului mondial socialist, înrîurirea pe care acesta o exercită asupra dezvoltării sociale contemporane.

Vizita dumneavoastră — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu — are loc într-o perioadă cînd poporul român își consacră toate eforturile îndeplinirii hotărîrilor Congresului al IX-lea al partidului, îndreptate spre continuarea operei de desăvîrșire a construcției socialismului, spre dezvoltarea industriei și agriculturii, a științei și culturii, întărirea patriei, înflorirea națiunii noastre socialiste. Sîntem bucuroși că veți avea prilejul de a cunoaște îndeaproape activitatea și preocupările partidului și poporului nostru.

Între țările noastre s-au statornicit și se întăresc relații de colaborare tovărășească pe tărîm economic, politic, tehnic-științific, cultural ; se dezvoltă, de asemenea, relațiile prietenești între cele două partide ale noastre, între organizațiile obștești, schimburile de delegații în diferite domenii de activitate. Vizita dumneavoastră, convorbirile pe care le-am început astăzi vor aduce, fără îndoială, o contribuție importantă la dezvoltarea legăturilor multilaterale dintre popoarele, partidele și țările noastre, în spiritul internaționalismului socialist, al respectării independenței și egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

În cadrul schimbului de păreri vom avea prilejul să discutăm despre problemele actuale ale vieții internaționale, ale mișcării comuniste și muncitorești. Asemenea discuții și convorbiri constituie, după părerea noastră, o formă utilă și rodnică pentru o mai bună cunoaștere și înțelegere reciprocă, pentru dezvoltarea legăturilor internaționaliste dintre țările socialiste, dintre partidele comuniste și muncitorești.

Abordînd problemele internaționale vorbitorul a arătat că o caracteristică a realităților internaționale contemporane este dezvoltarea viguroasă a luptei popoarelor împotriva reacțiunii, a imperialismului, pentru libertate, democrație, socialism și pace. Urmărind să împiedice prin toate mijloacele mersul ascendent al societății, cercurile imperialiste, în primul rînd ale imperialismului american, și-au întețit în ultima vreme acțiunile agresive, recurg la comploturi, lovituri de stat și intervenții militare împotriva unor țări suverane, încalcă independența și libertatea popoarelor, punînd în pericol securitatea internațională. Dar politica agresivă a imperialismului este sortită eșecului, ea nu poate stăvili lupta impetuoasă a popoarelor pentru eliberare națională și socială.

Republica Socialistă România, ca forță activă a vieții internaționale, se pronunță cu toată fermitatea împotriva politicii imperialiste, a oricărui amestec în treburile interne ale statelor, pentru respectarea dreptului sacru al fiecărui popor de a-și alege nestingherit calea dezvoltării sociale.

Fidel spiritului de solidaritate internaționalistă, poporul nostru condamnă cu tărie agresiunea Statelor Unite ale Americii în Vietnam, acordă și va acorda întregul său sprijin politic, material și moral luptei eroice a poporului vietnamez pînă la victoria sa finală, susține întru totul poziția guvernului Republicii Democrate Vietnam și a Frontului Național de Eliberare — singurul reprezentant legitim al poporului din Vietnamul de sud.

În același timp, țara noastră sprijină cu consecvență

lupta popoarelor din Asia, Africa și America Latină împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru cucerirea și consolidarea independenței, pentru afirmarea ființei lor naționale.

Considerînd că problemele internaționale majore nu pot fi rezolvate fără participarea Chinei populare, militâm pentru restabilirea drepturilor legitime ale Republicii Populare Chineze la O.N.U. și îndepărtarea clicii ciankaișiste din această organizație.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus că partidul și guvernul țării noastre sînt hotărîte să-și aducă și pe viitor contribuția activă la asigurarea unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a forțelor antiimperialiste și progresiste de pretutindeni.

Țara noastră pune în centrul politicii sale externe prietenia, colaborarea și alianța frățească cu țările sistemului socialist mondial ; ea dezvoltă totodată relații cu toate statele lumii, indiferent de orînduirea lor socială, în scopul promovării cauzei prieteniei și colaborării între popoare. Viața arată că singura bază sănătoasă pe care se pot clădi și dezvolta relațiile dintre state o constituie principiile respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc.

Vorbitorul s-a referit la însemnătatea deosebită a asigurării unei securități trainice în Europa, a statornicirii între statele continentului, între națiunile europene a unor relații de egalitate, colaborare și încredere reciprocă. Pentru întărirea securității în Europa se pronunță clasa muncitoare, forțele populare, pături largi ale opiniei publice, precum și cercuri conducătoare din diferite țări europene. Prezența în Europa a armatelor Statelor Unite ale Americii, sprijinirea de către imperialiștii americani a cercurilor celor mai reacționare din Germania occidentală și din alte țări

ale Europei cer să se desfășoare o luptă susținută pentru retragerea trupelor neeuropene din Europa, a tuturor trupelor străine de pe teritoriul altor state, pentru lichidarea bazelor militare, pentru împiedicarea accesului Republicii Federale Germane la arma nucleară. Întrucît blocurile militare stînjenesc dezvoltarea încrederii și colaborării între popoare, ne pronunțăm pentru desființarea pactului agresiv N.A.T.O. și, ca urmare, a Tratatului militar de la Varșovia. O importanță deosebită ar avea rezolvarea pașnică, democratică a problemei germane, care să garanteze că militarismul și revanșismul nu vor mai reînvia pe pămîntul Germaniei. În acest fel continentul nostru va putea contribui din plin la pacea și securitatea întregii lumi.

Poporul român este animat de convingerea că uriașele forțe progresiste ale epocii noastre, acționînd cu toată hotărîrea și în strînsă unitate, vor reuși să zădărnicească planurile agresive ale cercurilor imperialiste, să asigure victoria cauzei libertății și independenței popoarelor.

Ne exprimăm încă o dată, stimați oaspeți — a spus vorbitorul — încrederea că vizita dumneavoastră în România, convorbirile și schimburile de păreri pe care le vom avea, întîlnirile dumneavoastră cu oamenii muncii vor contribui la întărirea relațiilor dintre țările și partidele noastre, în interesul ambelor popoare, al sporirii forței sistemului mondial socialist, al cauzei generale a socialismului și păcii.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a toastat pentru eroicul popor chinez, pentru noi victorii în opera de construire a socialismului în Republica Populară Chineză, pentru Partidul Comunist Chinez și Comitetul său Central, în frunte cu tovarășul Mao Țze-dun, în sănătatea înaltului oaspete, tovarășul Ciu En-lai, în sănătatea celorlalți membri ai delegației de partid și guvernamentale chineze, pentru prietenia și colaborarea frățească dintre poporul român și poporul chinez.

INTERVIU ACORDAT UNUI GRUP DE ZIARIŞTI ITALIENI

— iunie 1966 —

ÎNTREBARE : *Am făcut o călătorie lungă în România şi am putut aprecia marile sale realizări, de care poporul român poate fi mîndru. V-am ruga să ne împărtăşiţi din preocupările actuale ale partidului comunist pentru continuarea operei de construire a socialismului.*

RĂSPUNS : Dv. aţi vizitat cîteva din regiunile ţării, v-aţi întîlnit cu activul de partid şi de stat, cu muncitori, ţărani, intelectuali ; aţi putut lua cunoştinţă direct de munca partidului şi poporului nostru pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al IX-lea.

În centrul preocupărilor actuale ale partidului nostru stă continuarea industrializării socialiste — sarcina principală trasată de Congresul al IX-lea. Este prevăzut un ritm anual de dezvoltare a industriei de circa 11%. Punem accentul pe industria grea şi îndeosebi pe industria constructoare de maşini, dar, în acelaşi timp, acordăm o atenţie mai mare decît în trecut dezvoltării industriei bunurilor de consum. Creşterile prevăzute pentru agricultură în noul cincinal vor asigura satisfacerea cerinţelor populaţiei şi un disponibil pentru export.

În primele cinci luni ale anului în industrie planul a fost realizat în proporţie de 102,3%. Desigur sîntem abia la începutul cincinalului, însă aşa cum spunem noi românii, am păşit cu dreptul ; reiese că prevederile planului sînt realiste, că avem toate condiţiile pentru a le îndeplini.

În prezent lucrăm la definitivarea planului cincinal care stabileşte sarcinile concrete ale fiecărei ramuri şi fiecărei întreprinderi pe întreaga perioadă a cincinalului şi pentru fiecare an în parte. Fiecare întreprindere va avea un program clar de activitate, fiecare departament va şti precis ce are de investit şi ce trebuie să realizeze. S-au stabilit în amănunţime profilul noilor întreprinderi ce se vor construi, amplasarea lor teritorială ; aceasta dă posibilitatea să se elaboreze din timp proiectele, să se asigure realizarea la timp a planului de investiţii. Planul este aproape gata ; urmează să fie dezbătut în plenara Comitetului Central şi apoi supus Marii Adunări Naţionale.

Acordăm o mare atenţie îmbunătăţirii conducerii economiei. În cadrul studiilor pe care le întreprindem în acest scop un loc important ocupă activitatea de planificare. Ne gîndim, de asemenea, să lărgim atribuţiile organizaţiilor economice, ale întreprinderilor, să punem un accent mai mare pe cointeresarea materială în creşterea cantitativă şi calitativă a producţiei, cît şi pe răspunderea materială a cadrelor de conducere din unităţile economice, îmbinînd mai bine aceste laturi ale cointeresării materiale. Ne gîndim să întărim mai mult răspunderea colectivă a cadrelor de conducere economice şi tehnice care trebuie să poarte împreună răspunderea elaborării planurilor, a măsurilor tehnico-economice, cît şi a realizării lor.

Aşa cum se ştie, noi am luat recent o serie de hotărîri pentru îmbunătăţirea conducerii şi planificării agriculturii. Am creat uniunile raionale, regionale şi Uniunea Naţională a Cooperativelor Agricole de Producţie care asigură participarea mai activă a ţărănimii la rezolvarea problemelor agriculturii, la întreaga viaţă socială şi politică a ţării, contribuind totodată la ridicarea pe un plan superior a alian-

ței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare, la dezvoltarea democrației socialiste. Cu toate că a trecut puțin timp de la crearea lor, se poate spune că uniunile cooperatiste au fost primite cu satisfacție de țărănime și au început să dea rezultate bune.

În vederea aplicării Directivelor Congresului al IX-lea am avut în ultimele luni cîteva consfătuiri pe țară cu lucrători din construcții, din comerț și din industria constructoare de mașini, care au dezbătut principalele sarcini ce revin ramurilor respective. Aceasta se înscrie în practica partidului nostru de a se consulta cu masele largi asupra principalelor măsuri economice și politice, constituie o formă concretă de manifestare a democrației socialiste.

La începutul anului a fost creat Consiliul Național al Cercetării Științifice care, coordonînd întreaga activitate științifică, are rolul de a asigura legarea mai strînsă a cercetării de nevoile economice, sociale și culturale ale țării. Oamenii de știință iau parte activă atît la definitivarea planului economic cît și la elaborarea programului general al cercetării științifice. Putem spune că practic nu există om de știință, inclusiv din intelectualitatea veche, care să nu-și aducă aportul la activitatea de construcție socialistă. De altfel, cei mai buni dintre ei sînt membri ai partidului nostru.

Această situație este caracteristică și pentru celelalte categorii de intelectuali — scriitori, pictori, compozitori ș.a. Desigur, am dori să avem poezii, romane, picturi și alte opere de artă mai multe și mai bune. Noi cerem oamenilor de litere și artă să-și pună talentul în slujba construcției socialiste, în slujba intereselor poporului și ale păcii. Îi lăsăm însă pe ei să hotărască cum să scrie, cum să picteze, cum să compună, să găsească formele cele mai potrivite. Am avut cîteva întîlniri și discuții cu creatorii de artă. Ne întîlnim cu ei nu pentru a le da indicații cum să scrie și ce să scrie, ci pentru a-i face să înțeleagă preocupările partidului și poporului nostru, pe care să încerce să le exprime fiecare după talentul și priceperea sa.

Lucrăm, de asemenea, pe baza indicațiilor Congresului al IX-lea, pentru a aduce îmbunătățiri sistemului de organizare și conținutului învățămîntului. Recent, am luat măsura reînființării liceelor de specialitate — industriale, agricole, economice și altele.

O problemă căreia Congresul al IX-lea i-a acordat multă atenție este activitatea ideologică, precum și activitatea de elaborare a istoriei partidului nostru. Știu că ați fost la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R., și de aceea nu voi intra în amănunte. Pornim în activitatea ideologică de la studierea aprofundată a fenomenelor sociale contemporane, elaborînd politica noastră în raport cu schimbările care au loc în epoca în care trăim. Noi am adus critici serioase practicilor vechi potrivit cărora activitatea ideologică era legată de formule stereotipe, de citate, de ignorarea realității. Noi cerem oamenilor noștri de știință, propagandiștilor ca, pe baza concepției materialismului dialectic și istoric, să se străduiască să interpreteze just schimbările care au loc în lume. În acest scop, socotim că este necesară dezbaterea largă a problemelor, schimbul de păreri, fără pretenția de a considera pe careva deținătorul adevărului absolut, al ultimului cuvînt spus într-un domeniu sau altul al științei sociale.

Elaborarea istoriei partidului va fi făcută în acest spirit, pe baza studierii faptelor, așa cum s-au petrecut ele, a rolului claselor sociale, a forțelor politice, a poziției pe care acestea au adoptat-o în diferite momente ale dezvoltării României, a rolului mișcării muncitorești și al partidului comunist în cadrul dezvoltării social-generale a României. Fără îndoială, trebuie să ținem seama și de influențele exercitate de evenimentele internaționale, pentru că Româ-

nia nu a fost ruptă de aceste evenimente, să analizăm în mod obiectiv ceea ce au avut pozitiv sau negativ aceste influențe. Considerăm că trebuie să redăm istoria așa cum a fost ea, oferind astfel generațiilor de azi și de mîine învățăminte pentru activitatea lor.

Iată pe scurt preocupările partidului nostru îndreptate spre înfăptuirea hotărîrilor Congresului al IX-lea, spre dezvoltarea în continuare a societății noastre pe calea desăvîrșirii construcției socialismului.

Partidul nostru este un partid puternic, care cuprinde în rîndurile sale peste 1 500 000 de membri. V-ați întîlnit cu membri de partid și ați văzut cum gîndesc, cum muncesc. Partidul își îndeplinește cu cinste rolul de conducător al societății noastre. După Congresul al IX-lea am pus accent mai mare pe aplicarea în practică a principiului muncii colective, pe întărirea legăturilor partidului cu masele; am putea spune că întregul popor urmează politica partidului și lucrează pentru înfăptuirea sa.

ÎNTREBARE: *Cum se desfășoară relațiile de colaborare economică ale României cu țările socialiste din cadrul C.A.E.R. și cu celelalte țări socialiste?*

RĂSPUNS: Noi acordăm o mare atenție dezvoltării schimburilor economice și a relațiilor multilaterale de colaborare frățească cu toate țările socialiste. Pot spune că aceste relații economice se dezvoltă în general bine. Este suficient să arăt că peste 60% din comerțul nostru exterior se desfășoară cu țările socialiste, din care peste 35% cu Uniunea Sovietică. Cred că aceste cifre vorbesc de la sine. În acordurile economice încheiate cu aproape toate țările socialiste se prevăd creșteri importante ale volumului de schimburi pentru perioada pînă în 1970.

Ceea ce aș dori să subliniez este că noi dezvoltăm relații economice nu numai cu țările socialiste din cadrul C.A.E.R., ci cu toate țările socialiste, considerînd că existența C.A.E.R. nu trebuie să fie o piedică pentru lărgirea colaborării între toate țările sistemului socialist mondial.

Totodată ne pronunțăm și activăm pentru dezvoltarea colaborării cu toate țările lumii, în cadrul diviziunii internaționale a muncii. Ca și celelalte țări socialiste întreținem relații de schimb comercial și de colaborare tehnico-științifică și culturală cu o serie de țări capitaliste precum și cu state tinere, care și-au cucerit recent independența.

În cadrul colaborării noastre atît cu țările socialiste, cît și cu alte țări ne pronunțăm pentru găsirea celor mai potrivite forme de cooperare în domeniul producției.

Noi considerăm că baza dezvoltării relațiilor de colaborare între țări, indiferent de orînduirea lor socială și politică, este respectarea independenței și suveranității naționale, a egalității depline în drepturi, avantajul reciproc și neamestecul în treburile interne.

ÎNTREBARE: *În documentele Congresului al IX-lea și în unele cuvîntări ale dv. și ale altor conducători români au fost adesea subliniate probleme referitoare la tradițiile naționale. Care este semnificația acestor referiri?*

RĂSPUNS: Pentru a înțelege mai bine problema aceasta aș dori să arăt că noi pornim, în aprecierea evoluției societății contemporane, între altele, de la convingerea că națiunile au și vor continua încă multă vreme să aibă un rol important în dezvoltarea societății omenești în general și, implicit, în construirea socialismului și comunismului. La timpul său, Lenin s-a referit la această problemă, subliniind că națiunea va continua să existe chiar după victoria pe scară mondială a comunismului.

După cum știți, socialismul n-a învins decît în 14 țări; orînduirea capitalistă există încă într-un număr mare de state, dintre care unele avansate din punct de vedere eco-

nomic. În lume se desfășoară o luptă ascuțită pentru scuturarea jugului imperialist și colonial, numeroase popoare luptă pentru eliberarea națională, pentru închegarea lor ca națiuni libere. Nesocotirea acestei situații nu ar putea avea decît repercusiuni negative asupra dezvoltării generale a mișcării revoluționare, a luptei pentru socialism. De asemenea, este știut că socialismul a învins în țări cu un nivel economic și social diferit, aflate în stadii diferite de dezvoltare a națiunii. De aceea relațiile dintre țările socialiste trebuie să asigure, să stimuleze dezvoltarea fiecărei națiuni, a fiecărui stat socialist, înflorirea țărilor socialiste libere, egale în drepturi.

În lumina considerațiunilor arătate, apare necesitatea cunoașterii aprofundate a trecutului poporului în diferitele etape ale dezvoltării societății omenești, a luptei sale pentru eliberarea națională și socială, a factorilor care au favorizat și accelerat dezvoltarea sa și a celor care au constituit o piedică în calea progresului. Iată de ce considerăm necesară cunoașterea tradițiilor progresiste ale vieții și luptei poporului nostru, valorificarea lor în opera de construire a civilizației socialiste.

Poporul român a trăit sute de ani sub jugul străin, a dus lupte grele și, prin sacrificii, a reușit să-și păstreze ființa națională. Istoria a demonstrat nu o dată, și nu numai în cazul României, că nu există piedici de neînfrînt în lupta pentru dezvoltarea și afirmarea ființei naționale a popoarelor.

Înflorirea fiecărui stat socialist nu este în contradicție cu internaționalismul socialist, cu solidaritatea internațională ; dimpotrivă, cu cît fiecare stat socialist, fiecare națiune socialistă vor fi mai puternice, cu atît se va dezvolta colaborarea frățească și solidaritatea dintre țările socialiste, unitatea și forța sistemului mondial socialist, va

crește prestigiul și influența sa asupra dezvoltării vieții sociale contemporane, asupra evenimentelor internaționale.

ÎNTREBARE : *În ultimul an s-a delimitat posibilitatea discutării problemei securității europene pe baze noi. Care este poziția României în această problemă și ce contribuție poate aduce țara dv. la soluționarea ei ?*

RĂSPUNS : Aș dori să subliniez de la început că, după părerea mea, în ultimul timp, în situația internațională se observă o dezvoltare a forțelor care se pronunță pentru rezolvarea problemelor internaționale în direcția colaborării între popoare.

Este adevărat că asistăm la o serie de acțiuni agresive ale cercurilor imperialiste și îndeosebi ale imperialismului american : amestec în afacerile interne ale unor țări, organizarea unor comploturi militare și acțiuni agresive. Mă refer la agresiunea Statelor Unite în Vietnam, la evenimentele din Indonezia, la Ghana, la intervențiile și presiunile pe care le fac cercurile imperialiste americane în America Latină, în alte țări din Asia și Africa. Toate acestea sînt încercări ale reacțiunii de a frîna procesul general al mișcării revoluționar-democratice și naționale, de a recîștiga unele din pozițiile pierdute. Cred că se poate spune că aceste cercuri profită de divergențele existente între țările socialiste, în mișcarea muncitorească și comunistă.

Cu toate acestea, analiza ansamblului dezvoltării evenimentelor internaționale demonstrează că forțe tot mai largi, din rîndul maselor populare, se pronunță împotriva politicii de forță a imperialismului american, pentru rezolvarea problemelor internaționale pe calea înțelegerii între popoare.

Astăzi se observă în aproape toate țările din Europa preocuparea de a găsi căi de abordare într-o formă nouă a problemelor internaționale europene. Europa a jucat un

rol important în dezvoltarea civilizației omenești, în crearea patrimoniului material și spiritual al popoarelor. Popoarele europene își dau seama că într-un nou război mondial, în care s-ar recurge la folosirea armelor atomice, omenirea ar avea enorm de suferit. De aici preocuparea lor de a exclude posibilitatea unui nou război mondial.

Aș dori să subliniez schimbările care au loc în acest sens și în rîndul cercurilor conducătoare din unele țări capitaliste. Am avut în ultimele luni întîlniri și discuții cu reprezentanții multor țări, dintre care unele membre ale pactului N.A.T.O.; aproape la toți, indiferent de pozițiile lor politice, am constatat îngrijorare față de politica agresivă a S.U.A., dorința de a găsi forme de desolidarizare de această politică, de a duce o politică independentă. Nu se poate aștepta ca aceste tendințe să dea imediat rezultate, dar ele vor evolua în mod pozitiv dacă țările socialiste, partidele comuniste, forțele antiimperialiste le vor încuraja și sprijini.

În aceste discuții am constatat interes și preocupare — desigur în forme și de pe poziții diferite — pentru asigurarea securității pe continentul nostru prin stabilirea unor relații de egalitate în drepturi, bazate pe respectarea independenței și suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne ale altor state. O serie de țări au inițiat unele propuneri în direcția aceasta. În ce privește România, ea a fost în toamna anului trecut inițiatoarea Rezoluției adoptate de O.N.U. cu privire la relațiile de bună vecinătate între țările europene cu sisteme sociale diferite, inițiativă la care s-au alăturat încă opt țări coautoare, socialiste și nesocialiste.

În ultimul timp, problema securității europene este din ce în ce mai discutată în cercuri politice, în presă, subliniindu-se că au apărut condiții prielnice pentru găsirea unor soluții acceptabile pentru toate țările din Europa.

În acest cadru, un rol important are rezolvarea problemei germane, pornindu-se de la realitatea existenței celor două state — Republica Democrată Germană și Republica Federală Germană. Națiunea germană — una din națiunile mari ale Europei — trebuie să-și aducă contribuția la securitatea Europei alături de toate popoarele europene. Unificarea Germaniei trebuie să fie rezultatul înțelegerii între germani, fără amestec din afară — am în vedere, desigur, o unificare democratică, pașnică, care să ducă la crearea unui stat democratic, la împiedicarea reînvierii militarismului și revanșismului german. În aceasta sînt interesate toate popoarele din Europa, pentru că, într-o măsură mai mică sau mai mare, fiecare a avut de suferit de pe urma agresivității imperialismului german.

Nu se poate uita că în Europa sînt și forțe reacționare, care se opun și vor continua să se opună tendințelor pozitive. Este știut că imperialismul american sprijină cele mai reacționare cercuri europene și, în primul rînd, forțele militariste și revanșarde din R.F.G. interesate în zădărnicirea securității în Europa. De aceea securitatea Europei nu poate fi decît rezultatul unei activități intense, al luptei ferme împotriva forțelor reacționare, pentru demascarea și izolarea lor. Ea este legată de lupta împotriva politicii agresive a S.U.A., a cercurilor revanșarde militariste din R.F.G.

Considerăm că sînt condiții ca această luptă să se desfășoare cu rezultate favorabile.

ÎNTREBARE: *Tovarășii români consideră că actuala evoluție a situației din Europa face posibilă punerea problemei desființării blocurilor militare?*

RĂSPUNS: Existența pactului militar agresiv N.A.T.O. constituie o piedică în organizarea securității în Europa.

Dezvoltarea colaborării pașnice între popoare este strîns legată de desființarea pactelor militare, a împărțirii Europei în blocuri militare, de retragerea trupelor neeuropene și în general de retragerea tuturor trupelor străine în granițele naționale, de desființarea bazelor militare și interzicerea armelor atomice. În acest sens noi ne referim la necesitatea ca blocurile militare, atît N.A.T.O., cît și Tratatul de la Varșovia, să fie desființate. Desigur, nu se poate concepe desființarea pactului militar de la Varșovia atîta timp cît va exista N.A.T.O. Țările socialiste sînt obligate, atîta timp cît se menține blocul agresiv occidental, cît există trupe americane în Europa, să-și păstreze vigilența, să-și întărească continuu capacitatea de apărare, să fie gata de a respinge orice încercare de agresiune împotriva lor, să apere pacea în Europa. Dar blocurile militare, inclusiv pactul de la Varșovia, nu-și vor mai avea locul într-o Europă în care relațiile vor fi așezate pe baza respectului suveranității și independenței popoarelor.

O altă problemă care a preocupat și preocupă toate popoarele este problema armelor atomice. Desigur, rezolvarea cea mai radicală și mai eficace ar fi distrugerea definitivă a întregului stoc de armament atomic, dar pînă atunci este necesar să căutăm căi de evitare a pericolului folosirii armelor atomice. Crearea de zone denuclearizate vine în întîmpinarea acestei cerințe, dacă este însoțită de angajamentul statelor nucleare de a nu folosi armele atomice, de a acorda în acest sens garanții țărilor nenucleare. Aceasta ar încuraja țările respective să renunțe la procurarea de arme atomice, ar contribui la nerăspîndirea acestor arme. O mare însemnătate pentru cauza securității și păcii o are împiedicarea accesului sub orice formă la arma nucleară a cercurilor militariste revanșarde din R.F.G.

ÎNTREBARE : *Care este situația în prezent și cum prevedeți dezvoltarea în viitor a relațiilor dintre țările balcanice și din zona Mării Adriatice ?*

RĂSPUNS : Relațiile de colaborare între țările din Balcani și zona Mării Adriatice se dezvoltă în ultimul timp în mod pozitiv.

România își dezvoltă relațiile cu toate țările socialiste din Balcani. Există condiții pentru îmbunătățirea și lărgirea relațiilor de colaborare a țării noastre cu Grecia. În discuțiile cu delegația parlamentară din Turcia, care a vizitat recent țara noastră, am constatat preocupare și interes pentru dezvoltarea colaborării între statele balcanice, precum și pentru găsirea unor căi de asigurare a securității în Europa. În cursul acestei veri va vizita Turcia o delegație română în frunte cu președintele Consiliului de Miniștri, tovarășul Ion Gheorghe Maurer.

Cu Italia avem, de asemenea, relații bune economice, științifice, culturale, diplomatice și există perspectiva dezvoltării lor în folosul ambelor țări. Cu prilejul vizitei d-lui Zagari am constatat interes din partea guvernului italian în această direcție.

ÎNTREBARE : *Cum apreciați situația creată prin agresiunea imperialismului american împotriva poporului vietnamez ?*

RĂSPUNS : În mod deosebit ne îngrijorează situația din Vietnam. În primul rînd, pentru că politica escaladării războiului poartă în sine un grav pericol la adresa păcii.

România a acordat de la început și continuă să acorde poporului vietnamez, Republicii Democrate Vietnam, ajutor material și moral-politic. Recent o delegație română a fost în Vietnam exprimînd încă o dată poziția partidului și poporului nostru, hotărîrea de a acorda tot sprijinul

luptei drepte a poporului vietnamez. România sprijină lupta eroică a Frontului Național de Eliberare — singurul reprezentant legitim al populației Vietnamului de sud.

Noi considerăm că nu poate fi vorba de rezolvarea situației din Vietnam atîta vreme cît nu încetează agresiunea americană. Acceptarea rezolvării situației din Vietnam în condițiile menținerii trupelor americane în Vietnamul de sud ar constitui o primă de încurajare pentru imperialiștii americani ; acest lucru nu poate fi acceptat de poporul vietnamez, de nici un popor care vrea să trăiască liber.

Agresiunea americană în Vietnam a stîrnit protestul popoarelor, al unor cercuri largi ale opiniei publice. Chiar state capitaliste își exprimă dezaprobarea față de politica agresivă a S.U.A. Este cunoscută poziția Franței în acest sens ; într-o formă mai mult sau mai puțin deschisă și alte țări se pronunță împotriva amestecului american în treburile interne ale poporului vietnamez. În înseși S.U.A. sînt cercuri care se declară pentru încetarea agresiunii, pentru retragerea trupelor americane din Vietnam.

Credem, de aceea, că există condiții pentru intensificarea luptei menite să determine cercurile imperialiste ale S.U.A. să înceteze necondiționat bombardamentele asupra R.D. Vietnam, să pună capăt agresiunii, să fie retrase trupele americane, toate trupele străine din Vietnamul de sud, poporul vietnamez să fie lăsat să-și rezolve singur treburile, fără amestec din afară. Dacă toate țările socialiste, dacă partidele comuniste și muncitorești vor trece peste divergențele existente și își vor concentra forțele în această direcție, se vor putea obține fără îndoială rezultate bune. Noi credem că, acționînd ferm și în strînsă unitate, țările socialiste, partidele comuniste, mișcarea democratică și antiimperialistă, toate popoarele interesate pot determina încetarea agresiunii S.U.A. în Vietnam.

ÎNTREBARE : *Am dori să vă referiți la atitudinea Partidului Comunist Român față de problema unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale.*

RĂSPUNS : Partidul Comunist Român pune în centrul politicii sale externe dezvoltarea colaborării cu toate țările socialiste, a relațiilor frățești cu partidele comuniste. Avem relații bune cu toate țările socialiste, relații care se dezvoltă în interesul partidelor și popoarelor noastre. Partidul nostru stă pe poziția că ceea ce unește partidele comuniste și muncitorești este fundamental și preponderent, mai presus de orice deosebiri de vederi. Comunitatea orînduirii sociale, lupta comună pentru victoria cauzei socialismului și păcii — reprezintă temelia pe care se poate clădi unitatea țărilor socialiste, coeziunea mișcării comuniste și muncitorești.

Noi considerăm că este normal ca în condițiile deosebirilor existente în dezvoltarea economică și istorică a unor țări să apară interpretări și păreri deosebite într-o serie de probleme politice și sociale, soluții diferite în rezolvarea unor probleme ale construcției socialismului sau ale luptei revoluționare. Discutarea acestor probleme — în spirit obiectiv științific, al respectului și încrederii reciproce, al dorinței de a clarifica lucrurile — nu trebuie să afecteze colaborarea, unitatea țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești.

Ne pronunțăm pentru dreptul fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică, strategia și tactica, corespunzător condițiilor concrete în care își desfășoară activitatea, considerînd că numai astfel partidele comuniste pot deveni exponente ale maselor largi ale poporului, pot juca un rol hotărîtor în viața politică a țărilor lor.

După părerea noastră astăzi nu mai este posibilă existența unui centru care să elaboreze o linie unică și să dea îndrumări tuturor partidelor comuniste ; acest lucru a

fost recunoscut încă cu ocazia hotărîrii de autodizolvare a Internaționalei a III-a în 1943. Numai pe baza egalității în drepturi se pot stabili relații de colaborare între partidele comuniste, se poate întări unitatea mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

În ce privește relațiile partidului nostru cu Partidul Comunist Italian, noi le considerăm bune. Am avut un schimb de păreri cu conducerea Partidului Comunist Italian, au fost organizate schimburi de delegații ; avem în vedere și anul acesta asemenea schimburi. Considerăm că există toate condițiile ca relațiile internaționaliste de colaborare frățească dintre P.C.R. și P.C.I. să se dezvolte în continuare. Pe această cale ne vom aduce și unii și alții contribuția la întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Vă rog să transmiteți conducerii partidului dv., tovarășului Longo personal și celorlalți tovarăși, multe salutări, urări de sănătate. Adresez, de asemenea, prin intermediul ziarului „l'Unita", urări de prosperitate și succes tuturor comuniștilor, întregului popor italian.

CUVÎNTARE LA CONFERINȚA NAȚIONALĂ A FEMEILOR

— 23 iunie 1966 —

Stimate tovarășe delegate și invitate,

Conferința Națională a Femeilor are loc la începutul unei noi etape pe drumul României spre progres și prosperitate. Întregul popor este angajat, cu nestăvilit elan patriotic, în munca pentru înfăptuirea programului elaborat de Congresul al IX-lea al partidului, pentru ridicarea pe o treaptă superioară a operei de construcție a socialismului. Această împrejurare conferă o însemnătate deosebită conferinței dumneavoastră, chemată să generalizeze experiența dobîndită de comitetele și comisiile de femei din țara noastră, să indice căile de sporire a participării femeilor la dezvoltarea și înflorirea orînduirii noastre socialiste.

Permiteți-mi ca în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al Guvernului, să adresez un salut călduros Conferinței Naționale a Femeilor, tuturor femeilor din Republica Socialistă România, să vă urez succes deplin în desfășurarea lucrărilor Conferinței. *(Aplauze).*

De-a lungul timpurilor, femeile din țara noastră au luat parte activă la lupta pentru eliberarea socială și națională, pentru drepturi și libertăți democratice, pentru o

viață mai bună. Din rîndurile femeilor s-au afirmat figuri luminoase de luptătoare neînfricate pentru cauza progresului, proeminente personalități culturale, militante animate de patriotism înflăcărat, care și-au consacrat energia, puterea de muncă propășirii României.

În marile bătălii revoluționare purtate de clasa muncitoare, condusă de partidul nostru comunist, în lupta maselor pentru răsturnarea vechii orînduiri și instaurarea puterii populare, pentru construirea socialismului, femeile au dat numeroase exemple de devotament, de eroism și spirit de abnegație.

Orînduirea socialistă a adus schimbări radicale în situația femeilor din țara noastră ; ele se bucură azi de drepturi depline, găsesc condiții pentru dezvoltarea și afirmarea nestînjenită a capacităților și aptitudinilor, pot ocupa în societate un loc corespunzător muncii și pregătirii lor. Nu există domeniu important al vieții politice și sociale în care femeile să nu fie prezente, unde să nu se manifeste prin energia, priceperea și spiritul lor gospodăresc, ca un însemnat factor de progres, aducîndu-și contribuția la mersul înainte al construcției socialiste. *(Vii aplauze).*

Femeile muncesc alături de bărbați în industrie, în agricultură, în transporturi, în toate sectoarele producției de bunuri materiale, participă la activitatea științifică și culturală, la formarea și educarea tinerei generații, la ocrotirea sănătății publice, la munca de înflorire a orașelor și satelor, într-un cuvînt la efortul general îndreptat spre sporirea bunăstării, spre ridicarea nivelului de civilizație al poporului român. *(Aplauze).* Este semnificativ faptul că în economia națională lucrează peste un milion de femei salariate ; aproape 300 000 de femei sînt ingineri și tehnicieni ; aproape 40 000 de femei sînt în conducerea cooperativelor agricole de producție ; zeci de mii sînt deputate în sfaturile populare sau dețin posturi de răspundere în aparatul de partid și de stat, în organizațiile de masă și obștești.

Consider demn de subliniat faptul că peste 340 000 de femei sînt membre ale Partidului Comunist Român — forța politică conducătoare a societății noastre — aflîndu-se în această calitate, în primele rînduri ale luptei pentru înfăptuirea politicii de construire a socialismului. *(Aplauze îndelungi).*

Manifestarea largă a capacității milioanelor de femei din țara noastră în sfera activității materiale și spirituale, în conducerea treburilor politice este o expresie a superiorității democrației noastre socialiste în plină dezvoltare.

În toate marile victorii dobîndite de poporul român, sub conducerea partidului, în anii construcției socialiste, în toate transformările revoluționare înfăptuite după eliberare în viața economică, socială și politică a României, se află cristalizată și munca harnică și entuziastă a femeilor, talentul și priceperea lor, dragostea de patrie, devotamentul lor pentru cauza socialismului. *(Aplauze puternice).*

Partidul dă o înaltă prețuire rolului jucat de femei în asigurarea progresului țării, contribuției lor la înflorirea națiunii noastre socialiste. Pentru activitatea nobilă închinată fericirii patriei, pentru succesele obținute, felicit din inimă, în numele conducerii de partid și de stat, muncitoarele, țărancele, intelectualele, gospodinele, toate femeile din Republica Socialistă România, fără deosebire de naționalitate, și le urez noi izbînzi în muncă și în viață, spre binele lor și al familiilor lor, spre binele țării și al întregului nostru popor. *(Aplauze îndelungate).*

Stimate tovarășe,

Programul elaborat de Congresul al IX-lea al partidului prevede continuarea neabătută a industrializării țării pe baza tehnicii avansate, dezvoltarea susținută a agriculturii socialiste, valorificarea superioară a bogățiilor țării, creșterea eficienței întregii activități economice. În anii cincinalului vor cunoaște o puternică dezvoltare știința, învățămîntul, cultura, ocrotirea sănătății, se va ridica nivelul de trai material și spiritual al întregului nostru popor. Înfăptuirea acestor prevederi — inaugurată cu succes în prima jumătate a anului în curs — cere o muncă intensă din partea clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, oferind teren nelimitat de afirmare a energiei și elanului patriotic al maselor largi populare.

Femeilor, care reprezintă mai mult de jumătate din populația țării, le revine un rol de mare însemnătate în realizarea cincinalului, în munca desfășurată în fabrici și uzine, pe șantiere, în cooperativele agricole de producție, în instituțiile de știință, învățămînt și cultură, în întreaga operă de desăvîrșire a construcției socialiste. Consiliul Național al Femeilor are îndatorirea de a-și aduce contribuția la studierea și adoptarea măsurilor care să asigure participarea tot mai intensă, la această activitate, a tuturor categoriilor de femei.

Una din atribuțiile importante ale Consiliului Național este stimularea și organizarea participării femeilor la controlul obștesc în domeniul comerțului și al activității gospodărești-edilitare — formă democratică de exercitare a opiniei cetățenești în viața publică a țării. Comisiile sătești au un rol important în sporirea aportului femeilor la dezvoltarea cooperativelor de producție agricolă, la

ridicarea generală a agriculturii, la acțiunile de înfrumusețare a satelor și buna gospodărire a tuturor localităților din mediul rural.

Consiliul Național și comitetele locale trebuie să acorde o atenție deosebită asigurării unor condiții tot mai bune de muncă și viață pentru femei, să vegheze ca femeilor să li se încredințeze munci corespunzătoare cu aptitudinile și posibilitățile lor. Ele au datoria de a contribui la îndrumarea activității comisiilor de femei din întreprinderi și instituții, chemate să se preocupe, în colaborare cu organizațiile sindicale, de înfăptuirea tuturor prevederilor legislației muncii cu privire la ocrotirea femeii.

Este necesar ca ministerele și organizațiile economice, în colaborare cu Consiliul Național al Femeilor, să elaboreze și să aplice măsuri pentru dezvoltarea producției de aparate și utilaje gospodărești, de prefabricate culinare, extinderea și perfecționarea sistemului de deservire publică. În felul acesta se vor ușura îndeletnicirile casnice ale femeilor, creîndu-se condiții mai bune pentru participarea lor la viața social-politică a țării.

Tovarășe delegate și invitate,

Orînduirea noastră socialistă acordă o atenție deosebită familiei, consolidării și întăririi ei continue, creșterii și educării copiilor. Asigurarea egalității depline în drepturi a femeilor cu bărbații — una din marile înfăptuiri ale socialismului —, cultivarea în societate a principiilor eticii comuniste, întemeierea căsniciei pe comunitate de idealuri și respect reciproc sînt premise importante ale trăiniciei familiei, ale unei înalte ținute morale în viața familială.

În calitate de mame și educatoare, femeilor le revine un rol esențial în formarea și educarea tinerelor vlăstare ale patriei. Întotdeauna, chiar în vremurile de restriște,

femeia a îndeplinit nobila misiune de a transmite noilor generații înaltele virtuți ale poporului nostru, tradițiile sale înaintate, dragostea înflăcărată pentru patrie, sentimentul demnității, al dreptății și adevărului. Poporul român a acordat și acordă o profundă cinstire femeii-mame; literatura și arta, folclorul nostru i-au închinat nenumărate pagini, i-au cîntat cu căldură chipul luminos.

Sub influența politicii partidului, a întregii ambianțe sociale noi, a muncii pline de răspundere a școlii și familiei, în țara noastră crește un tineret entuziast, harnic și talentat, dornic să-și dăruiască patriei întreaga putere de muncă. Una din cele mai importante îndatoriri ale femeilor mame și educatoare este aceea de a se consacra cu devotament creșterii noilor generații în spiritul patriotismului fierbinte, al respectului și prețuirii trecutului glorios al poporului, al dorinței de a-și consacra întreaga viață înfloririi patriei socialiste, idealurilor comunismului. *(Vii aplauze).* Femeile sînt chemate să modeleze cu grijă și răbdare personalitatea copiilor, să plămădească în conștiința lor înaltele principii etice ale societății noastre, să le dezvolte pasiunea pentru muncă și învățătură, trăsăturile omului nou, un caracter integru, o concepție înaintată despre lume și viață.

Este necesar să fie combătute cu fermitate atitudinea retrogradă, manifestările de ușurință față de familie, care au drept consecință creșterea numărului divorțurilor, destrămarea unor cămine, neglijarea educației copiilor, a pregătirii lor pentru viață.

Dezvoltarea continuă a avuției materiale, ridicarea nivelului de trai al maselor permit familiilor să-și crească copiii în condiții tot mai bune. În țara noastră tuturor copiilor le sînt deschise larg porțile vieții, le este asigurată posibilitatea de a-și dezvolta și afirma aptitudinile, de a

ocupa în societate locul pe care-l merită corespunzător pregătirii lor. Cu toate acestea, în ultimii ani se constată o scădere a natalității, un ritm lent de sporire a populației țării.

În legătură cu aceasta trebuie spus că legislația din țara noastră prezintă unele lacune care favorizează scăderea numărului nașterilor; în instanțele judecătorești se manifestă lipsă de exigență la desfacerea căsătoriilor, iar unele prevederi legale se dovedesc îngăduitoare față de atitudinea de desconsiderare a familiei și a educației copiilor. Țin să menționez că aceste stări de lucruri negative sînt dezaprobate și supuse unor critici pe deplin îndreptățite de către oamenii muncii. *(Aplauze).* Pe baza indicațiilor conducerii partidului se examinează măsuri privind îmbunătățirea legislației actuale, în sensul apărării integrității familiei, sporirii responsabilității față de cămin și față de creșterea copiilor, favorizării creșterii natalității.

Ținînd seama de rolul crescînd al femeilor în întreaga viață social-politică a țării, comitetele regionale, raionale și orășenești de partid, toate organizațiile partidului nostru trebuie să acorde o atenție sporită activității desfășurate de comitetele și comisiile de femei, să le ajute să-și perfecționeze continuu munca, în scopul îndeplinirii în condiții tot mai bune a îndatoririlor legate de stimularea participării femeilor în producție și în activitatea obștească, de soluționarea diferitelor lor probleme de muncă și de viață.

Din rîndul muncitoarelor, țărancelor, al intelectualelor, al tuturor categoriilor sociale se ridică tot mai multe femei cu o temeinică pregătire profesională, cu un larg orizont politic și cultural, energice, cu spirit de inițiativă.

Combătînd atitudinea de desconsiderare a capacităților și posibilităților femeilor de a îndeplini munci de răspun-

dere — atitudine care se mai manifestă pe alocuri —, organizațiile de partid și de stat trebuie să promoveze cu îndrăzneală în funcții de conducere femeile care dovedesc o temeinică pregătire profesională, calități politice si organizatorice.

Consiliul național, comitetele, comisiile de femei au îndatorirea de a desfășura în rîndurile femeilor din întreprinderi și instituții, de la sate, ale femeilor casnice o largă activitate de răspîndire a cunoștințelor științifice și culturale, o intensă muncă de educație, în vederea dezvoltării conștiinței lor socialiste.

Tovarășe,

Însuflețite de dorința arzătoare de a apăra liniștea căminelor, viața copiilor, animate de conștiința unei înalte răspunderi pentru viitorul omenirii, masele femeilor de pretutindeni militează cu hotărîre, alături de toate forțele democratice, pentru pace și progres social. *(Vii aplauze).* Consiliul Național al Femeilor din Republica Socialistă România participă activ la acțiunile organizate pe plan internațional pentru apărarea drepturilor femeilor, își manifestă solidaritatea cu lupta femeilor care mai suferă încă consecințele discriminărilor sociale, exploatării și oprimării. Organizația de femei din țara noastră dezvoltă legăturile de prietenie cu femeile din țările socialiste, din toate țările lumii, își aduce contribuția la întărirea unității de acțiune a forțelor progresiste în lupta împotriva imperialismului, a reacțiunii și războiului, pentru cauza libertății și independenței popoarelor, pentru socialism și pace. *(Aplauze puternice).*

Desăvîrșirea construcției socialiste deschide perspective minunate în fața patriei noastre. Fiecare cetățean — bărbat sau femeie, tînăr sau bătrîn, indiferent de naționalitate — se simte părtaș la această operă măreață de însemnătate

istorică pentru dezvoltarea patriei socialiste. *(Aplauze îndelungi).* Aceasta îi înzecește puterea de muncă, îi sporește forțele creatoare.

Sîntem convinși că femeile din țara noastră — constructoare ale vieții noi — își vor îndeplini și de aici înainte, cu cinste, datoria ce le revine în viața socială, în educația tinerei generații, în familie, contribuind prin munca lor, cu energia și entuziasmul ce le sînt caracteristice, la făurirea viitorului fericit al copiilor lor, la înflorirea Republicii Socialiste România. *(Aplauze puternice, întreaga asistență, în picioare, ovaționează îndelung).*

PLANUL CINCINAL — O NOUĂ ETAPĂ DE PROGRES ȘI PROSPERITATE ÎN VIAȚA POPORULUI ROMÂN, ÎN ÎNFLORIREA ROMÂNIEI SOCIALISTE

Cuvînt de închidere la Plenara C.C. al P.C.R. din 27—28 iunie 1966

Tovarăși,

Planul cincinal pe anii 1966—1970, dezbătut de Plenara Comitetului Central al partidului, sintetizează coordonatele principale ale politicii partidului în etapa actuală, reflectă direcțiile fundamentale ale dezvoltării României stabilite de Congresul al IX-lea în vederea continuării pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste.

În perioada care a trecut de la Congres, Comitetul Central a luat o serie de măsuri pentru înfăptuirea hotărîrilor adoptate, pentru asigurarea mersului înainte în domenii importante ale vieții economice și sociale din țara noastră. Un amplu program a fost stabilit pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale și îmbunătățirea conducerii și planificării agriculturii ; au fost înființate Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, uniunile regionale și raionale. Pentru coordonarea activității științifice și legarea mai strînsă a cercetării de nevoile economice, sociale și culturale ale țării, a fost constituit Consiliul Național al Cercetării Științifice. S-au stabilit măsuri pentru dezvoltarea mai rapidă a producției de mașini-unelte, electrotehnice și electronice, de utilaj energetic, precum și a pieselor de schimb. În ultimul timp au avut loc consfătuiri

pe țară cu lucrătorii din construcții, din comerț și din industria constructoare de mașini, care au dezbătut principalele obiective și măsurile necesare pentru progresul continuu al acestor importante sectoare ale economiei naționale.

RIDICAREA PE O TREAPTĂ SUPERIOARĂ A ACTIVITĂȚII DE PLANIFICARE A ECONOMIEI

După cum se știe, Congresul al IX-lea al partidului, trasînd sarcina perfecționării conducerii și planificării economiei naționale, îmbunătățirii metodologiei planificării de perspectivă, a indicat elaborarea, pe baza Directivelor, a planului cincinal. În acest scop s-a trecut încă din luna august a anului 1965 la o amplă și laborioasă muncă pregătitoare în vederea elaborării planului de perspectivă.

Întocmirea planului cincinal s-a făcut pe baza analizării aprofundate a condițiilor și resurselor economiei noastre naționale, a cunoașterii legilor obiective ale dezvoltării sociale, a cerințelor vieții, a fenomenelor noi care apar în cadrul societății. La temelia elaborării planului au stat analizele și dezbaterile organizate în toate unitățile economice, propunerile întreprinderilor, ale organizațiilor de partid și de masă, care au evidențiat posibilitățile reale de dezvoltare a producției în toate domeniile, precum și căile de valorificare a rezervelor economice existente.

Un rol important în definitivarea planului cincinal au avut ministerele și celelalte organizații economice centrale, care au sintetizat și corelat propunerile de plan în cadrul diferitelor ramuri și domenii ale economiei ; Comitetul de Stat al Planificării a desfășurat o activitate

valoroasă pentru coordonarea întregii acțiuni de planificare.

La concretizarea prevederilor planului cincinal, o contribuție deosebită au adus-o masele largi de oameni ai muncii din întreprinderi și instituții, participarea activă a unui larg cerc de specialiști și oameni de știință, de activiști de partid și de stat. Se poate afirma că actualul plan cincinal al patriei noastre este opera întregului popor, a întregului nostru partid, emanație a gîndirii și înțelepciunii celor ce muncesc; aceasta dă planului nostru forță și trăinicie, constituie garanția îndeplinirii lui cu succes.

În cursul activității de întocmire a planului cincinal au ieșit la iveală noi resurse și rezerve ale economiei naționale, ceea ce a permis majorarea unora din principalele cifre prevăzute în Directive; s-a reliefat, totodată, necesitatea introducerii în plan a unor noi sarcini și obiective, menite să contribuie la asigurarea unei mai bune proporționări a dezvoltării diferitelor ramuri economice, la asigurarea creșterii și mai viguroase a economiei.

În elaborarea planului cincinal, conducerea de partid și de stat a pornit de la concluziile desprinse din analiza experienței, atît pozitive cît și negative, dobîndită în activitatea de planificare desfășurată în trecut.

După cum se știe, pînă în prezent activitatea economică din țara noastră s-a desfășurat pe baza Directivelor generale cu privire la dezvoltarea economiei pe o perioadă de 5 sau 6 ani. De fapt, în practică, munca de planificare a constat în întocmirea unor planuri economice anuale. Desigur, sistemul planificării anuale nu a dat posibilitatea punerii depline în valoare a superiorității economiei noastre socialiste planificate, a determinat unele stări de lucruri negative, neajunsuri în îndeplinirea Directivelor de perspectivă. S-a pierdut astfel din vedere uneori asigurarea proporționalității între unele ramuri, s-au manifestat

perturbații și lipsă de ritmicitate în îndeplinirea planurilor. Desfășurarea activității pe baza planurilor anuale a lipsit ministerele și întreprinderile de perspectiva clară a principalelor lor obiective pe o perioadă mai îndelungată, precum și de posibilitatea asigurării mijloacelor materiale corespunzătoare. În aceste condiții a fost posibilă apariția unor manifestări de subiectivism, modificări nejustificate în destinația unor investiții, în amplasarea unor obiective industriale, ceea ce a avut urmări negative asupra politicii de dezvoltare armonioasă, pe întreg cuprinsul țării, a forțelor de producție, precum și asupra eficacității activității economice.

Criticînd neajunsurile manifestate în trecut în sistemul de planificare, Congresul al IX-lea al partidului a trasat sarcina concretizării programului de dezvoltare economică cuprins în Directive în cadrul unui plan cincinal desfășurat pe ani. Aceasta răspunde unor necesități vitale ale vieții economice a țării noastre, a cărei complexitate și amploare crește necontenit, permițînd cunoașterea tot mai aprofundată și valorificarea superioară a resurselor țării în scopul asigurării mersului înainte al întregii noastre societăți.

Actualul plan cincinal prevede atît proporțiile generale de dezvoltare a economiei, raporturile între ramurile economice, cît și dezvoltarea fiecărei ramuri în parte, a fiecărei întreprinderi, anual și pe întreaga perioadă. Fiecare minister, fiecare regiune, fiecare unitate economică are acum un program clar de activitate pînă în anul 1970. Ele cunosc de pe acum mijloacele de care dispun pentru realizarea sarcinilor de viitor, a fiecărui produs planificat, precum și forța de muncă care trebuie asigurată. Aceasta dă fiecărui minister și fiecărei unități posibilitatea de a lua din timp toate măsurile economice, financiare și tehnice în

vederea realizării ritmice și în cele mai bune condiții a tuturor obiectivelor planului.

Elaborarea în acest fel a cincinalului dă organelor economice centrale și întreprinderilor siguranță și stabilitate în întreaga lor activitate, permite colectivelor de oameni ai muncii să-și organizeze mai bine eforturile, să perfecționeze continuu organizarea producției și a muncii, creează teren propice pentru dezvoltarea inițiativei creatoare a tuturor celor ce muncesc. Aceasta reprezintă o perfecționare, o îmbunătățire calitativă a întregului sistem de planificare, trecerea la o metodă superioară de conducere a economiei, corespunzător etapei actuale de desăvîrșire a construcției socialismului. Se creează astfel condiții favorabile pentru folosirea mai judicioasă în viața socială a legii obiective de dezvoltare planică a economiei naționale, pentru punerea puternică în valoare a superiorității conducerii planificate a economiei socialiste.

CARACTERISTICILE FUNDAMENTALE ALE PLANULUI CINCINAL

Tovarăși,

Caracteristica principală a planului cincinal o constituie faptul că el asigură dezvoltarea armonioasă, ascendentă a întregii economii naționale. Cincinalul prevede creșterea în ritm susținut a industriei socialiste și în primul rînd a industriei grele ; se stabilește, în același timp, o dezvoltare mai rapidă decît în trecut în domeniul producției bunurilor de larg consum, atît din punct de vedere al capacității de producție cît și al înzestrării tehnice ; planul acordă, de asemenea, o importanță sporită agriculturii, creșterii rolului acestei ramuri principale în economia țării noastre, contribuției sale la progresul multilateral al

societății. Un rol de seamă în prevederile planului cincinal ocupă știința, cultura, învățămîntul, îmbunătățirea vieții poporului. Întregul ansamblu de prevederi al planului cincinal are drept țel unic dezvoltarea și mai puternică a bazei materiale a socialismului, întărirea și înflorirea orînduirii noastre socialiste, creșterea bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii de la orașe și sate. Amploarea și ritmul dezvoltării economiei naționale se oglindește în faptul că produsul social va înregistra o creștere de circa 50%, venitul național sporind în cursul cincinalului într-un ritm mediu anual de 8%. Este demn de reținut faptul că această creștere este superioară Directivelor Congresului al IX-lea, care prevedeau sporirea anuală a venitului național cu 7%.

Ceea ce străbate ca un fir roșu planul cincinal este aplicarea neabătută a politicii marxist-leniniste a partidului nostru de continuare a procesului de industrializare socialistă a țării. Industria, prevăzută a se dezvolta mai accelerat decît celelalte ramuri ale economiei, va cunoaște în perioada planului cincinal și o importantă creștere calitativă, fiind în măsură să asigure din ce în ce mai bine, la un nivel tehnic tot mai înalt, înzestrarea tuturor ramurilor economiei naționale. Importanța dezvoltării industriei reiese atît din experiența țării noastre cît și din concluziile pe care le oferă întreaga istorie a dezvoltării societății moderne ; industria se dovedește factorul principal care asigură sporirea avuției naționale, ridicarea standardului de viață al poporului, progresul tuturor domeniilor vieții sociale. Cu atît mai mare este rolul chemat să-l joace dezvoltarea industriei în orînduirea socialistă. Nu se poate vorbi de o înflorire a societății socialiste, de asigurarea condițiilor pentru trecerea treptată spre comunism, fără o puternică dezvoltare a economiei și, în primul rînd, a industriei, în vederea sporirii abundenței de bunuri ma-

teriale, atingerii acelui stadiu al dezvoltării sociale „cînd toate avuțiile societății vor țîșni mai bogat" de care vorbeau clasicii marxism-leninismului. Cunoscînd o asemenea dezvoltare, fiecare stat, fiecare națiune socialistă își va spori contribuția la intensificarea colaborării și cooperării internaționaliste dintre țările socialiste, suverane și independente, la întărirea și dezvoltarea sistemului socialist mondial, la afirmarea tot mai puternică a superiorității socialismului în lume.

Ritmul intens de dezvoltare industrială a țării în perioada 1966—1970 se concretizează în creșterea producției industriale cu 73% — cu 8 procente mai mult decît în Directive —, ceea ce corespunde unui ritm mediu anual de 11,6%. În faza definitivării planului au mai fost incluse noi obiective importante, cum sînt : fabrica de autoturisme, secția de grupuri termoenergetice de mare putere, o fabrică de frigidere, combinatul de cauciuc stereo-specific, Uzina cocsochimică Galați, forja de bare și blocuri pentru oțeluri aliate, uzina de prelucrare a aluminiului, instalații pentru fabricarea de ierbicide și altele.

Dezvoltarea mai rapidă a ramurilor hotărîtoare, și îndeosebi a construcției de mașini, metalurgiei, chimiei și energiei electrice, va determina creșterea în continuare a complexității industriei, accentuarea procesului de diversificare a producției.

În scopul satisfacerii cît mai depline a cerințelor populației, al necesității de aprovizionare a pieței cu mărfuri de calitate superioară și în sortimente variate, planul cincinal prevede un spor de 65% în domeniul producției bunurilor de consum față de 1965. Este de remarcat faptul că, față de cifrele stabilite prin Directivele Congresului al IX-lea, planul cincinal prevede în 1970 un spor al producției de bunuri de consum de peste 2 miliarde și jumătate de lei. Măsurile care se vor lua în cursul acestui cincinal vor trebui să asigure ca planul cincinal viitor să poată lichida în mare măsură rămînerea în urmă în acest domeniu, să asigure accelerarea dezvoltării cantitative și calitative a producției bunurilor de consum. În acest scop, se impune ca Ministerul Industriei Ușoare să elaboreze un program special de măsuri, a căror aplicare să înceapă spre sfîrșitul actualului cincinal. Un aport însemnat la îmbunătățirea deservirii populației de la orașe și sate poate aduce cooperația meșteșugărească. Este necesar ca în anii viitori să se ia măsuri pentru perfecționarea organizării cooperației meșteșugărești, pentru creșterea capacității sale de producție, pentru diversificarea activității unităților cooperatiste meșteșugărești, astfel încît acest sector de producție să se ridice la nivelul celorlalte ramuri ale economiei noastre socialiste. Cooperația meșteșugărească este chemată să aducă o contribuție sporită la lărgirea gamei de produse de consum, în special la realizarea acelor produse care solicită o pricepere și o măiestrie deosebite. Toate acestea impun, printre altele, luarea unor măsuri pentru simplificarea sistemului de planificare și finanțare a cooperației, precum și îmbunătățirea aprovizionării tehnice-materiale a unităților cooperatiste meșteșugărești.

Planul cincinal stabilește măsuri importante pentru ridicarea nivelului agriculturii, pentru dezvoltarea bazei sale tehnice-materiale, prevăzînd investiții mari pentru creșterea gradului de mecanizare și chimizare a producției agricole, pentru extinderea suprafețelor irigate. Ca rezultat al măsurilor pentru asigurarea mijloacelor tehnice necesare și al îmbunătățirii conducerii și planificării agriculturii, planul cincinal prevede creșterea producției agricole cu 26—32% față de media realizată în anii 1961—1965, adică cu 6—12 procente mai mult decît sporul prevăzut în Directivele Congresului al IX-lea. Rezultatele obținute în creșterea producției agricole vegetale, în special la cereale,

precum și progresele obținute în domeniul zootehniei, reliefate de recensămîntul recent al animalelor, demonstrează că avem toate condițiile și posibilitățile pentru îndeplinirea sarcinilor cincinalului în domeniul producției agricole. În anii viitori agricultura se va afirma tot mai mult ca ramură principală a economiei naționale, asigurînd satisfacerea în condiții tot mai bune a necesităților de consum ale populației și a altor nevoi ale societății.

În cursul acestui plan cincinal poporul român face eforturi mari pentru asigurarea dezvoltării în ritm susținut a economiei, pentru întărirea bazei tehnice-materiale a socialismului, conștient fiind că aceasta reprezintă singura cale pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor sale de viață materiale și culturale. Efortul economic al țării noastre rezultă din ponderea ridicată a fondului de acumulare în cadrul venitului nostru național, pondere care reprezintă 28,5%. Viața, experiența noastră și a altor țări, demonstrează că numai afectînd importante resurse materiale, mijloace însemnate din avuția națională, în vederea reproducției lărgite, se poate asigura mersul înainte al economiei, științei și culturii, ridicarea gradului de civilizație a vieții poporului, înflorirea întregii societăți. Pe această cale partidul, poporul nostru asigură apropierea treptată a nivelului de dezvoltare a țării noastre de nivelul țărilor avansate din punct de vedere economic, pune temelia viitorului mereu mai fericit al patriei. Generațiile de mîine vor putea spune cu recunoștință : înaintașii noștri au făcut totul pentru a asigura poporului o viață îmbelșugată și fericită, au făurit o țară liberă, independentă și prosperă.

Modul de repartizare a venitului național, în condițiile creșterii susținute a acestuia în cadrul actualului cincinal, asigură sporirea fondului de consum, satisfacerea crescîndă a necesităților materiale și spirituale ale populației,

o viață tot mai bună pentru oamenii muncii de la orașe și sate.

Proporțiile și amploarea efortului făcut de poporul nostru pentru dezvoltarea economiei și culturii se oglindesc în volumul și repartizarea investițiilor prevăzute de planul cincinal. Volumul total al investițiilor centralizate din fondurile statului în perioada 1966—1970 se ridică la 280,5 miliarde de lei ; la aceasta se adaugă fondurile care vor fi investite de cooperativele agricole de producție și de cooperația de consum și meșteșugărească. Numai investițiile prevăzute pentru 1970, ultimul an al cincinalului, sînt cu 5 miliarde de lei mai mari decît totalul investițiilor realizate în perioada 1951—1955. Actualul cincinal prevede o pondere ridicată a investițiilor în ramurile hotărîtoare ale industriei, acestora repartizîndu-li-se 78% din totalul investițiilor industriale. Fonduri însemnate sînt alocate, de asemenea, pentru dezvoltarea continuă a bazei materiale a științei, culturii și învățămîntului, pentru finanțarea întregii activități desfășurate în vederea ridicării vieții spirituale a poporului.

Una dintre caracteristicile principale ale planului cincinal o constituie faptul că el asigură o mai justă repartizare a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, în scopul valorificării la un nivel superior a resurselor materiale, precum și dezvoltării forțelor de producție și a bazei tehnice-materiale în regiunile și raioanele rămase în urmă din punct de vedere economic. Aceste țeluri au călăuzit politica de amplasare a noilor obiective prevăzute în planul cincinal, care dau posibilitatea creării unei baze industriale în 70 din cele circa 100 de raioane lipsite în prezent de industrie sau cu o industrie slab dezvoltată. Volumul fondului de investiții alocate în cincinal regiunilor Oltenia, Argeș, Suceava, Maramureș, București, Iași, Mureș — cu un număr mare de raioane și centre în care

nu a existat o bază industrială — reprezintă 38% din totalul fondurilor de investiţii. Îmbunătăţirea repartizării forţelor de producţie pe teritoriul ţării are drept consecinţă folosirea tot mai judicioasă a forţei de muncă a populaţiei şi, implicit, o mai bună distribuire a veniturilor, ridicarea generală a nivelului de trai al oamenilor muncii. Numai pe baza lichidării rămînerii în urmă a unor regiuni, a dezvoltării armonioase a bazei tehnice-materiale a socialismului pe întreg teritoriul patriei, se pot crea condiţii pentru mersul înainte al societăţii socialiste, pentru trecerea treptată spre comunism. Planul cincinal va realiza în acest domeniu o îmbunătăţire substanţială, dar problema este mult mai complexă pentru a putea fi rezolvată în următorii cinci ani. Aplicînd cu fermitate şi consecvenţă această politică, vom reuşi probabil ca în decursul a încă unuia sau două planuri cincinale, să lichidăm în mare măsură consecinţele dezvoltării disproporţionate din trecut a economiei ţării noastre, să asigurăm progresul economic şi social al tuturor regiunilor, al întregii ţări, făcînd astfel ca întregul popor să beneficieze din plin de superioritatea orînduirii socialiste.

Dezvoltarea în ritm susţinut a economiei naţionale permite îmbunătăţirea sistematică a nivelului de trai al populaţiei. Salariul real va spori cu 25%, iar veniturile reale ale ţărănimii cu 20—25%. De asemenea, vor spori în acest cincinal veniturile pensionarilor, majorarea pensiilor urmînd a se aplica de la începutul anului viitor. Corespunzător sporirii puterii de cumpărare a populaţiei, planul cincinal prevede creşterea volumului de mărfuri desfăcut prin comerţul socialist în 1970 faţă de 1965 cu 59%. Planul cincinal prevede, de asemenea, măsuri importante îndreptate spre dezvoltarea construcţiei de locuinţe, atît din fondurile statului cît şi din fondurile populaţiei, îmbunătăţirea deservirii comerciale şi gospodăreşti-edilitare, ocrotirea sănătăţii publice, dezvoltarea întregii vieţi sociale de la oraşe şi sate.

Analiza caracteristicilor principale ale planului cincinal demonstrează că el exprimă în mod fidel principiile fundamentale ale politicii marxist-leniniste a partidului nostru, asigură crearea unei puternice baze materiale a societăţii, dezvoltarea armonioasă a economiei şi întregii vieţi sociale a ţării, creează condiţii pentru ridicarea procesului de construire a socialismului pe o treaptă superioară, pentru avîntul multilateral al patriei noastre socialiste.

O SARCINĂ ESENŢIALĂ: ÎNDEPLINIREA EXEMPLARĂ A PLANULUI DE INVESTIŢII

Tovarăşi,

Aş dori să mă opresc acum asupra cîtorva probleme care vor trebui să preocupe în mod deosebit în viitor Comitetul nostru Central, toate organele de partid şi de stat.

Principala problemă care trebuie să stea în centrul preocupărilor organelor şi organizaţiilor de partid, a ministerelor, a celorlalte instituţii centrale, a fiecărei întreprinderi o constituie sporirea eficacităţii întregii noastre activităţi economice. Este necesar să fie intensificate eforturile pentru punerea în valoare a rezervelor de care dispune economia noastră, pentru creşterea productivităţii muncii sociale, pentru obţinerea unor rezultate economice superioare cu minimum de cheltuieli, în vederea sporirii venitului naţional şi ridicării nivelului de trai al poporului.

După cum vă este cunoscut, în definitivarea planului s-a pus un accent deosebit pe îmbunătăţirea utilizării ca-

pacităților de producție și folosirea intensivă a mașinilor și instalațiilor, pe reutilarea și dezvoltarea unor întreprinderi existente, care cu investiții mai reduse pot contribui mai repede la sporirea producției. Este necesar ca întreprinderile și ministerele să elaboreze măsuri care să asigure folosirea deplină a capacităților de producție, a spațiilor productive, precum și redistribuirea între întreprinderi a utilajelor nefolosite, economisindu-se pe această cale fonduri de investiții. Chiar acolo unde s-au aprobat investițiile, dacă se găsesc soluții pentru realizarea sarcinilor de producție prevăzute, în cadrul spațiilor existente, trebuie să se facă propuneri pentru utilizarea cu altă destinație a fondurilor respective, în primul rînd pentru mai buna dotare tehnică a întreprinderii.

O problemă centrală a planului cincinal o constituie investițiile. Folosirea fondurilor mari alocate pentru construirea de noi întreprinderi, pentru îmbunătățirea înzestrării tehnice a tuturor ramurilor economiei naționale, pentru dezvoltarea bazei materiale a științei, culturii și învățămîntului pune răspunderi deosebit de mari în fața organelor noastre de partid și de stat.

Este necesar ca folosirea rațională a tuturor fondurilor de investiții, ridicarea eficienței economice a noilor construcții, economisirea mijloacelor materiale și financiare să devină o preocupare centrală și permanentă a tuturor ministerelor economice, a fiecărei întreprinderi. Încă din faza de elaborare a studiilor tehnice-economice și a proiectelor să se acorde o atenție sporită alegerii procedeelor tehnologice, stabilirii mărimii optime a capacității de producție, adoptării de soluții constructive cît mai economice și eficiente adecvate producției planificate. Un exemplu elocvent al posibilităților de reducere a investițiilor îl constituie planul Departamentului Gostat, care, reexaminînd soluțiile prevăzute inițial pentru unele construcții

zootehnice ale actualului cincinal, a redus costurile cu 30%. Din aceste economii, care se cifrează la peste un miliard, Consiliul Superior al Agriculturii a prevăzut obiective suplimentare în vederea creșterii producției agricole. Ținînd seama de faptul că aceste reduceri s-au făcut la costurile actuale — destul de ridicate încă —, reiese ce rezerve există în această direcție.

Discuțiile avute cu ocazia definitivării cincinalului au scos în evidență faptul că posibilități de economisire a fondurilor destinate investițiilor există la toate ministerele. Considerăm că este necesar să se acorde o atenție susținută valorificării acestor posibilități, astfel ca sarcinile de investiții să se realizeze cu cheltuieli mai mici decît cele planificate. Fondurile economisite vor rămîne la dispoziția departamentelor, putînd fi folosite pe baza aprobării Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. pentru realizarea unor noi obiective economice. În același timp, din aceste fonduri, un anumit procent va putea fi alocat pentru îmbunătățirea cointeresării materiale a oamenilor muncii, pentru premierea inginerilor, proiectanților, a muncitorilor, a personalului de conducere din întreprinderi și ministere care au depus eforturi pentru realizarea de economii.

Sporirea eficienței investițiilor cere ca în toate ramurile să se urmărească reducerea ponderii construcțiilor, care în actualul cincinal reprezintă 47,4% din totalul investițiilor. Este știut că în anii trecuți s-au executat construcții industriale cu suprafețe mult mai mari decît cele impuse de procesele tehnologice, s-au manifestat tendințe de gigantism și supradimensionare a unor construcții, iar în unele cazuri s-a recurs cu ușurință la demolarea unor construcții care mai puteau fi folosite. Toate acestea au dus la irosirea unor fonduri de investiții ce puteau fi utilizate pentru dotarea tehnică a întreprinderilor.

O problemă asupra căreia doresc să mă opresc și care va trebui reglementată este practica actuală de a se îngloba în cadrul investițiilor productive costurile lucrărilor social-culturale și edilitare din perimetrul unor construcții sau chiar din localitatea unde se construiesc întreprinderile. Această practică înfățișează deformat eforturile financiare făcute în vederea dezvoltării bazei materiale a activității social-culturale și de gospodărire comunală. Totodată, fondurile afectate construcțiilor de cluburi, cantine și alte obiective social-culturale, pentru lucrări edilitare, canalizarea orașelor, aprovizionarea cu apă etc. duc în prezent, în unele cazuri, la majorarea artificială a costurilor investițiilor productive, a fondurilor de amortizare a construcțiilor industriale, grevînd asupra prețului de cost al produselor. În viitor construcțiile social-culturale trebuie finanțate în mod separat, fondurile respective înglobîndu-se în capitolul bugetar afectat acțiunilor social-culturale.

O parte însemnată a sporului producției industriale prevăzută în planul cincinal, reprezentînd 30%, urmează să se realizeze în unitățile industriale nou construite. Aceasta impune o deosebită grijă pentru gospodărirea judicioasă a fondurilor financiare, pentru elaborarea întregului ansamblu de măsuri de care depinde executarea la termenele planificate a tuturor obiectivelor de construcție, intrarea lor efectivă în funcțiune la capacitatea, productivitatea muncii, prețul de cost, numărul de salariați și rentabilitatea prevăzute în proiecte.

Este necesar să reamintim faptul că în ultimii ani însemnate lucrări de investiții nu au fost realizate, valoarea acestora însumînd numai în anii 1964—1965 aproape 4 miliarde de lei. Au existat întîrzieri foarte mari în atingerea parametrilor prevăzuți în proiecte, ceea ce a avut consecințe negative pentru economia noastră națională.

41 de obiective puse în funcțiune în perioada 1963—1966, pentru care s-au investit fonduri de 6 miliarde de lei, nu au realizat, pînă la 31 martie a acestui an, nici unul din indicatorii tehnici-economici proiectați, producția obținută fiind cu 1,4 miliarde de lei mai mică, iar beneficiile cu 400 000 000 de lei sub prevederi.

Aș dori să atrag atenția că și în acest an mersul îndeplinirii planului de investiții și construcții este nesatisfăcător. Pînă la 1 iunie nu s-a realizat decît 31% din volumul investițiilor planificate pentru 1966, cele mai mari rămîneri în urmă existînd la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini (26%), Ministerul Industriei Chimice (26%), Ministerul Industriei Alimentare (24,3%), Consiliul Superior al Agriculturii (29%). Se manifestă încă serioase întîrzieri în ce privește documentația, întocmirea proiectelor, precum și deficiențe organizatorice în activitatea întreprinderilor de construcții. Este necesar ca toate ministerele să ia măsuri pentru recuperarea grabnică a întîrzierilor, în vederea executării integrale a planului de investiții pe 1966, care prevede darea în funcțiune a peste 500 de obiective din industrie, agricultură și din celelalte domenii și începerea a numeroase lucrări noi de mare importanță pentru producția anilor viitori.

O deosebită importanță are pregătirea lucrărilor prevăzute a se începe în anul 1967, pentru construirea unora din cele mai importante obiective ale industriei chimice, energetice, siderurgice și constructoare de mașini prevăzute în cincinal. În acest scop, în cursul acestui an este necesară concentrarea atenției spre elaborarea documentației tehnice-economice, a proiectelor, pregătirea condițiilor pentru livrarea la timp a utilajelor ce urmează a fi montate în 1967, organizarea șantierelor și asigurarea forței de muncă.

Cunoașterea întregului plan de investiții al cincinalului, precum și a amplasării noilor obiective, face posibilă pregătirea din vreme a documentației, a proiectelor construcțiilor, luarea măsurilor impuse de deschiderea în perspectivă a șantierelor, precum și pentru asigurarea utilajelor necesare funcționării noilor întreprinderi.

Mulți tovarăși au subliniat în cuvîntul lor la plenară că există condiții pentru intrarea în funcțiune la termenele stabilite a tuturor obiectivelor planului cincinal, unele putînd fi date în producție chiar înainte de termenul stabilit în proiect. Aceasta cere însă ca toate organele de partid și de stat să pună în centrul atenției lor problema dării în producție la timp, cu toți parametrii planificați, a noilor construcții, să desfășoare în acest scop o muncă intensă și perseverentă, adoptînd măsurile cele mai energice și hotărîte.

CREȘTEREA EFICIENȚEI ECONOMICE — OBIECTIV DE BAZĂ AL CINCINALULUI

Un aspect esențial al îndeplinirii sarcinilor cincinalului îl constituie ridicarea rentabilității economice a tuturor întreprinderilor. Creșterea productivității muncii, reducerea prețului de cost sînt probleme esențiale ale întregii activități economice, cărora trebuie să le acordăm o atenție permanentă. În perioada 1966—1970 se prevede ca două treimi din sporul producției industriale să se obțină pe seama creșterii productivității muncii. Cît de importantă este creșterea productivității muncii rezultă și din faptul că în 1970 numai un procent de sporire suplimentară a acesteia echivalează cu 2,7 miliarde de lei producție industrială. Factorul principal al reducerii prețului de cost în industrie îl va constitui și în această perioadă economisirea cheltuielilor materiale pe seama căreia se va obține aproximativ 60% din volumul de economii prevăzut. După cum vă este cunoscut, în economia noastră, în comparație cu alte țări dezvoltate din punct de vedere economic, cheltuielile de producție sînt încă mari. În unele întreprinderi se înregistrează an de an pierderi însemnate, care sînt acoperite din bugetul statului, consumul la numeroase materii prime și materiale este ridicat, iar productivitatea muncii din unele ramuri este sub nivelul posibilităților de care dispunem.

Problema creșterii rentabilității întreprinderilor, asigurarea unor beneficii mari la toate produsele trebuie să stea în centrul preocupărilor ministerelor, ale conducerilor tuturor întreprinderilor. Întreprinderile, ministerele, trebuie să se preocupe în permanență de obținerea unui volum cît mai mare de beneficii, pentru ca în toate ramurile, în toate unitățile, rentabilitatea producției să se ridice la nivelul dotării tehnice, pentru care economia și finanțele statului fac eforturi însemnate. Orice pierdere înregistrată într-o întreprindere, la un produs sau altul, este suportată de întreaga noastră economie, de întregul popor — stăpînul avuției materiale a societății. Fiecare întreprindere, fiecare lucrător cu funcție de conducere în economie, fiecare om al muncii trebuie să se străduiască din răsputeri să contribuie la sporirea veniturilor, la creșterea acumulărilor socialiste, la dezvoltarea avuției naționale. Numai astfel vom reuși să sporim an de an venitul național, creînd condiții pentru sporirea atît a fondului consacrat acumulărilor, cît și a fondului de consum menit ridicării continue a nivelului de viață al oamenilor muncii.

Rezerve importante pentru sporirea producției, pentru reducerea prețului de cost și eliminarea pierderilor există în domeniul agriculturii. În gospodăriile agricole de stat

cheltuielile de producție sînt mari, utilajele sînt folosite uneori sub capacitate, suprafețele irigate nu sînt întotdeauna rațional utilizate. Atît în sectorul de stat cît și în cel cooperatist mortalitatea la animale este foarte ridicată provocînd importante pagube pentru economie.

Eforturile principale ale organelor de stat, ale organelor și organizațiilor de partid, ale unităților cooperatiste, ale tuturor oamenilor muncii din agricultură, trebuie să fie îndreptate spre transformarea tuturor unităților agricole de stat și cooperatiste în unități economice rentabile. Așa cum s-a arătat la Congresul partidului și la Plenara din noiembrie 1965 a Comitetului Central, una din căile importante pentru asigurarea stabilității unei producții agricole ridicate, pentru creșterea rentabilității în agricultură o constituie extinderea lucrărilor de irigație. În acest scop este necesar să se ia măsuri pentru realizarea integrală a planului de irigații și utilizarea cu maximum de eficiență a fondurilor importante alocate de stat. Este necesară extinderea suprafețelor irigate de gospodăriile agricole de stat, precum și a celor realizate prin mijloace proprii ale cooperativelor agricole de producție, folosindu-se pe scară largă posibilitățile și resursele locale.

Consiliul Superior al Agriculturii trebuie să analizeze aprofundat și exigent situația existentă în toate gospodăriile agricole de stat, luînd măsuri pentru îmbunătățirea conducerii și organizării acestora, a gospodăririi mijloacelor lor, pentru dezvoltarea ramurilor de producție cele mai corespunzătoare, astfel încît să se asigure rentabilitatea tuturor G.A.S.-urilor. De asemenea, atît Consiliul Superior al Agriculturii, cît și Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, uniunile regionale și raionale, sînt chemate să acorde un sprijin susținut tuturor cooperativelor agricole de producție, în special celor rămase în urmă, pentru îmbunătățirea activității lor economice-gospodărești, pentru a face din fiecare cooperativă o unitate economică puternică, capabilă să asigure cantități sporite de produse agricole, venituri tot mai mari țăranilor cooperatori. Organele de partid și de stat trebuie să acorde, de asemenea, toată atenția felului în care este lucrat pămîntul aflat în gospodăria personală a țăranilor cooperatori, să asigure sprijinirea tehnică și de specialitate a țăranilor din zonele muntoase necooperativizate, în vederea creșterii producției agricole, îndeosebi a zootehniei.

ORGANIZAREA ȘTIINȚIFICĂ A PRODUCȚIEI ȘI A MUNCII, DEZVOLTAREA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE ȘI PREGĂTIREA CADRELOR

Un obiectiv de bază al planului cincinal îl constituie promovarea largă a progresului tehnic în întreaga economie. Sînt prevăzute măsuri pentru înzestrarea întreprinderilor și unităților noi cu utilaje perfecționate, cu mașini și instalații complexe dintre cele mai moderne, din producția internă și din import.

O deosebită atenție se va acorda în viitor extinderii mecanizării și automatizării producției — cerințe esențiale impuse de actuala revoluție tehnică-științifică ce se dezvoltă vertiginos în întreaga lume. Creșterea amploarei și complexității economiei solicită în mod imperios introducerea unei evidențe economice stricte, cere îmbunătățirea sistemului informațional economic și folosirea pe scară largă a tehnicii electronice de calcul în proiectare, la programarea producției, în transporturi și în alte activități economice. Producerea mijloacelor tehnice moderne cerute de progresul continuu al producției industriale deschide cîmp larg de manifestare a capacității oamenilor de

știință și specialiștilor din țara noastră, a experienței muncitorilor și tehnicienilor din industria constructoare de mașini. Sarcini importante pentru realizarea amplului program de asimilări de mașini și utilaje noi revin, în primul rînd, Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini, care va trebui să dezvolte în mod considerabil baza tehnică a uzinelor, iar împreună cu ministerele beneficiare să asigure elaborarea din timp a studiilor tehnice-economice necesare.

Îndeplinirea marilor sarcini care revin întreprinderilor noastre cere măsuri hotărîte pentru îmbunătățirea organizării producției și a muncii, în vederea utilizării raționale și complete a timpului de lucru și a mijloacelor tehnice-materiale, valorificării depline a tuturor rezervelor existente în întreprinderi. O atenție deosebită trebuie acordată perfecționării fluxurilor de fabricație, eliminării tuturor întreruperilor și golurilor de producție, folosirii raționale a spațiului de producție. Organizarea științifică a producției și a muncii este un proces continuu de perfecționare, care trebuie urmărit permanent de toate organizațiile economice, organele de partid și de stat.

Îndeplinirea ritmică a sarcinilor de plan cere întărirea continuă a disciplinei de producție și de muncă, respectarea cu strictețe a proceselor tehnologice, a normelor de organizare interioară a întreprinderilor, a atribuțiilor factorilor de conducere, de la director și pînă la maistru, a răspunderilor fiecărui muncitor în îndeplinirea sarcinilor de producție. Conducerile ministerelor și ale celorlalte instituții economice centrale, organele de partid regionale, raionale și orășenești, organizațiile de partid din întreprinderi, sindicatele au datoria de a elabora măsuri și regulamente care să ducă la întărirea ordinii și disciplinei în toate întreprinderile, în special în ramurile transportului feroviar și auto, energiei electrice, chimiei

și cărbunelui, unde în ultimii ani au avut loc numeroase accidente și defecțiuni în producție. Este necesar să se ia măsuri pentru lichidarea manifestărilor de încălcare a ordinii și disciplinei care provoacă pagube economiei naționale. În condițiile producției moderne asemenea manifestări au repercusiuni costisitoare, ele nu afectează utilaje simple, ci instalații tehnice complexe. De aceea, în conducerea întreprinderilor, în folosirea mașinilor și utilajelor este necesar maximum de exigență și spirit de răspundere.

Un rol hotărîtor în desfășurarea ritmică și armonioasă a procesului de producție în toate compartimentele întreprinderilor au cadrele tehnice — ingineri și maiștri —, care trebuie să asigure o asistență tehnică de înaltă calificare la fiecare loc de muncă. Maiștrii și inginerii trebuie să fie permanent prezenți în producție, ei răspund direct de tot ce se întîmplă în sectorul de activitate unde își desfășoară munca. Ei nu pot părăsi în nici un caz locul de producție fără a lăsa înlocuitori, fără a lăsa cuiva răspunderea îndeplinirii atribuțiilor ce le revin.

O importanță deosebită are pentru înfăptuirea prevederilor cincinalului, pentru progresul întregii noastre economii aplicarea justă a politicii partidului de cointeresare materială a oamenilor muncii. Este cunoscut faptul că în acest domeniu dăinuie încă unele neajunsuri, rezultate în bună măsură și din modul defectuos de stabilire a normelor de muncă și a sistemului premial de către Comitetul de Stat pentru Problemele de Muncă și Salarii. Se impune ca în această direcție să se facă o analiză aprofundată și să se ia măsurile corespunzătoare. O dată cu introducerea mașinilor și instalațiilor noi, avansate, este necesar să se revizuiască întregul ansamblu al condițiilor de producție, stabilindu-se norme de consum și de muncă

corespunzătoare schimbărilor tehnice survenite. Aceasta permite ridicarea continuă a productivității muncii, sporirea rentabilității întreprinderilor, dezvoltarea întregii economii naționale și, implicit, sporirea veniturilor personale ale oamenilor muncii.

În cadrul studiilor întreprinse pentru îmbunătățirea conducerii economiei se examinează în prezent măsuri de îmbunătățire a cointeresării materiale în creșterea cantitativă și calitativă a producției, precum și de ridicare a răspunderii materiale în gospodărirea întreprinderilor și realizarea sarcinilor de plan, îmbinînd strîns aceste două laturi ale cointeresării materiale.

O cerință esențială a economiei noastre, căreia trebuie să i se acorde maximum de atenție de către ministere și întreprinderi, de către toți oamenii muncii, este ridicarea calității produselor. Este necesar să fie continuată cu toată intensitatea acțiunea de îmbunătățire a calității produselor, fabricarea unor sortimente cu parametri tehnici și economici ridicați, cu durabilitate sporită, finisaj îngrijit și prezentare estetică. Asigurarea calității produselor la nivelul celor mai bune mărfuri similare din străinătate constituie o condiție de bază a eficienței pe plan intern și a competitivității pe piața externă a mărfurilor românești.

Una din problemele hotărîtoare de care depinde desfășurarea normală a procesului de producție o constituie aprovizionarea tehnică-materială a întreprinderilor. În legătură cu aceasta s-au adus, pe drept cuvînt, numeroase critici și s-au făcut propuneri atît în perioada elaborării planului cincinal, cît și în cadrul plenarei noastre. Sistemul actual de organizare și planificare a aprovizionării, modul de repartizare și circulație a materiilor prime și materialelor este greoi și lipsit de operativitate. Aceasta constituie

uneori cauza principală care determină imobilizarea mijloacelor circulante, folosirea nerațională a unor materiale deficitare, neritmicitatea procesului de producție. Pe baza indicațiilor conducerii partidului, se află în curs de pregătire măsuri pentru îmbunătățirea organizării și planificării aprovizionării tehnice-materiale, pentru extinderea relațiilor directe între întreprinderi, pentru apropierea bazelor de aprovizionare de întreprinderile consumatoare.

Paralel cu îmbunătățirea aprovizionării tehnice-materiale în toate ramurile economiei naționale, un accent deosebit trebuie pus pe perfecționarea cooperării și colaborării între uzine, pe îndeplinirea contractelor economice. În centrul preocupării uzinelor care colaborează trebuie să stea respectarea riguroasă a termenelor de livrare, desfășurarea ritmică a producției.

Promovarea progresului tehnic impune intensificarea activității de cercetare științifică și valorificarea pe scară largă în producție a realizărilor științei și tehnicii contemporane. Este cunoscut rolul important pe care trebuie să-l îndeplinească știința în dezvoltarea economiei și culturii, în întreaga operă de construcție a socialismului. Pentru a-și îndeplini acest rol, cercetarea științifică, atît cea fundamentală cît și cea aplicativă, trebuie să pornească de la cunoașterea aprofundată a direcțiilor dezvoltării economice și sociale a țării noastre, a tendințelor generale ale dezvoltării societății. Este firesc ca cercetarea fundamentală să abordeze probleme științifice fundamentale ; lucrările științifice publicate nu trebuie să fie un scop în sine, ci ele trebuie să comunice rezultatele muncii științifice legate de cerințele dezvoltării societății. Consiliul Național al Cercetării Științifice trebuie să elaboreze, în colaborare cu organele economice de stat și Academia, încă

în cursul acestui an, programul de perspectivă al cercetării științifice din țara noastră. Acest program trebuie să premeargă măsurilor și acțiunilor principale care se întreprind pentru asigurarea mersului înainte al activității economice și sociale, să fie strîns legat de soluționarea unor probleme de bază ale construcției socialismului. Oamenii de știință trebuie să-și consacre eforturile unor teme esențiale pentru înflorirea patriei noastre : cercetarea geologică pentru punerea în valoare a unor noi rezerve de minereuri, găsirea celor mai eficiente căi de valorificare superioară a resurselor țării, crearea pe cale sintetică a unor materii și materiale noi care să îmbogățească gama de produse ale industriei ; ei trebuie să abordeze problemele legate de progresul tehnic în toate domeniile industriei, economiei, de mecanizarea și automatizarea proceselor de producție. Numai astfel știința poate să devină cu adevărat o importantă forță de producție a societății, care să contribuie din plin la ridicarea vieții materiale și spirituale a poporului.

Realizarea prevederilor planului de stat este condiționată de pregătirea din timp a cadrelor de muncitori, ingineri, economiști, cercetători și alți specialiști, corespunzător noilor cerințe ale dezvoltării și perfecționării tehnice în diferitele domenii de activitate. În cursul cincinalului numărul salariaților va crește cu circa 1 000 000. Din totalul muncitorilor calificați ceruți de economia națională în anul 1970, numai 25% vor fi pregătiți în rețeaua școlară de stat. Cu toate că aceasta reprezintă o creștere față de 1965, este necesar să se ia măsuri temeinice pentru îmbunătățirea formelor de calificare a muncitorilor în procesul de producție, precum și pentru continua perfecționare a pregătirii muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor, corespunzător progresului tehnicii, modernizării producției.

Vor trebui să se asigure, de asemenea, condiții pentru pregătirea unui număr mai mare de cadre tehnice pe calea învățămîntului seral. În acest scop trebuie să se ia măsurile organizatorice corespunzătoare, să se asigure cadrele didactice necesare, să se creeze condiții pentru ca oamenii muncii să poată frecventa cu regularitate cursurile.

În ceea ce privește cursurile cu frecvență, toți specialiștii care vor intra în producție în anii cincinalului se află în școli. Pornind de la direcțiile generale de orientare și de la nevoile de cadre ale economiei naționale, este necesar să se stabilească încă în cursul acestui an un program de perspectivă pentru pregătirea muncitorilor calificați și a specialiștilor necesari dezvoltării în viitor a țării noastre.

RELAȚIILE ECONOMICE EXTERNE

Resursele suplimentare de creștere a producției industriale și agricole identificate în perioada definitivării planului au permis sporirea volumului comerțului exterior la 55% în 1970, în comparație cu peste 40% prevăzut în Directivele Congresului al IX-lea.

În cadrul dezvoltării comerțului nostru exterior, un rol principal ocupă relațiile de colaborare și schimburile reciproce cu țările socialiste, care dețin ponderea principală în comerțul exterior al României. Lărgind și diversificînd schimburile comerciale, științifice și tehnice cu țările socialiste, este necesar să găsim în același timp căi pentru dezvoltarea cooperării în producție, eficiente și reciproc avantajoase pentru toate părțile. Țara noastră va dezvolta, de asemenea, relațiile de colaborare economică cu toate țările, indiferent de orînduirea lor socială, pe baza prin-

cipiilor avantajului reciproc, neamestecului în treburile interne, respectării independenței și suveranității naționale.

În anul 1970, din totalul exportului, circa 90% vor reprezenta mărfurile industriale, iar din acestea aproape jumătate vor fi produse ale industriei constructoare de mașini și chimiei. Această modificare în structura exportului constituie un proces continuu și de durată, pentru înfăptuirea căruia este necesară sporirea și diversificarea producției solicitate în străinătate, îmbunătățirea continuă a calității produselor și asigurarea competitivității mărfurilor exportate. Este necesar să se asigure participarea delegaților uzinelor la acțiunile de prospectare și vînzare a mărfurilor pe piețele străine, să se dezvolte colaborarea dintre întreprinderile de comerț exterior și întreprinderile producătoare, în vederea adaptării producției la cerințele pieței.

O deosebită atenție va trebui acordată de către fiecare minister și întreprindere furnizoare, precum și de Ministerul Comerțului Exterior și întreprinderile exportatoare, îndeplinirii în cît mai bune condiții a obligațiilor contractuale. Organele de partid și de stat trebuie să acorde cea mai mare atenție producției destinate exportului, îndeplinirii termenelor de livrare, respectării condițiilor de cantitate și calitate prevăzute în contracte, creșterii prestigiului mărcilor de fabricație ale țării noastre peste hotare.

Se cere, de asemenea, îmbunătățită în continuare activitatea desfășurată de Ministerul Comerțului Exterior și celelalte organe economice centrale în direcția importului, urmărindu-se satisfacerea cererilor profund justificate din punct de vedere economic, prospectîndu-se atent piața pentru a se obține maximum de avantaje economice și

comerciale. Trebuie să se acorde mai multă atenție reducerii importurilor de materii prime, materiale și utilaje prin satisfacerea în măsură sporită a nevoilor economiei din producția internă.

SATISFACEREA NECESITĂȚILOR MEREU CRESCÎNDE ALE POPULAȚIEI

Este necesar ca Ministerul Comerțului Interior, Ministerul Industriei Ușoare și Ministerul Industriei Alimentare, Cooperația meșteșugărească și de consum să acorde o atenție sporită nevoilor de consum ale populației, în funcție de diferitele categorii de venituri, să lărgească gama de mărfuri, să îmbunătățească condițiile de desfacere a acestora, să asigure ritmicitatea aprovizionării pieței în funcție de sezon și de specificul regional. Creșterea veniturilor populației, ridicarea exigențelor consumatorilor impun întreprinderilor industriei ușoare și alimentare, comerțului și cooperației, eforturi susținute pentru ridicarea calității producției bunurilor de consum, pentru modernizarea continuă a aprovizionării și deservirii populației. O contribuție mai mare la creșterea fondului de mărfuri și la lărgirea varietății sale vor trebui să aducă unitățile industriei locale, în special pentru produse de serie mică, articole mărunte de uz casnic etc.

În domeniul construcțiilor de locuințe vor continua eforturile statului pentru a pune la dispoziția oamenilor muncii un număr sporit de apartamente, în condiții de confort tot mai bune. Pentru folosirea rațională a fondurilor alocate în acest scop, se impune creșterea răspunderii sfaturilor populare, a organizațiilor de proiectare și construcții asupra executării și dării în folosință la timp și de calitate superioară a noilor construcții. O atenție sporită

trebuie să se acorde reducerii prețului de cost al construcțiilor, economisirii de materiale, reducerii materialelor deficitare, măririi densității spațiului construit în noile ansambluri de locuințe. Trebuie să se ia măsuri pentru producerea unor noi materiale de construcții, mai ieftine și mai bune, care să ducă la reducerea prețului de cost al construcțiilor. Oamenii muncii, partidul și statul cer proiectanților și constructorilor să îmbunătățească arhitectura noilor construcții, să lichideze monotonia stilului arhitectonic, să lărgească diversitatea soluțiilor, valorificînd mai bine tradițiile naționale și caracteristicile specifice ale diferitelor regiuni ale țării, precum și cuceririle arhitecturii mondiale contemporane. Se impune ca în această direcție să se treacă de la stadiul discuțiilor la acțiuni practice, eficiente.

În procesul dezvoltării industriei socialiste, amplasarea unor obiective industriale în raioane cu caracter agricol sau în apropierea unor localități rurale asigură folosirea forței de muncă din comunele și satele învecinate. Numeroși oameni ai muncii și-au exprimat dorința de a li se crea condiții ca, lucrînd pe șantiere sau în întreprinderile noi, să poată continua să locuiască la sate. Trebuie să venim în întîmpinarea acestei dorințe, dînd posibilitate muncitorilor să continue să locuiască în comunele lor, familiile lor putînd lucra în același timp în agricultură. Este necesar să se ia măsuri pentru asigurarea transportului muncitorilor de la întreprinderi în comunele în care locuiesc. Totodată, trebuie să se înceapă acțiunea de sistematizare a localităților rurale, astfel încît locuitorii să poată beneficia în condiții cît mai bune de școală, magazine comerciale, electrificare, creîndu-se premisele pentru apropierea treptată a condițiilor de viață ale satului de cele ale orașului.

SARCINILE ORGANELOR DE PARTID ȘI DE STAT

Tovarăși,

Așa cum au subliniat toți tovarășii care au luat cuvîntul în cadrul plenarei noastre, planul cincinal are un caracter profund realist, o fundamentare temeinică ce pornește nu de la dorințe subiective, ci de la viață, de la realitate, de la condițiile și posibilitățile obiective ale economiei naționale. Hotărîtoare este acum activitatea desfășurată de toate organele de partid și de stat pentru organizarea îndeplinirii sale. Pe baza programului de perspectivă pe care îl oferă fiecărei întreprinderi planul cincinal, colectivele de conducere trebuie să elaboreze, consultînd masa largă a muncitorilor și tehnicienilor, întregul complex de măsuri tehnice-organizatorice cerute de realizarea tuturor indicilor de plan. Conducerile întreprinderilor trebuie să acorde o atenție deosebită măsurilor pentru asigurarea forței de muncă necesară în toate etapele planului cincinal, pentru recrutarea și calificarea la nivelul corespunzător a muncitorilor și specialiștilor pe care îi solicită introducerea cuceririlor progresului științei și tehnicii în producție. O importanță deosebită are perfecționarea continuă a stilului de conducere a întreprinderilor, aplicarea principiului muncii colective, care permite folosirea largă a cunoștințelor și experienței specialiștilor și muncitorilor, găsirea celor mai potrivite forme organizatorice pentru stimularea inițiativei creatoare a oamenilor muncii în îndeplinirea planului.

Ministerelor, tuturor organelor economice centrale, le revine datoria de înaltă răspundere de a asigura înfăptuirea politicii partidului în toate domeniile de activitate economică, traducerea în viață a tuturor prevederilor planului. Ele trebuie să înfăptuiască conducerea concretă a

fiecărei ramuri, îndrumarea operativă, de înaltă competență și asistența tehnică-economică calificată a tuturor întreprinderilor și unităților economice, să exercite un control permanent asupra principalelor aspecte ale îndeplinirii planului. Ministerele trebuie să ia măsuri pentru perfecționarea cooperării economice între întreprinderi, îmbunătățirea continuă a aprovizionării tehnice-materiale a tuturor unităților în subordine, dezvoltarea progresului tehnic. În discuțiile purtate în plenară s-au formulat unele critici îndreptățite la adresa activității unor ministere, unor miniștri, precum și propuneri valoroase privind munca unor organe economice centrale. Toate acestea vor trebui studiate cu atenție, în vederea găsirii soluțiilor celor mai potrivite pentru îmbunătățirea continuă a activității.

Comitetul de Stat al Planificării trebuie să se preocupe permanent de modul în care se realizează toți indicii de plan, proporțiile principale ale dezvoltării economiei pe ansamblu și pe ramuri. Pe baza controlului riguros și a sintetizării periodice a datelor care oglindesc mersul îndeplinirii planului, Comitetul de Stat al Planificării trebuie să-și aducă contribuția la elaborarea măsurilor menite să asigure realizarea integrală a obiectivelor cincinalului.

Un rol de prim ordin joacă, în întreaga activitate economică, sistemul financiar și de credit. Asigurînd finanțarea tuturor ramurilor economiei naționale, el are menirea de a influența și dirija toate actele economice în direcția înfăptuirii neabătute a politicii partidului și guvernului de construire a socialismului. Organele financiare — Ministerul Finanțelor, Banca Națională, Banca de Investiții —, în activitatea cărora se mai manifestă încă deficiențe, au datoria de a exercita un control financiar exigent în toate domeniile economice. Trăgînd concluzii din constatările controlului financiar, acestor organe le revine obligația de a sesiza fenomenele pozitive și negative care se

petrec în procesul îndeplinirii planului economic și de a propune soluții și măsuri corespunzătoare. Organele financiare trebuie să urmărească modul în care fiecare minister și fiecare întreprindere își îndeplinesc planul de producție, de investiții, de desfacere a producției, precum și gradul de rentabilitate a activității economice. Este necesar, de asemenea, să fie combătute tendințele de sporire a aparatului neproductiv în economie, în alte sectoare, și îndeosebi în organele de stat centrale și locale. Creșterea aparatului neproductiv influențează negativ asupra prețului de cost al produselor și a rentabilității întreprinderilor.

Îndeplinirea marilor prevederi ale planului cincinal, asigurarea dezvoltării armonioase a tuturor sectoarelor vieții sociale, în conformitate cu politica partidului de construire a socialismului, cer îndrumarea și controlul permanent din partea Consiliului de Miniștri asupra tuturor organelor economice centrale. Ministerele, organele economice centrale, conducerile întreprinderilor din țara noastră au dobîndit o bogată experiență ; sîntem încredințați că ele își vor îndeplini în condiții tot mai bune sarcinile de mare răspundere ce le revin în înfăptuirea prevederilor cincinalului.

Este necesar să îmbunătățim în continuare sistemul de evidență și informare operativă cu privire la mersul îndeplinirii planului în toate compartimentele. Cunoașterea sistematică a stadiului de îndeplinire a planului permite conducerilor ministerelor, Consiliului de Miniștri, conducerii partidului, să intervină operativ pentru adoptarea măsurilor care să garanteze înlăturarea lipsurilor și greutăților, îndeplinirea obiectivelor planului.

Înalta răspundere a înfăptuirii măreţului program de înflorire a patriei, elaborat de Congresul al IX-lea, revine partidului nostru — forța conducătoare a societății socia-

liste —, organelor și organizațiilor sale. Comuniștii trebuie să se afle în primele rînduri ale muncii desfășurate în toate sectoarele vieții sociale — în fabrici și uzine, la sate, în instituții —, sporind prin exemplul eforturilor lor eroice, nepregetate, avîntul întregului popor în realizarea cincinalului.

Comitetul Central al partidului are datoria de a urmări în mod sistematic îndeplinirea planului în toate compartimentele, luînd în același timp măsuri pentru îmbunătățirea continuă a conducerii și planificării economiei, pentru ridicarea nivelului muncii organelor de partid și de stat, pentru întărirea legăturii lor cu masele, pentru dezvoltarea democrației noastre socialiste. Fiecare membru al Comitetului Central, indiferent de domeniul în care lucrează, poartă răspunderea pentru felul în care se îndeplinesc hotărîrile partidului, sarcinile planului de stat, trebuie să participe activ la eforturile pentru perfecționarea continuă a muncii în toate domeniile construcției socialismului. Birourile comitetelor regionale, raionale și orășenești de partid trebuie să acorde cea mai mare atenție problemelor economice, să analizeze cu spirit de răspundere și în mod aprofundat mersul îndeplinirii planului, să asigure generalizarea experienței pozitive în conducerea întreprinderilor, în organizarea producției și a muncii, să sprijine întreprinderile în folosirea rațională a fondurilor, în valorificarea tuturor rezervelor. Comitetelor regionale de partid le revine o mare răspundere în dezvoltarea economică, științifică, culturală, socială a regiunilor, raioanelor și orașelor, în înfăptuirea politicii partidului de creștere armonioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. Avem organizații regionale, comitete regionale de partid puternice, care își îndeplinesc cu competență sarcinile ce le revin în economie, în toate domeniile de activitate ; sîntem siguri că

ele își vor realiza cu succes îndatoririle în lupta pentru realizarea planului cincinal.

Sarcini importante revin, de asemenea, în munca pentru îndeplinirea prevederilor planului organizațiilor sindicale, de tineret și de femei.

Sindicatele, care reunesc în rîndurile lor pe principalii făuritori ai bunurilor materiale și spirituale ale societății, ai avuției naționale, trebuie să desfășoare o activitate intensă în rîndul oamenilor muncii pentru dezvoltarea conștiinței socialiste, a atitudinii înaintate față de muncă, a răspunderii pentru realizarea planurilor de producție, să militeze pentru creșterea nivelului profesional, tehnic și cultural al clasei muncitoare. Colaborînd îndeaproape cu conducerile întreprinderilor, sindicatele trebuie să organizeze periodic dezbaterea principalelor probleme privind activitatea economică, de producție din fiecare întreprindere, să asigure exercitarea opiniei colective, generalizarea experienței înaintate a oamenilor muncii.

Uniunea Tineretului Comunist trebuie să asigure prezența tineretului — cu elanul și combativitatea ce îi sînt caracteristice — în toate sectoarele de activitate, creșterea contribuției sale la înfăptuirea politicii partidului, a obiectivelor planului cincinal. Cultivînd în rîndurile tineretului pasiunea pentru muncă, pentru știință și tehnică, pentru activitatea în producție, Uniunea Tineretului Comunist trebuie să militeze pentru ca acesta să învețe cu sîrguință, să-și însușească procesele tehnologice moderne, cunoștințele legate de folosirea mașinilor noi în industrie, de mecanizarea și chimizarea agriculturii, de dezvoltarea tuturor ramurilor economice.

Sarcini însemnate revin, de asemenea, Consiliului Național al Femeilor în studierea și adoptarea măsurilor care să ducă la participarea mai intensă a tuturor categoriilor de femei la munca desfășurată în fabrici și uzine, pe șantiere,

în cooperativele agricole de producție, în instituții, pentru îndeplinirea cincinalului, pentru înfăptuirea politicii de construcție a socialismului.

Tovarăși,

In vasta operă de construire a socialismului în țara noastră s-au obținut realizări istorice. Alături de acestea s-au manifestat însă și lipsuri, au apărut greutăți. Esențial este însă faptul că, de fiecare dată, partidul, poporul nostru au găsit forțele necesare pentru a le depăși, au găsit căile mersului înainte, ale progresului neîntrerupt al patriei.

Rezultatele bune obținute în prima jumătate a anului în realizarea planului dovedesc că sarcinile cincinalului pot fi realizate, că prevederile sale corespund pe deplin posibilităților și resurselor de care dispunem. Aceste rezultate, măsurile luate de partid și de stat în perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea, experiența cîștigată de colectivele de oameni ai muncii, priceperea și hărnicia de care dă dovadă întregul nostru popor constituie garanția îndeplinirii sarcinilor ce ni le-am propus.

În cursul discuțiilor purtate în plenară s-au făcut numeroase propuneri prețioase privind soluțiile și căile cele mai bune pentru îndeplinirea sarcinilor planului cincinal, pentru perfecționarea continuă a activității în diferitele domenii ale economiei și vieții sociale. Desigur, este posibil ca în procesul realizării cincinalului să apară și necesitatea aducerii unor corective prevederilor planului. În general însă, trebuie să asigurăm respectarea strictă a tuturor sarcinilor cincinalului, îndeplinirea tuturor obiectivelor sale.

Totodată, este necesar ca pentru a pune baze temeinice dezvoltării în perspectivă a economiei naționale, încă de la începutul anului viitor să trecem la întocmirea studiilor pentru elaborarea planului cincinal pe perioada 1971—1975.

Obiectivele stabilite de Congresul al IX-lea al partidului, sarcinile planului cincinal constituie programul dezvoltării întregii vieți sociale din patria noastră, al întăririi și înfloririi multilaterale a orînduirii noastre socialiste. Dezvoltînd economia și cultura, asigurînd ca patria noastră să fie mai puternică, mai bogată, poporul român își aduce contribuția la întărirea sistemului socialist mondial. Noi considerăm că dacă fiecare țară socialistă este mai puternică, crește forța socialismului, autoritatea sa în lume, sporește influența lui asupra dezvoltării sociale contemporane. Aceasta corespunde pe deplin intereselor vitale ale oamenilor muncii de pretutindeni, cauzei socialismului și comunismului, progresului social și păcii în lumea întreagă.

Sîntem convinși că clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea și celelalte categorii de oameni ai muncii, fără deosebire de naționalitate, strîns uniți în jurul partidului, vor lupta cu însuflețire, nu vor precupeți nici un efort pentru îndeplinirea planului cincinal, care deschide o nouă etapă de progres și prosperitate în viața poporului român, în înflorirea României socialiste. *(Cuvîntarea a fost subliniată în repetate rînduri cu aplauze puternice, prelungite).*

CUVÎNTARE LA PRIMA ŞEDINŢĂ PLENARĂ A CONSILIULUI NAŢIONAL AL CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE

— 14 iulie 1966 —

Plenara lărgită a Consiliului Naţional al Cercetării Ştiinţifice, la care participă un mare număr de oameni de ştiinţă şi specialişti din toate domeniile activităţii ştiinţifice, reprezintă, s-ar putea spune, un adevărat forum al ştiinţei româneşti. S-au dezbătut aici probleme legate de mai buna organizare a activităţii ştiinţifice în ţara noastră în legătură cu adoptarea planului de cercetare ştiinţifică pe anii 1966—1970. Referindu-se la aprecierile făcute în discuţii, tovarăşul Ceauşescu a subliniat că întocmirea planului de cercetare este opera colectivă a celor mai buni oameni de ştiinţă şi specialişti din ţara noastră ; la elaborarea lui a participat un număr mare de cadre de specialişti din aparatul de stat, din întreprinderi şi instituţii. La fundamentarea planului s-a pornit de la cerinţele progresului economic şi social al patriei noastre ; măsurile prevăzute sînt menite să răspundă în mare măsură acestor cerinţe, să ajute la rezolvarea multiplelor probleme care stau în faţa societăţii noastre. Vorbitorul a subliniat că este pentru prima dată cînd se întreprinde o asemenea muncă complexă pentru orientarea în perspectivă a cercetării ştiinţifice. Aceasta impune desigur o mare răspundere.

După ce s-a referit la defecţiunile care au existat în coordonarea activităţii ştiinţifice în trecut şi care au îngreunat unirea eforturilor oamenilor de ştiinţă, tovarăşul Ceauşescu a arătat că actualul plan de cercetare pe cinci ani reprezintă un pas hotărîtor înainte în activitatea ştiinţifică. Pentru aceasta, a spus vorbitorul, cred că putem felicita din toată inima pe cei care au contribuit la înfăptuirea lui. Elaborarea unui plan cincinal de cercetare ştiinţifică, în strînsă legătură cu planul economic de dezvoltare generală a ţării, are o mare însemnătate pentru dezvoltarea ştiinţei româneşti. El va exercita fără îndoială o puternică înrîurire asupra întregii noastre activităţi ştiinţifice. Planul cuprinde sarcini legate nemijlocit de aplicarea în producţie, încă în cursul acestui cincinal, a rezultatelor cercetării ştiinţifice. Tovarăşul Ceauşescu a arătat că programul de cercetare ştiinţifică va trebui să fie bine cunoscut în toate institutele, laboratoarele uzinale, de către toţi oamenii de ştiinţă şi cercetătorii, astfel ca fiecare să ştie ce îndatoriri îi revin, să poată acţiona pentru înfăptuirea în cele mai bune condiţii a obiectivelor ştiinţifice de perspectivă.

După ce a subliniat însemnătatea ştiinţelor sociale şi umaniste, vorbitorul s-a oprit în mod deosebit asupra acelor sectoare ale activităţii ştiinţifice care au un rol hotărîtor în sporirea avuţiei societăţii, în producţia de bunuri materiale. Trebuie să acordăm o atenţie deosebită cercetării ştiinţifice în domeniile care contribuie la asigurarea progresului rapid al patriei noastre pe calea construirii societăţii socialiste. Noi nu subapreciem importanţa ştiinţelor sociale. Pornind de la rolul mare pe care îl are cunoaşterea istoriei poporului, noi acordăm toată atenţia dezvoltării ştiinţelor istorice, elaborării unei istorii care să redea în mod fidel evenimentele trecutului. În acelaşi timp însă, să nu uităm, tovarăşi, că poporul român e chemat să făurească în mod conştient istoria prezentă a României. De felul cum se va munci astăzi depinde ceea

ce vor scrie istoricii de mîine. Noi dorim ca ei să scrie că ne-am făcut datoria pe deplin față de patrie, față de popor.

Planul de cercetare cuprinde obiective foarte diferite. Desigur, toate au importanța lor. Direcția principală a întregii noastre activități trebuie să fie îndreptată însă spre un singur scop. Fie că are un caracter aplicativ sau fundamental, cercetarea științifică trebuie să servească societății, mersului ei înainte. De cînd se face știință, de cînd a început omul să se ocupe de cunoaștere, nimeni nu a cercetat de dragul de a cerceta. Marii savanți și-au propus întotdeauna să muncească pentru a lărgi cunoașterea umană, pentru a da omului posibilitatea de a deveni stăpîn asupra bogățiilor naturii, de a le folosi într-o măsură tot mai mare spre binele său. Numai astfel știința servește omului, societății, omenirii.

În continuare vorbitorul a spus: În condițiile revoluției tehnice la care asistăm astăzi, problema aplicării rezultatelor cercetării științifice capătă o importanță primordială. În întreaga lume, mă refer îndeosebi la țările avansate, problema aplicării în practică a cercetării științifice a devenit un imperativ. Fiecare caută ca rezultatele cercetării să fie aplicate cît mai grabnic, pentru a servi neîntîrziat progresului economic. De aceea, stabilind temele de cercetare, programul pe care îl elaborați trebuie să asigure în același timp crearea condițiilor pentru aplicarea rapidă a rezultatelor cercetării în domeniile respective de activitate. Cercetarea științifică trebuie privită, pînă la urmă, prin prisma eficienței sale, a aportului la sporirea bogățiilor materiale și spirituale ale poporului nostru. Consiliul Național al Cercetării, ministerele, institutele de cercetare trebuie să dea o atenție mai mare acestei probleme care, după părerea mea, are o importanță deosebit de mare pentru țara noastră. Este necesar să se întărească legătura între știință și producție, astfel ca ceea ce se descoperă pe tărîmul cercetării să-și găsească aplicarea în producție. La rîndul ei, producția trebuie să împingă mereu înainte cercetarea științifică, cerîndu-i, solicitîndu-i să rezolve noi și noi probleme. Această condiționare reciprocă a producției și a științei este un factor de primă importanță menit să ajute la rezolvarea în cît mai bune condiții a obiectivelor planului pe care îl dezbateți.

Vorbitorul s-a ocupat apoi de problema cadrelor, a pregătirii cercetătorilor de mîine. Referindu-se la unele critici făcute în cadrul dezbaterilor, tovarășul Ceaușescu a arătat că institutele de cercetare ale Academiei și departamentale, forurile învățămîntului superior au un rol de mare răspundere în asigurarea condițiilor pentru pregătirea specialiștilor în toate domeniile de activitate științifică. Trebuie să fie puse în fața tinerilor sarcini care să le solicite întreaga capacitate și putere de muncă, care să le stimuleze voința de a se perfecționa. Totodată ei trebuie ajutați în rezolvarea cu succes a sarcinilor ce le sînt încredințate.

Fiecare dintre oamenii noștri de știință poate aduce o contribuție sporită la creșterea cadrelor de care avem nevoie. Dacă vrem, într-adevăr, să ridicăm știința în țara noastră la un nivel din ce în ce mai înalt, să facem ca ea să țină pasul cu dezvoltarea științei contemporane, trebuie să antrenăm cu curaj în această muncă un număr din ce în ce mai mare de cadre tinere. Numai așa știința noastră va putea să progreseze.

Dezvoltarea economiei noastre — a spus vorbitorul — creează condiții materiale din ce în ce mai bune pentru activitatea de cercetare științifică. Depinde acum foarte mult de felul în care știm să asigurăm schimbul de mîine al științei românești, noile generații de cercetători ai pa-

triei noastre. Conducerea partidului își exprimă convingerea că oamenii noștri de știință își vor face cu cinste datoria în munca de pregătire a noilor cadre de cercetători.

Sîntem, s-ar putea spune, la început de drum nou — a spus în continuare vorbitorul. — Planul de cercetare științifică pe cinci ani, alături de planul dezvoltării economice și sociale a patriei noastre, oferă cadrul necesar pentru asigurarea progresului întregii societăți. Am creat forme organizatorice mai bune; mulți dintre dv. au subliniat importanța Consiliului Național, importanța îndatoririlor pe care le are el în îndrumarea și coordonarea activității de cercetare științifică. Trebuie spus însă că nici existența planului, nici existența Consiliului Național al Cercetării Științifice, oricît de bune ar fi și unul și altul, nu rezolvă de la sine problema mersului înainte al științei românești. Aceasta cere eforturi perseverente din partea tuturor oamenilor de știință pentru traducerea în viață a obiectivelor stabilite.

În continuare tovarășul Ceaușescu a spus: Probabil că în timpul îndeplinirii sale va trebui să mai aducem unele îmbunătățiri planului. Consiliul Național, comisiile sale, trebuie să asigure permanent ca planul de cercetare să corespundă cerințelor dezvoltării economice și sociale, progresului general al societății, să țină seama de realizările științei mondiale. Același lucru se poate spune despre formele organizatorice. Vor trebui aduse permanent îmbunătățiri metodelor de muncă, astfel încît acest instrument pe care îl avem la îndemînă pentru îndrumarea și conducerea cercetării științifice — Consiliul Național — să poată fi folosit cu cea mai mare eficacitate. În această direcție trebuie să-și aducă contribuția întregul colectiv de oameni de știință și cercetători.

Avem perspective bune; există toate condițiile ca programul de cercetare științifică, parte integrantă a programului general de dezvoltare a societății noastre, să poată fi îndeplinit cu succes. Ne exprimăm convingerea — a spus în încheiere tovarășul Ceaușescu — că oamenii de știință din patria noastră, alături de întregul popor, își vor aduce contribuția la înfăptuirea programului elaborat de Congresul al IX-lea al partidului, că știința românească va fi la înălțimea cerințelor măreței opere de desăvîrșire a construcției socialiste.

EXPUNERE CU PRIVIRE LA CONSFĂTUIREA DE LA BUCUREȘTI A COMITETULUI POLITIC CONSULTATIV AL STATELOR PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARȘOVIA ȘI ÎNTÎLNIREA CONDUCĂTORILOR DE PARTID ȘI A ȘEFILOR DE GUVERNE ALE ȚĂRILOR MEMBRE ALE C.A.E.R.

Prezentată la adunarea din Capitală a activului de partid

— *15 iulie 1966* —

Stimați tovarăși,

După cum știți, timp de aproape o săptămînă țara noastră a găzduit importante manifestări internaționale ale țărilor socialiste : Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, la care au participat Bulgaria, Cehoslovacia, Republica Democrată Germană, Polonia, România, Ungaria și Uniunea Sovietică, precum și întîlnirea conducătorilor partidelor comuniste și muncitorești și a șefilor de guverne ale țărilor membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, la care a luat parte și delegația Republicii Populare Mongole. Statele reprezentate la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ au adoptat Declarația cu privire la întărirea păcii și securității în Europa și Declarația cu privire la agresiunea Statelor Unite ale Americii în Vietnam. Aceste documente de o excepțională însemnătate politică pentru soarta păcii popoarelor, pentru slăbirea încordării internaționale răspund unor preocupări arzătoare ale celor mai largi pături sociale din întreaga lume. Delegațiile țărilor participante au făcut, totodată, un larg și util schimb

de păreri în legătură cu activitatea Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, cu problemele colaborării economice frățești dintre țările socialiste.

Întîlnirile de la București au avut un profund caracter de lucru, documentele elaborate fiind rodul unei analize temeinice a problemelor de pe ordinea de zi, al dezbaterilor purtate în spirit de prietenie frățească, unitate și înțelegere reciprocă. Partidul și guvernul nostru dau o înaltă prețuire acestor întîlniri, bilanțului pozitiv cu care ele s-au încheiat, documentelor adoptate de țările participante. Examinînd rezultatele consfătuirilor, Comitetul Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român a apreciat în unanimitate însemnătatea deosebită a celor două Declarații, a schimburilor de păreri și a aprobat activitatea desfășurată de delegația țării noastre la aceste consfătuiri.

Cu toate că de la încheierea consfătuirilor ținute la București au trecut puține zile, se poate spune de pe acum că cele două documente adoptate de țările noastre au găsit un profund ecou internațional ; ele suscită un uriaș interes în rîndul popoarelor, al opiniei publice de pretutindeni, al unor importante cercuri politice din diferite țări.

Conducerea partidului nostru este încredințată că întîlnirile de la București vor aduce o contribuție de seamă la întărirea prieteniei și colaborării dintre popoarele noastre, la cauza unității țărilor socialiste, a forțelor revoluționare și democratice de pretutindeni, la lupta împotriva politicii cercurilor imperialiste, a agresiunii Statelor Unite ale Americii în Vietnam, pentru asigurarea securității europene, pentru apărarea și consolidarea păcii în lume.

În cele ce urmează doresc să mă opresc mai pe larg asupra problemelor care au stat pe ordinea de zi a întîlnirilor care au avut loc la București.

Tovarăși,

Problema asigurării securității europene, care și-a găsit concretizarea în Declarația statelor reprezentate la Consfătuirea țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, este, după părerea Partidului Comunist Român și a guvernului Republicii Socialiste România, una din problemele cele mai importante ale vieții politice de pe continentul nostru, care afectează, prin consecințele sale, întreaga situație internațională. Rezolvarea ei interesează în mod direct toate țările socialiste din Europa, toate popoarele europene, constituind, în același timp, o preocupare pentru popoarele din întreaga lume.

Abordînd în mod constructiv, cu un înalt spirit de răspundere, problema securității europene, inițiind lupta pentru înfăptuirea acestui deziderat important, formulînd propuneri judicioase în vederea lichidării surselor de încordare de pe continentul nostru, țările socialiste contribuie la mobilizarea forțelor iubitoare de pace de pretutindeni, se afirmă încă o dată ca promotori ai păcii și prieteniei între popoare, fac să sporească și mai mult prestigiul și autoritatea socialismului în lume, influența sa asupra dezvoltării sociale contemporane.

Analizînd condițiile istorice actuale din Europa, noi pornim de la rolul pe care l-a jucat continentul nostru de-a lungul veacurilor în progresul vieții materiale și spirituale a omenirii, în marile cuceriri ale geniului uman. Leagăn al civilizației moderne, Europa a dat lumii gînditori și savanți celebri, inventatori și artiști care ocupă un loc de frunte în patrimoniul culturii universale. De pe acest continent au pornit nu o dată mari idei și curente progresiste, care au contribuit la mersul înainte al societății ; aici s-a născut marxism-leninismul, învățătura revoluționară despre lume și viață a clasei muncitoare.

În același timp însă, forțele sociale retrograde au folosit marile cuceriri ale științei și civilizației pentru exploatarea maselor celor ce muncesc, pentru asuprirea popoarelor, pentru înrobirea locuitorilor altor continente, pentru acapararea unor uriașe bogății materiale ale societății. Europa a fost nu o dată teatrul unor sîngeroase și distrugătoare încleștări armate ; numai în decursul primei jumătăți a acestui veac, imperialismul german, în cîrdășie cu cercurile reacționare din alte țări, a declanșat în Europa două războaie mondiale, care au pricinuit popoarelor pagube uriașe.

Acum, la peste douăzeci de ani de la stabilirea păcii, urmele celui de-al doilea război mondial nu au fost încă lichidate, nu s-a încheiat tratatul de pace cu Germania, importante probleme litigioase au rămas nereglementate ; în Europa se mențin surse de încordare, primejdii pentru pacea popoarelor.

Declarația de la București a țărilor socialiste relevă cu tărie faptul că politica de dominație a cercurilor imperialiste, și în primul rînd a imperialismului american, constituie principala piedică în calea normalizării relațiilor dintre statele europene, a soluționării problemelor actuale arzătoare, cauza de bază a menținerii și agravării neînțelegerii între state.

Imperialismul american se manifestă vădit ca centru al reacțiunii mondiale împotriva luptei pentru libertate și progres social, pentru independență și suveranitate națională. Statele Unite ale Americii, care în ultima vreme și-au intensificat acțiunile agresive, se amestecă în mod brutal în treburile altor popoare, încalcă suveranitatea unor state independente, organizează comploturi militare și lovituri de stat pentru instaurarea și menținerea unor regimuri și guverne reacționare, urîte de popoare, exercită presiuni economice și politice în numeroase țări, extind războiul

împotriva poporului vietnamez. Este evident că toate aceste manifestări nu oglindesc sporirea forței imperialismului american, ci încercarea sa de a frîna procesul general al mișcării revoluționare, democratice și naționale, de a-și menține pozițiile amenințate.

În Europa, imperialismul american își sprijină politica de dominație și război pe blocul agresiv al Atlanticului de Nord, al cărui ascuțiș este îndreptat împotriva statelor socialiste, a forțelor progresiste și democratice, reprezentînd, în același timp, un pericol pentru toate popoarele europene, pentru pacea întregii lumi. O puternică influență negativă asupra atmosferei politice europene o exercită existența pe continent a trupelor americane și a altor trupe neeuropene, amplasarea bazelor militare și a depozitelor nucleare americane în țările membre ale N.A.T.O., prezența în Europa a navelor de război maritime și aeriene ale Statelor Unite ale Americii prevăzute cu bombe nucleare.

Imperialismul american sprijină și încurajează militarismul și revanșismul vest-german care își arogă dreptul de a vorbi în numele întregului popor german, formulează revendicări teritoriale față de alte țări, proferează amenințări militare. Accelerînd procesul de înarmare a Bundeswehrului, imperialiștii vest-germani exercită puternice presiuni pentru a dobîndi accesul la arma nucleară, ceea ce îngrijorează în mod deosebit popoarele europene.

Analizînd aceste aspecte ale situației politice europene, întîlnirea de la București a relevat totodată că împotriva politicii agresive a cercurilor imperialiste se ridică, atît în Europa cît și în lumea întreagă, uriașe forțe social-politice. Aceasta constituie una din trăsăturile esențiale ale evoluției vieții internaționale contemporane. Se creează tot mai multe premise pentru desfășurarea cu succes a luptei împotriva forțelor reacționare, pentru așezarea pe baze sănătoase a relațiilor dintre state.

Popoarele de pe continentul nostru sînt vital interesate în zădărnicirea izbucnirii unui nou război, în statornicirea unei păci trainice. În Europa este încă vie amintirea sacrificiilor uriașe pe care le-a cerut lupta pentru înfrîngerea agresorilor fasciști în cel de-al doilea război mondial. În zdrobirea cotropitorilor hitleriști rolul principal l-a jucat U.R.S.S., eroicul popor sovietic, care a dus pe umerii săi greul războiului. Alături de Uniunea Sovietică și de celelalte puteri ale coaliției antihitleriste, de toate forțele antifasciste din Europa, România și-a adus contribuția la înfrîngerea agresorilor germani, dînd în această luptă un greu tribut de sînge.

După cel de-al doilea război mondial, țările socialiste din Europa, și în primul rînd Uniunea Sovietică, au desfășurat o intensă activitate politică pentru lichidarea cauzelor generatoare de noi conflicte militare pe continentul nostru. Republica Socialistă România se manifestă activ pe arena internațională, aducîndu-și propria contribuție la lupta pentru zădărnicirea unui nou război, la soluționarea problemelor internaționale europene. O intensă activitate în scopul întăririi păcii și securității în Europa desfășoară clasa muncitoare din țările occidentale, partidele comuniste și muncitorești, însemnate forțe democratice, patriotice și progresiste.

În numeroase țări occidentale, din care unele membre ale N.A.T.O., se manifestă, inclusiv în cercuri conducătoare, o adîncă îngrijorare față de politica agresivă a Statelor Unite ale Americii, față de perspectiva angajării lor în aventuri militare americane, cu grave repercusiuni pentru interesele naționale ale popoarelor ; iese la iveală dorința unor cercuri politice tot mai largi din aceste țări de a găsi modalitatea desolidarizării de politica Statelor Unite ale Americii, de a promova o politică proprie, independentă, de colaborare multilaterală între state. În această

ordine de idei merită subliniate în mod deosebit eforturile depuse de guvernul francez pentru promovarea unei politici internaționale independente, pentru dezvoltarea colaborării între statele europene, indiferent de orînduirea lor socială. Tendințe pozitive se manifestă și în alte țări europene. Chiar și în Republica Federală Germană se afirmă forțe care se pronunță pentru destinderea încordării internaționale, pentru lărgirea relațiilor reciproc avantajoase între state. Politica agresivă a imperialismului american și a celorlalte forțe reacționare din Europa se discreditează tot mai mult în ochii popoarelor, devine pe zi ce trece tot mai izolată.

Pornind de la analiza acestor manifestări și tendințe pozitive, Declarația de la București trage pe drept cuvînt concluzia că în Europa se intensifică și se dezvoltă tot mai mult curentul în favoarea lichidării rămășițelor războiului rece și a obstacolelor care stau în calea colaborării generale europene, pentru rezolvarea problemelor litigioase pe calea înțelegerii reciproce, pentru normalizarea vieții internaționale și apropierea între popoare. Există acum posibilitatea abordării problemei securității într-un mod nou, pe baze acceptabile pentru toate statele europene. Aceasta face deosebit de importantă și de actuală inițiativa țărilor socialiste membre ale Tratatului de la Varșovia de a pune în discuție problema securității europene — care răspunde unei necesități politice reale —, de a prezenta un amplu program de măsuri menite să ducă la realizarea acestui obiectiv.

Înfăptuirea securității europene este o problemă complexă, care cere eforturi susținute ; ea presupune un proces evolutiv menit să asigure eliminarea treptată a surselor de tensiune și de fricțiuni între state, a neîncrederii între popoare, să împrăștie atmosfera de teamă de război, de agresiune. Ea este nemijlocit legată de lupta împotriva

politicii forțelor reacționare, și în primul rînd a imperialismului american, care se opun aspirației de pace și bună înțelegere a popoarelor europene.

Țările socialiste care au participat la consfătuire au relevat însemnătatea extinderii colaborării multilaterale între toate țările, indiferent de orînduirea lor socială, a dezvoltării raporturilor de cooperare între toate popoarele de pe continentul nostru. Colaborarea economică nestînjenită de discriminări și condiții politice, schimbul de bunuri, cooperarea în producție, schimburile tehnice-științifice și cultural-artistice contribuie la progresul material și spiritual al fiecărui popor, la dezvoltarea civilizației pe întregul continent și, în același timp, favorizează apropierea între state, dezvoltă încrederea, stima și respectul reciproc.

Condiția hotărîtoare a progresului relațiilor internaționale europene, ca de altfel între toate statele lumii, o constituie — așa cum se subliniază cu putere în Declarație — respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, fără imixtiuni din afară, de a urma calea de dezvoltare care corespunde cel mai bine voinței și intereselor sale fundamentale.

Aceasta cere înfăptuirea strictă în relațiile dintre țări a principiului independenței și suveranității naționale, a neamestecului în treburile interne, a egalității depline în drepturi între națiuni. Declarația arată pe bună dreptate că, în ciuda diferitelor obstacole, aceste principii capătă o tot mai largă adeziune internațională, sînt recunoscute din ce în ce mai mult ca singura bază rațională pentru colaborarea între state.

Lărgirea colaborării între țările europene va avea urmări pozitive asupra schimburilor internaționale în ansamblu și, în mod deosebit, va contribui la intensificarea legăturilor cu țările în curs de dezvoltare.

Punînd în centrul politicii sale internaționale dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare frățească multilaterală cu toate țările socialiste, România depune totodată eforturi pentru intensificarea legăturilor economice, politice, științifice și culturale cu toate statele europene, cu toate popoarele lumii, indiferent de orînduirea lor socială. Pentru a contribui la stimularea relațiilor de colaborare dintre state, România a inițiat, în toamna anului trecut, rezoluția cu privire la buna vecinătate între țările europene cu sisteme sociale diferite. Faptul că această rezoluție — la care s-au adăugat, în calitate de coautori, încă opt state socialiste și nesocialiste — a fost adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite exprimă interesul de care se bucură în opinia publică internațională ideea dezvoltării cooperării interstatale ca mijloc de consolidare a păcii.

Partidul și guvernul țării noastre consideră că pentru rezolvarea cu succes a problemei securității europene este necesar să se pornească — așa cum se face în Declarația de la București — de la realitățile istorice apărute pe continentul nostru ca urmare a celui de-al doilea război mondial și anume de la existența celor două state germane: Republica Democrată Germană — țară suverană, cel dintîi stat socialist german — și Republica Federală Germană. Acceptarea acestei premise profund raționale presupune ca țările europene să întrețină și să dezvolte legături economice, politice, științifice și culturale normale cu ambele state germane. Considerăm deosebit de important să se deschidă ambelor state germane, întregului popor german, perspectiva de a-și aduce contribuția activă la asigurarea păcii și securității europene, la întreaga viață economică și politică a continentului nostru. În cadrul securității europene se vor crea astfel condiții pentru rezolvarea problemei germane, inclusiv a problemei unificării Germaniei.

Toate popoarele europene sînt profund interesate în excluderea posibilității ca Germania să mai poată provoca vreodată declanșarea unui nou război mondial. Acest lucru este necesar să fie înțeles și de cercurile conducătoare din Germania Federală cărora li se cere să dea dovadă de realism în politică, să țină seama de schimbările survenite în lume.

O condiție importantă a îmbunătățirii relațiilor dintre țări, a întăririi securității europene este respectarea granițelor stabilite după cel de-al doilea război mondial, asigurarea inviolabilității teritoriale a tuturor statelor din Europa.

Țările semnatare ale Declarației și-au exprimat convingerea că în momentul de față este coaptă necesitatea de a se întreprinde măsuri pentru slăbirea încordării militare în Europa. Ele au subliniat că existența blocurilor militare constituie o piedică în calea colaborării între state. După cum se știe, ca răspuns la amenințarea reprezentată de activitatea N.A.T.O., la șase ani de la înființarea acestuia, și după includerea în statutul său a Republicii Federale Germane, statele socialiste din Europa au creat Tratatul de la Varșovia, important instrument de apărare a securității lor, a păcii generale. Așa cum se arată în Declarație, blocurile militare nu mai corespund condițiilor internaționale actuale. Adevărata garanție a securității popoarelor, a fiecărei țări, nu se află în politica blocurilor militare, ci în lichidarea surselor de încordare dintre state, a cauzelor care pot genera conflicte armate, în dezvoltarea încrederii și colaborării popoarelor.

Partidul și guvernul nostru consideră că, în actuala situație internațională, o cale radicală pentru slăbirea încordării militare în Europa ar constitui-o desființarea blocului agresiv N.A.T.O. și, în același timp, a Tratatului de la Varșovia. La Consfătuire țările socialiste au reafirmat

solemn că sînt gata pentru lichidarea concomitentă a celor două alianțe.

Desigur, atîta timp cît va exista blocul agresiv occidental, țările socialiste sînt obligate să mențină Tratatul de la Varșovia și, păstrînd neslăbită vigilența, să-și dezvolte capacitatea de apărare pentru a fi gata să respingă orice încercare de agresiune.

Militînd pentru desființarea blocurilor militare, țările semnatare ale Declarației și-au exprimat totodată hotărîrea de a depune eforturi consecvente pentru adoptarea unor măsuri parțiale de dezarmare și de frînare a cursei înarmărilor în Europa, de natură să faciliteze crearea securității europene, consolidarea păcii și securității internaționale. Una din acestea ar fi retragerea trupelor americane și a celorlalte trupe neeuropene de pe continentul nostru, retragerea tuturor trupelor străine în limita granițelor lor naționale. Efecte pozitive asupra situației politice din Europa ar avea lichidarea bazelor militare străine de pe teritoriul altor state.

O importanță deosebită pentru securitatea europeană are împiedicarea accesului, sub orice formă, a forțelor militariste din Republica Federală Germană la arma atomică.

Pornind de la considerentul principal potrivit căruia singura cale de rezolvare radicală a pericolului războiului termonuclear este interzicerea armei atomice și lichidarea tuturor stocurilor de bombe nucleare, apreciem că o măsură tranzitorie utilă ar constitui-o crearea unor zone denuclearizate în Europa, întărită de angajamentul statelor nucleare de a nu folosi niciodată arma atomică împotriva țărilor nenucleare. De mare actualitate este, de asemenea, încetarea zborurilor avioanelor străine încărcate cu arme nucleare deasupra teritoriului statelor europene, precum și interzicerea accesului în porturile europene a vaselor și submarinelor avînd la bord bombe atomice.

România a acordat și acordă o importanță deosebită aplicării în viață a principiilor cuprinse în Rezoluția adoptată de Organizația Națiunilor Unite cu privire la dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate între țări cu sisteme sociale diferite.

În mod special țara noastră depune eforturi consecvente pentru dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate și colaborare între țările din Balcani și regiunea Mării Adriatice, pentru transformarea acestei zone a continentului nostru într-o zonă a păcii, fără arma nucleară. Exprimînd interesele vitale ale tuturor popoarelor care trăiesc în această regiune, atît socialiste cît și nesocialiste, dezvoltarea colaborării pașnice în Balcani constituie, totodată, o contribuție prețioasă la înfăptuirea securității europene, la întărirea păcii pe continentul nostru și în întreaga lume.

Făcînd o analiză aprofundată și obiectivă a situației politice actuale din Europa, afirmînd politica principială a țărilor socialiste în slujba cauzei păcii și securității internaționale, Declarația are un profund caracter constructiv. Asigurarea securității europene nu este îndreptată împotriva nici unui popor; ea corespunde intereselor naționale vitale ale tuturor țărilor, reprezintă o cauză comună a întregii Europe. Lupta pentru securitatea europeană oferă fiecărei țări de pe continentul nostru posibilitatea de a juca un rol demn în viața internațională contemporană, de a-și aduce contribuția la cauza păcii mondiale. Declarația deschide perspective mobilizatoare popoarelor europene, prezintă un bogat program de acțiune și o bază largă de discuții pentru găsirea căilor celor mai bune în vederea realizării securității europene și a întăririi păcii mondiale. Ea este de natură să stimuleze dialogul dintre toate statele europene, indiferent de orînduirea lor socială, participarea lor activă la elaborarea soluțiilor pentru întărirea securității europene. Este bine venită în acest sens

orice propunere constructivă menită să contribuie la îmbunătățirea relațiilor dintre state, la consolidarea păcii pe continentul nostru.

Un loc important în Declarația țărilor socialiste ocupă propunerea de a se convoca o conferință general europeană pentru discutarea problemelor referitoare la asigurarea securității europene. Noi considerăm că o asemenea conferință ar avea o însemnătate deosebită.

Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România consideră deosebit de importantă mențiunea cuprinsă în Declarație potrivit căreia obținerea unor progrese reale în direcția reglementării problemelor politice europene face necesar ca fiecare țară, mare sau mică, să militeze cu perseverență pentru a-și aduce contribuția proprie la întărirea securității europene, la cauza păcii tuturor popoarelor. Considerăm că rezultatele obținute în această direcție de fiecare țară folosesc cauzei generale, contribuie la înfăptuirea dezideratelor de pace ale tuturor popoarelor.

Înfăptuirea securității europene prezintă o mare însemnătate nu numai pentru popoarele de pe continentul nostru ; ea ar avea consecințe deosebit de pozitive asupra luptei duse în întreaga lume în scopul zădărnicirii politicii agresive a imperialismului, asupra luptei popoarelor pentru libertate și independență națională, pentru pace și progres social.

Declarația adoptată la Consfătuirea de la București va reprezenta, fără îndoială, un sprijin efectiv în activitatea politică desfășurată de partidele comuniste și muncitorești din țările Europei occidentale, de toate forțele înaintate ale societății, pentru mobilizarea opiniei publice la acțiuni concrete împotriva forțelor reacționare, a politicii agresive a imperialismului american, pentru întărirea păcii și securității europene și a întregii lumi.

Declarația cu privire la întărirea păcii și securității în Europa reprezintă o platformă largă pentru dezvoltarea vieții internaționale pe continentul nostru. Ceea ce se cere acum sînt măsurile și acțiunile concrete pentru traducerea în practică a acestui important deziderat al popoarelor europene.

Partidul și guvernul țării noastre sînt hotărîte să desfășoare o activitate perseverentă pentru dezvoltarea relațiilor dintre state în spiritul principiilor enunțate în Declarație, aducîndu-și astfel contribuția la cauza păcii și securității europene, la salvgardarea păcii mondiale.

Tovarăși,

Declarația cu privire la agresiunea Statelor Unite în Vietnam reprezintă o puternică manifestare a solidarității țărilor socialiste cu Republica Democrată Vietnam, cu patrioții din Vietnamul de sud, o expresie a unității statelor noastre în lupta împotriva agresiunii săvîrșite de imperialiștii americani, a hotărîrii nestrămutate a țărilor socialiste semnatare de a lua toate măsurile care se impun pentru sprijinirea luptei drepte a eroicului popor vietnamez.

După cum ne este cunoscut, această Declarație se bucură de o înaltă apreciere din partea poporului vietnamez, ca un călduros sprijin internaționalist dat de țările socialiste armatei și populației din întregul Vietnam, sprijin care le sporește forța de luptă, spiritul combativ împotriva agresorilor americani, pentru apărarea nordului, eliberarea sudului și unificarea patriei.

Declarația de la București are un puternic ecou internațional, găsește aprobare și sprijin în opinia publică mondială, și sîntem convinși că ea va da un nou imbold mișcării de solidarizare cu cauza poporului vietnamez.

Vietnamul este situat la mii și mii de kilometri departe de România, dar inimile cetățenilor din patria noastră bat alături de neînfricații fii ai Vietnamului luptător.

De poporul vietnamez, de Partidul celor ce muncesc și guvernul Republicii Democrate Vietnam ne leagă o prietenie trainică, frățească, bazată pe comunitatea orînduirii, a țelurilor construcției socialiste, pe internaționalismul socialist și colaborare tovărășească. Devotată cauzei nobile a libertății și independenței naționale a popoarelor, România nutrește cea mai vie simpatie față de viteaza populație din Vietnamul de sud, care, sub conducerea Frontului Național de Eliberare, duce cu eroism și abnegație lupta împotriva invadatorilor americani, pentru dreptul de a-și hotărî singură destinele, fără nici un amestec din afară.

Exprimînd sentimentele întregului popor, Partidul Comunist Român, Republica Socialistă România și-au afirmat din prima clipă solidaritatea cu lupta dreaptă a poporului vietnamez, i-au acordat ajutor material, politic și moral, și-au ridicat cu fermitate glasul împotriva agresorilor americani, pentru apărarea drepturilor naționale fundamentale ale Vietnamului. Această poziție și-a găsit locul într-o serie de documente ale partidului nostru, în declarații de stat, în luările de poziție ale reprezentanților țării noastre.

Războiul pe care Statele Unite ale Americii îl duc în Vietnam constituie — așa cum se arată în Declarația adoptată la întîlnirea de la București — cea mai cinică expresie a liniei agresive a politicii promovate de imperialismul american. Această agresiune a fost dezlănțuită de Statele Unite ale Americii pentru a înăbuși voința de libertate a populației din Vietnamul de sud, pentru a sprijini regimul putred, de dictatură militară, profund urît de popor, pentru a menține dominația imperialismului american în această parte a lumii.

Intîmpinînd împotrivirea viguroasă a patrioților sud-vietnamezi, intervenționiștii au deplasat în Vietnam circa 300 000 de militari americani și trupe de mercenari din alte țări, mari cantități de armament modern. Ele sînt folosite cu o cruzime de neînchipuit împotriva populației pașnice din Vietnamul de sud și împotriva Republicii Democrate Vietnam — stat socialist, liber, suveran. Agresorii americani asasinează bătrîni, femei, copii, prefac în ruină și cenușă fabrici, școli, locuințe și spitale, distrug culturi agricole cu substanțe toxice. Agresiunea americană în Vietnam reprezintă o sfidare a celor mai elementare norme de drept și a principiilor libertății și independenței, o crimă gravă împotriva umanității, un ultragiu adus conștiinței umane, civilizației.

Omenirea apreciază remarcabila dîrzenie, înaltul spirit de sacrificiu și combativitatea cu care întregul popor vietnamez s-a ridicat, ca un singur om, împotriva agresorilor, obținînd victorii însemnate în lupta sa neînfricată. Așa cum arată Declarația, țările semnatare consideră că, prin lupta pe care o desfășoară împotriva imperialismului american, poporul vietnamez își apără nu numai drepturile naționale, dar aduce și o importantă contribuție la lupta țărilor sistemului socialist mondial, a tuturor popoarelor lumii pentru pace, independență, democrație și socialism. Simpatia profundă și solidaritatea deplină a țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești, a mișcării de eliberare națională, a tuturor forțelor păcii și progresului față de cauza dreaptă a poporului vietnamez sporesc forța sa de luptă, hotărîrea sa de a respinge pînă la capăt agresiunea americană.

Fărădelegile agresorilor americani în Vietnam trezesc o puternică dezaprobare față de politica Statelor Unite ale Americii, protestul plin de indignare al forțelor democratice și progresiste de pretutindeni, mînia popoarelor.

În fața neputinței de a înfrînge rezistența de luptă a poporului vietnamez și sub presiunea valului revoltei și protestului popoarelor, conducătorii americani încearcă să camufleze intensificarea agresiunii prin cuvinte despre pace. Ce credit se poate acorda unor declarații care pretind că obiectivul Statelor Unite ale Americii în Vietnam nu este războiul, ci pacea ? Cum poate susține cineva în mod serios în fața omenirii că, năpustindu-și forța militară asupra unui popor aflat la mii de kilometri depărtare, asupra unui popor care n-a amenințat niciodată pe nimeni, dorește nu război, ci pace ? Cuvintele despre „dorința de pace" nu pot induce în eroare opinia publică. Perseverînd pe calea extinderii agresiunii în Vietnam, Statele Unite își atrag într-o măsură și mai mare discreditul și condamnarea popoarelor, adîncesc izolarea lor moral-politică.

Analizînd situația creată prin noile acțiuni criminale ale Statelor Unite ale Americii în Vietnam, statele participante la Consfătuirea de la București au avertizat în modul cel mai categoric guvernul Statelor Unite ale Americii asupra răspunderii grele ce și-o asumă în fața întregii omeniri prin continuarea și intensificarea războiului, asupra consecințelor imprevizibile ce pot decurge de aici.

Istoria oferă nenumărate exemple din care agresorii americani ar trebui să tragă învățăminte. Întotdeauna, de-a lungul secolelor, promotorii politicii de război și agresiune, cei care, bazîndu-se pe forță, au atacat alte popoare pentru a le subjuga, pentru a-și impune dominația au sfîrșit în cele din urmă prin a fi înfrînți și alungați. Nu pot fi îngenuncheate popoarele care își apără libertatea, ființa națională, cuceririle revoluționare, integritatea patriei.

Istoria a arătat că cei ce s-au făcut vinovați de crime împotriva păcii și umanității au trebuit să dea pînă la urmă socoteală pentru fărădelegile lor în fața forului suprem al judecății popoarelor, și-au primit pedeapsa cu-

venită. Așa cum se arată în Declarație, agresorii americani nu vor putea evita să plătească pentru uriașele distrugeri și pagube materiale pricinuite poporului vietnamez, pentru orașele și satele ruinate, pentru spitalele și școlile mistuite de incendii, pentru căile de comunicație distruse.

Așa cum se arată în Declarație, există o incompatibilitate flagrantă între continuarea și extinderea războiului în Vietnam și așa-zisa dorință a Statelor Unite ale Americii de a întreprinde pași pe calea dezarmării. Nu este cu putință ca la Geneva să te declari pentru acorduri în problema dezarmării și concomitent să duci război de agresiune împotriva altui popor. Prin acțiunile lor, Statele Unite creează piedici serioase în calea găsirii de soluții în această problemă, ca și în rezolvarea altor probleme internaționale arzătoare.

Țările participante la Consfătuire cer cu toată hotărîrea Statelor Unite să pună neîntîrziat capăt războiului de agresiune din Vietnam, să respecte drepturile naționale ale poporului vietnamez — pacea, independența națională, unitatea și integritatea patriei.

Pornind de la considerentul că dreptul de a decide asupra treburilor interne aparține exclusiv poporului vietnamez, partidul și guvernul nostru susțin fără rezerve poziția în patru puncte a guvernului Republicii Democrate Vietnam și Declarația în cinci puncte a Frontului Național de Eliberare din Vietnamul de sud — singura bază justă pentru reglementarea politică a problemei vietnameze, corespunzătoare acordurilor de la Geneva din 1954, intereselor păcii în Asia de sud-est și în întreaga lume. Poporul nostru consideră că este imperios necesar ca Statele Unite să înceteze imediat, definitiv și necondiționat bombardamentele și orice acte de război împotriva Republicii Democrate Vietnam, să fie retrase din Vietnamul de sud toate trupele americane, armamentul lor, precum și celelalte

trupe străine intervenționiste, să fie desființate bazele militare ale Statelor Unite ale Americii. Frontul Național de Eliberare este exponentul aspirațiilor fundamentale ale Vietnamului de sud ; el trebuie recunoscut ca unicul reprezentant autentic al populației din această parte a țării. Poporul vietnamez este singurul îndreptățit să rezolve problema reunificării Vietnamului, fără nici un amestec din afară, potrivit cu voința sa suverană, cu aspirațiile sale legitime spre unitate națională.

Guvernul Statelor Unite trebuie să respecte cu strictețe și să aplice acordurile de la Geneva privitoare la Laos, să înceteze orice amestec și agresiune împotriva acestei țări, să pună capăt oricăror amenințări și provocări la adresa Cambodgiei.

În Declarația de la București fiecare din țările semnatare și-a reafirmat hotărîrea de a spori ajutorul acordat Vietnamului, să ia toate măsurile necesare pentru a ajuta poporul vietnamez să zdrobească agresiunea americană. Folosesc acest prilej pentru a declara din nou, în numele partidului comunist, al guvernului Republicii Socialiste România, al întregului popor român, că sîntem ferm hotărîți să luăm măsurile corespunzătoare pentru a intensifica sprijinul material, politic și moral acordat poporului vietnamez, pînă la zdrobirea definitivă a agresorilor americani. În Declarație toate guvernele semnatare s-au arătat gata ca, la cererea Republicii Democrate Vietnam, să ofere voluntarilor din țările respective posibilitatea de a pleca în Vietnam pentru a lupta împotriva agresorilor imperialiști.

După cum este știut, în țara noastră numeroși cetățeni și-au exprimat dorința de a merge ca voluntari să lupte în Vietnam ; noi am arătat că, dacă poporul vietnamez o va cere, această dorință va fi satisfăcută de guvernul nostru.

Declarația cu privire la agresiunea Statelor Unite ale Americii în Vietnam reprezintă un apel, o chemare adresată popoarelor, partidelor comuniste și muncitorești, forțelor progresiste și democratice, opiniei publice mondiale, tuturor celor cărora le sînt scumpe pacea și civilizația omenirii, de a-și uni eforturile și a acționa cu hotărîre pentru a opri mîna agresorului. De o mare însemnătate în sprijinirea luptei poporului vietnamez este unitatea țărilor socialiste ; cu cît statele socialiste vor acționa mai solidar, cu atît riposta dată agresorului va fi mai puternică. Declarația se adresează totodată guvernelor tuturor statelor, chemîndu-le să facă tot ce depinde de ele pentru a pune capăt agresiunii Statelor Unite ale Americii în Vietnam, să contribuie la lichidarea focarului de război din Asia de sud-est, la slăbirea încordării și normalizarea relațiilor internaționale.

Ne exprimăm încrederea că, strîngîndu-și rîndurile, acționînd cu energie sporită, uriașele forțe mondiale care sprijină lupta poporului vietnamez pot impune imperialiștilor americani încetarea agresiunii din Vietnam, aducînd astfel o mare contribuție la cauza apărării păcii în întreaga lume. Poporul nostru este încredințat că lupta dreaptă a poporului vietnamez va fi încununată de victorie.

Stimați tovarăși,

La București a avut loc, de asemenea, întîlnirea conducătorilor partidelor comuniste și muncitorești și șefilor de guverne ale țărilor membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc.

Delegațiile participante la această întîlnire, desfășurată într-o atmosferă de prietenie și deplină înțelegere reciprocă, au făcut un schimb util de păreri cu privire la colaborarea economică dintre țările noastre. Consfătuirea a relevat că Consiliul de Ajutor Economic Reciproc a depus o activitate însemnată în direcția coordonării planurilor

economiei naționale, specializării și cooperării în producție, lărgirii pe această bază a legăturilor economice între țările membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc. După cum se arată în comunicatul dat publicității, participanții la întîlnire și-au exprimat în unanimitate năzuința de a depune și în viitor eforturi îndreptate spre dezvoltarea colaborării reciproce, în conformitate cu principiile deplinei egalități în drepturi, respectării suveranității și intereselor naționale, avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești, contribuind prin aceasta la întărirea continuă a internaționalismului proletar, a unității și coeziunii țărilor sistemului mondial socialist.

În cadrul discuțiilor purtate la Consfătuire au fost relevate succesele importante obținute de țările socialiste în dezvoltarea forțelor de producție, în promovarea progresului tehnic și științific, în ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii. Cu cît fiecare țară socialistă este mai bogată și mai prosperă, are un nivel de dezvoltare economică și socială mai ridicat, cu atît mai mare este capacitatea materială și politică a sistemului mondial socialist, cu atît mai puternice sînt forțele socialismului și păcii în întreaga lume.

Progresul economic al fiecărei țări socialiste, înfăptuirea cu succes a sarcinilor dezvoltării economiei naționale sînt rezultatul eforturilor depuse de fiecare popor pentru punerea în valoare a tuturor resurselor materiale și umane ale țării respective, pentru folosirea deplină a superiorității orînduirii socialiste.

Totodată, un rol important în accelerarea dezvoltării economice și tehnice-științifice a țărilor socialiste îl au relațiile de colaborare și întrajutorare reciprocă. Partidul și guvernul nostru acordă o atenție permanentă dezvoltării schimburilor economice, relațiilor multilaterale de colaborare frățească cu țările membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, cu toate statele socialiste.

În prezent, fiecare dintre țările membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc a trecut la realizarea planului său de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1966—1970. În toate țările sînt stabilite pentru această perioadă ritmuri susținute de sporire a producției materiale, ceea ce va contribui la dezvoltarea lor economică și socială, la sporirea venitului național. Avîntul economiei fiecărei țări socialiste creează posibilități de extindere și intensificare a colaborării între statele socialiste în interesul fiecărui popor și al întregului sistem mondial socialist.

Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România apreciază că în întărirea și lărgirea relațiilor economice dintre țările socialiste un rol important au, alături de coordonarea planurilor economice ca formă principală de colaborare, dezvoltarea, pe baza principiilor unanim convenite, a cooperării în producție și a specializării, extinderea legăturilor tehnice-științifice. Dezvoltarea și perfecționarea continuă a colaborării economice, reciproc avantajoase, contribuie la înflorirea fiecărei țări socialiste, la întărirea sistemului socialist mondial, la triumful cauzei socialismului și păcii în lumea întreagă.

Tovarăși,

O influență puternică asupra spiritului în care se dezvoltă relațiile dintre state pe continentul nostru și în întreaga lume exercită, după părerea noastră, raporturile dintre țările socialiste. După cum este cunoscut, formarea sistemului mondial socialist a pus în fața țărilor socialiste sarcina de înaltă răspundere de a clădi relații internaționale de tip nou, de a elabora norme de colaborare bazate pe prietenie, pe stimă și respect reciproc, care să asigure

înfăptuirea intereselor naționale ale fiecărui popor și a intereselor sistemului socialist mondial în ansamblu.

Desigur, într-un domeniu de o asemenea însemnătate cum este statornicirea unor relații interstatale de un fel nemaiîntîlnit în istorie, domeniu în care n-a existat o experiență anterioară, se impune soluționarea a numeroase probleme complexe pe care viața le scoate la iveală, perfecționarea continuă a formelor de colaborare. La aceasta trebuie să-și aducă contribuția fiecare țară socialistă, toate fiind răspunzătoare de modul în care progresează, se întăresc relațiile frățești dintre popoarele noastre.

Promovarea consecventă a relațiilor internaționale de tip nou dintre țările socialiste este menită să ofere un model de colaborare interstatală, un prototip de raporturi pentru zeci și zeci de popoare ce și-au cucerit independența de stat, pentru toate popoarele care vor păși pe calea socialismului. Contribuind la înflorirea fiecărei națiuni, la afirmarea tuturor națiunilor socialiste, libere și egale în drepturi, în marea familie a popoarelor lumii, relațiile dintre țările socialiste constituie un factor important în creșterea forțelor sistemului socialist mondial, a prestigiului și influenței socialismului pe arena mondială.

Consfătuirile de la București, Declarațiile adoptate au demonstrat unitatea de vederi a țărilor socialiste participante în problemele internaționale analizate, au constituit o puternică manifestare de prietenie și înțelegere reciprocă. Aceasta are o deosebită importanță internațională. Acționînd în strînsă unire și coeziune pentru interesele majore ale omenirii, pentru pacea și securitatea internațională, țările socialiste aduc o contribuție de mare însemnătate la zădărnicirea politicii agresive a imperialismului, la înfrîngerea intervenționiștilor americani în Vietnam, la întărirea și dezvoltarea luptei tuturor forțelor antiimperialiste pentru înfăptuirea idealurilor de pace ale popoarelor.

În calitate de participantă la aceste consfătuiri și de semnatară a Declarațiilor adoptate, România va milita neobosit pentru întărirea păcii și securității în Europa, va intensifica sprijinul acordat luptei drepte a poporului vietnamez pentru respingerea agresiunii criminale a imperialismului american, își va aduce întreaga contribuție la întărirea colaborării frățești și a unității țărilor socialiste. Poporul român consideră drept o înaltă îndatorire internaționalistă de a contribui activ, atît prin succesele obținute în opera de desăvîrșire a construcției socialiste, cît și prin întreaga sa politică externă, la întărirea forțelor socialismului și păcii în întreaga lume, la victoria cauzei progresului social al omenirii contemporane. *(În repetate rînduri expunerea a fost subliniată de vii și îndelungi aplauze).*

INTERVIU ACORDAT TELEVIZIUNII BULGARE

— 4 august 1966 —

ÎNTREBARE: *Cum apreciați situația internațională și posibilitățile normalizării ei în Europa și în lume?*

RĂSPUNS: Mai mult ca oricînd, omenirea este astăzi adînc preocupată de evoluția vieții internaționale. Epoca noastră, epoca celor mai mari biruințe ale gîndirii științifice și forței de creație a omului, epoca revoluțiilor socialiste, a eliberării naționale a popoarelor, a folosirii energiei atomice trebuie să rămînă în istorie ca o remarcabilă etapă de progres și civilizație. Tocmai de aceea una din aspirațiile fundamentale ale popoarelor de pe toate continentele este găsirea căilor pentru evitarea unei noi conflagrații mondiale, pentru apărarea și consolidarea păcii.

Desfășurarea evenimentelor internaționale demonstrează că imperialismul continuă să fie principala sursă a încordării între state, piedica de bază în calea soluționării problemelor arzătoare actuale, că, atîta timp cît există imperialismul, continuă să se mențină pericolul unui nou război mondial. Cercurile imperialiste, și în primul rînd imperialismul american, încearcă tot mai insistent să frîneze lupta forțelor revoluționare contemporane, procesele progresiste care au loc în societatea de azi. Pentru a-și menține și extinde dominația asupra altor popoare, imperialiștii recurg la presiuni și imixtiuni brutale în trebu-

rile altor țări, încalcă suveranitatea unor popoare, organizează comploturi și lovituri de stat pentru instaurarea și menținerea unor regimuri ultrareacționare, aplică politica de dictat asupra unor state independente, săvîrșesc acte de agresiune, încălcări ale celor mai elementare norme de drept internațional.

Împotriva politicii agresive a imperialismului se ridică în întreaga lume forțe social-politice uriașe, aceasta fiind una din caracteristicile fundamentale ale dezvoltării istorice actuale. În marele front antiimperialist se află țările socialiste, partidele comuniste, clasa muncitoare internațională, tinerele state suverane, mișcarea de eliberare națională, alte forțe democratice, popoarele din întreaga lume vital interesate în menținerea păcii. Acționînd în strînsă unitate, cu fermitate și perseverență, aceste forțe pot împiedica imperialismul să arunce omenirea într-un nou război, pot apăra și consolida pacea mondială.

Europa este continentul de unde au izbucnit cele două războaie mondiale care au zguduit lumea în prima jumătate a secolului nostru, de aceea o mare însemnătate internațională ar avea înfăptuirea securității europene, normalizarea relațiilor dintre statele de pe continentul nostru. Fără îndoială că realizarea acestui deziderat, în care sînt direct interesate România, Bulgaria, celelalte țări socialiste, toate țările de pe continent, ar afecta în mod favorabil întreaga viață internațională, ar juca un rol de mare însemnătate în consolidarea păcii mondiale. Recenta Consfătuire de la București a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia a apreciat — pe baza unei analize aprofundate a situației existente pe continentul nostru, a puternicelor deplasări care au loc în opinia publică — existența condițiilor pentru abordarea într-un mod nou a problemei securității europene. Ținînd seama de realitățile istorice concrete, de

interesele vitale ale popoarelor europene, de aspirațiile celor mai largi pături sociale din toate țările, Declarația de la București privitoare la securitatea europeană propune un bogat program de măsuri, acceptabil pentru toate statele, oferă o bază largă de discuții la care sînt chemate să participe toate țările, forțele sociale și politice interesate în normalizarea relațiilor interstatale europene.

După cum se știe, țările socialiste participante la consfătuire au relevat că una din căile principale spre înfăptuirea securității europene este dezvoltarea colaborării multilaterale între țări, indiferent de orînduirea lor socială, întărirea încrederii și cooperării între popoare. Subliniind necesitatea recunoașterii realităților istorice apărute pe continentul nostru ca urmare a celui de-al doilea război mondial, a existenței celor două state germane, țările socialiste au scos în evidență că în cadrul securității europene va putea să-și găsească rezolvarea și problema germană, inclusiv problema unificării Germaniei. Declarația de la București preconizează, de asemenea, o serie de măsuri pentru slăbirea încordării militare în Europa, printre care desființarea blocului agresiv N.A.T.O. și în același timp a Tratatului de la Varșovia, retragerea trupelor americane și a celorlalte trupe neeuropene de pe continentul nostru, a tuturor trupelor străine în limita granițelor naționale, lichidarea bazelor militare străine, împiedicarea accesului R. F. Germane la arma atomică, crearea unor zone denuclearizate în Europa și altele.

Propunerile cuprinse în Declarația țărilor socialiste întrunite la București s-au bucurat de o primire favorabilă în rîndul unor importante cercuri ale opiniei publice din Europa și din întreaga lume ; ele au fost apreciate ca o contribuție deosebit de prețioasă la lupta popoarelor pentru zădărnicirea unui nou război mondial, ca o inițiativă de valoare îndreptată spre întărirea securității europene

și a păcii mondiale. Aceasta dovedește încă o dată că există toate posibilitățile pentru dezbateri constructive și fructuoase în vederea reglementării pe baze noi a relațiilor dintre statele europene. Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România consideră că acum cel mai important lucru este ca, pe baza paltformei largi pe care o oferă Declarația, precum și a altor propuneri animate de spirit de răspundere pentru soarta păcii pe continentul nostru, să se treacă la acțiuni și măsuri concrete menite să elimine treptat sursele de încordare, neîncrederea dintre state, să netezească drumul spre întărirea securității și păcii în Europa.

În prezent, lupta pentru pace este strîns legată de lupta pentru încetarea agresiunii S.U.A. în Vietnam, de ajutorul acordat poporului vietnamez pentru respingerea intervenționiștilor americani. În toată lumea, cercuri largi ale opiniei publice își exprimă indignarea și protestul față de războiul criminal purtat de Statele Unite ale Americii în Vietnam, cer cu hotărîre încetarea agresiunii împotriva pașnicului popor vietnamez, respectarea dreptului său sacru de a-și hotărî soarta conform voinței și intereselor sale supreme. Declarația adoptată la București cu privire la agresiunea Statelor Unite ale Americii în Vietnam, avertismentul energic și solemn adresat guvernului american, reafirmarea solidarității depline a țărilor socialiste semnatare ale Declarației cu R. D. Vietnam, stat socialist suveran, cu lupta patrioților sud-vietnamezi, exprimarea hotărîrii noastre de a spori sprijinul acordat poporului vietnamez în vederea zdrobirii agresorilor au avut o puternică rezonanță internațională. Alături de poporul vietnamez se află uriașe forțe materiale, politice, sociale și morale, simpatia și sprijinul întregii omeniri progresiste. În ceea ce le privește, Partidul Comunist Român și guvernul Republicii Socialiste România vor lua toate măsurile

ce se impun pentru intensificarea sprijinului acordat poporului vietnamez în lupta pentru înfrîngerea agresorilor americani.

Cercurile conducătoare ale S.U.A. trebuie să înțeleagă faptul că singura ieșire din impasul politic în care au intrat, prin încălcarea atît de flagrantă a normelor dreptului internațional, este încetarea imediată și necondiționată a bombardării R. D. Vietnam, retragerea tuturor trupelor și armamentelor lor din Vietnamul de sud, respectarea acordurilor de la Geneva. Numai pe această cale poate fi rezolvată problema vietnameză, poate fi asigurată încetarea războiului în Vietnam.

Consolidarea păcii și securității mondiale este condiționată de așezarea relațiilor între state pe baze noi, care să asigure fiecărui popor posibilitatea de a urma calea dezvoltării sociale care corespunde voinței, aspirațiilor și intereselor sale vitale. Principiile independenței și suveranității naționale, ale egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne ale altor țări capătă azi în lume o recunoaștere tot mai largă, se impun ca singura bază rațională, unanim acceptabilă, pentru dezvoltarea relațiilor dintre state, pentru sporirea încrederii și stimei reciproce între popoare, pentru întărirea păcii.

Considerăm că un rol deosebit de important în instaurarea și dezvoltarea unor asemenea relații între state, în normalizarea situației internaționale îl au țările socialiste. O condiție principală a sporirii influenței țărilor socialiste asupra spiritului în care se desfășoară raporturile interstatale o constituie fără îndoială întărirea continuă a unității și coeziunii lor. Unitatea țărilor socialiste în problemele fundamentale ale vieții internaționale, în lupta pentru zădărnicirea politicii agresive a imperialismului, pentru înfrîngerea intervenției S.U.A. în Vietnam, este o condiție principală a unității tuturor forțelor anti-

imperialiste în lupta pentru apărarea păcii popoarelor, pentru întărirea securității internaționale.

ÎNTREBARE : *Cum evoluează, după părerea dv., relațiile interbalcanice și care sînt perspectivele dezvoltării lor?*

RĂSPUNS : Experiența istoriei a învățat popoarele din Balcani, care în trecut au fost folosite de puterile imperialiste ca pioni de manevră în politica lor de dominație și acaparare, că interesele lor sînt legate de stabilirea unor relații de înțelegere și bună vecinătate în această parte a lumii. Condițiile de dezvoltare istorică au făcut ca popoarele balcanice să fie animate de aspirații și idealuri comune în lupta împotriva cotropitorilor, pentru eliberarea națională și socială, pentru unitate de stat și neatîrnare. Poporul român consideră că apărarea și întărirea păcii, dezvoltarea colaborării pe baza stimei și respectului reciproc constituie o cauză comună a tuturor țărilor din Balcani.

În spiritul rezoluției inițiate de țara noastră și adoptate de Adunarea Generală a O.N.U. cu privire la acțiuni pe plan regional pentru îmbunătățirea relațiilor de bună vecinătate între statele europene cu orînduiri social-politice diferite, România depune eforturi consecvente pentru dezvoltarea unui climat de înțelegere și colaborare între toate popoarele din Balcani, pentru transformarea zonei balcanice într-o regiune lipsită de arma atomică. Sînt cunoscute inițiativele întreprinse de-a lungul ultimilor ani în acest sens de partidul și guvernul nostru. Noi cunoaștem, de asemenea, și dăm o înaltă prețuire eforturilor depuse de Bulgaria pentru îmbunătățirea relațiilor interstatale balcanice, inițiativelor sale privind îmbunătățirea climatului politic din această regiune.

După părerea noastră, raporturile de colaborare între țările din Balcani se dezvoltă, în ultima vreme, în mod pozitiv. Țara noastră acționează consecvent pentru extinderea colaborării multilaterale cu toate țările socialiste din Balcani, pentru intensificarea relațiilor cu Albania, Bulgaria, Iugoslavia. Se lărgesc schimburile economice, politice, culturale și științifice cu R. P. Albania, în folosul ambelor noastre popoare. Capătă o amploare crescîndă colaborarea dintre România și Iugoslavia ; cu prilejul vizitei în țara noastră a tovarășului Iosip Broz Tito și al altor întîlniri cu conducătorii iugoslavi s-au profilat noi posibilități de dezvoltare a schimburilor reciproce, de întărire a prieteniei româno-iugoslave.

România acționează totodată pentru îmbunătățirea și întărirea legăturilor sale cu țările nesocialiste din această zonă. Recenta vizită în țara noastră a delegației parlamentare turce, în frunte cu domnul Ferruh Bozbeyli, președintele Medjilisului, precum și vizita făcută în Turcia de delegația guvernamentală română, în frunte cu tovarășul Ion Gheorghe Maurer, președintele Consiliului de Miniștri, marchează progrese îmbucurătoare în relațiile româno-turce, oglindesc dorința țărilor noastre de a dezvolta colaborarea reciproc avantajoasă, în interesul ambelor popoare, al cauzei păcii și colaborării internaționale. Se dezvoltă, de asemenea, colaborarea dintre România și Grecia ; ne exprimăm convingerea că vizita pe care o va întreprinde în Grecia delegația guvernamentală română, în frunte cu tovarășul Ion Gheorghe Maurer, la invitația guvernului grec, va contribui la realizarea unor noi progrese pe calea intensificării relațiilor multilaterale dintre țările noastre.

Dezvoltarea schimburilor economice, politice, tehnice, științifice, culturale, turistice dintre țările balcanice, întîlnirile bilaterale și multilaterale dintre reprezentanții forurilor conducătoare, ai organizațiilor obștești, ai vieții publice corespund intereselor tuturor popoarelor din Balcani, contribuie la îmbunătățirea climatului politic și consolidarea păcii în această zonă. De aceea, ne exprimăm convingerea că, dînd dovadă de spirit de răspundere față de interesele propriilor popoare, guvernele țărilor balcanice vor acționa consecvent pentru transformarea Balcanilor într-o regiune a bunei vecinătăți, a colaborării pașnice, spre binele păcii și securității pe întregul continent, în întreaga lume.

ÎNTREBARE : *Ce părere aveți despre dezvoltarea colaborării dintre popoarele bulgar și român, a prieteniei româno-bulgare ?*

RĂSPUNS : Relațiile de prietenie româno-bulgare au rădăcini adînci în trecutul istoric, în lupta dusă de-a lungul secolelor de popoarele noastre pentru eliberare națională, pentru democrație și progres social. Trăind în bună vecinătate, luptînd și muncind alături, românii și bulgarii s-au legat printr-o trainică prietenie frățească, prin stimă și respect reciproc. În anii construcției socialiste, prietenia româno-bulgară s-a întărit și a căpătat un conținut nou, dînd roade tot mai bogate pe terenul fertil al luptei comune pentru făurirea noii orînduiri, pentru cauza socialismului și păcii. La baza prieteniei româno-bulgare stau principiile marxism-leninismului și internaționalismului proletar, respectarea independenței și suveranității naționale, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne, colaborarea și întrajutorarea frățească, interesele prosperității ambelor popoare, cauza generală a socialismului.

Poporul român se bucură din inimă de succesele remarcabile obținute de poporul frate bulgar, sub conducerea Partidului Comunist Bulgar, în construirea socialis-

mului, în dezvoltarea industriei, agriculturii, a științei și culturii, în ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii. Înflorirea Bulgariei socialiste este o mărturie grăitoare a capacităților creatoare ale poporului bulgar care, cu talent și hărnicie, pune tot mai bine în valoare superioritatea noii orînduiri sociale.

Aș vrea să subliniez și cu această ocazie satisfacția noastră pentru modul în care se dezvoltă relațiile de colaborare între Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgaria în domeniul economic, politic, tehnic-științific și cultural. Relațiile economice și comerciale dintre țările noastre au cunoscut, în ultimii ani, o creștere continuă ; în anul 1966, schimburile comerciale româno-bulgare vor fi cu 17% mai mari decît în 1965, iar acordul comercial de lungă durată, pe anii 1966—1970, prevede o creștere cu aproape 50% față de cei 5 ani anteriori. Colaborarea economică dintre țările noastre se va extinde prin construirea în comun, în anii următori, a hidrocentralei din zona Izlaz-Somovit, prin construcția liniilor de 220 kV și de 400 kV pentru transportul de energie electrică în R. P. Bulgaria.

Se intensifică schimbul de vizite între specialiști, oameni de știință și cultură, vizitele delegațiilor de activiști de partid din cele două țări, schimbul de informații și documentare, se dezvoltă relațiile dintre instituțiile de stat, organizațiile sindicale, de tineret și alte organizații obștești.

Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Bulgar sînt unite printr-o trainică prietenie și solidaritate frățească, întemeiată pe principiile marxism-leninismului și internaționalismului proletar, pe lupta comună pentru socialism și pace. Îmi amintesc cu multă plăcere de vizita făcută în toamna anului trecut de delegația noastră de partid și guvernamentală în Republica Populară Bulgaria,

de primirea călduroasă, prietenia sinceră și cordialitatea frățească cu care am fost înconjurați pretutindeni de poporul bulgar. Aceste manifestări au constituit o puternică reafirmare a legăturilor de prietenie și colaborare tovărășească statornicite între partidele, statele și popoarele noastre. Cu prilejul acestei vizite, al vizitelor făcute de tovarășul Jivkov în România, precum și al altor întîlniri cu conducătorii bulgari, noi am hotărît împreună să dezvoltăm și mai mult relațiile dintre țările și partidele noastre, colaborarea economică, politică, tehnică, științifică, culturală spre binele ambelor noastre popoare, aducînd în acest fel o contribuție la întărirea forței și coeziunii sistemului socialist mondial, la lupta pentru socialism și pace în întreaga lume.

Mă folosesc de această posibilitate pentru a adresa, în numele comuniștilor români, al întregului popor român, comuniștilor bulgari, harnicului și talentatului popor bulgar, de care ne leagă sentimente de profundă prietenie și relații de solidaritate trainică, un fierbinte salut frățesc. Vă doresc, dragi tovarăși, tuturor, noi și tot mai mari succese în munca eroică pe care o desfășurați, sub conducerea partidului comunist, pentru a făuri în patria dv. o puternică industrie socialistă modernă — baza progresului întregii societăți — pentru dezvoltarea agriculturii, pentru înflorirea științei și culturii, pentru ridicarea nivelului vieții materiale și spirituale a tuturor celor ce muncesc. Sîntem încredințați că entuziastul popor bulgar va merge tot mai rapid înainte în înfăptuirea măreței opere de edificare a societății socialiste, va face patria sa tot mai îmbelșugată și înfloritoare.

Urez din toată inima, tuturor oamenilor muncii bulgari, sănătate, viață lungă, fericire și prosperitate.

CUVÎNTARE LA MAREA ADUNARE POPULARĂ DE LA BUZLUDJA — REPUBLICA POPULARĂ BULGARIA

Consacrată aniversării a 75 de ani de la Congresul care a pus bazele Partidului Social-Democrat Bulgar

— 7 august 1966 —

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Este o mare satisfacţie pentru noi că, aflîndu-ne în Bulgaria, avem posibilitatea de a participa — la invitaţia amabilă a tovarăşului Jivkov, pentru care îi exprim cele mai calde mulţumiri — la marea adunare populară consacrată unui eveniment istoric în viaţa clasei muncitoare şi a poporului bulgar — aniversarea a 75 de ani de la Congresul care a pus bazele Partidului Social-Democrat Bulgar. Vă rog să-mi permiteţi să vă exprim cu acest prilej, din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a comuniştilor români şi a poporului nostru, dv., comuniştilor şi întregului popor bulgar, un călduros salut frăţesc.

Prin înfiinţarea Partidului Social-Democrat Bulgar, în fruntea căruia s-a aflat fondatorul partidului, Dimităr Blagoev, s-au pus bazele unui partid marxist care a avut o mare însemnătate în organizarea luptei clasei muncitoare, a întregului popor bulgar, pentru apărarea intereselor sale vitale.

Victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, care a deschis o nouă eră în istoria omenirii, a exercitat o influenţă uriaşă asupra mişcării muncitoreşti şi revoluţionare din lumea întreagă. Transformarea partidului proletar din Bulgaria în partid comunist, în anul 1919, în focul

luptelor revoluţionare, a marcat începutul unei noi faze în istoria mişcării muncitoreşti bulgare. Partidul Comunist Bulgar, avînd în fruntea sa pe Gheorghi Dimitrov, eminent fiu al poporului bulgar, militant de seamă al mişcării comuniste internaţionale, a fost conducătorul luptei oamenilor muncii bulgari împotriva exploatării, pentru eliberarea lor naţională şi socială, împotriva reacţiunii şi fascismului, pentru independenţa patriei şi viitorul ei socialist.

Ca urmare a victoriei revoluţiei socialiste, poporul bulgar şi-a luat soarta în miinile sale, obţinînd intr-o perioadă istorică scurtă realizări remarcabile în construcţia socialismului, în dezvoltarea industriei, agriculturii, a ştiinţei şi culturii, în ridicarea nivelului de trai material şi spiritual al celor ce muncesc.

În cursul vizitei delegaţiei de partid şi guvernamentale române din toamna anului trecut, precum şi în aceste zile, am avut prilejul să vizitez unele regiuni ale patriei dv., să mă intilnesc cu minunaţii oameni ai muncii bulgari, care mi-au împărtăşit din inimă rezultatele activităţii lor. Pretutindeni am fost impresionat de entuziasmul şi elanul cu care muncitorii, ţăranii şi intelectualii muncesc pentru a înfăptui politica Partidului Comunist Bulgar, pentru făurirea socialismului şi comunismului.

Oamenii muncii din ţara noastră cunosc şi se bucură din inimă de succesele obţinute de dv., de întregul popor bulgar, harnic şi talentat, în făurirea Bulgariei socialiste, în înflorirea patriei dv.

Tovarăşi,

În anii construcţiei socialiste, poporul român a înfăptuit sub conducerea Partidului Comunist Român profunde transformări revoluţionare, încununate de victoria deplină a socialismului, obţinînd succese de seamă în dezvoltarea

forțelor de producție, în industrializarea țării, creșterea producției agricole, înflorirea științei și culturii, ridicarea bunăstării oamenilor muncii, în toate domeniile vieții sociale. Poporul român muncește cu avînt și entuziasm pentru realizarea noului plan cincinal, trasat de Congresul al IX-lea al partidului, care prevede continuarea industrializării socialiste — baza progresului întregii societăți — făurirea unei agriculturi moderne, aplicarea largă a noilor cuceriri ale științei și tehnicii, asigurarea unui trai îmbelșugat oamenilor muncii, în vederea ridicării pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste. Măsurile pe care le-am luat pentru aplicarea hotărîrilor Congresului al IX-lea, rezultatele bune dobîndite în prima jumătate a acestui an, elanul creator al oamenilor muncii și hotărîrea lor de a înfăptui politica marxist-leninistă a partidului, care corespunde pe deplin intereselor vitale ale poporului, ne întăresc convingerea că prevederile cincinalului sînt realiste și vor fi îndeplinite cu succes.

Tovarăși,

Prietenia dintre popoarele român și bulgar are rădăcini adînci în lupta purtată multe secole, împreună, pentru libertate națională și socială, în care în ultimele decenii un rol de seamă au avut partidele comuniste din cele două țări.

În anii construcției socialiste, prietenia româno-bulgară a căpătat un conținut nou. Relațiile prietenești dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Bulgar, unite printr-o trainică solidaritate frățească, se întemeiază pe marxismul creator și internaționalismul proletar, pe lupta comună pentru socialism și pace. Se dezvoltă cu succes colaborarea în domeniul economic, politic, tehnico-științific și cultural între țările noastre, schimburile de delegații,

de experți în diferite ramuri de activitate. Vizita delegației de partid și guvernamentale române în Bulgaria, vizitele tovarășului Jivkov și ale altor conducători bulgari în România, convorbirile purtate cu aceste prilejuri au o mare însemnătate pentru dezvoltarea în continuare a prieteniei dintre partidele, țările și popoarele noastre.

Dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie și colaborare româno-bulgară corespunde intereselor ambelor popoare, contribuie la întărirea forței și coeziunii sistemului mondial socialist, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Întărirea unității țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești este astăzi cu atît mai necesară, cu cît cercurile imperialiste, în primul rînd imperialismul american, și-au intensificat acțiunile agresive, pun la cale comploturi, intervin în treburile interne ale unor țări suverane, urmărind să frîneze lupta forțelor revoluționare contemporane și să-și mențină dominația. Împotriva acestei politici se ridică uriașe forțe antiimperialiste — țările socialiste, clasa muncitoare internațională și mișcarea comunistă, tinerele state suverane, mișcarea de eliberare națională, alte forțe democratice — care, acționînd în strînsă unitate și cu fermitate, pot împiedica imperialismul să arunce omenirea într-un nou război mondial, pot apăra și consolida pacea în lume.

O mare însemnătate pentru menținerea păcii mondiale ar avea asigurarea securității în Europa. Declarația de la București cu privire la întărirea păcii și securității în Europa, adoptată de statele socialiste participante la recenta Consfătuire a Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la Varșovia, constituie o platformă acceptabilă pentru toate statele continentului nostru, în vederea normalizării relațiilor internaționale, dezvoltării colaboră-

rii multilaterale între țări, indiferent de orînduirea lor socială, a întăririi încrederii și cooperării între popoare.

Consolidarea păcii și securității în Europa și pe glob este condiționată de așezarea relațiilor dintre state pe baze noi, care să asigure fiecărui popor posibilitatea de a urma calea dezvoltării sociale care corespunde voinței, aspirațiilor și intereselor sale vitale. Principiile independenței și suveranității naționale, ale egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne ale altor țări, capătă azi în lume o recunoaștere tot mai largă, se impun ca singura bază rațională, unanim acceptabilă, pentru dezvoltarea relațiilor dintre state, pentru sporirea încrederii și stimei reciproce între popoare, pentru întărirea păcii.

În spiritul rezoluției inițiate de țara noastră și adoptate de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, cu privire la acțiuni pe plan regional pentru îmbunătățirea relațiilor de bună vecinătate între statele europene cu orînduiri social-politice diferite, România depune eforturi consecvente pentru dezvoltarea unui climat de înțelegere și colaborare între toate popoarele din Balcani, indiferent de orînduirea lor socială, pentru transformarea zonei balcanice într-o regiune lipsită de arma atomică, ceea ce ar avea o mare însemnătate pentru asigurarea păcii în această parte a lumii și în întreaga Europă.

Primirea favorabilă de care s-a bucurat Declarația de la București în rîndurile popoarelor europene, ale unor importante cercuri politice din Europa, ale opiniei publice internaționale, demonstrează încă o dată că există toate posibilitățile pentru a se aborda cu succes problema reglementării pe baze noi a relațiilor dintre statele europene.

În prezent, lupta pentru asigurarea păcii este indisolubil legată de lupta pentru încetarea agresiunii Statelor Unite ale Americii în Vietnam, de sprijinul acordat poporului vietnamez pentru respingerea intervenționiștilor americani. Prin Declarația de la București cu privire la agresiunea Statelor Unite în Vietnam, țările socialiste semnatare au adresat guvernului american un energic avertisment colectiv, și-au exprimat hotărîrea de a spori sprijinul acordat poporului vietnamez în vederea zdrobirii agresorilor.

Cercurile conducătoare ale S.U.A. trebuie să înțeleagă faptul că singura ieșire din situația în care au ajuns, ca urmare a încălcării atît de flagrante a normelor dreptului internațional, este încetarea imediată, definitivă și necondiționată a bombardării R. D. Vietnam, retragerea tuturor trupelor și armelor lor din Vietnamul de sud, aplicarea acordurilor de la Geneva. Numai pe această cale poate fi rezolvată problema vietnameză, poate fi asigurată încetarea războiului în Vietnam.

Considerînd că sprijinirea poporului vietnamez în lupta împotriva agresiunii americane este o îndatorire internaționalistă a tuturor țărilor socialiste și a partidelor comuniste și muncitorești, partidul și guvernul nostru vor acorda poporului vietnamez tot sprijinul, pînă la victoria luptei sale drepte.

Partidul Comunist Român, guvernul Republicii Socialiste România vor milita și în viitor pentru întărirea unității țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești, aducîndu-și contribuția la cauza socialismului, la victoria păcii în lume.

Dragi tovarăși,

Comuniștii, poporul bulgar întîmpină cu entuziasm și succese în muncă cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Bulgar, eveniment deosebit de însemnat în viața întregii țări.

Comuniștii români, întregul nostru popor urează comuniștilor bulgari, poporului frate bulgar noi succese în realizarea sarcinilor ce le stau în față, în opera de construire a socialismului și comunismului, pentru înflorirea Republicii Populare Bulgaria.

Trăiască în veci prietenia româno-bulgară !

Trăiască unitatea țărilor socialiste și a partidelor comuniste și muncitorești !

Trăiască pacea în întreaga lume !

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN REGIUNEA MUREȘ-AUTONOMĂ MAGHIARĂ

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid și de stat

— 14 august 1966 —

Timp de două zile, cît a durat vizita noastră în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară — a spus secretarul general al C.C. al P.C.R. — ne-am întîlnit cu activul de partid și de stat din regiune, cu muncitorii, țăranii, intelectualii din orașul Tg. Mureș și din raioanele Tîrnăveni, Gheorghieni, Ciuc, Odorhei, Reghin. Ne-am întîlnit cu muncitorii și cadrele tehnice de la combinatele chimice din Tîrnăveni și din Tîrgu Mureș, de la termocentrala Luduș, cu minerii de la Bălan și muncitorii de la fabrica de mobilă „23 August" și de la Combinatul de industrializare a lemnului Reghin, cu țăranii cooperatori din Cucerdea și din Sînmartin, cu studenții din tabăra de la Izvorul Mureșului. Pe parcurs, în satele și orașele vizitate, ne-am întîlnit de fapt cu aproape toți locuitorii regiunii dv. E greu să exprimi impresiile despre aceste întîlniri emoționante. Începînd de la intrarea în regiunea dv., de la Botorca, unde ne-am întîlnit cu populația regiunii, cu foștii brigadieri, și apoi în toate raioanele, orașele prin care am trecut, peste tot am fost întîmpinați cu multă căldură, cu puternice manifestări de simpatie, în care noi vedem expresia încrederii nestrămutate a oamenilor muncii din regiunea dv., ca de altfel a întregului nostru popor, în politica justă, marxist-leninistă, a partidului nostru, în Partidul Comunist Român, în Comitetul său Central. Această încredere este rezultatul politicii

duse de partidul nostru, de dezvoltare continuă a industriei, a agriculturii, științei și culturii, de ridicare la o viață nouă a tuturor regiunilor patriei noastre, de construcție fermă a socialismului în România. În același timp aceste manifestări oglindesc atașamentul și sprijinul unanim al întregului nostru popor față de politica externă a partidului și a guvernului Republicii noastre socialiste.

PUTERNICĂ DEZVOLTARE ECONOMICĂ ȘI SOCIAL-CULTURALĂ, ÎN PAS CU ÎNTREAGA ȚARĂ

În anii socialismului, o dată cu dezvoltarea întregii țări, forțele de producție din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară au cunoscut o puternică dezvoltare. S-au construit noi centre industriale, s-au dezvoltat mult cele existente. Orașele Tg. Mureș, Tîrnăveni, Reghin și altele, comunele Luduș, Gălăuțaș și alte localități puțin cunoscute în trecut s-au dezvoltat puternic, devenind astăzi importante centre industriale ale regiunii și ale țării.

O puternică dezvoltare a cunoscut și agricultura regiunii dv., ca de altfel agricultura întregii noastre țări. Astăzi, în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară lucrează pe ogoarele cooperativelor de producție și ale gospodăriilor agricole de stat peste 2 800 de tractoare, aproape 1 900 semănători mecanice, 670 combine și alte mașini agricole. Mecanizarea continuă a lucrărilor agricole a creat condiții ca și regiunea dv. să aducă o contribuție tot mai mare la creșterea producției agricole, care a asigurat în fiecare an, chiar în anii de secetă, aprovizionarea continuă a populației cu produse agroalimentare, precum și anumite disponibilități pentru export. Cu toate că au trecut numai patru ani de la terminarea cooperativizării, rezultatele ob-

ținute sînt o dovadă a justeței politicii partidului nostru de organizare socialistă a agriculturii, demonstrează superioritatea agriculturii socialiste ; ele arată că numai pe această cale este posibil ca o agricultură înapoiată să devină într-un scurt timp o ramură modernă în stare să facă față nevoilor mereu crescînde ale oamenilor muncii, așa cum este agricultura țării noastre.

O dată cu dezvoltarea forțelor de producție, au cunoscut un puternic avînt știința, învățămîntul, cultura. Orașul Tg. Mureș a devenit unul din centrele universitare ale patriei noastre. Aici funcționează trei institute de învățămînt superior, cu opt facultăți în care studiază în prezent peste 2 500 de studenți ; aceste instituții de învățămînt își aduc din plin aportul la formarea cadrelor necesare economiei și culturii, ridicării patriei noastre spre culmile înalte ale socialismului și comunismului.

Ca rezultat al dezvoltării economiei și culturii, a crescut nivelul de viață al oamenilor muncii din patria noastră. În regiunea dv. în anii șesenalului s-au construit din fondurile statului peste 7 600 apartamente, iar populația și-a clădit din fonduri proprii peste 22 000 de case noi. Întreprinderile, combinatele noi, gospodăriile de stat și cooperativele agricole de producție, școlile și căminele culturale, blocurile de locuințe și casele noi au schimbat și reînnoit înfățișarea orașelor și satelor regiunii Mureș-Autonomă Maghiară, așa cum s-a schimbat înfățișarea întregii țări.

Realizările din regiunea dv. sînt o parte a marilor înfăptuiri obținute de poporul român constructor al socialismului, sînt rezultatul politicii marxist-leniniste a partidului nostru, de industrializare socialistă a țării, de cooperativizare a agriculturii și de organizare a ei pe baza științei înaintate, de dezvoltare a științei și culturii. Tot ce s-a înfăptuit în anii socialismului este rezultatul activității creatoare, neobosite, a tuturor celor ce muncesc din

țara noastră, a clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor care a înfăptuit și înfăptuiește cu cinste politica partidului.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus:

Cu toate marile realizări obținute în acești ani, nu putem să nu relevăm că în activitatea noastră au fost și neajunsuri, lipsuri, că mai avem încă multe de făcut pentru a asigura ca patria noastră să ajungă la nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere al producției materiale, că trebuie să depunem încă eforturi susținute pentru a asigura dezvoltarea forțelor de producție și pe această bază să ridicăm nivelul de viață, material și spiritual, al întregului popor. În munca noastră au fost, desigur, neajunsuri, dar ceea ce trebuie să reținem — și merită subliniat — este faptul că partidul nostru a știut să sesizeze la timp aceste neajunsuri, să ia măsurile necesare pentru înlăturarea lor, asigurînd astfel mersul înainte al societății noastre socialiste. Ceea ce caracterizează întreaga noastră activitate desfășurată în anii construcției socialiste este faptul că, învingînd greutățile și neajunsurile ivite în cale, noi am asigurat mersul ascendent al întregii țări, am asigurat victoria definitivă a socialismului în patria noastră.

PE CALEA UNUI NOU AVÎNT ÎN ANII CINCINALULUI

Subliniind că Congresul al IX-lea al partidului a trasat un vast program de dezvoltare multilaterală a țării, de ridicare pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialismului în România, vorbitorul a arătat că și în acest cincinal partidul va continua să acorde o atenție deosebită industrializării țării — chezășia progresului susținut al întregii economii naționale și a ridicării nivelului de viață al poporului, garanția adevăratei independențe și suveranități a patriei noastre socialiste.

În perioada actualului cincinal, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară va cunoaște o puternică dezvoltare. În anii 1966—1970 se vor investi în regiunea dv. circa 7,3 miliarde de lei. Se vor dezvolta și moderniza în continuare numeroase întreprinderi, se vor construi noi obiective industriale care vor spori simțitor potențialul economic al regiunii. În acești ani producția globală industrială a regiunii va crește de circa 1,6 ori. În anul 1970, la 1 000 de locuitori vor fi 227 de salariați, față de 203 cîți erau în anul 1965. Aceasta demonstrează cu prisosință că în regiune forțele de producție în industrie vor cunoaște o dezvoltare puternică.

După cum este cunoscut, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară are condiții deosebit de favorabile pentru dezvoltarea agriculturii și, îndeosebi, a zootehniei. De aceea, în următorii ani va trebui să acordați o atenție deosebită valorificării acestor condiții, folosirii cu pricepere a mijloacelor materiale pe care statul le pune la dispoziția agriculturii socialiste pentru a asigura ca ea să se dezvolte corespunzător sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al partidului. Regiunea dv. poate și trebuie să-și aducă tot mai din plin contribuția la progresul întregii noastre agriculturi.

O atenție deosebită a acordat Congresul al IX-lea al partidului dezvoltării științei, învățămîntului și culturii. Aceasta pornește de la faptul că partidul nostru consideră că organizarea industriei, agriculturii, a întregii vieți economice și spirituale a societății socialiste, nu se poate face decît pe baza celei mai înaintate științe și culturi. De aceea, noi considerăm că trebuie să depunem eforturi susținute pentru a asigura ca știința și cultura patriei noastre să se ridice la nivelul științei și culturii mondiale, să fie la înălțimea cerințelor societății socialiste pe care o făurim astăzi, să poată să-și aducă aportul lor însemnat la

construcția societății comuniste de mîine. Pentru dezvoltarea științei și culturii statul nostru face eforturi materiale deosebite. În anii cincinalului și în regiunea dv. se vor construi noi săli de clasă pentru învățămîntul de cultură generală, pentru învățămîntul profesional și licee. Și, dacă arhitecții vor fi ceva mai exigenți și operativi și nu vor mai amîna elaborarea proiectelor, pînă la sfîrșitul cincinalului orașul Tg. Mureș va avea și un teatru modern de 800 de locuri. De asemenea, în vederea îmbunătățirii ocrotirii sănătății oamenilor muncii din regiune, va începe construcția unui nou spital cu 1 000 de paturi, realizîndu-se astfel una din cerințele medicilor și ale Institutului medical din Tg. Mureș.

Și în acest cincinal — a spus vorbitorul — va trebui să facem eforturi mari pentru construcția de locuințe, atît din fondurile statului cît și din fondurile proprii ale populației. În regiunea dv. se vor construi, din fondurile statului, peste 9 200 de apartamente, ceea ce va contribui fără îndoială la sporirea simțitoare a spațiului de locuit. Desigur, în această privință va trebui să ne ocupăm mai mult și de folosirea mijloacelor proprii ale populației, să-i ajutăm pe cei ce vor să-și construiască locuințe cu mijloace proprii.

Pînă la sfîrșitul cincinalului în regiunea dv. se va încheia, practic, procesul de electrificare a satelor, ceea ce este un mare succes, ținînd seama de situația în care se găsea în trecut țara noastră în ce privește electrificarea satelor.

În cadrul politicii de dezvoltare a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, în acest cincinal se vor amplasa noi întreprinderi industriale în raioanele mai slab dezvoltate cum sînt Ciuc, Odorhei, Reghin ; aceasta va contribui la ridicarea economică și social-culturală a raioanelor respective, la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale populației de aici.

După cum vedeți, tovarăși, în cadrul programului elaborat de Congresul al IX-lea al partidului, regiunii dv. îi revin sarcini deosebit de mari. Ținînd seama de felul în care comuniștii și toți oamenii muncii din regiune au muncit pînă acum, noi sîntem convinși că veți reuși să realizați în condiții bune aceste sarcini, aducîndu-vă contribuția la înfăptuirea programului elaborat de Congresul partidului pentru ridicarea României socialiste pe o treaptă superioară de civilizație și progres.

Arătînd că au trecut aproape 8 luni de la începutul muncii pentru realizarea noului cincinal, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus : Rezultatele obținute pînă acum în întreaga țară în înfăptuirea planului producției industriale — care a fost îndeplinit în proporție de 102,3% pe primele 6 luni, iar în regiunea dv. în proporție de 103,2% — demonstrează că prevederile planului sînt pe deplin realizabile și ne dau garanția că, dacă vom munci bine, vom lua toate măsurile pentru a asigura ca fiecare obiectiv prevăzut să fie realizat la timp, noi vom îndeplini în întregime prevederile cincinalului privind dezvoltarea industriei.

Deși încă mai este de strîns o parte din recoltă, putem spune de pe acum, văzînd rezultatele obținute la strînsul griului și apreciind felul cum se dezvoltă porumbul, sfecla de zahăr, floarea-soarelui, cartofii, fructele — că producția agricolă de anul acesta va fi o producție bună care, luată în ansamblu, va depăși prevederile planului. Acesta este de asemenea un bun început de cincinal și dovedește practic că, dacă vom munci cu pricepere și vom folosi bine toate mijloacele materiale pe care statul le pune la îndemîna agriculturii, sarcinile privind creșterea producției agricole vor fi îndeplinite în întregime.

Partidul nostru a luat de asemenea o serie de măsuri pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului privind dezvoltarea învățămîntului, științei, culturii. Și aplicarea aces-

tor măsuri, care este în curs, dovedește că avem condiții ca în toate domeniile activității economice, culturale și sociale să îndeplinim cu succes directivele și hotărîrile stabilite de Congresul al IX-lea al partidului.

ÎMPREUNĂ, ÎN STRÎNSĂ FRĂȚIE, PENTRU ÎNFLORIREA PATRIEI SOCIALISTE

În continuare vorbitorul a spus :

În regiunea Mureș-Autonomă Maghiară trăiesc și muncesc de veacuri împreună români, maghiari, germani și alte naționalități. Împreună, ei au făurit toate bunurile materiale și culturale care există pe aceste meleaguri. Împreună, ei au luptat împotriva exploatatorilor și asupritorilor comuni, pentru o viață liberă și fericită. Istoria țării noastre este plină de exemple ale luptei comune a maselor muncitoare din această parte a țării.

Este știut că clasele exploatatoare, fabricanții, moșierii — fie români, fie maghiari, fie germani — au căutat întotdeauna să recurgă la politica de învrăjbire a oamenilor muncii de diferite naționalități pentru a putea să-i asuprească mai bine, să-și asigure profituri cît mai mari. Ei între ei s-au înțeles foarte bine atunci cînd a trebuit să-și păzească profiturile obținute prin exploatarea oamenilor muncii români, maghiari și de alte naționalități.

Socialismul a lichidat pentru totdeauna atît asuprirea socială cît și asuprirea națională ; el asigură adevărata egalitate în drepturi între toți oamenii muncii, indiferent de naționalitate, posibilitatea ca fiecare cetățean al țării să poată să-și pună în serviciul poporului toate cunoștințele, toată priceperea și să-și aducă contribuția la dezvoltarea forțelor de producție, a științei și culturii, la înflorirea patriei noastre socialiste.

Din această regiune s-a ridicat Gheorghe Doja, conducătorul marii răscoale țărănești din 1514 îndreptată împotriva feudalismului, la care au participat țărani maghiari și țărani români. Engels scria că Doja *„...a proclamat republica, desființarea nobilimii, egalitate pentru toți și suveranitatea poporului"*.[1]

Între populația de pe aceste meleaguri și cea din Moldova și Muntenia au existat permanente legături ; au avut loc acțiuni comune de luptă împotriva asupritorilor. Un contingent însemnat de secui a luptat la Vaslui, în bătălia din 1475, sub steagul lui Ștefan cel Mare. Petru Rareș, domnitorul Moldovei, a venit în ajutorul populației din Tg. Mureș, luînd sub protecția sa orașul.

Este deosebit de important aportul maselor populare, al cărturarilor din această parte a țării la revoluția din 1848. Fruntașii revoluționari de aici, în rîndurile cărora se aflau Avram Iancu și alții, au militat pentru egalitate în drepturi civile și politice, pentru respectarea intereselor diferitelor naționalități din Transilvania. Spiritele cele mai înaintate au susținut unirea în revoluție a forțelor române și maghiare. Adresîndu-se unui comandant militar maghiar, Avram Iancu scria : *„...firea ne-a așezat într-o patrie ca împreună să asudăm cultivînd-o, împreună să gustăm dulceața fructelor ei..."*[2]. În numele unor asemenea idei nobile ale înfrățirii și-au desfășurat activitatea Petru Maior, istoric și filozof român, reprezentant de frunte al școlii ardelene, și atîția alți cărturari români în Transilvania. Pentru aceste idei au militat, de asemenea, marele savant progresist Bolyai János, care a luat atitudine activă împotriva asupririi naționale, și alți revoluționari maghiari.

---

[1] *K. Marx* și *F. Engels*. Opere, vol. 7, București, Editura politică, 1960, p. 399.

[2] „Istoria României", vol. IV, București, Editura Academiei R.P.R., 1964, p. 167.

Aceste tradiții de luptă comună au fost continuate și dezvoltate de mișcarea revoluționară muncitorească. Din rîndurile maselor muncitoare de aici s-au ridicat militanți înflăcărați ai partidului comunist ca Simo Geza, Bernat Andrei, Suzana Pîrvulescu, Iozsa Bela, intelectuali ca poetul comunist Salamon Ernö și scriitoarea Berde Mária.

Sub conducerea organizațiilor locale ale partidului, în centrele muncitorești ale regiunii Mureș-Autonomă Maghiară s-au desfășurat în perioada dintre cele două războaie mondiale un șir întreg de acțiuni ale muncitorilor și țăranilor. Este cunoscută răscoala din Valea Ghimeșului din 1934, una din cele mai mari lupte ale țărănimii muncitoare, organizată și condusă de partidul comunist, în cursul căreia s-au cimentat puternic legăturile frățești dintre țăranii români și maghiari.

În toate aceste lupte s-au aflat în permanență împreună români, maghiari, germani și oameni ai muncii de alte naționalități. Toate înfăptuirile realizate în patria noastră sînt rodul muncii și luptei comune a oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate.

Politica marxist-leninistă a partidului nostru în problema națională — a spus vorbitorul — se reflectă și în grija pe care el o acordă dezvoltării forțelor de producție în toate regiunile țării, fapt care asigură în practică egalitatea deplină dintre toți oamenii muncii indiferent de naționalitate. Pentru că, fără avîntul forțelor de producție, fără economie, nu poate fi vorba de egalitate în drepturi. Nu poate fi realizată egalitatea deplină în drepturi fără să se asigure primul și cel mai elementar drept, acela de a munci. Și dreptul acesta se poate realiza numai o dată cu dezvoltarea forțelor de producție ; în privința aceasta putem spune cu mîndrie că politica partidului nostru de dezvoltare multilaterală a tuturor regiunilor țării este cu adevărat o politică marxist-leninistă.

Regiunea dv. are o organizație de partid puternică ce numără în rîndurile ei aproape 65 000 de membri. Ea aduce o contribuție importantă la înfăptuirea politicii partidului de dezvoltare economică și social-culturală a regiunii, la educarea comunistă a oamenilor muncii. Adresez cu acest prilej organizației regionale, activului de partid, tuturor comuniștilor din regiune felicitări pentru activitatea desfășurată pînă acum și le urez noi succese în munca lor pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al IX-lea al partidului, a hotărîrilor Comitetului nostru Central !

Arătînd că succesele pe care țara noastră le obține în construirea socialismului, în dezvoltarea economiei, culturii, științei sînt în același timp o contribuție la întărirea întregului sistem mondial socialist, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus : Cu cît mai puternică este fiecare țară socialistă, cu cît rezultatele pe care ea le obține în dezvoltarea producției materiale și a culturii sînt mai însemnate, cu atît mai mare este contribuția ei la cauza socialismului, la creșterea influenței și autorității socialismului în lume. Astăzi, cînd imperialismul recurge la o serie de acțiuni agresive, este cu atît mai necesar să facem totul pentru a ne aduce contribuția la întărirea forțelor socialismului, a mișcării comuniste internaționale, a tuturor forțelor antiimperialiste, a forțelor care luptă pentru pace și progres social. Declarațiile de la București, adoptate luna trecută de țările socialiste care au luat parte la consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, exprimă hotărîrea țărilor semnatare de a milita neobosit pentru asigurarea securității în Europa, de a acorda sprijin poporului vietnamez pînă la victoria finală asupra agresorilor americani. Aceste declarații, care au fost primite de opinia publică din Europa și din întreaga lume cu deosebit interes, au o mare importanță și vor putea să aducă o contribuție

însemnată la realizarea securității în Europa, la lupta pentru a pune capăt agresiunii imperialismului american în Vietnam. Partidul Comunist Român și guvernul țării noastre vor continua să militeze cu toată fermitatea pentru înfăptuirea securității în Europa, vor acorda tot sprijinul poporului vietnamez în lupta sa, pînă la victoria finală.

Considerăm că sînt create condiții ca între popoarele din Europa să se stabilească relații noi bazate pe principiile respectării suveranității, independenței, egalității și neamestecului în treburile interne, ceea ce va fi o mare contribuție nu numai la cauza păcii și securității în Europa, dar și la cauza păcii în lumea întreagă.

O mare însemnătate are în zilele noastre întărirea unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale. De aceea, partidul și guvernul țării noastre vor continua să depună toate eforturile pentru a asigura întărirea unității și coeziunii țărilor socialiste și a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, aceasta fiind una din condițiile pentru asigurarea păcii în întreaga lume.

În încheiere, secretarul general al C.C. al P.C.R. a urat încă o dată tuturor celor prezenți la această întîlnire, tuturor comuniștilor și oamenilor muncii din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară — români, maghiari, germani și de alte naționalități — noi și noi succese în munca lor înfrățită închinată construcției socialismului, făuririi bunăstării poporului, ridicării României pe noi culmi de civilizație și progres și a toastat pentru activul de partid și de stat, pentru comitetul regional de partid și sfatul popular regional, pentru înflorirea patriei socialiste, pentru Partidul Comunist Român. *(Cuvîntarea a fost subliniată în repetate rînduri de aplauzele puternice ale celor prezenți).*

CUVÎNTARE
LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN REGIUNEA BACĂU

Cu prilejul vizitei conducătorilor de partid și de stat

— 10 septembrie 1966 —

Dragi tovarăși,

Am venit în regiunea Bacău pentru a discuta cu activul de partid și de stat, cu comuniștii, cu oamenii muncii din întreprinderi, de pe ogoare, cu lucrătorii pe tărîmul culturii, învățămîntului și științei despre măsurile ce trebuie luate în continuare pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al partidului.

În timpul vizitei în frumoasa dv. regiune am vizitat orașele Bacău, Gheorghe Gheorghiu-Dej, Adjud, Piatra Neamț, Tîrgu-Neamț, Roman, ne-am întîlnit cu activiști de partid și de stat, cu muncitorii chimiști de la Borzești și Săvinești, cu energeticienii de la Bicaz, cu metalurgiștii de la Roman, cu muncitorii de la Combinatul de industrializare a lemnului din Bacău, de la Fabrica de bere din acest oraș, cu țăranii cooperatori din comunele Nicolae Bălcescu, Timișești. Am vizitat, de asemenea, locurile unde s-au născut Creangă și Sadoveanu, monumente istorice legate de trecutul de luptă al poporului nostru, ca legendara Cetate a Neamțului, care a constituit timp de secole un punct de apărare al poporului nostru împotriva cotropitorilor străini, am admirat bogăția și frumusețea folclorului regiunii dv.

ATAȘAMENTUL DE NEZDRUNCINAT AL MASELOR FAȚĂ DE POLITICA MARXIST-LENINISTĂ A PARTIDULUI

De fapt, de-a lungul călătoriei în orașele și satele regiunii Bacău ne-am întîlnit cu zeci și zeci de mii de muncitori, țărani, intelectuali, bărbați, femei, bătrîni, tineri, copii. Am putea spune că ne-am întîlnit aproape cu toți locuitorii regiunii dv., cu excepția, poate, a acelor comune pe unde nu am trecut, deși am fost întîmpinați de foarte mulți cetățeni veniți din alte raioane spre a discuta, a-și exprima atașamentul față de partid și guvern, față de politica marxist-leninistă a partidului nostru. Aceste întîlniri, primirea entuziastă și plină de căldură ce ni s-a făcut pretutindeni au constituit o manifestare a legăturilor indestructibile ale partidului nostru cu masele cele mai largi, o expresie a hotărîrii oamenilor muncii de a înfăptui neabătut politica partidului, care corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregului nostru popor.

Am constatat pretutindeni pe meleagurile regiunii — ca, de altfel, în întreaga țară — un puternic și entuziast avînt în muncă. Am fost impresionați de elanul pe care-l desfășoară oamenii muncii de la orașe și sate pentru a da viață hotărîrilor celui de-al IX-lea Congres al partidului. Desigur, tovarăși, sînt greu de exprimat în cuvinte impresiile puternice pe care le avem în urma întîlnirilor cu oamenii muncii din regiune. Ar fi, de pildă, greu de spus cine a manifestat un entuziasm mai mare: muncitorii — clasa cea mai înaintată, forța conducătoare a societății noastre; țăranii — una din forțele principale ale poporului nostru, aliata de nădejde a clasei muncitoare, clasă care s-a eliberat pentru totdeauna de jugul moșierilor, clasa muncitoare împreună cu țărănimea devenind treptat o clasă nouă, clasa unică a societății noastre; intelectualii — care ne-au vorbit cu însuflețire despre ceea ce au înfăptuit și despre ce doresc să înfăptuiască, împreună cu muncitorii și țăranii, pentru ridicarea patriei noastre pe culmile înalte ale civilizației. Și avem în țara noastră o intelectualitate minunată, care urmează neabătut politica partidului. Am constatat că și în regiunea dv. intelectualii de toate categoriile, din toate domeniile de activitate sînt ferm hotărîți să muncească cu tot elanul, cu toată dragostea pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al partidului. Ne-am întîlnit cu bărbați, cu femei, cu tineret și se poate spune că toți ca unul au ținut, într-un fel sau altul, să-și manifeste dragostea și atașamentul față de partid, față de guvern, hotărîrea de a înfăptui politica partidului! *(Aplauze).*

Desigur, tovarăși, se poate pune întrebarea: de unde izvorăște acest entuziasm, ce generează acest atașament nemărginit față de partid și conducerea sa? Fără îndoială că acestea se datoresc faptului că întreaga politică a partidului nostru este îndreptată spre construirea unei vieți noi, spre făurirea unor condiții de trai din ce în ce mai bune pentru întregul popor. Oamenii muncii s-au convins că între politica partidului, între cuvintele sale și fapte este o strînsă unitate — și tocmai de aceea ei urmează cu această încredere nestrămutată partidul, Comitetul său Central. *(Vii aplauze).*

În anii construcției socialiste, regiunea Bacău, ca și întreaga noastră țară, a cunoscut o puternică dezvoltare. Regiune odinioară dintre cele mai înapoiate, Bacăul se numără astăzi printre regiunile cele mai industrializate ale țării, un loc de seamă ocupîndu-l industria chimică.

S-a dezvoltat agricultura regiunii, s-a dezvoltat învățămîntul. Bacăul este unul din centrele de învățămînt superior ale patriei noastre — și ați auzit că din Institutul pedagogic au și ieșit pînă acum trei serii de absolvenți, care contribuie la asigurarea cadrelor necesare pentru învățămîntul nostru de cultură generală de 8 ani. Sînt mari rezultatele obținute în acești ani. Tovarășul Roșu a prezentat cifre, date ; dv. le cunoașteți și nu vreau să mă opresc asupra lor. Ceea ce se poate spune, tovarăși, este că o dată cu dezvoltarea economiei s-au îmbunătățit și condițiile de viață ale oamenilor muncii. Multe dintre orașele prin care am trecut erau aproape complet reînnoite. Poate, ca o critică, s-ar putea spune că v-ați grăbit cîteodată și ați dărîmat prea mult, considerînd probabil că trebuie lichidat ce este vechi — or, tovarăși, sînt domenii, ca acesta, în care nu e bine întotdeauna să ne grăbim. Sînt însă impresionante — și nu numai pentru noi, ci și pentru vizitatorii străini — construcțiile moderne, care au făcut din orașele regiunii Bacău, ca, de altfel, din orașele întregii noastre patrii, orașe din ce în ce mai moderne, ce asigură condiții de locuit tot mai bune oamenilor muncii.

Satele regiunii, cu zecile de mii de locuințe construite în acești ani, încep să capete și ele o înfățișare nouă. Toate acestea, tovarăși, rezultatele întregului ansamblu de măsuri luate de partid și guvern și înfăptuite în anii construcției socialiste au transformat regiunea dv. într-o regiune înfloritoare, în plină dezvoltare. Iată de ce oamenii muncii ne-au întîmpinat cu atîta căldură, iată de unde convingerea lor că partidul nostru va înfăptui ceea ce a trasat Congresul al IX-lea, că în 1970 patria noastră va fi mai bogată, nivelul de trai al poporului mai înalt ! *(Aplauze)*.

LARGI PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE ÎN PERIOADA CINCINALULUI

După cum știți, tovarăși, Congresul al IX-lea al partidului a trasat un program larg de dezvoltare multilaterală a patriei noastre, de ridicare pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste. În centrul acestui program stă, ca și pînă acum, continuarea politicii de industrializare socialistă, condiție esențială pentru dezvoltarea complexă și armonioasă a întregii noastre economii, pentru utilizarea rațională a resurselor materiale și de muncă ale țării, pentru desăvîrșirea construcției socialiste și crearea unei baze trainice în vederea trecerii ulterioare la construirea comunismului. Fără o industrie puternică nu poate fi vorba de o economie înfloritoare, nu poate fi vorba de construcția socialismului și comunismului. Industria este astăzi unul din factorii determinanți ai progresului societății omenești. Fără aceasta nici un popor, nici o țară, fie capitalistă sau socialistă, nu va putea să progreseze, să ajungă la un grad înalt de civilizație — nemaivorbind că fără o industrie puternică, fără o economie dezvoltată, sînt de neconceput independența și suveranitatea națională. Iată de ce considerăm că avem datoria și că trebuie să facem totul pentru a dezvolta industria, pentru progresul întregii economii naționale, al culturii și științei, spre a face din țara noastră o țară puternică din punct de vedere economic, căci numai așa vom avea garanția independenței și suveranității patriei noastre, a desăvîrșirii construcției socialiste și trecerii la comunism. *(Aplauze)*.

În următorii cinci ani regiunea Bacău va cunoaște în continuare o puternică dezvoltare. Conform planului cincinal, urmează a se investi din fondurile statului aproape

14 miliarde de lei în regiunea dv. pentru dezvoltarea industriei, agriculturii și învățămîntului, științei, culturii, construcției de locuințe. Deci, o sumă destul de mare. Aceasta oglindește, tovarăși, grija continuă a partidului pentru dezvoltarea tuturor regiunilor patriei noastre și arată, totodată, ce mari sarcini revin organizațiilor de partid, sfaturilor populare, tuturor oamenilor muncii din regiunea Bacău — chemați să ia toate măsurile necesare pentru ca aceste fonduri să fie folosite cu chibzuință, ca obiectivele industriale stabilite în plan să fie realizate la timp, la nivel tehnic corespunzător, să lucreze cu maximum de eficiență economică, să dea producție de calitate superioară, care să poată concura cu orice produs similar de pe piața mondială.

Sînt sarcini grele, tovarăși, și, fără să vă supărați, trebuie să spun că în regiune mai sînt încă neajunsuri în acest domeniu. Aceasta se referă și la modul în care s-au realizat investițiile în trecut, la cheltuirea unor fonduri cu prea mare ușurință, chiar cu risipă, dar mai cu seamă la faptul că unele întreprinderi mai dau încă produse de calitate inferioară. Tovarășul Roșu a vorbit aici — și așa și este în realitate — că Bacăul e singura regiune din țara noastră producătoare de fibre sintetice. Dar, din păcate, nu toate acestea sînt produse la un nivel calitativ corespunzător. Au fost cazuri cînd asemenea produse au trebuit să fie respinse de cumpărători — anul trecut chiar și industria noastră ușoară neputînd folosi o anumită parte din aceste fibre. Iată de ce luarea tuturor măsurilor pentru îmbunătățirea calității produselor, încît ele să corespundă cerințelor actuale pe plan mondial, e una din problemele esențiale ale activității noastre economice, impusă de cerințele noastre interne, de exigențele oamenilor muncii, cît și de necesitatea de a vinde asemenea produse pe piața mondială. Faptul că regiunii Bacău i s-au acordat 14 miliarde de lei pentru investiții impune mari răspunderi și îndatoriri comuniștilor, colectivelor de conducere ale întreprinderilor, tuturor oamenilor muncii, inginerilor și tehnicienilor, lucrătorilor din laboratoarele de cercetare din uzine, care trebuie să se ocupe mai intens și cu mai multă atenție de rezolvarea în cel mai scurt timp a acestei importante probleme.

Noi sîntem convinși că oamenii muncii din regiune, organizațiile de partid, conducerile întreprinderilor, cu sprijinul ministerelor, al institutelor centrale de cercetare, vor reuși să lichideze deficiențele și să îndeplinească în bune condiții sarcinile care le revin. Vă dorim acest lucru din toată inima, tovarăși ! *(Aplauze).*

Sarcini de seamă revin în cadrul planului cincinal agriculturii. Partidul și guvernul au luat o serie de măsuri organizatorice și materiale pentru a crea condițiile necesare îndeplinirii programului de dezvoltare a agriculturii noastre. Desigur, e îmbucurător ceea ce s-a obținut pînă acum. În ciuda diferitelor greutăți, a anilor de secetă, a faptului că sînt numai patru ani de cînd am terminat de fapt cooperativizarea, totuși, an de an — atît în perioada cooperativizării cît și după aceea — agricultura a asigurat produsele necesare consumului populației, cît și disponibilități pentru export.

Desigur, poate că unii s-ar declara mulțumiți cu aceste rezultate. Dar dacă comparăm recoltele obținute cu posibilitățile agriculturii noastre, atunci trebuie să nu ne declarăm prea mulțumiți. Chiar ceea ce am stabilit ca obiectiv pentru 1970 nu e decît un pas, și nu un pas mare. Pentru că o recoltă de 1 700—1 800 kg de grîu la hectar este încă o sarcină sub posibilitățile agriculturii noastre. Agricultura noastră poate să dea mult mai mult — și noi trebuie să facem totul în acești ani, să realizăm toate măsurile de mecanizare, chimizare, irigații, aplicare a științei

în agricultură, îmbunătăţire şi creare de noi soiuri de sămînţă, ameliorare continuă a raselor de animale ş.a.m.d., încît să îndeplinim sarcinile cincinalului, să atingem obiectivele stabilite de Congresul partidului, creînd o bază sigură ca în următorii ani agricultura noastră să înainteze mai hotărît pe drumul apropierii de nivelul ţărilor cu agricultură înaintată.

Aceste importante sarcini se pun şi regiunii dv. Este adevărat, aveţi cooperative cu rezultate bune, dar alături de ele sînt şi cooperative cu rezultate slabe. Cauzele sînt multe. Dar ceea ce e important — şi aceasta vă revine dv., activului de partid, organizaţiilor de partid din cooperative, ţărănimii, inginerilor şi zootehniştilor, medicilor veterinari, tuturor care lucrează în agricultură — este să asigurăm ridicarea tuturor cooperativelor la un nivel de producţie cel puţin mijlociu în toate sectoarele de activitate.

În regiunea dv. sînt posibilităţi mari de dezvoltare a viticulturii şi pomiculturii. Tovarăşul Roşu ne spunea — şi de altfel am văzut şi noi în cursul acestei vizite privind dealurile regiunii încă pustii — că de-abia anul acesta aţi păşit mai serios la plantarea de vii şi pomi. Şi aveţi multe de făcut în privinţa aceasta, tovarăşi. Zecile de mii de hectare ce pot fi plantate cu vii, cu pomi sînt o rezervă minunată ; închipuiţi-vă şi ce vin bun vom avea, şi ce struguri şi alte fructe, dar mai cu seamă ce venituri vor avea cooperativele agricole şi cum vor creşte veniturile ţărănimii din Bacău. Trebuie lucrat cu mai multă fermitate, cu mai multă hotărîre pentru realizarea acestui program, pentru a înfăptui ceea ce vă revine din sarcinile trasate de Congresul al IX-lea al partidului.

Aţi obţinut rezultate bune şi sîntem convinşi că organizaţiile de partid, ţărănimea cooperatistă, toţi lucrătorii

din agricultură îşi vor îndeplini cu cinste sarcinile. Noi le dorim succes în această activitate ! *(Aplauze)*.

Un rol de seamă în construcţia socialismului au ştiinţa, învăţămîntul, toate domeniile activităţii culturale. Partidul nostru face eforturi mari pentru a crea condiţii ca învăţămîntul să asigure cadrele necesare economiei. În regiunea dv. aţi obţinut rezultate bune, dar în anii următori aveţi sarcini şi mai mari. În întreprinderile dv. există, s-ar putea spune, adevărate institute de cercetări ştiinţifice, numărînd cîte 100—150 de oameni, iar într-un loc, mi se pare, chiar 300. Nu mai mă refer la cei din agricultură, unde activează sute şi sute de ingineri şi medici veterinari, la cei din învăţămînt şi din alte domenii. Toate aceste forţe pot şi trebuie să-şi aducă contribuţia la îndeplinirea sarcinilor ce revin regiunii în cadrul planului cincinal. Avem perspective minunate. Ştiinţa noastră are un trecut frumos — iar mulţi oameni de ştiinţă s-au ridicat şi din regiunea dv. Continuînd şi dezvoltînd pe o treaptă superioară ceea ce este bun, lărgind legăturile cu centrele de cercetare ştiinţifică, cunoscînd ce se face în întreaga lume în aceste domenii, tot ce este mai de preţ şi poate fi folosit în ţara noastră, să ridicăm activitatea ştiinţifică la nivelul cerinţelor desăvîrşirii construcţiei socialiste, creării condiţiilor pentru construcţia comunismului. Fără ştiinţă nu se poate vorbi de socialism şi comunism. Socialismul şi comunismul înseamnă cea mai înaintată societate şi presupun cunoştinţele cele mai avansate în toate domeniile de activitate, şi noi un asemenea socialism, un asemenea comunism, care să se întemeieze pe cuceririle celei mai înaintate ştiinţe, vrem să construim şi vom construi în România. *(Aplauze puternice)*.

Alături de toate acestea sînt prevăzute măsuri de dezvoltare, în continuare, a construcţiei de locuinţe, edilitare, de spitale şi alte construcţii social-culturale, care vor

schimba și mai mult înfățișarea orașelor și satelor și vor contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii din regiune. Desigur, trebuie să vă preocupați și să munciți pentru ca toate aceste sarcini să fie îndeplinite în condiții bune și cu cît mai mare eficacitate. Și aici, problema economiilor, problema folosirii cu chibzuință a mijloacelor puse la îndemînă, problema îngrijirii locuințelor și, în general, a tuturor clădirilor trebuie să preocupe în mai mare măsură decît pînă acum regiunea de partid, sfaturile populare, organizațiile de partid, pe toți oamenii muncii, în așa fel ca, o dată cu miile de apartamente — aproape 10 000 — ce vor fi construite, locuințele pe care le avem astăzi să fie păstrate în bună stare. Aveți toate posibilitățile pentru a îndeplini și în acest domeniu sarcinile care vă stau în față.

Vor crește veniturile muncitorilor, țăranilor, ale tuturor oamenilor muncii. Va trebui să asigurăm deservirea mai bună, mai civilizată a populației, să excludem din comerțul nostru practicile care mai există încă și nu fac cinste comerțului socialist și celor ce lucrează în cadrul său. Aceasta trebuie să fie, de asemenea, una dintre preocupările întregului nostru activ de partid și de stat, pentru ca ansamblul de măsuri privitoare la ridicarea bunăstării poporului să poată fi realizat în cît mai bune condiții.

Iată, tovarăși, ce program minunat avem de înfăptuit, ce sarcini mărețe stau înaintea activului nostru de partid și de stat, a oamenilor muncii din Bacău — și, fără îndoială, că nu veți precupeți nici un efort pentru a le realiza în bune condiții. În felul acesta vă veți aduce contribuția activă la înfăptuirea programului general de dezvoltare a patriei noastre, de desăvîrșire a construcției socialiste, de înflorire a României. *(Aplauze îndelungate).*

COMUNIȘTII — CONTINUATORII CELOR MAI LUMINOASE TRADIȚII DE LUPTĂ REVOLUȚIONARĂ A POPORULUI

În timpul acestor zile am vizitat o serie de monumente istorice și de cultură, care, reamintind trecutul de luptă al poporului nostru pentru libertate națională și socială, arată străduințele înaintașilor noștri de a apăra independența națională, de a dezvolta cultura și arta, de a asigura poporului condiții cît mai bune de viață. Desigur, împrejurările istorice n-au fost întotdeauna favorabile. Poporul, înaintașii noștri au avut multe de îndurat, au trebuit să înfrunte multe greutăți, dar au știut întotdeauna să le învingă și să meargă înainte. Așa glăsuiește istoria, așa este realitatea. Fără lupta înaintașilor noștri, fără înfrîngerea acestor greutăți nu s-ar fi putut asigura înfăptuirea statului național, dezvoltarea patriei noastre pe treptele civilizației de astăzi. Poporul român a avut de dus lupte împotriva cotropitorilor străini, a luptat împotriva claselor exploatatoare. În regiunea dv. sînt multe monumente care fac să se păstreze vii în conștiința oamenilor lupta și munca înaintașilor noștri. Mișcarea revoluționară și muncitorească, partidul comunist au desfășurat în regiunea dv. o activitate intensă. Bacăul, Romanul și alte localități sînt centre cunoscute ale mișcării revoluționare muncitorești din țara noastră. Luptele de la Buhuși din 1935, ca și atîtea altele despre care s-ar putea vorbi, au înscris o pagină minunată în istoria mișcării muncitorești din țara noastră.

Toate aceste tradiții de luptă pentru eliberarea națională și socială sînt un bun al poporului, al partidului nostru comunist, continuatorul celor mai luminoase tradiții revoluționare, pe care le ridică pe o treaptă superioară,

trăgînd din ele învățăminte pentru activitatea prezentă și de viitor. Este necesar să educăm tineretul patriei noastre în spiritul cunoașterii și prețuirii acestor minunate tradiții de luptă, pentru a înțelege că viața de acum este rezultatul multor sacrificii și că datoria generației de astăzi este de a face totul pentru a asigura generațiilor de mîine condiții și mai bune. Datoria tineretului este să învețe pentru a fi în stare mîine să ducă mai departe ceea ce înfăptuim astăzi, să asigure construirea comunismului, să asigure ca națiunea română să fie mereu puternică, înfloritoare, în rîndul națiunilor socialiste, în rîndul tuturor națiunilor lumii! *(Vii și puternice aplauze).*

În regiunea dv. ați avut oameni ca Creangă, Mihail Sadoveanu, Calistrat Hogaș, Bacovia și alții, care au făcut cinste culturii românești. Fructificînd condițiile existente astăzi și care sînt infinit mai bune decît cele avute de ei, trebuie să vă străduiți să ridicați din rîndurile oamenilor muncii, ale populației țării noastre, noi talente, capabile să oglindească prin arta lor, prin scrierile lor preocupările, munca, lupta poporului nostru.

Și sînt multe teme însuflețitoare care pot inspira pe creatori. Ceea ce înfăptuim noi astăzi, prin munca uriașă a întregului popor, această epopee a construcției socialiste, cere oameni de o înaltă cultură, de un înalt talent, care s-o redea în toată măreția ei. Fără îndoială, tovarăși, că și în regiunea Bacău, ca și în întreaga țară, se ridică asemenea oameni. Chiar dacă unii mai încearcă să imite cîte ceva prost din străinătate, e bine, totuși, să se cunoască și să se studieze ceea ce se creează în întreaga lume. Dar, firește, să preluăm din cultura, din arta universală numai ceea ce este bun, numai ce este progresist — și nu ce e considerat decadent chiar în acele țări, nu ce este sortit să dispară, așa cum au dispărut întotdeauna în decursul veacurilor diferite orientări retrograde.

Trebuie să-i ajutăm pe scriitori, mai cu seamă pe tineri, să înțeleagă că datoria lor este de a se strădui să se ridice nu numai la înălțimea înaintașilor noștri, dar și de a-i întrece, creînd opere care să ajute la educarea, la mobilizarea poporului nostru în muncă, să cultive gustul pentru frumos, să cultive dragostea de patrie, hotărîrea de a înfăptui politica partidului, de a pune totul în slujba poporului și a țării. *(Aplauze însuflețite).*

NE ÎNDEPLINIM CU SPIRIT DE RĂSPUNDERE ÎNDATORIRILE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

Construind socialismul în țara noastră, obținînd realizări din ce în ce mai bune în toate domeniile de activitate, noi îndeplinim în primul rînd una din îndatoririle noastre față de popor, o îndatorire patriotică, națională, dar, în același timp, noi îndeplinim și o îndatorire internaționalistă, deoarece cu cît mai puternică este fiecare țară socialistă, cu atît mai puternic este sistemul mondial socialist, cu cît rezultatele fiecărei țări socialiste sînt mai bune în toate sectoarele construcției socialiste, cu atît se demonstrează în practică întregii lumi superioritatea socialismului. Noi putem spune că, prin rezultatele pe care le obținem, ne aducem contribuția noastră modestă la cauza întăririi sistemului socialist mondial, la răspîndirea în rîndul oamenilor muncii de pretutindeni a încrederii în superioritatea socialismului asupra orînduirii capitaliste.

Unii străini care vin în țara noastră nu înțeleg cum sînt posibile asemenea realizări. Ei pornesc desigur de la alte concepții, de la alte stări de lucruri. Dar ei pleacă din România cu multe învățăminte și mai cu seamă pleacă făcînd aprecieri bune despre munca, despre felul în care poporul român își organizează viața în noile condiții ale construcției socialiste.

Țara noastră duce o politică activă de asigurare a condițiilor de muncă pașnică pentru poporul nostru. În centrul întregii politici externe a țării noastre se află dezvoltarea continuă a colaborării cu țările socialiste, pentru întărirea unității dintre țările socialiste, factor determinant al întregii dezvoltări sociale. Totodată, dezvoltăm continuu legăturile cu toate țările, indiferent de orînduirea lor socială — și cunoașteți ce activitate intensă a desfășurat România în direcția aceasta îndeosebi în ultimul an. Știți că primul ministru, tovarășul Maurer, a făcut în ultimul timp numeroase călătorii în străinătate, călătorii care s-au soldat cu rezultate bune de tot în întărirea legăturilor economice, culturale și politice cu țările pe care le-a vizitat — ceea ce este o contribuție la cauza păcii în Europa și în întreaga lume. *(Aplauze).*

Consfătuirea din iunie de la București a țărilor socialiste participante la Tratatul de la Varșovia a adoptat o Declarație privind securitatea europeană. E o platformă care deschide largi posibilități pentru discuții și contacte internaționale, pentru crearea între țările din Europa a unor relații pe baze noi, care să excludă posibilitatea de război, să asigure condiții de dezvoltare tuturor țărilor, fără amestec în treburile lor interne, pe baza principiilor egalității, suveranității, independenței naționale. Acestea sînt principii pe care mase din ce în ce mai largi, popoarele din Europa și din întreaga lume le acceptă ca singura bază trainică a dezvoltării relațiilor dintre state, în interesul lărgirii colaborării internaționale și eliminării pericolului unui nou război. În această direcție își desfășoară activitatea țara noastră. Fără îndoială că, preocupîndu-ne de marile probleme ale construcției interne, trebuie să nu neglijăm și să ne ocupăm în continuare de dezvoltarea legăturilor cu toate țările, aducîndu-ne contribuția la securitatea în Europa, la cauza păcii în întreaga lume. Și vom face aceasta cu toată forța pe care o avem ! *(Aplauze prelungite).*

Desigur, tovarăși, statornicirea unui climat de pace nu este un lucru ușor. Mai există imperialismul, mai există cercurile imperialiste care pun la cale tot felul de imixtiuni în treburile interne ale altor popoare, săvîrșesc acte de agresiune, un exemplu în această privință fiind agresiunea împotriva Vietnamului. Singura cale care poate să bareze calea agresiunii imperialiste, să ducă la înlăturarea pericolului unui nou război este munca neobosită pentru unirea tuturor forțelor antiimperialiste. Numai în felul acesta vor putea fi înfrînate cercurile agresive imperialiste. Și noi facem totul, și vom face totul și în viitor, pentru a ne aduce contribuția la întărirea unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a tuturor forțelor antiimperialiste, avînd convingerea că prin aceasta ne îndeplinim datoria față de poporul român, față de clasa muncitoare internațională și față de toate popoarele iubitoare de pace, ne aducem contribuția la victoria cauzei păcii în lume. *(Aplauze).*

Vizita în regiunea dv. ne-a demonstrat — dacă mai era nevoie de demonstrat aceasta ! — că toți oamenii muncii, fără deosebire, sprijină unanim atît politica internă cît și politica externă a partidului nostru. Aceasta ne dă și mai multă încredere, ne întărește hotărîrea de a face totul pentru a înfăptui linia elaborată de Congresul al IX-lea al partidului, încît România, deși nu e o țară mare, să se poată număra printre țările active pe plan internațional. *(Vii aplauze).*

În regiunea dv., după cum știți, activează peste 85 000 de membri de partid. Este o armată puternică, tovarăși. Dar în jurul lor sînt, de fapt, uniți toți oamenii muncii. Organizația de partid a regiunii dv. este o organizație puternică, ce muncește bine pentru îndeplinirea

sarcinilor și are un comitet regional bun. De aceea noi avem convingerea că sarcinile pe care le aveți de îndeplinit vor fi duse cu cinste la bun sfîrșit și aș dori să felicit din toată inima activul nostru de partid și pe toți comuniștii din regiune pentru activitatea depusă pînă acum și să le urez noi succese în activitatea lor! *(Aplauze, urale).*

Dorim ca poporul nostru să fie tot mai puternic, să ducă o viață tot mai înfloritoare. În încheiere, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit urări pentru partidul nostru comunist, care călăuzește poporul pe calea socialismului și comunismului, pentru comitetul regional de partid, pentru sfatul popular regional, pentru activul de partid și pentru toți comuniștii din regiune; pentru toți muncitorii, țăranii, intelectualii din regiune, bărbați și femei, tineri și vîrstnici, pentru copiii noștri, pentru fericirea patriei socialiste! *(Participanții la adunare răspund cu puternice aplauze și urale).*

CUPRINS